

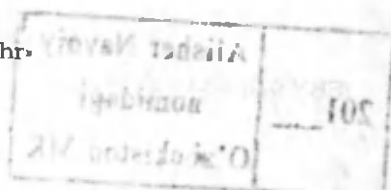
**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT MOLIYA INSTITUTI**

T.S.MALIKOV, N.T.TILABOV

MOLIYA

SAVOL-JAVOBLAR

Toshkent
•Akademnashr•
2013

UO'K: 336.02 (076.1)

KBK: 65.261 - *Molliya*

M-21

M-21

Malikov T.

Moliya: test (savol-javob)lar / T.Malikov, N.Tilabov.
- Toshkent: Akademnashr, 2013. - 448 b.

I. Tilabov, N.

UO'K: 336.02 (076.1)

ISBN 978-9943-4117-5-3

KBK: 65.261v6

Test (savol-javob)lar «Moliya» fani dasturi asosida tayyorlangan bo'lib, unda moliyaning mohiyati va funksiyalari, moliyaviy siyosat, moliya tizimi, moliyaviy boshqaruv, moliyaviy rejalashtirish, tartibga solish hamda moliyaviy nazoratga oid masalalar o'z aksini topgan. Ular iqtisodiy yo'nalishdagi oliy o'quv yurtlarining talabalari, magistrantlari, aspirantlari, professor-o'qituvchilari, mamlakatning moliya tizimida faoliyat ko'rsatayotgan amaliyotchi mutaxassislar va moliya muammolari bilan qiziquvchi barcha o'quvchilarga mo'ljallangan.

10 41436
281

Taqrizchilar:

O.O.Olimjonov,

iqtisod fanlari doktori, professor,

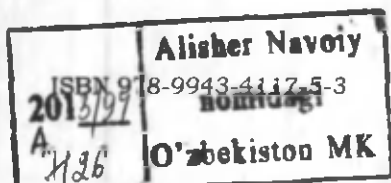
N.H.Haydarov,

iqtisod fanlari doktori, professor

O.K.Iminov,

iqtisod fanlari doktori, professor

Toshkent moliya instituti ilmiy-uslubiy kengashi tomonidan nashrga tavsiya etilgan.

© T.S.Malikov, N.T.Tilabov
«Moliya: savol-javoblar»
© «Akademnashr», 2013

KIRISH

«Moliya» fani iqtisod ilmining eng qiyin va nozik sohasi bo'lganligi uchun, uni o'rganish ancha murakkab hisoblanadi. Lekin bundan sira xavotirga tushmaslik va uni aylanib o'tishga harakat qilmaslik kerak. Chunki «moliya» fanini o'rganish qanchalik murakkab bo'lmasin, hozirgi paytda uni yaxshi o'zlashtirishga xizmat qiluvchi ko'plab vosita (usul)lar bor. Ana shunday vosita (usul)lardan biri test (savol-javob) lardir.

Test (savol-javob)lar har qanday fanni, shu jumladan, «moliya» fanini o'rganishning ham o'ziga xos zamonaviy vositasi (usuli) bo'lib, ular bir necha o'ziga xos xususiyatlarga egaligi bilan fanni o'rganishning o'zga usullaridan farqlanadi. Bu borada shuni alohida qayd etish lozimki, ***birinchidan***, fanni test (savol-javob)lar orqali o'rganish oldindan mustaqil ravishda maxsus tayyorgarlik ko'rishni taqozo etadi. Bu tarzda ish tutmasdan fanni test (savol-javob)lar orqali o'rganishga kirishish, o'zbekona aytganda, hech bo'lmaganda, «daryoni ko'rmasdan turib etikni yechish» bilan barobardir. Shu bois bu holda «yalangoyoq» vaqtidan oldin «chaqa» bo'lganligi uchun daryoga yetib bo'lmaganidek, ilmni ham egallash imkonsiz.

Ikkinchidan, fanni darslik yoki o'quv qo'llanma yordamida o'rganishda ularda tegishli masalaning yagona javobi o'z aksini topgan bo'lsa, bunday fikrni fanni test (savol-javob)lar orqali o'rganishga nisbatan bildirish noo'rin. Chunki test (savol-javob)larda qo'yilgan savolning ikki va undan ortiq javoblari keltirilgan bo'lib, ularning orasidan to'g'ri javobni topish o'quvchining tayyorgarlik darajasiga yoki saviyasiga bevosita bog'liqdir. Bunday sharoitda o'quvchining o'z «peshona teri» bilan topilgan to'g'ri javob uning miyasiga muhr-lanib (ayrim hollarda bir umrga) qolishi shubhasiz.

Uchinchidan, fanni an'anaviy darslik yoki o'quv qo'llanma orqali o'rganish o'quvchidan haddan ziyod (o'ta) hushyorlik yoki diqqatni taqozo etmaydi. Aslida, bular fanni an'anaviy

darslik yoki o'quv qo'llanma orqali o'rganishda ham muhim bo'lishiga qaramasdan, fanni test (savol-javob)lar orqali o'rganishda o'ta hushyorlik yoki diqqatning roli beqiyos ekani hech kimga sir emas. Busiz ko'zlangan maqsadga – fanni test (savol-javob)lar orqali puxta o'rganish (o'zlashtirish)ga erishib bo'lmaydi.

To'rtinchidan, fanni test (savol-javob)lar yordamida o'rganish o'quvchining mustaqil fikrlash qobiliyatini kuchaytiradi, charxlaydi, o'tkirlashtiradi, bu narsa hozirgi sharoitda alohida ahamiyat kasb etadi. O'rni kelganda o'quvchining taqdiri, kelajagi, turmush tarzi, yashash sharoiti, muvaffaqiyati, karyerasi, riskli sharoitda yakka-yu yagona oqilona (to'g'ri) javobni topa olishi faqat shunga (fikrlash qobiliyatining o'tkirligiga, hozirjavobligiga) bog'liq bo'lib qoladi.

Ana shu va yana boshqa bir qancha afzalliklarga egaligi uchun, ushbu uslubiy qo'llanmada mualliflar tomonidan «moliya» fanini o'rganish (o'zlashtirish)ning «test (savol-javob) li varianti» taklif etilmoqda. Bu «variant» hozircha ushbu faning birinchi qismi, ya'ni moliyaning umumnazariy masalalarini o'rganish (o'zlashtirish)ga qaratilgan bo'lib, o'zining nisbatan ko'proq kompleks (atrofficha) xarakterga egaligi bilan ajralib turadi.

«Moliya: test (savol-javob)lar» qo'llanmasi o'z ichiga qariyb 1000 ta testni olib, u olti qismdan iborat. Birinchi qismida moliyaning mohiyati va funksiyalarini aniqlashga qaratilgan 250 ta test (savol-javob) o'z ifodasini topgan. Qo'llanmaning ikkinchi qismi moliyaviy siyosatga bag'ishlangan bo'lib, bu yerda 172 ta test (savol-javob) mavjud. Moliya tizimiga bag'ishlagan test (savol-javob)lar 110 tani tashkil etgan va ular qo'llanmaning uchinchi qismida mujassamlashtirilgan. Shuningdek, qo'llanmaning to'rtinchi qismi moliyaviy boshqaruv (92 ta test (savol-javob)), beshinchi qismi esa moliyaviy rejalashtirish va tartibga solish masalalariga (168 ta test (savol-javob) bag'ishlangan. Nihoyat, uning oltinchi qismida moliyaviy nazoratga doir 203 ta test (savol-javob) keltirilgan.

«Moliya» fanining o'ziga xos fundamenti bo'lgan uning umumnazariy masalalarini tom ma'noda test (savol-javob)lar yordamida sidqidildan o'zlashtirish (o'rganish)ga ahd qilgan o'quvchilarimizga quyidagilarni tavsiya etamiz:

1. «Moliya: test (savol-javob)lar» qo'llanmasini «yechish»ga kirishishdan va o'zimizning nimaga qodir ekanligimizni bilishdan oldin iqtisod fanlari doktori, professor A.V.Vahobov va iqtisod fanlari doktori, professor T.S.Malikovlar tomonidan tayyorlangan «Moliya» darsligi (Vahobov A.V., Malikov T.S. Moliya: Darslik. – Toshkent: Noshir, 2012. – 712 b. 5-154-betlar), shu mualliflarning «Moliya: umumnazariy masalalar» o'quv qo'llanmasi (Vahobov A.V., Malikov T.S. Moliya: umumnazariy masalalar. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2008. – 380 b.) va iqtisod fanlari doktori, professor T.S.Malikov va iqtisod fanlari nomzodi D.R.Vahobovlar tomonidan tayyorlangan «Moliya: chizmalarda» o'quv qo'llanmasi (Malikov T.S., Vahobov D.R. Moliya: chizmalarda. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2010. – 660 b. 4-127-betlar), shu mualliflarning «Moliya: chizmalarda» o'quv qo'llanmasining (Malikov T.S., Vahobov D.R. Moliya: chizmalarda. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2012. – 660 b. 4-127-betlar) dastlabki 6 ta mavzulari bilan chuqur tanishish zarur. Aks holda urinish behuda ketishi turgan gap. Chunki «test (savol-javob)lar» yuqorida keltirilgan darslik va o'quv qo'llanmalari asosida tayyorlanib, hukmingizga havola etilayotir.

2. «Test (savol-javob)» savoliga doir to'g'ri javobni topishda «tanishish» jarayonini javoblarga asosiy e'tiborni qaratishdan boshlamang. Oldin test (savol-javob) savolining o'ziga jiddiy e'tibor bering. Sizdan konkret nima talab qilinayotganligini yoki so'ralayotganligini aniqlang. So'ngra ana shundan kelib chiqqan holda har bir javobga e'tibor qarating va eng to'g'ri javobni tanlang.

3. Tezda to'g'ri javobning oson topilganidan xursand bo'lmang. Uni boshqa javoblar bilan taqqoslab ko'ring va tegishli xulosa chiqarib, qarorni qabul qiling.

4. Javoblar tanlanayotgan paytda tom ma'noda mantiqqa rioya etish esingizdan chiqmasin va u doimo diqqat-markazingizda tursin.

5. Biror-bir test (savol-javob)ning javobini topishga qiynalayotgan bo'lsangiz, faqat unga «yopishib» olmang. Uni, hech narsa bo'lmagandek, «o'tkazib» yuboring va keyingi testning javobini topishga harakat qiling. Test (savol-javob)larning «oxiri»ga borganingizdan so'ng javobini topishga qiynalgan oldingi test (savol-javob)larga qaytishingiz mumkin.

6. Test (savol-javob) savolining javoblarini diqqat bilan o'qing. Ularning ma'no-mazmuniga, qarama-qarshi ekanligi yoki emasligiga, mantig'iga e'tibor bering.

7. «Katta» savol va «katta» javoblarga ega bo'lgan test (savol-javob)larga e'tibor bermasdan, ularni birinchi bosqichda «o'tkazib» yuborish maqsadga muvofiq.

8. Javoblarning bir-biriga yaqinligidan tashvishga tushmang. E'tibor bering: ular nimasi bilandir bir-biridan farqlanadi va bu farq to'g'ri javobning topilishida hal qiluvchi ahamiyatga egadir.

9. Ishonchingiz komil bo'lsin: aynan sizni «yiqitish»ga yoki aynan bilim-saviyangiz pastligini ko'rsatishga qaratilgan test (savol-javob) savollari va javoblari bu yerda mavjud emas.

10. Qo'llanmaning yakunida test (savol-javob) savollarining to'g'ri javoblari aks ettirilgan. Ularni ko'rib sizni osonlik bilan erishilgan va vaqtinchalik xarakteriga ega bo'lgan xursandchilik kayfiyati qamrab olmasin. Bu o'ringda haqiqiy bilimga ega bo'lish igna bilan quduq qazishga azal-azaldan bekordan bekorga tenglashtiril(qiyoslan)magani e'tiboringizdan chetda qolmasin. Buning ustiga, o'z peshona teri bilan yoshlikda egallangan bilimning «toshga o'yilgandek» bir umr o'chmas iz qoldirishi uchun ham ancha «ter to'kish» taqozo etiladi. Shu bois ularning «tayyor» variantini izlashga va ularga murojaat qilish yo'li bilan o'z muammongizni hal qilishga shoshilmang. O'z oldingizga qanday maqsadni qo'yganingiz (har holda, o'zingizni o'zingiz aldashni emas, balki puxta bilimga ega bo'lish) es-

dan chiqmasin. Oldin tegishli manbalarga murojaat qilib puxta tayyorgarlik ko'ring. So'ng «Test (savol-javob) topshirish uchun tayyorman» deb xolisona, o'zingizni o'zingiz aldamasdan qaror qabul qiling va test (savol-javob)larni oxirigacha mustaqil yeching. Undan keyin o'z javoblarinigizni qo'llanma nihoyasida keltirilgan javoblar bilan solishtirib ko'ring. Yuqoridagi darslik va o'quv qo'llanmalarini qo'lga olmagan yoki ular bilan tanish bo'lmasangiz ham tayyor keltirilgan javoblarga e'tibor bermasdan hech qanday tayyorgarliksiz test (savol-javob) savollariga mustaqil ravishda javob berishga harakat qiling. Shunda ham, jilla qursa, bu masalaga nisbatan umumiy dunyoqarashingizning haqiqatda qandayligi ma'lum bo'ladi.

11. Bilib qo'ying va tashvishga tushmang: test (savol-javob) savollari va javoblarining aynan shu variantlarda berilishi mualliflar xohish-istagi yoki fantaziyasining mahsuli emas. Bu borada mualliflar «Amerikani kashf etmagan» yoki qaytadan «velosipedni ixtiro qilmagan» ham. Ular dunyo amaliyotidagi «moliya» faniga tegishli bilimlarga asoslangan, xolos. Unda bizning ixtiyorimizga kelib tushgan ruscha manbalarning ustuvorlik qilganini tabiiy hol sifatida qabul qilmoq lozim. Bu o'rinda mualliflarning vazifasi «moliya»ga daxldor bo'lgan mavjud bilimlarni birov (tegishli manba)lardan olib, ularni davr nuqtayi nazaridan tanqidiy o'rganib, zamonaviy o'zgarishlarni hisobga olib, mantiqqa rioya etgan holga yagona bir tizimga keltirib, o'zga (siz o'quvchi)larga berishdan iborat bo'lgan.

12. «Moliya» fanining dastlabki olti mavzusi bo'yicha 1000 ga yaqin test (savol-javob)ning hukmingizga havola etilganligidan hayratlanmang. Ular sonining ko'pligi sizni qo'rqitib yubormasin, «dahshat»ga ham tushmang. Hech ikkilanmasdan ularni o'z nazaringiz bo'yicha yoki manfaatingizdan kelib chiqqan holda «kerakli» va «keraksiz» qismlarga bo'lavering (aslida, ularning «keraksiz»lari bo'lmaydi). O'shanda ham ularning «kerakli»lari siz uchun «moliya» fanini o'zlashtirishda yetarli bo'lishiga ishonchimiz komil. Shu bois, hech

bo'lmaganda, o'zingiz uchun «kerakli» test (savol-javob)larni «iste'mol» qilishda sizga katta «ishtaha» tilaymiz.

Moliyaning umumnazariy masalalariga bag'ishlangan ushbu qo'llanma o'zbek tilida ilk marta o'quvchilar e'tiboriga havola etilayotganligi uchun ayrim kamchiliklardan xoli bo'lmasligi tabiiy. Uning sifatini oshirishga xizmat qiluvchi har qanday taklif-mulohazalarni mualliflar mamnuniyat bilan qabul qiladi.

1-BOB.**MOLIYANING MOHIYATI
VA FUNKSIYALARI****1.1. MOLIYANING IJTIMUIY-IQTISODIY MOHIYATI**

1.1.1. O'zbek tilida ishlatilayotgan «moliya» so'zi, aslida, qaysi tildagi so'z hisoblanadi?

- a) o'zbek tilidagi
- b) fors tilidagi
- c) arab tilidagi
- d) turk tilidagi

1.1.2. «Moliya» so'zi eng umumiy tarzda qanday ma'noni anglatadi?

- a) «pul mablag'lari»
- b) «pul to'lovlari»
- c) «pul resurslari»
- d) «pul daromadlari»

1.1.3. «Moliya» so'zi ona tilimizda ishlatilishining qanday ko'rinishlari mavjud?

a) maqsadli pul fondlarini hosil etish, jamlash, taqsimlash va ishlatish yuzasidan paydo bo'ladigan iqtisodiy munosabatlar majmuyi; pul mablag'larini shakllantirish, taqsimlash, ularni sarf qilish tizimi (masalan, moliya yili, moliya kapitali, moliya tizimi)

b) maqsadli pul fondlarini hosil etish, jamlash, taqsimlash va ishlatish yuzasidan paydo bo'ladigan iqtisodiy munosabatlar majmuyi; pul mablag'larini shakllantirish, taqsimlash, ularni sarf qilish tizimi (masalan, moliya yili, moliya kapitali, moliya tizimi); biror shaxs, oila, jamoa, muassasa, tashkilot yoki davlat tasarrufidagi pul mablag'lari (masalan, korxonalar moliyasi)

c) maqsadli pul fondlarini hosil etish, jamlash, taqsimlash va ishlatish yuzasidan paydo bo'ladigan iqtisodiy munosabatlar majmuyi; pul mablag'larini shakllantirish, taqsimlash,

ularni sarf qilish tizimi (masalan, moliya yili, moliya kapitali, moliya tizimi); biror shaxs, oila, jamoa, muassasa, tashkilot yoki davlat tasarrufidagi pul mablag'lari (masalan, korxonalar moliyasi); shunday (moliya) ishlar(i) bilan shug'ullanuvchi davlat organi (so'zlashuv tilida)

d) uni yuqoridagilardan tashqari yana boshqa ko'rinishlarda ham ishlatilishi mumkin

1.1.4. Arab tilidagi «mol», ya'ni boylik, mulk; pul jamg'armasi, shuningdek, «moliyat», ya'ni pul mablag'lari; soliqliq so'zlari ham moliyaga daxldormi?

- a) ha, daxldor
- b) yo'q, daxldor emas
- c) savolning bunday qo'yilishi prinsipial ahamiyatga ega emas
- d) yuqoridagilarning har birini to'g'ri deb hisoblash mumkin

1.1.5. O'zining lug'aviy ma'nosi jihatidan «moliya» so'zi fransuzcha «finance», lotincha «financia» va ruscha «финансы» so'zlarining ekvivalenti yoki ma'lum ma'noda sinonimi hisoblanadimi?

- a) ha, hisoblanadi
- b) yo'q, hisoblanmaydi
- c) buning hech qanday qizig'i yo'q
- d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.6. O'zbek tilida «moliya» so'zi yana qanday ma'nolarda ishlatilishi mumkin?

- a) boshqa hech qanday ma'noda ishlatilmaydi
- b) «daromad» ma'nosida ishlatiladi
- c) «daromad», «pul mablag'lari» va «to'lov» ma'nolarida ishlatilishi mumkin
- d) «to'lov» ma'nosida ishlatiladi

1.1.7. «Moliya» atamasining kelib chiqishi xususida iqtisodiy adabiyotlarda yagona qarashlar, tasavvurlar mavjudmi?

- a) yo'q, mavjud emas
- b) «moliya» atamasining kelib chiqishi xususida iqtisodiy

adabiyotlarda turlicha qarashlar, tasavvurlar mavjud. Ayrim mualliflarning fikricha, bu atama XIII – XIV asrlarda Italiyaning savdo shaharlarida vujudga kelib, keyinroq xalqaro maydonga tarqalgan hamda aholi va davlat o'rtasidagi pul munosabatlari tizimi bilan bog'langan tushunchani o'zida mujassam etgan. Boshqa mualliflarning fikriga qaraganda, bu atama muomalaga 1755-yili «Respublika xususida olti kitob» asarini nashr ettirgan fransuz olimi J.Boden tomonidan kiritilgan

c) ha, mavjud

d) hozirgi paytda bu savolning javobini topish o'quvchida qiziqish uyg'otmaydi

1.1.8. Moliya qanday sharoitda paydo bo'ldi?

a) moliya davlatning vujudga kelishi va uning resurslarga bo'lgan ehtiyoji rivojlanishi bilan doimiy (uzluksiz) tovar-pul munosabatlari sharoitida paydo bo'ldi

b) moliya davlatning vujudga kelishi bilan paydo bo'ldi

c) moliya resurslarga ehtiyojning rivojlanishi bilan doimiy (uzluksiz) tovar-pul munosabatlari sharoitida paydo bo'ldi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.9. Davlatning mavjudligi nimaning o'rnatilishini taqozo etadi va u qanday tushunchada o'z ifodasini topadi?

a) davlatning mavjudligi yaratilayotgan iqtisodiy (moddiy) ne'matlarni taqsimlash va qayta taqsimlash bo'yicha oliy hokimiyat organi (shaxsi) sifatida ma'lum bir munosabatlarning o'rnatilishini taqozo etadi

b) davlatning mavjudligi yaratilayotgan iqtisodiy (moddiy) ne'matlarni taqsimlash hamda qayta taqsimlash bo'yicha oliy hokimiyat organi (shaxsi) sifatida davlat va takror ishlab chiqarish munosabatlarning boshqa ishtirokchilari (subyektlari) o'rtasida ma'lum bir munosabatlarning o'rnatilishini taqozo etadi. Bu munosabatlar «moliya» tushunchasida o'z ifodasini topadi

c) har ikkala javob ham to'g'ri

d) «a» va «b» javoblarda noaniqliklar mavjud

1.1.10. Natural munosabatlar ustunlik qilgan jamiyatlarda taqsimlash hamda qayta taqsimlash jarayonlari qanday soliqlar va to'lanmalar xarakteriga ega bo'lgan?

a) natural munosabatlar ustunlik qilgan jamiyatlarda taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlari natural soliqlar xarakteriga ega bo'lgan

b) natural munosabatlar ustunlik qilgan jamiyatlarda taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlari turli ko'rinishdagi shaxsiy to'lanmalar xarakteriga ega bo'lgan

c) natural munosabatlar ustunlik qilgan jamiyatlarda taqsimlash hamda qayta taqsimlash jarayonlari natural soliqlar va turli ko'rinishdagi shaxsiy to'lanmalar xarakteriga ega bo'lgan

d) barcha javoblar noto'g'ri

1.1.11. Tovar-pul munosabatlarning rivojlanishi taqsimlash va qayta taqsimlash munosabatlari shakllarining o'zgarishiga olib keldimi, ular ko'proq qanday xarakterga ega bo'ldi?

a) tovar-pul munosabatlarning rivojlanishi taqsimlash va qayta taqsimlash munosabatlari shakllarining o'zgarishiga olib kelmadi, ularning xarakterini ham o'zgartirmadi

b) tovar-pul munosabatlarning rivojlanishi taqsimlash va qayta taqsimlash munosabatlari shakllarining o'zgarishiga olib keldi-yu, lekin ularning xarakterini o'zgartirmadi

c) tovar-pul munosabatlarning rivojlanishi taqsimlash va qayta taqsimlash munosabatlari shakllarining o'zgarishiga olib keldi, ular ko'proq pul xarakteriga ega bo'la boshladi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.12. Zamonaviy tasavvurdagi «moliya» tushunchasini qanday bosqichga kiritish mumkin?

a) zamonaviy tasavvurdagi «moliya» tushunchasini davlat xazinasining alohidalashuvi va davlat byudjetining vujudga kelishi bosqichiga kiritish mumkin

b) zamonaviy tasavvurdagi «moliya» tushunchasini davlat xazinasining alohidalashuvi bosqichiga kiritish mumkin

c) zamonaviy tasavvurdagi «moliya» tushunchasini davlat byudjetining vujudga kelishi bosqichiga kiritish mumkin

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.13. Moliya va moliyaviy munosabatlarning mohiyati haqidagi tasavvurlar vaqt o'tishi bilan o'z ko'rinishini o'zgartirib borganmi?

a) yo'q, o'zgartirmagan

b) ha, o'zgartirib borgan

c) buning hech qanday ahamiyati yo'q

d) o'zgarishi yoki o'zgarimasligi muhim ahamiyatga ega emas

1.1.14. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi va ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli nimalar bilan belgilanadi?

a) moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi va ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli jamiyatning iqtisodiy tuzumi bilan belgilanadi

b) moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi hamda ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli jamiyatning iqtisodiy tuzumi va davlatning tabiati bilan belgilanadi

c) moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi va ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli jamiyatning iqtisodiy tuzumi, davlatning tabiati va funksiyalari bilan belgilanadi

d) moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi hamda ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli jamiyatning iqtisodiy tuzumi va davlatning funksiyalari bilan belgilanadi

1.1.15. Tarixiy kategoriya sifatida moliyaning vujudga kelishi nimalar bilan bog'liq?

a) tarixiy kategoriya sifatida moliyaning vujudga kelishi jamiyatning sinflarga bo'linishi bilan bog'liq

b) tarixiy kategoriya sifatida moliyaning vujudga kelishi davlatning paydo bo'lishi bilan bog'liq

c) tarixiy kategoriya sifatida moliyaning vujudga kelishi jamiyatning sinflarga bo'linishi va davlatning paydo bo'lishi bilan bog'liq

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.16. Moliya deb nimaga aytiladi?

a) kengaytirilgan takror ishlab chiqarish uchun sharoitlarni ta'minlash, davlatning funksiyalari hamda vazifalarini bajarish maqsadida markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish bilan bog'liq iqtisodiy (moliyaviy) munosabatlarga moliya deyiladi

b) takror ishlab chiqarish uchun sharoitlarni ta'minlash hamda davlatning funksiyalari hamda vazifalarini bajarish maqsadida markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish bilan bog'liq iqtisodiy (moliyaviy) munosabatlarga moliya deyiladi

c) davlatning funksiyalari hamda vazifalarini bajarish maqsadida markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish bilan bog'liq iqtisodiy (moliyaviy) munosabatlarga moliya deyiladi

d) markazlashtirilgan hamda markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish bilan bog'liq iqtisodiy (moliyaviy) munosabatlarga moliya deyiladi

1.1.17. Maxsus pul mablag'lari fondlari nimalar hisobidan shakllantiriladi?

a) turli faoliyatlardan olingan daromadlar hisobidan maxsus pul mablag'lari fondlari shakllantiriladi

b) daromadlar hisobidan maxsus pul mablag'lari fondlari shakllantiriladi

c) xo'jalik subyektlarining turli faoliyatlaridan olingan daromadlar hisobidan maxsus pul mablag'lari fondlari shakllantiriladi

d) yuqoridagi javoblar bir-biridan unchalik farqlanmaydi va ularning har birini to'g'ri javob deb qabul qilish mumkin

1.1.18. YIMni taqsimlashda aholi ishtirok etganda ular o'z hissa ulushlarini qanday ko'rinishlarda olishlari mumkin?

a) YIMni taqsimlashda aholi ishtirok etganda ular o'z hissa (ulush)larini ish haqi va tadbirkorlik (ishbilarmonlik) daromadi ko'rinishida olishlari mumkin

b) YIMni taqsimlashda aholi ishtirok etganda ular o'z hissa (ulush)larini ish haqi, tadbirkorlik (ishbilarmonlik) daromadi va dividendlar ko'rinishida olishlari mumkin

c) YIMni taqsimlashda aholi ishtirok etganda ular o'z hissa (ulush)larini ish haqi va dividendlar ko'rinishida olishlari mumkin

d) YIMni taqsimlashda aholi ishtirok etganda ular o'z hissa (ulush)larini ish haqi, tadbirkorlik (ishbilarmonlik) daromadi, dividendlar va qayta taqsimlashning boshqa shakllari ko'rinishida olishlari mumkin

1.1.19. Majburiylik xarakteriga ega bo'lgan soliqlar va boshqa to'lovlarni to'lash orqali (vositasida) aholi markazlashtirilgan pul mablag'lari fondini shakllantirishda ishtirok etadimi?

a) ha, ishtirok etadi

b) yo'q, ishtirok etmaydi

c) bu narsa aholining o'z xohish-istagiga bog'liq

d) aholi bundan manfaatdor bo'lsagina ishtirok etishi mumkin

1.1.20. Quyidagilarning qay biri moliyaning xarakterli belgilari tarkibiga kiradi?

a) qiymatning tovar shaklidagi harakatiga bog'liq bo'lmasdan, aksincha, real pullarning harakatiga bog'liq bo'lgan, huquqiy normalar yoki biznesni yuritish etikasiga asoslangan munosabatlarning taqsimlash xarakterdaligi

b) pul mablag'lari harakatining, odatda, bir tomonlama yo'nalishga ega ekanligi

c) markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul fondlarini yaratish (vujudga keltirish)

d) yuqoridagilarning qay biri emas, balki ularning barchasi moliyaning xarakterli belgilari tarkibiga kiradi

1.1.21. Moliya pul munosabatlarining ajralmas qismi hisoblanadimi?

a) ha, xuddi shunday
b) yo'q, uni pul munosabatlaridan ayro holda ham tasavvur etish mumkin

c) moliyani pul munosabatlaridan ajratib bo'lmaydi

d) noto'g'ri javob yo'q

1.1.22. Moliyaning roli va ahamiyati nimaga bog'liq?

a) moliyaning roli va ahamiyati uning pul munosabatlari tizimidagi tutgan o'rniga bog'liq

b) moliyaning roli va ahamiyati uning iqtisodiy munosabatlar tizimida tutgan o'rniga bog'liq

c) moliyaning roli va ahamiyati pul munosabatlarining iqtisodiy munosabatlar tizimida qanday o'rinni egallaganligiga bog'liq

d) bu yerda bir-birini inkor etuvchi javoblar mavjud

1.1.23. Moliya puldan o'zining mazmuni va bajaradigan funksiyalari bo'yicha farqlanadimi?

a) yo'q, farqlanmaydi. Chunki amaliyotda juda ko'p hollarda pul deganda moliya va, aksincha, moliya deganda pul tushuniladi

b) yo'q, ular o'rtasida barobarlik belgisini qo'ysa ham bo'ladi

c) ha, farqlanadi. Chunki agar pul umumiy ekvivalent bo'lib, uning yordamida umumlashtirilgan ishlab chiqaruvchilarning mehnat xarajatlari o'lchansa, moliya yalpi ichki mahsulot (YIM) va milliy daromad (MD)ni taqsimlash hamda qayta taqsimlashning iqtisodiy instrumenti, pul mablag'lari fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish ustidan nazoratni amalga oshirish qurolidir

d) yuqoridagi barcha javoblarni to'g'ri deb hisoblash mumkin

1.1.24. Moliyaning nima uchun mo'ljallanganligini nimalar belgilab beradi?

a) pul daromadlari hamda fondlarini shakllantirish yo'li

bilan faqatgina davlat va korxonalarining pul mablag'lariga bo'lgan ehtiyojlarini ta'minlash emas, balki moliyaviy resurslarning sarflanishi ustidan nazoratni ham amalga oshirish moliyaning nima uchun mo'ljallanganligini belgilab beradi

b) pul daromadlari shakllantirish yo'li bilan davlatning pul mablag'lariga bo'lgan ehtiyojlarini ta'minlash emas, balki moliyaviy resurslarning sarflanishi ustidan nazoratni ham amalga oshirish moliyaning nima uchun mo'ljallanganligini belgilab beradi

c) pul daromadlari va fondlarini shakllantirish yo'li bilan faqatgina korxonalarining pul mablag'lariga bo'lgan ehtiyojlarini ta'minlash emas, balki moliyaviy resurslarning sarflanishi ustidan nazoratni ham amalga oshirish moliyaning nima uchun mo'ljallanganligini belgilab beradi

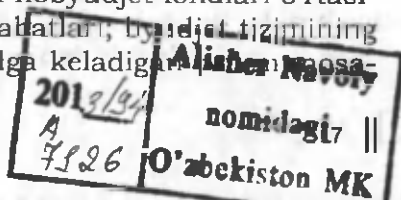
d) pul daromadlari hamda fondlarini shakllantirish yo'li bilan davlat va korxonalarining pul mablag'lariga bo'lgan ehtiyojlarini ta'minlash moliyaning nima uchun mo'ljallanganligini belgilab beradi

1.1.25. Moliya quyidagilarning qay biri o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlarini ifodalaydi?

a) tovar-moddiy boyliklarni sotib olish, mahsulot va xizmatlarni realizatsiya qilish jarayonida korxonalar o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari; markazlashtirilgan pul mablag'lari fondlarini yaratish hamda ularni taqsimlash borasida korxonalar va ularning yuqori organlari o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari

b) byudjet tizimiga soliqlarni to'lash hamda xarajatlarini byudjetdan moliyalashtirish davomida korxonalar va davlat o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari; soliqlar va boshqa ixtiyoriy to'lovlarni to'lash jarayonida davlat hamda fuqarolar o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari

c) to'lovlarni amalga oshirish hamda resurslarni olish jarayonida korxonalar, fuqarolar va nobyudjet fondlari o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari; byudjet tizimining alohida bo'g'inlari o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlari

batlari; sug'urta badallarini to'lash va zararlarni qoplash, sug'urta hodisasi ro'y bergan paytda aholi, korxonalar hamda mulkiy va shaxsiy sug'urta organlari o'rtasida vujudga keldigan pul munosabatlari

d) bu savolga to'g'ri va to'liq javob berish uchun yuqoridagilarga qo'shimcha ravishda korxonalar fondlarining doimiy doiraviy aylanishiga xizmat qiluvchi pul munosabatlarini ham hisobga olish kerak

1.1.26. Pul daromadlari va fondlarining eng asosiy moddiy manbai nima hisoblanadi?

a) pul daromadlari va fondlarining eng asosiy moddiy manbai mamlakatning MDi hisoblanadi

b) pul daromadlari va fondlarining eng asosiy moddiy manbai mamlakatning YIMi hisoblanadi

c) pul daromadlari va fondlarining eng asosiy moddiy manbai mamlakatning MDi va YIMi hisoblanadi

d) barcha javoblarni to'g'ri deb hisoblash mumkin

1.1.27. MDning hajmi qanday imkoniyatlarni aniqlab beradi?

a) MDning hajmi umumdavlat ehtiyojlarini qondirish imkoniyatlarini aniqlab beradi

b) MDning hajmi ijtimoiy ishlab chiqarishni kengaytirish imkoniyatlarini aniqlab beradi

c) MDning hajmi umumdavlat ehtiyojlarini qondirish va ijtimoiy ishlab chiqarishni kengaytirish imkoniyatlarini aniqlab beradi

d) yuqoridagilardan tashqari MDning hajmi yana boshqa imkoniyatlarni ham aniqlab berishi mumkin

1.1.28. Moliyaning ishtirokisiz MDni taqsimlab bo'ladimi yoki yo'q? Nega?

a) bo'lmaydi. Chunki moliya MDni yaratish va undan foydalanishning ajratib bo'lmaydigan bog'lovchi bo'g'ini hisoblanadi. Moliya ishlab chiqarish, taqsimlash va iste'molga ta'sir etib, obyektiv xarakterga ega. U ishlab chiqarish munosabatlarining ma'lum bir sohasini ifodalab, bazis kategoriyasiga mansubdir

b) bo'ladi. Chunki moliya MDni yaratish va undan foyda-

lanishning ajratib bo'lmaydigan bog'lovchi bo'g'ini hisoblanmaydi. Moliya ishlab chiqarish, taqsimlash va iste'molga ta'sir etmaydi hamda u obyektiv xarakterga ega emas. U ishlab chiqarish munosabatlarining ma'lum bir sohasini ifodalamaydi, ustqurma kategoriyasiga mansubdir

c) bo'lmaydi. Chunki moliya MDni yaratish va undan foydalanishning ajratib bo'lmaydigan bog'lovchi bo'g'ini hisoblanadi. Moliya ishlab chiqarish, taqsimlash va iste'molga ta'sir etib, obyektiv xarakterga ega. U ishlab chiqarish munosabatlarining ma'lum bir sohasini ifodalab, ustqurma kategoriyasiga mansubdir

d) bo'ladi. Chunki moliya MDni yaratish va undan foydalanishning ajratib bo'lmaydigan bog'lovchi bo'g'ini hisoblanmaydi. Moliya ishlab chiqarish, taqsimlash hamda iste'molga ta'sir etmaydi va u obyektiv xarakterga ega emas. U ishlab chiqarish munosabatlarining ma'lum bir sohasini ifodalamaydi, bazis kategoriyasiga mansubdir

1.1.29. Zamonaviy iqtisodiyot davlat moliyasisiz faoliyat ko'rsatishi mumkinmi?

a) ko'rsatishi mumkin. Chunki tarixiy taraqqiyotning ma'lum bir bosqichiga qadar jamiyatning ba'zi bir ehtiyojlari faqat davlat tomonidan moliyalashtirilmasa ham bo'laveradi

b) zamonaviy iqtisodiyot davlat moliyasisiz faoliyat ko'rsatolmaydi. Chunki tarixiy taraqqiyotning ma'lum bir bosqichiga qadar jamiyatning ba'zi bir ehtiyojlari faqat davlat tomonidan moliyalashtirilishi mumkin

c) atom sanoati, kosmik tadqiqotlar, iqtisodiyotning qator yangi ustuvor tarmoqlari, barcha uchun zarur bo'lgan korxonalar (pochta, telegraf va h.k.)ni rivojlantirish zarur bo'lganligi uchun, zamonaviy iqtisodiyot davlat moliyasisiz faoliyat ko'rsatolmaydi

d) «b» va «c» javoblar to'g'ri

1.1.30. Mamlakat iqtisodiyotining ahvoli moliyaning ahvolini belgilab beradimi?

a) mamlakat iqtisodiyotining ahvoli moliyaning ahvolini belgilab beradi. Chunki doimiy ravishdagi iqtisodiy o'sish,

YIM va MD ko'payishi (oshib borishi) sharoitida moliya o'zining muntazamligi hamda barqarorligi bilan xarakterlanadi. U ishlab chiqarishning yanada rivojlanishini va mamlakat fuqarolari hayotining sifat darajasi yanada ortishini rag'batlantiradi

b) mamlakat iqtisodiyotining ahvoli moliyaning ahvolini belgilab bermaydi. Chunki doimiy ravishdagi iqtisodiy o'sish, YIM va MD ko'payishi (oshib borishi) sharoitida hamma vaqt ham moliya o'zining muntazamligi hamda barqarorligi bilan xarakterlanmasligi, u ishlab chiqarishning yanada rivojlanishini va mamlakat fuqarolari hayotining sifat darajasi yanada ortishini rag'batlantirmasligi mumkin

c) mamlakat iqtisodiyotining ahvoli moliyaning ahvolini belgilab beradi. Chunki doimiy ravishdagi iqtisodiy o'sish, YIM va MD ko'payishi (oshib borishi) sharoitida hamma vaqt ham moliya o'zining muntazamligi hamda barqarorligi bilan xarakterlanmasligi, u ishlab chiqarishning yanada rivojlanishini va mamlakat fuqarolari hayotining sifat darajasi yanada ortishini rag'batlantirmasligi mumkin

d) mamlakat iqtisodiyotining ahvoli moliyaning ahvolini belgilab bermaydi. Chunki doimiy ravishdagi iqtisodiy o'sish, YIM hamda MD ko'payishi (oshib borishi) sharoitida moliya o'zining muntazamligi va barqarorligi bilan xarakterlanadi, u ishlab chiqarishning yanada rivojlanishini va mamlakat fuqarolari hayotining sifat darajasi yanada ortishini rag'batlantiradi

1.1.31. Iqtisodiy krizis (tanazzul), ishlab chiqarishning pasayishi, ishsizlikning ortishi sharoitida moliyaning holati (ahvoli) ...

a) keskin yomonlashmasligi mumkin

b) keskin yomonlashadi

c) o'zgarmasdan qolaveradi

d) keskin yaxshilanadi

1.1.32. Mamlakat miqyosida moliyaviy ahvolning keskin yomonlashganligi nimalarda namoyon bo'ladi?

a) davlat ichki va tashqi qarzlari hisobidan moliyalashtiriladigan byudjet defitsitining kattaligida

b) pul emissiyasida

c) davlat qarzining ortishi va unga xizmat qilish bo'yicha xarajatlarning ko'payishida

d) yuqoridagilarning hammasida

1.1.33. Mamlakat miqyosida moliyaviy ahvoning yomonlashuvi nimalarga olib keladi?

a) inflyatsiyaning kuchayishiga, xo'jalik aloqalarining buzilishiga, pul surrogatlarining paydo bo'lishiga, barterli bitimlarning ko'payishiga, soliqlarni byudjetga undirish borasida qiyinchiliklarning kelib chiqishiga, davlat xarajatlarining o'z vaqtida moliyalashtirilmasligiga, aholi keng qatlamlari turmush darajasining pasayishiga

b) inflyatsiyaning kuchayishiga, xo'jalik aloqalarining buzilishiga, o'zaro noto'lovlarning ortishiga, pul surrogatlarining paydo bo'lishiga, barterli bitimlarning ko'payishiga, soliqlarni byudjetga undirish borasida qiyinchiliklarning kelib chiqishiga, davlat xarajatlarining o'z vaqtida moliyalashtirilmasligiga, aholi keng qatlamlari turmush darajasining pasayishiga

c) inflyatsiyaning kuchayishiga, xo'jalik aloqalarining buzilishiga, o'zaro noto'lovlarning ortishiga, pul surrogatlarining paydo bo'lishiga, soliqlarni byudjetga undirish borasida qiyinchiliklarning kelib chiqishiga, davlat xarajatlarining o'z vaqtida moliyalashtirilmasligiga, aholi keng qatlamlari turmush darajasining pasayishiga

d) inflyatsiyaning kuchayishiga, xo'jalik aloqalarining buzilishiga, o'zaro noto'lovlarning ortishiga, barterli bitimlarning ko'payishiga, soliqlarni byudjetga undirish borasida qiyinchiliklarning kelib chiqishiga, davlat xarajatlarining o'z vaqtida moliyalashtirilmasligiga, aholi keng qatlamlari turmush darajasining pasayishiga

1.1.34. O'zining moddiy mazmuniga ko'ra moliya nimanı ifodalaydi va nimalarnı tashkil etadi?

a) o'zining moddiy mazmuniga ko'ra moliya pul mablag'lari fondlarini ifoda etib, ularning jami (yig'indisi) oxir-oqibatda mamlakatning moliyaviy resurslarini tashkil etadi

b) o'zining moddiy mazmuniga ko'ra moliya pul mablag'lari fondlarini ifodalab, ularning jami (yig'indisi) oxir-oqibatda mamlakatning resurslarini tashkil etadi

c) o'zining moddiy mazmuniga ko'ra moliya pul mablag'larining maqsadli fondlarini ifodalab, ularning jami (yig'indisi) oxir-oqibatda mamlakatning moliyaviy resurslarini tashkil etadi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.35. Mamlakat moliyaviy resurslari o'sishining asosiy sharti ...

a) MDning ortishi (ko'payishi)dir

b) YIMning ortishi (ko'payishi)dir

c) tushumning ortishi (ko'payishi)dir

d) foydaning ortishi (ko'payishi)dir

1.1.36. «Moliya» va «moliyaviy resurslar» teng kuchli bo'lmagan tushunchalar hisoblanadimi?

a) ha, teng kuchli bo'lmagan tushunchalar hisoblanadi

b) yo'q, ular teng kuchli tushunchalar hisoblanadi

c) bu tushunchalar o'rtasida tenglik belgisini qo'yish mumkin

d) «moliya» va «moliyaviy resurslar» bir-biridan keskin farqlanadi

1.1.37. Quyidagi tasdiqlarning qay biri to'g'ri?

a) moliyaviy resurslar o'z-o'zicha moliyaning mohiyatini aniqlab beradi, uning ichki mazmuni va ijtimoiy mo'ljallanganligini ochadi. Moliya fani resurslarning o'zini emas, balki resurslarni shakllantirish, taqsimlash va foydalanish asosida vujudga keladigan ijtimoiy munosabatlarni o'rganadi. Bu fan moliyaviy munosabatlarning taraqqiyot qonunlarini tadqiq etadi

b) moliyaviy resurslar o'z-o'zicha moliyaning mohiyatini aniqlab bermaydi, uning ichki mazmuni va ijtimoiy mo'ljallanganligini ocholmaydi. Moliya fani resurslarning o'zini emas, balki resurslarni shakllantirish asosida vujudga keladigan ijtimoiy munosabatlarni o'rganadi. Bu fan moliyaviy munosabatlarning taraqqiyot qonunlarini tadqiq etadi

c) moliyaviy resurslar o'z-o'zicha moliyaning mohiyatini aniqlab bermaydi, uning ichki mazmuni va ijtimoiy mo'ljalanganligini ocholmaydi. Moliya fani resurslarning o'zini emas, balki resurslarni taqsimlash asosida vujudga keladigan ijtimoiy munosabatlarni o'rganadi. Bu fan moliyaviy munosabatlarning taraqqiyot qonunlarini tadqiq etadi

d) moliyaviy resurslar o'z-o'zicha moliyaning mohiyatini aniqlab bermaydi, uning ichki mazmuni va ijtimoiy mo'ljalanganligini ocholmaydi. Moliya fani resurslarning o'zini emas, balki resurslarni shakllantirish, taqsimlash va foydalanish asosida vujudga keladigan ijtimoiy munosabatlarni o'rganadi. Bu fan moliyaviy munosabatlarning taraqqiyot qonunlarini tadqiq etadi

1.1.38. Moliya bazis kategoriyasi hisoblansa-da, ko'p jihatdan ...

a) hukumat tomonidan amalga oshiriladigan (yurgiziladigan, hayotga tatbiq etiladigan) moliyaviy siyosatga bog'liq bo'lmaydi

b) hukumat tomonidan amalga oshiriladigan (yurgiziladigan, hayotga tatbiq etiladigan) moliyaviy siyosatga ham bog'liq bo'ladi

c) hukumat tomonidan amalga oshiriladigan moliyaviy siyosatsiz tasavvur etish mumkin

d) barcha javoblar to'g'ri

1.1.39. Moliya, eng avvalo ...

a) ayirboshlash kategoriyasi

b) ishlab chiqarish kategoriyasi

c) taqsimlash kategoriyasi

d) iste'mol kategoriyasi

1.1.40. Moliya yordamida ...

a) MDning birlamchi taqsimlanishi yoki qayta taqsimlanishi amalga oshiriladi

b) MDning ikkilamchi taqsimlanishi yoki qayta taqsimlanishi amalga oshiriladi

c) MDning taqsimlanishi amalga oshiriladi

d) MDning qayta taqsimlanishi amalga oshiriladi

1.1.41. Moliyaviy munosabatlarning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati qanday savolning tadqiq qilinishi orqali namoyon bo'ladi?

a) moliyaviy munosabatlarning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati «Davlat kimning hisobidan moliyaviy resurslarni oladi?» degan savolning tadqiq qilinishi orqali namoyon bo'ladi

b) moliyaviy munosabatlarning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati «Davlat kimlarning manfaatlari uchun bu mablag'lardan foydalanadi?» degan savolning tadqiq qilinishi orqali namoyon bo'ladi

c) moliyaviy munosabatlarning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati «Davlat kimning hisobidan moliyaviy resurslarni oladi va kimlarning manfaatlari uchun bu mablag'lardan foydalanadi?» degan savolning tadqiq qilinishi orqali namoyon bo'ladi

d) bu yerda savolga to'g'ri javob yo'q

1.1.42. Taqsimlash jarayonlari faqatgina moliya orqali emas, balki ...

a) boshqa iqtisodiy kategoriyalar, jumladan, baho orqali ham amalga oshiriladi

b) boshqa iqtisodiy kategoriyalar, jumladan, kredit orqali ham amalga oshiriladi

c) boshqa iqtisodiy kategoriyalar, jumladan, soliq orqali ham amalga oshiriladi

d) boshqa iqtisodiy kategoriyalar, jumladan, baho, kredit, soliq va h.k. orqali ham amalga oshiriladi

1.1.43. Tovar qiymatining pulda ifodalanishiga ...

a) tannarx deyiladi

b) baho deyiladi

c) foyda deyiladi

d) rentabellik deyiladi

1.1.44. MDning taqsimlanishidan oldin tovar ...

a) realizatsiya qilinishi kerak

b) iste'mol qilinishi kerak

c) ayirboshlanishi kerak

d) taqsimlanishi kerak

1.1.45. Baho ...

a) mulkdorlarga mahsulot realizatsiyasidan kelib tushishi mumkin bo'lgan pul mablag'larini aniqlaydi va navbatdagi taqsimlash jarayonlari uchun boshlang'ich asos sifatida maydonga chiqadi

b) mulkdorlarga mahsulot realizatsiyasidan kelib tushishi mumkin bo'lgan pul mablag'larining o'lchamini aniqlaydi va navbatdagi taqsimlash jarayonlari uchun boshlang'ich asos sifatida maydonga chiqadi

c) mulkdorlarga mahsulot realizatsiyasidan kelib tushishi mumkin bo'lgan pul mablag'larining o'lchamini aniqlaydi va navbatdagi taqsimlash jarayonlari uchun ikkilamchi asos sifatida maydonga chiqadi

d) mulkdorlarga mahsulot realizatsiyasidan kelib tushishi mumkin bo'lgan pul mablag'larining o'lchamini aniqlaydi

1.1.46. Baho ...

a) tovarlarga bo'lgan talabni tartibga soladi va shu orqali takror ishlab chiqarishga o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) tovarlarga bo'lgan taklifni tartibga soladi va shu orqali takror ishlab chiqarishga o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) tovarlarga bo'lgan talab hamda taklifni tartibga soladi va shu orqali ishlab chiqarishga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) tovarlarga bo'lgan talab hamda taklifni tartibga soladi va shu orqali takror ishlab chiqarishga o'z ta'sirini ko'rsatadi

1.1.47. Bozor iqtisodiyoti sharoitida baho ...

a) pensiyani aniqlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ko'rsatkich hisoblanadi

b) minimal ish haqini aniqlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ko'rsatkich hisoblanadi

c) pensiya, nafaqa, hatto minimal ish haqini aniqlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ko'rsatkich hisoblanadi

d) pensiya va minimal ish haqini aniqlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ko'rsatkich hisoblanadi

1.1.48. Agar davlat baholarni tartibga solmasa ...

a) sotsial to'lovlarni o'zgartirishga majbur bo'ladi

b) minimal ish haqini oshirishga majbur bo'ladi

c) sotsial to'lovlarni o'zgartirishga va minimal ish haqini oshirishga majbur bo'ladi

d) to'g'ri javob yo'q

1.1.49. Hozirgi paytda dunyoning juda ko'p mamlakatlariida ...

a) davlat sotsial ahamiyat kasb etuvchi muhim tovarlarning bahosini o'zgartiryapti

b) davlat sotsial ahamiyat kasb etuvchi muhim tovarlarning bahosini o'zgartirmayapti

c) davlat sotsial ahamiyat kasb etuvchi muhim tovarlar bahosining barqarorligini ta'minlashga harakat qilyapti

d) davlat sotsial ahamiyat kasb etuvchi muhim tovarlarning bahosini o'z holiga tashlab qo'yymoqda

1.1.50. Bahodan, shuningdek ...

a) bojxonaviy tartibga solishda davlat tomonidan foydalaniladi

b) bojxona daromadlarini undirishda davlat tomonidan foydalaniladi

c) bojxonaviy tartibga solishda va bojxona daromadlarini undirishda davlat tomonidan foydalaniladi

d) javoblarning hammasi to'g'ri

1.1.51. Ayrim mamlakatlarda bojxona bojlari ...

a) ko'plab tovar guruhlari bo'yicha sotib olish bahosi bo'yicha emas, balki haqiqatdagsidan keskin farq qiluvchi normativ baholar bo'yicha undiriladi

b) ko'plab tovar guruhlari bo'yicha sotib olish bahosi bo'yicha undiriladi

c) ko'plab tovar guruhlari bo'yicha sotib olish bahosi bo'yicha emas, balki haqiqatdagsidan keskin farq qiluvchi baholar bo'yicha undiriladi

d) ko'plab tovar guruhlari bo'yicha haqiqatdagsidan keskin farq qiluvchi normativ baholar bo'yicha undiriladi

1.1.52. Moliya va kredit mustaqil iqtisodiy kategoriyalar sifatida ...

a) bir-biri bilan uzviy bog'liq emas

b) bir-biri bilan uzviy bog'liqdir

c) bir-birini taqozo etmaydi

d) bir-birini taqozo etadi

1.1.53. Moliya va kredit ...

a) hamkorlikda kengaytirilgan asosda korxonalar pul fondlarining doiraviy aylanishiga xizmat qiladi

b) korxonalar pul fondlarining doiraviy aylanishiga xizmat qiladi

c) hamkorlikda kengaytirilgan asosda korxonalar fondlarining aylanishiga xizmat qiladi

d) hamkorlikda kengaytirilgan asosda korxonalar fondlarining doiraviy aylanishiga xizmat qiladi

1.1.54. Kredit ...

a) maxsus moliya-kredit institutlari tomonidan amalga oshiriladigan ssuda fondning harakatini ifodalaydi

b) bank tizimi va maxsus moliya-kredit institutlari tomonidan amalga oshiriladigan ssuda fondning harakatini ifodalaydi

c) bank tizimi va maxsus moliya-kredit institutlari tomonidan amalga oshiriladigan fondning harakatini ifodalaydi

d) bank tizimi tomonidan amalga oshiriladigan ssuda fondning harakatini ifodalaydi

1.1.55. Bank krediti sifatida sof ko'rinishda tushuniladigan kredit ...

a) davlatga bevosita bog'liq

b) davlatga bevosita bog'liq emas

c) har ikkala javob ham to'g'ri

d) har ikkala javob ham noto'g'ri

1.1.56. Takror ishlab chiqarish jarayonida kreditning roli yetarli darajada aniqlangan, bu ...

a) daromadlar va xarajatlar o'rtasidagi vaqtinchalik uzilishni qoplash usuli

b) ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishning ehtiyojlarini qoplash usuli

c) daromadlar va xarajatlar o'rtasidagi vaqtinchalik uzilishni qoplash usuli, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishning ehtiyojlarini qoplash usuli

d) daromadlar va xarajatlar o'rtasidagi vaqtinchalik uzilishni qoplash usuli, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishning ehtiyojlarini qoplash usuli va h.k.

1.1.57. Kredit bu ...

a) byudjet defitsiti va byudjet-kassa uzilishini qoplashning muhim shakli

b) byudjet defitsiti va byudjet-kassa uzilishini (navbatdagi daromadlar kelib tushgunga qadar byudjet xarajatlari qoplash uchun bank xizmatlari zarur bo'lgan paytda) qoplashning muhim shakli

c) byudjet-kassa uzilishini qoplashning muhim shakli

d) byudjet-kassa uzilishini (navbatdagi daromadlar kelib tushgunga qadar byudjet xarajatlari qoplash uchun bank xizmatlari zarur bo'lgan paytda) qoplashning muhim shakli

1.1.58. Agar byudjet mablag'lari tijorat banklarining hisobvaraqlarida saqlanayotgan bo'lsa ...

a) bu banklar uchun muhim ssuda manbayidir

b) bu banklar uchun muhim depozit manbayidir

c) bu banklar uchun muhim daromad manbayidir

d) bu banklar uchun muhim foyda manbayidir

1.1.59. Kredit moliya (moliyalashtirish)dan ...

a) o'zining qaytariluvchanligi bilan farqlanadi. Bir vaqtning o'zida har ikki holatda ham ular pul mablag'larining harakatlanishini ifodalaydi hamda kredit va moliya pul munosabatlarining chegarasidan (ramkasidan) chetga chiqmaydi. Hatto tovar krediti ham pul asosiga va shakliga ega

b) o'zining qaytariluvchanligi va haqliligi bilan farqlanadi. Bir vaqtning o'zida har ikki holatda ham ular pul mablag'larining harakatlanishini ifodalaydi hamda kredit va moliya pul munosabatlarining chegarasidan (ramkasidan) chetga chiqmaydi. Hatto tovar krediti ham pul asosiga va shakliga ega

c) o'zining qaytariluvchanligi va haqliligi bilan farqlanadi. Bir vaqtning o'zida har ikki holatda ham ular pul mablag'larining harakatlanishini ifodalaydi hamda kredit va moliya pul munosabatlarining chegarasidan (ramkasidan) chetga chiqadi. Hatto tovar krediti ham pul asosiga va shakliga ega

d) o'zining qaytariluvchanligi va haqliligi bilan farqlanadi. Bir vaqtning o'zida har ikki holatda ham ular pul mablag'larining harakatlanishini ifodalaydi hamda kredit va moliya pul munosabatlarining chegarasidan (ramkasidan) chetga chiqmaydi. Hatto tovar krediti ham pul asosiga va shakliga ega emas

1.1.60. Banklar korxonalar hamda aholining bo'sh pul mablag'larini akkumulyatsiya qiladilar va ularni ...

a) ta'minlanganlik, qaytaruvchanlik, haqlilik va muddatlik asosida ularga ehtiyoj sezgan korxonalariga beradilar

b) qaytaruvchanlik, haqlilik va muddatlilik asosida ularga ehtiyoj sezgan korxonalariga beradilar

c) ta'minlanganlik, qaytaruvchanlik, haqlilik va muddatlilik asosida ularga ehtiyoj sezgan subyektlarga beradilar

d) qaytaruvchanlik asosida ularga ehtiyoj sezgan korxonalariga beradilar

1.1.61. Agar moliya qiymatning bir tomonlama va qayta tiklanmaydigan (qaytarilmaydigan) shakldagi harakatini ifodalasa, kredit ...

a) kreditorga oldindan o'rnatilgan foizlarni to'lagan holda qaytarilishi kerak

b) kreditorga belgilangan muddatda foizlarni to'lagan holda qaytarilishi kerak

c) kreditorga foizlarni to'lagan holda qaytarilishi kerak

d) kreditorga belgilangan muddatda oldindan o'rnatilgan foizlarni to'lagan holda qaytarilishi kerak

1.1.62. Moliya, kredit, soliq va h.k. kategoriyalar ...

a) pul xarakteriga, pul tabiatiga ega bo'lib, ularga ikki va undan ortiq kategoriyalarning belgilari xosdir. Masalan, ish haqi yetarli darajada asoslangan tarzda pulli to'lanma, ya'ni pul deb atalishi mumkin. Biroq bu oddiy pul bo'lmasdan, balki sarflangan mehnatga muvofiq olingan pul hisoblanadi

b) pul xarakteriga, pul tabiatiga ega bo'lib, ularga ikki va undan ortiq kategoriyalarning belgilari xosdir. Masalan, ish haqi yetarli darajada asoslangan tarzda pulli to'lanma, ya'ni pul deb atalishi mumkin. Biroq bu oddiy pul bo'lmasdan, balki sarflanmagan mehnatga muvofiq olingan pul hisoblanadi

c) pul xarakteriga, pul tabiatiga ega bo'lib, ularga ikki va undan ortiq kategoriyalarning belgilari xosdir. Masalan, ish haqi yetarli darajada asoslangan tarzda pulli to'lanma, ya'ni pul deb atalishi mumkin. Chunki u oddiy puldir

d) ...ga ikki va undan ortiq kategoriyalarning belgilari xosdir. Masalan, ish haqi yetarli darajada asoslangan tarzda pulli to'lanma, ya'ni pul deb atalishi mumkin. Biroq bu oddiy pul bo'lmasdan, sarflangan mehnatga muvofiq olingan pul hisoblanadi

1.1.63. Moliya, kredit, soliq va h.k. kategoriyalarni...

a) ularning pulli tabiati birlashtirib turadi. Ular bir-birlaridan o'zlarining mo'ljallanganligi bilan ajralib turadi. Bunda kategoriyalarga tegishli barcha belgilarning majmuyi ko'rib chiqilsagina ularni farqlash mumkin

b) ularning pulli tabiati birlashtirib turadi. Ular bir-birlaridan o'zlarining funksiyalari va mo'ljallanganligi bilan ajralib turadi. Bunda kategoriyalarga tegishli barcha belgilarning majmuyi ko'rib chiqilsagina ularni farqlash mumkin

c) ularning qiymat xarakterdaligi birlashtirib turadi. Ular bir-birlaridan o'zlarining funksiyalari va mo'ljallanganligi bilan ajralib turadi. Bunda kategoriyalarga tegishli barcha belgilarning majmuyi ko'rib chiqilsagina ularni farqlash mumkin

d) ularning pulli tabiati birlashtirib turadi. Ular bir-birlaridan o'zlarining funksiyalari va mo'ljallanganligi bilan ajralib turadi. Bunda kategoriyalarga tegishli ayrim belgilarning majmuyi ko'rib chiqilsagina ularni farqlash mumkin

1.2. MOLIYANING FUNKSIYALARI

1.2.1. Moliyaning mohiyati uning nimalari orqali namoyon bo'ladi?

- a) uning prinsiplari orqali namoyon bo'ladi
- b) uning funksiyalari orqali namoyon bo'ladi
- c) uning belgilari orqali namoyon bo'ladi
- d) uning yo'nalishlari orqali namoyon bo'ladi

1.2.2. Moliya qanday funksiyalarni bajaradi?

- a) ijtimoiy, iqtisodiy, taqsimlash
- b) ijtimoiy, taqsimlash, nazorat
- c) taqsimlash, nazorat
- d) maqsadli fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanish

1.2.3. Har qanday moliyaviy operatsiya ...

- a) YIMni taqsimlash va shu taqsimlash ustidan nazoratning amalga oshirilishini anglatadi
- b) MDni taqsimlash va shu taqsimlash ustidan nazoratning amalga oshirilishini anglatadi
- c) YIM va MDni taqsimlash hamda shu taqsimlash ustidan nazoratning amalga oshirilishini anglatadi
- d) qiymatni taqsimlash va shu taqsimlash ustidan nazoratning amalga oshirilishini anglatadi

1.2.4. Moliyaviy munosabatlarning asosiy tavsifi ularning taqsimlash xarakteriga ega ekanligi uchun, shunga muvofiq ravishda moliyaning bosh yoki asosiy funksiyasi ...

- a) nazoratdir
- b) taqsimlashdir
- c) pul fondlarini shakllantirishdir
- d) pul fondlaridan foydalanishdir

1.2.5. Moliya YIMni taqsimlashning turli bosqichlariga xizmat qilib, uni ...

- a) birlamchi taqsimlashda ishtirok etadi
- b) qayta taqsimlashda ishtirok etadi
- c) birlamchi taqsimlashda va qayta taqsimlashda ishtirok etadi
- d) nazorat qilishda ishtirok etadi

1.2.6. Moliyaviy metod orqali taqsimlash ...

- a) iqtisodiyotni boshqarishning turli darajalarini (mamlakat, uning alohida olingan mintaqalari va mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari miqyosida) qamrab oladi
- b) o'ziga xos bo'lib, iqtisodiyotni boshqarishning alohida darajasini qamrab oladi

c) iqtisodiyotni boshqarishning turli darajalarini (mamlakat, uning alohida olingan mintaqalari va mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari miqyosida) qamrab olmaydi

d) o'ziga xos bo'lib, iqtisodiyotni boshqarishning alohida darajasini qamrab olmaydi

1.2.7. Moliyaviy metod orqali taqsimlashga ...

a) taqsimlashning turli ko'rinishlarini (xo'jalik ichida, tarmoq ichida, tarmoqlararo, hududlararo va b.) tug'diruvchi ko'p bosqichlilik xosdir

b) taqsimlashning turli ko'rinishlarini (xo'jalik ichida, tarmoq ichida, tarmoqlararo, hududlararo va b.) tug'diruvchi ko'p bosqichlilik xos emas

c) taqsimlashning xo'jalik va tarmoq ichidagi ko'rinishlari xos

d) taqsimlashning tarmoqlararo va hududlararo ko'rinishlari xos

1.2.8. Eng avvalo, moliyaning taqsimlash funksiyasi ...

a) YIMni taqsimlashda, «asosiy yoki birlamchi daromadlar» deb nom olganlarni yaratish (tashkil etish) sodir bo'lganda ko'zga tashlanadi

b) MDni taqsimlashda, «asosiy yoki birlamchi daromadlar» deb nom olganlarni yaratish (tashkil etish) sodir bo'lganda ko'zga tashlanadi

c) tushumni taqsimlashda, «asosiy yoki birlamchi daromadlar» deb nom olganlarni yaratish (tashkil etish) sodir bo'lganda ko'zga tashlanadi

d) foydani taqsimlashda, «asosiy yoki birlamchi daromadlar» deb nom olganlarni yaratish (tashkil etish) sodir bo'lganda ko'zga tashlanadi

1.2.9. Asosiy daromadlar MDni moddiy ishlab chiqarish ishtirokchilari o'rtasida taqsimlash jarayonida shakllanib, ular ...

a) moddiy ishlab chiqarish sohasida band bo'lgan ishchi va xizmatchilarning ish haqi, fermer va h.k.larning daromadlariga bo'linadi

b) moddiy ishlab chiqarish sohasidagi korxonalarining daromadlariga bo'linadi

c) moddiy ishlab chiqarish sohasidagi korxonalarning daromadlariga hamda moddiy ishlab chiqarish sohasida band bo'lgan ishchi va xizmatchilarning ish haqi, fermer va h.k.larning daromadlariga bo'linadi

d) yuqoridagi javoblarning hammasi to'g'ri

1.2.10. Birlamchi daromadlar ...

a) milliy xo'jalik ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish, mamlakat mudofaa qudratini ta'minlash, aholining moddiy va madaniy ehtiyojlarini qondirish uchun ijtimoiy pul fondlarining shakllanishini ta'minlay olmaydi

b) milliy xo'jalik ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish, mamlakat mudofaa qudratini ta'minlash, aholining moddiy va madaniy ehtiyojlarini qondirish uchun ijtimoiy pul fondlarining shakllanishini ta'minlay oladi

c) mamlakat mudofaa qudratini ta'minlash, aholining moddiy va madaniy ehtiyojlarini qondirish uchun ijtimoiy pul fondlarining shakllanishini ta'minlay olmaydi

d) milliy xo'jalik ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish, aholining moddiy va madaniy ehtiyojlarini qondirish uchun ijtimoiy pul fondlarining shakllanishini ta'minlay oladi

1.2.11. Quyidagilar bilan bog'langan holda MDni yanada taqsimlash va qayta taqsimlash zarur ...

a) xo'jalik yurituvchi subyektlar daromadlari va jamg'armalaridan eng samarali hamda oqilona foydalanish maqsadida mablag'larni tarmoqlararo va hududiy qayta taqsimlash bilan

b) ishlab chiqarish sohasi bilan bir qatorda noishlab chiqarish sohasining (maorif, sog'liqni saqlash, ijtimoiy sug'urta va ijtimoiy ta'minot, boshqaruv va h.k.) ham mavjudligi bilan

c) aholining turli ijtimoiy qatlamlari o'rtasida daromadlarini qayta taqsimlash bilan

d) yuqoridagilarning hammasi bilan

1.2.12. Qayta taqsimlashlar natijasida ...

a) ikkilamchi yoki «kelib chiquvchi» daromadlar tashkil topadi

b) birlamchi daromadlar tashkil topadi

- c) asosiy daromadlar tashkil topadi
- d) asosiy bo'lmagan daromadlar tashkil topadi

1.2.13. Ikkilamchi yoki «kelib chiquvchi» daromadlariga ...

- a) noishlab chiqarish sohasi tarmoqlarida olingan daromadlar kiradi
- b) soliqlar (jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va boshqalar) kiradi
- c) noishlab chiqarish sohasi tarmoqlarida olingan daromadlar va soliqlar (jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va boshqalar) kiradi
- d) noishlab chiqarish sohasi tarmoqlarida olingan daromadlar va soliqlar (jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va boshqalar) kirmaydi

1.2.14. Ikkilamchi daromadlar ...

- a) MDdan foydalanish borasidagi yakuniy nisbatlarni (proporsiyalarni) shakllantirish uchun xizmat qilmaydi
- b) MDdan foydalanish borasidagi yakuniy nisbatlarni (proporsiyalarni) shakllantirish uchun xizmat qiladi
- c) MDdan foydalanish borasidagi oraliq nisbatlarni (proporsiyalarni) shakllantirish uchun xizmat qiladi
- d) MDdan foydalanish borasidagi oraliq nisbatlarni (proporsiyalarni) shakllantirish uchun xizmat qilmaydi

1.2.15. MDni taqsimlash va qayta taqsimlashda faol ishtirok etib, moliya ...

- a) MDni birlamchi taqsimlashda vujudga kelgan nisbatlarni ularning yakuniy foydalanish nisbatlariga transformatsiya qilinishiga (aylanishiga, o'zgarishiga) ta'sir ko'rsatmaydi
- b) MDni birlamchi taqsimlashda vujudga kelgan nisbatlarni ularning yakuniy foydalanish nisbatlariga transformatsiya qilinishiga (aylanishiga, o'zgarishiga) ta'sir ko'rsatadi
- c) MDni ikkilamchi taqsimlashda vujudga kelgan nisbatlarni ularning yakuniy foydalanish nisbatlariga transformatsiya qilinishiga (aylanishiga, o'zgarishiga) ta'sir ko'rsatadi
- d) MDni birlamchi taqsimlashda vujudga kelgan nisbatlar-

ni ularning oraliq foydalanish nisbatlariga transformatsiya qilinishiga (aylanishiga, o'zgarishiga) ta'sir ko'rsatadi

1.2.16. Qayta taqsimlash natijasida yaratiladigan daromadlar ...

a) bir tomondan, pul fondlarining o'lchami va ularning tarkibiy tuzilmasi, ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish vositalari hamda iste'mol predmetlarining hajmi va tuzilmasi o'rtasidagi muvofiqlikni ta'minlashi kerak

b) moddiy va moliyaviy resurslar, bir tomondan, pul fondlarining o'lchami va ularning tarkibiy tuzilmasi, ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish vositalari hamda iste'mol predmetlarining hajmi va tuzilmasi o'rtasidagi muvofiqlikni ta'minlashi kerak

c) bir tomondan, pul fondlarining o'lchami va ularning tarkibiy tuzilmasi, ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish vositalari va iste'mol predmetlarining hajmi hamda tuzilmasi o'rtasidagi muvofiqlikni ta'minlashi kerak emas

d) moddiy va moliyaviy resurslar, bir tomondan, pul fondlarining o'lchami va ularning tarkibiy tuzilmasi, ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish vositalari hamda iste'mol predmetlarining hajmi va tuzilmasi o'rtasidagi muvofiqlikni ta'minlashi kerak emas

1.2.17. Har bir mamlakat doirasida MDni qayta taqsimlash ...

a) milliy iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish, iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini (qishloq xo'jaligi, transport, energetika va h.k.) rivojlantirish maqsadlarida, aholining eng kam ta'minlangan qatlamlari (pensionerlar, talabalar, yolg'iz hamda ko'p bolali onalar va h.k.) foydasiga amalga oshirilishi shart emas

b) milliy iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish, iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini (qishloq xo'jaligi, transport, energetika va h.k.) rivojlantirish maqsadlarida, aholining eng kam ta'minlangan qatlamlari (pensionerlar, talabalar, yolg'iz va ko'p bolali onalar va h.k.) foydasiga amalga oshirilishi shart

c) ...da milliy iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish, iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini (qishloq xo'jaligi, transport, energetika va h.k.) rivojlantirish maqsadlari, aholining eng kam ta'minlangan qatlamlari (pensionerlar, talabalar, yolg'iz va ko'p bolali onalar va h.k.) foydasi hisobga olinmog'i lozim

d) ...da milliy iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish, iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini (qishloq xo'jaligi, transport, energetika va h.k.) rivojlantirish maqsadlari, aholining eng kam ta'minlangan qatlamlari (pensionerlar, talabalar, yolg'iz va ko'p bolali onalar va h.k.) foydasi hisobga olinmasa ham bo'ladi

1.2.18. MDni qayta taqsimlash ...

a) milliy xo'jalikning ishlab chiqarish va noishlab chiqarish sohalari, moddiy ishlab chiqarish tarmoqlari, mamlakatning alohida mintaqalari o'rtasida sodir bo'ladi

b) moddiy ishlab chiqarish tarmoqlari, mamlakatning alohida mintaqalari, mulkchilik shakllari va aholining sotsial guruhlari o'rtasida sodir bo'ladi

c) milliy xo'jalikning ishlab chiqarish va noishlab chiqarish sohalari, moddiy ishlab chiqarish tarmoqlari, mamlakatning alohida mintaqalari, mulkchilik shakllari va aholining sotsial guruhlari o'rtasida sodir bo'ladi

d) milliy xo'jalikning ishlab chiqarish va noishlab chiqarish sohalari, mamlakatning alohida mintaqalari, mulkchilik shakllari va aholining sotsial guruhlari o'rtasida sodir bo'ladi

1.2.19. Moliya yordamida amalga oshiriladigan YIM va MDni taqsimlash va qayta taqsimlashning pirovard maqsadi ...

a) ishlab chiqaruvchi kuchlarni rivojlantirish va iqtisodiyotning bozor tarkibiy tuzilmasini shakllantirishdan iborat

b) davlatni mustahkamlash va aholi keng qatlamlari hayotining yuqori sifatli bo'lishini ta'minlashdan iborat

c) ishlab chiqaruvchi kuchlarni rivojlantirish, iqtisodiyotning bozor tarkibiy tuzilmasini shakllantirish va davlatni mustahkamlashdan iborat

d) ishlab chiqaruvchi kuchlarni rivojlantirish, iqtisodiyot-

ning bozor tarkibiy tuzilmasini shakllantirish, davlatni mustahkamlash va aholi keng qatlamlari hayotining yuqori sifatlilik bo'lishini ta'minlashdan iborat

1.2.20. Moliyaning roli ...

a) kam xarajat qilib eng yuqori natijalarga erishish vazifalariga bo'ysundirilgan

b) moliya-xo'jalik faoliyatini yanada yaxshilashda xo'jalik yurituvchi subyektlar har bir xodimi va jamoasining moddiy manfaatdorligi va qiziquvchanligini oshirish vazifalariga bo'ysundirilgan

c) kam xarajat qilib eng yuqori natijalarga erishish, moliya-xo'jalik faoliyatini yanada yaxshilashda xo'jalik yurituvchi subyektlar har bir xodimi va jamoasining moddiy manfaatdorligi va qiziquvchanligini oshirish vazifalariga bo'ysundirilgan

d) barcha javoblar noto'g'ri

1.2.21. Moliyaning taqsimlash funksiyasi yordamida davlat faqatgina MDni qayta taqsimlashga emas, balki ...

a) ishlab chiqarishga ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) kapitalning jamg'arilishiga ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) iste'mol sohasiga ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.2.22. Moliya ...

a) iqtisodiyotning davlat va xususiy sektorlarini rivojlantirishda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

b) ishlab chiqarish va sotsial infrastrukturani rivojlantirishda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

c) ilmiy-texnika taraqqiyotini va h.k.larni rivojlantirishda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.2.23. Moliyaning taqsimlash funksiyasi ...

a) xo'jalik subyektlari, aholi, davlat va mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari darajasida maqsadli pul mablag'lari fondlarini shakllantirishga shart-sharoit yaratib beradi

b) xo'jalik ichida, tarmoq ichida, tarmoqlararo, hududlararo, shuningdek, ishlab chiqarish va noishlab chiqarish so-

halari, aholi ijtimoiy guruhlari o'rtasida qayta taqsimlashni sodir etishga shart-sharoit yaratib beradi

c) xo'jalik subyekt va davlat darajasida zaxiralar yaratishga, fuqarolar tomonidan jamg'arishni amalga oshirishga imkoniyat va shart-sharoit yaratib beradi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.2.24. Pul daromadlari va fondlarini shakllantirish hamda foydalanishning instrumenti sifatida moliya ...

a) taqsimlash jarayonining amalga oshirilishini obyektiv ravishda o'zida aks ettiradi

b) taqsimlash jarayonining amalga oshirilishini subyektiv ravishda o'zida aks ettiradi

c) taqsimlash jarayonining amalga oshirilishini proporsional ravishda o'zida aks ettiradi

d) taqsimlash jarayonining amalga oshirilishini noproporsional ravishda o'zida aks ettiradi

1.2.25. Moliyaning nazorat funksiyasi ...

a) YIMni tegishli fondlarga taqsimlash ustidan nazoratni amalga oshirish orqali namoyon bo'ladi

b) YIMning maqsadga muvofiq sarflanishi ustidan nazoratni amalga oshirish orqali namoyon bo'ladi

c) YIMni tegishli fondlarga taqsimlash va ularning maqsadga muvofiq sarflanishi ustidan nazoratni amalga oshirish orqali namoyon bo'ladi

d) «a» va «b» javoblar to'g'ri

1.2.26. Moliyaning taqsimlash va nazorat funksiyalari ...

a) yagona iqtisodiy jarayonning bir tomonidir

b) yagona iqtisodiy jarayonning ikki tomonidir

c) yagona iqtisodiy jarayonning umumiy tomonidir

d) yagona iqtisodiy jarayonning xususiy tomonidir

1.2.27. Moliya nazorat funksiyasining asosini ...

a) pul resurslarining harakati tashkil etadi

b) moliyaviy mablag'larning harakati tashkil etadi

c) moliyaviy resurslarning harakati tashkil etadi

d) byudjet resurslarining harakati tashkil etadi

1.2.28. Agar moliyaning nazorat funksiyasi amaliyotda amalga oshirilmasa ...

a) moliya taqsimlash funksiyasi samaradorligini baholashning iloji yo'q

b) ham moliya taqsimlash funksiyasi samaradorligini baholashning iloji bor

c) uning taqsimlash funksiyasi o'z ahamiyatini yo'qotadi

d) ham taqsimlash funksiyasi o'z ahamiyatini yo'qotmaydi

1.2.29. Moliyaning nazorat funksiyasi ...

a) ijtimoiy va xususiy ishlab chiqarishning dinamik rivojlantirishini ta'minlashga yo'naltirilgan

b) ilmiy-texnika taraqqiyotini jadallashtirishga yo'naltirilgan

c) milliy xo'jalikning barcha bo'g'inlarida ish sifatini uzluksiz yaxshilashga yo'naltirilgan

d) barcha javoblar to'g'ri

1.2.30. Moliyaning nazorat funksiyasi ...

a) ishlab chiqarish sohasini to'liq qamrab oladi

b) noishlab chiqarish sohasini to'liq qamrab oladi

c) ishlab chiqarish va noishlab chiqarish sohaslarini to'liq qamrab oladi

d) barcha javoblar noto'g'ri

1.2.31. Moliya nazorat funksiyasining maqsadlari ...

a) iqtisodiy rag'batlantirishni oshirish, moddiy, mehnat, moliyaviy resurslar va tabiiy boyliklardan oqilona va tejamkor foydalanishni ta'minlashdir

b) moddiy, mehnat, moliyaviy resurslar va tabiiy boyliklardan oqilona va tejamkor foydalanishni ta'minlash, noishlab chiqarish xarajatlari va yo'qotmalarni qisqartirishdir

c) iqtisodiy rag'batlantirishni oshirish, moddiy, mehnat, moliyaviy resurslar va tabiiy boyliklardan oqilona va tejamkor foydalanishni ta'minlash, noishlab chiqarish xarajatlari va yo'qotmalarni qisqartirish, xo'jasizlik va isrofgarchilikning oldini olishdir

d) moddiy, mehnat, moliyaviy resurslar va tabiiy boyliklardan oqilona va tejamkor foydalanishni ta'minlash, noishlab

chiqarish xarajatlari va yo'qotmalarni qisqartirish, xo'jasizlik va isrofgarchilikning oldini olishdir

1.2.32. Moliya nazorat funksiyasining eng muhim vazifalaridan biri ...

a) moliyaviy masalalar bo'yicha qonunchilikning aniq bajarilishini, byudjet tizimi, soliq xizmati, banklar oldidagi moliyaviy majburiyatlar, shuningdek, hisob-kitoblar va to'lovlar bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro majburiyatlari bajarilishining o'z vaqtidaligi va to'liqligini tekshirish hisoblanadi

b) hisob-kitoblar va to'lovlar bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro majburiyatlari bajarilishining o'z vaqtidaligi va to'liqligini tekshirish hisoblanadi

c) byudjet tizimi, soliq xizmati, banklar oldidagi moliyaviy majburiyatlar, shuningdek, hisob-kitoblar va to'lovlar bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro majburiyatlari bajarilishining o'z vaqtidaligi va to'liqligini tekshirish hisoblanadi

d) moliyaviy masalalar bo'yicha qonunchilikning aniq bajarilishini, hisob-kitoblar va to'lovlar bo'yicha xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro majburiyatlari bajarilishining o'z vaqtidaligi va to'liqligini tekshirish hisoblanadi

1.2.33. Moliyaning nazorat funksiyasi ...

a) soliq organlarining ko'p qirrali faoliyatlari orqali namoyon bo'ladi

b) banklar va sug'urta tashkilotlarining ko'p qirrali faoliyatlari orqali namoyon bo'ladi

c) moliya organlarining ko'p qirrali faoliyatlari orqali namoyon bo'ladi

d) Moliya vazirligi va uning quyi organlari faoliyatlari orqali namoyon bo'ladi

1.2.34. Moliya tizimi va soliq xizmatining xodimlari ...

a) moliyaviy rejalashtirish jarayonida moliyaviy nazoratni amalga oshiradilar

b) byudjet tizimi daromadlar va xarajatlar qismining bajarilishida moliyaviy nazoratni amalga oshiradilar

c) moliyaviy rejalashtirish jarayonida, byudjet tizimi

daromadlar va xarajatlar qismining bajarilishida moliyaviy nazoratni amalga oshiradilar

d) moliyaviy rejalashtirish jarayonida, byudjet tizimi daromadlar qismining bajarilishida moliyaviy nazoratni amalga oshiradilar

1.2.35. Bozor munosabatlarining rivojlanishi sharoitida...

a) nazorat ishlarining yo'nalishi, moliyaviy nazoratning shakl va metodlari barqarorlik kasb etadi

b) nazorat ishlarining yo'nalishi, moliyaviy nazoratning shakl va metodlari keskin o'zgar olmaydi

c) nazorat ishlarining yo'nalishi, moliyaviy nazoratning shakl va metodlari keskin o'zgaradi

d) nazorat ishlarining yo'nalishi, moliyaviy nazoratning shakl va metodlari turg'unlik xarakteriga ega bo'ladi

1.2.36. Moliyaning funksiyalari...

a) byudjet-soliq mexanizmi orqali amalga oshiriladi

b) xo'jalik mexanizmi orqali amalga oshiriladi

c) moliya mexanizmi orqali amalga oshiriladi

d) iqtisodiy mexanizmlar orqali amalga oshiriladi

1.2.37. Moliya mexanizmi...

a) markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish tartibini, moliyaviy rejalashtirish metodlarini, moliya va moliya tizimini boshqarish shakllarini, moliyaviy qonunchilikni o'z ichiga oladi

b) milliy xo'jalikdagi moliyaviy munosabatlar tashkiliy shakllarining majmuyini, moliyaviy rejalashtirish metodlarini, moliya va moliya tizimini boshqarish shakllarini, moliyaviy qonunchilikni o'z ichiga oladi

c) milliy xo'jalikdagi moliyaviy munosabatlar tashkiliy shakllarining majmuyini, markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish tartibini, moliya va moliya tizimini boshqarish shakllarini, moliyaviy qonunchilikni o'z ichiga oladi

d) milliy xo'jalikdagi moliyaviy munosabatlar tashkiliy

shakllarining majmuyini, markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish tartibini, moliyaviy rejalashtirish metodlarini, moliya va moliya tizimini boshqarish shakllarini, moliyaviy qonunchilikni o'z ichiga oladi

1.3. TAKROR ISHLAB CHIQRISH VA MOLIYA

1.3.1. Kishilik jamiyati oziq-ovqat, kiyim-kechak, uy-joy va sotsial sohani doimiy ravishda ...

a) ishlab chiqarmasdan hayot kechirishi (amal qilishi) mumkin emas

b) oddiy takror ishlab chiqarmasdan hayot kechirishi (amal qilishi) mumkin emas

c) kengaytirilgan takror ishlab chiqarmasdan hayot kechirishi (amal qilishi) mumkin emas

d) takror ishlab chiqarmasdan hayot kechirishi (amal qilishi) mumkin emas

1.3.2. Xalqaro mehnat taqsimoti ...

a) yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarning tekis taqsimlanishiga, eng boy-badavlat sanalgan mamlakatlarda moliyaviy kapitalning konsentratsiyalashuviga (to'planishiga) olib kelmoqda

b) yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarning notekis taqsimlanishiga, eng boy-badavlat sanalgan mamlakatlarda moliyaviy kapitalning konsentratsiyalashuviga (to'planishiga) olib kelmoqda

c) yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarning notekis taqsimlanishiga, barcha mamlakatlarda moliyaviy kapitalning konsentratsiyalashuviga (to'planishiga) olib kelmoqda

d) yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarning tekis taqsimlanishiga, barcha mamlakatlarda moliyaviy kapitalning konsentratsiyalashuviga (to'planishiga) olib kelmoqda

1.3.3. Eng kambag'al mamlakatlar ...

a) faqat xomashyoni qazib chiqarish bilan shug'ullanmoqda

b) faqat qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarish bilan shug'ullanmoqda

c) xomashyoni qazib chiqarish va qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarish bilan shug'ullanmoqda

d) sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish bilan shug'ullanmoqda

1.3.4. Har qanday sharoitda ham takror ishlab chiqarish jarayonining mazmuni o'zgarmasdan qolayotir ...

a) shunga mos ravishda qo'shimcha mahsulotning konsentratsiyalashuv (to'planish) joyi ham o'zgarmayotir

b) faqat qo'shimcha mahsulotning konsentratsiyalashuv (to'planish) joyi o'zgarmoqda, xolos

c) shunga mos ravishda qo'shimcha mahsulotning konsentratsiyalashuv (to'planish) joyi ham barqarorlik kasb etmoqda

d) va unga ko'ra qo'shimcha mahsulotning konsentratsiyalashuv (to'planish) joyi ham o'zgarmayapti

1.3.5. Moliya, bank va baho mexanizmlari orqali foydaning asosiy qismi ...

a) rivojlangan mamlakatlarda «cho'kmoqda» va ularga kelgusida ham taqsimlashni o'zlari foydalariga hal qilishga imkon berayapti

b) barcha mamlakatlarda «cho'kmoqda» va ularga kelgusida ham taqsimlashni o'zlari foydalariga hal qilishga imkon bermayapti

c) eng rivojlangan mamlakatlarda «cho'kmoqda» va ularga kelgusida ham taqsimlashni o'zlari foydalariga hal qilishga imkon berayapti

d) eng rivojlangan mamlakatlarda «cho'kmoqda» va ularga kelgusida ham taqsimlashni o'zlari foydalariga hal qilishga imkon bermayapti

1.3.6. Takror ishlab chiqarish jarayoni o'z ichiga quyidagi bosqichlarni oladi ...

a) ishlab chiqarish; almashuv; ayirboshlash; taqsimlash; iste'mol

b) ishlab chiqarish; almashuv; taqsimlash; iste'mol

c) kengaytirilgan takror ishlab chiqarish, almashuv; taqsimlash; iste'mol

d) oddiy takror ishlab chiqarish, ayirboshlash; taqsimlash; iste'mol

1.3.7. Takror ishlab chiqarish bosqichlari ...

a) majburiy yoki shart bo'lmagan, ularning birisiz takror ishlab chiqarish jarayoni davom etaveradi

b) majburiy yoki shart bo'lib, hatto ularning birisiz takror ishlab chiqarish jarayoni uziladi

c) majburiy yoki shart bo'lib, ularning birisiz takror ishlab chiqarish jarayoni uzilmaydi

d) majburiy yoki shart bo'lib, ularning birisiz takror ishlab chiqarish jarayoni davom etaveradi

1.3.8. Takror ishlab chiqarishning bosqichlariga ...

a) alohida iqtisodiy kategoriyalar xizmat qiladi

b) bir necha iqtisodiy kategoriyalar xizmat qiladi

c) bir yoki bir necha iqtisodiy kategoriyalar xizmat qiladi

d) hech qanday iqtisodiy kategoriyalar xizmat qilmaydi

1.3.9. Kategoriyalarning takror ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etishi ...

a) bevosita shaklda bo'lishi mumkin

b) bilvosita shaklda bo'lishi mumkin

c) o'ziga xos shaklda bo'lishi mumkin

d) bevosita va bilvosita shakllarda bo'lishi mumkin

1.3.10. Baho kategoriyasi tovar kategoriyasi singari almashuv bosqichida ...

a) markaziy o'rinni egallaydi

b) markaziy o'rinni egallamaydi

c) alohida o'ringa ega

d) maxsus o'ringa ega emas

1.3.11. Baho kategoriyasining ta'siri, takror ishlab chiqarishning almashuv bosqichida ...

a) boshqa kategoriyalar xizmat qilmasa-da, iste'mol bosqichida bevosita namoyon bo'ladi

b) boshqa kategoriyalar xizmat qilishiga qaramay, iste'mol bosqichida bevosita namoyon bo'lmaydi

c) boshqa kategoriyalar xizmat qilishiga qaramay, iste'mol bosqichida bevosita namoyon bo'ladi

d) to'g'ri javob yo'q

1.3.12. Davlat moliyasining ijtimoiy mo'ljallanganligidan kelib chiqiladigan bo'lsa, taqsimlash bosqichida ularning roli ...

a) nisbatan kattaroq ekanligi yaqqol ko'rinadi

b) nisbatan kichikroq ekanligi yaqqol ko'rinadi

c) o'zgarmas ekanligi yaqqol ko'rinadi

d) o'zgaruvchan ekanligi yaqqol ko'rinadi

1.3.13. Takror ishlab chiqarish jarayonining taqsimlash bosqichida ...

a) barcha ijtimoiy manfaatlar va shunga muvofiq ravishda jamiyatning barcha mutanosibliklari namoyon bo'ladi

b) barcha shaxsiy manfaatlar va shunga muvofiq ravishda jamiyatning barcha qarama-qarshiliklari namoyon bo'ladi

c) barcha ijtimoiy manfaatlar va shunga muvofiq ravishda jamiyatning barcha qarama-qarshiliklari namoyon bo'ladi

d) barcha siyosiy manfaatlar va shunga muvofiq ravishda jamiyatning barcha qarama-qarshiliklari namoyon bo'ladi

1.3.14. Iste'molga ketadigan jami ijtimoiy mahsulot (JIM)dan, birinchi navbatda ...

a) ishlab chiqarishning oldingi (o'tgan) siklida foydalanilgan mehnat qurollari va predmetlarini tiklash uchun mo'ljallangan qismi ajratiladi

b) takror ishlab chiqarishning keyingi (navbatdagi) siklida foydalanilgan mehnat qurollari va predmetlarini tiklash uchun mo'ljallangan qismi ajratiladi

c) ishlab chiqarishning oldingi (o'tgan) siklida foydalanilgan mehnat qurollarini tiklash uchun mo'ljallangan qismi ajratiladi

d) takror ishlab chiqarishning oldingi (o'tgan) siklida foydalanilgan mehnat qurollari va predmetlarini tiklash uchun mo'ljallangan qismi ajratiladi

1.3.15. Taqsimlash proporsiya (nisbat)lari asrlar davomida shakllanib, unda ishtirokchilarning har biri...

a) o'zgalarga tegishli bo'lgan qismni orttirish (ko'paytirish) maqsadida bir-birlari bilan doimiy qarama-qarshilikda bo'ladilar

b) o'ziga tegishli bo'lgan qismni orttirish (ko'paytirish) maqsadida bir-birlari bilan doimiy qarama-qarshilikda bo'ladilar

c) o'ziga tegishli bo'lgan qismni orttirish (ko'paytirish) maqsadida bir-birlari bilan doimiy munosabatda bo'ladilar

d) o'zgalarga tegishli bo'lgan qismni orttirish (ko'paytirish) maqsadida bir-birlari bilan doimiy munosabatda bo'ladilar

1.3.16. Jamiyatda yangidan yaratilgan qiymat...

a) birinchi taqsimlash bosqichini, undan so'ng esa iste'mol va almashuv bosqichlarini bosib o'tadi

b) ikkinchi taqsimlash bosqichini, undan so'ng esa almashuv va iste'mol bosqichlarini bosib o'tadi

c) birinchi taqsimlash bosqichini, undan so'ng esa almashuv va iste'mol bosqichlarini bosib o'tadi

d) ikkinchi taqsimlash bosqichini, undan so'ng esa iste'mol va almashuv bosqichlarini bosib o'tadi

1.3.17. Takror ishlab chiqarish jarayonining har bir ishtirokchisi o'ziga tegishli bo'lgan daromadni quyidagi ikki qismga bo'ladi ...

a) investitsiya fondi va jamg'arish fondi

b) iste'mol fondi va jamg'arish fondi

c) iste'mol fondi va investitsiya fondi

d) jamg'arish fondi va amortizatsiya fondi

3.18. Taqsimlash jarayoniga davlat aralashib ...

a) soliqlar va shu kabi boshqa iqtisodiy instrumentlardan foydalangan holda individual daromadlaridan o'zining hissasini (o'ziga tegishli bo'lgan qismni) ajratib oladi

b) soliqlar va shu kabi boshqa iqtisodiy instrumentlardan foydalangan holda jamoa daromadlaridan o'zining hissasini (o'ziga tegishli bo'lgan qismni) ajratib oladi

c) soliqlar va shu kabi boshqa iqtisodiy instrumentlardan foydalangan holda individual va jamoa daromadlaridan o'zining hissasini (o'ziga tegishli bo'lgan qismni) ajratib oladi

d) soliqlar, ish haqi va boshqa shu kabi iqtisodiy instrumentlardan foydalangan holda individual va jamoa daromadlaridan o'zining hissasini (o'ziga tegishli bo'lgan qismni) ajratib oladi

1.3.19. Daromadlar qancha qismini olishning «ostonasi»ni aniqlashda ...

a) jamiyat ishtirok etadi. U jamoatchilik tashkilotlari orqali qonunchilik va ijroiya hokimiyatini shakllantirish yo'li bilan davlat faoliyatining chegarasini aniqlashga harakat qiladi

b) jamiyat ishtirok etadi. U jamoatchilik tashkilotlari, partiyalar va shunga o'xshashlar orqali, qonunchilik va ijroiya hokimiyatini shakllantirish yo'li bilan davlat faoliyatining chegarasini aniqlashga harakat qiladi

c) davlat ishtirok etadi. U jamoatchilik tashkilotlari, partiyalar va shunga o'xshashlar orqali, qonunchilik va ijroiya hokimiyatini shakllantirish yo'li bilan davlat faoliyatining chegarasini aniqlashga harakat qiladi

d) korxonalar ishtirok etadi. Ular jamoatchilik tashkilotlari, partiyalar va shunga o'xshashlar orqali, qonunchilik va ijroiya hokimiyatini shakllantirish yo'li bilan davlat faoliyatining chegarasini aniqlashga harakat qiladilar

1.3.20. Davlat ham o'zining harakat doirasini (sohasini) kengaytirishga harakat qiladi. Uning funksiyalari ...

a) qancha keng bo'lsa, jamiyat a'zolari daromadlarining shuncha kichik summalariga davlat da'vogarlik qiladi

b) qancha tor bo'lsa, jamiyat a'zolari daromadlarining shuncha katta summalariga davlat da'vogarlik qiladi

c) qancha keng bo'lsa, jamiyat a'zolari daromadlarining shuncha katta summalariga davlat da'vogarlik qiladi

d) ...ga bog'liq bo'lmagan holda jamiyat a'zolari daromadlarining shuncha katta summalariga davlat da'vogarlik qiladi

1.3.21. Iste'mol proporsiya (nisbat)lari ham o'zgaradi. Masalan, agar davlat maorif, sog'liqni saqlash, sotsial ta'minot xarajatlarining bir qismini o'z zimmasiga olsa ...

a) bu narsa ishchi kuchining tannarxida, demak, mehnat haqining darajasida o'z aksini topadi

b) bu narsa ishchi kuchining qiymatida, demak, mehnat haqining darajasida o'z aksini topadi

c) bu narsa ishchi kuchining bahosida, demak, mehnat haqining darajasida o'z aksini topmaydi

d) bu narsa ishchi kuchining bahosida, demak, mehnat haqining darajasida o'z aksini topadi

1.3.22. Ijtimoiy iste'mol fondlarining hissasi qancha yuqori bo'lsa ...

a) shaxsiy iste'mol fondlarining hissasi shuncha past bo'ladi

b) shaxsiy iste'mol fondlarining hissasi shuncha yuqori bo'ladi

c) shaxsiy iste'mol fondlarining hissasi shunga mos ravishda o'zgaradi

d) shaxsiy iste'mol fondlarining hissasi o'zgarmaydi

1.3.23. Har bir davlat uchun ma'lum bir davrda ...

a) mamlakat aholisi (ayniqsa, alohida shaxslar) qancha boy bo'lsa, davlatning o'zi ham shuncha boy bo'ladi degan tushunchadan kelib chiqib aniq tavsiyalar ishlab chiqmoq maqsadga muvofiq

b) mamlakat aholisi (ayniqsa, aholining keng qatlami) qancha boy bo'lsa, davlatning o'zi ham shuncha boy bo'ladi degan tushunchadan kelib chiqib aniq tavsiyalar ishlab chiqmoq maqsadga muvofiq

c) mamlakat aholisi (alohida shaxslar emas, balki aholining keng qatlami) qancha boy bo'lsa, davlatning o'zi ham shuncha boy bo'ladi degan tushunchadan kelib chiqib aniq tavsiyalar ishlab chiqmoq maqsadga muvofiq

d) mamlakat aholisi (alohida shaxslar emas, balki aholining keng qatlami) qancha boy bo'lsa, davlatning o'zi ham shuncha kambag'al bo'ladi degan tushunchadan kelib chiqib aniq tavsiyalar ishlab chiqmoq maqsadga muvofiq

1.3.24. Daromadning yuqori darajasi ...

a) past iste'mol talabini, sog'lomlashib borayotgan iqtisodiyotni vujudga keltiradi. Shunga mos ravishda soliqqa tortiladigan baza (asos) o'sadi va jamg'armalar hissasi oshadi

b) yuqori iste'mol talabini, sog'lomlashib borayotgan iqtisodiyotni vujudga keltiradi. Shunga mos ravishda soliqqa tortiladigan baza (asos) kamayadi va jamg'armalar hissasi oshadi

c) yuqori iste'mol talabini, sog'lomlashib borayotgan iqtisodiyotni vujudga keltiradi. Shunga mos ravishda soliqqa tortiladigan baza (asos) o'sadi va jamg'armalar hissasi kamayadi

d) yuqori iste'mol talabini, sog'lomlashib borayotgan iqtisodiyotni vujudga keltiradi. Shunga mos ravishda soliqqa tortiladigan baza (asos) o'sadi va jamg'armalar hissasi oshadi

1.3.25. Jamg'armalar ssuda kapitalining asosini tashkil etib, o'z navbatida, ular ...

a) oddiy takror ishlab chiqarishga va ilmiy-texnika taraqqiyotiga o'z ijobiy ta'sirini ko'rsatadi

b) kengaytirilgan takror ishlab chiqarishga va ilmiy-texnika taraqqiyotiga o'z ijobiy ta'sirini ko'rsatadi

c) kengaytirilgan takror ishlab chiqarishga va ilmiy-texnika taraqqiyotiga o'z ijobiy ta'sirini ko'rsatmaydi

d) oddiy takror ishlab chiqarishga va ilmiy-texnika taraqqiyotiga o'z ijobiy ta'sirini ko'rsatmaydi

1.3.26. Hukumatlari soliqlar orqali shaxsiy daromadlarni chegaralab (cheklab) qo'ygan mamlakatlarda ...

a) iqtisodiyot o'sish bazasiga (asosiga) egadir. Bunday mamlakatlar ma'lum bir vaqt o'tganidan so'ng nisbatan boyroq mamlakatlarning ta'siri ostiga tushib qoladi

b) iqtisodiyot o'sish bazasiga (asosiga) ega emasdir. Bunday mamlakatlar ma'lum bir vaqt o'tganidan so'ng nisbatan boyroq mamlakatlarning ta'siri ostiga tushib qoladi

c) iqtisodiyot pasayish bazasiga (asosiga) ega emasdir. Bunday mamlakatlar ma'lum bir vaqt o'tganidan so'ng nisbatan kambag'alroq mamlakatlarning ta'siri ostiga tushib qoladi

d) iqtisodiyot kamayish bazasiga (asosiga) ega emasdir. Bunday mamlakatlar ma'lum bir vaqt o'tganidan so'ng nisbatan boyroq mamlakatlarning ta'siri ostiga tushib qoladi

1.3.27. Mamlakat ichki manbalarining qisqarishi...

a) ichki qarzga olishlar evaziga qoplanadi. O'z navbatida, tashqi qarzlarni qaytarishning manbayi sifatida faqat soliqlar va davlat mulki xizmat qilishi mumkin

b) tashqi qarzga olishlar evaziga qoplanadi. O'z navbatida, tashqi qarzlarni qaytarishning manbayi sifatida faqat davlat mulki xizmat qilishi mumkin

c) tashqi qarzga olishlar evaziga qoplanadi. O'z navbatida, tashqi qarzlarni qaytarishning manbayi sifatida faqat soliqlar va davlat mulki xizmat qilishi mumkin

d) tashqi qarzga olishlar evaziga qoplanadi. O'z navbatida, ichki qarzlarni qaytarishning manbayi sifatida faqat soliqlar va davlat mulki xizmat qilishi mumkin

1.3.28. Taqsimlash jarayoniga davlat aralashuvining balanslashtirilgan chegaralari buzilsa...

a) takror ishlab chiqarish jarayonining bir qismi buziladi (izdan chiqadi). Buning barchasini iqtisodiyotni tarkibiy jihatdan qayta qurish deb atash mumkin

b) butun takror ishlab chiqarish jarayoni buziladi (izdan chiqadi). Buning barchasini mehnat bozorini yaratish deb atash mumkin

c) butun takror ishlab chiqarish jarayoni qisman buziladi (izdan chiqadi). Bularning barchasini iqtisodiyotni tarkibiy jihatdan qayta qurish va mehnat bozorini yaratish deb atash mumkin

d) butun takror ishlab chiqarish jarayoni buziladi (izdan chiqadi). Bularning barchasini iqtisodiyotni tarkibiy jihatdan qayta qurish va mehnat bozorini yaratish deb atash mumkin

1.3.29. Agar ijtimoiy portlashlarning oldini olish maqsadida davlat aholi kambag'al qatlamlarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha qo'shimcha ravishda majburiyatlarni o'z zimmasiga olsa...

a) bu ham sog'lom takror ishlab chiqarish jarayonlarining buzilganligidan darak bermaydi

b) bu ham sog'lom takror ishlab chiqarish jarayonlarining buzilganligidan darak beradi

c) bu ham sog'lom ishlab chiqarish jarayonlarining buzilganligidan darak beradi

d) bu ham sog'lom ishlab chiqarish jarayonlarining buzilganligidan darak bermaydi

1.3.30. Markazlashtirilgan rejali tizimning bozor mezanizmi bilan to'liq almashtirilganligi sharoitida ...

a) eski taqsimlash tizimining saqlanib qolishi mumkin emas. Biroq yangi tizimni yaratishda sanoat texnologiyasining holati, sanoatning tarkibiy tuzilishi, raqobatbardoshlik va boshqa omillar inobatga olinishi kerak. Boshqa mamlakatlarning bu boradagi tizimidan nusxa olish o'z davlatchiligiga va faniga ega bo'lmagan kuchsiz rivojlangan mamlakatlargagina xosdir. Shu ma'noda ko'p mingyillik tarixga ega O'zbekiston o'z shaxsiy tajribasini absolyut inkor etib, o'zgalarning tajribasini (hatto ular eng yaxshi bo'lganda ham) ko'r-ko'rona qo'llashi mumkin emas

b) eski taqsimlash tizimining saqlanib qolishi mumkin. Biroq yangi tizimni yaratishda sanoat texnologiyasining holati, sanoatning tarkibiy tuzilishi, raqobatbardoshlik va boshqa omillar inobatga olinishi kerak. Boshqa mamlakatlarning bu boradagi tizimidan nusxa olish o'z davlatchiligiga va faniga ega bo'lmagan kuchsiz rivojlangan mamlakatlargagina xosdir. Shu ma'noda ko'p mingyillik tarixga ega O'zbekiston o'z shaxsiy tajribasini absolyut inkor etib, o'zgalarning tajribasini (hatto ular eng yaxshi bo'lganda ham) ko'r-ko'rona qo'llashi mumkin emas

c) eski taqsimlash tizimining saqlanib qolishi mumkin emas. Biroq yangi tizimni yaratishda sanoat texnologiyasining holati, sanoatning tarkibiy tuzilishi, raqobatbardoshlik va boshqa omillar inobatga olinishi kerak. Boshqa mamlakatlarning bu boradagi tizimidan nusxa olish o'z davlatchiligiga va faniga ega bo'lmagan kuchsiz rivojlangan mamlakatlargagina xosdir. Shu ma'noda ko'p mingyillik tarixga ega O'zbekiston o'z shaxsiy tajribasini absolyut inkor etib, o'zgalarning tajribasini (hatto ular eng yaxshi bo'lganda ham) ko'r-ko'rona qo'llashi mumkin

d) eski taqsimlash tizimining saqlanib qolishi mumkin emas. Biroq yangi tizimni yaratishda sanoat texnologiyasi-ning holati, sanoatning tarkibiy tuzilishi, raqobatbardoshlik va boshqa omillar inobatga olinishi kerak. Boshqa mam-lakatlarning bu boradagi tizimidan nusxa olish o'z dav-latchiligiga va faniga ega bo'lmagan kuchli rivojlangan mam-lakatlargagina xosdir. Shu ma'noda ko'p mingyillik tarixga ega O'zbekiston o'z shaxsiy tajribasini absolyut inkor etib, o'zgalarning tajribasini (hatto ular eng yaxshi bo'lganda ham) ko'r-ko'rona qo'llashi mumkin emas

1.3.31. Takror ishlab chiqarish jarayonining taqsimlanishini tahlil qilishni tanlab, kapitalning real harakatida ...

a) faqat ishlab chiqarish sohasi bilan chegaralanish ke-rak emas. Bundan tashqari, kapitalning milliy chegaralarni tan olmasligini ham e'tirof etmoq lozim. Chunki bunga faqat birja va bank sohalarining o'ziga xos xususiyatlari emas, bal-ki transmilliy kompaniyalarning keng rivojlanishi ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) faqat moddiy ishlab chiqarish sohasi bilan chegarala-nish kerak emas. Bundan tashqari, kapitalning milliy chega-ralarni tan olmasligini ham e'tirof etmoq lozim. Chunki bun-ga faqat birja va bank sohalarining o'ziga xos xususiyatlari emas, balki transmilliy kompaniyalarning keng rivojlanishi ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) faqat moddiy ishlab chiqarish sohasi bilan chegarala-nish kerak emas. Bundan tashqari, kapitalning milliy che-garalarni tan olishini ham e'tirof etmoq lozim. Chunki bun-ga faqat birja va bank sohalarining o'ziga xos xususiyatlari emas, balki transmilliy kompaniyalarning keng rivojlanishi ham o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) faqat moddiy ishlab chiqarish sohasi bilan chegarala-nish kerak emas. Bundan tashqari, kapitalning milliy chega-ralarni tan olmasligini ham e'tirof etmoq lozim. Chunki bun-ga faqat birja va bank sohalarining o'ziga xos xususiyatlari emas, balki transmilliy kompaniyalarning keng rivojlanma-ganligi ham o'z ta'sirini ko'rsatadi.

1.3.32. Taqsimlash jarayonida moliyaning roli va o'rnini ko'rsatish uchun ...

- a) JIMning o'rniga MDdan foydalanish mumkin. Chunki har ikki ko'rsatkich o'zining afzalliklari va kamchiliklariga ega
- b) JIMning o'rniga YIMdan foydalanish mumkin. Chunki har ikki ko'rsatkich faqat o'zining afzalliklariga ega
- c) JIMning o'rniga YIMdan foydalanish mumkin. Chunki har ikki ko'rsatkich o'zining afzalliklari va kamchiliklariga ega
- d) JIMning o'rniga MDdan foydalanish mumkin. Chunki har ikki ko'rsatkich o'zining faqat kamchiliklariga ega

1.3.33. YIM tarkibiga ...

- a) mahsulotni ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan nomoddiy xarajatlar kiritilmaydi
- b) mahsulotni ishlab chiqarish uchun zarur bo'lmagan moddiy xarajatlar kiritilmaydi
- c) mahsulotni ishlab chiqarish uchun zarur bo'lmagan nomoddiy xarajatlar kiritilmaydi
- d) mahsulotni ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan moddiy xarajatlar kiritilmaydi

1.3.34. JIMning tarkibi ...

- a) ishlab chiqarish xizmatlarisiz bo'lib, ularning salmog'i yuqori darajada taraqqiy topgan jamiyatlarda jamiyat xarajatlarining 1/3 qismini tashkil etadi
- b) noishlab chiqarish xizmatlarisiz bo'lib, ularning salmog'i yuqori darajada taraqqiy topgan jamiyatlarda jamiyat xarajatlarining 1/4 qismini tashkil etadi
- c) noishlab chiqarish xizmatlarisiz bo'lib, ularning salmog'i yuqori darajada taraqqiy topgan jamiyatlarda jamiyat xarajatlarining 1/3 qismini tashkil etadi
- d) noishlab chiqarish xizmatlarisiz bo'lib, ularning salmog'i yuqori darajada taraqqiy topgan jamiyatlarda jamiyat xarajatlarining 1/2 qismini tashkil etadi

1.3.35. Taqsimlashning ko'p qadamli ekanligi inobatga olinadigan bo'lsa ...

- a) JIM ko'rsatkichining ma'lum bir kamchiliklarga ega ekanligi ma'lum bo'ladi. Chunki u takror ishlab chiqarish-

ning muhim sohasi – moddiy ishlab chiqarish sohasini o'zida to'liqroq aks ettiradi

b) JIM ko'rsatkichining ma'lum bir afzalliklarga ega ekanligi ma'lum bo'ladi. Chunki u takror ishlab chiqarishning muhim sohasi – moddiy ishlab chiqarish sohasini o'zida to'liqroq aks ettiradi

c) JIM ko'rsatkichining ma'lum bir afzalliklarga ega ekanligi ma'lum bo'ladi. Chunki u takror ishlab chiqarishning muhim sohasi – nomoddiy ishlab chiqarish sohasini o'zida to'liqroq aks ettiradi

d) JIM ko'rsatkichining ma'lum bir kamchiliklarga ega ekanligi ma'lum bo'ladi. Chunki u takror ishlab chiqarishning muhim sohasi – nomoddiy ishlab chiqarish sohasini o'zida to'liqroq aks ettiradi

1.3.36. JIM quyidagi ikki asosiy qismdan iborat ...

a) mahsulot ishlab chiqarishga sarflangan ishlab chiqarish vositalarining qiymati (mehnat qurollari va mehnat predmetlari); milliy daromad (ishchi kuchi va zaruriy mahsulotning qiymati)

b) mahsulot ishlab chiqarishga sarflangan ishlab chiqarish vositalarining qiymati (mehnat qurollari va mehnat vositalari); milliy daromad (ishchi kuchi va qo'shimcha mahsulotning qiymati)

c) mahsulot ishlab chiqarishga sarflangan ishlab chiqarish vositalarining qiymati (mehnat qurollari va mehnat predmetlari); milliy daromad (ishchi kuchi va qo'shimcha mahsulotning qiymati)

d) mahsulot ishlab chiqarishga sarflangan ishlab chiqarish vositalarining qiymati (mehnat predmetlari); milliy daromad (ishchi kuchi va qo'shimcha mahsulotning qiymati)

3.37. Ishlab chiqarishni tashkil etish uchun ...

a) davlat subsidiyalaridan foydalanish kerak. Ularning har ikkalasi ham moddiy ishlab chiqarish sohasidan chetda shakllanadi

b) davlat subsidiyalaridan yoki bank kreditidan foydala-

nish kerak. Ularning har ikkalasi ham moddiy ishlab chiqarish sohasida shakllanadi

c) davlat subsidiyalaridan yoki bank kreditidan foydalanish kerak. Ularning har ikkalasi ham nomoddiy ishlab chiqarish sohasidan chetda shakllanadi

d) davlat subsidiyalaridan yoki bank kreditidan foydalanish kerak. Ularning har ikkalasi ham moddiy ishlab chiqarish sohasidan chetda shakllanadi

1.3.38. JIMning qiymatidan sarflangan ishlab chiqarish vositalarini tiklashni (amortizatsiya ajratmalari, materiallar, xomashyo, yarimtayyor mahsulotlar sotib olish, yoqilg'i, elektroenergiyani xarid qilish ko'rinishlarida va h.k.)...

a) taqsimlash jarayonlariga kiritish mumkin emas. Bu tiklanish takror ishlab chiqarishning uzluksiz zarurligi bilan belgilanadi. Chunki usiz jamiyatning bo'lishi (amal qilishi) mumkin emas. Lekin shaklan bu JIMni taqsimlash jarayonidir

b) taqsimlash jarayonlariga kiritish mumkin. Bu tiklanish takror ishlab chiqarishning uzluksiz zarurligi bilan belgilanadi. Chunki usiz jamiyatning bo'lishi (amal qilishi) mumkin emas. Lekin shaklan bu JIMni taqsimlash jarayonidir

c) taqsimlash jarayonlariga kiritish mumkin emas. Bu tiklanish takror ishlab chiqarishning uzluksiz zarurligi bilan belgilanmaydi. Chunki usiz jamiyatning bo'lishi (amal qilishi) mumkin emas. Lekin shaklan bu JIMni taqsimlash jarayonidir

d) taqsimlash jarayonlariga kiritish mumkin. Bu tiklanish takror ishlab chiqarishning uzluksiz zarurligi bilan belgilanadi. Chunki usiz jamiyatning bo'lishi (amal qilishi) mumkin. Lekin shaklan bu JIMni taqsimlash jarayonidir

1.3.39. Agar moddiy ishlab chiqarish sohasi yagona (alohidalashgan) tizim sifatida qabul qilinsa ...

a) u holda keyingi qayta taqsimlash MDdan faqat soliqlarni to'lashga borib tugamas edi. Biroq taqsimlashning real sohasida faqat davlat (soliq tizimi orqali) ishtirok etibgina

qolmasdan, balki xizmat ko'rsatish sohasi, maorif, sog'liqni saqlash, bank tizimi va h.k.lar ham qatnashadi

b) u holda keyingi qayta taqsimlash MDdan faqat soliqlarni to'lashga borib tugar edi. Biroq taqsimlashning real sohasida faqat korxonalar (soliq tizimi orqali) ishtirok etibgina qolmasdan, balki xizmat ko'rsatish sohasi, maorif, sog'liqni saqlash, bank tizimi va h.k.lar ham qatnashadi

c) u holda keyingi qayta taqsimlash MDdan faqat soliqlarni to'lashga borib tugar edi. Biroq taqsimlashning real sohasida faqat davlat (soliq tizimi orqali) ishtirok etibgina qolmasdan, balki xizmat ko'rsatish sohasi, maorif, sog'liqni saqlash, bank tizimi va h.k.lar ham qatnashadi

d) u holda keyingi qayta taqsimlash MDdan faqat soliqlarni to'lashga borib tugamas edi. Biroq taqsimlashning real sohasida faqat davlat (soliq tizimi orqali) ishtirok etibgina qolmasdan, balki xizmat ko'rsatish sohasi, maorif, sog'liqni saqlash, bank tizimi va h.k.lar ham qatnashadi

1.3.40. Davlat o'z daromadlarini shakllantirib ...

a) ular hisobidan, xususan, byudjet sohasining xodimlariga ish haqi to'lashi shart emas

b) ular hisobidan, xususan, byudjet sohasining xodimlariga ish haqi to'laydi

c) ular hisobidan, asosan, ishlab chiqarish sohasining xodimlariga ish haqi to'laydi

d) ular hisobidan, xususan, byudjet sohasining xodimlariga ish haqi to'lamaydi

1.3.41. Byudjet sohasida ishlaydiganlar esa, o'z navbatida ...

a) davlat byudjetining daromadlarini shakllantirishga yo'naltirilgan soliqlarni to'lamaydilar

b) davlat byudjetining daromadlarini shakllantirishga yo'naltirilgan soliqlarni to'lashlari shart emas

c) davlat byudjetining daromadlarini shakllantirishga yo'naltirilgan soliqlarni to'laydilar

d) davlat byudjetining daromadlarini taqsimlashga yo'naltirilgan soliqlarni to'laydilar

1.3.42. Fuqarolar o'zlarining shaxsiy daromadlari hisobidan ...

a) turli xizmatlarning haqini to'laydilar, bank kreditidan foydalanganliklari uchun foizlarni qaytaradilar

b) turli xizmatlarning haqini to'laydilar, sug'urta fondlariga ajratmalar (badallar) qiladilar

c) turli xizmatlarning haqini to'lamaydilar, sug'urta fondlariga ajratmalar (badallar) qilmaydilar, bank kreditidan foydalanganliklari uchun foizlarni qaytarmaydilar

d) turli xizmatlarning haqini to'laydilar, sug'urta fondlariga ajratmalar (badallar) qiladilar, bank kreditidan foydalanganliklari uchun foizlarni qaytaradilar

1.3.43. Korxonalar xizmat ko'rsatib ...

a) qilgan xarajatlari hisobidan ham soliqlar to'laydilarki, ular byudjet daromadlarini shakllantirishga yo'naltiriladi

b) olgan daromadlari hisobidan ham soliqlar to'laydilarki, ular byudjet daromadlarini shakllantirishga yo'naltiriladi

c) olgan daromadlari hisobidan ham soliqlar to'laydilarki, ular byudjet xarajatlarini shakllantirishga yo'naltiriladi

d) olgan foydalari hisobidan ham soliqlar to'laydilarki, ular byudjet daromadlarini shakllantirishga yo'naltiriladi

1.3.44. Taqsimlashning tarkibiga kiruvchi barcha munosabatlar ham ...

a) moliya bo'lavermaydi. Lekin taqsimlashning chegarasidan chetda moliya mavjud emas

b) moliya bo'lavermaydi. Lekin taqsimlashning chegarasidan chetda moliya mavjud emas

c) moliya bo'lavermaydi. Lekin taqsimlashning chegarasidan chetda moliya mavjud

d) moliya bo'lavermaydi. Lekin taqsimlashning chegarasidan chetda moliya mavjud

1.3.45. JIMning ikkiga bo'linishi bilan xarakterlanadigan taqsimlashning birinchi bosqichidan so'ng uning ikkinchi bosqichi boshlanadiki, unga muvofiq MD ...

a) jamg'arish fondi va amortizatsiya fondiga bo'linadi

b) renovatsiya fondi va iste'mol fondiga bo'linadi

- c) jamg'arish fondi va iste'mol fondiga bo'linadi
- d) jamg'arish fondi va tiklanish fondiga bo'linadi

1.3.46. Jamg'arish fondi ikki qismdan iborat bo'lib ...

a) uning bir qismi takror ishlab chiqarishni ta'minlash, ikkinchi qismi esa rezerv fondlarini shakllantirishga mo'ljallanganidir

b) uning bir qismi takror ishlab chiqarishni kengaytirish, ikkinchi qismi esa rezerv fondlarini shakllantirishga mo'ljallanganidir

c) uning bir qismi takror ishlab chiqarishni kengaytirish, ikkinchi qismi esa rezerv fondlarini sarflashga mo'ljallanganidir

d) uning bir qismi ishlab chiqarishni kengaytirish, ikkinchi qismi esa rezerv fondlarini shakllantirishga mo'ljallanganidir

1.3.47. Taqsimlash bosqichida moliyaning ishtiroki ...

a) iqtisodiyotga davlat qo'yilmalarini joylashtirish (kiritish), davlat rezervlarini sarflash va sug'urta fondlarini tashkil qilish orqali namoyon bo'ladi

b) iqtisodiyotga davlat qo'yilmalarini joylashtirish (kiritish), davlat rezervlarini shakllantirish va sug'urta fondlarini sarflash orqali namoyon bo'ladi

c) iqtisodiyotga davlat qo'yilmalarini joylashtirish (kiritish), davlat rezervlarini shakllantirish va sug'urta fondlarini tashkil qilish orqali namoyon bo'ladi

d) iqtisodiyotga davlat qo'yilmalarini joylashtirish (kiritish) orqali emas, balki davlat rezervlarini shakllantirish va sug'urta fondlarini tashkil qilish orqali namoyon bo'ladi

1.3.48. Barcha daromad va xarajatlar ...

a) yil oxirida tasdiqlangan byudjet doirasi (chegarasi)da amalga oshiriladi

b) yil boshida tasdiqlanmagan byudjet doirasi (chegarasi)da amalga oshiriladi

c) yil boshida tasdiqlangan byudjet doirasi (chegarasi)dan chetga chiqib amalga oshiriladi

d) yil boshida tasdiqlangan byudjet doirasi (chegarasi)da amalga oshiriladi

1.3.49. Barcha rivojlangan (sivilizatsiyali) mamlakatlarda byudjet...

a) qonun kuchiga ega bo'lib, bu narsa taqsimlash jarayonining qonuniyatlarini o'rganayotgan paytda daromad va xarajatlarning ketma-ketligiga e'tibor berishga imkon beradi

b) qonun kuchiga ega bo'lib, bu narsa taqsimlash jarayonining qonuniyatlarini o'rganayotgan paytda daromad va xarajatlarning ketma-ketligiga e'tibor bermaslikka imkon beradi

c) qonun kuchiga ega bo'lmasdan, bu narsa taqsimlash jarayonining qonuniyatlarini o'rganayotgan paytda daromad va xarajatlarning ketma-ketligiga e'tibor bermaslikka imkon beradi

d) qonun kuchiga ega bo'lmasdan, bu narsa taqsimlash jarayonining qonuniyatlarini o'rganayotgan paytda daromad va xarajatlarning ketma-ketligiga e'tibor berishga imkon beradi

1.3.50. Ko'pchilik hollarda amaliyotda ...

a) daromadlardan xarajatlarning keyinroq amalga oshirishi sodir bo'ladi (daromadlar shakllantirilmasdanoq xarajatlarni sarflash zarurati vujudga keladi)

b) daromadlardan xarajatlarning oldinroq amalga oshirishi sodir bo'ladi (daromadlar shakllantirilganidan so'ng xarajatlarni sarflash zarurati vujudga keladi)

c) daromadlardan xarajatlarning oldinroq amalga oshirishi sodir bo'ladi (daromadlar shakllantirilmasdanoq xarajatlarni sarflash zarurati vujudga keladi)

d) daromadlar va xarajatlarning baravar amalga oshirishi sodir bo'ladi (daromadlar shakllantirilmasdanoq xarajatlarni sarflash zarurati vujudga keladi)

1.3.51. Daromad va xarajatlarning muddatlari bo'yicha nomuvofiqlikni oldini olish uchun (yoki shu muammoni hal etish uchun)...

a) davlat krediti mexanizmidan foydalaniladi

b) davlat byudjeti mexanizmidan foydalaniladi

c) soliq mexanizmidan foydalaniladi

d) bozor mexanizmidan foydalaniladi

1.3.52. Jamg'arish fondi va iste'mol fondi o'rtasidagi nisbat...

a) qiymat jihatidan ham, takror ishlab chiqarish jarayoni-ning alohida olingan subyektlari (davlat bilan ham birgalikda) o'rtasida ham juda alohidadir

b) vaqt jihatidan ham, takror ishlab chiqarish jarayoni-ning alohida olingan subyektlari (davlat bilan ham birgalikda) o'rtasida ham juda alohidadir

c) vaqt jihatidan ham, takror ishlab chiqarish jarayoni-ning alohida olingan subyektlari (davlat bilan ham birgalikda emas) o'rtasida ham juda alohidadir

d) vaqt jihatidan ham, takror ishlab chiqarish jarayoni-ning barcha subyektlari (davlat bilan ham birgalikda) o'rtasida ham juda alohidadir

1.3.53. Iste'molning darajasiga ...

a) texnologiya darajasi, kommunikatsiyalar, davlat tuzilmasi, partiya va harakatlarning obro'si va boshqa shu kabi ko'plab omillar o'z ta'sirini ko'rsatmaydi

b) texnologiya darajasi, kommunikatsiyalar, davlat tuzilmasi, partiya va harakatlarning obro'si va boshqa shu kabi ko'plab omillar ta'sirsizdir

c) texnologiya darajasi, kommunikatsiyalar, davlat tuzilmasi, partiya va harakatlarning obro'si va boshqa shu kabi ko'plab omillar o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) texnologiya darajasi, kommunikatsiyalar, davlat tuzilmasi, partiyalarning obro'si va boshqa shu kabi ko'plab omillar o'z ta'sirini ko'rsatadi

1.3.54. Iste'mol fondining yetarli yuqori darajasida ...

a) ishlab chiqarish sektorida jamg'arishning hissasi ortadi (ya'ni shaxsiy jamg'armalar o'sadi)

b) noishlab chiqarish sektorida jamg'arishning hissasi ortadi (ya'ni ijtimoiy jamg'armalar o'sadi)

c) noishlab chiqarish sektorida jamg'arishning hissasi kamayadi (ya'ni shaxsiy jamg'armalar pasayadi)

d) noishlab chiqarish sektorida jamg'arishning hissasi ortadi (ya'ni shaxsiy jamg'armalar o'sadi)

1.3.55. Agar MDda iste'molning nisbiy hissasi kamroq bo'lsa ...

a) korporativ jamg'armalar o'sadi. Chunki yaratilgan MD yangidan yaratilgan qiymatdan boshqa narsa emas

b) individual jamg'armalar o'sadi. Chunki yaratilgan MD eskidan yaratilgan qiymatdan boshqa narsa emas

c) korporativ jamg'armalar kamayadi. Chunki yaratilgan MD oldindan yaratilgan qiymatdan boshqa narsa emas

d) individual jamg'armalar kamayadi. Chunki yaratilgan MD keyin yaratilgan qiymatdan boshqa narsa emas

1.3.56. Butun takror ishlab chiqarish jarayonining negizida ...

a) o'ziga xos tovar bo'lgan ishchi kuchi yotadi. Tovar sifatida ishchi kuchi o'zini takror ishlab chiqarish xarajatlaridan ortiq bo'lgan qiymatni yaratish xususiyatiga ega emas. Bu xususiyat ishlab chiqarishning boshqa tarkibiy qismlariga – mehnat qurollari va mehnat predmetlariga xos emas

b) o'ziga xos tovar bo'lgan ishchi kuchi yotadi. Tovar sifatida ishchi kuchi o'zini takror ishlab chiqarish xarajatlaridan ortiq bo'lgan qiymatni yaratish xususiyatiga egadir. Bu xususiyat ishlab chiqarishning boshqa tarkibiy qismlari – mehnat qurollari va mehnat predmetlariga ham xos

c) o'ziga xos tovar bo'lgan ishchi kuchi yotadi. Tovar sifatida ishchi kuchi o'zini takror ishlab chiqarish xarajatlaridan ortiq bo'lgan qiymatni yaratish xususiyatiga egadir. Bu xususiyat ishlab chiqarishning boshqa tarkibiy qismlari – mehnat qurollari va mehnat predmetlariga xos emas

d) o'ziga xos tovar bo'lgan ishchi kuchi yotmaydi. Tovar sifatida ishchi kuchi o'zini takror ishlab chiqarish xarajatlaridan ortiq bo'lgan qiymatni yaratish xususiyatiga egadir. Bu xususiyat ishlab chiqarishning boshqa tarkibiy qismlari – mehnat qurollari va mehnat predmetlariga xos emas

1.3.57. Istemol fondi quyidagi ikki tarkibiy qismdan iborat ...

a) jamoaviy iste'mol fondlari; shaxsiy iste'mol fondlari

- b) ijtimoiy iste'mol fondlari; shaxsiy iste'mol fondlari
- c) ijtimoiy iste'mol fondlari; korporativ iste'mol fondlari
- d) siyosiy iste'mol fondlari; shaxsiy iste'mol fondlari

1.3.58. Hokimiyat tepasida kommunistik yoki sotsialistik partiyalar turgan mamlakatlarda ijtimoiy iste'mol fondlari ...

a) iste'mol fondlarining umumiy hajmida asosiy o'rinni egallamaydi. Chunki ijtimoiy iste'mol fondlari orqali davlat maorif, sog'liqni saqlash va ijtimoiy yordam ko'rsatish jarayonlarini moliyalashtirishni tashkil etadi

b) iste'mol fondlarining umumiy hajmida asosiy o'rinni egallaydi. Chunki ijtimoiy iste'mol fondlari orqali davlat maorif, sog'liqni saqlash va ijtimoiy yordam ko'rsatish jarayonlarini moliyalashtirishni tashkil etmaydi

c) iste'mol fondlarining umumiy hajmida asosiy o'rinni egallamaydi. Chunki ijtimoiy iste'mol fondlari orqali davlat maorif, sog'liqni saqlash va ijtimoiy yordam ko'rsatish jarayonlarini moliyalashtirishni tashkil etmaydi

d) iste'mol fondlarining umumiy hajmida asosiy o'rinni egallaydi. Chunki ijtimoiy iste'mol fondlari orqali davlat maorif, sog'liqni saqlash va ijtimoiy yordam ko'rsatish jarayonlarini moliyalashtirishni tashkil etadi

1.3.59. Ijtimoiy iste'mol fondlarining salmog'i boshqa mamlakatlarda ...

a) nisbatan past bo'lib, bu fondlar orqali boshqaruv xarajatlari, mudofaa, sanoat, qishloq xo'jaligi va h.k.larni moliyalashtirish qo'llab-quvvatlanadi

b) nisbatan yuqori bo'lib, bu fondlar orqali boshqaruv xarajatlari, mudofaa, sanoat, qishloq xo'jaligi va h.k.larni moliyalashtirish qo'llab-quvvatlanadi

c) nisbatan o'zgarmas bo'lib, bu fondlar orqali boshqaruv xarajatlari, mudofaa, sanoat, qishloq xo'jaligi va h.k.larni moliyalashtirish qo'llab-quvvatlanadi

d) nisbatan o'zgaruvchan bo'lib, bu fondlar orqali boshqaruv xarajatlari, mudofaa, sanoat, qishloq xo'jaligi va h.k.larni moliyalashtirish qo'llab-quvvatlanadi

1.3.60. Ijtimoiy iste'mol fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishni...

a) moliyasiz tasavvur etib bo'lmaydi. Boshqa iqtisodiy kategoriyalarning hech biri bu jarayonda bevosita ishtirok etmaydi. Chunki, masalan, buxgalteriya hisobi tizimi soliqlar va ajratmalarning o'lchamini aniqlashga sharoit yaratadi, baholar va amortizatsiya ajratmalari tizimi esa foyda summasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Biroq ijtimoiy iste'mol fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning bevosita jarayoniga faqat moliya xizmat qiladi

b) moliyasiz tasavvur etib bo'ladi. Boshqa iqtisodiy kategoriyalarning hech biri bu jarayonda bevosita ishtirok etmaydi. Chunki, masalan, buxgalteriya hisobi tizimi soliqlar va ajratmalarning o'lchamini aniqlashga sharoit yaratadi, baholar va amortizatsiya ajratmalari tizimi esa foyda summasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Biroq ijtimoiy iste'mol fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning bevosita jarayoniga faqat moliya xizmat qiladi

c) moliyasiz tasavvur etib bo'lmaydi. Boshqa iqtisodiy kategoriyalarning hech biri bu jarayonda bevosita ishtirok etmaydi. Chunki, masalan, buxgalteriya hisobi tizimi soliqlar va ajratmalarning o'lchamini aniqlashga sharoit yaratadi, baholar va amortizatsiya ajratmalari tizimi esa foyda summasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Biroq ijtimoiy iste'mol fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning bevosita jarayoniga faqat moliya xizmat qiladi

d) moliyasiz tasavvur etib bo'ladi. Boshqa iqtisodiy kategoriyalarning hech biri bu jarayonda bilvosita ishtirok etmaydi. Chunki, masalan, buxgalteriya hisobi tizimi soliqlar va ajratmalarning o'lchamini aniqlashga sharoit yaratadi, baholar va amortizatsiya ajratmalari tizimi esa foyda summasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Biroq ijtimoiy iste'mol fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning bevosita jarayoniga faqat moliya xizmat qiladi deyish noo'rin

1.3.61. Ijtimoiy iste'mol fondlarining asosiy qismi...

a) davlat krediti orqali amalga oshiriladi va bu fondlarning

bir qismi sotsial sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishga sarflanadi

b) davlat byudjeti orqali amalga oshiriladi va bu fondlarning bir qismi sotsial sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishga sarflanadi

c) sug'urta fondi orqali amalga oshiriladi va bu fondlarning bir qismi sotsial sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishga sarflanadi

d) taraqqiyot byudjeti orqali amalga oshiriladi va bu fondlarning bir qismi sotsial sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishga sarflanadi

1.3.62. Bozor iqtisodiyoti xos bo'lgan dunyoning ko'pchilik mamlakatlarida ...

a) davlat sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishda o'zining to'lovlari bilan ham ish beruvchilar va yollanma mehnat xodimlari ishtirok etadilar

b) shaxsiy sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishda o'zining to'lovlari bilan ham ish beruvchilar va yollanma mehnat xodimlari ishtirok etadilar

c) sotsial sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishda o'zining to'lovlari bilan ham ish beruvchilar va yollanma mehnat xodimlari ishtirok etadilar

d) sug'urta va sotsial ta'minot fondlarini shakllantirishda o'zining to'lovlari bilan ham ish beruvchilar va yollanma mehnat xodimlari ishtirok etadilar

1.3.63. Shaxsiy iste'mol fondining qolgan qismi quyidagi ikki qismga bo'linadi ...

a) shaxsiy fondlar va iste'mol fondlari. Aynan shaxsiy iste'mol fondining ana shu ikki qismi tovar mexanizmining faoliyat ko'rsatishi uchun tegishli sharoitni yaratadi

b) shaxsiy jamg'arma fondlari va ijtimoiy jamg'arma fondlari. Aynan shaxsiy iste'mol fondining ana shu ikki qismi moliya mexanizmining faoliyat ko'rsatishi uchun tegishli sharoitni yaratadi

c) shaxsiy jamg'arma fondlari va iste'mol fondlari. Aynan shaxsiy iste'mol fondining ana shu ikki qismi moliya me-

xanizmining faoliyat ko'rsatishi uchun tegishli sharoitni yaratadi

d) shaxsiy jamg'arma fondlari va iste'mol fondlari. Aynan shaxsiy iste'mol fondining ana shu ikki qismi tovar mexanizmining faoliyat ko'rsatishi uchun tegishli sharoitni yaratadi

1.3.64. Iste'mol fondi va jamg'arish fondi o'rtasidagi nisbat hamda ularning fizik hajmi...

a) bozor iqtisodiyoti sharoitida davlatning rivojlanish sur'atini belgilab beradi

b) bozor iqtisodiyoti sharoitida davlatning rivojlanish sur'atini belgilab berolmaydi

c) rejali iqtisodiyot sharoitida davlatning rivojlanish sur'atini belgilab beradi

d) rejali iqtisodiyot sharoitida davlatning rivojlanish sur'atini belgilab bermaydi

1.3.65. Agar davlat soliqlar ko'rinishida birlamchi daromadlarning katta qismini olib qo'ysa ...

a) u shu bilan iqtisodiyotning rivojlanishiga to'sqinlik qilmasligi mumkin. Bu yerda hamma narsa boshqaruv organi sifatida davlatning xususiyatiga borib taqaladi – uning xarajatlari yo ortiqcha (davlat apparati xarajatlarini moliyalashtirish to'g'risida gap ketyapti), yo nosamarali (iqtisodiyotga qilinadigan xarajatlar qismi), yo nooqilona (sotsial soha xarajatlari haddan ziyod qimmat bo'lib, ishchi kuchining takror ishlab chiqarilishini rag'batlantirmaydi) bo'lishi mumkin

b) u shu bilan iqtisodiyotning rivojlanishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Bu yerda hamma narsa boshqaruv organi sifatida davlatning xususiyatiga borib taqaladi – uning xarajatlari yo yetishmaydigan (davlat apparati xarajatlarini moliyalashtirish to'g'risida gap ketyapti), yo nosamarali (iqtisodiyotga qilinadigan xarajatlar qismi), yo nooqilona (sotsial soha xarajatlari haddan ziyod qimmat bo'lib, ishchi kuchining takror ishlab chiqarilishini rag'batlantirmaydi) bo'lishi mumkin

c) u shu bilan iqtisodiyotning rivojlanishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Bu yerda hamma narsa boshqaruv organi sifatida davlatning xususiyatiga borib taqaladi – uning xarajat-

lari yo ortiqcha (davlat apparati xarajatlarini moliyalashtirish to'g'risida gap ketyapti), yo nosamarali (iqtisodiyotga qilinadigan xarajatlar qismi), yo nooqilona (sotsial soha xarajatlari haddan ziyod qimmat bo'lib, ishchi kuchining takror ishlab chiqarilishini rag'batlantirmaydi) bo'lishi mumkin

d) u shu bilan iqtisodiyotning rivojlanishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Bu yerda hamma narsa boshqaruv organi sifatida davlatning xususiyatiga borib taqaladi – uning xarajatlari yo ortiqcha (davlat apparati xarajatlarini moliyalashtirish to'g'risida gap ketyapti), yo samarali (iqtisodiyotga qilinadigan xarajatlar qismi), yo oqilona (sotsial soha xarajatlari haddan ziyod qimmat bo'lib, ishchi kuchining takror ishlab chiqarilishini rag'batlantirmaydi) bo'lishi mumkin.

1.3.66. Agar davlat soliqlar ko'rinishida MDning 30% dan ortiqrog'ini oladigan bo'lsa, u holda ...

a) iqtisodiyotni o'stirish va modernizatsiya qilish uchun ichki rezervlar yetarli darajada bo'ladi

b) iqtisodiyotni o'stirish va modernizatsiya qilish uchun ichki rezervlar yetarli darajada bo'lmay qolishi mumkin

c) iqtisodiyotni o'stirish va modernizatsiya qilish uchun ichki rezervlar ortiqcha bo'lib qolishi mumkin

d) iqtisodiyotni o'stirish va modernizatsiya qilish uchun ichki rezervlar yetarli darajada bo'lib qolaveradi

1.3.67. Albatta, solikli olib qo'yish darajasi 30% dan ham ortiq bo'lishi mumkin. Biroq bunday hollarda ...

a) ishchi kuchini takror ishlab chiqarish xarajatlarining bir qismini davlat o'z zimmasiga olmasligi kerak

b) ishchi kuchini takror ishlab chiqarish xarajatlarining bir qismini jamiyat o'z zimmasiga olishi kerak

c) ishchi kuchini takror ishlab chiqarish xarajatlarining bir qismini jamoatchilik tashkilotlari o'z zimmasiga olishi kerak

d) ishchi kuchini takror ishlab chiqarish xarajatlarining bir qismini davlat o'z zimmasiga olishi kerak

1.3.68. Soliq ostonasi yuqori bo'lgan sharoitda ...

a) soliqni to'lashdan bosh tortish tendensiyasi susayishi tufayli, soliqlarni undirish xarajatlari ham ortadi

b) soliqni to'lashdan bosh tortish tendensiyasi kuchayishi tufayli, soliqlarni undirish xarajatlari ham kamayadi

c) soliqni to'lashdan bosh tortish tendensiyasi kuchayishi tufayli, soliqlarni undirish xarajatlari ham ortadi

d) soliqni to'lashdan bosh tortish tendensiyasi kuchayishi tufayli, soliqlarni undirish xarajatlari ham kuchayadi

1.4. MOLIYA (FANI) GENEZISI (TARAQQIYOTI)

1.4.1. Ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)lar bir-biridan, avvalo ...

a) ishlab chiqarish usullari bilan farqlanadi

b) ishlab chiqarish munosabatlari bilan farqlanadi

c) ishlab chiqarish predmetlari bilan farqlanadi

d) ishlab chiqarish elementlari bilan farqlanadi

1.4.2. Yangi ishlab chiqarish munosabatlari...

a) ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanish darajasidan kelib chiqadi

b) ishlab chiqarish predmetlarining rivojlanish darajasidan kelib chiqmaydi

c) ishlab chiqarish elementlarining rivojlanish darajasidan kelib chiqadi

d) ishlab chiqarish usullarining rivojlanish darajasidan kelib chiqadi

1.4.3. Yangi ishlab chiqarish munosabatlariga ...

a) oila tuzilmasi ham mos kelishi kerak

b) jamiyat tuzilmasi ham mos kelishi kerak

c) davlat tuzilmasi ham mos kelishi kerak

d) dunyo tuzilmasi ham mos kelishi kerak

1.4.4. Har bir ijtimoiy formatsiya va shunga muvofiq ravishda o'sha formatsiyadagi (tuzumdagi) davlatga ...

a) ma'lum bir ijtimoiy tuzilma javob bermaydi (mos kelmaydi)

b) ma'lum bir moliyaviy tuzilma javob beradi (mos keladi)

c) ma'lum bir moliyaviy tuzilma javob beradi (mos kelmaydi)

d) ma'lum bir moliyaviy tuzilma javob bermaydi (mos keladi)

1.4.5. Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanish sabablaridan birinchisiga ko'ra ...

a) har qanday ijtimoiy formatsiya (tuzum)ga jamiyatning umumiy sinfiy tuzilmasi mos keladi. Bunda moliya MDni taqsimlash munosabatlarini hisobga olib, ularning davlat foydasiga qayta taqsimlanishini tashkil qiladi

b) har qanday ijtimoiy formatsiya (tuzum)ga jamiyatning o'z sinfiy tuzilmasi mos keladi. Bunda moliya MDni taqsimlash munosabatlarini hisobga olib ularning davlat foydasiga qayta taqsimlanishini tashkil qiladi

c) har qanday ijtimoiy formatsiya (tuzum)ga jamiyatning o'z sinfiy tuzilmasi mos keladi. Bunda moliya MDni taqsimlash munosabatlarini hisobga olmasdan ularning davlat foydasiga qayta taqsimlanishini tashkil qiladi

d) har qanday ijtimoiy formatsiya (tuzum)ga jamiyatning umumiy sinfiy tuzilmasi mos keladi. Bunda moliya MDni taqsimlash munosabatlarini hisobga olmasdan ularning davlat foydasiga qayta taqsimlanishini tashkil qiladi

1.4.6. Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanish sabablaridan ikkinchisiga ko'ra ...

a) har qanday ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)da moliya tobe sinfning manfaatlarini himoya qiluvchi davlatning maqsadlari va vazifalariga bo'ysunadi

b) har qanday ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)da moliya hukmron sinfning manfaatlarini himoya qiluvchi davlatning maqsadlariga bo'ysunadi

c) har qanday ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)da moliya tobe sinfning manfaatlarini himoya qiluvchi davlatning vazifalariga bo'ysunadi

d) har qanday ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)da moliya hukmron sinfning manfaatlarini himoya qiluvchi davlatning maqsadlari va vazifalariga bo'ysunadi

1.4.7. Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanish sabablaridan uchinchisiga ko'ra ...

a) ishlab chiqarishning yangi usuli xo'jalik munosabatlari-ning yangi tizimini vujudga keltiradi. Masalan, quldorlik va feodal formatsiya (tuzum)larga natural munosabatlar xos bo'lgan esa, shunga mos ravishda davlat daromadlarini shakllantirish ham natural xarakter kasb etgan. Kapitalistik xo'jalik tovar-pul munosabatlariga tayanadi. Shunga muvofiq davlat daromadlarini shakllantirish ham pul shaklida amalga oshiriladi

b) ishlab chiqarishning yangi usuli xo'jalik munosabatlari-ning eski tizimini vujudga keltiradi. Masalan, quldorlik va feodal formatsiya (tuzum)larga natural munosabatlar xos bo'lgan esa, shunga mos ravishda davlat daromadlarini shakllantirish ham natural xarakter kasb etgan. Kapitalistik xo'jalik tovar-pul munosabatlariga tayanadi. Shunga muvofiq davlat daromadlarini shakllantirish ham pul shaklida amalga oshiriladi

c) ishlab chiqarishning yangi usuli xo'jalik munosabatlarining o'zgaruvchan tizimini vujudga keltiradi. Masalan, quldorlik va feodal formatsiya (tuzum)larga natural munosabatlar xos bo'lgan esa, shunga mos ravishda davlat daromadlarini shakllantirish ham natural xarakter kasb etgan. Kapitalistik xo'jalik tovar munosabatlariga tayanadi. Shunga muvofiq davlat daromadlarini shakllantirish ham pul shaklida amalga oshiriladi

d) ishlab chiqarishning yangi usuli xo'jalik munosabatlari-ning yangi tizimini vujudga keltiradi. Masalan, quldorlik va feodal formatsiya (tuzum)larga natural munosabatlar xos bo'lganiga qaramay, davlat daromadlarini shakllantirish pul xarakterini kasb etgan. Kapitalistik xo'jalik pul munosabatlariga tayanadi. Shunga muvofiq davlat daromadlarini shakllantirish ham pul shaklida amalga oshiriladi

1.4.8. Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanish sabablaridan to'rtinchisiga ko'ra ...

a) agar davlat boshqaruv organi sifatida tarkib topayotgan ishlab chiqarish munosabatlari va sinfiy tuzumning vazifalariga xizmat qilsa, shu vazifalarga moliya ham xizmat qiladi

b) davlat boshqaruv organi sifatida tarkib topgan ishlab chiqarish munosabatlari va sinfiy tuzumning vazifalariga xizmat qilsa-da, shu vazifalarga moliya xizmat qilmaydi

c) agar davlat boshqaruv organi sifatida tarkib topgan ishlab chiqarish munosabatlari va sinfiy tuzumning vazifalariga xizmat qilsa, shu vazifalarga moliya ham xizmat qiladi

d) agar davlat boshqaruv organi sifatida tarkib topgan ishlab chiqarish munosabatlariga xizmat qilsa, shu vazifalarga moliya ham xizmat qiladi

1.4.9. Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanish sabablaridan beshinchisiga ko'ra ...

a) XX asr tajribasi ogohlantiradi (o'qitadi, ta'lim beradi, tarbiyalaydi): aniq sinflarga bo'lingan davlat mavjud bo'ladi; turli ijtimoiy tuzilmaga ega davlatlar bir tarixiy davrda bo'lishi mumkin; bir ijtimoiy-tarixiy formatsiya (tuzum)dan ikkinchisiga o'tish asrlar davomida yuz berishi mumkin; faqat ijtimoiy tuzilma va texnologiyalarning emas, balki moliyaning ham eksport qilinish ehtimoli mavjud

b) XX asr tajribasi ogohlantiradi (o'qitadi, ta'lim beradi, tarbiyalaydi): aniq sinflarga bo'lingan davlat mavjud bo'lmaydi; turli ijtimoiy tuzilmaga ega davlatlar bir tarixiy davrda bo'lishi mumkin emas; bir ijtimoiy-tarixiy formatsiya (tuzum)dan ikkinchisiga o'tish asrlar davomida yuz berishi mumkin; faqat ijtimoiy tuzilma va texnologiyalarning emas, balki moliyaning ham eksport qilinish ehtimoli mavjud

c) XX asr tajribasi ogohlantiradi (o'qitadi, ta'lim beradi, tarbiyalaydi): aniq sinflarga bo'lingan davlat mavjud bo'lmaydi; turli ijtimoiy tuzilmaga ega davlatlar bir tarixiy davrda bo'lishi mumkin; bir ijtimoiy-tarixiy formatsiya (tuzum)dan ikkinchisiga o'tish asrlar davomida yuz berishi mumkin; ijtimoiy tuzilma va texnologiyalarninggina emas, balki moliyaning ham eksport qilinish ehtimoli mavjud emas

d) XX asr tajribasi ogohlantiradi (o'qitadi, ta'lim beradi, tarbiyalaydi): aniq sinflarga bo'lingan davlat mavjud bo'lmaydi; turli ijtimoiy tuzilmaga ega davlatlar bir tarixiy davrda bo'lishi mumkin; bir ijtimoiy-tarixiy formatsiya (tuzum)dan ik-

kinchisiga o'tish asrlar davomida yuz berishi mumkin; faqat ijtimoiy tuzilma va texnologiyalarning emas, balki moliyaning ham eksport qilinish ehtimoli mavjud

1.4.10. Natural munosabatlar ustunlik qilgan paytlarda hatto nisbatan rivojlangan mamlakatlarda ham ...

a) pul o'zining barcha funksiyalarini bajarolmagan. Shunga mos ravishda pul munosabatlarining tizimi sifatida moliya ham eng umumiylik kasb etolmagan

b) pul o'zining barcha funksiyalarini bajarolgan. Shunga mos ravishda pul munosabatlarining tizimi sifatida moliya ham eng umumiylik kasb etolmagan

c) pul o'zining barcha funksiyalarini bajarolmagan. Shunga qaramay, pul munosabatlarining tizimi sifatida moliya eng umumiylik kasb etolgan

d) pul o'zining barcha funksiyalarini bajarolgan. Shunga mos ravishda pul munosabatlarining tizimi sifatida moliya ham eng umumiylik kasb etolgan

1.4.11. Ibtidoiy jamoa tuzumining xo'jalik tuzilmasi to'g'risida aniq ma'lumotlar mavjud bo'lmaganligi uchun, gumon (taxmin) qilish mumkinki ...

a) doimiy davlat apparati borligi uchun, ana shunday davlatning daromadlari va xarajatlarini shakllantirish ham bo'lmagan

b) doimiy davlat apparati borligi uchun, ana shunday davlatning daromadlari va xarajatlarini shakllantirish ham bo'lgan

c) doimiy davlat apparati yo'qligi uchun, ana shunday davlatning daromadlari va xarajatlarini shakllantirish ham bo'lmagan

d) doimiy davlat apparati yo'qligi uchun, ana shunday davlatning daromadlari va xarajatlarini shakllantirish ham bo'lgan

1.4.12. Davlat apparatining shakllanishi, unga tegishli funksiyalarning kengayishi, xususan, doimiy qo'shinlarga asos solinishi, yo'l qurilishining joriy etilishi bilan ...

a) moliyaning roli pasayib borgan

- b) moliyaning roli oshib borgan
- c) moliyaning roli o'zgarmasdan qolgan
- d) moliyaning roli o'zgargan

1.4.13. Quldorlik davlatlari daromadlarining asosiy manbalari...

- a) kontributsiyalar, harbiy o'ljalar, natural soliqlar va boshqalar hisoblangan
- b) kontributsiyalar, harbiy o'ljalar, pulli soliqlar va boshqalar hisoblangan
- c) harbiy o'ljalar, natural soliqlar va boshqalar hisoblangan
- d) kontributsiyalar, natural soliqlar va boshqalar hisoblangan

1.4.14. Ma'lum bir mamlakatda ma'lum bir davr mobaynida aholining qandaydir guruhlari pul ko'rinishidagi soliqlarni to'lagan bo'lishi mumkin. Shunga qaramay...

- a) quldorlik formatsiyatsiyasi (tuzumi)da pul ko'rinishidagi soliqlar doimiylik xarakteriga ega edi. Xuddi shuningdek, natural xo'jalik yuritishga asoslangan feodalizmda ham pullik soliqlar ustuvorlik kasb qilishi mumkin emasdi
- b) quldorlik formatsiyatsiyasi (tuzumi)da pul ko'rinishidagi soliqlar faqat tasodifiylik xarakteriga ega edi. Xuddi shuningdek, natural xo'jalik yuritishga asoslangan feodalizmda ham pullik soliqlar ustuvorlik kasb qilishi mumkin edi
- c) quldorlik formatsiyatsiyasi (tuzumi)da pul ko'rinishidagi soliqlar faqat tasodifiylik xarakteriga ega edi. Xuddi shuningdek, natural xo'jalik yuritishga asoslangan feodalizmda ham pullik soliqlar ustuvorlik kasb qilishi mumkin emasdi
- d) quldorlik formatsiyatsiyasi (tuzumi)da pul ko'rinishidagi soliqlar faqat tasodifiylik xarakteriga ega bo'lishi mumkin emasdi. Xuddi shuningdek, natural xo'jalik yuritishga asoslangan feodalizmda ham pullik soliqlar ustuvorlik kasb qilishi mumkin edi

1.4.15. Jamiyatning tovar-pul munosabatlariga o'tishi munosabati bilan iqtisodiy kategoriya sifatida...

- a) moliya umumiylik xarakteriga ega bo'ladi. Biroq hatto

ana shunday sharoitda ham davlat ehtiyojlarini qondirishning pulsiz xarakterga ega metodlari saqlanib qolishi mumkin. Buning klassik (mumtoz) misoli sifatida yoppasiga harbiy majburiyatni ko'rsatish o'rinli

b) moliya xususiylik xarakteriga ega bo'ladi. Biroq hatto ana shunday sharoitda ham davlat ehtiyojlarini qondirishning pulsiz xarakterga ega metodlari saqlanib qolishi mumkin. Buning klassik (mumtoz) misoli sifatida yoppasiga harbiy majburiyatni ko'rsatish o'rinli

c) moliya umumiylik xarakteriga ega bo'ladi. Biroq hatto ana shunday sharoitda ham davlat ehtiyojlarini qondirishning pulsiz xarakterga ega metodlari saqlanib qolmasligi mumkin. Buning klassik (mumtoz) misoli sifatida yoppasiga harbiy majburiyatni ko'rsatish o'rinli

d) moliya xususiylik xarakteriga ega bo'ladi. Biroq hatto ana shunday sharoitda ham davlat ehtiyojlarini qondirishning pulsiz xarakterga ega metodlari saqlanib qolmasligi mumkin. Buning klassik (mumtoz) misoli sifatida yoppasiga harbiy majburiyatni ko'rsatish o'rinli

1.4.16. Moliyaning tarixiy xarakterga ega ekanligi...

a) har qanday davlat o'z funksiyalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan fondlarni shakllantirish tizimini yaratadi degan xulosani chiqarishga imkon beradi. Bunda fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning shakllari va metodlari bir-biridan keskin farqlanishi mumkin. Biroq fondlarni shakllantirishning manbalari cheklangan va hech bir davlat o'z ehtiyojlarini qondirish uchun daromadlarning yangi manbalarini ixtiro qilishi mumkin emas. Bu yerda gap undirishning shakllari to'g'risida emas, balki uning obyektlari to'g'risida ketyapti

b) har qanday davlat o'z funksiyalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning tizimini yaratadi degan xulosani chiqarishga imkon beradi. Bunda fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning shakllari va metodlari bir-biridan keskin farqlanmasligi mumkin. Biroq fondlarni shakllantirishning

manbalari cheklangan va hech bir davlat o'z ehtiyojlarini qondirish uchun daromadlarning yangi manbalarini ixtiro qilishi mumkin emas. Bu yerda gap undirishning shakllari to'g'risida emas, balki uning obyektlari to'g'risida ketyapti

c) har qanday davlat o'z funksiyalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning tizimini yaratadi degan xulosani chiqarishga imkon beradi. Bunda fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning shakllari va metodlari bir-biridan keskin farqlanishi mumkin. Biroq fondlarni shakllantirishning manbalari cheklanmagan va har qanday davlat o'z ehtiyojlarini qondirish uchun daromadlarning yangi manbalarini ixtiro qilishi mumkin. Bu yerda gap undirishning shakllari to'g'risida emas, balki uning obyektlari to'g'risida ketyapti

d) har qanday davlat o'z funksiyalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning tizimini yaratadi degan xulosani chiqarishga imkon beradi. Bunda fondlardan foydalanishning shakllari va metodlari bir-biridan keskin farqlanishi mumkin. Biroq fondlarni shakllantirishning manbalari cheklanmagan va hech bir davlat o'z ehtiyojlarini qondirish uchun daromadlarning yangi manbalarini ixtiro qilish mumkin emas. Bu yerda gap undirishning shakllari to'g'risida emas, balki uning obyektlari to'g'risida ketyapti

1.4.17. Undirish shakllari to'g'risida gapiriladigan bo'lsa, u holda hatto ...

a) antik yunon davlatlaridayoq to'g'ri (bevosita) soliqlar bilan birgalikda egri (bilvosita) soliqlar ham paydo bo'lgan. To'g'ri (bevosita) soliqlar yer egalaridan olingan. Urush davrlarida esa mulkiy soliq joriy etilgan. Egri (bilvosita) soliqlar bojxona bojlari va savdoga soliq shakllarida maydonga chiqqan

b) antik yunon davlatlaridayoq to'g'ri (bevosita) soliqlar bilan birgalikda egri (bilvosita) soliqlar ham paydo bo'lgan. To'g'ri (bevosita) soliqlar yer va mol egalaridan olingan. Urush davrlarida esa mulkiy soliq joriy etilgan. Egri (bilvosita)

solliqlar bojxona bojlari va savdoga soliq shakllarida maydonga chiqqan

c) antik yunon davlatlaridayoq to'g'ri (bevosita) solliqlar bilan birgalikda egri (bilvosita) solliqlar ham paydo bo'lgan. To'g'ri (bevosita) solliqlar mol egalaridan olingan. Urush davrlarida esa mulkiy soliq joriy etilgan. Egri (bilvosita) solliqlar bojxona bojlari va savdoga soliq shakllarida maydonga chiqqan

d) antik yunon davlatlaridayoq to'g'ri (bevosita) solliqlar bilan birgalikda egri (bilvosita) solliqlar ham paydo bo'lgan. To'g'ri (bevosita) solliqlar yer va mol egalaridan olingan. Urush davrlarida esa daromad solig'i joriy etilgan. Egri (bilvosita) solliqlar bojxona bojlari va savdoga soliq shakllarida maydonga chiqqan

1.4.18. Rim imperiyasida¹ armiyada pulli to'lanmalar (yollanmalar va ofitserlar uchun) joriy etilgan. Shu va shunga o'xshash boshqa ehtiyojlar (tomoshalarni tashkil etish, ishsiz fuqarolarga yordam ko'rsatish va boshqalar) pulli xarajatlarni talab etgan. Shuning uchun ham ...

a) harbiy o'ljalari va kontributsiyalarga qo'shimcha ravishda natural solliqlar joriy etilgan. Qulni sotish va sotib olish uchun to'lanadigan soliq ana shunday solliqlarning dastlabkisidir. Nooziq-ovqat buyumlarini sotganlik uchun (1% miqdorida) ham soliq undirilgan. Urushlar davrida har bir fuqaro mol-mulkdan undiriladigan favqulodda soliqni ham to'lagan. 5% miqdorida undiriladigan merosdan olinadigan soliq joriy etilgan

¹ Afsuski, O'rta Osiyodagi vaziyat ba'zi bir obyektiv sabablarga ko'ra tegishli mutaxassislar tomonidan yetarli darajada tadqiq etilmagani va mavjud manbalar ustida ishlashning juda murakkabligi munosabati bilan masalaning mazkur jihatlariga bu yerda va bundan keyingi o'rinlarda o'z Vatanimiz misolida to'xtalib o'tish imkonimiz yo'q. Testlarning keyingi nashrlarida bunga barham berishga harakat qilamiz va uni tegishli ishonchli materiallar bilan boyitib, to'ldiramiz. Shu sababli bu va bundan keyingi o'rinlarda keltirilgan va mamlakatimiz misolida moliyaning genezisi (taraqqiyoti)ga daxldor bo'lmagan testlar bilan tanishish hamda ularning javoblarini topish bilan bog'liq masalalarni o'quvchilarimizning ixtiyoriga qoldiramiz.

b) harbiy o'ljalar va kontributsiyalarga qo'shimcha ravishda pulli soliqlar joriy etilgan. Qulni sotish uchun to'lanadigan soliq ana shunday soliqlarning dastlabkisidir. Nooziq-ovqat buyumlarini sotganlik uchun (1% miqdorida) ham soliq undirilgan. Urushlar davrida har bir fuqaro mol-mulkdan undiriladigan favqulodda soliqni ham to'lagan. 5% miqdorida undiriladigan merosdan olinadigan soliq joriy etilgan

c) harbiy o'ljalar va kontributsiyalarga qo'shimcha ravishda pulli soliqlar joriy etilgan. Qulni sotish va sotib olish uchun to'lanadigan soliq ana shunday soliqlarning dastlabkisidir. Nooziq-ovqat buyumlarini sotganlik uchun (1% miqdorida) ham soliq undirilgan. Urushlar davrida har bir fuqaro mol-mulkdan undiriladigan soliqni ham to'lagan. 5% miqdorida undiriladigan hadyadan olinadigan soliq joriy etilgan

d) harbiy o'ljalar va kontributsiyalarga qo'shimcha ravishda pulli soliqlar joriy etilgan. Qulni sotish va sotib olish uchun to'lanadigan soliq ana shunday soliqlarning dastlabkisidir. Nooziq-ovqat buyumlarini sotganlik uchun (1% miqdorida) ham soliq undirilgan. Urushlar davrida har bir fuqaro mol-mulkdan undiriladigan favqulodda soliqni ham to'lagan. 5% miqdorida undiriladigan merosdan olinadigan soliq joriy etilgan

1.4.19. Ijtimoiy tuzum sifatida feodalizm yo qullarga egalik qilish, yo patriarxal tuzum asosida rivojlangan. Biroq...

a) bu yerga xususiy egalik va dehqonlarning krepostnoy-ligiga (biriktirilganligiga) asoslangan ijtimoiy tuzumga keskin ta'sir ko'rsatmagan. Krepostnoy (biriktirilgan) dehqonlar bo'lmagan joyda feodalizm ham mavjud bo'lmagan

b) bu yerga xususiy egalikka asoslangan ijtimoiy tuzumga keskin ta'sir ko'rsatmagan. Krepostnoy (biriktirilgan) dehqonlar bo'lmagan joyda feodalizm ham mavjud bo'lmagan

c) bu yerga xususiy egalik va dehqonlarning krepostnoy-ligiga (biriktirilganligiga) asoslangan ijtimoiy tuzumga keskin ta'sir ko'rsatmagan. Krepostnoy (biriktirilgan) dehqonlar bo'lmagan joyda ham feodalizm mavjud bo'lgan

d) bu dehqonlarning krepostnoyligiga (biriktirilganligiga) asoslangan ijtimoiy tuzumga keskin ta'sir ko'rsatmagan. Krepostnoy (biriktirilgan) dehqonlar bo'lmagan joyda feodalizm ham mavjud bo'lmagan

1.4.20. Har bir mamlakatda markazlashtirilgan hukumatning roli va uning funksiyalari ...

a) sarmoyadorlarning ta'siri ostida belgilangan. Feodal o'zi egalik qiladigan joy chegaralari doirasida o'z soliqlarining tizimini joriy etgan. Markaziy hokimiyat xo'jalik hayotiga, xususan, aholini soliqqa tortish masalalariga faqat sarmoyador bilan muvofiqlashtirilgan chegara doirasida aralashuvi mumkin edi

b) feodallarning ta'siri ostida belgilangan. Feodal o'zi egalik qiladigan joy chegaralaridan tashqarida ham o'z soliqlarining tizimini joriy etgan. Markaziy hokimiyat xo'jalik hayotiga, xususan, aholini soliqqa tortish masalalariga faqat feodal bilan muvofiqlashtirilgan chegara doirasida aralashuvi mumkin edi

c) feodallarning ta'siri ostida belgilangan. Feodal o'zi egalik qiladigan joy chegaralari doirasida o'z soliqlarining tizimini joriy etgan. Markaziy hokimiyat xo'jalik hayotiga, xususan, aholini soliqqa tortish masalalariga faqat feodal bilan muvofiqlashtirilgan chegara doirasida aralashuvi mumkin edi

d) feodallarning ta'siri ostida belgilangan. Feodal o'zi egalik qiladigan joy chegaralari doirasida o'z galar soliqlarining tizimini joriy etgan. Markaziy hokimiyat xo'jalik hayotiga faqat feodal bilan muvofiqlashtirilgan chegara doirasida aralashuvi mumkin edi.

1.4.21. Yevropada feodal tarqoqlikka ...

a) birinchi marta salib yurishlari orqali kelib chiqqan rit-sarliklarning kuchsizlanishi oqibatida barham berilgan

b) oxirgi marta salib ketishlari orqali kelib chiqqan rit-sarliklarning kuchsizlanishi oqibatida barham berilgan

c) ikkinchi marta salib kelishlari orqali kelib chiqqan rit-sarliklarning kuchayishi oqibatida barham berilgan

d) so'nggi marta salib o'tirishlari orqali kelib chiqqan rit-sarliklarning kuchsizlanishi oqibatida barham berilgan

1.4.22. Alohida olingan davlatlar o'rtasidagi urushlar boshqalarga nisbatan urushlar tufayli boyigan mamlakatlarda qirollik hokimiyatini mustahkamlagan. Yer egalari-ni saqlashga sarf qilingan to'lanmalardan tashqari...

a) dehqonlar yo'llar, qasrlar, qal'alar qurish va armiyada xizmat qilish bilan bog'liq boshqa ishlarni ham bajarishga majbur bo'lganlar. Hunarmandlar feodal va shahar hokimiyatlariga soliqlarni faqat o'zlarining buyumlari bilan to'laganlar. Savdogarlar feodalga sovg'alar va daromadlaridan to'lovlardan tashqari tranzit va boshqa bojlarni to'laganlar

b) dehqonlar armiyada xizmat qilish bilan bog'liq boshqa ishlarni ham bajarishga majbur bo'lganlar. Hunarmandlar feodal va shahar hokimiyatlariga soliqlarni faqat o'zlarining pullari bilan to'laganlar. Savdogarlar feodalga sovg'alar va daromadlaridan to'lovlardan tashqari tranzit va boshqa bojlarni to'laganlar

c) dehqonlar yo'llar, qal'alar qurish va armiyada xizmat qilish bilan bog'liq boshqa ishlarni bajarishga majbur bo'lmaganlar. Hunarmandlar feodal va shahar hokimiyatlariga soliqlarni faqat o'zlarining buyumlari bilan emas, balki pullari bilan ham to'lamaganlar. Savdogarlar feodalga sovg'alar va daromadlaridan to'lovlardan tashqari tranzit va boshqa bojlarni to'lamaganlar

d) dehqonlar yo'llar, qasrlar, qal'alar qurish va armiyada xizmat qilish bilan bog'liq boshqa ishlarni ham bajarishga majbur bo'lganlar. Hunarmandlar feodal va shahar hokimiyatlariga soliqlarni faqat o'zlarining buyumlari bilan emas, balki pullari bilan ham to'laganlar. Savdogarlar feodalga sovg'alar va daromadlaridan to'lovlardan tashqari tranzit va boshqa bojlarni to'laganlar

1.4.23. O'rta asrlarning boshlarida har bir hukmdor...

a) o'z soliqlarini joriy etgan. Hatto davlatning ichida ham soliqlarni unifikatsiya qilish to'g'risida gap bo'lmagan

b) o'z soliqlari va o'lponlarini joriy etgan. Hatto davlatning ichida ham soliq va o'lponlarni unifikatsiya qilish to'g'risida gap bo'lmagan

c) o'z o'lponlarini joriy etgan. Hatto davlatning ichida ham o'lponlarni unifikatsiya qilish to'g'risida gap bo'lmagan

d) o'z soliqlari va o'lponlarini joriy etgan. Ammo davlatning ichida soliq va o'lponlarni unifikatsiya qilish to'g'risida dastlabki gaplar bo'lgan

1.4.24. Absolyutizmning mustahkamlanishi va ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanishi ...

a) pulsiz soliqlarga o'tishga sabab bo'ldi

b) pulli to'lovlarga o'tishga sabab bo'ldi

c) pulli soliqlarga o'tishga sabab bo'ldi

d) pulsiz to'lovlarga o'tishga sabab bo'ldi

1.4.25. Jamiyatda tovar munosabatlari qancha yuqori bo'lsa ...

a) pulli soliqlarning salmog'i ham shuncha katta bo'la borgan

b) pulsiz soliqlarning salmog'i ham shuncha katta bo'la borgan

c) pulli to'lovlarning salmog'i ham shuncha katta bo'la borgan

d) pulsiz to'lovlarning salmog'i ham shuncha katta bo'la borgan

1.4.26. Feodalizmning o'rta va so'nggi davrlariga xos bo'lgan yagona umumiy belgi sifatida ...

a) sotish tizimining mavjudligini e'tirof etish mumkin. Sotuvchilar xazinaga kelishilgan yoki qayd etilgan summani to'lab, daromadlarning katta qismini o'z ixtiyorlarida qoldirganlar. Shuning uchun sotuvchilar, savdogarlar, hunarmandlar feodal munosabatlarni burjua munosabatlariga aylantirishda eng asosiy manfaatdorlar sifatida maydonga chiqqanlar

b) sotib olish tizimining mavjudligini e'tirof etish mumkin. Sotib oluvchilar xazinaga kelishilgan yoki qayd etilgan summani to'lab, daromadlarning katta qismini o'z galar ixtiyorida qoldirganlar. Shuning uchun sotib oluvchilar, savdogarlar, hunarmandlar feodal munosabatlarni burjua munosabatlariga aylantirishda eng asosiy manfaatdorlar sifatida maydonga chiqqanlar

c) sotib olish tizimining mavjudligini e'tirof etish mumkin. Sotib oluvchilar xazinaga kelishilgan yoki qayd etilgan summani to'lamasdan, daromadlarning katta qismini o'z ixtiyorlarida qoldirganlar. Shuning uchun sotib oluvchilar, savdogarlar, hunarmandlar feodal munosabatlarni burjua munosabatlariga aylantirishda eng asosiy manfaatdorlar sifatida maydonga chiqqanlar

d) sotib olish tizimining mavjudligini e'tirof etish mumkin. Sotib oluvchilar xazinaga kelishilgan yoki qayd etilgan summani to'lab, daromadlarining katta qismini o'z ixtiyorlarida qoldirganlar. Shuning uchun sotib oluvchilar, savdogarlar, hunarmandlar feodal munosabatlarni burjua munosabatlariga aylantirishda eng asosiy manfaatdorlar shaklida maydonga chiqqanlar

1.4.27. Soliqqa tortishning sotib olish tizimi ...

a) sotuvchilarning qo'lida katta miqdordagi pul resurslarining to'planishiga imkon berdi. Ular zavodlar, fabrikalar va banklarning birinchi mulkdorlariga, burjuaziyaning birinchi vakillariga aylanganlar

b) sotib oluvchilarning qo'lida katta miqdordagi pul resurslarining to'planishiga imkon berdi. Ular zavodlar, fabrikalar va banklarning birinchi mulkdorlariga, burjuaziyaning birinchi vakillariga aylanganlar

c) sotib oluvchilarning qo'lida kichik miqdordagi pul resurslarining to'planishiga imkon berdi. Shu sababli ular zavodlar, fabrikalar va banklarning birinchi mulkdorlariga, burjuaziyaning birinchi vakillariga aylana olmaganlar

d) sotuvchilarning qo'lida katta miqdordagi pul resurslarining to'planishiga imkon bermagan. Shu bois ular zavodlar, fabrikalar va banklarning birinchi mulkdorlariga, burjuaziyaning birinchi vakillariga aylana olmaganlar

1.4.28. Turli soliq imtiyozlari va preferensiyalari, to'siqli bojxona bojlari va soliq immunitetlari ...

a) kapitalning jamg'arilishiga olib keldi

b) kapitalning katta miqdorda sarflanishiga olib keldi

c) kapitalning iste'mol qilinishiga olib keldi

d) kapitalning taqsimlanishiga olib keldi

1.4.29. Ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanishi bilan jamg'arilgan kapital endigina tug'ilib kelayotgan sanoat sari yo'l olib...

a) feodal munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi. Va, nihoyat, hukumat uzluksiz feodal urushlarini olib borib, qurol-yarog', harbiy inshootlar, flotni qurishning buyurtmachisi sifatida maydonga chiqib, MDni soliq tizimi orqali qayta taqsimlab kapitalning sanoatda to'planishiga (jamg'arilishiga) olib keldi (imkon berdi)

b) kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi. Va, nihoyat, hukumat uzluksiz feodal urushlarini olib borib, qurol-yarog', harbiy inshootlar, flotni qurishning buyurtmachisi sifatida maydonga chiqib, MDni soliq tizimi orqali qayta taqsimlab kapitalning sanoatda to'planishiga (jamg'arilishiga) olib keldi (imkon berdi)

c) kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi. Va, nihoyat, hukumat uzluksiz feodal urushlarini olib borib, qurol-yarog', harbiy inshootlar, flotni qurishning buyurtmachisi sifatida maydonga chiqib, MDni byudjet tizimi orqali qayta taqsimlab kapitalning sanoatda to'planishiga (jamg'arilishiga) olib keldi (imkon berdi)

d) kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi. Va, nihoyat, hukumat uzluksiz feodal urushlarini olib borib, qurol-yarog', harbiy inshootlar, flotni qurishning buyurtmachisi sifatida maydonga chiqib, MDni iqtisodiy tizim orqali qayta taqsimlab kapitalning sanoatda to'planishiga (jamg'arilishiga) olib keldi (imkon berdi)

1.4.30. Kapitalning jamg'arilishiga sanoatning rivojlanishini rag'batlantirgan, burjuaziyaning mustahkamlanishiga sharoit yaratib bergan...

- a) mustamlakalarga erkinlik berilishi ham yordam berdi
- b) mustamlakalar doirasining torayishi ham yordam berdi
- c) mustamlakalardan voz kechish ham yordam berdi
- d) mustamlakalarning bosib olinishi ham yordam berdi

1.4.31. Shaharlar va sanoatning rivojlanishi...

- a) ishchi kuchi oqimini talab etgan. Ishchilar salmog'ining

aholi umumiy soniga nisbatan pasayib borishi jamiyatdagi natural munosabatlarni qisqartirdi. Bularning barchasi kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi

b) ishchi kuchi oqimini talab etgan. Ishchilar salmog'ining aholi umumiy soniga nisbatan ortib borishi jamiyatdagi natural munosabatlarni qisqartirdi. Bularning barchasi kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'zining salbiy ta'sirini ko'rsatdi

c) ishchi kuchi oqimini talab etgan. Ishchilar salmog'ining aholi umumiy soniga nisbatan ortib borishi jamiyatdagi natural munosabatlarni qisqartirdi. Bularning barchasi kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatdi

d) ishchi kuchi oqimini talab etgan. Ishchilar salmog'ining aholi umumiy soniga nisbatan ortib borishi jamiyatdagi natural munosabatlarni kengaytirdi. Bularning barchasi kapitalistik munosabatlarning rivojlanishiga o'zining ijobiy ta'sirini ko'rsatdi

1.4.32. Hokimiyat tepasiga kelib burjuaziya «soliq zulmi»ni pasaytirishga emas, balki ...

a) feodallarga tegishli imtiyozlarni kengaytirishga va soliqlarni mehnatkashlarning zimmasiga yuklashga intildi. Davlatdagi umumiy soliq yuki yengillashmadi. Turlicha tarzda ta'sir etadigan omillarning ta'siri ostida burjuaziya kapitalni yanada jamg'arish va o'z foydasini yanada o'stirish uchun o'zini tegishli imkoniyatlar bilan ta'minladi

b) feodallarga tegishli imtiyozlarga barham berishga va soliqlarni mehnatkashlarning zimmasiga yuklashga intildi. Davlatdagi umumiy soliq yuki yengillashdi. Turlicha tarzda ta'sir etadigan omillarning ta'siri ostida burjuaziya kapitalni yanada jamg'arish va o'z foydasini yanada o'stirish uchun o'zini tegishli imkoniyatlar bilan ta'minladi

c) feodallarga tegishli imtiyozlarga barham berishga va soliqlarni mehnatkashlarning zimmasiga yuklashga intildi. Davlatdagi umumiy soliq yuki yengillashmadi. Turlicha tarzda ta'sir etadigan omillarning ta'siri ostida burjuaziya kapitalni yanada jamg'arish va o'z foydasini yanada o'stirish uchun o'zini tegishli imkoniyatlar bilan ta'minladi

d) feodallarga tegishli imtiyozlarga barham berishga va soliqlarni mehnatkashlarning zimmasiga yuklashga intildi. Davlatdagi umumiy soliq yuki yengillashdi. Turlicha tarzda ta'sir etadigan omillarning ta'siri ostida burjuaziya kapitalni yanada jamg'arish va o'z foydasini yanada kamaytirish uchun o'zini tegishli imkoniyatlar bilan ta'minladi

1.4.33. Kapitallar harakatidagi milliy chegaralarga barham berilishi bilan ...

a) banklar, birjalar va mustamlakachilik urushlari bunday vaziyatning instrumentlari bo'lib qoldi

b) banklar va mustamlakachilik urushlari bunday vaziyatning instrumentlari bo'lib qoldi

c) birjalar va mustamlakachilik urushlari bunday vaziyatning instrumentlari bo'lib qoldi

d) birjalar va mustamlakachilik urushlari bunday vaziyatning instrumentlari bo'lib qoldi

1.4.34. Burjuaziya ekspluatatsiya qilishning butun og'irligini bosib olingan mustamlakalar ishchilari gardaniga yuklab ...

a) o'z mamlakatlari ishchilarining ashaddiy dushmanlariga aylandi. O'z daromadlari uchun ishchilar sinfining qarshi kurashi burjuaziya qo'lida kapitalning yanada konsentratsiyalashuvi (to'planishi)ga imkon beruvchi yangi moliyaviy institutlarning paydo bo'lishiga olib keldi. Bu yerda gap tibbiy, mol-mulk va hayot sug'urtasi tizimlari to'g'risida ketyapti

b) o'z mamlakatlari ishchilarining ashaddiy himoyachilariga aylandi. O'z daromadlari uchun ishchilar sinfining qarshi kurashi burjuaziya qo'lida kapitalning yanada konsentratsiyalashuvi (to'planishi)ga imkon beruvchi yangi moliyaviy universitetlarning paydo bo'lishiga olib keldi. Bu yerda gap mol-mulk va hayot sug'urtasi tizimlari to'g'risida ketyapti

c) o'z mamlakatlari ishchilarining ashaddiy himoyachilariga aylandi. O'z daromadlari uchun ishchilar sinfining qarshi kurashi burjuaziya qo'lida kapitalning yanada konsentratsiyalashuvi (to'planishi)ga imkon beruvchi yangi moliyaviy ins-

titutlarning paydo bo'lishiga olib keldi. Bu yerda gap tibbiy va sotsial sug'urta, mol-mulk va hayot sug'urtasi tizimlari to'g'risida ketyapti

d) o'z mamlakatlari ishchilarining ashaddiy dushmanlariga aylandi. O'z daromadlari uchun ishchilar sinfining qarshi kurashi burjuaziya qo'lida kapitalning yanada konsentratsiyalashuvi (to'planishi)ga imkon beruvchi yangi moliyaviy institutlarning paydo bo'lishiga olib keldi. Bu yerda gap tibbiy va sotsial sug'urta tizimlari to'g'risida ketyapti.

1.4.35. Barcha mamlakatlarda burjuaziya davlat tufayli ...

a) soliqlarning juda kichik qismini o'z qo'liga qurol-aslahaga, transport qurilishiga, uy-joy qurilishiga va h.k.larga buyurtmalar orqali to'playdi (konsentratsiya qiladi)

b) soliqlarning juda katta qismini o'z qo'liga qurol-aslahaga, transport qurilishiga, uy-joy qurilishiga va h.k.larga buyurtmalar orqali to'playdi (konsentratsiya qiladi)

c) soliqlarning juda katta qismini o'z qo'liga qurol-aslahaga, transport qurilishiga, uy-joy qurilishiga va h.k.larga buyurtmalar orqali to'play olmaydi (konsentratsiya qilolmaydi)

d) soliqlarning juda katta qismini o'z qo'liga qurol-aslahaga, transport qurilishiga, uy-joy qurilishiga va h.k.larga buyurtmalar orqali sarflaydi

1.4.36. Xususiy tadbirkorlik prinsiplariga asoslangan tizim sifatida ...

a) kapitalizmning tanazzulga yuz tutishi bilan xalqaro mehnat taqsimoti jarayonining kuchayishi va shu asosda kapitalning rivojlangan mamlakatlarda konsentratsiyalashuvi kuzatiladi

b) kapitalizmning taraqqiy etishi bilan xalqaro mehnat taqsimoti jarayonining keskinlashuvi va shu asosda kapitalning rivojlangan mamlakatlarda konsentratsiyalashuvi kuzatiladi

c) kapitalizmning taraqqiy etishi bilan xalqaro mehnat taqsimoti jarayonining kuchayishi va shu asosda kapitalning rivojlanayotgan mamlakatlarda konsentratsiyalashuvi kuzatiladi

d) kapitalizmning taraqqiy etishi bilan xalqaro mehnat taqsimoti jarayonining kuchayishi va shu asosda kapitalning rivojlangan mamlakatlarda konsentratsiyalashuvi kuzatiladi

1.4.37. Nafaqat soliq imtiyozlari va hukumat buyurtmalari, balki ...

a) bojlar, imtiyozli kreditlar tizimi, norentabelli korxonalar va butun tarmoqlarni sotib olish, noishlab chiqarish infratuzilmasini moliyalashtirish va h.k.lar orqali davlat har doim milliy burjuaziyaning pozitsiyalarini mustahkamlashda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

b) bojlar, imtiyozli kreditlar tizimi, norentabelli korxonalar va butun tarmoqlarni sotib olish, noishlab chiqarish infratuzilmasini moliyalashtirish va h.k.lar orqali davlat har doim ham milliy burjuaziyaning pozitsiyalarini mustahkamlashda hal qiluvchi rolni o'ynayvermaydi

c) bojlar, imtiyozli kreditlar tizimi, norentabelli korxonalar va butun tarmoqlarni sotib olish, noishlab chiqarish infratuzilmasini moliyalashtirish va h.k.lar orqali davlat har doim milliy burjuaziyaning pozitsiyalarini kuchsizlantirishda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

d) faqat bojlar, norentabelli korxonalar va butun tarmoqlarni sotib olish, noishlab chiqarish infratuzilmasini moliyalashtirishlar orqali davlat har doim milliy burjuaziyaning pozitsiyalarini mustahkamlashda hal qiluvchi rolni o'ynaydi

1.4.38. Iqtisodiy tanazzullar va iqtisodiyotning stagnatsiya davrlarida davlat ...

a) soliqlar, kreditlar va buyurtmalar bilan manipulyatsiya qilish asosida o'zining xo'jalik-tashkilotchilik rolini faollashtiradi. Buning klassik misoli sifatida 1929-yildagi iqtisodiy tanazzul paytida AQSh hukumatining yurgizgan siyosatini ko'rsatish mumkin

b) soliqlar, kreditlar va buyurtmalar bilan manipulyatsiya qilish asosida o'zining tartibga soluvchilik (regulyatorlik) rolini susaytiradi. Buning klassik misoli sifatida 1929-yildagi iqtisodiy tanazzul paytida AQSh hukumatining yurgizgan siyosatini ko'rsatish mumkin

c) soliqlar, kreditlar va buyurtmalar bilan manipulyatsiya qilish asosida o'zining tartibga soluvchilik (regulyatorlik) rolini faollashtiradi. Buning klassik misoli sifatida 1929-yildagi iqtisodiy tanazzul paytida AQSh hukumatining yurgizgan siyosatini ko'rsatish mumkin

d) soliqlar, kreditlar va buyurtmalar bilan manipulyatsiya qilish asosida o'zining tartibga madaniy-tarbiyaviy rolini faollashtiradi. Buning klassik misoli sifatida 1929-yildagi iqtisodiy tanazzul paytida AQSh hukumatining yurgizgan siyosatini ko'rsatish mumkin

1.4.39. Bugun kundalik turmushga «finans» («moliya») atamasini ilk bor kiritgan muallifni aniqlash ...

a) juda oson. Chunki bu atamaning birinchi muallifi sifatida 1577-yili «Respublika xususida yetti kitob» asarini nashr ettirgan fransuz olimi J.Bodenni qoldirish (hisoblash) mumkin. Undan so'ng bu atama dunyoning barcha boshqa tillariga kirib borgan

b) juda murakkab. Bu atamaning birinchi muallifi sifatida 1577-yili «Respublika xususida olti kitob» asarini nashr ettirgan fransuz olimi J.Bodenni qoldirish (hisoblash) mumkin. Undan so'ng bu atama dunyoning barcha boshqa tillariga kirib borgan

c) juda murakkab. Bu atamaning birinchi muallifi sifatida 1578-yili «Respublika xususida olti kitob» asarini nashr ettirgan fransuz olimi J.Bodenni qoldirish (hisoblash) mumkin. Undan so'ng bu atama dunyoning barcha boshqa tillariga kirib borgan

d) juda oson. Chunki bu atamaning birinchi muallifi sifatida 1578-yili «Respublika xususida yetti kitob» asarini nashr ettirgan fransuz olimi J.Bodenni qoldirish (hisoblash) mumkin. Undan so'ng bu atama dunyoning barcha boshqa tillariga kirib borgan

1.4.40. Biroq ayrim adabiyotlarda bu atamaning lotin tilidan olinganligi to'g'risida isbotlanmagan qarashlar ham mavjud. Bu nashrda ...

a) «finans» («moliya») atamasi davlat va takror ishlab

chiqarish munosabatlarining boshqa subyektlari o'rtasidagi munosabatlar tizimini ifodalash uchun foydalanilmagan. Hozirgi nuqtayi nazardan bu munosabatlarni moliyaga kiritish maqsadga muvofiq emas. Chunki ular pulli xarakterga ega bo'lmagan

b) «finansiy» («moliya») atamasi davlat va takror ishlab chiqarish munosabatlarining boshqa subyektlari o'rtasidagi munosabatlar tizimini ifodalash uchun foydalanilgan. Hozirgi nuqtayi nazardan bu munosabatlarni moliyaga kiritish maqsadga muvofiq. Chunki ular pulli xarakterga ega bo'lmagan

c) «finansiy» («moliya») atamasi davlat va takror ishlab chiqarish munosabatlarining boshqa subyektlari o'rtasidagi munosabatlar tizimini ifodalash uchun foydalanilgan. Hozirgi nuqtayi nazardan bu munosabatlarni moliyaga kiritish maqsadga muvofiq emas. Chunki ular pulli xarakterga ega bo'lgan

d) «finansiy» («moliya») atamasi davlat va takror ishlab chiqarish munosabatlarining boshqa subyektlari o'rtasidagi munosabatlar tizimini ifodalash uchun foydalanilgan. Hozirgi nuqtayi nazardan bu munosabatlarni moliyaga kiritish maqsadga muvofiq emas. Chunki ular pulli xarakterga ega bo'lmagan

1.4.41. Natural munosabatlar ustuvorlik qilgan iqtisodiy formatsiya (tuzum)lardagi natural soliqlar va shaxsiy to'lanmalarning iqtisodiy mohiyati...

a) tovar-pul munosabatlari rivojlangan iqtisodiy formatsiya (tuzum)lardagi natural soliqlarning iqtisodiy mohiyati bilan bir xildir

b) tovar-pul munosabatlari rivojlangan iqtisodiy formatsiya (tuzum)lardagi pulli soliqlarning iqtisodiy mohiyati bilan bir xildir

c) tovar-pul munosabatlari rivojlangan iqtisodiy formatsiya (tuzum)lardagi pulli soliqlarning iqtisodiy mohiyati bilan xilma-xildir

d) tovar munosabatlari rivojlangan iqtisodiy formatsiya (tuzum)lardagi pulli soliqlarning iqtisodiy mohiyati bilan bir xildir

1.4.42. Moliyaga bag'ishlangan ishning birinchi yevropalik muallifi...

a) Ksenofont (miloddan avvalgi 430 – 355-yillar) hisoblanadi. Uning shu xususdagi asari «Afina respublikasining daromadlari to'g'risida» deb nomlangan

b) Ksenofont (miloddan avvalgi 430 – 355-yillar) hisoblanadi. Uning shu xususdagi asari «Gretsiya respublikasining daromadlari to'g'risida» deb nomlangan

c) Ksenofont (miloddan avvalgi 435 – 360-yillar) hisoblanadi. Uning shu xususdagi asari «Makedoniya respublikasining daromadlari to'g'risida» deb nomlangan

d) Ksenofont (miloddan avvalgi 435 – 360-yillar) hisoblanadi. Uning shu xususdagi asari «Rim respublikasining daromadlari to'g'risida» deb nomlangan

1.4.43. Aristotelning (miloddan avvalgi 384 – 322-yillar) moliya sobasidagi qarashlari uning...

a) «Rim davlat tuzilmasi» deb nomlangan asarida bayon qilingan

b) «Makedoniya davlat tuzilmasi» deb nomlangan asarida bayon qilingan

c) «Afina davlat tuzilmasi» deb nomlangan asarida bayon qilingan

d) «Misr davlat tuzilmasi» deb nomlangan asarida bayon qilingan

1.4.44. Milodiy 948-yili soliqlar to'g'risida asar yozgan...

a) Qadam ismli arab olimining nomi ham fanda ma'lum

b) Said ismli arab olimining nomi ham fanda ma'lum

c) Ashraf ismli arab olimining nomi ham fanda ma'lum

d) Koshg'ariy ismli arab olimining nomi ham fanda ma'lum

1.4.45. Moliya muammolari bilan shug'ullangan yevropalik olimlarning uzoq ro'yxatini...

a) F.Akvinskiy (1225 – 1274-yillar) boshlab beradi. U ilk marta qirolning soliqlarni sarflash borasidagi huquqini asoslashga uringan

b) F.Akvinskiy (1227 – 1276-yillar) boshlab beradi. U ilk

marta qirolning soliqlarni undirish borasidagi huquqini asoslashga uringan

c) F.Akvinskiy (1227 – 1276-yillar) boshlab beradi. U ilk marta qirolning soliqlarni sarflash borasidagi huquqini asoslashga uringan

d) F.Akvinskiy (1225 – 1274-yillar) boshlab beradi. U ilk marta qirolning soliqlarni undirish borasidagi huquqini asoslashga uringan

1.4.46. Moliya bo'yicha ishlarning birinchi mualliflari qatoriga ...

a) F.Petrarka, D.Karaf, Bernardo, R.Badjo, F.Gvichchardini, J.Botero, N.Makiavelli va boshqa italiyaliklarni kiritish mumkin

b) F.Petrarka, D.Karaf, Bernardo, F.Gvichchardini, J.Botero, N.Makiavelli va boshqa italiyaliklarni kiritish mumkin

c) F.Petrarka, D.Karaf, A.Altobelli, Bernardo, F.Gvichchardini, J.Botero, N.Makiavelli va boshqa italiyaliklarni kiritish mumkin

d) F.Petrarka, D.Karaf, Bernardo, V.Rossi, F.Gvichchardini, J.Botero, N.Makiavelli va boshqa italiyaliklarni kiritish mumkin

1.4.47. XVII asrda moliya nazariyasining rivojlanishiga ingliz iqtisodchilari katta hissa qo'shgan. Ularning orasidan...

a) T.Men, J.Lokk, D.Bekxem, P.Gautonlarni alohida ajratib ko'rsatish kerak

b) T.Men, B.Bekker, T.Gobbs, P.Gautonlarni alohida ajratib ko'rsatish kerak

c) T.Men, J.Lokk, T.Gobbs, P.Gautonlarni alohida ajratib ko'rsatish kerak

d) M.Ouen, J.Lokk, T.Gobbs, P.Gautonlarni alohida ajratib ko'rsatish kerak

1.4.48. XVII – XVIII asrlarda moliya fanini boyitishga o'zlarining munosib hissalarini qo'shgan nemis olimlari qatorida ...

a) L.fon Sekendorf, S.Pufendorf, I.Yusti va I.Zonnenfelslarni ko'rsatish mumkin. Ular adabiyotlarga kameralistikaning nemis maktabi vakillari sifatida kiritilgan

b) L.fon Sekendorf, S.Pufendorf, I.Yusti va I.Zonnenfelslarni ko'rsatish mumkin. Ular adabiyotlarga kriminalistikaning nemis maktabi vakillari sifatida kiritilgan

c) L.fon Zonnenberg, S.Pufendorf, I.Yusti va I.Zonnenfelslarni ko'rsatish mumkin. Ular adabiyotlarga kameralistikaning nemis maktabi vakillari sifatida kiritilgan

d) L.fon Sekendorf, S.Pufendorf, Sh.Graff va I.Zonnenfelslarni ko'rsatish mumkin. Ular adabiyotlarga kriminalistikaning nemis maktabi vakillari sifatida kiritilgan

1.4.49. I.Yusti 1746-yili nashr etilgan «Moliya mohiyatining tizimi» asarida ...

a) moliya to'g'risidagi kriminalistik maktab vakillarining qarashlarini umumlashtirdi. Bu asarda birinchi marta moliya fani va moliyaviy siyosat ajratib ko'rsatilgan (chegaralangan)

b) moliya to'g'risidagi kameralistik maktab vakillarining qarashlarini umumlashtirdi. Bu asarda birinchi marta moliya fani va moliya tizimi ajratib ko'rsatilgan (chegaralangan)

c) moliya to'g'risidagi kameralistik maktab vakillarining qarashlarini umumlashtirdi. Bu asarda birinchi marta moliya fani va moliyaviy siyosat ajratib ko'rsatilgan (chegaralangan)

d) moliya to'g'risidagi kriminalistik maktab vakillarining qarashlarini umumlashtirdi. Bu asarda birinchi marta moliya mexanizmi va moliyaviy siyosat ajratib ko'rsatilgan (chegaralangan)

1.4.50. Fiziokratlarning o'tmishdoshlari ham iqtisodiyotni o'rganganlar. Ularning asarlarida ...

a) moliyaning turli yo'nalishlari (aspektlari) tahlil va tadqiq qilingan. Bunday mualliflar qatorida T.Gobbs, J.Lokk, D.Yum, V.Petti, G.Baugilber, S.Voban, J.Styuartlarni ko'rsatish mumkin

b) moliyaning turli yo'nalishlari (aspektlari) tahlil va tadqiq qilingan. Bunday mualliflar qatorida T.Gobbs, J.Beyli, D.Yum, V.Petti, G.Baugilber, S.Voban, J.Styuartlarni ko'rsatish mumkin

c) moliyaning turli yo'nalishlari (aspektlari) tahlil va tadqiq qilingan. Bunday mualliflar qatorida O.Rayt, J.Lokk, D.Yum, V.Petti, G.Baugilber, S.Voban, J.Styuartlarni ko'rsatish mumkin

d) moliyaning turli yo'nalishlari (aspektlari) tahlil va tadqiq qilingan. Bunday mualliflar qatorida T.Gobbs, J.Lokk, D.Yum, V.Petti, G.Baugilber, U.Ruuni, J.Styuartlarni ko'rsatish mumkin

1.4.51. V.Petti (1623 – 1687) o'zining ...

a) «Soliqlar va to'lovlar xususida traktatlar» asari bilan burjua siyosiy iqtisodining ilk namoyandasi (boshlovchisi) hisoblanadi

b) «To'lovlar va yig'imglar xususida traktatlar» asari bilan burjua siyosiy iqtisodining ilk namoyandasi (boshlovchisi) hisoblanadi

c) «Soliqlar xususida traktatlar» asari bilan burjua siyosiy iqtisodining ilk namoyandasi (boshlovchisi) hisoblanadi

d) «Yig'imglar xususida traktatlar» asari bilan burjua siyosiy iqtisodining ilk namoyandasi (boshlovchisi) hisoblanadi

1.4.52. Klassik (mumtoz) siyosiy iqtisodning vujudga kelishi (tug'ilishi) va rivojlanishi XVIII asrga to'g'ri kela-di. Bu maktabning vakillari ...

a) moliyani siyosiy iqtisoddan ajratganlar va uni mustaqil fan sifatida e'tirof etmaganlar. Bu maktab mualliflari (fransuzlar A.Tyurgo, F.Kene va V.Mirabo, inglizlar A.Smit va D.Rikardo) ishlarining darajasi, hajmi va uslubi bir xil bo'lgan

b) moliyani siyosiy iqtisoddan ajratmaganlar va uni mustaqil fan sifatida e'tirof etmaganlar. Bu maktab mualliflari (fransuzlar A.Tyurgo, F.Kene va V.Mirabo, inglizlar A.Smit va D.Rikardo) ishlarining darajasi, hajmi va uslubi xilma-xil bo'lgan

c) moliyani siyosiy iqtisoddan ajratmaganlar va uni mustaqil fan sifatida e'tirof etganlar. Bu maktab mualliflari (fransuzlar A.Tyurgo, F.Kene va V.Mirabo, inglizlar A.Smit va D.Rikardo) ishlarining darajasi, hajmi va uslubi xilma-xil bo'lgan

d) moliyani siyosiy iqtisoddan ajratmaganlar va uni mustaqil fan sifatida e'tirof etmaganlar. Bu maktab mualliflari (fransuzlar A.Tyurgo, F.Kene va V.Mirabo, inglizlar A.Smit va D.Rikardo) ishlarining darajasi, hajmi va uslubi bir xil bo'lgan

1.4.53. Klassik (mumtoz) maktab vakillarining moliya to'g'risidagi ta'limotlarini quyidagi to'rtta asosiy yo'nalishga keltirish mumkin ...

a) davlat kerak, chunki u «tabiiy tartib»ni hasaddan va tajovuzlardan himoyalaydi; davlatni saqlash (ushlab turish) arzon bo'lmog'i lozim, chunki davlatning boshqaruv xarajatlari noishlab chiqarish xarakteriga ega; davlat «tabiiy tartib»ni, ya'ni mulkchilik va raqobat huquqini buzolmaydi, cheklovchi bojxona bojlari va monopoliyalarni o'rnatish yo'li bilan ham mamlakatning xo'jalik hayotiga aralashmasligi kerak; davlat soliqqa tortishning quyidagi asosiy prinsiplariga qat'iy rioya etmog'i lozim: o'z daromadlariga muvofiq ravishda barcha soliq to'lashi kerak (bu qoida ruhoniylar va aslzodalarning soliq immunitetiga qarshi yo'naltirilgan); soliqni oldindan aniq belgilash (aniqlash) zarur; soliqni soliq to'lovchi uchun qulay vaqtda undirish lozim; soliqlarning undirilishi (olinishi) arzon bo'lishi kerak

b) davlat kerak emas, chunki u «tabiiy tartib»ni hasaddan va tajovuzlardan himoyalamaydi; davlatni saqlash (ushlab turish) arzon bo'lmog'i lozim, chunki davlatning boshqaruv xarajatlari noishlab chiqarish xarakteriga ega; davlat «tabiiy tartib»ni, ya'ni mulkchilik va raqobat huquqini buzolmaydi, cheklovchi bojxona bojlari va monopoliyalarni o'rnatish yo'li bilan ham mamlakatning xo'jalik hayotiga aralashmasligi kerak; davlat soliqqa tortishning quyidagi asosiy prinsiplariga qat'iy rioya etmog'i lozim: o'z daromadlariga muvofiq ravishda barcha soliq to'lashi kerak (bu qoida ruhoniylar va aslzodalarning soliq immunitetiga qarshi yo'naltirilgan); soliqni oldindan aniq belgilash (aniqlash) zarur; soliqni soliq to'lovchi uchun qulay vaqtda undirish lozim; soliqlarning undirilishi (olinishi) arzon bo'lishi kerak

c) davlat kerak, chunki u «tabiiy tartib»ni hasaddan va tajovuzlardan himoyalaydi; davlatni saqlash (ushlab turish) arzon bo'lmog'i lozim, chunki davlatning boshqaruv xarajatlari noishlab chiqarish xarakteriga ega; davlat «tabiiy tartib»ni, ya'ni mulkchilik va raqobat huquqini buza oladi, cheklovchi bojxona bojlari va monopoliyalarni o'rnatish yo'li bilan ham mamlakatning xo'jalik hayotiga aralashishi kerak; davlat soliqqa tortishning quyidagi asosiy prinsiplariga qat'iy rioya etmog'i lozim: o'z daromadlariga muvofiq ravishda barcha soliq to'lashi kerak (bu qoida ruhoniylar va aslzodalarning soliq immunitetiga qarshi yo'naltirilgan); soliqni oldindan aniq belgilash (aniqlash) zarur; soliqni soliq to'lovchi uchun qulay vaqtda undirish lozim; soliqlarning undirilishi (olinishi) arzon bo'lishi kerak

d) davlat kerak, chunki u «tabiiy tartib»ni hasaddan va tajovuzlardan himoyalaydi; davlatni saqlash (ushlab turish) arzon bo'lmog'i lozim, chunki davlatning boshqaruv xarajatlari noishlab chiqarish xarakteriga ega; davlat «tabiiy tartib»ni, ya'ni mulkchilik va raqobat huquqini buzolmaydi, cheklovchi bojxona bojlari va monopoliyalarni o'rnatish yo'li bilan ham mamlakatning xo'jalik hayotiga aralashmasligi kerak; davlat soliqqa tortishning quyidagi asosiy prinsiplariga qat'iy rioya etmog'i lozim: o'z daromadlariga regressiv ravishda barcha soliq to'lashi kerak (bu qoida ruhoniylar va aslzodalarning soliq immunitetiga qarshi yo'naltirilgan); soliqni oldindan aniq belgilash (aniqlash) zarur emas; soliqni soliq to'lovchi uchun qulay vaqtda undirish lozim; soliqlarning undirilishi (olinishi) arzon bo'lishi kerak

1.4.54. Kapitalistik tizimning feodalizm ustidan g'alabasi yangi ishlab chiqarish munosabatlarini u yoki bu darajada himoya qiluvchi iqtisodiy maktablar va qarashlarning vujudga kelishiga olib keldi. Sho'rolar tarixnavisligida ...

a) bu iqtisodiy maktabning vakillari vulgar iqtisodchilar guruhiga birlashtirilgandi. Chunki ular davlat xarajatlarini sarflash masalalariga asosiy e'tiborni qaratib, uning xarajatlarini tahlil etish burjua hukumatlari to'g'risida salbiy tasav-

vur hosil qilishi mumkinligini to'g'ri deb hisoblagandilar. Bu maktabning yetakchi namoyandalaridan biri «Siyosiy iqtisod asoslari» deb nomlangan o'z asarini 1848-yili chop etgan J. Saks hisoblanadi

b) bu iqtisodiy maktabning vakillari ilg'or iqtisodchilar guruhiga birlashtirilgandi. Chunki ular davlat daromadlarini shakllantirish masalalariga asosiy e'tiborni qaratib, uning xarajatlarini tahlil etish burjua hukumatlari to'g'risida salbiy tasavvur hosil qilishi mumkinligini to'g'ri deb hisoblagandilar. Bu maktabning yetakchi namoyandalaridan biri «Siyosiy iqtisod asoslari» deb nomlangan o'z asarini 1850-yili chop etgan J. Mil hisoblanadi

c) bu iqtisodiy maktabning vakillari vulgar iqtisodchilar guruhiga birlashtirilgandi. Chunki ular davlat daromadlarini shakllantirish masalalariga asosiy e'tiborni qaratib, uning xarajatlarini tahlil etish burjua hukumatlari to'g'risida salbiy tasavvur hosil qilishi mumkinligini to'g'ri deb hisoblagandilar. Bu maktabning yetakchi namoyandalaridan biri «Siyosiy iqtisod asoslari» deb nomlangan o'z asarini 1848-yili chop etgan J. Mil hisoblanadi

d) bu iqtisodiy maktabning vakillari vulgar iqtisodchilar guruhiga birlashtirilgandi. Chunki ular davlat daromadlarini shakllantirish masalalariga asosiy e'tiborni qaratib, uning xarajatlarini tahlil etish burjua hukumatlari to'g'risida salbiy tasavvur hosil qilishi mumkinligini to'g'ri deb hisoblagandilar. Bu maktabning yetakchi namoyandalaridan biri «Siyosiy iqtisod asoslari» deb nomlangan o'z asarini 1850-yili chop etgan J. Saks hisoblanadi

1.4.55. XIX asr oxirlaridagi moliyachi-olimlar qatoriga...

a) 1877-yili moliya fani kursini nashr etgan fransuz P. Lerua-Bolyeni va 1892-yili «Davlat moliyasi» kitobini yozgan ingliz K. Bastblni kiritish mumkin

b) 1877-yili moliya fani kursini nashr etgan fransuz P. Lerua-Bolyeni va 1892-yili «Korxonalar moliyasi» kitobini yozgan ingliz K. Bastblni kiritish mumkin

c) 1877-yili moliya fani kursini nashr etgan fransuz P. Le-

rua-Bolyeni va 1892-yili «Davlat byudjeti» kitobini yozgan ingliz K.Bastblni kiritish mumkin

d) 1877-yili moliya fani kursini nashr etgan fransuz P.Lerua-Bolyeni va 1892-yili «Davlat krediti» kitobini yozgan ingliz K.Bastblni kiritish mumkin

1.4.56. XIX asrda moliya nazariyasining rivojlanishiga katta hissa qo'shib, 1826 – 1832-yillarda uchinchi qismi to'liq moliyaga bag'ishlangan ...

a) iqtisod kursini nashr ettirgan K.Raudir. Uning «Moliya fanining asosiy boshlanishi» deb nomlangan asari 1867-yili rus tilida nashr etilgan va Rossiyada moliya fanining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatgan

b) iqtisod kursini nashr ettirgan K.Raudir. Uning «Byudjetning asosiy boshlanishi» deb nomlangan asari 1867-yili rus tilida nashr etilgan va Rossiyada moliya fanining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatgan

c) siyosiy iqtisod kursini nashr ettirgan K.Raudir. Uning «Moliya fanining boshlanish asoslari» deb nomlangan asari 1867-yili rus tilida nashr etilgan va Rossiyada moliya fanining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatgan

d) siyosiy iqtisod kursini nashr ettirgan K.Raudir. Uning «Moliya fanining asosiy boshlanishi» deb nomlangan asari 1867-yili rus tilida nashr etilgan va Rossiyada moliya fanining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatgan

1.4.57. XIX asrning dastlabki o'ttiz yilligida nashr etilgan nemis olimlaridan Soden (1811), Yakob (1821), Malxus (1830) va Shenlarning (1832) moliya to'g'risidagi asarlari alohida mashhurlikka erishmagan bo'lsa-da ...

a) lekin bu ishlar «moliya» tushunchasining tarkibiga birinchi marta mahalliy moliyani kiritgan L.fon Shteyn va moliya fanining klassigi A.Vagnerlar (uning «Moliya to'g'risidagi fan» asari 1880-yili nashr etilgan) dunyoqarashlarining shakllanishida katta rol o'ynadi

b) lekin bu ishlar «moliya» tushunchasining tarkibiga birinchi marta korxonalar moliyasini kiritgan L.fon Shteyn va moliya fanining klassigi A.Vagnerlar (uning «Moliya to'g'risi-

dagi fan» asari 1880-yili nashr etilgan) dunyoqarashlarining shakllanishida katta rol o'ynadi

c) lekin bu ishlar «moliya» tushunchasining tarkibiga birinchi marta firma moliyasini kiritgan L.fon Shteyn va moliya fanining klassigi A.Vagnerlar (uning «Moliya to'g'risidagi fan» asari 1880-yili nashr etilgan) dunyoqarashlarining shakllanishida katta rol o'ynadi

d) lekin bu ishlar «moliya» tushunchasining tarkibiga birinchi marta korporatsiyalar moliyasini kiritgan L.fon Shteyn va moliya fanining klassigi A.Vagnerlar (uning «Moliya to'g'risidagi fan» asari 1880-yili nashr etilgan) dunyoqarashlarining shakllanishida katta rol o'ynadi

1.4.58. XIX asr oxirlarining yetakchi moliyachi olimlari qatoriga ...

a) avstriyalik E.Saksni, italiyalik F.Nittini, amerikalik E.Seligmanni va, nihoyat, «Moliya fani asoslari» deb nomlangan asari 1879-yili (1900-yili rus tilida) nashrdan chiqqan italiyalik olim L.Kossni kiritish mumkin

b) avstriyalik J.Saksni, italiyalik P.Nittini, amerikalik E.Seligmanni va, nihoyat, «Moliya fani asoslari» deb nomlangan asari 1879-yili (1900-yili rus tilida) nashrdan chiqqan italiyalik olim L.Kossni kiritish mumkin

c) avstriyalik E.Saksni, italiyalik F.Nittini, amerikalik E.Seligmanni va, nihoyat, «Moliya fani asoslari» deb nomlangan asari 1869-yili (1900-yili rus tilida) nashrdan chiqqan italiyalik olim L.Kossni kiritish mumkin

d) avstriyalik P.Saksni, italiyalik P.Nittini, amerikalik E.Seligmanni va, nihoyat, «Moliya fani asoslari» deb nomlangan asari 1869-yili (1900-yili rus tilida) nashrdan chiqqan italiyalik olim L.Kossni kiritish mumkin

1.4.59. Moliya sohasidagi bayonning birinchi rus muallifi ...

a) Ivan Grozniy davrida yashagan I.S.Peresvetov hisoblanadi. U davlatning harbiy qudratini kuchaytirish maqsadida xazina daromadlarini ko'paytirish va davlat resurslarini markazlashtirish tarafdori bo'lgan

b) Yaroslav Mudriy davrida yashagan I.S.Peresvetov hisoblanadi. U davlatning harbiy qudratini kuchaytirish maqsadida xazina daromadlarini ko'paytirish va davlat resurslarini markazlashtirish tarafdori bo'lgan

c) Ivan Grozniy davrida yashagan P.S.Petrov hisoblanadi. U davlatning harbiy qudratini kuchaytirish maqsadida xazina daromadlarini ko'paytirish va davlat resurslarini nomarkazlashtirish tarafdori bo'lgan

d) Yaroslav Mudriy davrida yashagan S.I.Knyazev hisoblanadi. U davlatning moliyaviy qudratini kuchaytirish maqsadida xazina daromadlarini ko'paytirish va davlat resurslarini nomarkazlashtirish tarafdori bo'lgan

1.4.60. XVII asrdan bizgacha Y.Krijanich va G.Kotshixinlarning moliya xususidagi asarlari ham yetib kelgan. Y.Krijanich o'z asarlarida yevropalik mualliflarning iqtisod va moliyaga oid qarashlari va mulohazalaridan ...

a) foydalanmaydi, ularni Rossiyaning ehtiyojlariga «bog'lamaydi». U davlatning boyishi usullariga (masalalariga) jiddiy e'tibor qaratib, ularni ikki guruhga – boyishning «to'g'ri» va «noto'g'ri» usullariga bo'ladi hamda bu narsalarning dunyoda allaqachon ma'lum ekanligini aytadi va ularning yangilarini o'ylab topmaslik kerak deb hisoblaydi

b) foydalanadi, biroq ularni Rossiyaning ehtiyojlariga «bog'lamaydi». U davlatning boyishi usullariga (masalalariga) jiddiy e'tibor qaratib, ularni ikki guruhga – boyishning «to'g'ri» va «noto'g'ri» usullariga bo'ladi hamda bu narsalarning dunyoda allaqachon ma'lum ekanligini aytadi va ularning yangilarini o'ylab topmaslik kerak deb hisoblaydi

c) keng foydalanadi, ularni Rossiyaning ehtiyojlariga «bog'laydi». U davlatning boyishi usullariga (masalalariga) jiddiy e'tibor qaratib, ularni ikki guruhga – boyishning «to'g'ri» va «noto'g'ri» usullariga bo'ladi hamda bu narsalarning dunyoda allaqachon ma'lum ekanligini aytadi va ularning yangilarini o'ylab topmaslik kerak deb hisoblaydi

d) keng foydalanadi, ularni Rossiyaning ehtiyojlariga «bog'laydi». U davlatning boyishi usullariga (masalalariga) jid-

diy e'tibor qaratib, ularni ikki guruhga – boyishning «to'g'ri» va «noto'g'ri» usullariga bo'ladi hamda bu narsalarning dunyoda allaqachon ma'lum ekanligini aytadi va ularning yangilarini o'ylab topish kerak deb hisoblaydi

1.4.61. XVIII asr boshlarida moliya nazariyotchilari-ning yirik vakili ...

a) I.Sidorsov hisoblanadi. Uning moliya sohasidagi taklifini quyidagicha ifodalash mumkin: boqimandani undirayotgan paytda uning to'lovchisini xonavayron qilmasdan, to'lovchidan to'lovni amalga oshirish muddatlari xususida yozma ravishda majburiyatni olmoq lozim

b) I.Pososhkov hisoblanadi. Uning moliya sohasidagi taklifini quyidagicha ifodalash mumkin: boqimandani undirayotgan paytda uning to'lovchisini xonavayron qilmasdan, to'lovchidan to'lovni amalga oshirish muddatlari xususida yozma ravishda majburiyatni olmoq lozim

c) I.Sidorsov hisoblanadi. Uning moliya sohasidagi taklifini quyidagicha ifodalash mumkin: boqimandani undirayotgan paytda uning to'lovchisini xonavayron qilib, to'lovchidan to'lovni amalga oshirish muddatlari xususida yozma ravishda majburiyatni olmoq lozim

d) I.Pososhkov hisoblanadi. Uning moliya sohasidagi taklifini quyidagicha ifodalash mumkin: boqimandani undirayotgan paytda uning to'lovchisini xonavayron qilib, to'lovchidan to'lovni amalga oshirish muddatlari xususida yozma ravishda majburiyatni olmoq lozim

1.4.62. XVIII asr ikkinchi yarmida moliya nazariyasiga oid bir necha asarlar paydo bo'ldi. Ularning orasida yaqqol ko'zga tashlangani A.Polyenovning «Rossiya dehqonlarining krepostnoylik holati xususida» deb nomlangan asaridir. Bu asarda ...

a) Rossiyada birinchi bo'lib «soliq» atamasi ishlatilgan, mulkiy sug'urtaning zarur ekanligi isbotlangan, Rossiyaning amaldagi soliq tizimi tanqidiy nuqtayi nazardan tahlil qilingan

b) Rossiyada birinchi bo'lib «byudjet» atamasi ishlatilgan, shaxsiy sug'urtaning zarur ekanligi isbotlangan, Rossiyaning

amaldagi soliq tizimi tanqidiy nuqtayi nazardan tahlil qilingan

c) Rossiyada birinchi bo'lib «moliya» atamasi ishlatilgan, mulkiy sug'urtaning zarur ekanligi isbotlangan, Rossiyaning amaldagi byudjet tizimi tanqidiy nuqtayi nazardan tahlil qilingan

d) Rossiyada birinchi bo'lib «sug'urta» atamasi ishlatilgan, mulkiy sug'urtaning zarur ekanligi isbotlangan, Rossiyaning amaldagi sug'urta tizimi tanqidiy nuqtayi nazardan tahlil qilingan

1.4.63. A.Narishkin 1767-yili e'lon qilingan va «Iqtisod» deb nomlangan maqolasida ...

a) moliyaga oid bir necha qiziqarli mulohazalarni ilgari suradi, moliya va davlat o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladi

b) moliyaga oid bir necha qiziqarli mulohazalarni ilgari suradi, soliqlar va davlat o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladi

c) soliqlarga oid bir necha qiziqarli mulohazalarni ilgari suradi, soliqlar va davlat o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladi

d) sug'urtaga oid bir necha qiziqarli mulohazalarni ilgari suradi, sug'urta va davlat o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladi

1.4.64. Rossiyada «moliya» atamasining paydo bo'lishi ...

a) XVII asrga borib taqaladi. Bu atama rus tiliga fransuz tilidan kirib kelgan bo'lib, qariyb yarim asr mobaynida «xazina» atamasi bilan yonma-yon ishlatilgan

b) XVII asrga borib taqaladi. Bu atama rus tiliga ingliz tilidan kirib kelgan bo'lib, qariyb yarim asr mobaynida «byudjet» atamasi bilan yonma-yon ishlatilgan

c) XVIII asrga borib taqaladi. Bu atama rus tiliga ingliz tilidan kirib kelgan bo'lib, qariyb yarim asr mobaynida «byudjet» atamasi bilan yonma-yon ishlatilgan

d) XVIII asrga borib taqaladi. Bu atama rus tiliga fransuz tilidan kirib kelgan bo'lib, qariyb yarim asr mobaynida «xazina» atamasi bilan yonma-yon ishlatilgan

1.4.65. Birinchi marta Rossiya adabiyotida «moliya» ilmiy tushunchasi ...

a) 1777-yili Moskva universiteti tomonidan nashr etilgan «Ensiklopediyalar tarjimasini» kitobining so'zboshisida ishla-

tilgan. Bu yerda «moliya» tushunchasi «davlat xarajatlariga tegishli bo'lgan ish» deb talqin qilingan

b) 1767-yili Moskva universiteti tomonidan nashr etilgan «Ensiklopediyadan tarjimalar» kitobining so'zboshisida ishlatilgan. Bu yerda «moliya» tushunchasi «davlat daromadlariga tegishli bo'lgan ish» deb talqin qilingan

c) 1777-yili Moskva universiteti tomonidan nashr etilgan «Ensiklopediyalar tarjimasini» kitobining so'zboshisida ishlatilgan. Bu yerda «moliya» tushunchasi «davlat daromadlariga tegishli bo'lgan ish» deb talqin qilingan

d) 1767-yili Moskva universiteti tomonidan nashr etilgan «Ensiklopediyadan tarjimalar» kitobining so'zboshisida ishlatilgan. Bu yerda «moliya» tushunchasi «davlat daromadlari va xarajatlariga tegishli bo'lgan ish» deb talqin qilingan

1.4.66. «Moliya» tushunchasini ilmiy muomalaga birinchi marta ...

a) Moskva universitetining huquq bo'yicha professori S.Desnitskiy kiritgan. 1802-yili Moliya vazirligining tashkil etilishi bilan bu atama ilmiy muomaladan mustahkam o'rin egallay boshladi

b) Moskva universitetining iqtisod bo'yicha professori S.Desnitskiy kiritgan. 1802-yili Moliya vazirligining tashkil etilishi bilan bu atama ilmiy muomaladan mustahkam o'rin egallay boshladi

c) Moskva universitetining huquq bo'yicha professori S.Desnitskiy kiritgan. 1812-yili Moliya vazirligining tashkil etilishi bilan bu atama ilmiy muomaladan mustahkam o'rin egallay boshladi

d) Moskva universitetining iqtisod bo'yicha professori S.Desnitskiy kiritgan. 1812-yili Moliya vazirligining tashkil etilishi bilan bu atama ilmiy muomaladan mustahkam o'rin egallay boshladi

1.4.67. 1835-yilga qadar, ya'ni rus universitetlarida «Moliyaviy huquq» kursi paydo bo'lganicha ...

a) moliya mustaqil fan sifatida qaralgan. Amaliyotda esa ko'proq «byudjet» atamasi ishlatilgan

b) moliya mustaqil fan sifatida emas, balki iqtisodning tarkibiy qismi sifatida qaralgan. Amaliyotda esa ko'proq «xazina» atamasi ishlatilgan

c) moliya mustaqil fan sifatida emas, balki siyosiy iqtisodning tarkibiy qismi sifatida qaralgan. Amaliyotda esa ko'proq «xazina» atamasi ishlatilgan

d) moliya mustaqil fan sifatida emas, balki iqtisodning tarkibiy qismi sifatida qaralgan. Amaliyotda esa ko'proq «byudjet» atamasi ishlatilgan

1.4.68. A.Radishev o'zining «Jon yig'imi xususida» deb nomlangan asarida birinchi marta ...

a) moliyaning mohiyatini, iqtisodiy tabiatini, turlarini tadqiq etgan

b) soliqlarning mohiyatini, iqtisodiy tabiatini, turlarini tadqiq etgan

c) sug'urtaning mohiyatini, iqtisodiy tabiatini, turlarini tadqiq etgan

d) byudjetning mohiyatini, iqtisodiy tabiatini, turlarini tadqiq etgan

1.4.69. Moliya to'g'risidagi birinchi rus monografiyasi ...

a) 1810 – 1811-yillarda N.Gogol tomonidan yozilgan

b) 1810 – 1811-yillarda M.Lermontov tomonidan yozilgan

c) 1810 – 1811-yillarda A.Pisarevskiy tomonidan yozilgan

d) 1810 – 1811-yillarda N.Turgenev tomonidan yozilgan

1.4.70. Moliya sohasidagi o'ziga xos asarlarga ...

a) graf Speranskiyning byudjet rejasini, moliya nazariyasi bo'yicha birinchi ruscha bo'lgan I.Gorlovning darsligini, Y.Gagemayster, V.Kuri, D.Tolstoylarning moliyaning rivojlanish tarixiga bag'ishlangan tadqiqotlarini, M.Orlovning davlat krediti to'g'risidagi ishlarini kiritish mumkin

b) graf Speranskiyning moliyaviy rejasini, moliya nazariyasi bo'yicha birinchi ukraincha bo'lgan I.Gorlovning darsligini, Y.Gagemayster, V.Kuri, D.Tolstoylarning moliyaning rivojlanish tarixiga bag'ishlangan tadqiqotlarini, M.Orlovning davlat krediti to'g'risidagi ishlarini kiritish mumkin

c) graf Speranskiyning moliyaviy rejasini, moliya nazariyasi bo'yicha birinchi ukraincha bo'lgan I.Gorlovning darsligini, Y.Gagemayster, V.Kuri, D.Tolstoylarning moliyaning rivojlantirish tarixiga bag'ishlangan tadqiqotlarini, M.Orlovning davlat byudjeti to'g'risidagi ishlarini kiritish mumkin

d) graf Speranskiyning moliyaviy rejasini, moliya nazariyasi bo'yicha birinchi ruscha bo'lgan I.Gorlovning darsligini, Y.Gagemayster, V.Kuri, D.Tolstoylarning moliyaning rivojlantirish tarixiga bag'ishlangan tadqiqotlarini, M.Orlovning davlat krediti to'g'risidagi ishlarini kiritish mumkin

1.4.71. XIX asrning ikkinchi yarmida e'lon qilingan va moliyaning nazariy masalalariga bag'ishlangan asarlar orasida ...

a) A.Milning monografiyasi alohida o'rin egallaydi. Uning fikricha, moliya nazariyasi davlat xazinasiga g'oyasiga bo'ysundirilgan

b) I.Shilning monografiyasi alohida o'rin egallaydi. Uning fikricha, moliya nazariyasi davlat krediti g'oyasiga bo'ysundirilgan

c) I.Shilning monografiyasi alohida o'rin egallaydi. Uning fikricha, moliya nazariyasi davlat xazinasiga g'oyasiga bo'ysundirilgan

d) A.Milning monografiyasi alohida o'rin egallaydi. Uning fikricha, moliya nazariyasi sug'urta g'oyasiga bo'ysundirilgan

1.4.72. Rus fanida F.Milgauzen birinchi marta ...

a) moliya va moliya fanini chegaralab bergan. U birinchilardan bo'lib moliyaning pulli tabiatidan voz kechgan

b) moliya va moliya fanini chegaralashda xatolikka yo'l qo'yan. U birinchilardan bo'lib moliyaning pulli tabiatidan voz kechgan

c) moliya va moliya fanini chegaralab bergan. U birinchilardan bo'lib moliyaning pulli tabiatidan voz kechmagan

d) moliya va moliya fanini chegaralab bergan. U birinchilardan bo'lib, moliyaning pulli tabiatidan voz kechgan

1.4.73. Moliyaning mohiyatini idrok etishda ...

a) D.Lvov o'zining o'tmishdoshlaridan ancha oldinga ket-

gan va moliya deyilganda resurslarni emas, balki ma'lum bir ijtimoiy munosabatlarni tushungan

b) D.Lvov o'zining o'tmishdoshlaridan ancha oldinga ketgan va moliya deyilganda boyliklarni emas, balki ma'lum bir iqtisodiy munosabatlarni tushungan

c) D.Lvov o'zining o'tmishdoshlaridan ancha oldinga ketgan va moliya deyilganda resurslar va boyliklarni emas, balki ma'lum bir ijtimoiy munosabatlarni tushungan

d) D.Lvov o'zining o'tmishdoshlaridan ancha ortda qolgan va moliya deyilganda resurslar va boyliklarni emas, balki ma'lum bir ommaviy-siyosiy munosabatlarni tushungan

1.4.74. XIX asr oxirlarida ...

a) V.Lebedev, I.Yanjul, L.Xodskiy, S.Vitte va I.Ozerovlar asarlari moliya nazariyasini rivojlantirishga munosib hissa qo'shgan

b) V.Lebedev, I.Yanjul, L.Xodskiy, S.Vitte va I.Ozerovlar asarlari moliya amaliyotini rivojlantirishga munosib hissa qo'shgan

c) V.Lebedev, I.Yanjul, L.Xodskiy, S.Vitte va I.Ozerovlar asarlari moliyaviy boshqaruvni rivojlantirishga munosib hissa qo'shgan

d) V.Lebedev, I.Yanjul, L.Xodskiy, S.Vitte va I.Ozerovlar asarlari moliyaviy rejalashtirishni rivojlantirishga munosib hissa qo'shgan

1.4.75. Kapitalizmning ilk davridagi Rossiyaning moliya fani ...

a) akademik I.Yanjulning asarlarida o'z ifodasini topgan. Uning fikricha, moliya fanining predmeti davlatning ma'naviy ehtiyojarini eng yaxshi qondirish usullarini tadqiq etish hisoblanadi

b) akademik I.Yanjulning asarlarida o'z ifodasini topgan. Uning fikricha, moliya fanining predmeti davlatning iqtisodiy ehtiyojarini eng yaxshi qondirish usullarini tadqiq etish hisoblanadi

c) akademik I.Yanjulning asarlarida o'z ifodasini topgan. Uning fikricha, moliya fanining predmeti davlatning ijtimoiy

ehtiyojlarini eng yaxshi qondirish usullarini tadqiq etish hisoblanadi

d) akademik I.Yanjulning asarlarida o'z ifodasini topgan. Uning fikricha, moliya fanining predmeti davlatning moddiy ehtiyojlarini eng yaxshi qondirish usullarini tadqiq etish hisoblanadi

1.4.76. Rossiya moliya fanining oyoqqa turishida prof. I.Ozerovning xizmatlari ham katta. U moliyaga nisbatan...

a) asosiy yondashuvni qo'shimcha asoslab bergan. Uning nazarida moliya vosita yoki resurs emas, balki munosabatlardir

b) yangicha yondashuvni asoslab bergan. Uning nazarida moliya vosita yoki resurs emas, balki puldir

c) yangicha yondashuvni asoslab bergan. Uning nazarida moliya vosita yoki resurs emas, balki munosabatlardir

d) eskicha yondashuvni qo'shimcha argumentatsiya qilgan. Uning nazarida moliya vosita yoki pul emas, balki munosabatlardir

1.4.77. Prof. L.Xodskiy moliya fanining chegaralarini biroz...

a) toraytiradi va uning tarkibiga pul muomalasi masalalarini kiritmaydi

b) kengaytiradi va uning tarkibiga pul muomalasi masalalarini kiritadi

c) o'zgartirmasa-da, uning tarkibiga pul muomalasi masalalarini ham kiritadi

d) o'zgartirsa-da, uning tarkibiga pul muomalasi masalalarini kiritmaydi

1.4.78. 1882 - 1885-yillarda o'zining «Moliyaviy huquq» asarini nashr ettirgan Sankt-Peterburg universitetining professori V.Lebedev ham moliya nazariyasini rivojlantirishga munosib xizmat ko'rsatgan. U moliyaning tarkibiga...

a) faqat pul daromadlarini kiritibgina qolmasdan, natural soliqlarni ham kiritadi, davlat xarajatlarini esa uning tarkibidan chiqaradi

b) faqat pul daromadlarini kiritib, natural soliqlarni kiritmaydi, davlat xarajatlarini esa uning tarkibidan chiqaradi

c) faqat pul daromadlarini kiritibgina qolmasdan, natural soliqlarni, shuningdek, davlat xarajatlarini ham kiritadi

d) faqat pul daromadlarini kiritibgina qolmasdan, balki natural soliqlarni va davlat xarajatlarini ham kiritadi

1.4.79. XX asrning boshlarida moliyaga oid...

a) S.Xudoletov, V.Tverdoxlebov, A.Bukovetskiy va P.Genzellarning asarlari paydo bo'ldi

b) M.Bogolepov, V.Tverdoxlebov, A.Bukovetskiy va P.Genzellarning asarlari paydo bo'ldi

c) M.Bogolepov, V.Myagkoxlebov, T.Mukovetskiy va P.Genzellarning asarlari paydo bo'ldi

d) M.Bogolepov, V.Tverdoxlebov, S.Mukovetskiy va G.Denzellarning asarlari paydo bo'ldi

1.4.80. Sho'rolar davrida moliya fanining taraqqiy etishida...

a) V.Dyachenko, A.Aleksandrov, A.Birman, E.Voznesenskiy, V.Chantladze, B.Boldirev, V.Rodionova, P.Nikolskiy, V.Kolesnikov, M.Romanovskiy, P.Jevtyaklar o'ziga xos tarzda yondashmaganlar. Ularning asarlari hozirgi kunda o'z talabiga ega emas. Lekin, bizning fikrimizcha, keyingi yillar tadqiqotchilari uchun qiziqarli predmet bo'lishi, shubhasiz

b) V.Dyachenko, A.Aleksandrov, A.Birman, E.Voznesenskiy, V.Chantladze, B.Boldirev, V.Rodionova, P.Nikolskiy, V.Kolesnikov, M.Romanovskiy, P.Jevtyaklar o'ziga xos tarzda yondashgan bo'lsalar-da, ularning asarlari hozirgi kunda o'z talabiga ega emas va, bizning fikrimizcha, keyingi yillar tadqiqotchilari uchun qiziqarli predmet bo'lolmaydi

c) V.Dyachenko, A.Aleksandrov, A.Birman, E.Voznesenskiy, V.Chantladze, B.Boldirev, V.Rodionova, P.Nikolskiy, V.Kolesnikov, M.Romanovskiy, P.Jevtyaklar o'ziga xos tarzda yondashganlar. Ularning asarlari hozirgi kunda ham o'z talabiga ega va, bizning fikrimizcha, keyingi yillar tadqiqotchilari uchun qiziqarli predmet bo'lishi shubhasiz

d) V.Dyachenko, A.Aleksandrov, A.Birman, E.Voznesenskiy, V.Chantladze, B.Boldirev, V.Rodionova, P.Nikolskiy, V.Kolesnikov, M.Romanovski, P.Jevtyaklar o'ziga xos tarzda yondashganlar. Ularning asarlari hozirgi kunda o'z talabiga ega bo'lmasa-da, bizning fikrimizcha, keyingi yillar tadqiqotchilari uchun qiziqarli predmet bo'lishi shubhasiz

1.4.81. Moliya genezisi (taraqqiyoti)da va uning nazariy masalalarini tadqiq etishda o'zbekistonlik moliyachi olimlarning zalvori, ba'zi bir obyektiv va subyektiv sabablarga ko'ra...

a) yuqori emas, shunga qaramay, bu borada prof. H.R.Sobirov, dots. X.M.Muratov, dots. H.H.Muhamednazarov, prof. Q.A.Yahyoyev, prof. F.Sh.Shamsutdinov, prof. O.O.Olimjonov, prof. T.S.Malikov, prof. N.H.Haydarov, prof. O.K.Iminov, prof. A.S.Jo'rayev, prof. M.I.Almardonov, prof. N.X.Jumayev, prof. N.R.Qo'ziyeva va boshqalarning qarashlari ham o'z o'rniga ega

b) yuqori bo'lib, bu borada prof. H.R.Sobirov, dots. X.M.Muratov, dots. H.H.Muhamednazarov, prof. Q.A.Yahyoyev, prof. F.Sh.Shamsutdinov, prof. O.O.Olimjonov, prof. T.S.Malikov, prof. N.H.Haydarov, prof. O.K.Iminov, prof. A.S.Jo'rayev, prof. M.I.Almardonov, prof. N.X.Jumayev, prof. N.R.Qo'ziyeva va boshqalarning qarashlari alohida tahsinga loyiq

c) past bo'lib, bu borada prof. H.R.Sobirov, dots. X.M.Muratov, dots. H.H.Muhamednazarov, prof. Q.A.Yahyoyev, prof. F.Sh.Shamsutdinov, prof. O.O.Olimjonov, prof. T.S.Malikov, prof. N.H.Haydarov, prof. O.K.Iminov, prof. A.S.Jo'rayev, prof. M.I.Almardonov, prof. N.X.Jumayev, prof. N.R.Qo'ziyeva va boshqalarning qarashlari alohida e'tiborga loyiq emas

d) o'zgarmas bo'lib, bu borada prof. H.R.Sobirov, dots. X.M.Muratov, dots. H.H.Muhamednazarov, prof. Q.A.Yahyoyev, prof. F.Sh.Shamsutdinov, prof. O.O.Olimjonov, prof. T.S.Malikov, prof. N.H.Haydarov, prof. O.K.Iminov, prof. A.S.Jo'rayev, prof. M.I.Almardonov, prof. N.X.Jumayev, prof. N.R.Qo'ziyeva va boshqalarning qarashlari e'tiborga loyiqdir

1.4.82. O'zbek tilida birinchi marta yozilgan «Moliya» darsligining mualliflari va hammualliflari kimlar?

a) mualliflar: prof. A.V.Vahobov, prof. T.S.Malikov; hammualliflar: prof. N.H.Haydarov, prof. A.S.Jo'rayev, dots. A.X.Norqulov, dots. G'.Q.Yangiboyev

b) mualliflar: prof. A.V.Vahobov, prof. T.S.Malikov; hammualliflar: prof. N.H.Haydarov, prof. N.X.Jumayev, dots. X.M.Shennayev, dots. G'.Q.Yangiboyev

c) mualliflar: prof. T.S.Malikov, prof. O.K.Iminov; hammualliflar: prof. N.H.Haydarov, prof. N.G'.Karimov, dots. A.X.Norqulov, dots. G'.Q.Yangiboyev

d) mualliflar: prof. T.S.Malikov, prof. A.V.Vahobov; hammualliflar: prof. N.H.Haydarov, prof. N.X.Jumayev, dots. X.M.Shennayev, dots. O.K.Komolov

NAZORAT SAVOLLARI

- ◆ Tarixiy kategoriya sifatida moliyaning vujudga kelishi nimalarga bog'liq?
- ◆ Moliya deb nimaga aytiladi?
- ◆ Moliyaviy munosabatlarning farqlanuvchi xarakterli belgilari nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaning xarakterli belgilariga nimalar kiradi?
- ◆ Moliya kim (nimalar) o'rtasida vujudga keladigan pul munosabatlarini ifodalaydi?
- ◆ O'zining moddiy mazmuniga ko'ra moliya nimalarni ifoda etadi?
- ◆ Moliyaviy munosabatlarning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati qanday savolning tadqiq qilinishi orqali namoyon bo'ladi?
- ◆ Taqsimlash jarayonlarida moliyadan tashqari yana qanday iqtisodiy kategoriyalar qatnashadi?
- ◆ Moliyaning baho, ish haqi, kredit va boshqa iqtisodiy kategoriyalar bilan o'zaro bog'liqligi va farqli jihatlari nimalardan iborat?

- ◆ Moliyaning mohiyati nimalar orqali namoyon bo'ladi?
- ◆ Moliya qanday funksiyalarni bajaradi?
- ◆ Eng avvalo, moliyaning taqsimlash funksiyasi qayerda namoyon bo'ladi?
- ◆ Asosiy daromadlar MDni moddiy ishlab chiqarish ishtirokchilari o'rtasida taqsimlash jarayonida qanday guruhlariga bo'linadi?
- ◆ Qanday qayta taqsimlashlar natijasida ikkilamchi yoki «kelib chiquvchi» daromadlar tashkil topadi?
- ◆ Moliya yordamida amalga oshiriladigan YIM va MDni taqsimlash hamda qayta taqsimlashning pirovard maqsadi nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaning taqsimlash funksiyasi nimalarni amalga oshirishga imkoniyat va shart-sharoit yaratib beradi?
- ◆ Moliya nazorat funksiyasining asosini nima tashkil etadi?
- ◆ Moliya nazorat funksiyasining eng muhim vazifalari nimalardan iborat?
- ◆ Bozor munosabatlariga o'tish sharoitida moliyaning nazorat funksiyasi nimalarga yo'naltiriladi?
- ◆ Moliyaning nazorat funksiyasi amaliyotda qanday organlarning faoliyatlari orqali namoyon bo'ladi?
- ◆ Moliyaning funksiyalari nima orqali amalga oshiriladi?
- ◆ Takror ishlab chiqarish jarayoni o'z ichiga qanday bosqichlarni oladi?
- ◆ Takror ishlab chiqarish jarayonining har bir ishtirokchisi o'ziga tegishli daromadni qanday qismlarga bo'ladi?
- ◆ Jami ijtimoiy mahsulot va yalpi ichki mahsulotning bir-biridan farqlari, ularning afzallik va kamchilik tomonlari nimalardan iborat?
- ◆ Jami ijtimoiy mahsulotning umumiy taqsimlanish tartibi qanday?
- ◆ Jami ijtimoiy mahsulot qanday ikki asosiy qismdan iborat?
- ◆ Nega hukumatlari soliqlar orqali shaxsiy daromadlar-

ni chegaralab (cheklab) qo'yg'an mamlakatlarda iqtisodiyot o'sish bazasi (asosi)ga ega emas deb qabul qilingan?

- ◆ Iste'mol fondining tarkibiy qismlariga nimalar kiradi?
- ◆ Ijtimoiy iste'mol fondlarining asosiy qismi nima orqali amalga oshiriladi?
- ◆ Takror ishlab chiqarish jarayonining har bir bosqichida moliya qanday shaklda va tartibda ishtirok etadi?
- ◆ Taqsimlash jarayoniga davlat aralashuvining balanslashtirilgan chegaralari buzilsa, butun takror ishlab chiqarish jarayoni buziladimi (izdan chiqadimi)? Nega?
- ◆ Turli ijtimoiy-iqtisodiy formatsiya (tuzum)larda moliyaning farqlanishi qanday sabablar bilan belgilanadi?
- ◆ Jamiyat hayotida moliya rolining oshib borishini nimalar belgilab beradi?
- ◆ Nima munosabati bilan moliya umumiylik xarakteriga ega bo'ladi?
- ◆ Quldorlik, feodal va kapitalistik ijtimoiy-iqtisodiy formatiya (tuzum)larida moliyaning genezisi (taraqqiyoti) qanday o'ziga xos xususiyatlarga ega?
- ◆ Kundalik turmushga «finans» («moliya») atamasini ilk bor kiritgan muallif kim?
- ◆ Moliya bo'yicha ishlarning birinchi mualliflari qatoriga kimlarni kiritish mumkin?
- ◆ XVII – XVIII asrlarda moliya fanini boyitishga munosib hissa qo'shgan nemis olimlari kimlar?
- ◆ Mumtoz (klassik) maktab vakillarining moliya to'g'risidagi ta'limotlarini qanday to'rtta asosiy yo'nalishga keltirsa bo'ladi?
- ◆ XIX asr oxirlarining yetakchi moliyachi olimlari qatoriga kimlarni kiritish mumkin?
- ◆ Moliya sohasidagi bayonning birinchi rus muallifi kim va u nimalarning tarafdori bo'lgan?
- ◆ Y.Krijanich va G.Kotoshixinlarning moliya xususidagi qarashlari nimalardan iborat?
- ◆ XVIII asr boshlarida moliya nazariyotchilarining yirik va-

kili kim hisoblanadi va uning moliya sohasidagi taklifini qanday ifodalash mumkin?

◆ Rossiyada birinchi bo'lib kimning asarida «soliq» atamasi ishlatilgan?

◆ Moliya to'g'risidagi birinchi rus monografiyasi kim tomonidan va qachon yozilgan?

◆ XIX asr oxirlarida moliya nazariyasini rivojlantirishga munosib hissa qo'shgan rus olimlari kimlar edi? Ularning qanday asarlarini bilasiz?

◆ Kimning nazarida moliya vosita yoki resurs emas, balki munosabatlardir?

◆ XX asr boshlarida moliyaga oid kimlarning asarlari paydo bo'ldi?

◆ Sho'rolar davrida moliya fanining taraqqiy etishiga munosib hissa qo'shgan qanday iqtisodchi olimlarni bilasiz?

◆ Moliya genezisi (taraqqiyoti)da va uning nazariy masalalarini tadqiq etishda o'zbekistonlik moliyachi olimlarning zalvori qanday obyektiv va subyektiv sabablarga ko'ra yuqori bo'lmagan? Ulardan kimlarni bilasiz?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYANING MOHIYATI VA FUNKSIYALARI****1. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati**

1.1 - c	1.17 - c	1.33 - b	1.49 - a
1.2 - c	1.18 - d	1.34 - c	1.50 - d
1.3 - a	1.19 - a	1.35 - a	1.51 - a
1.4 - a	1.20 - d	1.36 - a	1.52 - b
1.5 - c	1.21 - a	1.37 - d	1.53 - a
1.6 - b	1.22 - c	1.38 - b	1.54 - b
1.7 - a	1.23 - c	1.39 - c	1.55 - b
1.8 - a	1.24 - a	1.40 - b	1.56 - d
1.9 - b	1.25 - d	1.41 - c	1.57 - b
1.10 - c	1.26 - a	1.42 - d	1.58 - a
1.11 - c	1.27 - v;	1.43 - b	1.59 - b
1.12 - a	1.28 - a	1.44 - a	160 - c
1.13 - b	1.29 - d	1.45 - b	1.61 - d
1.14 - c	1.30 - a	1.46 - d	1.62 - a
1.15 - c	1.31 - b	1.47 - c	1.63 - b
1.16 - a	1.32 - d	1.48 - c	

2. Moliyaning funksiyalari

2.1 - a	2.11 - d	2.21 - g	2.31 - c
2.2 - c	2.12 - a	2.22 - d	2.32 - a
2.3 - c	2.13 - c	2.23 - b	2.33 - c
2.4 - b	1.14 - b	2.24 - a	2.34 - c
2.5 - c	2.15 - b	2.25 - c	2.35 - c
2.6 - a	2.16 - b	2.26 - b	2.36 - c
2.7 - a	2.17 - b	2.27 - c	2.37 - g
2.8 - b	2.18 - c	2.28 - a	
2.9 - c	2.19 - d	2.29 - d	
2.10 - a	2.20 - c	2.30 - c	

3. Takror ishlab chiqarish va moliya

3.1 - c	3.18 - c	3.35 - b	3.52 - b
3.2 - b	3.19 - b	3.36 - c	3.53 - c
3.3 - c	3.20 - c	3.37 - d	3.54 - d
3.4 - b	3.21 - d	3.38 - a	3.55 - a
3.5 - c	3.22 - a	3.39 - c	3.56 - c
3.6 - a	3.23 - c	3.40 - b	3.57 - b
3.7 - b	3.24 - d	3.41 - c	3.58 - d
3.8 - c	3.25 - b	3.42 - d	3.59 - b
3.9 - d	3.26 - b	3.43 - b	3.60 - a
3.10 - a	3.27 - c	3.44 - a	3.61 - b
3.11 - c	3.28 - d	3.45 - c	3.62 - c
3.12 - a	3.29 - b	3.46 - b	3.63 - d
3.13 - c	3.30 - a	3.47 - c	3.64 - a
3.14 - d	3.31 - b	3.48 - d	3.65 - c
3.15 - b	3.32 - c	3.49 - b	3.66 - b
3.16 - c	3.33 - d	3.50 - c	3.67 - d
3.17 - b	3.34 - c	3.51 - a	3.68 - v

4. Moliya fani genezisi (taraqqiyoti)

4.1 - a	4.22 - d	4.43 - c	4.64 - d
4.2 - a	4.23 - b	4.44 - a	4.65 - b
4.3 - c	4.24 - c	4.45 - d	4.66 - a
4.4 - b	4.25 - a	4.46 - b	4.67 - c
4.5 - b	4.26 - d	4.47 - c	4.68 - b
4.6 - d	4.27 - b	4.48 - a	4.69 - d
4.7 - a	4.28 - a	4.49 - c	4.70 - d
4.8 - c	4.29 - b	4.50 - a	4.71 - c
4.9 - d	4.30 - d	4.51 - c	4.72 - a
4.10 - a	4.31 - c	4.52 - b	4.73 - c
4.11 - c	4.32 - c	4.53 - a	4.74 - a
4.12 - b	4.33 - a	4.54 - c	4.75 - d
4.13 - a	4.34 - c	4.55 - a	4.76 - c
4.14 - c	4.35 - b	4.56 - c	4.77 - b
4.15 - a	4.36 - d	4.57 - a	4.78 - a
4.16 - c	4.37 - a	4.58 - c	4.79 - b
4.17 - b	4.38 - c	4.59 - a	4.80 - d
4.18 - d	4.39 - b	4.60 - c	4.81 - a
4.19 - a	4.40 - d	4.61 - b	4.82 - b
4.20 - c	4.41 - b	4.62 - a	
4.21 - a	4.42 - a	4.63 - c	

2-BOB.

MOLIYAVIY SIYOSAT

2.1. MOLIYAVIY SIYOSATNING MAZMUNI VA PRINSIPLARI

2.1.1. Moliyaviy boshqaruvning barcha tizimi ...

- a) davlatning iqtisodiy siyosatiga asoslanadi
- b) davlatning ma'naviy siyosatiga asoslanadi
- c) davlatning ma'rifiy siyosatiga asoslanadi
- d) davlatning moliyaviy siyosatiga asoslanadi

2.1.2. Moliyaviy siyosat ...

- a) iqtisodiy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanadi
- b) moliyaviy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanadi
- c) ma'rifiy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanadi
- d) siyosiy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanadi

2.1.3. Moliyaviy siyosat ...

- a) davlatning iqtisodiy munosabatlar sohasidagi mustaqil faoliyatidir. Bu faoliyat davlatning u yoki bu iqtisodiy rivojlanish dasturini amalga oshirish uchun tegishli moliyaviy resurslar bilan ta'minlashga qaratilgan
- b) davlatning ijtimoiy munosabatlar sohasidagi mustaqil faoliyatidir. Bu faoliyat davlatning u yoki bu ijtimoiy rivojlanish dasturini amalga oshirish uchun tegishli moliyaviy resurslar bilan ta'minlashga qaratilgan
- c) davlatning moliyaviy munosabatlar sohasidagi mustaqil faoliyatidir. Bu faoliyat davlatning u yoki bu iqtisodiy va sotsial rivojlanish dasturini amalga oshirish uchun tegishli moliyaviy resurslar bilan ta'minlashga qaratilgan
- d) davlatning siyosiy munosabatlar sohasidagi mustaqil faoliyatidir. Bu faoliyat davlatning u yoki bu siyosiy rivojlanish dasturini amalga oshirish uchun tegishli moliyaviy resurslar bilan ta'minlashga qaratilgan

2.1.4. Sotsial rivojlanish deganda ...

a) faqatgina maorif, madaniyat, sog'liqni saqlash va boshqa sotsial ehtiyojlarning rivojlanishi tushunilibgina qolmasdan, jamiyatning iqtisodiy tuzilmasi ham tushuniladi

b) faqatgina maorif, madaniyat, sog'liqni saqlash va boshqa sotsial ehtiyojlarning rivojlanishi tushunilibgina qolmasdan, jamiyatning siyosiy tuzilmasi ham tushuniladi

c) faqatgina maorif, madaniyat, sog'liqni saqlash va boshqa sotsial ehtiyojlarning rivojlanishi tushunilibgina qolmasdan, jamiyatning texnik tuzilmasi ham tushuniladi

d) faqatgina maorif, madaniyat, sog'liqni saqlash va boshqa sotsial ehtiyojlarning rivojlanishi tushunilibgina qolmasdan, jamiyatning sotsial tuzilmasi ham tushuniladi

2.1.5. Moliyaviy siyosatni ...

a) faqat iqtisodiy siyosatga bog'lab qo'yish maqsadga muvofiq emas

b) faqat iqtisodiy siyosatga bog'lab qo'yish maqsadga muvofiq

c) faqat ma'naviy siyosatga bog'lab qo'yish maqsadga muvofiq emas

d) faqat ma'naviy siyosatga bog'lab qo'yish maqsadga muvofiq

2.1.6. Siyosat davlat faoliyatining ...

a) ayrim yo'nalishlarini qamrab oladi

b) barcha yo'nalishlarini qamrab olmaydi

c) barcha yo'nalishlarini qamrab oladi

d) faqat siyosiy yo'nalishlarini qamrab oladi

2.1.7. Siyosiy ta'sir obyekti hisoblangan ijtimoiy munosabatlar sohalariga bog'liq ravishda ...

a) madaniy yoki texnikaviy, byudjet yoki soliq, ichki yoki tashqi siyosat to'g'risida gapirish mumkin

b) iqtisodiy yoki sotsial, madaniy yoki texnikaviy, byudjet yoki kredit, ichki yoki tashqi siyosat to'g'risida gapirish mumkin

c) sotsial, madaniy yoki texnikaviy, byudjet yoki depozit, ichki yoki tashqi siyosat to'g'risida gapirish mumkin

d) iqtisodiy, madaniy yoki texnikaviy, soliq yoki kredit, ichki yoki tashqi siyosat to'g'risida gapirish mumkin

2.1.8. Moliyaviy siyosat mustaqil ahamiyatga ega bo'lib...

a) bir vaqtning o'zida ijtimoiy faoliyatning maxsus sohasida davlat siyosatini amalga oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Bu yerda uning iqtisodiyot, sotsial soha, harbiy islohotlar yoki xalqaro munosabatlar bo'lishi prinsipial ahamiyatga ega

b) bir vaqtning o'zida ijtimoiy faoliyatning o'ziga xos sohasida davlat siyosatini amalga oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Bu yerda uning iqtisodiyot, sotsial soha, harbiy islohotlar yoki xalqaro munosabatlar bo'lishi prinsipial ahamiyatga ega emas

c) bir vaqtning o'zida ijtimoiy faoliyatning har qanday sohasida davlat siyosatini amalga oshirishning muhim vositasi hisoblanmaydi. Bu yerda uning iqtisodiyot, sotsial soha, harbiy islohotlar yoki xalqaro munosabatlar bo'lishi prinsipial ahamiyatga ega

d) bir vaqtning o'zida ijtimoiy faoliyatning har qanday sohasida davlat siyosatini amalga oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Bu yerda uning iqtisodiyot, sotsial soha, harbiy islohotlar yoki xalqaro munosabatlar bo'lishi prinsipial ahamiyatga ega emas

2.1.9. Siyosat, siyosiy ta'sir va siyosiy rahbarlik quyidagi elementlardan tarkib topadi ...

a) bosh maqsadni aniqlash va jamiyat hayotining ma'lum bir davriga xos qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun yechilishi zarur bo'lgan istiqboldagi va yaqin kunlardagi vazifalarni konkretlashtirish; yordamida qo'yilgan maqsadlarga qisqa muddatlarda erishiladigan, yaqin kunlardagi va istiqboldagi vazifalarni oqilona tartibda hal qiladigan munosabatlarning metodlari, vositalari va konkret shakllarini ishlab chiqish; qo'yilgan vazifalarni yechishga qodir bo'lgan kadrlarni tanlash, ularning bajarilishini tashkil qilish

b) bosh maqsadni aniqlash va qo'yish hamda jamiyat hayo-

ting ma'lum bir davriga xos qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun yechilishi zarur bo'lgan istiqboldagi va yaqin kunlardagi vazifalarni konkretlashtirish; yordamida qo'yilgan maqsadlarga qisqa muddatlarda erishiladigan, yaqin kunlardagi va istiqboldagi vazifalarni oqilona tartibda hal qiladigan munosabatlarning metodlari, vositalari va konkret shakllarini ishlab chiqish; qo'yilgan vazifalarni yechishga qodir bo'lgan kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yish, ularning bajarilishini tashkil qilish

c) bosh maqsadni qo'yish hamda jamiyat hayotining ma'lum bir davriga xos qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun yechilishi zarur bo'lgan istiqboldagi va yaqin kunlardagi vazifalarni konkretlashtirish; yordamida qo'yilgan maqsadlarga qisqa muddatlarda erishiladigan, yaqin kunlardagi va istiqboldagi vazifalarni oqilona tartibda hal qiladigan munosabatlarning konkret shakllarini ishlab chiqish; qo'yilgan vazifalarni yechishga qodir bo'lgan kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yish, ularning bajarilishini tashkil qilish

d) bosh maqsadni aniqlash va qo'yish hamda jamiyat hayotining ma'lum bir davriga xos qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun yechilishi zarur bo'lgan istiqboldagi va yaqin kunlardagi vazifalarni konkretlashtirish; yordamida qo'yilgan maqsadlarga qisqa muddatlarda erishiladigan, yaqin kunlardagi va istiqboldagi vazifalarni oqilona tartibda hal qiladigan munosabatlarning metodlarini ishlab chiqish; qo'yilgan vazifalarni yechishga qodir bo'lgan kadrlarni joy-joyiga qo'yish, ularning bajarilishini tashkil qilish

2.1.10. Moliyaviy siyosat deb nimaga aytiladi?

a) takror ishlab chiqarishning alohida ehtiyojlarini qondirish va uzluksiz takror ishlab chiqarish jarayonini moliyaviy resurslar bilan ta'minlash uchun ijtimoiy boylikni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlariga yo'naltiriladigan maqsad va vazifalarning yechilishini aniqlashga moliyaviy siyosat deyiladi

b) ishlab chiqarishning alohida ehtiyojlarini qondirish va uzluksiz takror ishlab chiqarish jarayonini moliyaviy resurs-

lar bilan ta'minlash uchun ijtimoiy boylikni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlariga yo'naltiriladigan maqsad va vazifalarning yechilishini aniqlashga moliyaviy siyosat deyiladi

c) taqsimlashning alohida ehtiyojlarini qondirish va uzluksiz takror ishlab chiqarish jarayonini moliyaviy resurslar bilan ta'minlash uchun ijtimoiy boylikni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlariga yo'naltiriladigan maqsad va vazifalarning yechilishini aniqlashga moliyaviy siyosat deyiladi

d) iste'molning alohida ehtiyojlarini qondirish va uzluksiz takror ishlab chiqarish jarayonini moliyaviy resurslar bilan ta'minlash uchun ijtimoiy boylikni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlash jarayonlariga yo'naltiriladigan maqsad va vazifalarning yechilishini aniqlashga moliyaviy siyosat deyiladi

2.1.11. Moliyaviy siyosatga ...

a) quyidagicha boshqa ta'rif ham berish mumkin: moliyadan foydalanishni tashkil qilishning amaliy shakllari va metodologik prinsiplari majmuyi (yig'indisi)ga moliyaviy siyosat deyiladi

b) quyidagicha boshqa ta'rif ham berish mumkin: moliyadan foydalanishning metodlari, uni tashkil qilish metodologik prinsiplari majmuyi (yig'indisi)ga moliyaviy siyosat deyiladi

c) quyidagicha boshqa ta'rif ham berish mumkin: moliyadan foydalanishning metodlari, uni tashkil qilishning amaliy shakllari va metodologik prinsiplari majmuyi (yig'indisi)ga moliyaviy siyosat deyiladi

d) quyidagicha boshqa ta'rif ham berish mumkin: moliyani tashkil qilishning amaliy shakllari va metodologik prinsiplari majmuyi (yig'indisi)ga moliyaviy siyosat deyiladi

2.1.12. Ayrim hollarda moliyaviy siyosat ...

a) davlatning o'z funksiyalarini bajarishi uchun moliyaviy munosabatlardan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan davlat organlarining ma'lum bir faoliyati sifatida talqin qilinadi. Bunday talqin o'zida bir necha xavfni mujassam etadi

b) davlatning o'z funksiyalarini bajarishi uchun moliyaviy munosabatlardan foydalanish bilan bog'liq bo'lmagan davlat organlarining ma'lum bir faoliyati sifatida talqin qilinadi. Bunday talqin o'zida hech qanday xavfni mujassam etmaydi

c) davlatning o'z funksiyalarini bajarishi uchun moliyaviy munosabatlardan foydalanish bilan bog'liq davlat organlarining ma'lum bir faoliyati sifatida talqin qilinmaydi. Bunday talqin o'zida bir necha xavfni mujassam etadi

d) davlatning o'z funksiyalarini bajarishi uchun moliyaviy munosabatlardan foydalanish bilan bog'liq davlat organlarining ma'lum bir faoliyati sifatida talqin qilinadi. Bunday talqin o'zida hech qanday xavfni mujassam etmaydi

2.1.13. Milliy xo'jalik taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi jamiyatda hukmron bo'lgan tasavvurlarga muvofiq ravishda ...

a) davlatning vazifalari va funksiyalari o'zgarmaydi, transformatsiyalanadi. Masalan, mamlakat iqtisodiyotiga davlatning aralashuvi, aholi turmush darajasi sotsial-iqtisodiy sharoitlarini tenglashtirish va shunga o'xshash davlatning funksiyalari va vazifalarini aniqlaydigan boshqa bir qancha masalalar hamon munozaraligicha qolmoqda

b) davlatning vazifalari va funksiyalari ham o'zgaradi, transformatsiyalanmaydi. Masalan, mamlakat iqtisodiyotiga davlatning aralashuvi, aholi turmush darajasi sotsial-iqtisodiy sharoitlarini tenglashtirish va shunga o'xshash davlatning funksiyalari va vazifalarini aniqlaydigan boshqa bir qancha masalalar hamon munozaraligicha qolmoqda

c) davlatning vazifalari va funksiyalari barqarorligicha qolaveradi. Masalan, mamlakat iqtisodiyotiga davlatning aralashuvi, aholi turmush darajasi sotsial-iqtisodiy sharoitlarini tenglashtirish va shunga o'xshash davlatning funksiyalari va vazifalarini aniqlaydigan boshqa bir qancha masalalar allaqachon o'z yechimini topgan

d) davlatning vazifalari va funksiyalari ham o'zgaradi, transformatsiyalanadi. Masalan, mamlakat iqtisodiyotiga davlatning aralashuvi, aholi turmush darajasi sotsial-iqti-

sodiy sharoitlarini tenglashtirish va shunga o'xshash davlatning funksiyalari va vazifalarini aniqlaydigan boshqa bir qancha masalalar hamon munozaraligicha qolmoqda

2.1.14. Moliyaviy siyosatdan faqat davlatning funksiyalarini bajarish vositasi (instrumenti) sifatida foydalanish ...

a) davlat hokimiyat organlari, mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari bilan byudjet tizimining boshqa subyektlari, ya'ni aynan mamlakatning aholisi va xo'jalik yurituvchi subyektlari manfaatlari o'rtasida qarama-qarshiliklarni keltirib chiqaradi

b) davlat hokimiyat organlari, mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari bilan moliya tizimining boshqa subyektlari, ya'ni aynan mamlakatning aholisi va xo'jalik yurituvchi subyektlari manfaatlari o'rtasida qarama-qarshiliklarni keltirib chiqaradi

c) davlat hokimiyat organlari, mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari bilan moliya tizimining boshqa subyektlari, ya'ni aynan mamlakat korxonalari va xo'jalik yurituvchi subyektlari manfaatlari o'rtasida qarama-qarshiliklarni keltirib chiqaradi

d) davlat ijroiya organlari, mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlari bilan soliq tizimining boshqa subyektlari, ya'ni aynan mamlakatning aholisi va xo'jalik yurituvchi subyektlari manfaatlari o'rtasida qarama-qarshiliklarni keltirib chiqaradi

2.1.15. Davlat hokimiyat organlarining vakillari tomonidan amaldagi soliq mexanizmining nosamarali ekanligi, biznesning ayrim sohalari uchun esa uning oqibati juda yomon natijalarga olib kelishi mumkinligi ilmiy va amaliy jihatdan asoslansa-yu ...

a) moliyaviy siyosat uzoq vaqt davomida o'zgaruvchan bo'lsa, amalga oshiriladigan soliq islohotlari uning mohiyatini o'zgartirmasa, bunday holda davlatning moliyaviy siyosati davlat hokimiyatining tegishli organlari tomonidan faol ravishda hayotga tatbiq etilayotgan alohida shaxslar guruhi-ning moliyaviy siyosatiga aylanadi-qoladi

b) moliyaviy siyosat uzoq vaqt davomida o'zgarmasdan

qolaversa, amalga oshiriladigan soliq islohotlari uning mohiyatini o'zgartirsa, bunday holda davlatning moliyaviy siyosati davlat hokimiyatining tegishli organlari tomonidan faol ravishda hayotga tatbiq etilayotgan alohida shaxslar guruhi-ning moliyaviy siyosatiga aylanadi-qoladi

c) moliyaviy siyosat uzoq vaqt davomida o'zgarmasdan qolaversa, amalga oshiriladigan soliq islohotlari uning mohiyatini o'zgartirmasa, bunday holda davlatning moliyaviy siyosati davlat hokimiyatining tegishli organlari tomonidan faol ravishda hayotga tatbiq etilayotgan alohida shaxslar guruhi-ning moliyaviy siyosatiga aylanadi-qoladi

d) moliyaviy siyosat uzoq vaqt davomida o'zgarmasdan qolaversa, amalga oshiriladigan soliq islohotlari uning mohiyatini o'zgartirmasa, bunday holda davlatning moliyaviy siyosati davlat hokimiyatining tegishli organlari tomonidan faol ravishda hayotga tatbiq etilayotgan aholining moliyaviy siyosatiga aylanadi-qoladi.

2.1.16. Birinchidan, moliyaviy siyosat ...

a) faqat o'z manfaatlarini ko'zda tutadigan hokimiyat organlari u yoki bu maqsadlarga erishishining instrumenti emas, balki jamiyatning sotsial-iqtisodiy vazifalarini yechish vositasi bo'lishi kerak

b) faqat o'z manfaatlarini ko'zda tutadigan hokimiyat organlari u yoki bu maqsadlarga erishishining instrumenti bo'lishi kerak

c) faqat o'zgalar manfaatlarini ko'zda tutadigan hokimiyat organlari u yoki bu maqsadlarga erishishining instrumenti, jamiyatning sotsial-iqtisodiy vazifalarini yechish vositasi bo'lishi kerak

d) nafaqat o'z manfaatlarini ko'zda tutadigan hokimiyat organlari u yoki bu maqsadlarga erishishining instrumenti, balki jamiyatning sotsial-iqtisodiy vazifalarini yechish vositasi bo'lishi kerak

2.1.17. Ikkinchidan, davlatning moliyaviy siyosati ...

a) faqat davlat hokimiyat organlarining, shuningdek, moliya tizimi barcha subyektlarining manfaatlarini hisobga olishi lozim

b) faqat davlat hokimiyat organlarining emas, balki moliya tizimi ayrim subyektlarining manfaatlarini hisobga olishi lozim

c) faqat davlat hokimiyat organlarining emas, balki moliya tizimi barcha subyektlarining manfaatlarini hisobga olishi lozim

d) davlat hokimiyat organlarining emas, balki moliya tizimi barcha subyektlarining manfaatlarini hisobga olishi lozim

2.1.18. Uchinchidan, davlat moliyaviy siyosati...

a) va davlat hokimiyat organlarining moliyaviy siyosatini farqlash zarur

b) va davlat hokimiyat organlarining moliyaviy siyosatini farqlash shart emas

c) va davlat iqtisodiy organlarining moliyaviy siyosatini farqlash zarur emas

d) va davlat xo'jalik organlarining moliyaviy siyosatini farqlash shart emas

2.1.19. Davlat moliyaviy siyosatini...

a) mamlakat moliya tizimining ayrim bo'g'inlarida moliyaviy resurslarning o'sishini balanslashtirilgan (mutanosiblashtirilgan) holda ta'minlash bo'yicha davlat sotsial-iqtisodiy siyosatining bir qismi sifatida qarash kerak

b) mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlarida moliyaviy resurslarning o'sishini balanslashtirilgan (mutanosiblashtirilgan) holda ta'minlash bo'yicha sotsial siyosatning bir qismi sifatida qarash kerak

c) mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlarida moliyaviy resurslarning o'sishini balanslashtirilgan (mutanosiblashtirilgan) holda ta'minlash bo'yicha davlat sotsial-iqtisodiy siyosatining bir qismi sifatida qarash kerak

d) mamlakat moliya tizimining ayrim bo'g'inlarida moliyaviy resurslarning kamayishini balanslashtirilgan (mutanosiblashtirilgan) holda ta'minlash bo'yicha davlat iqtisodiy siyosatining bir qismi sifatida qarash kerak

2.1.20. Xorijiy tajribalarning ko'rsatishicha, moliyaviy resurslarning balanslashtirilgan (mutanosiblashtirilgan) holda o'sishining zarurligini inkor etish...

a) mamlakat moliya tizimi o'zining degradatsiyalashuvi-

ga, iqtisodiyotning yemirilishi va vayron bo'lishiga olib kelmaydi

b) mamlakat moliya tizimi o'zining degradatsiyalashuviga, iqtisodiyotning kuchayishiga va gullab-yashnashiga olib keladi

c) mamlakat moliya tizimi o'zining nomarkazlashuviga, iqtisodiyotning rivojlanishiga va kuchayishiga olib keladi

d) mamlakat moliya tizimi o'zining degradatsiyalashuviga, iqtisodiyotning yemirilishi va vayron bo'lishiga olib keladi

2.1.21. Moliyaviy siyosatning o'ziga xos eng asosiy xususiyati shundan iboratki, bu siyosat ...

a) mamlakat ishlab chiqaruvchi kuchlarining rivojlanishiga va iqtisodiy muvaffaqiyatlarga ayrim hollarda ta'sir ko'rsatib turishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Bunday siyosat aholining turmush farovonligini ta'minlab va davlat daromadlarining manbayini ko'paytirib, moliyaviy xo'jalikka nisbatan eng yuqori natijalarni berishi mumkin

b) mamlakat ishlab chiqaruvchi kuchlarining rivojlanishiga va iqtisodiy muvaffaqiyatlarga uzluksiz ravishda ta'sir ko'rsatib turishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Bunday siyosat aholining turmush farovonligini ta'minlab va davlat daromadlarining manbayini ko'paytirib, moliyaviy xo'jalikka nisbatan eng yuqori natijalarni berishi mumkin

c) mamlakat ishlab chiqaruvchi kuchlarining rivojlanishiga va iqtisodiy muvaffaqiyatlarga uzluksiz ravishda ta'sir ko'rsatib turishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Bunday siyosat aholining turmush farovonligini ta'minlamasa ham, davlat daromadlarining manbayini ko'paytirib, moliyaviy xo'jalikka nisbatan eng yuqori natijalarni berishi mumkin

d) mamlakat ishlab chiqaruvchi kuchlarining rivojlanishiga va iqtisodiy muvaffaqiyatlarga uzluksiz ravishda ta'sir ko'rsatib turishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. Bunday siyosat aholining turmush farovonligini ta'minlab va shunga mos ravishda davlat daromadlarining manbayini kamaytirib, moliyaviy xo'jalikka nisbatan eng yuqori natijalarni berishi mumkin

2.1.22. Moliyaviy siyosatning asosiy maqsadi ...

a) jamiyatning sotsial-iqtisodiy taraqqiyoti, aholi turmush darajasi va sifatini oshirish uchun moliyaviy sharoitlarni yaratishdir

b) jamiyatning iqtisodiy taraqqiyoti, aholi turmush darajasi va sifatini oshirish uchun moliyaviy sharoitlarni yaratishdir

c) jamiyatning sotsial taraqqiyoti, aholi turmush darajasi va sifatini oshirish uchun moliyaviy sharoitlarni yaratishdir

d) jamiyatning ijtimoiy taraqqiyoti va aholi turmush darajasini oshirish uchun moliyaviy sharoitlarni yaratishdir

2.1.23. Korxonalarining moliyaviy siyosati ...

a) korxonalar menejerlarining biznesni yuritish maqsadlariga erishish borasidagi maqsadga yo'naltirilgan faoliyatini anglatadi

b) korxonalar moliyaviy menejerlarining ishni yuritish maqsadlariga erishish borasidagi maqsadga yo'naltirilgan faoliyatini anglatadi

c) korxonalar moliyaviy menejerlarining biznesni yuritish maqsadlariga erishish borasidagi maqsadga yo'naltirilgan faoliyatini anglatadi

d) korxonalar menejerlarining ishlab chiqarish maqsadlariga erishish borasidagi maqsadga yo'naltirilgan faoliyatini anglatadi

2.1.24. Korxonalar moliyaviy siyosatining maqsadi nimalardan iborat bo'lishi mumkin?

a) raqobat kurashi sharoitida korxonaning sog'lom hayot kechirishi (faoliyat ko'rsatishi)ga erishish

b) yirik moliyaviy muvaffaqiyatsizliklardan va bankrot (kasod)ga uchrashdan qochib qutulish

c) raqobatchilar bilan kurashda yetakchilikka (lider bo'lishga) erishish

d) barcha javoblar to'g'ri

2.1.25. Korxonalar moliyaviy siyosatining maqsadi nimalardan iborat bo'lishi mumkin?

a) korxonaning bozor qiymatini maksimallashtirish

b) korxonada iqtisodiy salohiyatining o'zlash sur'atlari barqarorligini ta'minlash

c) ishlab chiqarish va realizatsiya hajmini oshirish

d) barcha javoblar to'g'ri

2.1.26. Korxonada moliyaviy siyosatining maqsadi nimalardan iborat bo'lishi mumkin?

a) foydani maksimalashtirish

b) xarajatlarni minimallashtirish

c) rentabelli faoliyatni ta'minlash

d) barcha javoblar to'g'ri

2.1.27. Korxonada moliyaviy siyosatining u yoki bu maqsadlaridagi ustuvorlik, eng avvalo ...

a) biznesni yuritishning maqsadlariga muvofiq ravishda aniqlanadi. Qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun tegishli moliyaviy mexanizmdan foydalaniladi

b) biznesni yuritishning usullariga muvofiq ravishda aniqlanadi. Qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun tegishli kredit mexanizmidan foydalaniladi

c) biznesni yuritishning metodlariga muvofiq ravishda aniqlanadi. Qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun tegishli soliq mexanizmidan foydalaniladi

d) biznesni yuritishning prinsiplariga muvofiq ravishda aniqlanadi. Qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun tegishli xo'jalik mexanizmidan foydalaniladi

2.1.28. Moliyaviy siyosat ...

a) moliyaning o'zida (boshqaruv subyektlari) bevosita mujassam bo'lgan boshqaruvning salohiyatli imkoniyatlarini, ishning konkret metodlarini, moliya tizimining (boshqaruv obyektlari) organlarini tashkil qilish bilan yagona joyga bog'lashga imkon beradi

b) moliyaning o'zida (boshqaruv obyektlari) bevosita mujassam bo'lgan boshqaruvning minimal imkoniyatlarini, ishning konkret metodlarini, moliya tizimining (boshqaruv subyektlari) organlarini tashkil qilish bilan yagona joyga bog'lashga imkon beradi

c) moliyaning o'zida (boshqaruv subyektlari) bevosita mujassam bo'lgan boshqaruvning salohiyatli imkoniyatlarini, ishning konkret prinsiplarini, moliya tizimining (boshqaruv obyektlari) organlarini tashkil qilish bilan yagona joyga bog'lashga imkon beradi

d) moliyaning o'zida (boshqaruv obyektlari) bevosita mujassam bo'lgan boshqaruvning salohiyatli imkoniyatlarini, ishning konkret metodlarini, moliya tizimining (boshqaruv subyektlari) organlarini tashkil qilish bilan yagona joyga bog'lashga imkon beradi

2.1.29. Dunyoning barcha mamlakatlarida moliyaviy siyosat...

- a) byudjet tizimi orqali amalga oshiriladi
- b) moliya tizimi orqali amalga oshiriladi
- c) moliya-kredit tizimi orqali amalga oshiriladi
- d) moliya-soliq tizimi orqali amalga oshiriladi

2.1.30. Moliyaviy siyosatni amalga oshiruvchi moliya tizimining faoliyati qanday prinsiplar asosida tashkil qilinadi?

- a) moliya tizimi bo'g'inlarining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olib moliyaviy boshqaruvni amalga oshirish
- b) barcha moliyaviy muassasalar funksiyalarining umumiyligi
- c) barcha quyi boshqaruv organlarining faol ishtirokida markazdan umumiy boshqarish
- d) barcha javoblar to'g'ri

2.1.31. Moliyaviy siyosatni amalga oshirish (o'tkazish, hayotga tatbiq etish)ning asosiy metodologik prinsiplari nimalardan iborat?

- a) pirovard maqsadga bog'liqlik; xo'jalik barcha tarmoqlarining makroiqtisodiy balanslashtirilganligi (muvozanatliligi, mutanosibligi); jamiyat barcha a'zolarining manfaatlariga muvofiqligi (mos kelishi); real (haqiqiy) imkoniyatlar asosida ichki va tashqi iqtisodiy sharoitlarni hisobga olish
- b) pirovard maqsadga bog'liqlik; xo'jalik barcha tarmoqlarining mikroiqtisodiy balanslashtirilganligi (muvozanatliligi,

mutanosibligi); jamiyat barcha a'zolarining manfaatlariga muvofiqligi (mos kelishi); real (haqiqiy) imkoniyatlar asosida ichki va tashqi iqtisodiy sharoitlarni hisobga olish

c) birlamchi maqsadga bog'liqlik; xo'jalik barcha tarmoqlarining makroiqtisodiy balanslashtirilganligi (muvozanatliliigi, mutanosibligi); jamiyat barcha a'zolarining manfaatlariga muvofiqligi (mos kelishi); real (haqiqiy) imkoniyatlar asosida ichki iqtisodiy sharoitlarni hisobga olish

d) oralik maqsadga bog'liqlik; xo'jalik barcha tarmoqlarining mikroiqtisodiy balanslashtirilganligi (muvozanatliliigi, mutanosibligi); jamiyat barcha a'zolarining manfaatlariga muvofiqligi (mos kelishi); real (haqiqiy) imkoniyatlar asosida tashqi iqtisodiy sharoitlarni hisobga olish

2.1.32. Moliyaviy siyosatning amalga oshirilishini...

a) davlat tomonidan o'z funksiyalari va dasturlarini (o'rta va qisqa muddatli) bajarish uchun moliyaviy resurslarni mobilizatsiya (jalb) qilish, ularni taqsimlash va qayta taqsimlashga yo'naltirilgan davlat tadbirlarining majmuyi ta'minlaydi. Bu tadbirlar orasida moliyaviy munosabatlarning shakllarini huquqiy reglamentatsiya qilish (tartibga solish) muhim o'rin egallaydi

b) davlat tomonidan o'z funksiyalari va dasturlarini (uzoq muddatli) bajarish uchun moliyaviy resurslarni mobilizatsiya (jalb) qilish, ularni qayta taqsimlashga yo'naltirilgan davlat tadbirlarining majmuyi ta'minlaydi. Bu tadbirlarning orasida moliyaviy munosabatlarning normalarini huquqiy reglamentatsiya qilish (tartibga solish) muhim o'rin egallaydi

c) davlat tomonidan o'z funksiyalari va dasturlarini (uzoq, o'rta va qisqa muddatli) bajarish uchun moliyaviy resurslarni mobilizatsiya (jalb) qilish, ularni taqsimlash va qayta taqsimlashga yo'naltirilgan davlat tadbirlarining majmuyi ta'minlaydi. Bu tadbirlarning orasida moliyaviy munosabatlarning shakllari va normalarini huquqiy reglamentatsiya qilish (tartibga solish) muhim o'rin egallaydi

d) davlat tomonidan o'z funksiyalari va dasturlarini (uzoq va qisqa muddatli) bajarish uchun moliyaviy resurslarni mo-

bilizatsiya (jalb) qilish, ularni taqsimlashga yo'naltirilgan davlat tadbirlarining majmuyi ta'minlaydi. Bu tadbirlarning orasida moliyaviy munosabatlarning shakllari va normalarini iqtisodiy reglamentatsiya qilish (tartibga solish) muhim o'rin egallaydi

2.1.33. O'z-o'zidan moliyaviy siyosat yaxshi yoki yomon bo'lishi...

a) mumkin emas. Uning yaxshi yoki yomon ekanligi jamiyat (yoki uning ma'lum bir qismi)ning manfaatlariga qanchalik muvofiqligi va qo'yilgan maqsadlarga erishish hamda aniq vazifalarning yechilishiga qanchalik ta'sir ko'rsatganligi bilan belgilanadi

b) mumkin. Chunki uning yaxshi yoki yomon ekanligi jamiyat (yoki uning ma'lum bir qismi)ning manfaatlariga qanchalik muvofiqligi va qo'yilgan maqsadlarga erishish hamda aniq vazifalarning yechilishiga qanchalik ta'sir ko'rsatganligi bilan belgilanadi

c) mumkin emas. Uning yaxshi yoki yomon ekanligi jamiyat (yoki uning ma'lum bir qismi)ning manfaatlariga qanchalik muvofiq kelmasligi va qo'yilgan maqsadlarga erishish hamda aniq vazifalarning yechilishiga qanchalik ta'sir ko'rsatmasligi bilan belgilanadi

d) mumkin. Chunki uning yaxshi yoki yomon ekanligi jamiyat (yoki uning ma'lum bir qismi)ning manfaatlariga qanchalik muvofiq kelmasligi va qo'yilgan maqsadlarga erishish hamda aniq vazifalarning yechilishiga qanchalik ta'sir ko'rsatmasligi bilan belgilanadi

2.1.34. Hukumatning moliyaviy siyosatiga baho berish va uni o'zgartirish (korrektirovka qilish) bo'yicha rekomendatsiya (tavsiya) berish uchun, birinchi navbatda...

a) butun jamiyat manfaatlarini ajratgan (taqsimlagan) holda jamiyat taraqqiyotining aniq dasturiga, yechilishi lozim bo'lgan masalalarning muddatlari va metodlarini aniqlagan holda istiqboldagi vazifalarning tavsifiga ega bo'lmoq lozim. Faqat ana shunday sharoitdagina moliyaviy siyosatni amal-

ga oshirishning konkret mexanizmini ishlab chiqish va unga obyektiv (xolisona) baho berish mumkin

b) aholining alohida guruhleri manfaatlarini ajratgan (taqsimlagan) holda jamiyat taraqqiyotining aniq dasturiga, yechilishi lozim bo'lgan masalalarning metodlarini aniqlagan holda yaqin yillardagi vazifalarning tavsifiga ega bo'lmoq lozim. Faqat ana shunday sharoitdagina moliyaviy siyosatni amalga oshirishning konkret mexanizmini ishlab chiqish va unga obyektiv (xolisona) baho berish mumkin

c) butun jamiyat manfaatleri va aholining alohida guruhleri manfaatlarini ajratgan (taqsimlagan) holda jamiyat taraqqiyotining aniq dasturiga, yechilishi lozim bo'lgan masalalarning muddatlari va metodlarini aniqlagan holda istiqboldagi va yaqin yillardagi vazifalarning tavsifiga ega bo'lmoq lozim. Faqat ana shunday sharoitdagina moliyaviy siyosatni amalga oshirishning konkret mexanizmini ishlab chiqish va unga obyektiv (xolisona) baho berish mumkin

d) butun jamiyat manfaatleri va aholining alohida guruhleri manfaatlarini ajratgan (taqsimlagan) holda jamiyat taraqqiyotidagi yechilishi lozim bo'lgan masalalarning muddatlari va metodlarini aniqlagan holda istiqboldagi va yaqin yillardagi vazifalarning tavsifiga ega bo'lmoq lozim. Faqat ana shunday sharoitdagina moliyaviy siyosatni amalga oshirishning umumiy mexanizmini ishlab chiqish va unga subyektiv (xolisona) baho berish mumkin

2.1.35. Agar moliyaviy siyosat...

a) ijtimoiy taraqqiyotning takliflarini, jamiyat butun qatlamlari va alohida guruhlarining manfaatlarini, umumiy tarixiy sharoitni va hayotning o'ziga xos xususiyatlarini qanchalik ko'p (yuqori darajada) hisobga oladigan bo'lsa, uning natijaliligi shuncha yuqori bo'ladi

b) ijtimoiy taraqqiyotning talablarini, jamiyat butun qatlamlari va alohida guruhlarining manfaatlarini, konkret tarixiy sharoitni va hayotning o'ziga xos bo'lmagan xususiyatlarini qanchalik ko'p (yuqori darajada) hisobga oladigan bo'lsa, uning natijaliligi shuncha yuqori bo'ladi

c) ijtimoiy taraqqiyotning prinsiplarini, jamiyat butun qatlamlari va alohida guruhlarining xohish-istaklarini, konkret tarixiy sharoitni va hayotning o'ziga xos xususiyatlarini qanchalik ko'p (yuqori darajada) hisobga oladigan bo'lsa, uning natijaliligi shuncha yuqori bo'ladi

d) ijtimoiy taraqqiyotning ehtiyojlarini, jamiyat butun qatlamlarining va alohida guruhlarining manfaatlarini, konkret tarixiy sharoitni va hayotning o'ziga xos xususiyatlarini qanchalik ko'p (yuqori darajada) hisobga oladigan bo'lsa, uning natijaliligi shuncha yuqori bo'ladi

2.1.36. Moliyaviy siyosatning muvaffaqiyatliligi (muvaffaqiyati)...

a) muvofiqlashtirish mexanizmining ishlab chiqilishiga va jamiyat alohida qatlamlari manfaatlarining amalga oshirilishiga hamda davlatning ixtiyorida bo'lgan obyektiv imkoniyatlarning mavjudligiga, ya'ni jamiyat sotsial tuzilmasidagi hamda ijtimoiy ong va psixologiya holatidagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda moliyaviy siyosatning amalga oshirilishiga ayrim hollarda bir-biriga o'zaro ta'sir ko'rsatuvchi omillarning ta'siridan har tomonlama foydalanish mexanizmining ishlab chiqilishiga bevosita bog'liq

b) muvofiqlashtirish mexanizmining sifatli ishlab chiqilishiga va jamiyat turli qatlamlari manfaatlarining amalga oshirilishiga hamda davlatning ixtiyorida bo'lgan obyektiv imkoniyatlarning mavjudligiga, ya'ni jamiyat sotsial tuzilmasidagi hamda ijtimoiy ong va psixologiya holatidagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda moliyaviy siyosatning amalga oshirilishiga ayrim hollarda bir-biriga qarama-qarshi ta'sir ko'rsatuvchi omillarning ta'siridan har tomonlama foydalanish mexanizmining ishlab chiqilishiga bevosita bog'liq

c) muvofiqlashtirish mexanizmining sifatli ishlab chiqilishiga va jamiyat alohida qatlamlari manfaatlarining amalga oshirilishiga hamda davlatning ixtiyorida bo'lmagan obyektiv imkoniyatlarning mavjudligiga, ya'ni jamiyat sotsial tuzilmasidagi hamda ijtimoiy ong va psixologiya holatidagi o'zga-

rishlarni hisobga olgan holda moliyaviy siyosatning amalga oshirilishiga ayrim hollarda bir-biriga qarama-qarshi ta'sir ko'rsatuvchi omillarning ta'siridan har tomonlama foydalanish mexanizmining ishlab chiqilishiga bevosita bog'liq

d) muvofiqlashtirish mexanizmining ishlab chiqilishiga va jamiyat turli qatlamlari manfaatlarining amalga oshirilishiga hamda davlatning ixtiyorida bo'lgan obyektiv imkoniyatlarining mavjudligiga, ya'ni jamiyat sotsial tuzilmasidagi hamda siyosiy ong va psixologiya holatidagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda moliyaviy siyosatning amalga oshirilishiga ayrim hollarda bir-biriga o'zaro ta'sir ko'rsatuvchi omillarning ta'siridan har tomonlama foydalanish mexanizmining ishlab chiqilishiga bevosita bog'liq

2.1.37. Moliyaviy siyosat, eng avvalo ...

a) iqtisodiy resurslarning minimal hajmini shakllantirishga yo'naltirilgan (qaratilgan) bo'lishi kerak. Chunki aynan iqtisodiy resurslar har qanday o'zgarishlarning moddiy asosini tashkil etadi

b) pul resurslarining maksimal hajmini shakllantirishga yo'naltirilgan (qaratilgan) bo'lishi kerak. Chunki aynan pul resurslari har qanday o'zgarishlarning moddiy asosini tashkil etadi

c) moliyaviy resurslarning maksimal hajmini shakllantirishga yo'naltirilgan (qaratilgan) bo'lishi kerak. Chunki aynan moliyaviy resurslar har qanday o'zgarishlarning moddiy asosini tashkil etadi

d) moliyaviy resurslarning maksimal hajmini shakllantirishga yo'naltirilgan (qaratilgan) bo'lishi kerak. Chunki aynan moliyaviy resurslar har qanday o'zgarishlarning moliyaviy asosini tashkil etadi

2.1.38. Moliyaviy siyosatni aniqlash va uni shakllantirish uchun ...

a) davlatning moliyaviy ahvoli to'g'risida ishonchli ma'lumotlar zarurdir. Huquqiy demokratik davlatda moliyaviy statistikaning ko'rsatkichlari keng jamoatchilikka ham tegishli bo'lishi kerak. Moliyaviy hisobotlar esa doimiy, o'z vaq-

tida beriladigan, hamma olishi mumkin bo'lgan, eng asosiysi, ishonchli bo'lmog'i lozim

b) davlatning iqtisodiy ahvoli to'g'risida ishonchli ma'lumotlar zarurdir. Huquqiy demokratik davlatda moliyaviy statistikaning ko'rsatkichlari maxsus jamoatchilikka ham tegishli bo'lishi kerak. Moliyaviy hisobotlar esa doimiy, o'z vaqtida beriladigan, hamma olishi mumkin bo'lgan, eng asosiysi, ishonchli bo'lmog'i lozim

c) davlatning moliyaviy ahvoli to'g'risida ishonchli ma'lumotlar zarurdir. Huquqiy demokratik davlatda moliyaviy statistikaning ko'rsatkichlari keng jamoatchilikka ham tegishli bo'lishi kerak. Moliyaviy hisobotlar esa o'zgaruvchan, o'z vaqtida beriladigan, hamma olishi mumkin bo'lgan, eng asosiysi, ishonchli bo'lmog'i lozim

d) davlatning iqtisodiy ahvoli to'g'risida ma'lumotlar zarurdir. Huquqiy demokratik davlatda moliyaviy statistikaning ko'rsatkichlari keng jamoatchilikka ham tegishli bo'lishi kerak. Moliyaviy hisobotlar esa o'zgaruvchan, vaqti-vaqti bilan beriladigan, hamma olishi mumkin bo'lgan, eng asosiysi, ishonchli bo'lmog'i lozim

2.1.39. Moliyaviy siyosatning mazmuni...

a) u qamrab olishi mumkin bo'lgan iqtisodiy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksi bilan belgilanadi

b) u qamrab olishi mumkin bo'lgan ijtimoiy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining xususiy kompleksi bilan belgilanadi

c) u qamrab olishi mumkin bo'lgan moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksi bilan belgilanadi

d) u qamrab olishi mumkin bo'lgan siyosiy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining xususiy kompleksi bilan belgilanadi

2.1.40. Moliyaviy siyosatning mazmunini tashkil etuvchi moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksiga...

a) moliyaviy siyosatning umumiy konsepsiyasini (uning

maqsadlari, prinsiplari, vazifalari, amalga oshirish bosqichlari va eng samarali metodlarini) ishlab chiqish kiradi

b) moliyaviy siyosatning xususiy konsepsiyasini (uning maqsadlari, prinsiplari, vazifalari, amalga oshirish bosqichlari va eng samarali metodlarini) ishlab chiqish kiradi

c) moliyaviy siyosatning ijtimoiy konsepsiyasini (uning maqsadlari, prinsiplari, vazifalari, amalga oshirish bosqichlari va eng samarali metodlarini) ishlab chiqish kiradi

d) moliyaviy siyosatning siyosiy konsepsiyasini (uning maqsadlari, prinsiplari, vazifalari, amalga oshirish bosqichlari va eng samarali metodlarini) ishlab chiqish kiradi

2.1.41. Moliyaviy siyosatning mazmunini tashkil etuvchi moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksi...

a) mikrodarajada va bozor iqtisodiyotining subyektlari darajasida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradigan bozor iqtisodiyotining rivojlanishiga mos (adekvat) bo'lgan statik holdagi moliya mexanizmini shakllantirishdan iborat

b) makrodarajada va bozor iqtisodiyotining obyektlari darajasida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradigan bozor iqtisodiyotining rivojlanishiga mos (adekvat) bo'lgan dinamik holdagi moliya mexanizmini shakllantirishdan iborat

c) makrodarajada va bozor iqtisodiyotining subyektlari darajasida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradigan bozor iqtisodiyotining rivojlanishiga mos (adekvat) bo'lgan dinamik holdagi moliya mexanizmini shakllantirishdan iborat

d) mikrodarajada va bozor iqtisodiyotining obyektlari darajasida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradigan bozor iqtisodiyotining rivojlanishiga mos (adekvat) bo'lgan o'zgarmas holdagi moliya mexanizmini shakllantirishdan iborat

2.1.42. Moliyaviy siyosatning mazmunini tashkil etuvchi moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksi...

a) markazlashtirilgan resurslar hamda moliyaviy oqimlarning samarali boshqarilishini yaxshilash bo'yicha choralar tizimini ishlab chiqish va amalga oshirishni qamrab oladi

b) markazlashtirilmagan resurslar hamda moliyaviy oqimlarning samarali boshqarilishini yaxshilash bo'yicha choralar tizimini ishlab chiqish va amalga oshirishni qamrab oladi

c) markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan resurslar hamda moliyaviy oqimlarning boshqarilishini yaxshilash bo'yicha choralar tizimini ishlab chiqish va amalga oshirishni qamrab oladi

d) markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan resurslar hamda moliyaviy oqimlarning samarali boshqarilishini yaxshilash bo'yicha choralar tizimini ishlab chiqish va amalga oshirishni qamrab oladi

2.1.43. Moliyaviy siyosatning mazmunini tashkil etuvchi moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksiga...

a) ijtimoiy takror ishlab chiqarish va iqtisodiyotni istiqbolli restrukturizatsiya qilishdagi roliga muvofiq ravishda iqtisodiy tizimning barcha darajalari va sohalari bo'yicha moliyaviy resurslarni oqilona (optimal) iste'mol qilishni tashkil etish ham kiradi

b) ijtimoiy takror ishlab chiqarish va iqtisodiyotni istiqbolli restrukturizatsiya qilishdagi roliga muvofiq ravishda sotsial iqtisodiy tizimning barcha darajalari va sohalari bo'yicha moliyaviy resurslarni oqilona (optimal) taqsimlashni tashkil etish ham kiradi

c) oddiy takror ishlab chiqarish va iqtisodiyotni istiqbolli restrukturizatsiya qilishdagi roliga muvofiq ravishda iqtisodiy tizimning barcha darajalari va sohalari bo'yicha moliyaviy resurslarni oqilona (optimal) ayirboshlashni tashkil etish ham kiradi

d) kengaytirilgan takror ishlab chiqarish va iqtisodiyotni istiqbolli restrukturizatsiya qilishdagi roliga muvofiq ravishda sotsial iqtisodiy tizimning barcha darajalari va sohalari bo'yicha moliyaviy resurslarni oqilona (optimal) qayta taqsimlashni tashkil etish ham kiradi

2.1.44. Moliyaviy siyosatning mazmunini tashkil etuvchi moliyaviy munosabatlar rivojlanishi yo'nalishlarining umumiy kompleksi tarkibiy qismlaridan yana biri...

a) ijtimoiy o'sishning joriy va istiqboldagi moliyaviy salohiyatini shakllantirishdir

b) siyosiy o'sishning joriy va istiqboldagi moliyaviy salohiyatini shakllantirishdir

c) iqtisodiy o'sishning joriy va istiqboldagi moliyaviy salohiyatini shakllantirishdir

d) sotsial o'sishning joriy va istiqboldagi moliyaviy salohiyatini shakllantirishdir

2.1.45. Moliyaviy siyosatning mazmuni, uning asosiy yo'nalishlari...

a) jamiyat taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi faning rivojlanish darajasida va iqtisodiyotni boshqarishda davlat ishtirokining darajasini aniqlaydigan tegishli nazariy konsepsiyalarda, moliyaviy siyosatni amalga oshirishning alohida instrumentlaridan foydalanishda, ya'ni moliyaviy munosabatlarni tashkil etishning konkret shakllarida namoyon bo'ladi

b) jamiyat taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi faning rivojlanish darajasida va iqtisodiyotni boshqarishda davlat ishtirokining darajasini aniqlaydigan tegishli amaliy konsepsiyalarda, moliyaviy siyosatni amalga oshirishning alohida instrumentlaridan foydalanishda, ya'ni moliyaviy munosabatlarni tashkil etishning konkret shakllarida namoyon bo'ladi

c) jamiyat taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi faning rivojlanish darajasida va iqtisodiyotni boshqarishda davlat ishtirokining darajasini aniqlaydigan tegishli amaliy konsepsiyalarda, moliyaviy siyosatni amalga oshirishning barcha instrumentlaridan foydalanishda, ya'ni moliyaviy munosabatlarni tashkil etishning konkret shakllarida namoyon bo'ladi

d) jamiyat taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi faning rivojlanish darajasida va iqtisodiyotni boshqarishda

davlat ishtirokining darajasini aniqlaydigan tegishli nazariy konsepsiyalarda, moliyaviy siyosatni amalga oshirishning barcha instrumentlaridan foydalanishda, ya'ni moliyaviy munosabatlarni tashkil etishning konkret prinsiplarida namoyon bo'ladi

2.1.46. Jamiyat taraqqiyotida davlatning roli to'g'risidagi masala bo'yicha moliya nazariyasining asosiy yo'nalishlari...

a) klassik (mumtoz) burjuaziya siyosiy iqtisodchisi A.Smit (1723 – 1780) va ingliz iqtisodchisi J.Keyns (1883 – 1946) va ularning izdoshlari tomonidan aniqlangan

b) klassik (mumtoz) burjuaziya siyosiy iqtisodchisi D.Rikardo (1772 – 1823) hamda ingliz iqtisodchisi J.Keyns (1883 – 1946) tomonidan aniqlangan

c) klassik (mumtoz) burjuaziya siyosiy iqtisodchilari A.Smit (1723 – 1780) va D.Rikardo (1772 – 1823) hamda ingliz iqtisodchisi J.Keyns (1883 – 1946) va ularning izdoshlari tomonidan aniqlangan

d) ingliz iqtisodchisi J.Keyns (1883 – 1946) va uning izdoshlari tomonidan aniqlangan

2.1.47. Klassik (mumtoz) siyosiy iqtisod asoschilari bo'lgan A.Smit va D.Rikardolar konsepsiyalarining mohiyati shundan iboratki...

a) davlat iqtisodiyotga aralashmasdan erkin konkurensiya (raqobat)ni saqlamog'i lozim va jamiyat xo'jalik hayotini tartibga solishda asosiy rol bozor mexanizmlariga ajratilishi (berilishi) kerak

b) davlat iqtisodiyotga aralashib, erkin konkurensiya (raqobat)ni saqlamog'i lozim va jamiyat xo'jalik hayotini tartibga solishda asosiy rol bozor mexanizmlariga ajratilishi (berilishi) kerak

c) davlat iqtisodiyotga aralashib, erkin konkurensiya (raqobat)ga to'sqinlik qilmog'i lozim va jamiyat xo'jalik hayotini tartibga solishda asosiy rol bozor mexanizmlariga ajratilishi (berilishi) kerak

d) davlat iqtisodiyotga aralashmasdan erkin konkurensiya

(raqobat)ni saqlamog'i lozim va jamiyat xo'jalik hayotini tartibga solishda asosiy rol moliya mexanizmiga ajratilishi (berilishi) kerak

2.1.48. O'tgan asrning 20-yillari oxiriga qadar moliyaviy siyosat...

a) davlat xarajatlarini cheklash va davlatning muvozanatli (balanslashtirilgan) byudjetini ta'minlashga qaratildi. Shu maqsadlarga muvofiq ravishda moliyaviy munosabatlarni tashkil etish, asosan, harbiy, boshqaruv va davlat qarzini qaytarish hamda unga xizmat qilish xarajatlarini byudjetdan moliyalashtirish orqali davlat funksiyalarining amalga oshirilishini ta'minladi. Byudjet daromadlari esa, asosan, to'g'ri (bevosita) soliqlar yordamida (hisobidan) shakllantirilgan edi

b) soliqlarni cheklashga, davlatning muvozanatli (balanslashirilgan) byudjetini ta'minlashga qaratildi. Shu maqsadlarga muvofiq ravishda moliyaviy munosabatlarni tashkil etish, asosan, harbiy, boshqaruv va davlat qarzini qaytarish hamda unga xizmat qilish xarajatlarini byudjetdan moliyalashtirish orqali davlat funksiyalarining amalga oshirilishini ta'minlamadi. Byudjet daromadlari esa, asosan, egri (bilvosita) soliqlar yordamida (hisobidan) shakllantirilgan edi

c) davlat xarajatlari va soliqlarni cheklashga, davlatning muvozanatli (balanslashtirilgan) byudjetini ta'minlashga qaratildi. Shu maqsadlarga muvofiq ravishda moliyaviy munosabatlarni tashkil etish, asosan, harbiy, boshqaruv va davlat qarzini qaytarish hamda unga xizmat qilish xarajatlarini byudjetdan moliyalashtirish orqali davlat funksiyalarining amalga oshirilishini ta'minladi. Byudjet daromadlari esa, asosan, egri (bilvosita) soliqlar yordamida (hisobidan) shakllantirilgan edi

d) davlat xarajatlari va soliqlarni cheklashga, davlatning muvozanatli (balanslashtirilgan) byudjetini ta'minlashga qaratildi. Shu maqsadlarga muvofiq ravishda moliyaviy munosabatlarni tashkil etish, asosan, harbiy, boshqaruv va davlat qarzini qaytarish hamda unga xizmat qilish xarajatlarini byudjetdan kreditlashtirish orqali davlat funksiyalarining

amalga oshirilishini ta'minladi. Byudjet daromadlari esa, asosan, mulk soliqlari yordamida (hisobidan) shakllantirilgan edi

2.1.49. XX asrning 20-yillari oxirlaridan keynschilik nazariy konsepsiyasi ustunlik qila boshlab, unga ko'ra...

a) iqtisodiyot taraqqiyotida davlatning rolini takror ishlab chiqarish jarayonining siklik rivojlanishiga aralashish va uni tartibga solish orqali kuchaytirish zarurligi asoslandi. Bunday moliyaviy siyosatni amalga oshirishning asosiy instrumenti sifatida yangi ish joylarini yaratishga yo'naltirilgan davlat xarajatlari maydonga chiqdiki, bu narsa bir vaqtning o'zida bir necha iqtisodiy va sotsial vazifalarning yechilishiga imkon berdi: aholining bandlik darajasi ortdi va, aksincha, ishsizlik kamaydi; tadbirkorlik faoliyati o'sdi; qo'shimcha talab shakllantirildi; MD ko'paydi (ortdi); sotsial ehtiyojlarni moliyalashtirishda katta imkoniyatlar paydo bo'ldi va h.k.

b) iqtisodiyot taraqqiyotida davlatning rolini takror ishlab chiqarish jarayonining siklik rivojlanishiga aralashish va uni tartibga solish orqali kuchaytirish zarurligi asoslandi. Bunday moliyaviy siyosatni amalga oshirishning asosiy instrumenti sifatida yangi ish joylarini yaratishga yo'naltirilgan davlat daromadlari maydonga chiqdiki, bu narsa bir vaqtning o'zida bir necha iqtisodiy va sotsial vazifalarning yechilishiga imkon berdi: aholining bandlik darajasi ortdi va, aksincha, ishsizlik kamaydi; tadbirkorlik faoliyati o'sdi; qo'shimcha talab shakllantirildi; MD ko'paydi (ortdi); sotsial ehtiyojlarni moliyalashtirishda katta imkoniyatlar paydo bo'ldi va h.k.

c) iqtisodiyot taraqqiyotida davlatning rolini takror ishlab chiqarish jarayonining siklik rivojlanishiga aralashish va uni tartibga solish orqali kuchaytirish zarurligi asoslandi. Bunday moliyaviy siyosatni amalga oshirishning asosiy instrumenti sifatida yangi ish joylarini yaratishga yo'naltirilgan davlat xarajatlari maydonga chiqdiki, bu narsa bir vaqtning o'zida bir necha iqtisodiy va sotsial vazifalarning yechilishiga imkon bermadi: aholining bandlik darajasi pasaydi va, aksin-

cha, ishsizlik ko'paydi; tadbirkorlik faoliyati o'sdi; qo'shimcha talab shakllantirildi; MD ko'paydi (ortdi); sotsial ehtiyojlarni moliyalashtirishda katta imkoniyatlar paydo bo'ldi va h.k.

d) iqtisodiyot taraqqiyotida davlatning rolini takror ishlab chiqarish jarayonining siklik rivojlanishiga aralashish va uni tartibga solish orqali kuchaytirish zarurligi asoslandi. Bunday moliyaviy siyosatni amalga oshirishning asosiy instrumenti sifatida yangi ish joylarini yaratishga yo'naltirilgan davlat daromadlari maydonga chiqdiki, bu narsa bir vaqtning o'zida bir necha iqtisodiy va sotsial vazifalarning yechilishiga imkon berdi: aholining bandlik darajasi ortdi va, aksincha, ishsizlik kamaydi; tadbirkorlik faoliyati o'sdi biroq, qo'shimcha talab shakllantirilmadi; MD ko'paydi (ortdi); sotsial ehtiyojlarni moliyalashtirishda katta imkoniyatlar paydo bo'lmas va h.k.

2.1.50. Davlatning iqtisodiyotga aralashuvi davlat byudjeti xarajatlarining oshishiga olib keldi va shunga muvofiq ravishda bir vaqtning o'zida...

a) davlat daromadlarining kamaytirilishini ta'minlashga qaratilgan moliyaviy choralar ko'rildi. Daromad solig'i davlat daromadlarini oshirishning asosiy manbayiga aylandi. Uni hisoblashda soliqqa tortishning progressiv stavkalari qo'llanildi. Soliqlarning bunday tizimi MDni taqsimlashda davlatning rolini oshirishga olib keldi

b) davlat daromadlarining oshirilishini ta'minlashga qaratilgan moliyaviy choralar ko'rildi. Daromad solig'i davlat daromadlarini oshirishning asosiy manbayiga aylandi. Uni hisoblashda soliqqa tortishning progressiv stavkalari qo'llanildi. Soliqlarning bunday tizimi MDni taqsimlashda davlatning rolini oshirishga olib keldi

c) davlat daromadlarining kamaytirilishini ta'minlashga qaratilgan moliyaviy choralar ko'rildi. Daromad solig'i davlat daromadlarini oshirishning asosiy manbayiga aylandi. Uni hisoblashda soliqqa tortishning regressiv stavkalari qo'llanildi. Soliqlarning bunday tizimi MDni taqsimlashda davlatning rolini oshirishga olib keldi

d) davlat daromadlarining oshirilishini ta'minlashga qaratilgan moliyaviy choralar ko'rildi. Daromad solig'i davlat daromadlarini oshirishning asosiy manbayiga aylandi. Uni hisoblashda soliqqa tortishning progressiv stavkalari qo'llanildi. Soliqlarning bunday tizimi MDni taqsimlashda davlat rolining pasayishiga olib keldi

2.1.51. Moliyaviy yo'nalishda har ikkala nazariy konsepsiyalar (klassik va keynschilik) o'rtasidagi farq...

a) mohiyatan byudjet defitsitining turli xil (ravish, tarz) da baholanishi bilan belgilanadi. Agar birinchi konsepsiya defitsitli byudjetni shakllantirish va undan foydalanishning zarurligidan kelib chiqmagan bo'lsa, ikkinchi konsepsiya byudjet defitsitining bo'lishi mumkinligiga yo'l qo'ygan, buning ustiga, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda byudjet defitsitiga faol rol ajratgan

b) mohiyatan byudjet defitsitining turli xil (ravish, tarz) da baholanishi bilan belgilanadi. Agar birinchi konsepsiya defitsitsiz byudjetni shakllantirish va undan foydalanishning zarurligidan kelib chiqqan bo'lsa, ikkinchi konsepsiya byudjet defitsitining bo'lishi mumkinligiga yo'l qo'ygan, lekin iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda byudjet defitsitiga faol rol ajratmagan

c) mohiyatan byudjet defitsitining turli xil (ravish, tarz) da baholanishi bilan belgilanadi. Agar birinchi konsepsiya defitsitli byudjetni shakllantirish va undan foydalanishning zarurligidan kelib chiqqan bo'lsa, ikkinchi konsepsiya byudjet defitsitining bo'lishi mumkinligiga yo'l qo'ymagan, buning ustiga, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda byudjet defitsitiga faol rol ajratmagan

d) mohiyatan byudjet defitsitining turli xil (ravish, tarz) da baholanishi bilan belgilanadi. Agar birinchi konsepsiya defitsitsiz byudjetni shakllantirish va undan foydalanishning zarurligidan kelib chiqqan bo'lsa, ikkinchi konsepsiya byudjet defitsitining bo'lishi mumkinligiga yo'l qo'ygan, buning ustiga, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda byudjet defitsitiga faol rol ajratgan

2.1.52. XX asrning 30 – 60-yillarida keynscha moliyaviy siyosat deb nom olgan siyosat ...

a) g'arb mamlakatlarida o'zining samaradorligini isbotladi. Davlat iqtisodiyotga aralashuvining kengayishi va davlat tartibga soluvchi funksiyasining kuchayishi oqibatida moliyaviy munosabatlarni tashkil qilish murakkablashdi. Davlat xarajatlarini defitsitli moliyalashtirish siyosati davlat kreditining rivojlanishini belgilab berdi. Uzoq va o'rta muddatli qarzlarni jalb etish ssuda kapitallari bozorining rivojlanishiga olib keldi va o'zining ahamiyati bo'yicha davlat moliyaviy resurslarini shakllantirishning ikkinchi manbayiga aylandi. Buning natijasida MDni qayta taqsimlashda moliyaning roli yanada kuchaydi

b) afsuski, g'arb mamlakatlarida o'zining samaradorligini isbotlamadi. Davlat iqtisodiyotga aralashuvining torayishi va davlat tartibga soluvchi funksiyasining susayishi oqibatida moliyaviy munosabatlarni tashkil qilish murakkablashdi. Davlat xarajatlarini defitsitli moliyalashtirish siyosati davlat kreditining rivojlanishiga to'sqinlik qildi. Uzoq va o'rta muddatli qarzlarni jalb etish ssuda kapitallari bozorining rivojlanishiga olib keldi va o'zining ahamiyati bo'yicha davlat moliyaviy resurslarini shakllantirishning ikkinchi manbayiga aylandi. Buning natijasida MDni qayta taqsimlashda moliyaning roli yanada kuchaydi

c) afsuski, g'arb mamlakatlarida o'zining samaradorligini isbotlamadi. Davlat iqtisodiyotga aralashuvining kengayishi va davlat tartibga soluvchi funksiyasining kuchayishi oqibatida moliyaviy munosabatlarni tashkil qilish murakkablashdi. Davlat xarajatlarini defitsitli moliyalashtirish siyosati davlat kreditining rivojlanishini belgilab berdi. Uzoq va o'rta muddatli qarzlarni jalb etish ssuda kapitallari bozorining rivojlanishiga olib keldi va o'zining ahamiyati bo'yicha davlat moliyaviy resurslarini shakllantirishning ikkinchi manbayiga aylandi. Buning natijasida MDni qayta taqsimlashda moliyaning roli yanada kuchaydi

d) g'arb mamlakatlarida o'zining samaradorligini isbotladi. Davlat iqtisodiyotga aralashuvining kengayishi va dav-

lat tartibga soluvchi funksiyasining kuchayishi oqibatida moliyaviy munosabatlarni tashkil qilish murakkablashdi. Shu boisdan davlat xarajatlarini defitsitli moliyalashtirish siyosati davlat kreditining rivojlanishini belgilab berolmadi. Uzoq va o'rta muddatli qarzlarni jalb etish ssuda kapitallari bozorining rivojlanishiga olib kelmadi va o'zining ahamiyati bo'yicha davlat moliyaviy resurslarini shakllantirishning ikkinchi manbayiga aylanmadi. Buning natijasida MDni qayta taqsimlashda moliyaning roli yanada pasaydi

2.1.53. XX asrning 70-yillarida iqtisodiy nazariyaning neoklassik yo'nalishi moliyaviy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini belgilab berdi. Bu konsepsiya...

a) davlatning tartibga soluvchi rolidan voz kechdi, lekin uning iqtisodiyotga va sotsial sohaga aralashuvi darajasini biroz cheklamadi. Amalda esa davlatning aralashuvi kamaymadi, aksincha, biroz kuchaydi. Chunki bunday aralashuv endilikda faqat davlat byudjetining daromadlari va xarajatlari orqali amalga oshirilib qolmasdan, balki pul muomalasi, valyuta kursi, ssuda kapitallari va qimmatli qog'ozlar bozorini ham tartibga solish orqali sodir etildi. Buning natijasida davlatning ta'sir doirasi kengaydi va kapitallar oqimida uning roli kuchaydi. Bularning barchasi taraqqiyotning qayta qurilish tuzilmasiga va sotsial omillariga o'zining ta'sirini ko'rsatdi

b) davlatning tartibga soluvchi rolidan voz kechsa-da, lekin uning iqtisodiyotga va sotsial sohaga aralashuvi darajasini biroz chekladi. Amalda davlatning aralashuvi biroz susaydi. Chunki bunday aralashuv endilikda faqat davlat byudjetining daromadlari va xarajatlari orqali amalga oshirilib qolmasdan, balki pul muomalasi, valyuta kursi, ssuda kapitallari va qimmatli qog'ozlar bozorini ham tartibga solish orqali sodir etildi. Buning natijasida davlatning ta'sir doirasi kengaydi va kapitallar oqimida uning roli kuchaydi. Bularning barchasi taraqqiyotning qayta qurilish tuzilmasiga va sotsial omillariga o'zining ta'sirini ko'rsatolmadi

c) davlatning tartibga soluvchi rolidan voz kechmasa-da, lekin uning iqtisodiyotga va sotsial sohaga aralashuvi daraja-

sini biroz chekladi. Amalda esa davlatning aralashuvi kamaymadi, aksincha, biroz kuchaydi. Chunki bunday aralashuv endilikda faqat davlat byudjetining daromadlari va xarajatlari orqali amalga oshirilib qolmasdan, balki pul muomalasi, valyuta kursi, ssuda kapitallari va qimmatli qog'ozlar bozorini ham tartibga solish orqali sodir etildi. Buning natijasida davlatning ta'sir doirasi kengaydi va kapitallar oqimida uning roli kuchaydi. Bularning barchasi taraqqiyotning qayta qurilish tuzilmasiga va sotsial omillariga o'zining ta'sirini ko'rsatdi.

d) davlatning tartibga soluvchi rolidan voz kechmasa-da, lekin uning iqtisodiyotga va sotsial sohaga aralashuvi darajasini biroz chekladi. Amalda esa davlatning aralashuvi kamaymadi, aksincha, biroz kuchaydi. Chunki bunday aralashuv endilikda faqat davlat byudjetining daromadlari orqali amalga oshirilib qolmasdan, balki pul muomalasi, valyuta kursi, ssuda kapitallari va qimmatli qog'ozlar bozorini ham tartibga solish orqali sodir etildi. Buning natijasida davlatning ta'sir doirasi toraydi va kapitallar oqimida uning roli susaydi. Bularning barchasi taraqqiyotning qayta qurilish tuzilmasiga va sotsial omillariga o'zining ta'sirini ko'rsatolmadi.

2.1.54. Hozirgi paytda rivojlangan mamlakatlarning moliyaviy siyosati zamonaviy nazariyalar ostida bo'lib, bu nazariyalar...

a) amalda tartibga solish ikki tizimining konvergensiyasi (qo'shib ketganligi, aralashuvi)dan iborat emas. Shunga muvofiq ravishda ayrim davlatlar davlat tomonidan tartibga solish faqat keynschilik va faqat neokeynschilik tizimining turli-tuman elementlaridan foydalanadilar.

b) amalda tartibga solish ikki tizimining konvergensiyasi (qo'shib ketganligi, aralashuvi)dan iborat. Shunga muvofiq ravishda ayrim davlatlar davlat tomonidan tartibga solish ham keynschilik, ham neokeynschilik tizimining turli-tuman elementlaridan foydalanadilar.

c) amalda tartibga solish ikki tizimining konvergensiyasi (qo'shib ketganligi, aralashuvi)dan iborat. Shunga muvofiq ravishda ayrim davlatlar davlat tomonidan tartibga solish

faqat keynschilik tizimining turli-tuman elementlaridan foydalanadilar

d) amalda tartibga solish ikki tizimining konvergensiya-si (qo'shilib ketganligi, aralashuvi)dan iborat emas. Shunga muvofiq ravishda ayrim davlatlar davlat tomonidan tartibga solish neokeynschilik tizimining turli-tuman elementlaridan foydalanadilar

2.1.55. Sho'rolar davlatida va sotsialistik orientatsiyada (yo'nalishda) bo'lgan barcha mamlakatlarda moliyaviy siyosat...

a) K.Marks (1818 – 1881) va V.I.Leninning (1870 – 1924) nazariy konsepsiyalari ta'sirida shakllandi. Sotsialistik davlatning mohiyati va funksiyalari haqidagi markscha-lenincha nazariya Sho'rolar davlati moliyaviy siyosatining asosiy prinsipini – moliyaviy markazlashtirishni – belgilab bergan edi

b) K.Marks (1818 – 1881) va V.I.Leninning (1870 – 1924) amaliy konsepsiyalari ta'sirida shakllandi. Sotsialistik davlatning mohiyati va funksiyalari haqidagi markscha-lenincha amaliyot Sho'rolar davlati moliyaviy siyosatining asosiy prinsipini – moliyaviy markazlashtirishni – belgilab bergan edi

c) faqat K.Marks (1818 – 1881) va V.I.Leninning (1870 – 1924) nazariy konsepsiyalari ta'sirida shakllanmagan edi. Sotsialistik davlatning mohiyati va funksiyalari haqidagi markscha-lenincha nazariya Sho'rolar davlati moliyaviy siyosatining asosiy prinsipini – moliyaviy nomarkazlashtirishni – belgilab bergan edi

d) faqat K.Marks (1818 – 1881) va V.I.Leninning (1870 – 1924) nazariy konsepsiyalari ta'sirida shakllangan edi. Sotsialistik davlatning mohiyati va funksiyalari haqidagi markscha-lenincha nazariya Sho'rolar davlati moliyaviy siyosatining asosiy prinsipini – moliyaviy nomarkazlashtirishni – belgilab bergan edi

2.1.56. Sho'rolar davlati iqtisodiyot va sotsial soha-ning ehtiyojlarini...

a) byudjetdan qisman moliyalashtirgan edi

b) byudjetdan to'liq moliyalashtirgan edi

c) korxonalar hisobidan to'liq moliyalashtirgan edi

d) kredit hisobidan to'liq moliyalashtirgan edi

2.1.57. Moliyaviy markazlashtirish yana shunda namoyon bo'ladiki...

a) davlat bevosita va ixtiyoriy ravishda baholarni shakllantirish, pul muomalasi, hisob-kitoblar tizimi va kredit munosabatlarini ham tartibga soladi

b) davlat bilvosita va monopoliy ravishda baholarni shakllantirish, pul muomalasi, hisob-kitoblar tizimi va kredit munosabatlarini ham tartibga soladi

c) davlat bilvosita va ixtiyoriy ravishda baholarni shakllantirish, pul muomalasi, hisob-kitoblar tizimi va kredit munosabatlarini ham tartibga soladi

d) davlat bevosita va monopoliy ravishda baholarni shakllantirish, pul muomalasi, hisob-kitoblar tizimi va kredit munosabatlarini ham tartibga soladi

2.1.58. Sho'rolar davridagi moliyaviy siyosat ma'lum ma'noda...

a) bir iqtisodiy munosabatlar tizimidan insoniyat tarixi uchun mutlaqo yangi bo'lgan ikkinchi ijtimoiy munosabatlar tizimiga o'tilishini, Sho'rolar davlati oldida turmagan va faoliyatining turli bosqichlarida vujudga kelgan sotsial-iqtisodiy muammolarning yechilishini kafolatlagan edi

b) bir ijtimoiy munosabatlar tizimidan insoniyat tarixi uchun mutlaqo yangi bo'lgan ikkinchi iqtisodiy munosabatlar tizimiga o'tilishini, Sho'rolar davlati oldida turgan va faoliyatining turli bosqichlarida vujudga kelmagan sotsial-iqtisodiy muammolarning yechilishini kafolatlagan edi

c) bir ijtimoiy munosabatlar tizimidan insoniyat tarixi uchun mutlaqo yangi bo'lgan ikkinchi ijtimoiy munosabatlar tizimiga o'tilishini, Sho'rolar davlati oldida turgan va faoliyatining turli bosqichlarida vujudga kelgan sotsial-iqtisodiy muammolarning yechilishini kafolatlagan edi

d) bir ijtimoiy munosabatlar tizimidan insoniyat tarixi uchun mutlaqo yangi bo'lgan ikkinchi ijtimoiy munosabatlar tizimiga o'tilishini, Sho'rolar davlati oldida turgan va

faoliyatining turli bosqichlarida vujudga kelgan sotsial-iqtisodiy muammolarning yechilishini kafolatlamagan edi

2.1.59. Sho'rolar davridagi moliyaviy siyosatni ma'lum ma'noda ...

a) yetarli darajada samarali bo'lgan moliyaviy siyosat deyish mumkin emas. Chunki chor Rossiyasidan, fuqarolar urushidan, chet el harbiy intervensiyasidan meros bo'lib qolgan favquloddagi murakkab moliyaviy vaziyatga qaramasdan fashistlar Germaniyasi bilan urush arafasida Sho'rolar davlati yetarli darajada kuchli iqtisodiy salohiyatni yaratishga muvaffaq bo'ldi, urushda g'alaba qozondi va qiyosiy qisqa muddatlarda urushdan vayron bo'lgan xalq xo'jaligini tikladi

b) yetarli darajada samarali bo'lgan moliyaviy siyosat deyish mumkin. Chunki chor Rossiyasidan, fuqarolar urushidan, chet el harbiy intervensiyasidan meros bo'lib qolgan favquloddagi murakkab moliyaviy vaziyatga qaramasdan fashistlar Germaniyasi bilan urush arafasida Sho'rolar davlati yetarli darajada kuchli iqtisodiy salohiyatni yaratishga muvaffaq bo'ldi, urushda g'alaba qozondi va qiyosiy qisqa muddatlarda urushdan vayron bo'lgan xalq xo'jaligini tikladi

c) yetarli darajada samarali bo'lgan moliyaviy siyosat deyish mumkin emas. Chunki chor Rossiyasidan, fuqarolar urushidan, chet el harbiy intervensiyasidan meros bo'lib qolgan favquloddagi oddiy moliyaviy vaziyatga qaramasdan fashistlar Germaniyasi bilan urush arafasida Sho'rolar davlati yetarli darajada kuchli iqtisodiy salohiyatni yaratishga muvaffaq bo'lolmadi, urushda g'alaba qozonsa-da, qiyosiy qisqa muddatlarda urushdan vayron bo'lgan xalq xo'jaligini tiklay olmadi

d) yetarli bo'lgan moliyaviy siyosat deyish mumkin. Chunki chor Rossiyasidan, fuqarolar urushidan, chet el harbiy intervensiyasidan meros bo'lib qolgan favquloddagi murakkab moliyaviy vaziyatga qaramasdan fashistlar Germaniyasi bilan urush arafasida Sho'rolar davlati yetarli darajada kuchli iqtisodiy salohiyatni yaratishga muvaffaq bo'lolmasa-da, urushda g'alaba qozondi va qiyosiy qisqa muddatlarda urushdan vayron bo'lgan xalq xo'jaligini tikladi

2.1.60. II jahon urushidan keyingi yillarda Sho'rolar davlatining moliyaviy siyosati ...

a) g'arb mamlakatlari, eng avvalo, AQSh bilan qurollanish poygasi va kosmosni rivojlantirishdagi musobaqani (raqobatni) moliyaviy jihatdan ta'minlashga qaratildi

b) sharq mamlakatlari, shuningdek, Yaponiya bilan qurollanish poygasi va kosmosni rivojlantirishdagi musobaqani (raqobatni) moliyaviy jihatdan ta'minlashga qaratildi

c) g'arb mamlakatlari, eng avvalo, AQSh bilan qurollanish poygasi va kosmosni rivojlantirishdagi musobaqani (raqobatni) iqtisodiy va g'oyaviy jihatdan ta'minlashga qaratildi

d) sharq mamlakatlari, shuningdek, Yaponiya bilan qurollanish poygasi va kosmosni rivojlantirishdagi musobaqani (raqobatni) moddiy jihatdan ta'minlashga qaratildi

2.1.61. Sho'rolardavlati tomonidan sotsialistik lager mamlakatlariga qanday yo'nalishlarda juda katta miqdordagi moliyaviy yordamlar ko'rsatildi?

a) ularning taraqqiyotida sotsialistik oriyentatsiya (yo'nalish)ni ta'minlash yo'nalishida

b) sotsialistik mamlakatlarni sanoati rivojlangan mamlakatlarga aylantirish yo'nalishida

c) kuchli harbiy ittifoqchilarni shakllantirish, umuman, mudofaa qobiliyatini mustahkamlash yo'nalishida

d) barcha javoblar to'g'ri

2.1.62. Sho'rolar davlati tomonidan belgilangan maqsadlar nuqtayi nazaridan urushdan keyingi davrning moliya siyosati va uni amalga oshirish choralari ...

a) nosamarali deb aytish mumkin emas

b) nosamarali deb aytish unchalik to'g'ri bo'lmaydi

c) samarali deb aytish unchalik to'g'ri bo'lmaydi

d) samarali deb aytish mumkin emas

2.1.63. Moliyaviy siyosatni ishlab chiqishda moliyaviy resurslarni taqsimlash va qayta taqsimlashning negizida quyidagilarning yotishi prinsipial ahamiyatga egadir ...

a) taqsimlash munosabatlarining subyektlarini tanlash, ya'ni moliyaviy resurslarning egalari va taqsimlovchilarini tanlash

b) yuridik shaxslar va aholining o'z ehtiyojlarini qondirishdagi mustaqillik darajasi va davlatning funksiyalariga bog'liq ravishda davlat ixtiyoridagi moliyaviy resurslarning markazlashtirilish darajasini aniqlash

c) birinchi darajali ijtimoiy ehtiyojlar va ularni qondirish choralarini aniqlash va shularga mos ravishda moliyaviy resurslardan foydalanishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash

d) yuqoridagilarga qo'shimcha ravishda yana moliyaviy resurslarni shakllantirishning manbalari va metodlarini tashlash

2.1.64. Moliyaviy siyosat ko'p o'lchamli tushuncha hisoblanadi. Agar umumiy holda ...

a) uning sohasi davlat taraqqiyotining alohida bosqichlarida hukmronlik qilgan nazariy konsepsiyalardan kelib chiqqan holda iqtisodiy va sotsial sohalarni boshqarishda davlatning ishtirok etish parametrlari bilan aniqlansa, uning qiymat munosabatlarining elementlari bo'yicha differentsiatsiya qilinishi (tabaqalanishi) moliya tizimining rivojlanganligiga va uning ayrim (alohida) bo'g'inlarining bo'ysunuvchanligiga bog'liq bo'ladi

b) uning sohasi jamiyat taraqqiyotining alohida bosqichlarida hukmronlik qilgan nazariy konsepsiyalardan kelib chiqqan holda iqtisodiy va sotsial sohalarni boshqarishda davlatning ishtirok etish parametrlari bilan aniqlansa, uning qiymat munosabatlarining elementlari bo'yicha differentsiatsiya qilinishi (tabaqalanishi) moliya tizimining rivojlanganligiga va uning ayrim (alohida) bo'g'inlarining mustaqilligiga bog'liq bo'ladi

c) uning sohasi jamiyat taraqqiyotining barcha bosqichlarida hukmronlik qilgan amaliy konsepsiyalardan kelib chiqqan holda iqtisodiy va sotsial sohalarni boshqarishda davlatning ishtirok etish parametrlari bilan aniqlansa, uning qiymat munosabatlarining elementlari bo'yicha differentsiatsiya qilinishi (tabaqalanishi) moliya tizimining rivojlanganligiga va uning ayrim (alohida) bo'g'inlarining mustaqilligiga bog'liq bo'ladi

d) uning sohasi jamiyat taraqqiyotining barcha bosqichlarida hukmronlik qilgan amaliy konsepsiyalardan kelib chiqqan holda iqtisodiy va sotsial sohalarni boshqarishda davlatning ishtirok etmaslik parametrlari bilan aniqlansa, uning qiymat munosabatlarining elementlari bo'yicha differentsiat-siya qilinishi (tabaqalanishi) moliya tizimining rivojlanganligiga va uning ayrim (alohida) bo'g'inlarining bo'ysunuvchanligiga bog'liq bo'ladi

2.2. MOLIYAVIY SIYOSATNING TARKIBIY QISM (YO'NALISH)LARI

2.2.1. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish) lari quyidagilardan iborat ...

- a) byudjet siyosati; soliq siyosati
- b) pul siyosati; kredit siyosati; baho siyosati
- c) investitsion siyosat; sotsial moliyaviy siyosat; boj siyosati
- d) yuqoridagilarning barchasi moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)lari hisoblanadi

2.2.2. Moliyaviy siyosat ...

- a) davlat iqtisodiy siyosatini amalga oshirishning vositasi hisoblanadi va shu ma'noda unga nisbatan yordamchi rolni o'ynaydi
- b) davlat iqtisodiy va sotsial siyosatini amalga oshirishning vositasi hisoblanadi va shu ma'noda unga nisbatan yordamchi rolni o'ynaydi
- c) davlat sotsial siyosatini amalga oshirishning vositasi hisoblanadi va shu ma'noda unga nisbatan asosiy rolni o'ynaydi
- d) davlat iqtisodiy va sotsial siyosatini amalga oshirishning vositasi hisoblanadi va shu ma'noda unga nisbatan asosiy rolni o'ynaydi

2.2.3. Moliyaviy siyosat ...

- a) moliyaviy boshqaruvning tarkibiy qismi sifatida boshqaruvning yuqori (oliy) organlariga tegishlidir

b) moliyaviy boshqaruvning tarkibiy qismi sifatida boshqaruvning quyi organlariga tegishlidir

c) umumiy boshqaruvning tarkibiy qismi sifatida boshqaruvning yuqori (oliy) organlariga tegishlidir

d) mamlakat boshqaruvining tarkibiy qismi sifatida boshqaruvning quyi organlariga tegishlidir

2.2.4. Mamlakatning subyektlari darajasida moliyaviy siyosat borasida qarorlarning qabul qilinish imkoniyatlari...

a) cheklanmagan va mahalliy hokimiyat organlarining funksiyalari ancha katta. Ularning bu funksiyalari byudjet va mahalliy soliqlargacha borib yetadi

b) cheklanmagan va mahalliy hokimiyat organlarining funksiyalari ancha katta. Ularning bu funksiyalari davlat byudjeti va umumdavlat soliqlari bilan chegaralanadi

c) cheklangan va mahalliy hokimiyat organlarining funksiyalari unchalik katta emas. Ularning bu funksiyalari byudjet va mahalliy soliqlar bilan chegaralanadi

d) cheklanmagan, shunday bo'lishiga qaramasdan, mahalliy hokimiyat organlarining funksiyalari unchalik katta emas. Ularning bu funksiyalari byudjet va mahalliy soliqlar bilan chegaralanmaydi

2.2.5. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) sifatida davlatning byudjet siyosati, eng avvalo ...

a) har bir mamlakatning Konstitutsiyasi va byudjet jarayonida hamda qonun ijodkorligida alohida hokimiyat organlarining funksiyalarini belgilovchi boshqa qonunlar majmuyiga muvofiq aniqlanadi

b) har bir mamlakatning Konstitutsiyasi va qonun ijodkorligida alohida hokimiyat organlarining funksiyalarini belgilovchi boshqa qonunlar majmuyiga muvofiq aniqlanadi

c) har bir mamlakatning byudjet jarayonida va qonun ijodkorligida alohida hokimiyat organlarining funksiyalarini belgilovchi boshqa qonunlar majmuyiga muvofiq aniqlanadi

d) har bir mamlakatning Konstitutsiyasi va byudjet jarayonida alohida hokimiyat organlarining funksiyalarini belgilovchi boshqa qonunlar majmuyiga muvofiq aniqlanadi

2.2.6. O'zining hajmi va muhimligi jihatidan eng katta ish bo'lishiga qaramasdan, byudjet siyosatini...

a) faqat byudjet jarayoniga tegishli deb hisoblash maqsadga muvofiq

b) faqat byudjet tizimiga tegishli deb hisoblash maqsadga muvofiq emas

c) faqat byudjet jarayoniga tegishli deb hisoblash maqsadga muvofiq emas

d) faqat byudjet tizimiga tegishli deb hisoblash maqsadga muvofiq

2.2.7. Qonun byudjet jarayonida ...

a) hokimiyatning qonunchilik va ijroiya organlari funksiyalarini, mamlakat subyektlari funksiyalarini, byudjet tuzilishi prinsiplarini, byudjet jarayoni subyektlarining huquq va majburiyatlarini va h.k.larni aniq belgilashi kerak. Biroq byudjet siyosati shu bilan cheklanmaydi

b) hokimiyatning qonunchilik va ijroiya organlari funksiyalarini, mamlakat subyektlari funksiyalarini, byudjet tuzilishi prinsiplarini, byudjet jarayoni subyektlarining huquq va majburiyatlarini va h.k.larni aniq belgilashi kerak. Afsuski, byudjet siyosati shu bilan cheklanishi zarur

c) hokimiyatning qonunchilik organi funksiyalarini, mamlakat obyektlari funksiyalarini, byudjet tuzilishi prinsiplarini, byudjet jarayoni subyektlarining huquq va majburiyatlarini va h.k.larni aniq belgilashi kerak. Biroq byudjet siyosati shu bilan cheklanmaydi

d) hokimiyatning ijroiya organlari funksiyalarini, mamlakat subyektlari funksiyalarini, byudjet tuzilishi prinsiplarini, byudjet jarayoni obyektlarining huquq va majburiyatlarini va h.k.larni aniq belgilashi kerak. Afsuski, byudjet siyosati shu bilan cheklanadi

2.2.8. Byudjet siyosati ...

a) byudjetda konsentratsiya qilinadigan (to'planadigan) YIM hissasini aniqlash, mamlakat yuqori va quyi organlarining o'zaro munosabatlari orqali ifodalanadi

b) byudjet xarajatlar qismining tarkibiy tuzilishi, turli da-

rajadagi byudjetlar o'rtasida xarajatlarni taqsimlash orqali ifodalanadi

c) davlat qarzini boshqarish, byudjet defitsitini qoplash yo'llarini aniqlash orqali ifodalanadi

d) yuqoridagi javoblarning barchasi birgalikda olib qaralsa, javob to'g'ri bo'ladi

2.2.9. Demokratik davlatda byudjet...

a) qonun tarzida tasdiqlanadigan hujjat hisoblanmaydi. Unda davlatning o'z funksiyalarini bajarish maqsadida davlat qo'lida konsentratsiya qilingan (to'plangan) pul mablag'larining harakati o'z ifodasini topadi

b) qonun tarzida tasdiqlanadigan hujjat hisoblanadi. Unda davlatning o'z funksiyalarini bajarish maqsadida davlat qo'lida konsentratsiya qilingan (to'plangan) pul mablag'larining harakati o'z ifodasini topadi

c) ...ning qonun tarzida tasdiqlanadigan hujjat bo'lishi prinsipial ahamiyatga ega emas. Unda davlatning o'z funksiyalarini bajarish maqsadida davlat qo'lida konsentratsiya qilingan (to'plangan) pul mablag'larining harakati o'z ifodasini topadi

d) qonun tarzida tasdiqlanadigan hujjat bo'lishi ham, bo'lmasligi ham mumkin. Unda davlatning o'z funksiyalarini bajarish maqsadida davlat qo'lida konsentratsiya qilingan (to'plangan) pul mablag'larining harakati o'z ifodasini topadi

2.2.10. Byudjet siyosatining ustuvorligini...

a) davlat siyosati aniqlab beradigan maqsadlarga erishish uchun pul resurslarini yo'naltirish tashkil etadi

b) davlat siyosati aniqlab beradigan maqsadlarga erishish uchun pul resurslarini shakllantirish tashkil etadi

c) davlat siyosati aniqlab beradigan maqsadlarga erishish uchun pul resurslarini iqtisod qilish tashkil etadi

d) davlat siyosati aniqlab beradigan maqsadlarga erishish uchun pul resurslarini ko'paytirish tashkil etadi

2.2.11. Agar maqsadga erishish milliy iqtisodiyot ta'minlaydigan mablag'lardan ko'p mablag' talab etsa, davlat qo'shimcha daromadlarni shakllantirishning

**quyidagi favquloddagi usulini qo'llashga majbur bo'la-
di...**

- a) ichki va tashqi kreditlar
- b) milliy boylikni sotish
- c) boylik va mol-mulkni ijaraga berish va konsessiyalar
- d) barcha javoblar to'g'ri

**2.2.12. Byudjet daromadlar qismini to'ldirishning fav-
qulodda choralari...**

a) iqtisodiy mustaqillikning yo'qolishiga olib kelishi mum-
kin. Buni hisobga olgan holda hokimiyatning qonunchilik or-
ganlari qarz olishning chegarasini oldindan belgilamaydi

b) iqtisodiy mustaqillikning yo'qolishiga olib kelishi mum-
kin. Buni hisobga olgan holda hokimiyatning qonunchilik or-
ganlari qarz olishning chegarasini oldindan belgilaydi

c) iqtisodiy mustaqillikning yo'qolishiga olib kelmaydi.
Buni hisobga olgan holda hokimiyatning qonunchilik organ-
lari qarz olishning chegarasini oldindan belgilaydi

d) iqtisodiy mustaqillikning yo'qolishiga olib kelmaydi.
Buni hisobga olgan holda hokimiyatning qonunchilik organ-
lari qarz olishning chegarasini oldindan belgilamaydi

2.2.13. Soliqlarsiz ...

- a) davlat faoliyat ko'rsatishi mumkin
- b) davlatning faoliyat ko'rsatishi tabiiy hol
- c) davlat faoliyat ko'rsatishi mumkin emas
- d) davlat faoliyat ko'rsataveradi

2.2.14. Soliqli undirish ...

- a) qat'iy o'sish tendensiyasiga ega
- b) qat'iy o'sish tendensiyasiga ega emas
- c) qat'iy pasayish tendensiyasiga ega
- d) qat'iy pasayish tendensiyasiga ega emas

2.2.15. Oqilona soliq ostonasidan o'tilganidan so'ng...

a) oddiy takror ishlab chiqarish jarayoni buziladi – iqti-
sodiyotning o'z-o'zidan buzilishi (yemirilishi) sodir bo'ladi

b) kengaytirilgan takror ishlab chiqarish jarayoni buzil-
maydi – iqtisodiyotning o'z-o'zidan buzilishi (yemirilishi) sodir
bo'lmaydi

c) tabiiy takror ishlab chiqarish jarayoni buziladi – iqtisodiyotning o‘z-o‘zidan buzilishi (yemirilishi) sodir bo‘ladi

d) ijobiy takror ishlab chiqarish jarayoni sodir bo‘ladi, iqtisodiyot o‘z-o‘zidan buziladi

2.2.16. Tanazzul davrida soliqlar imkon qadar ...

a) minimal darajada o‘rnatilmog‘i lozim. Buning natijasida mamlakatning iqtisodiy mexanizmi tashqi investitsion salohiyatni safarbar etish hisobidan tiklanadi

b) minimal darajada o‘rnatilmog‘i lozim. Buning natijasida mamlakatning iqtisodiy mexanizmi ichki investitsion salohiyatni safarbar etish hisobidan tiklanadi

c) maksimal darajada o‘rnatilmog‘i lozim. Buning natijasida mamlakatning iqtisodiy mexanizmi ichki investitsion salohiyatni safarbar etish hisobidan tiklanadi

d) maksimal darajada o‘rnatilmog‘i lozim. Buning natijasida mamlakatning iqtisodiy mexanizmi tashqi investitsion salohiyatni safarbar etish hisobidan tiklanadi

2.2.17. Soliqlarning yuqori ostonasi ...

a) kapitalning chetga chiqib ketishiga olib keladi

b) kapitalning chetdan kirib kelishiga olib keladi

c) kapitalning samaradorligini oshiradi

d) kapitalning holatiga o‘z ta‘sirini ko‘rsatmaydi

2.2.18. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish kerak, albatta. Biroq summar o‘lchovlarda sof daromadning 30% dan ortiq qismining undirilishida ...

a) odatda, mamlakatning iqtisodiy o‘sishi to‘xtamaydi

b) odatda, mamlakatning iqtisodiy o‘sishi o‘zgarishsiz qoladi

c) mamlakatning iqtisodiy o‘sishi to‘xtaydi

d) mamlakatning iqtisodiy o‘sishi jadallashadi

2.2.19. Soliq imtiyozlari ...

a) ochiqlik xarakteriga ega bo‘lishi va barcha takror ishlab chiqarish subyektlari uchun teng bo‘lishi kerak

b) ochiqlik xarakteriga ega bo‘lishi va barcha takror ishlab chiqarish subyektlari uchun noteng bo‘lishi kerak

c) yopiqlik xarakteriga ega bo‘lishi va barcha takror ishlab chiqarish subyektlari uchun teng bo‘lishi kerak

d) yopiqlik xarakteriga ega bo'lishi va barcha takror ishlab chiqarish subyektlari uchun noteng bo'lishi kerak.

2.2.20. Soliq tizimi ...

- a) konfiskatsion xarakterga ega bo'lishi lozim
- b) konfiskatsion xarakterga ega bo'lmasligi lozim
- c) uchun konfiskatsion xarakterga ega bo'lish yoki bo'lmaslik prinsipial ahamiyatga ega emas
- d) barcha javoblar noto'g'ri

2.2.21. Faqat, jumladan, individual daromadlarning o'sishida ifodalangan ...

- a) milliy boylikning kamayishi soliqqa tortiladigan baza (asos)ning barqaror o'sishini ta'minlashi mumkin
- b) milliy boylikning o'sishi soliqqa tortiladigan baza (asos)ning barqarorligini ta'minlashi mumkin
- c) milliy boylikning o'sishi soliqqa tortiladigan baza (asos)ning barqaror pasayishi ta'minlashi mumkin
- d) milliy boylikning o'sishi soliqqa tortiladigan baza (asos)ning barqaror o'sishini ta'minlashi mumkin

2.2.22. Qonunlar va qoidalarning barqarorligini davlat kafolatlagan iqtisodiy tizimda ...

- a) soliqlarning summar o'lchovi beqaror pasayish tendensiyasiga ega bo'ladi
- b) soliqlarning summar o'lchovi barqaror o'sish tendensiyasiga ega bo'ladi
- c) soliqlarning summar o'lchovi beqaror o'sish tendensiyasiga ega bo'ladi
- d) soliqlarning summar o'lchovi o'sish tendensiyasiga ega bo'ladi

2.2.23. Barqarorlik kafolati sifatida davlat o'zining majburiyatlarini buzishni boshladimi ...

- a) kapital xufyona iqtisodiyotga yoki xorijga o'tmasa-da, byudjetning daromadlar bazasi (asosi)ni qisqartiraveradi
- b) kapital xufyona iqtisodiyotga yoki xorijga o'tmasdan, byudjetning daromadlar bazasi (asosi)ni kengaytiraveradi
- c) kapital xufyona iqtisodiyotga yoki xorijga o'tishni boshlab, byudjetning daromadlar bazasi (asosi)ni qisqartiraveradi

d) kapital xufyona iqtisodiyotga yoki xorijga o'tishni boshlab, byudjetning daromadlar bazasi (asosi)ni kengaytiraveradi

2.2.24. Soliq tizimi...

- a) o'rtacha, ochiq va samarali bo'lmog'i lozim
- b) oddiy, ochiq va samarali bo'lmog'i lozim
- c) oddiy, lekin yopiq va samaraliroq bo'lmog'i lozim
- d) murakkab, lekin ochiq va samarali bo'lmog'i lozim

2.2.25. Soliqlar sonini, soliqlarga tortish obyektlarini ko'paytirish, ko'p bosqichli soliqlarni joriy etish...

a) soliqlarni undirish bo'yicha xarajatlarning ortishiga, boqimanda va jarimalarning o'sishiga va pirovardida mulkni qamoqqa olish, soliq to'lovchini kasod deb e'lon qilish va h.k. yo'llar orqali iqtisodiyotning yemirilishiga olib keladi

b) soliqlarni undirish bo'yicha xarajatlarning kamayishiga, boqimanda va jarimalarning o'sishiga va pirovardida mulkni qamoqqa olish, soliq to'lovchini kasod deb e'lon qilish va h.k. yo'llar orqali iqtisodiyotning yemirilishiga olib keladi

c) soliqlarni undirish bo'yicha xarajatlarning ortishiga, boqimanda va jarimalarning kamayishiga va pirovardida mulkni qamoqqa olish, soliq to'lovchini kasod deb e'lon qilish va h.k. yo'llar orqali iqtisodiyotning yemirilishiga olib keladi

d) soliqlarni undirish bo'yicha xarajatlarning ortishiga, boqimanda va jarimalarning o'sishiga va pirovardida mulkni qamoqqa olmaslik, soliq to'lovchini kasod deb e'lon qilmaslik va h.k. yo'llar orqali iqtisodiyotning yemirilishiga olib keladi

2.2.26. Soliqlarga tortish egri (bilvosita) tizimining ustuvorligi byudjet daromadlarini shakllantirish nuqtayi nazaridan qulay hisoblanadi. Lekin bu narsa oxir-oqibatda ...

a) mamlakat aholisi asosiy qismi ahvolining yaxshilanishiga olib keladi. Chunki bunday soliqlarning yuki tovarlar va xizmatlarning oraliq iste'molchisi gardani (zimmasi)ga, ya'ni yashash minimumi darajasida yoki sotsial tirikchilik darajasida daromadga ega aholining 80 - 90% qismiga yuklanadi. Bu paradoks daromadlarning turli darajalarida iste'molning nisbatan bir xil darajasiga asoslangan

b) mamlakat aholisi asosiy qismi ahvolining o'zgarasligiga olib keladi. Chunki bunday soliqlarning yuki tovarlar va xizmatlarning yakuniy (oxirgi) iste'molchisi gardani (zimmasi)ga, ya'ni yashash minimumi darajasida yoki sotsial tirikchilik darajasida daromadga ega aholining 80 – 90% qismiga yuklanadi. Bu paradoks daromadlarning turli darajalarida iste'molning nisbatan har xil darajasiga asoslangan

c) mamlakat aholisi asosiy qismining qashshoqlanishiga olib keladi. Chunki bunday soliqlarning yuki tovarlar va xizmatlarning yakuniy (oxirgi) iste'molchisi gardani (zimmasi)ga, ya'ni yashash minimumi darajasida yoki sotsial tirikchilik darajasida daromadga ega aholining 80 – 90% qismiga yuklanadi. Bu paradoks daromadlarning turli darajalarida iste'molning nisbatan bir xil darajasiga asoslangan

d) mamlakat aholisi asosiy qismining qashshoqlanishiga olib keladi. Chunki bunday soliqlarning yuki tovarlar va xizmatlarning yakuniy (oxirgi) iste'molchisi gardani (zimmasi)ga, ya'ni yashash maksimum darajasida yoki sotsial tirikchilik darajasida daromadga ega aholining 80 – 90% qismiga yuklanadi. Bu paradoks daromadlarning bir xil darajalarida iste'molning nisbatan har xil darajasiga asoslangan

2.2.27. Egri (bilvosita) soliqlar tizimining xavfliligi shundaki, bu tizimda ...

a) aholining asosiy qismiga jamg'armalar berib qo'yiladi va bu, o'z navbatida, kredit tizimi va ikkilamchi moliyaviy bozor tizimi asoslariga zarar yetkazmaydi. Egri (bilvosita) soliqlardan voz kechgan AQSh tajribasi bunga yaqqol tasdiqdir

b) aholining asosiy qismidan jamg'armalar olib qo'yiladi va bu, o'z navbatida, kredit tizimi va ikkilamchi moliyaviy bozor tizimi asoslarini buzadi. Egri (bilvosita) soliqlardan voz kechgan AQSh tajribasi bunga yaqqol tasdiqdir

c) aholining asosiy qismiga jamg'armalar berilmaydi va bu, o'z navbatida, kredit tizimi va ikkilamchi moliyaviy bozor tizimi asoslarini buzmaydi. Egri (bilvosita) soliqlardan voz kechmagan AQSh tajribasi bunga yaqqol tasdiqdir

d) aholining asosiy qismidan jamg'armalar olib qo'yiladi va bu, o'z navbatida, kredit tizimi va ikkilamchi moliyaviy bozor tizimi asoslarini yanada mustahkamlaydi. Egri (bilvosita) soliqlardan voz kechmagan AQSh tajribasi bunga yaqqol tasdiqdir

2.2.28. Egri (bilvosita) soliqlarni ...

a) sog'liq uchun zararli bo'lgan tovarlar, zeb-ziynat buyumlari, ayrim hollarda import qilinadigan tovarlar va xizmatlar hamda boshqa bir qancha o'ziga xos bo'lgan maxsus holatlarga nisbatan joriy etish zarur

b) sog'liq uchun zararli bo'lmagan tovarlar, zeb-ziynat buyumlari, ayrim hollarda import qilinadigan tovarlar va xizmatlar hamda boshqa bir qancha o'ziga xos bo'lgan maxsus holatlarga nisbatan joriy etish zarur

c) sog'liq uchun zararli bo'lmagan tovarlar, zeb-ziynat buyumlari, ayrim hollarda eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar hamda boshqa bir qancha o'ziga xos bo'lgan maxsus holatlarga nisbatan joriy etish zarur

d) sog'liq uchun zararli bo'lgan tovarlar, zeb-ziynat buyumlari, ayrim hollarda eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar hamda boshqa bir qancha o'ziga xos bo'lmagan maxsus holatlarga nisbatan joriy etish zarur

2.2.29. Daromad va mol-mulkdan olinadigan soliqlar ...

a) soliq bazasining asosiysi hisoblanishi (xizmat qilishi) kerak emas. Ularni progressiv soliqqa tortish prinsiplariga asosan qurmoq lozim

b) soliq bazasining asosiysi hisoblanishi (xizmat qilishi) kerak bo'lsa-da, ularni proporsional soliqqa tortish prinsiplariga asosan qurmoq shart emas

c) soliq bazasining asosiysi hisoblanishi (xizmat qilishi) kerak emas. Ularni regressiv soliqqa tortish prinsiplariga asosan qurmoq lozim

d) soliq bazasining asosiysi hisoblanishi (xizmat qilishi) kerak. Ularni proporsional soliqqa tortish prinsiplariga asosan qurmoq lozim

2.2.30. Bozor iqtisodiyoti sharoitida shaxsiy tashabbusiz va jamiyat barcha a'zolarining samarali mehnatsiz iqtisodiyotni tiklash murakkabligicha qolaveradi. Holbuki, soliqlar...

a) bozor iqtisodiyotida mehnatning asosiy rag'batlantirilishi (motivatsiya qilinishi)ni olib qo'ymaydi, ya'ni mehnat daromad keltirishi lozim

b) bozor iqtisodiyotida mehnatning asosiy rag'batlantirilishi (motivatsiya qilinishi)ni olib qo'ymaydi, ya'ni mehnat daromad keltirishi shart emas

c) bozor iqtisodiyotida mehnatning asosiy rag'batlantirilishi (motivatsiya qilinishi)ni olib qo'yadi, ya'ni mehnat daromad keltirishi lozim

d) bozor iqtisodiyotida mehnatning asosiy rag'batlantirilishi (motivatsiya qilinishi)ga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi va bu narsa «mehnat daromad keltirishi lozim» degan tezisga zid emas

2.2.31. Mamlakat iqtisodiyotiga soliq siyosatining ta'siri...

a) bevosita namoyon bo'ladi – yuqori soliq ostonasi takror ishlab chiqarish jarayonining investitsion imkoniyatlarini qisqartiradi (toraytiradi), jamiyatda iste'mol darajasi pasayadi va bu narsa, o'z navbatida, ishlab chiqarish va xizmat sektorlari o'sish bazalari (asoslari)ning pasayishiga olib keladi

b) bevosita namoyon bo'lmaydi – yuqori soliq ostonasi takror ishlab chiqarish jarayonining investitsion imkoniyatlarini qisqartirmaydi (toraytirmaydi), jamiyatda iste'mol darajasi pasayadi va bu narsa, o'z navbatida, ishlab chiqarish va xizmat sektorlari o'sish bazalari (asoslari)ning pasayishiga olib kelmaydi

c) bevosita namoyon bo'ladi – yuqori soliq ostonasi takror ishlab chiqarish jarayonining investitsion imkoniyatlarini qisqartiradi (toraytiradi), jamiyatda iste'mol darajasi pasaymaydi va bu narsa, o'z navbatida, ishlab chiqarish va xizmat sektorlari o'sish bazalari (asoslari)ning pasayishiga olib kelmaydi

d) bevosita namoyon bo'lmaydi – yuqori soliq ostonasi takror ishlab chiqarish jarayonining investitsion imkoniyatlarini qisqartiradi (toraytiradi), jamiyatda iste'mol darajasi pasayadi va bu narsa, o'z navbatida, ishlab chiqarish va xizmat sektorlari o'sish bazalari (asoslari)ning kengayishiga olib keladi

2.2.32. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismlari (yo'nalishlari)dan biri...

- a) sifatida pul siyosatini qarash maqsadga muvofiq emas
- b) sifatida pul siyosatini qarasa ham, qaramasa ham bo'la-veradi
- c) pul siyosati hisoblanadi
- d) pul siyosati hisoblanmaydi, chunki u mustaqil siyosatdir

2.2.33. Agar muomaladagi pul miqdori tovarlar massasi miqdoriga (pulning aylanish tezligini hisobga olgan holda) mos kelmasa², u holda...

- a) pul massasining yetmagan qismi qog'oz pullar (pullarning surrogati) hisobidan to'ldiriladi (tiklanadi)
- b) pul massasining yetmagan qismi qog'oz pullar (pullarning surrogati) yoki xorijiy valyuta hisobidan to'ldiriladi (tiklanadi)
- c) pul massasining yetmagan qismi xorijiy valyuta hisobidan to'ldiriladi (tiklanadi)
- d) pul massasining yetmagan qismi qog'oz pullar (pullarning surrogati) yoki xorijiy valyuta hisobidan to'ldirilishi maqsadga muvofiq emas

2.2.34. Agar pul massasi unga bo'lgan talabdan ortiq bo'lsa³, u holda...

- a) yo pul massasining mamlakatdan chetga chiqmasli-

² Tabiiyki, bu variantlarning barchasi mamlakatning qonunchiligiga ham bevosita bog'liq – mamlakatda xorijiy valyutaning muomalada bo'lishiga ruxsat beriladimi yoki yo'q, milliy valyuta konvertatsiya qilinadimi yoki yo'q va h.k.

³ Tabiiyki, bu yerda ham mazkur variantlarning barchasi mamlakatning qonunchiligiga bog'liq – mamlakatda xorijiy valyutaning muomalada bo'lishiga ruxsat beriladimi yoki yo'q, milliy valyuta konvertatsiya qilinadimi yoki yo'q va h.k.

gi (oqmasligi) yoki milliy valyutaning qadrsizlanishi sodir bo'ladi

b) yo pul massasining mamlakatdan chetga chiqishi (oqi-shi) yoki milliy valyuta qadrining oshishi sodir bo'ladi

c) yo pul massasining mamlakatga kirib kelishi yoki milliy valyutaning qadrsizlanishi sodir bo'ladi

d) yo pul massasining mamlakatdan chetga chiqishi (oqi-shi) yoki milliy valyutaning qadrsizlanishi sodir bo'ladi

2.2.35. Tovarlar massasi cheklanganda pul emissiyasi ...

a) boshqa mamlakatlarning pul birligiga nisbatan milliy pul birligining barqarorlashuviga olib keladi

b) boshqa mamlakatlarning pul birligiga nisbatan milliy pul birligining qadrsizlanishiga olib keladi

c) boshqa mamlakatlarning pul birligiga nisbatan milliy pul birligining qadrsizlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi

d) boshqa mamlakatlarning pul birligiga nisbatan milliy pul birligining barqarorlashuviga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi

2.2.36. Emissiya siyosati va milliy valyutaning barqarorligini ta'minlash ...

a) pul siyosatining tarkibiy qismlari (yo'nalishlari)dir

b) pul siyosatining tarkibiy qismlari (yo'nalishlari) hisoblanmaydi

c) o'ziga xos iqtisodiy munosabatlarni o'z ichiga olib, ular pul siyosatiga unchalik aloqador emas

d) pul siyosatiga nisbatan mustaqil siyosat hisoblanadi

2.2.37. Emission siyosat muomala uchun zarur bo'lgan pulning miqdorini aniqlashdan tashqari ...

a) yana boshqa bir yo'nalishga ega. Bu yo'nalish byudjet daromadlarini qisqartirishdir. U alohida ehtiyotkorlikni talab etadi

b) yana boshqa bir yo'nalishga ega. Bu yo'nalish byudjet daromadlarining barqarorligini ta'minlashdir. U alohida ehtiyotkorlikni talab etmaydi

c) yana boshqa bir yo'nalishga ega. Bu yo'nalish byudjet daromadlarini ko'paytirishdir. U alohida ehtiyotkorlikni talab etadi

d) yana boshqa bir yo'nalishga ega. Bu yo'nalish byudjet daromadlarining o'zgaruvchanligini ta'minlashdir. U umumiy ehtiyotkorlikni talab etadi

2.2.38. Ma'lum bir miqdoriy chegaradan o'tilganidan so'ng pul tizimi...

a) inflyatsiyaga moyil (ta'sirchan) bo'lib qoladi, ya'ni byudjet daromadlarining real qadrsizlanishi sodir bo'lishi mumkin

b) inflyatsiyaga moyil (ta'sirchan) bo'lib qolmaydi, ya'ni byudjet daromadlarining real qadrsizlanishi sodir bo'lishi mumkin emas

c) inflyatsiyaga moyil (ta'sirchan) bo'lib qoladi, ya'ni byudjet daromadlarining nominal qadrsizlanishi sodir bo'lishi mumkin

d) inflyatsiyaga moyil (ta'sirchan) bo'lib qolmaydi, ya'ni byudjet daromadlarining nominal qadrsizlanishi sodir bo'lishi mumkin emas

2.2.39. Agar qandaydir bir sabablarga ko'ra davlat o'z pul tizimini tartibga solishga qodir bo'lmasa, u holda...

a) mamlakatning iqtisodiy xavfsizligiga putur etadi. Shunga qaramasdan, mamlakatning milliy valyutasi boshqa kuchli valyutalarning ekspansiyasiga qarshi tura oladi va mamlakat milliy boylikdan mahrum bo'lib qolmasligi mumkin (o'zaro hisobga olishlar, aksiyalarni sotib olish va h.k.lar orqali)

b) mamlakatning iqtisodiy xavfsizligiga putur etadi. Chunki bunday sharoitda mamlakatning milliy valyutasi boshqa kuchli valyutalarning ekspansiyasiga qarshi tura olmaydi va mamlakat milliy boylikdan mahrum bo'lib qolish mumkin (o'zaro hisobga olishlar, aksiyalarni sotib olish va h.k.lar orqali)

c) mamlakatning iqtisodiy xavfsizligiga putur yetishidan tashvishga tushmaslik kerak. Chunki bunday sharoitda mamlakatning milliy valyutasi boshqa kuchli valyutalarning ekspansiyasiga qarshi tura oladi va mamlakat milliy boylikdan mahrum bo'lib qolmasligi mumkin (o'zaro hisobga olishlar, aksiyalarni sotib olish va h.k.lar orqali)

d) mamlakatning, avvalo, siyosiy xavfsizligiga putur eta-

di. Chunki bunday sharoitda mamlakatning milliy valyutasi boshqa kuchli valyutalarning ekspansiyasiga qarshi tura olmaydi va mamlakat milliy boylıkdan mahrum bo'lib qolish mumkin (o'zaro hisobga olishlar, aksiyalarni sotib olish va h.k.lar orqali)

2.2.40. Kredit siyosati moliyaviy siyosatning ...

a) tarkibiy qismi (yo'nalishi) bo'lib, uning namoyon bo'lishi mamlakatning moliya tizimi orqali amalga oshiriladi

b) tarkibiy qismi (yo'nalishi) bo'lmasdan, uning namoyon bo'lishi mamlakatning o'ziga xos va mustaqil bo'lgan krediti tizimi orqali amalga oshiriladi

c) tarkibiy qismi (yo'nalishi) bo'lib, uning namoyon bo'lishi mamlakatning krediti tizimi orqali amalga oshiriladi

d) tarkibiy qismi (yo'nalishi) bo'lmasdan, uning namoyon bo'lishi mamlakatning bank tizimi orqali amalga oshiriladi

2.2.41. Kredit tizimi ...

a) ssuda kapitalining o'sishini ta'minlaydi

b) ssuda kapitalining qisqarishiga xizmat qiladi

c) ssuda kapitalining samaradorligiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) ssuda kapitalining faoliyat ko'rsatishini ta'minlaydi

2.2.42. Ssuda kapitali takror ishlab chiqarish jarayoni ni amalga oshirishning muhim sharti hisoblanib ...

a) moliyaviy mablag'larni to'ldirish va investitsiyalar uchun mablag'larning qarzga olinishini ta'minlaydi

b) aylanma mablag'larni to'ldirish va investitsiyalar uchun mablag'larning qarzga olinishini ta'minlaydi

c) moddiy mablag'larni to'ldirish va investitsiyalar uchun mablag'larning ko'paytirilishini ta'minlaydi

d) iqtisodiy mablag'larni iqtisod qilish va investitsiyalar uchun mablag'larning ko'paytirilishi ta'minlaydi

2.2.43. Iqtisodiyotning kredit sektori ...

a) o'rtacha kredit normasini oshirish uchun ham xizmat qiladi

b) o'rtacha tannarx normasini kamaytirish uchun ham xizmat qiladi

c) o'rtacha iqtisodiy faollik normasini o'zgartirmasdan goldirish uchun ham xizmat qiladi

d) o'rtacha foyda normasini tenglashtirish uchun ham xizmat qiladi

2.2.44. Foiz stavkasining darajasi ...

a) bilan jamiyatdagi iqtisodiy faollik bir-biriga bog'liq emas

b) jamiyatdagi iqtisodiy faollikka faqat ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin

c) jamiyatdagi iqtisodiy faollikka salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin

d) jamiyatdagi iqtisodiy faollikka ta'sir etmaydi

2.2.45. Foiz stavkasi asossiz darajada yuqori bo'lsa, quyidagi salbiy oqibatlariga olib kelishi mumkin ...

a) kreditlarning qaytarilmasligi; ishlab chiqarish sektori va xizmatlar sektorida mahsulotlar narxining o'sishi

b) qarzga oluvchilar rentabellik darajasining pasayishi va buning oqibatida soliqqa tortiladigan bazaning qisqarishi

c) ishlab chiqarishning qisqarishi; takror ishlab chiqarish jarayoni subyektlari daromadlarining pasayishi natijasida ichki iste'mol bozorining torayishi

d) barcha javoblar to'g'ri

2.2.46. Kreditning arzonlashuvi ...

a) ishlab chiqarishning sog'lomlashuviga, tovarlar massasining ortishiga, tovarlar va xizmatlar bahosining pasayishiga, ana shularning natijasida esa takror ishlab chiqarish jarayoni subyektlari daromadlarining oshishiga, soliqqa tortish bazasining kengayishiga va buning oqibatida byudjet daromadlarining ko'payishiga olib keladi

b) ishlab chiqarishning sog'lomlashuviga, tovarlar massasining ortishiga, tovarlar va xizmatlar bahosining ham ortishiga, ana shularning natijasida esa takror ishlab chiqarish jarayoni subyektlari daromadlarining oshishiga, soliqqa tortish bazasining kengayishiga va buning oqibatida byudjet daromadlarining ko'payishiga olib keladi

c) ishlab chiqarishning sog'lomlashuviga, tovarlar massasining ortishiga, tovarlar va xizmatlar bahosining pasayishiga,

ana shularning natijasida esa takror ishlab chiqarish jarayoni subyektlari daromadlarining oshishiga, soliqqa tortish bazasining torayishiga va buning oqibatida byudjet daromadlarining ham qisqarishiga olib kelmaydi

d) ishlab chiqarishning izdan chiqishiga, tovarlar massasining kamayishiga, tovarlar va xizmatlar bahosining ortishiga, ana shularning natijasida esa takror ishlab chiqarish jarayoni subyektlari daromadlarining kamayishiga, soliqqa tortish bazasining kengayishiga va buning oqibatida byudjet daromadlarining ko'payishiga olib kelmaydi

2.2.47. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'naliishi) sifatida davlatning baho siyosati ...

a) afsuski, monopol tovar va xizmatlar bahosi hamda tarifining korrektirovka qilinishi (o'zgartirilishi) orqali ifodalanmaydi

b) oligopol tovar va xizmatlar bahosi hamda tarifining korrektirovka qilinishi (o'zgartirilishi) orqali ifodalanadi

c) monopol tovar va xizmatlar bahosi hamda tarifining korrektirovka qilinishi (o'zgartirilishi) orqali ifodalanadi

d) oligopol tovar va xizmatlar bahosi hamda tarifining korrektirovka qilinishi (o'zgartirilishi) orqali ifodalanmaydi

2.2.48. Yer, yerosti boyliklari, suv havzalari, temir yo'llar, elektr uzatish tarmoqlari, neft va gaz quvurlari davlatning monopol egaligidadir. Bu tarmoqlar ...

a) tovarlari va xizmatlari bahosining o'sishi (ortishi) milliy xo'jalik barcha boshqa sektorlarida baholarning o'sishiga olib keladi

b) tovarlari va xizmatlari bahosining o'sishi (ortishi) har doim ham milliy xo'jalik barcha boshqa sektorlarida baholarning o'sishiga olib kelmaydi

c) ...da tannarxning o'sishi (ortishi) milliy xo'jalik barcha boshqa sektorlarida baholarning o'sishiga olib keladi

d) ...da foyda summasining o'sishi (ortishi) milliy xo'jalik barcha boshqa sektorlarida baholarning o'sishiga olib keladi

2.2.49. Baho siyosati iqtisodiyotni tartibga solish ...

a) ...ning muhim omili hisoblanmaydi

- b) ...ning muhim omili hisoblanadi
- c) ...da prinsipial ahamiyatga ega emas
- d) ...ning yakka-yu yagona omili hisoblanadi

2.2.50. Investitsiya siyosati moliyaviy siyosatning tarkibiy qismlari (yo'nalishlari)dan biri bo'lib, u, eng avvalo ...

a) mamlakat iqtisodiyotining real sektoriga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun sharoitlarni yaratish bo'yicha tadbirlar kompleksidan iborat

b) mamlakat iqtisodiyotining real sektoriga o'z investitsiyalarini jalb qilish uchun sharoitlarni yaratish bo'yicha tadbirlar kompleksidan iborat

c) mamlakat iqtisodiyotining real sektoriga o'z va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun sharoitlarni yaratish bo'yicha tadbirlar kompleksidan iborat

d) mamlakat iqtisodiyotining nominal sektoriga o'z va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun sharoitlarni yaratish bo'yicha tadbirlar kompleksidan iborat

2.2.51. Investitsiya siyosati...

a) davlat boshqaruvi va xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasini boshqarishning ayrim darajalarida amalga oshiriladi

b) davlat boshqaruvi va xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasini boshqarishning turli darajalarida amalga oshiriladi

c) davlat boshqaruvi va xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasini boshqarishning yuqori darajalarida amalga oshiriladi

d) davlat boshqaruvi va xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasini boshqarishning quyi darajalarida amalga oshiriladi

2.2.52. Investitsion siyosatning asosiy vazifasi...

a) faqat mamlakatning real sektoriga investorlar tomonidan moddiy resurslarni kiritish (joylashtirish), mamlakatdan kapitalning «qochib» ketmasligi va, aksincha, mamlakatga xorijiy kapitallar oqimining kirib kelishi uchun sharoitlarni yaratish orqali ifodalanadi

b) faqat mamlakatning real sektoriga investorlar tomonidan pul resurslarni kiritish (joylashtirish), mamlakatdan ka-

pitalning «qochib» ketmasligi va, aksincha, mamlakatga xorijiy kapitallar oqimining kirib kelishi va chiqib ketishi uchun sharoitlarni yaratish orqali ifodalanadi

c) mamlakat iqtisodiyotiga investorlar tomonidan kapital resurslarni kiritish (joylashtirish), mamlakatdan kapitalning «qochib» ketmasligi va, aksincha, mamlakatga xorijiy va o'z kapitallari oqimining kirib kelishi va chiqib ketishi uchun sharoitlarni yaratish orqali ifodalanadi

d) mamlakat iqtisodiyotiga investorlar tomonidan moliyaviy resurslarni kiritish (joylashtirish), mamlakatdan kapitalning «qochib» ketmasligi va, aksincha, mamlakatga xorijiy kapitallar oqimining kirib kelishi uchun sharoitlarni yaratish orqali ifodalanadi

2.2.53. Sotsial moliyaviy siyosat Konstitutsiyaga muvofiq ...

a) mamlakat ishchi va xizmatchilarining huquqlarini moliyaviy jihatdan ta'minlash bilan bog'liq

b) mamlakat aholisining huquqlarini moliyaviy jihatdan ta'minlash bilan bog'liq

c) mamlakat yoshlarining huquqlarini moliyaviy jihatdan ta'minlash bilan bog'liq

d) mamlakat nafaqaxo'rlarining huquqlarini moliyaviy jihatdan ta'minlash bilan bog'liq

2.2.54. Sotsial moliyaviy siyosat ...

a) pensiya siyosati, immigratsion siyosat, aholi ayrim sotsial guruhlariga moliyaviy yordam ko'rsatish siyosati va boshqa siyosatlardan biroz bo'lsa-da farq qiladi

b) pensiya siyosati, immigratsion siyosat, aholi ayrim sotsial guruhlariga moliyaviy yordam ko'rsatish siyosati va boshqa siyosatlarni o'z ichiga oladi

c) pensiya siyosati, immigratsion siyosat, aholi ayrim sotsial guruhlariga moliyaviy yordam ko'rsatish siyosati va boshqa siyosatlardan o'ziga xosligi bilan ajralib turadi

d) pensiya siyosati, immigratsion siyosat, aholi ayrim sotsial guruhlariga moddiy yordam ko'rsatish siyosati va boshqa siyosatlarning xususiy ko'rinishidir

2.2.55. Boj siyosatini moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) sifatida qarash bilan birgalikda ...

a) uni soliq va baho siyosatlarining ham bir qismi sifatida e'tiborga olish kerak. Chunki soliqlar va bojlar (boj yig'implari) tovar va xizmatlarning bahosiga bevosita ta'sir ko'rsatadi

b) uni soliq va baho siyosatlarining ham bir qismi sifatida e'tiborga olmaslik kerak. Chunki soliqlar va bojlar (boj yig'implari) tovar va xizmatlarning bahosiga bevosita ta'sir ko'rsatmaydi

c) uni faqat soliq siyosatining ham bir qismi sifatida e'tiborga olish kerak. Chunki soliqlar tovar va xizmatlarning bahosiga bevosita ta'sir ko'rsatadi

d) uni faqat baho siyosatining ham bir qismi sifatida e'tiborga olish kerak. Chunki bojlar (boj yig'implari) tovar va xizmatlarning bahosiga bevosita ta'sir ko'rsatadi

2.2.56. Bir vaqtning o'zida boj siyosati mamlakat iqtisodiyotiga ta'sir ko'rsatishning o'ziga xos usuliga ham egadir. Usulning o'ziga xosligi shundaki ...

a) bu siyosat, bir tomondan, mamlakatga import qilinayotgan tovarlar va xizmatlarni toraytirishi yoki cheklashi, ikkinchi tomondan, mamlakatdan tovarlar va xizmatlar eksportini rag'batlantirishi yoki unga to'sqinlik qilishi mumkin

b) bu siyosat, bir tomondan, mamlakat ichki bozoriga import qilinayotgan tovarlarni kengaytirishi yoki cheklashi, ikkinchi tomondan, mamlakatdan tovarlar eksportini rag'batlantirishi yoki unga to'sqinlik qilishi mumkin

c) bu siyosat, bir tomondan, mamlakat ichki bozoriga import qilinayotgan tovarlar va xizmatlarni kengaytirishi yoki cheklashi, ikkinchi tomondan, mamlakatdan tovarlar va xizmatlar eksportini rag'batlantirishi yoki unga to'sqinlik qilishi mumkin

d) bu siyosat, bir tomondan, mamlakat tashqi bozoriga eksport qilinayotgan tovarlar va xizmatlarni kengaytirishi yoki cheklashi, ikkinchi tomondan, mamlakatdan tovarlar va xizmatlar importini rag'batlantirishi yoki unga to'sqinlik qilishi mumkin

2.2.57. Mamlakatda o'xshashi bo'lmagan texnologik asbob-uskunani import qilishga 20% li boj yig'imi o'rnatilsa, bu narsa ...

a) mamlakatdagi ishlab chiqaruvchilarning investitsion imkoniyatlarini kamaytiradi, ichki ishlab chiqarishning o'sish sur'atlarini oshiradi, import qilinadigan mahsulotlarning salmog'ini kamaytiradi

b) mamlakatdagi ishlab chiqaruvchilarning investitsion imkoniyatlarini kamaytiradi, ichki ishlab chiqarishning o'sish sur'atlarini pasaytiradi, import qilinadigan mahsulotlarning salmog'ini oshiradi

c) mamlakatdagi ishlab chiqaruvchilarning investitsion imkoniyatlarini va shunga mos ravishda ichki ishlab chiqarishning o'sish sur'atlarini ham yuksaltiradi, import qilinadigan mahsulotlarning salmog'ini oshiradi

d) mamlakatdagi ishlab chiqaruvchilarning investitsion imkoniyatlarini, ichki ishlab chiqarishning o'sish sur'atlarini va import qilinadigan mahsulotlarning salmog'ini kamaytiradi

2.2.58. Har qanday mamlakatning boj siyosati ...

a) havorang xarakterga egadir. Chunki boj undirish cheklovchi yoki rag'batlantiruvchi stavkalarining joriy etilishi xuddi shunday javob choralarining qo'llanilishi bilan kuzatiladi

b) bumerang harakatiga egadir. Chunki boj undirish cheklovchi stavkalarining joriy etilishi xuddi shunday javob choralarining qo'llanilishi bilan kuzatiladi

c) havorang xarakterga egadir. Chunki boj undirish rag'batlantiruvchi stavkalarining joriy etilishi xuddi shunday javob choralarining qo'llanilishi bilan kuzatiladi

d) bumerang harakatiga egadir. Chunki boj undirish cheklovchi yoki rag'batlantiruvchi stavkalarining joriy etilishi xuddi shunday javob choralarining qo'llanilishi bilan kuzatiladi

2.2.59. Boj siyosati yo'nalishining tanlanishi ...

a) mamlakatning siyosiy ahvoliga mos kelishi kerak

b) mamlakatning iqtisodiy ahvoliga mos kelishi kerak

c) mamlakatning madaniy ahvoliga mos kelishi kerak

d) mamlakatning ma'rifiy ahvoliga mos kelishi kerak

2.2.60. Agar biz bugun oziq-ovqat va kundalik ehtiyoj tovarlarining import qilinishiga bog'liq bo'lsak ...

- a) bu boj stavkalarida o'z aksini topmog'i lozim
- b) bu boj stavkalarida o'z aksini topmasa ham bo'ladi
- c) buning boj stavkalariga aloqasi yo'q
- d) bu boj stavkalariga daxldordir

2.2.61. Boj stavkalari rag'batlantiruvchi bo'lsa, u holda ...

- a) mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar xorijiy tovarlar bilan raqobat qila oladi
- b) mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar xorijiy tovarlar bilan teng imkoniyatga ega bo'ladi
- c) mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar xorijiy tovarlar bilan raqobat qila olmay qoladi
- d) mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar mahalliy tovarlar bilan raqobat qila oladi

2.2.62. Aksariyat hollarda mamlakatning boj siyosati bojxona bojlari va to'lovlarini oshirishga yo'naltirilgan ...

- a) byudjet siyosatiga bog'liq bo'ladi
- b) moliya siyosatiga bog'liq bo'ladi
- c) iqtisodiy siyosatga bog'liq bo'ladi
- d) ijtimoiy siyosatga bog'liq bo'ladi

2.2.63. Moliyaviy siyosat va uning tarkibiy qism (yo'nalish)lari ...

a) ilmiy jihatdan asoslangan bo'lmasa ham, ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan, muvofiqlashtirilgan, takror ishlab chiqarish subyektlarining manfaatlariga zid kelmaydigan bo'lishi kerak

b) ilmiy jihatdan asoslangan, har qanday maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan, muvofiqlashtirilgan, takror ishlab chiqarish obyektlarining manfaatlariga zid kelmaydigan bo'lishi kerak

c) ilmiy jihatdan asoslangan, ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan, muvofiqlashtirilgan, takror ishlab chiqarish subyektlarining manfaatlariga zid kelmaydigan bo'lishi kerak

d) ilmiy jihatdan asoslangan, ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan, har doim ham muvofiqlashtirilmagan, takror ishlab chiqarish obyektlarining manfaatlariga zid kelmaydigan bo'lishi kerak

2.2.64. Moliyaviy siyosatning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi...

a) davlat ichki va tashqi qarzlarining kamayishiga, davlat oltin-valyuta zaxiralarining ortishiga, inflyatsiyani to'xtatib turishga, byudjet defitsitining kamayishiga, YIM o'zgarishiga, mamlakat tovarlari raqobatbardoshligining kuchayishiga olib kelmog'i lozim

b) davlat ichki va tashqi qarzlarining kamayishiga, davlat oltin-valyuta zaxiralarining ortishiga, inflyatsiyani jilovlashga, byudjet defitsitining kamayishiga, YIM ko'payishiga, mamlakat tovarlari raqobatbardoshligining kuchayishiga olib kelmog'i lozim

c) davlat ichki va tashqi qarzlarining ortishiga, davlat oltin-valyuta zaxiralarining barqarorligiga, inflyatsiyani jilovlashga, byudjet defitsitining kamayishiga, YIM ko'payishiga, mamlakat tovarlari raqobatbardoshligining o'zgarmasdan qolishiga olib kelmog'i lozim

d) davlat ichki va tashqi qarzlarining kamayishiga, davlat oltin-valyuta zaxiralarining ortishiga, inflyatsiyani jilovlashga, byudjet defitsitiga barham berilishiga, YIM ko'payishiga, mamlakat tovarlari raqobatbardoshligining kuchayishiga olib kelmog'i lozim

2.3. HOZIRGI BOSQICHDAGI MOLIYAVIY SIYOSAT VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

2.3.1. Yaqin o'tmishda, ya'ni sho'rolar davrida mamlakatimiz iqtisodiy va sotsial taraqqiyotiga ma'lum ma'noda...

a) to'sqinlik qilib qolgan moliyaviy siyosat yurgizildi

b) to'sqinlik qilib qolmagan moliyaviy siyosat yurgizildi

c) yetarli darajada xizmat qilgan moliyaviy siyosat yurgizildi

d) daxldor bo'lmagan moliyaviy siyosat yurgizildi

2.3.2. Sho'rolar davrida ...

a) mamlakat taraqqiyotini ta'minlashda faol moliyaviy siyosatning roliga yetarlicha baho berildi

b) mamlakat taraqqiyotini ta'minlashda faol moliyaviy siyosatning roliga yetarlicha baho berilmadi

c) mamlakat taraqqiyotini ta'minlashda faol moliyaviy siyosatning roli to'liq inkor etildi

d) mamlakat taraqqiyotini ta'minlashda faol moliyaviy siyosatning roli e'tibordan mutlaqo chetda qoldi

2.3.3. Sho'rolar davrida jamiyat hayotining barcha jabhalarida, eng avvalo, ...

a) ijtimoiy sohada moliyaviy munosabatlarning roli buzib ko'rsatildi

b) siyosiy sohada moliyaviy munosabatlarning roli buzib ko'rsatildi

c) iqtisodiy sohada moliyaviy munosabatlarning roli buzib ko'rsatildi

d) ijtimoiy-iqtisodiy sohada moliyaviy munosabatlarning roli buzib ko'rsatildi

2.3.4. Sho'rolar davrida moliya va moliyaviy dastaklarning ...

a) faol roli idrok etilib, moliyaviy siyosat talab etilgan muammolarni hal qilishga qaratilgan zarur usullarni ishlab chiqishga o'zlik qilib qoldi

b) faol roli inkor etilganligiga qaramasdan, moliyaviy siyosat talab etilgan muammolarni hal qilishga qaratilgan zarur usullarni ishlab chiqishga o'zlik qilmadi

c) faol roli inkor etilgan bo'lsa-da, moliyaviy siyosat talab etilgan muammolarni hal qilishga qaratilgan zarur usullarni ishlab chiqa oldi

d) faol roli inkor etilib, moliyaviy siyosat talab etilgan muammolarni hal qilishga qaratilgan zarur usullarni ishlab chiqishga o'zlik qilib qoldi

2.3.5. Sho'rolar davrida rivojlanishning ...

a) qisqa davriga mo'ljallangan va ilmiy jihatdan asoslangan konsepsiyalari ishlab chiqilmaganligi, kam samara beradigan, qisqa muddatli foyda olishni ko'zlab amalga oshirilgan chora-tadbirlar iqtisodiyotni qiyin ahvolga tushirdi

b) uzoq davrga mo'ljallangan va ilmiy jihatdan asoslangan konsepsiyalarning ishlab chiqilganligi, kam samara beradigan, uzoq muddatli foyda olishni ko'zlab amalga oshirilgan chora-tadbirlar iqtisodiyotni qiyin ahvolga tushirdi

c) qisqa davrga mo'ljallanmagan va ilmiy jihatdan asoslangan konsepsiyalarning ishlab chiqilmaganligi, yuqori samara beradigan, qisqa muddatli foyda olishni ko'zlab amalga oshirilgan chora-tadbirlar iqtisodiyotni qiyin ahvolga tushirdi

d) uzoq davrga mo'ljallangan va ilmiy jihatdan asoslangan konsepsiyalarning ishlab chiqilmaganligi, kam samara beradigan, qisqa muddatli foyda olishni ko'zlab amalga oshirilgan chora-tadbirlar iqtisodiyotni qiyin ahvolga tushirdi

2.3.6. O'zbekiston mustaqillikka erishib, iqtisodiy rivojlanishda bozor munosabatlariga yuz tutar ekan ...

a) siyosiy hayotning barcha sohalarida bo'lgani kabi, moliya va moliyaviy munosabatlarda ham chuqur islohotlarni amalga oshirishga to'g'ri kelmadi. Belgilangan strategik vazifalar davlatning taktik chora-tadbirlari asosida bajarila boshlandi

b) iqtisodiy hayotning barcha sohalarida bo'lgani kabi, moliya va moliyaviy munosabatlarda ham chuqur islohotlarni amalga oshirishga to'g'ri keldi. Belgilangan taktik vazifalar davlatning strategik chora-tadbirlari asosida bajarila boshlandi

c) ijtimoiy hayotning barcha sohalarida bo'lgani kabi, moliya va moliyaviy munosabatlarda ham chuqur islohotlarni amalga oshirishga to'g'ri keldi. Belgilangan strategik vazifalar davlatning taktik chora-tadbirlari asosida bajarila boshlandi

d) ijtimoiy hayotning barcha sohalarida bo'lgani kabi, moliya va moliyaviy munosabatlarda ham islohotlarni amal-

ga oshirishga to'g'ri keldi. Belgilangan strategik vazifalar davlatning strategik chora-tadbirlari asosida bajarila boshlandi

2.3.7. Mustaqillikning dastlabki yillaridayoq tovarlar va xizmatlarning ...

a) milliy harakatini tartibga solib turuvchi, milliy iqtisodiyotni mustahkamlash va himoya qilishga qaratilgan boj siyosati ishlab chiqilib, hayotga tatbiq etildi

b) mamlakatlararo harakatini tartibga solib turuvchi, milliy iqtisodiyotni mustahkamlash va himoya qilishga qaratilgan boj siyosati ishlab chiqilib, hayotga tatbiq etildi

c) mamlakat ichidagi harakatini tartibga solib turuvchi, milliy iqtisodiyotni mustahkamlashga qaratilgan boj siyosati ishlab chiqilib, hayotga tatbiq etildi

d) mamlakatlararo harakatini tartibga solib turuvchi, milliy iqtisodiyotni himoya qilishga qaratilgan boj siyosati ishlab chiqilib, hayotga tatbiq etildi

2.3.8. Mamlakatimiz mustaqilligining dastlabki yillarida ishlab chiqilgan, hayotga tatbiq etilgan bu siyosat ...

a) hozirgi kunda mamlakat ichki bozoriga past sifatli, inson salomatligiga putur yetkazuvchi tovarlar kirib kelishining oldini olish va ilg'or texnologiyalar, fan-texnika yutuqlari natijalarining mamlakat iqtisodiyotiga kirib kelishini rag'batlantirish yo'lidan og'ishmay amalga oshirilmoqda

b) hozirgi kunda mamlakat tashqi bozoriga past sifatli, inson salomatligiga putur yetkazuvchi tovarlar kirib kelishining oldini olish va ilg'or texnologiyalar, fan-texnika yutuqlari natijalarining mamlakat iqtisodiyotiga kirib kelishini rag'batlantirish yo'lidan og'ishmay amalga oshirilmoqda

c) hozirgi kunda mamlakat ichki bozoriga yuqori sifatli, inson salomatligiga putur yetkazuvchi tovarlar kirib kelishining oldini olish va ilg'or texnologiyalar, fan-texnika yutuqlari natijalarining mamlakat iqtisodiyotiga kirib kelishini rag'batlantirish yo'lidan og'ishmay amalga oshirilmoqda

d) hozirgi kunda mamlakat ichki bozoriga past sifatli, inson salomatligiga putur yetkazmaydigan tovarlar kirib kelishini rag'batlantirish va ilg'or texnologiyalar, fan-texnika yu-

tuqlari natijalarining mamlakat iqtisodiyotiga kirib kelishini sekinlashtirish yo'lidan og'ishmay amalga oshirilmogda

2.3.9. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining birinchisi quyidagilardan iborat ...

a) davlat byudjetidagi profitsitni yo'l qo'yilgan eng kam daraja doirasida (YIMning 3 – 4% atrofida) cheklashga yo'naltirilgan qattiq moliyaviy siyosatni amalga oshirish

b) davlat byudjetidagi profitsitni yo'l qo'yilgan eng yuqori daraja doirasida (YIMning 3 – 4% atrofida) cheklashga yo'naltirilgan qattiq moliyaviy siyosatni amalga oshirish

c) davlat byudjetidagi defitsitni yo'l qo'yilgan eng kam daraja doirasida (YIMning 3 – 4% atrofida) cheklashga yo'naltirilgan qattiq moliyaviy siyosatni amalga oshirish

d) davlat byudjetidagi defitsitni yo'l qo'yilgan eng yuqori daraja doirasida (YIMning 3 – 4% atrofida) cheklashga yo'naltirilgan moliyaviy siyosatni amalga oshirish

2.3.10. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining ikkinchisi quyidagilardan iborat ...

a) davlat xarajatlarining, birinchi navbatda, iqtisodiyotdagi zarur o'zgarishlarning amalga oshirilishi va ishlab chiqarishning o'sishini ko'zlab yo'naltirilishini ta'minlash

b) davlat xarajatlarining, birinchi navbatda, iqtisodiyotdagi zarur tarkibiy o'zgarishlarning amalga oshirilishi va ishlab chiqarishning o'sishini ko'zlab yo'naltirilishini ta'minlash

c) davlat daromadlarining, birinchi navbatda, iqtisodiyotdagi zarur tarkibiy o'zgarishlarning amalga oshirilishi va ishlab chiqarishning bir tekisda turishini ko'zlab yo'naltirilishini ta'minlash

d) davlat daromadlarining, birinchi navbatda, iqtisodiyotdagi tarkibiy o'zgarishlarning amalga oshirilishi va ishlab chiqarishning o'sishini ko'zlab yo'naltirilishini ta'minlash

2.3.11. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining uchinchisi quyidagilardan iborat ...

a) erkin (ochiq) bozor iqtisodiyotini shakllantirish talablaridan kelib chiqqan holda aholining ijtimoiy himoyasini ta'min-

lash, aholining Konstitutsiya bilan kafolatlangan huquqlarini himoya qilishni ta'minlovchi moliyaviy bazani yaratish, erkin mehnat va ishbilarmonlik asosida aholi turmush darajasini ko'tarish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish

b) erkin (ochiq) bozor iqtisodiyotini shakllantirish talablaridan kelib chiqqan holda aholining ijtimoiy himoyasini ta'minlash, aholining Konstitutsiya bilan kafolatlangan huquqlarini himoya qilishni ta'minlovchi moliyaviy bazani yaratish, aholi turmush darajasini ko'tarish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish

c) ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish talablaridan kelib chiqqan holda aholining ijtimoiy ehtiyojlarini ta'minlash, aholining Konstitutsiya bilan kafolatlangan huquqlarini himoya qilishni ta'minlovchi iqtisodiy bazani yaratish, erkin mehnat va ishbilarmonlik asosida aholi turmush darajasini ushlab turish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish

d) ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish talablaridan kelib chiqqan holda aholining ijtimoiy himoyasini ta'minlash, aholining Konstitutsiya bilan kafolatlangan huquqlarini himoya qilishni ta'minlovchi moliyaviy bazani yaratish, erkin mehnat va ishbilarmonlik asosida aholi turmush darajasini ko'tarish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish

2.3.12. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining to'rtinchisi quyidagilardan iborat ...

a) shaxsiy himoyaning adresli bo'lishiga erishish, moliyaviy mablag'larning ijtimoiy yordamga haqiqatda muhtoj aholi qatlamlariga yetib borishini ta'minlash

b) ijtimoiy himoyaning adresli bo'lishiga erishish, moliyaviy mablag'larning ijtimoiy yordamga haqiqatda muhtoj aholi qatlamlariga yetib borishini ta'minlash

c) ijtimoiy himoyaning barchaga barobar bo'lishiga erishish, moliyaviy mablag'larning ijtimoiy yordamga haqiqatda muhtoj aholi qatlamlariga yetib borishini ta'minlash

d) ijtimoiy himoyaning adresli bo'lishiga erishish, moliyaviy mablag'larning ijtimoiy yordamga muhtoj barcha aholi qatlamlariga yetib borishini ta'minlash

2.3.13. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining beshinchisi quyidagilardan iborat ...

a) davlat byudjeti va korxonalar moliyaviy ahvolidning barqarorligini ta'minlash

b) davlat byudjeti va oilalar moliyaviy ahvolidning barqarorligini ta'minlash

c) davlat byudjeti va byudjet tashkilotlari moliyaviy ahvolidning barqarorligini ta'minlash

d) davlat byudjeti va mahalliy byudjetlar moliyaviy ahvolidning barqarorligini ta'minlash

2.3.14. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining oltinchisi quyidagilardan iborat ...

a) byudjet jarayoniga qat'iy rioya qilish

b) byudjet intizomiga qat'iy rioya qilish

c) byudjet prinsiplariga qat'iy rioya qilish

d) byudjet tizimiga qat'iy rioya qilish

2.3.15. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining yettinchisi quyidagilardan iborat ...

a) mahalliy byudjetlarni shakllantirish manbalari bo'lgan respublika soliqlari bilan umumdavlat soliqlari o'rtasida aniq chegara o'tkazish

b) milliy byudjetlarni shakllantirish manbalari bo'lgan respublika soliqlari bilan mahalliy soliqlar o'rtasida aniq chegara o'tkazish

c) davlat byudjetini shakllantirish manbalari bo'lgan respublika soliqlari bilan mahalliy soliqlar o'rtasida aniq chegara o'tkazish

d) mahalliy byudjetlarni shakllantirish manbalari bo'lgan respublika soliqlari bilan mahalliy soliqlar o'rtasida aniq chegara o'tkazish

2.3.16. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining sakkizinchisi quyidagilardan iborat ...

a) byudjet daromadlari katta qismini joylarga birlashtirish, mahalliy byudjetlarning daromad manbalarini mustahkamlash

b) davlat byudjeti daromadlari katta qismini joylarga birlashtirish, milliy byudjetlarning daromad manbalarini mustahkamlash

c) byudjet daromadlari katta qismini joylardan olish, mahalliy byudjetlarning daromad manbalarini mustahkamlash

d) byudjet daromadlarining katta qismini joylar o'rtasida o'zaro taqsimlash, mahalliy byudjetlarning daromad manbalarini mustahkamlash

2.3.17. O'zbekistonda moliyaviy siyosat hozirgi kundagi asosiy vazifalarining to'qqizinchisi quyidagilardan iborat ...

a) soliq siyosati belgilab bergan chora-tadbirlarni amaliyotga tatbiq etuvchi tegishli moliya-soliq mexanizmini ishlab chiqish va takomillashtirish

b) soliq siyosati belgilab bergan chora-tadbirlarni amaliyotga tatbiq etuvchi tegishli moliya-kredit mexanizmini ishlab chiqish va takomillashtirish

c) soliq siyosati belgilab bergan chora-tadbirlarni amaliyotga tatbiq etuvchi tegishli moliya-sug'urta mexanizmini ishlab chiqish va takomillashtirish

d) soliq siyosati belgilab bergan chora-tadbirlarni amaliyotga tatbiq etuvchi tegishli moliya-bank mexanizmini ishlab chiqish va takomillashtirish

2.3.18. Soliq siyosatini takomillashtirish va soliqlarning iqtisodiyotga rag'batlantiruvchi ta'sirini kuchaytirish maqsadida, eng avvalo, quyidagilarni amalga oshirish maqsadga muvofiq ...

a) soliq tizimining ishlab chiqarishni rivojlantirishga, moddiy, tabiiy, moliyaviy va mehnat resurslaridan, to'plan-

gan mol-mulkdan samarali foydalanishga rag'batlantiruvchi ta'sirini oshirish

b) korxonalar zimmasidagi soliq yukini kamaytirish, qo'shilgan qiymat va foyda solig'ining stavkalarini kamaytirish va shu asosda ishlab chiqarishni jonlantirishga turtki berish

c) soliq tushumlari tarkibini tubdan o'zgartirish, resurslar, mol-mulk solig'ining rolini oshirish, jismoniy shaxslardan soliq undirishning progressiv tizimini joriy etish

d) barcha javoblar to'g'ri

2.3.19. Hozirgi vaqtda mamlakatimiz moliya siyosati muammolari qatoriga...

a) uning hayot (davr) bilan hamnafasligini ta'minlash, davlatimiz rivojlanishining o'zgargan sharoitlariga tezda moslasha bilishini ta'minlash, yechimini kutayotgan vazifalarni hal etish uchun kerakli usullarni o'z vaqtida topa bilish, taktik konseptual yechimlarni ishlab chiqish, mablag'larga qarab yashash talabiga rioya etilishiga e'tibor berish, fuqarolar ijtimoiy talab-ehtiyojlarini qondirishning moliyaviy bazasi (asosi)ni belgilashda qoldiq yondashuvi (usuli)dan ijtimoiy xarajatlarning adresliligini ta'minlashga o'tish kabilar kiradi

b) uning hayot (davr) bilan hamnafasligini ta'minlash, davlatimiz rivojlanishining o'zgargan sharoitlariga tezda moslasha bilishini ta'minlash, yechimini kutayotgan vazifalarni hal etish uchun kerakli usullarni o'z vaqtida topa bilish, strategik konseptual yechimlarni ishlab chiqish, mablag'larga qarab yashash talabiga rioya etilishini ta'minlash, fuqarolar ijtimoiy talab-ehtiyojlarini qondirishning moliyaviy bazasi (asosi)ni belgilashda qoldiq yondashuvi (usuli)dan ijtimoiy xarajatlarning adresliligini ta'minlashga o'tish kabilar kiradi

c) uning hayot (davr) bilan hamnafasligini ta'minlash, davlatimiz rivojlanishining o'zgargan sharoitlariga sekin-asta moslasha bilishini ta'minlash, yechimini kutayotgan vazifalarni hal etish uchun kerakli usullarni, kechikib bo'lsa-da, topa bilish, strategik konseptual yechimlarni ishlab chiqish, mablag'larga qarab yashash talabiga rioya etilishini ta'minlash,

fuqarolar ijtimoiy talab-ehtiyojlarini qondirishning moliyaviy bazasi (asosi)ni belgilashda qoldiq yondashuvi (usuli)dan ijtimoiy xarajatlarning adresliligini ta'minlashga o'tish kabilar kiradi

d) uning hayot (davr) bilan hamnafasligini ta'minlash, davlatimiz rivojlanishining o'zgargan sharoitlariga tezda moslasha bilishini ta'minlash, yechimini kutayotgan vazifalarni hal etish uchun har qanday usullarni o'z vaqtida topa bilish, strategik konseptual yechimlarni ishlab chiqish, mablag'lariga qarab yashash talabiga rioya etilishini ta'minlash, fuqarolar barcha talab-ehtiyojlarini qondirishning moliyaviy bazasi (asosi)ni belgilashda qoldiq yondashuvi (usuli)ni hamon saqlab qolish kabilar kiradi

2.3.20. Hozirgi sharoitda ishlab chiqilgan davlat moliya siyosati konsepsiyasining maqsadi...

a) iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish, ijtimoiy ishlab chiqarish samaradorligini butun choralar bilan oshirish asosida jamiyat a'zolarining turmush farovonligi darajasini ta'minlashdan iborat

b) iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish, xususiy ishlab chiqarish samaradorligini butun choralar bilan oshirish asosida jamiyat a'zolarining turmush farovonligi darajasini ta'minlashdan iborat

c) iqtisodiyotni keskin yuqori sur'atlarda rivojlantirish, ijtimoiy ishlab chiqarish samaradorligini butun choralar bilan oshirish asosida jamiyat a'zolarining turmush farovonligi darajasini ta'minlashdan iborat

d) iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish, xususiy ishlab chiqarish samaradorligini butun choralar bilan oshirish asosida jamiyatdagi ishchi va xizmatchilarning turmush farovonligi darajasini ta'minlashdan iborat

2.3.21. Moliya strategiyasining ijtimoiy yo'naltirilganligi...

a) xalq farovonligini ta'minlashga yo'naltiriladigan moliya resurslarini ko'paytirish imkoniyatlarini qidirib topishda namoyon bo'libgina qolmay, balki ijtimoiy siyosatning bosh

maqsadiga butunlay yangicha yondashuvda ham namoyon bo'ladi, endilikda aholi turmush darajasi va ishlab chiqarishning o'sishini, moliyaviy resurslardan samarali foydalanish yo'nalishlarini ham belgilaydi

b) xalq farovonligini oshirishga yo'naltiriladigan moliya resurslarini ko'paytirishda namoyon bo'libgina qolmay, balki iqtisodiy siyosatning bosh maqsadiga butunlay yangicha yondashuvda ham namoyon bo'ladi, endilikda aholi turmush darajasi va ishlab chiqarishning o'sishini, moliyaviy resurslardan samarali foydalanish yo'nalishlarini ham belgilaydi

c) xalq farovonligini oshirishga yo'naltiriladigan moliya resurslarini ko'paytirish imkoniyatlarini qidirib topishda namoyon bo'libgina qolmay, balki iqtisodiy siyosatning bosh maqsadiga butunlay yangicha yondashuvda ham namoyon bo'ladi, endilikda aholi turmush darajasi va ishlab chiqarishning o'sishini, moliyaviy resurslardan samarali foydalanish yo'nalishlarini ham belgilaydi

d) xalq farovonligini oshirishga yo'naltiriladigan moliya resurslarini ko'paytirish imkoniyatlarini qidirib topishda namoyon bo'libgina qolmay, balki ma'rifiy siyosatning maqsadiga butunlay yangicha yondashuvda ham namoyon bo'ladi, endilikda aholi turmush darajasi va ishlab chiqarishning o'sishini, moliyaviy resurslardan foydalanish yo'nalishlarini ham belgilaydi

2.3.22. Ijtimoiy himoya, birinchi navbatda ...

a) kam ta'minlangan fuqarolarni, shuningdek, byudjet tashkilotlari xodimlarini iqtisodiy himoya qilishni ham nazarda tutadi

b) kam ta'minlangan fuqarolarni, shuningdek, byudjet tashkilotlari xodimlarini ijtimoiy himoya qilishni ham nazarda tutadi

c) o'rtacha ta'minlangan fuqarolarni, shuningdek, byudjet tashkilotlari ishchilarini ijtimoiy himoya qilishni ham nazarda tutadi

d) yaxshi ta'minlangan fuqarolarni, avvalo, byudjet tashkilotlari xodimlarini ijtimoiy himoya qilishni ham nazarda tutadi

2.3.23. Ijtimoiy himoya, eng avvalo ...

a) daromadlarni indeksatsiyalash vositasi (yordami)da, ya'ni byudjet mablag'lari hisobiga, ba'zan esa kompensatsiyalarni iste'mol indeksiga mufoviq oshirish yo'li bilan ta'minlanadi

b) daromadlarni taqsimlash vositasi (yordami)da, ya'ni byudjet mablag'lari hisobiga, ba'zan esa kompensatsiyalarni ishlab chiqarish indeksiga mufoviq oshirish yo'li bilan ta'minlanadi

c) daromadlarni qayta taqsimlash vositasi (yordami)da, ya'ni byudjet mablag'lari hisobiga, ba'zan esa kompensatsiyalarni almashuv indeksiga mufoviq oshirish yo'li bilan ta'minlanadi

d) daromadlarni qayta ko'rib chiqish vositasi (yordami)da, ya'ni byudjet mablag'lari hisobiga, ba'zan esa kompensatsiyalarni taqsimlash indeksiga mufoviq oshirish yo'li bilan ta'minlanadi

2.3.24. Jamiyat hayotining iqtisodiy va ijtimoiy sohasiga moliyaviy ta'sir o'tkazishning asosiy uslublari ...

a) soliq solish, moliya resurslaridan maksimal foydalanish, moliyalashtirish, moliya bozori va boshqalar hisoblanadi

b) soliq undirish, moliya resurslaridan minimal foydalanish, moliyalashtirish, moliya bozori va boshqalar hisoblanadi

c) soliqqa tortish, moliya resurslaridan mohirona va oqilona foydalanish, aksiyalashtirish, moliya bozori va boshqalar hisoblanadi

d) soliq solish, moliya resurslaridan mohirona va oqilona foydalanish, obligatsiyalashtirish, moliya bozori va boshqalar hisoblanadi

2.3.25. Jamiyat taraqqiyoti hozirgi bosqichining moliya siyosati ...

a) moliya taktikasi talablari asosida va yuzaga kelgan iqtisodiy shart-sharoitlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilmoqda

b) moliya strategiyasi talablari asosida va yuzaga kelgan iqtisodiy shart-sharoitlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilmoqda

c) moliya taktikasi talablari asosida va yuzaga kelgan ijtimoiy shart-sharoitlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilmoqda

d) moliya strategiyasi talablari asosida va yuzaga kelgan xalqaro vaziyatni hisobga olgan holda ishlab chiqilmoqda

2.3.26. Xo'jalik yuritishning turli-tuman shakllaridan foydalanish ...

a) jamoat talab-ehtiyojlarini qondirish, resurslarni tejash, mahsulot assortimenti va texnika bazasini yangilash, mehnat jamoalarining ijtimoiy muammolarini hal etishi yo'lida raqobatni rivojlantirish, tashabbuskorlik ko'rsatish uchun shart-sharoitlarni yaratadi

b) jamoat talab-ehtiyojlarini yaxshiroq qondirish, resurslarni sarflash, mahsulot assortimenti va texnika bazasini yangilash, mehnat jamoalarining ijtimoiy muammolarini hal etishi yo'lida raqobatni rivojlantirish, tashabbuskorlik ko'rsatish uchun shart-sharoitlarni yaratadi

c) jamoat talab-ehtiyojlarini yaxshiroq qondirish, resurslarni tejash, mahsulot assortimenti va texnika bazasini yaratish, mehnat jamoalarining ijtimoiy muammolarini hal etishi yo'lida raqobatni rivojlantirish, tashabbuskorlik ko'rsatish uchun shart-sharoitlarni yaratadi

d) jamoat talab-ehtiyojlarini yaxshiroq qondirish, resurslarni tejash, mahsulot assortimenti va texnika bazasini yangilash, mehnat jamoalarining ijtimoiy muammolarini hal etishi yo'lida raqobatni rivojlantirish, tashabbuskorlik ko'rsatish uchun shart-sharoitlarni yaratadi

2.3.27. Ijtimoiy va boshqa ehtiyojlarni qondirishga yo'naltiriladigan moliya resurslarining o'sishiga, eng avvalo ...

a) iqtisodiy faoliyat ko'rsatish orqali erishiladi

b) rentabelli faoliyat ko'rsatish orqali erishiladi

c) ijtimoiy faoliyat ko'rsatish orqali erishiladi

d) zamonaviy faoliyat ko'rsatish orqali erishiladi

2.3.28. Siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy sharoit o'zgarishi bilan, davlat xarajatlari doimo o'sib boradi. Shu munosabat bilan hozirgi moliya siyosati...

a) davlat moliya resurslarining barqarorligini ta'minlashga qaratilgan tadbirlarni nazarda tutadi

b) davlat moliya resurslarining muntazam o'sishini ta'minlashga qaratilgan tadbirlarni nazarda tutadi

c) davlat kredit resurslarining muntazam o'sishini ta'minlashga qaratilgan tadbirlarni nazarda tutadi

d) davlat sug'urta resurslarining muntazam o'sishini ta'minlashga qaratilgan tadbirlarni nazarda tutadi

2.3.29. Byudjetga tushayotgan to'lovlar hajmini oshirishning zarurligi...

a) xo'jalik bo'g'inlarining ishchan faolligini jonlantirishga qaratilgan byudjet siyosatining hayotga tatbiq etilishini talab qiladi

b) xo'jalik bo'g'inlarining ishchan faolligini jonlantirishga qaratilmagan sug'urta siyosatining hayotga tatbiq etilishini talab qiladi

c) xo'jalik bo'g'inlarining ishchan faolligini jonlantirishga qaratilgan moliya siyosatining hayotga tatbiq etilishini talab qiladi

d) xo'jalik bo'g'inlarining ishchan faolligini jonlantirishga qaratilgan kredit siyosatining hayotga tatbiq etilishini talab qiladi

2.3.30. Moliyaviy siyosatni faollashtirish maqsadida...

a) moliyaviy resurslarni qayta taqsimlash amaliyotini tubdan o'zgartirish katta ahamiyatga ega

b) moliyaviy resurslarni taqsimlash amaliyotini tubdan o'zgartirish katta ahamiyatga ega

c) moliyaviy resurslarni iste'mol qilish amaliyotini tubdan o'zgartirish katta ahamiyatga ega

d) moliyaviy resurslarni ayirboshlash amaliyotini tubdan o'zgartirish katta ahamiyatga ega

2.3.31. Byudjet vositasida, shuningdek, yuqori tashkilotlar orqali amalga oshiriladigan «vertikal» uslubga qarama-qarshi...

a) moliyaviy resurslarni moliya bozori orqali «perpendikul-

yar» qayta taqsimlash ham borgan sari yanada keng rivoj topadi

b) moliyaviy resurslarni moliya bozori orqali «doiraviy» qayta taqsimlash ham borgan sari yanada keng rivoj topadi

c) moliyaviy resurslarni moliya bozori orqali «gorizontali» qayta taqsimlash ham borgan sari yanada keng rivoj topadi

d) moliyaviy resurslarni moliya bozori orqali «piramidal» qayta taqsimlash ham borgan sari yanada keng rivoj topadi

2.3.32. Mablag'larning o'tkazib turilishi...

a) moliyaviy resurslardan talabdan kelib chiqqan holda foydalanishni nazarda tutadi

b) moliyaviy resurslardan talab va taklifdan kelib chiqqan holda foydalanishni nazarda tutadi

c) moliyaviy resurslardan taklifdan kelib chiqqan holda foydalanishni nazarda tutadi

d) moliyaviy resurslardan bozor imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda foydalanishni nazarda tutadi

2.3.33. Moliya bozorining rivojlanishi munosabati bilan milliy iqtisodiyotni rivojlantirish va umumdavlat ehtiyojlarini qondirish uchun ...

a) asosan, korxonalar va tashkilotlarning pul daromadlari va jamg'armalarini jalb etish zarur

b) asosan, aholi va kredit muassasalarining pul daromadlari va jamg'armalarini jalb etish zarur

c) aholi, korxonalar va tashkilotlarning pul daromadlari va jamg'armalarini jalb etish zarur

d) xususiy korxonalar va tashkilotlarning pul daromadlari va jamg'armalarini jalb etish zarur

2.3.34. Davlat obligatsiyalari va xazina biletlarini chiqarish ...

a) davlat resurslarining hajmini ko'paytiradi

b) davlat resurslarining hajmini kamaytiradi

c) davlat resurslarining hajmini o'zgarishsiz qoldiradi

d) aslida, davlat resurslarining hajmiga ta'sir ko'rsatmaydi

2.3.35. Moliyaviy siyosat ...

a) nominal moliyaviy imkoniyatlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilishi va tatbiq etilishi zarur

b) potensial moliyaviy imkoniyatlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilishi va tatbiq etilishi zarur

c) real moliyaviy imkoniyatlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilishi va tatbiq etilishi zarur

d) zamonaviy moliyaviy imkoniyatlarni hisobga olgan holda ishlab chiqilishi va tatbiq etilishi zarur

2.3.36. Sarf (xarajat)lar ...

a) moliya resurslarining barqarorligidagina o'sishi mumkin. Bu, eng avvalo, ishlab chiqarishni moliyalashtirishni bildiradi

b) moliya resurslari ko'payganidagina o'sishi mumkin. Bu, eng avvalo, ishlab chiqarishni kreditlashtirishni bildiradi

c) moliya resurslari barqarorligidagina o'sishi mumkin. Bu, eng avvalo, ishlab chiqarishni sug'urtalashni bildiradi

d) moliya resurslari ko'payganidagina o'sishi mumkin. Bu, eng avvalo, ishlab chiqarishni moliyalashtirishni bildiradi

2.3.37. Iqtisodiy va moliyaviy siyosatning hamma tadbirlari ...

a) bir tomondan, aholiga o'z daromadlarini oshirish imkoniyatini berish, ikkinchi tomondan, tadbirkorlik faoliyatining barqarorligini ta'minlash uchun maqbul sharoitlarni yaratishga qaratilishi kerak

b) bir tomondan, aholiga o'z daromadlarini oshirish imkoniyatini berish, ikkinchi tomondan, tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish uchun maqbul sharoitlarni yaratishga qaratilishi kerak

c) bir tomondan, korxonalariga o'z daromadlarini oshirish imkoniyatini berish, ikkinchi tomondan, tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish uchun maqbul sharoitlarni yaratishga qaratilishi kerak

d) bir tomondan, tashkilotlarga o'z daromadlarini oshirish imkoniyatini berish, ikkinchi tomondan, tadbirkorlik faoliyatining barqarorligini ta'minlash uchun maqbul sharoitlarni yaratishga qaratilishi kerak

2.3.38. Moliyaviy siyosatning tubdan o'zgarishiga mos ravishda ...

- a) xo'jalik mexanizmi ham qayta qurilmog'i lozim
- b) byudjet mexanizmi ham qayta qurilmog'i lozim
- c) moliya mexanizmi ham qayta qurilmog'i lozim
- d) soliq mexanizmi ham qayta qurilmog'i lozim

2.3.39. Moliya mexanizmini qayta qurishning maqsadi ...

a) bozor munosabatlari asosida ijtimoiy ishlab chiqarish samaradorligiga uning ta'sirini kuchaytirish, moliya resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishni ta'minlashdir

b) iqtisodiy munosabatlar asosida ishlab chiqarish samaradorligiga uning ta'sirini kuchaytirish, moliya resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishni ta'minlashdir

c) bozor munosabatlari asosida ijtimoiy taqsimlash samaradorligiga uning ta'sirini kuchaytirish, moliya resurslaridan foydalanish samaradorligini ta'minlashdir

d) iqtisodiy munosabatlar asosida ijtimoiy iste'mol samaradorligiga uning ta'sirini kuchaytirish, moliya resurslaridan foydalanish barqarorligini ta'minlashdir

2.3.40. Moliyaviy boshqarish ...

a) korxonalariga imtiyozlar berish, qo'shimcha soliq (masalan, eksport va import bilan bog'liq bo'lgan soliq)larni kiritish, mehnatkashlar daromadlariga soliq solish, maqsadli dasturlarni moliyalashtirish vositasida amalga oshiriladi

b) korxonalariga soliq solish, qo'shimcha soliq (masalan, eksport va import bilan bog'liq bo'lgan soliq)larni kiritish, mehnatkashlar daromadlarini soliqdan ozod qilish, maqsadli dasturlarni moliyalashtirish vositasida amalga oshiriladi

c) korxonalariga soliq solish, qo'shimcha soliq (masalan, eksport va import bilan bog'liq bo'lgan soliq)larni kiritish, mehnatkashlar daromadlariga soliq solish, maqsadli dasturlarni moliyalashtirish vositasida amalga oshiriladi

d) korxonalariga soliq imtiyozlarini berish, qo'shimcha soliq (masalan, eksport va import bilan bog'liq bo'lgan soliq) larni joriy etmaslik, mehnatkashlar daromadlariga soliq so-

lish, maqsadli dasturlarni moliyalashtirish vositasida amalga oshiriladi

2.3.41. Hozirgi paytda davlat byudjeti va byudjetdan tashqari jamg'armalar oldidagi moliyaviy majburiyatlarni o'z vaqtida bajarmaslik yoki to'liq bajarmaslik, foyda va boshqa soliq solish obyektlarini yashirganlik uchun jarma (sanksiya)larning darajasi va miqdori...

- a) kuchaytirilmoqda
- b) barqaror saqlanib qolmoqda
- c) pasaytirilmoqda
- d) to'g'ri javob yo'q

2.3.42. Davlat moliya mexanizmiga tub o'zgarishlar kiritildi, ya'ni...

a) davlat byudjeti daromadlarini shakllantirish soliq asosiga o'tkazildi, biroq byudjet buromadlari tarkibi va byudjetdan moliyalashtirish tizimi butunlay o'zgarmadi. Byudjetdan tashqari jamg'armalar tizimi keng tarqaldi

b) davlat byudjeti daromadlarini shakllantirish soliq asosiga to'liq o'tkazilmagan bo'lsa-da, byudjet buromadlari tarkibi va byudjetdan moliyalashtirish tizimi butunlay o'zgardi. Byudjetdan tashqari jamg'armalar tizimi keng tarqalmadi

c) davlat byudjeti daromadlarini shakllantirish soliq asosiga o'tkazildi, byudjet buromadlari tarkibi va byudjetdan moliyalashtirish tizimi butunlay o'zgardi. Byudjetdan tashqari jamg'armalar tizimi keng tarqaldi

d) davlat byudjeti daromadlarini shakllantirish soliq asosiga o'tkazildi, byudjet buromadlari tarkibi va byudjetdan moliyalashtirish tizimi butunlay o'zgardi. Biroq byudjetdan tashqari jamg'armalar tizimi keng tarqalmadi

2.3.43. Bozor munosabatlarining rivojlanishi mulkiy va shaxsiy sug'urtani tashkil etish va boshqarish sohasida ijobiy natijalarga olib keldi, ya'ni...

a) sug'urta faoliyatining yangi shakllari yetarli darajada rivojlanmayotgan bo'lsa-da, aksionerlik sug'urta jamiyatlari vujudga kelyapti, sug'urtaning yangi turlari paydo bo'lyapti

b) sug'urta faoliyatining yangi shakllari rivojlanyapti, ak-

sionerlik sug'urta jamiyatlari vujudga kelyapti, sug'urtaning yangi turlari paydo bo'lyapti

c) sug'urta faoliyatining yangi shakllari rivojlanyapti, aksionerlik sug'urta jamiyatlari vujudga kelayotgan bo'lishiga qaramasdan, sug'urtaning yangi turlari paydo bo'lmayapti

d) sug'urta faoliyatining yangi shakllari rivojlanyapti, biroq aksionerlik sug'urta jamiyatlari vujudga kelmayapti, sug'urtaning yangi turlari paydo bo'lyapti

2.3.44. Moliya mexanizmini qayta qurish jarayoni...

a) afsuski, tegishli baza (asos)ni yaratish bilan birga sodir bo'lmayotir. Shunga qaramasdan, oxirgi yillarda moliyaviy faoliyatning huquqiy asoslarini yaratadigan qator qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlar qabul qilindi

b) afsuski, tegishli baza (asos)ni yaratish bilan birga sodir bo'lmayotir. Chunki oxirgi yillarda moliyaviy faoliyatning huquqiy asoslarini yaratadigan qator qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlar qabul qilinmadi

c) tegishli baza (asos)ni yaratish bilan bog'liq emas. Shunday bo'lsa-da, oxirgi yillarda moliyaviy faoliyatning huquqiy asoslarini yaratadigan qator qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlar qabul qilindi

d) tegishli baza (asos)ni yaratish bilan birga sodir bo'lmayotir. Oxirgi yillarda moliyaviy faoliyatning huquqiy asoslarini yaratadigan qator qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlar qabul qilindi

NAZORAT SAVOLLARI

◆ Nima uchun moliyaviy siyosat moliyaviy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanadi?

◆ Moliyaviy siyosat deb nimaga aytiladi va u nimaga qaratilgan bo'ladi?

◆ Siyosat, siyosiy ta'sir va siyosiy rahbarlik qanday elementlardan tarkib topadi?

◆ Moliyaviy siyosatga oid uch mantiqiy xulosa nimalardan iborat?

♦ Moliyaviy siyosatning o'ziga xos bo'lgan eng asosiy xususiyatlariga nimalar kiradi?

♦ Nimalar moliyaviy siyosatning eng asosiy maqsadi hisoblanadi?

♦ Korxonalar moliyaviy siyosatining maqsadi nimalardan iborat bo'lishi mumkin?

♦ Moliyaviy siyosat nima orqali amalga oshiriladi va uning faoliyati qanday prinsiplar asosida quriladi?

♦ Moliyaviy siyosatni amalga oshirish (o'tkazish, hayotga tatbiq etish)ning asosiy metodologik prinsiplari nimalardan iborat?

♦ Moliyaviy siyosatning natijaliligi nimalarga bog'liq?

♦ Moliyaviy siyosat, eng avvalo, nimaga yo'naltirilgan (qaratilgan) bo'lishi kerak va nima uchun?

♦ Moliyaviy siyosatning mazmuni, uning asosiy yo'nalishlari nimalar orqali namoyon bo'ladi?

♦ Klassik (mumtoz) siyosiy iqtisod asoschilari bo'lgan A.Smit va D.Rikardlar moliyaviy siyosatga oid konsepsiyalarining mohiyati nimadan iborat?

♦ XX asrning 20-yillari oxirlaridan boshlab keynschilik nazariy konsepsiyasiga muvofiq moliyaviy siyosatning asosiy yo'nalishlariga nimalar kiradi?

♦ XX asrning 70-yillarida iqtisodiy nazariyaning neoklassik yo'nalishi moliyaviy siyosatning o'ziga xos qanday xususiyatlarini belgilab berdi?

♦ Sho'rolar davlatida va sotsialistik orientatsiya (yo'nalish) da bo'lgan barcha mamlakatlarda moliyaviy siyosatning o'ziga xos belgilari nimalardan iborat edi?

♦ II jahon urushidan keyingi yillarda Sovet davlatining moliyaviy siyosati nimalarga qaratilgandi?

♦ Moliyaviy siyosatni ishlab chiqishda moliyaviy resurslarni taqsimlash va qayta taqsimlashning negizida qanday prinsiplarning yotishi muhim ahamiyatga ega?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)lariga nimalar kiradi?

♦ Qanday besh yo'nalishlarning yig'indisi (majmuyi) davlat

siyosatini amalga oshirishning asosiy instrumenti sifatida xizmat qiladigan moliyaviy siyosatni aniqlab beradi?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) sifatida davlatning byudjet siyosati, eng avvalo, nimalarga muvofiq ravishda aniqlanadi va uning mazmuni nimalardan iborat?

♦ Zamonaviy moliya fani soliqlarga nisbatan munosabatini aniq belgilash imkoniga ega bo'lgan. Bu munosabatlar nimalardan tashkil topadi?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)laridan yana biri bo'lgan pul siyosatining o'ziga xos xarakterli xususiyatlari nimalardan iborat?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) bo'lgan kredit siyosatining mazmuni nimalardan iborat va u nima orqali amalga oshiriladi?

♦ Amalga oshirilayotgan kredit siyosatiga muvofiq foiz stavkasi asossiz darajada yuqori bo'lsa, u qanday salbiy oqibatlariga olib kelishi mumkin?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) sifatida davlatning baho siyosati nimalar orqali ifodalanadi?

♦ Investitsiya siyosati moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)laridan biri sifatida qanday tadbirlar kompleksidan iborat bo'lishi mumkin?

♦ Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismi (yo'nalishi) sifatida sotsial siyosat yana siyosatning qanday ko'rinishlarini o'z ichiga oladi?

♦ Boj siyosatining mazmuni va uning o'ziga xos xususiyatlari nimalardan iborat?

♦ O'zbekistonda moliyaviy siyosatning hozirgi kundagi asosiy vazifalari nimalardan iborat?

♦ Hozirgi sharoitda ishlab chiqilgan davlat moliya siyosati konsepsiyasining maqsadini nimalar tashkil etadi?

♦ Hozirgi bosqichdagi moliya siyosatining o'ziga xos xususiyatlari nimalar bilan xarakterlanadi?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYAVIY SIYOSAT****1. Moliyaviy siyosatning mazmuni va prinsiplari**

1.1 - d	1.17 - c	1.33 - a	1.49 - a
1.2 - b	1.18 - a	1.34 - c	1.50 - b
1.3 - c	1.19 - c	1.35 - d	1.51 - d
1.4 - d	1.20 - d	1.36 - b	1.52 - a
1.5 - a	1.21 - b	1.37 - c	1.53 - c
1.6 - c	1.22 - a	1.38 - a	1.54 - b
1.7 - b	1.23 - c	1.39 - c	1.55 - a
1.8 - d	1.24 - d	1.40 - a	1.56 - b
1.9 - b	1.25 - d	1.41 - c	1.57 - d
1.10 - a	1.26 - d	1.42 - d	1.58 - c
1.11 - c	1.27 - a;	1.43 - b	1.59 - b
1.12 - a	1.28 - d	1.44 - c	1.60 - a
1.13 - d	1.29 - b	1.45 - a	1.61 - d
1.14 - b	1.30 - d	1.46 - c	1.62 - b
1.15 - c	1.31 - a	1.47 - a	1.63 - d
1.16 - a	1.32 - c	1.48 - c	1.64 - b

2. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)lari

2.1 - d	2.17 - a	2.33 - b	2.49 - b
2.2 - b	2.18 - c	2.34 - d	2.50 - c
2.3 - a	2.19 - a	2.35 - b	2.51 - b
2.4 - c	2.20 - b	2.36 - a	2.52 - d
2.5 - a	2.21 - d	2.37 - c	2.53 - b
2.6 - c	2.22 - b	2.38 - a	2.54 - b
2.7 - a	2.23 - c	2.39 - b	2.55 - a
2.8 - d	2.24 - b	2.40 - c	2.56 - c
2.9 - b	2.25 - a	2.41 - d	2.57 - b
2.10 - a	2.26 - c	2.42 - b	2.58 - d
2.11 - d	2.27 - b;	2.43 - d	2.59 - b
2.12 - b	2.28 - a	2.44 - c	2.60 - a
2.13 - c	2.29 - d	2.45 - d	2.61 - c
2.14 - a	2.30 - c	2.46 - a	2.62 - a
2.15 - c	2.31 - a	2.47 - c	2.63 - c
2.16 - b	2.32 - c	2.48 - a	2.64 - b

**3. Hozirgi bosqichdagi moliyaviy siyosat
va uning o'ziga xos xususiyatlari**

3.1 - a	3.12 - a	3.23 - a	3.34 - a
3.2 - b	3.13 - a	3.24 - d	3.35 - c
3.3 - c	3.14 - b	3.25 - b	3.36 - d
3.4 - d	3.15 - d	3.26 - d	3.37 - b
3.5 - d	3.16 - b	3.27 - b	3.38 - c
3.6 - c	3.17 - a	3.28 - b	3.39 - a
3.7 - b	3.18 - d	3.29 - c	3.40 - c
3.8 - a	3.19 - b	3.30 - a	3.41 - a
3.9 - c	3.20 - a	3.31 - c	3.42 - c
3.10 - b	3.21 - c	3.32 - b	3.43 - b
3.11 - d	3.22 - b	3.33 - c	3.44 - d

3-BOB.

MOLIYA TIZIMI

3.1. MOLIYA TIZIMINING SOHALARI VA BO'G'INLARI

3.1.1. Moliya tizimi deb nimaga aytiladi?

a) pul fondlari(dan) shakllanadigan moliyaviy munosabatlar turli sohalarining majmuyiga moliya tizimi deyiladi

b) pul fondlari(dan) shakllanadigan va foydalaniladigan moliyaviy munosabatlar turli sohalarining majmuyiga moliya tizimi deyiladi

c) pul fondlaridan foydalaniladigan moliyaviy munosabatlar turli sohalarining majmuyiga moliya tizimi deyiladi

d) pul fondlari(dan) shakllanadigan va foydalaniladigan moliyaviy munosabatlar turli sohalariga moliya tizimi deyiladi

3.1.2. Moliya tizimiga yana quyidagicha ham ta'rif berish mumkin ...

a) davlat va korxonalarining pul fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish borasidagi shakl va metodlar tizimiga moliya tizimi deyiladi

b) davlat va korxonalarining pul fondlarini shakllantirish va foydalanish borasidagi shakl va metodlar tizimiga moliya tizimi deyiladi

c) davlat va korxonalarining pul fondlarini taqsimlash va foydalanish borasidagi shakl va metodlar tizimiga moliya tizimi deyiladi

d) davlat va korxonalarining pul fondlarini shakllantirish, taqsimlash va foydalanish borasidagi metodlar tizimiga moliya tizimi deyiladi

3.1.3. «Moliya tizimi» tushunchasi keng ma'nodagi ...

a) «pul» tushunchasining taraqqiyoti natijasidir

b) «pul-moliya» tushunchasining taraqqiyoti natijasidir

c) «moliya» tushunchasining taraqqiyoti natijasidir

d) «moliya-kredit» tushunchasining taraqqiyoti natijasidir

3.1.4. Mamlakatda bozor islohotlarining amalga oshirilishi va prinsipial jihatdan butunlay yangi bo'lgan iqtisodiy va moliyaviy siyosatning hayotga tatbiq etilishi ...

a) moliya tizimining sohalari va bo'g'inlariga nisbatan obyektiv ravishda yangicha yondashuvni taqozo etadi

b) moliya tizimining sohalari va bo'g'inlariga nisbatan subyektiv ravishda yangicha yondashuvni taqozo etadi

c) moliya tizimining sohalari va bo'g'inlariga nisbatan obyektiv ravishda yangicha yondashuvni taqozo etmaydi

d) moliya tizimining sohalari va bo'g'inlariga nisbatan subyektiv ravishda yangicha yondashuvni taqozo etmaydi

3.1.5. Moliya tizimi quyidagi ikki sohaga bo'linadi ...

a) davlat moliyasi; mahalliy moliya

b) davlat moliyasi; xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi

c) davlat moliyasi va mahalliy moliya; xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi

d) mahalliy moliya; xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi

3.1.6. Sovetlar davridagi tegishli darsliklarda moliya tizimining sohalari, Leningrad (hozirgi Sankt-Peterburg) maktabining vakillari (A.M.Aleksandrov, E.A.Voznesenskiy, P.N.Jevtyak, M.V.Romanovskiy, V.I.Kolesnikov va boshqalar) fikriga ko'ra, ikki sohadan, ya'ni ...

a) korxonalar moliyasi va xalq xo'jaligi tarmoqlari moliyasidan iborat bo'lgan

b) xalq xo'jaligi tarmoqlari moliyasi va umumdavlat moliyasidan iborat bo'lgan

c) korxonalar moliyasi va umumdavlat moliyasidan iborat bo'lgan

d) korxonalar va xalq xo'jaligi tarmoqlari moliyasi; umumdavlat moliyasidan iborat bo'lgan

3.1.7. Sovetlar davridagi tegishli darsliklarda moliya tizimining sohalari, Moskva maktabining vakillari (M.K.Shermenev, P.S.Nikolskiy, D.S.Molyakov, V.M.Rodi-

onova, T.V.Guyda va boshqalar) fikricha, quyidagilardan tashkil topgan ...

a) moddiy ishlab chiqarish sohasi moliyasi; noishlab chiqarish sohasi moliyasi

b) moddiy ishlab chiqarish sohasi moliyasi; davlat byudjeti

c) moddiy ishlab chiqarish sohasi moliyasi; davlat byudjeti; noishlab chiqarish sohasi moliyasi

d) davlat byudjeti; noishlab chiqarish sohasi moliyasi

3.1.8. Moliya tizimining har bir sohasi ...

a) pul fondlarini shakllantirishning konkret shakllari va metodlariga bog'liq ravishda bir necha bo'g'inlardan tashkil topadi

b) daromadlarni shakllantirishning konkret shakllari va metodlariga bog'liq ravishda bir necha bo'g'inlardan tashkil topadi

c) pul fondlari va daromadlarni shakllantirishning konkret metodlariga bog'liq ravishda bir necha bo'g'inlardan tashkil topadi

d) pul fondlari va daromadlarni shakllantirishning konkret shakllari va metodlariga bog'liq ravishda bir necha bo'g'inlardan tashkil topadi

3.1.9. Davlat moliyasi va mahalliy moliya quyidagi bo'g'inlardan tashkil topishi mumkin ...

a) davlat byudjeti; maqsadli nobyudjet fondlari

b) davlat byudjeti; maqsadli nobyudjet fondlari; davlat krediti

c) davlat byudjeti; davlat krediti

d) maqsadli nobyudjet fondlari; davlat krediti

3.1.10. Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi quyidagi bo'g'in(lar)dan iborat ...

a) tijorat korxonalarini va tashkilotlari moliyasi

b) moliyaviy vositachilar moliyasi

c) notijorat tashkilotlari moliyasi

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

3.1.11. Moliya tizimining alohida sohalari va bo'g'inlariga bo'linishi ...

a) YIMni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlashda, daromadlarni shakllantirish va ulardan foydalanishda iqtisodiy munosabatlar subyektlarining bir-birlaridan farqli ravishda ishtirok etishi bilan belgilanadi

b) MDni shakllantirish, taqsimlash va qayta taqsimlashda, daromadlarni shakllantirish va ulardan foydalanishda iqtisodiy munosabatlar subyektlarining bir-birlaridan farqli ravishda ishtirok etishi bilan belgilanadi

c) YIMni taqsimlash va qayta taqsimlashda, daromadlarni shakllantirish va ulardan foydalanishda iqtisodiy munosabatlar subyektlarining bir-birlaridan farqli ravishda ishtirok etishi bilan belgilanadi

d) MDni taqsimlash va qayta taqsimlashda, daromadlarni shakllantirish va ulardan foydalanishda iqtisodiy munosabatlar subyektlarining bir-birlaridan farqli ravishda ishtirok etishi bilan belgilanadi

3.1.12. Moliya tizimining har bir sohasi va bo'g'iniga ...

a) pul fondlari va daromadlarini shakllantirishning o'ziga xos shakllari va metodlari tegishlidir

b) pul fondlari va daromadlaridan foydalanishning o'ziga xos shakllari va metodlari tegishlidir

c) pul fondlari va daromadlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning o'ziga xos shakllari va metodlari tegishlidir

d) pul fondlari va daromadlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning o'ziga xos metodlari tegishlidir

3.1.13. Korxonalar moliyasi ...

a) YIMni yaratishga, uni korxonalar o'rtasida taqsimlashga va YIM bir qismining byudjet va nobyudjet fondlariga qayta taqsimlashga xizmat qiladi

b) moddiy ishlab chiqarishga, YIMni yaratishga, uni korxonalar o'rtasida taqsimlashga va YIM bir qismining byudjet va nobyudjet fondlariga qayta taqsimlashga xizmat qiladi

c) nomoddiy ishlab chiqarishga, MDni yaratishga, uni korxonalar o'rtasida taqsimlashga va YIM bir qismining byudjet va nobyudjet fondlariga qayta taqsimlashga xizmat qiladi

d) moddiy ishlab chiqarishga, YIMni yaratishga, uni korxonalar o'rtasida taqsimlashga va YIM bir qismining byudjet fondlariga qayta taqsimlashga xizmat qiladi

3.1.14. Davlat byudjeti orqali resurslar ...

a) davlatning markazlashtirilmagan fondiga jalb qilinadi va ular iqtisodiy mintaqalar va aholining sotsial guruhlari o'rtasida qayta taqsimlanadi

b) davlatning markazlashtirilmagan fondiga jalb qilinadi va ular iqtisodiy mintaqalar va tarmoqlar o'rtasida qayta taqsimlanadi

c) davlatning markazlashtirilgan fondiga jalb qilinadi va ular iqtisodiy mintaqalar, tarmoqlar va aholining sotsial guruhlari o'rtasida qayta taqsimlanadi

d) davlatning markazlashtirilgan fondiga jalb qilinadi va ular iqtisodiy mintaqalar va aholining sotsial guruhlari o'rtasida qayta taqsimlanadi

3.1.15. Moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida davlat byudjeti o'z ichiga quyidagilarni oladi ...

a) respublika byudjeti; mahalliy byudjetlar

b) respublika byudjeti; Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti va mahalliy byudjetlar

c) respublika byudjeti; Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti

d) Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti va mahalliy byudjetlar

3.1.16. Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti ...

a) Qoraqalpog'iston Respublikasining respublika byudjeti hamda Qoraqalpog'iston Respublikasiga bo'ysunuvchi tumanlar byudjetlaridan tarkib topadi

b) Qoraqalpog'iston Respublikasining davlat byudjeti hamda Qoraqalpog'iston Respublikasiga bo'ysunuvchi tumanlar va shaharlar byudjetlaridan tarkib topadi

c) Qoraqalpog'iston Respublikasining davlat byudjeti hamda Qoraqalpog'iston Respublikasiga bo'ysunuvchi shaharlar byudjetlaridan tarkib topadi

d) Qoraqalpog‘iston Respublikasining respublika byudjeti hamda Qoraqalpog‘iston Respublikasiga bo‘ysunuvchi tumanlar va shaharlar byudjetlaridan tarkib topadi

3.1.17. Viloyatning byudjeti ...

a) viloyat byudjetini va viloyatga bo‘ysunuvchi tumanlar byudjetlarini o‘z ichiga oladi

b) viloyat byudjetini va viloyatga bo‘ysunuvchi tumanlar va shaharlar byudjetlarini o‘z ichiga oladi

c) viloyat byudjetini va viloyatga bo‘ysunuvchi shaharlar byudjetlarini o‘z ichiga oladi

d) viloyat byudjetini va viloyatga bo‘ysunuvchi tumanlar, shaharlar va qishloq fuqarolari yig‘inlari byudjetlarini o‘z ichiga oladi

3.1.18. Tumanlarga bo‘linadigan shaharning byudjeti ...

a) shahar byudjeti va shahar tarkibiga kiruvchi tumanlar byudjetlaridan iborat

b) shahar byudjeti va shahar tarkibiga kiruvchi shaharlar byudjetlaridan iborat

c) tuman byudjeti va shahar tarkibiga kiruvchi tumanlar byudjetlaridan iborat

d) tuman byudjeti va shahar tarkibiga kiruvchi shaharlar byudjetlaridan iborat

3.1.19. Tumanga bo‘ysunadigan shaharlari bo‘lgan tumanning byudjeti ...

a) shahar byudjetidan va tuman bo‘ysunuvidagi shaharlar byudjetidan tashkil topadi

b) tuman byudjetidan va tuman bo‘ysunuvidagi tumanlar byudjetidan tashkil topadi

c) tuman byudjetidan va tuman bo‘ysunuvidagi qishloq fuqarolari yig‘ini byudjetidan tashkil topadi

d) tuman byudjetidan va tuman bo‘ysunuvidagi shaharlar byudjetidan tashkil topadi

3.1.20. Hozirgi sharoitda davlat byudjeti o‘z oldida turgan quyidagi muammolarni hal etishi kerak ...

a) daromadlar bazasi (asosi)ni mustahkamlash asosida byudjet defitsitining darajasini kamaytirish

b) mamlakat taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha byudjet xarajatlarini restrukturizatsiya qilish

c) byudjet yordamida tartibga solish mexanizmini takomillashtirish

d) yuqoridagilarga qo'shimcha ravishda yana byudjet as-signovaniyalaridan samarali foydalanish ustidan nazoratni ham kuchaytirish lozim

3.1.21. Davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar) ...

a) oldindan belgilangan ma'lum muddatlarda tuzilishi yoki doimiy ravishda mavjud bo'lishi mumkin

b) oldindan belgilanmagan ma'lum muddatlarda tuzilishi yoki doimiy ravishda mavjud bo'lishi mumkin

c) oldindan belgilangan ma'lum muddatlarda tuzilishi yoki doimiy ravishda mavjud bo'lmasligi mumkin

d) oldindan belgilanmagan ma'lum muddatlarda tuzilishi yoki doimiy ravishda mavjud bo'lmasligi mumkin

3.1.22. Davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)ning vujudga kelishi ...

a) davlat byudjetining qabul qilinishiga ko'ra mablag'lar maqsadli manbayining zarurligi bilan belgilanadi

b) davlat byudjetining qabul qilinmasligiga muvofiq mablag'lar maqsadli manbayining zarurligi bilan belgilanadi

c) davlat byudjetining qabul qilinishi yoki qabul qilinmasligidan qat'i nazar, mablag'lar maqsadli manbayining zarurligi bilan belgilanadi

d) davlat byudjetining qabul qilinishi yoki qabul qilinmasligidan qat'i nazar, mablag'lar maqsadli manbayining zarur emasligi bilan belgilanadi

3.1.23. Davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)ning mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish ...

a) davlat tomonidan o'ziga xos bo'lgan shakllar va metodlar yordamida amalga oshiriladi. Shuning uchun ham ular moliya tizimi «Davlat moliyasi» sohasining alohida bo'g'ini sifatida ajratilishi maqsadga muvofiqdir

b) davlat tomonidan o'ziga xos bo'lgan shakllar va metodlar yordamida amalga oshiriladi. Shuning uchun ham ular moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida ajratilishi maqsadga muvofiqdir

c) davlat tomonidan o'ziga xos bo'lgan shakllar va metodlar yordamida amalga oshiriladi. Shuning uchun ham ular moliya tizimi «Mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida ajratilishi maqsadga muvofiqdir

d) davlat tomonidan o'ziga xos bo'lgan metodlar yordamida amalga oshiriladi. Shuning uchun ham ular moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida ajratilishi maqsadga muvofiqdir

3.1.24. Mablag'lardan foydalanishning maqsadli yo'naltilganligi belgisi bo'yicha davlat maqsadli fondlari quyidagi guruhlariga birlashtirilishi mumkin ...

a) sotsial mo'ljallangan (yo'nalishga ega bo'lgan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar); tarmoqlararo va tarmoq xarakteriga ega bo'lgan davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)

b) iqtisodiy mo'ljallangan (yo'nalishga ega bo'lgan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar); tarmoqlararo va tarmoq xarakteriga ega bo'lgan davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)

c) sotsial mo'ljallangan (yo'nalishga ega bo'lgan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar); tarmoqlararo va mintaqa xarakteriga ega bo'lgan davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)

d) siyosiy mo'ljallangan (yo'nalishga ega bo'lgan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar); mintaqa va tarmoq xarakteriga ega bo'lgan davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar)

3.1.25. Ayrim hollarda ...

a) tarmoqqa yo'naltirilgan (mo'ljallangan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar) tashkil qilinishi (shakllantirilishi) mumkin

b) shaharga yo'naltirilgan (mo'ljallangan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar) tashkil qilinishi (shakllantirilishi) mumkin

c) tumanga yo'naltirilgan (mo'ljallangan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar) tashkil qilinishi (shakllantirilishi) mumkin

d) hududiy yo'naltirilgan (mo'ljallangan) davlat maqsadli fondlari (nobyudjet fondlar yoki byudjetdan tashqari fondlar) tashkil qilinishi (shakllantirilishi) mumkin

3.1.26. Davlat maqsadli fondlari moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) Respublika yo'l fondi O'zbekiston Respublikasi Davlat mulkini boshqarish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash davlat qo'mitasining maxsus hisob varag'i

b) Ish bilan ta'minlashga ko'maklashuvchi davlat fondi

c) O'zbekiston Respublikasi byudjetdan tashqari Pensiya fondi

d) barcha javoblar to'g'ri

3.1.27. Davlat maqsadli fondlarida katta miqdordagi mablag'larning to'planganligi sharoitida davlat moliyaviy nazoratining susayishi ...

a) bu mablag'lardan samarasiz foydalanishga va turli-tuman suiiste'mol qilish holatlarining sodir etilishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun ham davlat moliyaviy resurslaridan foydalanish ustidan nazoratni kuchaytirish maqsadida ularni davlat byudjetiga jamlashi (konsolidatsiya qilishi) maqsadga muvofiq emas. Bunda jamlangan (konsolidatsiya qilingan) fondlarning maqsadli yo'nalishi o'zgartirilmadan saqlanib qolinishi kerak

b) bu mablag'lardan samarasiz foydalanishga va turli-tuman suiiste'mol qilish holatlarining sodir etilishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun ham davlat moliyaviy resurslaridan foydalanish ustidan nazoratni kuchaytirish maqsa-

dida ularni davlat byudjetiga jamlash (konsolidatsiya qilish) maqsadga muvofiqdir. Bunda jamlangan (konsolidatsiya qilingan) fondlarning maqsadli yo'nalishi o'zgartirilmasdan saqlanib qolinishi kerak

c) bu mablag'lardan samarali foydalanishga va turli-tuman suiiste'mol qilish holatlarining sodir etilmasligiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun ham davlat moliyaviy resurslaridan foydalanish ustidan nazoratni kuchaytirish maqsadida ularni davlat byudjetiga jamlash (konsolidatsiya qilish) maqsadga muvofiqdir. Bunda jamlangan (konsolidatsiya qilingan) fondlarning maqsadli yo'nalishi o'zgartirilishi kerak

d) bu mablag'lardan samarali foydalanishga olib kelsa-da, biroq turli-tuman suiiste'mol qilish holatlarining sodir etilishiga ham olib kelishi mumkin. Shuning uchun ham davlat moliyaviy resurslaridan foydalanish ustidan nazoratni kuchaytirish maqsadida ularni davlat byudjetiga jamlash (konsolidatsiya qilish) maqsadga muvofiqdir. Bunda jamlangan (konsolidatsiya qilingan) fondlarning maqsadli yo'nalishi o'zgartirilishi kerak

3.1.28. Davlat krediti ...

a) moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining o'ziga xos bo'g'ini hisoblanadi. Uning o'ziga xosligi davlatning markazlashtirilgan fondlariga mablag'larni jalb qilish bo'yicha moliya-kredit munosabatlarining alohida shakllari bilan belgilanadi

b) moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining o'ziga xos bo'g'ini hisoblanadi. Biroq uning o'ziga xosligi davlatning markazlashtirilgan fondlariga mablag'larni jalb qilish bo'yicha moliya-kredit munosabatlarining alohida shakllari bilan belgilanmaydi

c) moliya tizimi «Davlat moliyasi» sohasining o'ziga xos bo'g'ini hisoblanadi. Biroq uning o'ziga xosligi davlatning markazlashtirilgan fondlariga mablag'larni jalb qilish bo'yicha moliya-kredit munosabatlarining alohida shakllari bilan belgilanmaydi

d) moliya tizimi «Mahalliy moliya» sohasining o'ziga xos

bo'g'ini hisoblanadi. Uning o'ziga xosligi davlatning markazlashtirilgan fondlariga mablag'larni jalb qilish bo'yicha moliya-kredit munosabatlarining alohida shakllari bilan belgilanadi

3.1.29. Davlat krediti ...

a) yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi pul munosabatlarining o'ziga xos alohida shaklidan iborat. Bunda davlat, asosan, mablag'larni qarzga oluvchi, shuningdek, kreditor va garant (kafil) sifatida ham maydonga chiqadi

b) yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi pul munosabatlarining o'ziga xos alohida shaklidan iborat. Bunda davlat, asosan, mablag'larni qarzga oluvchi, shuningdek, debitor va garant (kafil) sifatida ham maydonga chiqadi

c) davlat, yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi pul munosabatlarining o'ziga xos alohida shaklidan iborat. Bunda davlat, asosan, mablag'larni qarzga oluvchi, shuningdek, kreditor va garant (kafil) sifatida ham maydonga chiqadi

d) davlat, yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi pul munosabatlarining o'ziga xos alohida shaklidan iborat. Bunda davlat, asosan, mablag'larni qarzga oluvchi, shuningdek, kreditor va garant (kafil) sifatida ham maydonga chiqmasligi mumkin

3.1.30. Davlat kreditida ...

a) miqdoriy jihatdan mablag'larni qarz oluvchi sifatida davlatning faoliyati ustunlik qiladi

b) sifat jihatidan mablag'larni qarz oluvchi sifatida davlatning faoliyati ustunlik qiladi

c) miqdoriy jihatdan mablag'larni qarz beruvchi sifatida davlatning faoliyati ustunlik qiladi

d) sifat jihatidan mablag'larni qarz oluvchi sifatida davlatning faoliyati ustunlik qilmaydi

3.1.31. Davlatning kreditor sifatidagi operatsiyalari, ya'ni ...

a) davlat yuridik va jismoniy shaxslardan ssudalar olganda yoki garant (kafil) bo'lganda ancha torroqdir (tor doiradadir). Shunga qaramasdan, bozor iqtisodiyoti sharoitida byudjetdan moliyalashtirish ham qaytariluvchanlik va to'lovlilik (haq

asosida) sharti bilan amalga oshirilmasa keng rivoj topishi mumkin

b) davlat yuridik va jismoniy shaxslarga ssudalar taqdim qilganda yoki garant (kafil) bo'lganda ancha kengroqdir (keng doiradadir). Shunga qaramasdan, bozor iqtisodiyoti sharoitida byudjetdan moliyalashtirish ham qaytariluvchanlik va to'lovlilik (haq asosida) sharti bilan amalga oshirilmasa keng rivoj topishi mumkin

c) davlat yuridik va jismoniy shaxslarga ssudalar taqdim qilganda yoki garant (kafil) bo'lganda ancha torroqdir (tor doiradadir). Shunga qaramasdan, bozor iqtisodiyoti sharoitida byudjetdan moliyalashtirish ham qaytariluvchanlik va to'lovlilik (haq asosida) sharti bilan amalga oshirilsa keng rivoj topishi mumkin

d) davlat yuridik va jismoniy shaxslardan ssudalar olganda yoki garant (kafil) bo'lganda ancha torroqdir (tor doiradadir). Shunga qaramasdan, bozor iqtisodiyoti sharoitida byudjetdan moliyalashtirish ham qaytariluvchanlik va to'lovlilik (haq asosida) sharti bilan amalga oshirilsa keng rivoj topmasligi mumkin

3.1.32. Hozirgi sharoitda davlat kreditining zarurligi ...

a) davlat xarajatlarining davlat o'z daromadlari bazasini kengaytirish imkoniyatlariga nisbatan yuqori sur'atlarda o'sishi bilan bog'liq bo'lib, bu narsa byudjet defitsiti sharoitida rejalashtirilgan byudjet xarajatlarining qoplanishini ta'minlaydi

b) davlat xarajatlarining davlat o'z daromadlari bazasini kengaytirish imkoniyatlariga nisbatan past sur'atlarda o'sishi bilan bog'liq bo'lib, bu narsa byudjet defitsiti sharoitida rejalashtirilgan byudjet xarajatlarining qoplanishini ta'minlamaydi

c) davlat xarajatlarining davlat o'z daromadlari bazasini kengaytirish imkoniyatlariga nisbatan yuqori sur'atlarda o'sishi bilan bog'liq bo'lib, bu narsa byudjet profitsiti sharoitida rejalashtirilgan byudjet xarajatlarining qoplanishini ta'minlaydi

d) davlat xarajatlarining davlat o'z daromadlari bazasini

kengaytirish imkoniyatlariga nisbatan teng sur'atlarda o'sishi bilan bog'liq bo'lib, bu narsa byudjet profitsiti sharoitida rejalashtirilgan byudjet xarajatlarining qoplanishini ta'minlamaydi

3.1.33. Bozor iqtisodiyoti sharoitida pul-kredit va moliyaviy siyosatlarining bir-biri bilan o'zaro bog'liq holda amalga oshirilishi uchun...

a) moliya tizimining «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» bo'g'ini to'g'risidagi an'anaviy tasavvurlar o'zgarishi va keng ma'noda hamda uni zamonaviy tushunishga muvofiq ravishda Markaziy bank tizimini ham o'z tarkibiga qo'shmasligi lozim

b) moliya tizimining «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» bo'g'ini to'g'risidagi an'anaviy tasavvurlar aniqlashtirilishi va tor ma'noda hamda uni an'anaviy tushunishga muvofiq ravishda Markaziy bank tizimini ham o'z tarkibiga qo'shmog'i lozim

c) moliya tizimining «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» bo'g'ini to'g'risidagi an'anaviy tasavvurlar torayishi va tor ma'noda hamda uni zamonaviy tushunishga muvofiq ravishda Markaziy bank tizimini ham o'z tarkibiga qo'shmasligi lozim

d) moliya tizimining «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» bo'g'ini to'g'risidagi an'anaviy tasavvurlar kengayishi va keng ma'noda hamda uni zamonaviy tushunishga muvofiq ravishda Markaziy bank tizimini ham o'z tarkibiga qo'shmog'i lozim

3.1.34. Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi...

a) moliya tizimining mustaqil sohasi hisoblanmaydi. Uni boshqacha nomda mulkchilikning turli shaklidagi korxonalar va tashkilotlar moliyasi deb ham atash mumkin

b) moliya tizimining mustaqil sohasidir. Uni boshqacha nomda mulkchilikning turli shaklidagi tijorat korxonalari moliyasi deb ham atash mumkin

c) moliya tizimining mustaqil sohasidir. Uni boshqacha nomda mulkchilikning turli shaklidagi korxonalar va tashkilotlar moliyasi deb ham atash mumkin

d) moliya tizimining mustaqil sohasi hisoblanmaydi. Uni boshqacha nomda mulkchilikning turli shaklidagi korxonalar va tashkilotlar moliyasi deb ham atash mumkin emas

3.1.35. Moliya tizimining «Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi» sohasida ...

a) daromadlarning asosiy qismi shakllanmasa-da, ular oxir-oqibatda davlat tomonidan o'rnatilgan qoidalarga muvofiq ravishda qayta taqsimlanib, barcha darajadagi byudjetlar va nobyudjet fondlarining daromadlarini shakllantiradi. Bir vaqtning o'zida, byudjet (moliyaviy) mablag'lar(i)ning katta qismi to'g'ridan to'g'ri byudjetdan moliyalashtirish, byudjet ssudalari va davlat kafolatlari shaklida korxonalarining joriy va investitsion faoliyatlarini moliyalashtirishga yo'naltirilishi mumkin

b) daromadlarning asosiy qismi shakllanadi, ular oxir-oqibatda davlat tomonidan o'rnatilgan qoidalarga muvofiq ravishda qayta taqsimlanib, barcha darajadagi byudjetlar va nobyudjet fondlarining daromadlarini shakllantiradi. Bir vaqtning o'zida, byudjet (moliyaviy) mablag'lar(i)ning katta qismi to'g'ridan to'g'ri byudjetdan moliyalashtirish, byudjet ssudalari va davlat kafolatlari shaklida korxonalarining joriy va investitsion faoliyatlarini moliyalashtirishga yo'naltirilishi mumkin

c) daromadlarning asosiy qismi shakllanadi, ular oxir-oqibatda davlat tomonidan o'rnatilgan qoidalarga muvofiq ravishda qayta taqsimlanib, barcha darajadagi byudjetlar va nobyudjet fondlarining daromadlarini shakllantiradi. Bir vaqtning o'zida, byudjet (moliyaviy) mablag'lar(i)ning katta qismi to'g'ridan to'g'ri byudjetdan moliyalashtirish, byudjet ssudalari va davlat kafolatlari shaklida korxonalarining joriy va investitsion faoliyatlarini moliyalashtirishga yo'naltirilmasligi mumkin

d) daromadlarning asosiy qismi shakllanadi, ular oxir-oqibatda davlat tomonidan o'rnatilmagan qoidalarga muvofiq ravishda qayta taqsimlanib, barcha darajadagi byudjetlar va nobyudjet fondlarining daromadlarini shakllantiradi. Bir

vaqtning o'zida, byudjet (moliyaviy) mablag'lar(i)ning katta qismi to'g'ridan to'g'ri byudjetdan moliyalashtirish, byudjet ssudalari va davlat kafolatlari shaklida korxonalarining joriy va investitsion faoliyatlarini moliyalashtirishga yo'naltirilmashligi mumkin emas

3.1.36. Moliya tizimining «Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi» sohasi...

a) tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi, moliyaviy vositachilar moliyasi va notijorat tashkilotlar moliyasi kabi bo'g'inlardan tashkil topadi

b) byudjet korxonalari va tashkilotlari moliyasi, moliyaviy vositachilar moliyasi va notijorat tashkilotlar moliyasi kabi bo'g'inlardan tashkil topadi

c) tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi, moliyaviy yetakchilar moliyasi va notijorat tashkilotlar moliyasi kabi bo'g'inlardan tashkil topadi

d) byudjet korxonalari va tashkilotlari moliyasi, moliyaviy vositachilar moliyasi hamda nodavlat korxonalar va tashkilotlar moliyasi kabi bo'g'inlardan tashkil topadi

3.1.37. Moliya tizimining «Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi» guruhiga kiruvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy munosabatlari...

a) tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish, biroq daromadlar va xarajatlarni shakllantirmaslik, mulkka egalik qilish, zimmlariga olgan majburiyatlarini bajarish shakllariga bog'liq ravishda o'ziga xos xususiyatlarga egadir. Bir vaqtning o'zida, tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi muhim ahamiyat kasb etib, aynan shu yerda moliyaviy resurslarning asosiy qismi shakllantiriladi. Biroq mamlakatning umumiy moliyaviy ahvoli ana shu korxonalar moliyasining ahvoli bilan belgilanmaydi

b) tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish, daromadlar va xarajatlarni shakllantirish, mulkka egalik qilish, zimmlariga olgan majburiyatlarini bajarish shakllariga bog'liq ravishda o'ziga xos xususiyatlarga egadir. Bir vaqtning o'zida, tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi muhim ahamiyat kasb etsa-da, aynan shu yerda moliyaviy resurslarning asosiy qis-

mi shakllantirilmaydi. Mamlakatning umumiy moliyaviy ahvoli ana shu korxonalar moliyasining ahvoli bilan belgilanadi

c) tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish, daromadlar va xarajatlarni shakllantirish, mulkka egalik qilish, zimmalariga olgan majburiyatlarini bajarish shakllariga bog'liq ravishda o'ziga xos xususiyatlarga egadir. Bir vaqtning o'zida, tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi muhim ahamiyat kasb etib, aynan shu yerda moliyaviy resurslarning asosiy qismi shakllantiriladi. Mamlakatning umumiy moliyaviy ahvoli ana shu korxonalar moliyasining ahvoli bilan belgilanadi

d) tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish, daromadlar va xarajatlarni shakllantirish, mulkka egalik qilish, zimmalariga olgan majburiyatlarini bajarish shakllariga bog'liq ravishda o'ziga xos xususiyatlarga egadir. Bir vaqtning o'zida, tijorat korxonalari va tashkilotlari moliyasi muhim ahamiyat kasb etib, aynan shu yerda moliyaviy resurslarning asosiy qismi shakllantiriladi. Bundan mamlakatning umumiy moliyaviy ahvoli ana shu korxonalar moliyasining ahvoli bilan belgilanadi degan xulosa kelib chiqmaydi

3.1.38. Bozor munosabatlari sharoitida korxonalar o'zlarining faoliyatini...

a) xo'jalik hisobi asosida amalga oshiradilar. Bunga muvofiq ravishda ularning xarajatlari o'z daromadlari hisobidan qoplanishi kerak. Mehnat jamoalari ishlab chiqarishi va sotsial rivojlanishining asosiy manbayi esa daromad hisoblanadi

b) tijoriy hisob asosida amalga oshiradilar. Bunga muvofiq ravishda ularning xarajatlari o'z daromadlari hisobidan qoplanishi kerak. Mehnat jamoalari ishlab chiqarishi va sotsial rivojlanishining asosiy manbayi esa foyda hisoblanadi

c) buxgalteriya hisobi asosida amalga oshiradilar. Bunga muvofiq ravishda ularning xarajatlari o'z daromadlari hisobidan qoplanishi kerak. Mehnat jamoalari ishlab chiqarishi va sotsial rivojlanishining asosiy manbayi esa tannarx hisoblanadi

d) audit asosida amalga oshiradilar. Bunga muvofiq ravishda ularning xarajatlari o'z daromadlari hisobidan qoplashi shart emas. Mehnat jamoalari ishlab chiqarishi va sotsial rivojlanishining asosiy manbayi esa rentabellik hisoblanadi

3.1.39. Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxonalar ...

a) real ravishda moliyaviy mustaqillikka ega emas, chunki mahsulotni sotishdan olingan tushumni ularning o'zi mustaqil ravishda taqsimlay olmaydilar, biroq o'zlarining ixtiyoriga ko'ra foydadan foydalanadilar, ishlab chiqarish va sotsial fondlarni shakllantiradilar, moliyaviy bozorning resurslaridan – bank kreditlari, obligatsiyalar emissiyasi, depozit sertifikatlari va moliyaviy bozorning boshqa instrumentlari – foydalangan holda investitsiyalashtirish uchun zarur bo'lgan mablag'larni qidirib topadilar

b) real ravishda moliyaviy mustaqillikka ega, mahsulotni sotishdan olingan tushumni ularning o'zi mustaqil ravishda taqsimlaydi, biroq o'zlarining ixtiyoriga ko'ra foydadan foydalanolmaydilar, ishlab chiqarish va sotsial fondlarni shakllantirmaydilar, moliyaviy bozorning resurslaridan – bank kreditlari, obligatsiyalar emissiyasi, depozit sertifikatlari va moliyaviy bozorning boshqa instrumentlari – foydalangan holda investitsiyalashtirish uchun zarur bo'lgan mablag'larni qidirib topadilar

c) real ravishda moliyaviy mustaqillikka ega, mahsulotni sotishdan olingan tushumni ularning o'zi mustaqil ravishda taqsimlaydi, o'zlarining ixtiyoriga ko'ra foydadan foydalanadilar, ishlab chiqarish va sotsial fondlarni shakllantiradilar, shunga qaramasdan, moliyaviy bozorning resurslaridan – bank kreditlari, obligatsiyalar emissiyasi, depozit sertifikatlari va moliyaviy bozorning boshqa instrumentlari – foydalanmagan holda investitsiyalashtirish uchun zarur bo'lgan mablag'larni qidirib topadilar

d) real ravishda moliyaviy mustaqillikka ega, mahsulotni sotishdan olingan tushumni ularning o'zi mustaqil ravishda taqsimlaydi, o'zlarining ixtiyoriga ko'ra foydadan foyda-

lanadilar, ishlab chiqarish va sotsial fondlarni shakllanti-radilar, moliyaviy bozorning resurslaridan – bank kreditlari, obligatsiyalar emissiyasi, depozit sertifikatlari va moliyaviy bozorning boshqa instrumentlari – foydalangan holda investitsiyalashtirish uchun zarur bo'lgan mablag'larni qidirib topadilar

3.1.40. Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxonalar ...

a) davlatning mayda-chuyda aralashuvidan ozod bo'lib, shu bilan birgalikda, ishning iqtisodiy va moliyaviy natijalari uchun ularning mas'uliyati ham oshirilgan

b) afsuski, davlatning mayda-chuyda aralashuvidan to'liq ozod bo'lmaganligi tufayli, ishning iqtisodiy va moliyaviy natijalari uchun ularning mas'uliyati ham keskin oshirilmagan

c) davlatning mayda-chuyda aralashuvidan ozod bo'lib, shu bilan birgalikda, ishning iqtisodiy va moliyaviy natijalari uchun ularning mas'uliyati ham keskin oshirilgan

d) uchun davlatning aralashuvi saqlanib qolingani, shunga mos ravishda ishning iqtisodiy va moliyaviy natijalari uchun ularning mas'uliyati ham keskin oshirilmagan

3.1.41. Mamlakatning xo'jalik tizimi murakkab tuzil-madan iborat bo'lib, u ...

a) makroiqtisodiyot sifatida faoliyat ko'rsatadi. Uning tarkibida foyda olishga qaratilgan biznes sohasi bilan bir qatorda iqtisodiyotning boshqa sektorlari ham mavjudki, ularning faoliyati ijtimoiy farovonlikka erishishga yo'naltirilgan. Bularning tarkibiga davlat sektoridan tashqari ba'zi mamlakatlarda katta masshtablarga ega bo'lgan va nisbatan yuqori sur'atlarda o'sib borayotgan notijorat sektori ham kiradi

b) aralash iqtisodiyot sifatida faoliyat ko'rsatadi. Uning tarkibida foyda olishga qaratilgan biznes sohasi bilan bir qatorda iqtisodiyotning boshqa sektorlari ham mavjudki, ularning faoliyati ijtimoiy farovonlikka erishishga yo'naltirilgan. Bularning tarkibiga davlat sektoridan tashqari ba'zi mamlakatlarda katta masshtablarga ega bo'lgan va nisbatan yuqori sur'atlarda o'sib borayotgan notijorat sektori ham kiradi

c) mikroiqtisodiyot sifatida faoliyat ko'rsatadi. Uning tarkibida foyda olishga qaratilgan biznes sohasi bilan bir qatorda iqtisodiyotning boshqa sektorlari ham mavjudki, ularning faoliyati ijtimoiy farovonlikka erishishga yo'naltirilgan. Bularning tarkibiga davlat sektoridan tashqari ba'zi mamlakatlarda katta masshtablarga ega bo'lgan va nisbatan yuqori sur'atlarda o'sib borayotgan notijorat sektori ham kiradi

d) shuningdek, xufyona iqtisodiyot sifatida ham faoliyat ko'rsatadi. Uning tarkibida foyda olishga qaratilgan biznes sohasi bilan bir qatorda iqtisodiyotning boshqa sektorlari ham mavjudki, ularning faoliyati ijtimoiy farovonlikka erishishga yo'naltirilgan. Bularning tarkibiga davlat sektoridan tashqari ba'zi mamlakatlarda katta masshtablarga ega bo'lgan va nisbatan yuqori sur'atlarda o'sib borayotgan notijorat sektori ham kiradi

3.1.42. Hozirgi sharoitda notijorat sektori tashkilotlarining yuqori sur'atlarda tez o'sib borayotganligi...

a) bir tomondan, jamiyatni demokratlashtirish siyosiy jarayonlarining rivojlanishi, ikkinchi tomondan, bozor iqtisodiyotining sotsial yo'naltirilganligi (bu narsa, ayniqsa, bizning mamlakatimiz uchun xarakterli) bilan bog'liq

b) bir tomondan, jamiyatni demokratlashtirish iqtisodiy jarayonlarining rivojlanishi, ikkinchi tomondan, bozor iqtisodiyotining sotsial yo'naltirilganligi (bu narsa, ayniqsa, bizning mamlakatimiz uchun xarakterli) bilan bog'liq

c) bir tomondan, jamiyatni demokratlashtirish siyosiy jarayonlarining rivojlanishi, ikkinchi tomondan, bozor iqtisodiyotining iqtisodiy yo'naltirilganligi (bu narsa, ayniqsa, bizning mamlakatimiz uchun xarakterli) bilan bog'liq

d) bir tomondan, jamiyatni demokratlashtirish iqtisodiy jarayonlarining rivojlanishi, ikkinchi tomondan, bozor iqtisodiyotining siyosiy yo'naltirilganligi (bu narsa, ayniqsa, bizning mamlakatimiz uchun xarakterli) bilan bog'liq

3.1.43. Notijorat tashkilotlari...

a) yuridik shaxs bo'lmasdan, foyda olish ularning asosiy

maqsadi emas va ularda olingan foyda ishtirokchilar o'rtasida taqsimlanmaydi

b) yuridik shaxs bo'lib, foyda olish ularning asosiy maqsadi emas va ularda olingan foyda ishtirokchilar o'rtasida taqsimlanmaydi

c) yuridik shaxs bo'lmasa-da, foyda olish ularning asosiy maqsadidir va ularda olingan foyda ishtirokchilar o'rtasida taqsimlanmaydi

d) yuridik shaxs bo'lib, foyda olish ularning asosiy maqsadi emas, shunga qaramasdan, ularda olingan foyda ishtirokchilar o'rtasida taqsimlanadi

3.1.44. Notijorat tashkilotlar qatoriga ...

a) sotsial, xayr-ehson, iqtisodiy, ma'rifiy, ilmiy, boshqaruv, sog'liqni muhofaza qilish, jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, fuqarolar va tashkilotlarning qonuniy manfaatlarini himoya qilish, qarama-qarshiliklar va ziddiyatlarni yechish, yuridik xizmatlar ko'rsatish va shunga o'xshash boshqa maqsadlarga erishish uchun tashkil etilgan tashkilotlar kiradi

b) sotsial, xayr-ehson, madaniy, ma'rifiy, ilmiy, boshqaruv, sog'liqni muhofaza qilish, jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, fuqarolar va tashkilotlarning qonuniy manfaatlarini himoya qilish, qarama-qarshiliklar va ziddiyatlarni yechishga mo'ljallanmagan, yuridik xizmatlar ko'rsatish va shunga o'xshash boshqa maqsadlarga erishish uchun tashkil etilgan tashkilotlar kiradi

c) sotsial, xayr-ehson, madaniy, ma'rifiy, ilmiy, boshqaruv, sog'liqni muhofaza qilish, jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, fuqarolar va tashkilotlarning qonuniy manfaatlarini himoya qilish, qarama-qarshiliklar va ziddiyatlarni yechish, biroq yuridik xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashmagan va shunga o'xshash boshqa maqsadlarga erishish uchun tashkil etilgan tashkilotlar kiradi

d) sotsial, xayr-ehson, madaniy, ma'rifiy, ilmiy, boshqaruv, sog'liqni muhofaza qilish, jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, fuqarolar va tashkilotlarning qonuniy manfaatlarini himoya qilish, qarama-qarshiliklar va ziddiyatlarni yechish,

yuridik xizmatlar ko'rsatish va shunga o'xshash boshqa maqsadlarga erishish uchun tashkil etilgan tashkilotlar kiradi

3.1.45. Notijorat tashkilotlarining oldiga qo'yilgan maqsadlar...

a) bir xil bo'lganligi uchun bu sektorning o'zi ham juda keng va rang-barang bo'lishi tabiiydir

b) xilma-xil bo'lganligi uchun bu sektorning o'zi ham juda tor va bir xil bo'lishi tabiiydir

c) xilma-xil bo'lganligi uchun bu sektorning o'zi ham juda keng va rang-barang bo'lishi tabiiydir

d) yagona bo'lganligi uchun bu sektorning o'zi ham yagona va bir turda bo'lishi tabiiydir

3.1.46. Notijorat sektorning bir guruh korxonalari, asosan...

a) o'z a'zolarining siyosiy manfaatlariga, ma'lum toifadagi shaxslarning rivojlanishiga xizmat qiladi

b) o'z a'zolarining iqtisodiy manfaatlariga, ma'lum toifadagi shaxslarning rivojlanishiga xizmat qiladi

c) o'z a'zolarining siyosiy manfaatlariga, shuningdek, barcha toifadagi shaxslarning rivojlanishiga xizmat qiladi

d) o'z a'zolarining ma'naviy manfaatlariga, shuningdek, ayrim shaxslarning rivojlanishiga xizmat qiladi

3.1.47. Iqtisodiyotning notijorat sektori, odatda...

a) birinchi sektor deb ham yuritiladi

b) ikkinchi sektor deb ham yuritiladi

c) uchinchi sektor deb ham yuritiladi

d) to'rtinchi sektor deb ham yuritiladi

3.1.48. Turli mamlakatlar iqtisodiyotida tarixiy an'analar va iqtisodiy taraqqiyot bosqichlariga muvofiq ravishda...

a) notijorat sektor faoliyatining masshtablari bir-biridan farq qilmaydi. Biroq bir necha miqdoriy tavsifnoma (ko'rsatkich)larning tahlili, yaxlit olinganda, bu sektorning taraqqiy topayotganligidan dalolat beradi

b) notijorat sektor faoliyatining masshtablari bir-biridan farq qiladi. Biroq bir necha miqdoriy tavsifnoma (ko'rsatkich)

larning tahlili, yaxlit olinganda, bu sektorning taraqqiy topayotganligidan dalolat beradi

c) notijorat sektor faoliyatining masshtablari bir-biridan farq qilmaydi. Chunki bir necha miqdoriy tavsifnoma (ko'rsatkich)larning tahlili, yaxlit olinganda, bu sektorning taraqqiy topmayotganligidan dalolat bermoqda

d) notijorat sektor faoliyatining masshtablari bir-biridan farq qiladi. Biroq bir necha miqdoriy tavsifnoma (ko'rsatkich) larning tahlili, qisman olinganda, bu sektorning taraqqiy topayotganligidan dalolat bermaydi

3.1.49. Keyingi yillarda Yevropa mamlakatlarida har 1000 kishiga o'rtacha ...

a) 4 ta notijorat tashkiloti to'g'ri kelmoqda. Shvetsiya shu ma'noda rekordchi hisoblanib, bu yerda har 1000 kishiga 21 tadan to'g'ri keluvchi notijorat tashkilotlari mavjud

b) 4 ta notijorat tashkiloti to'g'ri kelmoqda. Norvegiya shu ma'noda rekordchi hisoblanib, bu yerda har 1000 kishiga 21 tadan to'g'ri keluvchi notijorat tashkilotlari mavjud

c) 4 ta notijorat tashkiloti to'g'ri kelmoqda. Finlyandiya shu ma'noda rekordchi hisoblanib, bu yerda har 1000 kishiga 21 tadan to'g'ri keluvchi notijorat tashkilotlari mavjud

d) 4 ta notijorat tashkiloti to'g'ri kelmoqda. Daniya shu ma'noda rekordchi hisoblanib, bu yerda har 1000 kishiga 21 tadan to'g'ri keluvchi notijorat tashkilotlari mavjud

3.1.50. Notijorat tashkilotlar ...

a) muhim ish beruvchilar hisoblanmaydi. Chunki hozirgi paytda bu sektorda ishchi kuchining, bor-yo'g'i o'rtacha 3,0% dan ko'prog'i ishlaydi. Biroq ularning faoliyat ko'rsatishi iqtisodiyotning boshqa sektorlarida faol ravishda qo'shimcha ish o'rinlarining yaratilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Mazkur tashkilotlar tovarlar va xizmatlarni sotib oluvchilar bo'lganligi uchun, oxir-oqibatda bu narsa tadbirkorlik faoliyatining faollashuviga olib keladi

b) muhim ish beruvchilar hisoblanadi. Hozirgi paytda bu sektorda ishchi kuchining o'rtacha 3,0% dan ko'prog'i ishlay-

di. Notijorat tashkilotlarning faoliyat ko'rsatishi iqtisodiyotning boshqa sektorlarida faol ravishda qo'shimcha ish o'rinlarining yaratilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Mazkur tashkilotlar tovarlar va xizmatlarni sotib oluvchilar bo'lganligi uchun, oxir-oqibatda bu narsa tadbirkorlik faoliyatining faollashuviga olib keladi

c) muhim ish beruvchilar hisoblanmaydi. Hozirgi paytda bu sektorda ishchi kuchining o'rtacha 3,0% dan ko'prog'i ishlaydi. Ularning faoliyat ko'rsatishi iqtisodiyotning boshqa sektorlarida faol ravishda qo'shimcha ish o'rinlarining yaratilishiga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi. Mazkur tashkilotlar tovarlar va xizmatlarni sotib oluvchilar bo'lganligi uchun, oxir-oqibatda bu narsa tadbirkorlik faoliyatining faollashuviga olib keladi

d) muhim ish beruvchilar hisoblanadi. Chunki hozirgi paytda bu sektorda ishchi kuchining o'rtacha 3,0% dan ko'prog'i ishlaydi. Notijorat tashkilotlarning faoliyat ko'rsatishi iqtisodiyotning boshqa sektorlarida faol ravishda qo'shimcha ish o'rinlarining yaratilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Mazkur tashkilotlar tovarlar va xizmatlarning sotuvchilari bo'lganligi uchun, oxir-oqibatda bu narsa tadbirkorlik faoliyatining faollashuviga olib keladi

3.1.51. Hozirgi paytda notijorat tashkilotlarning operativ xarajatlari ...

a) dunyo miqyosida yalpi milliy mahsulotning o'rtacha 3,5% ni tashkil etmoqda

b) mamlakat miqyosida yalpi milliy mahsulotning o'rtacha 3,5% ni tashkil etmoqda

c) alohida olingan mintaqalar miqyosida yalpi milliy mahsulotning o'rtacha 3,5% ni tashkil etmoqda

d) tarmoqlar miqyosida yalpi milliy mahsulotning o'rtacha 3,5% ni tashkil etmoqda

3.1.52. Hozirgi sharoitda notijorat sektor katta iqtisodiy salohiyatga ega bo'lib, bu yerda ...

a) moliyaviy va inson resurslarining sezilsiz qismi to'plangan esa-da, u zamonaviy bozor munosabatlari tizimida muhim ish beruvchiga aylanib bormoqda

b) moliyaviy va inson resurslarining sezilarli qismi to'planmoqda, biroq u zamonaviy bozor munosabatlari tizimida muhim ish beruvchiga aylana olmayapti

c) moliyaviy va inson resurslarining sezilarli qismi to'planmoqda va u zamonaviy bozor munosabatlari tizimida muhim ish beruvchiga aylanib bormoqda

d) moliyaviy va inson resurslarining sezilarli qismi to'planmayapti, shunga qaramasdan, u zamonaviy bozor munosabatlari tizimida muhim ish beruvchiga aylanib bormoqda

3.1.53. Notijorat asosda xo'jalik yuritishning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat ...

a) faoliyatning foyda olishga emas, balki ma'lum bir missiya erishishga yo'naltirilganligi

b) e'lon qilingan maqsadlarga erishish uchun olingan foydadan vosita sifatida foydalanish

c) bozor xo'jaligining iqtisodiy samaradorligi va faoliyatning sotsial samaradorligini birgalikda qo'shib olib borish

d) barcha javoblar to'g'ri

3.1.54. Notijorat tashkilotlari faoliyatining moliyaviy manbalarini qanday asosiy guruhlariga ajratish mumkin?

a) byudjet assignovaniyalari (byudjetdan ajratmalar); tijorat tuzilmalari va xususiy shaxslarning qurbonlik (homiyluk yordam)lari; ta'sischi-lardan doimiy ravishda va bir vaqtning o'zida tushib turishi mumkin bo'lgan tushilmalar; qonun bilan taqiqlanmagan boshqa tushilmalar

b) byudjet assignovaniyalari (byudjetdan ajratmalar); tijorat faoliyati tushilmalari; tijorat tuzilmalari va xususiy shaxslarning qurbonlik (homiyluk yordam)lari; ta'sischi-lardan doimiy ravishda va bir vaqtning o'zida tushib turishi mumkin bo'lgan tushilmalar; qonun bilan taqiqlanmagan boshqa tushilmalar

c) byudjet assignovaniyalari (byudjetdan ajratmalar); tijorat faoliyati tushilmalari; tijorat tuzilmalari va xususiy shaxslarning qurbonlik (homiyluk yordam)lari; ta'sischi-lardan doimiy ravishda tushib turishi mumkin bo'lgan tushilmalar; qonun bilan taqiqlanmagan boshqa tushilmalar

d) byudjet assignovaniyalari (byudjetdan ajratmalar); tijorat faoliyati tushilmalari; tijorat tuzilmalari va xususiy shaxslarning qurbonlik (homiyluk yordam)lari; ta'ischi-lardan bir vaqtning o'zida tushib turishi mumkin bo'lgan tushilmalar; qonun bilan taqiqlanmagan boshqa tushilma-lar

3.1.55. Notijorat tashkilotlari tijorat faoliyatining moliyaviy manbalariga nimalar kiradi?

a) tovar, ish va xizmatlarni realizatsiya qilishdan olingan tushum; aksiya, obligatsiya, boshqa qimmatli qog'ozlar va omonatlar bo'yicha olinadigan daromadlar; notijorat tashki-lotning mulkidan, notijorat tashkilotlarining yordami asosida tuzilgan xo'jalik jamiyatlarining faoliyatidan olinadigan daro-madlar va boshqalar

b) tovarlarni realizatsiya qilishdan olingan tushum; aksiya, obligatsiya, boshqa qimmatli qog'ozlar va omonatlar bo'yicha olinadigan daromadlar; notijorat tashkilotning mulkidan, noti-jorat tashkilotlarining yordami asosida tuzilgan xo'jalik jami-yatlarining faoliyatidan olinadigan daromadlar va boshqalar

c) tovar va xizmatlarni realizatsiya qilishdan olingan tushum; aksiya, obligatsiya, boshqa qimmatli qog'ozlar bo'yicha olinadigan daromadlar; notijorat tashkilotning mulkidan, notijorat tashkilotlarining yordami asosida tuzil-gan xo'jalik jamiyatlarining faoliyatidan olinadigan daromad-lar va boshqalar

d) tovar, ish va xizmatlarni realizatsiya qilishdan olingan tushum; aksiya, obligatsiya, boshqa qimmatli qog'ozlar va omonatlar bo'yicha olinadigan daromadlar; notijorat tashki-lotlarining yordami asosida tuzilgan xo'jalik jamiyatlarining faoliyatidan olinadigan daromadlar va boshqalar

3.1.56. Notijorat tashkilotlarining qonun bilan taqiqlanmagan boshqa tushilmalari tarkibiga nimalar kirishi mumkin?

a) ko'ngillilarning mehnat sarflari

b) resurslarni jalb qilish bo'yicha o'tkazilgan tadbirlardan kelgan tushilmalar

- c) yuqoridagi har ikki javob ham to'g'ri
- d) yuqoridagi har ikki javob ham noto'g'ri

3.1.57. Notijorat tashkilotlarining resurslarni jalb qilish bo'yicha o'tkazilgan tadbirlardan kelgan tushilmalar tarkibi nimalardan iborat?

- a) asosan, lotereyalar, madaniy, sport va boshqa ommaviy tadbirlardan kelgan tushilmalar
- b) lotereyalar, auksionlar, ko'ngilxushlik, madaniy, sport va boshqa ommaviy tadbirlardan kelgan tushilmalar
- c) asosan, auksionlar, madaniy, sport va boshqa ommaviy tadbirlardan kelgan tushilmalar
- d) asosan, lotereyalar, ko'ngilxushlik, madaniy, sport va boshqa ommaviy tadbirlardan kelgan tushilmalar

3.1.58. Turli mamlakatlarda notijorat tashkilotlarini moliyalashtirish manbalarining tarkibiy tuzilmasi...

- a) turlichadir
- b) bir xildir
- c) o'zgarmaslik xarakteriga ega
- d) barcha javoblar noto'g'ri

3.1.59. Notijorat faoliyatni moliyaviy jihatdan tartibga solishning shakllari, ularning davlat va mahalliy hokimiyat organlari bilan hamkorligi...

- a) har bir mamlakatning Prezidenti tomonidan chiqarilgan farmonlar yordamida amalga oshiriladi
- b) har bir mamlakatning hukumati tomonidan chiqarilgan qarorlar yordamida amalga oshiriladi
- c) har bir mamlakatning tegishli qonunlari yordamida amalga oshiriladi
- d) har bir mamlakatning Moliya vazirligi tomonidan ishlab chiqilgan yo'riqnomalar yordamida amalga oshiriladi

3.1.60. Notijorat faoliyat (tashkilot)ni moliyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlash...

- a) qonunga muvofiq faqat to'g'ridan to'g'ri (bevosita) xarakterga ega bo'lishi mumkin
- b) qonunga muvofiq faqat egri (bilvosita) xarakterga ega bo'lishi mumkin

c) to'g'ridan to'g'ri (bevosita) va egri (bilvosita) xarakterga ega bo'lishi mumkin

d) barcha javoblar to'g'ri

3.1.61. Notijorat sektorni davlat tomonidan to'g'ri (bevosita) qo'llab-quvvatlashning quyidagi asosiy shakllari mavjud ...

a) to'g'ridan to'g'ri (bevosita) byudjet investitsiyalari

b) hamkorlikda moliyalashtirish

c) davlat sotsial buyurtmasi

d) barcha javoblar to'g'ri

3.1.62. Amaliyotda notijorat sektorni egri (bilvosita) moliyalashtirish shaklidan ham, ya'ni...

a) notijorat tashkilotlarining davlat hokimiyat organlari oldidagi to'lovlari va boshqa shunga o'xshash majburiyatlardan ozod qilish shaklidan ham amaliyotda tez-tez foydalaniladi

b) notijorat tashkilotlarining davlat va mahalliy hokimiyat organlari oldidagi to'lovlari va boshqa shunga o'xshash majburiyatlardan ozod qilish shaklidan ham amaliyotda tez-tez foydalaniladi

c) notijorat tashkilotlarining mahalliy hokimiyat organlari oldidagi to'lovlari va boshqa shunga o'xshash majburiyatlardan ozod qilish shaklidan ham amaliyotda tez-tez foydalaniladi

d) notijorat tashkilotlarining davlat va mahalliy hokimiyat organlari oldidagi to'lovlardan ozod qilish shaklidan ham amaliyotda tez-tez foydalaniladi

3.1.63. Notijorat sektorni egri (bilvosita) moliyalashtirishning asosiy ko'rinishlari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) nosoliqli imtiyozlarni taqdim etish; soliqli imtiyozlashtirish

b) soliqli imtiyozlarni taqdim etish; soliqli imtiyozlashtirish

c) nosoliqli imtiyozlarni taqdim etish; soliqsiz imtiyozlashtirish

d) barcha javoblar noto'g'ri

3.1.64. Notijorat sektorga taqdim etilayotgan nosoliqli imtiyozlar quyidagi ko‘rinishlarda namoyon bo‘lishi mumkin ...

a) notijorat tashkilotlarining faoliyati uchun binolarni ijaraga olish, yer maydonlarini ajratish; litsenziyalashtirishning soddalashtirilmagan tizimini o‘rnatish (belgilash); aloqa xizmatlari va kommunal xizmatlarni to‘lashda imtiyozli tariflardan foydalanish va boshqalar

b) notijorat tashkilotlarining faoliyati uchun binolarni ijaraga olish, yer maydonlarini ajratish; litsenziyalashtirishning soddalashtirilgan tizimini o‘rnatish (belgilash); aloqa xizmatlari va kommunal xizmatlarni to‘lashda imtiyozli tariflardan foydalanish va boshqalar

c) notijorat tashkilotlarining faoliyati uchun binolarni ijaraga olish, yer maydonlarini ajratish; litsenziyalashtirishning soddalashtirilgan tizimini o‘rnatish (belgilash); aloqa xizmatlari va kommunal xizmatlarni to‘lashda tariflardan foydalanish va boshqalar

d) notijorat tashkilotlarining faoliyati uchun binolarni ijaraga olish, yer maydonlarini ajratish; litsenziyalashtirishning soddalashtirilgan tizimini o‘rnatish (belgilash); kommunal xizmatlarni to‘lashda imtiyozli tariflardan foydalanish va boshqalar

3.1.65. Notijorat sektorga taqdim etilayotgan soliqli imtiyozlashtirish quyidagi ko‘rinishlarda bo‘lishi mumkin ...

a) hadya etuvchilar uchun imtiyozlar; qurbonlik (homiylilik) qilmaydigan yuridik shaxslar uchun moliyaviy jazolar

b) hadya etmaydiganlar uchun moliyaviy jazolar; qurbonlik (homiylilik) qiluvchi yuridik shaxslar uchun imtiyozlar

c) hadya etmaydiganlar va qurbonlik (homiylilik) qilmaydigan yuridik shaxslar uchun moliyaviy jazolar

d) hadya etuvchilar uchun imtiyozlar; qurbonlik (homiylilik) qiluvchi yuridik shaxslar uchun imtiyozlar

3.1.66. Davlat organlari notijorat tashkilotlarining faoliyatiga ...

a) aralashish, agar xarajatlarning sarflanishi tashkilotning

maqsadlariga mos kelayotgan bo'lsa, ularning yo'nalishiga o'zgartirishlar kiritish huquqiga ega emas

b) aralashish, agar xarajatlarning sarflanishi tashkilotning maqsadlariga mos kelayotgan bo'lsa, ularning yo'nalishiga o'zgartirishlar kiritish huquqiga ega

c) aralashmaslik, agar xarajatlarning sarflanishi tashkilotning maqsadlariga mos kelayotgan bo'lsa, xarajatlarning yo'nalishiga o'zgartirishlar kiritish huquqiga ega emas

d) aralashmaslik, agar xarajatlarning sarflanishi tashkilotning maqsadlariga mos kelmayotgan bo'lsa, xarajatlarning yo'nalishiga o'zgartirishlar kiritish huquqiga ega emas

3.2. YETAKCHI XORIJIY MAMLAKATLARNING DAVLAT MOLIYA TIZIMI

3.2.1. Rivojlangan xorijiy mamlakatlarning davlat moliya tizimi moliyaviy munosabatlarning quyidagi bo'g'inlaridan iborat ...

a) davlat byudjeti tizimi; mahalliy hokimiyat organlari kreditlari, federativ davlatlarda esa federatsiya a'zolarining krediti; maxsus nobyudjet fondlar; davlat korporatsiyalari moliyasi

b) davlat byudjeti tizimi; davlat krediti, federativ davlatlarda esa federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning krediti; maxsus nobyudjet fondlar; davlat korporatsiyalari moliyasi

c) davlat byudjeti tizimi; davlat krediti va mahalliy hokimiyat organlari kreditlari, federativ davlatlarda esa federatsiya a'zolarining krediti; maxsus nobyudjet fondlar; davlat korporatsiyalari moliyasi

d) davlat byudjeti tizimi; davlat krediti va mahalliy hokimiyat organlari kreditlari, federativ davlatlarda esa federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning krediti; maxsus bo'lmagan nobyudjet fondlar; davlat korporatsiyalari moliyasi

3.2.2. Xorijiy davlatlarda byudjet tizimining tarkibiy tuzilishi (tuzilmasi) ...

a) eng avvalo, davlat tuzilishi (qurilmasi)ga bog'liq

- b) eng avvalo, davlat hokimiyatiga bog'liq
- c) eng avvalo, davlat apparatiga bog'liq
- d) eng avvalo, mahalliy hokimiyatlar tuzilishi (qurilmasi) ga bog'liq

3.2.3. Unitar (yagona) davlatlarda byudjet tizimi quyidagi ikki bo'g'indan iborat ...

- a) respublika byudjeti; ko'p sonli mahalliy byudjetlar (shaharlar, okruglar, qishloq okruglari byudjeti)
- b) davlat byudjeti; ko'p sonli mahalliy byudjetlar (shaharlar, okruglar, qishloq okruglari byudjeti)
- c) davlat byudjeti; yakka-yu yagona mahalliy byudjetlar (shaharlar, okruglar, qishloq okruglari byudjeti)
- d) davlat byudjeti; ko'p sonli viloyat byudjetlari (shaharlar, okruglar, qishloq okruglari byudjeti)

3.2.4. Mahalliy byudjetlar unitar davlatlarda o'zlarining daromadlari va xarajatlari bilan ...

- a) davlat byudjetining tarkibiga kiradi
- b) respublika byudjetining tarkibiga kiradi
- c) davlat byudjetining tarkibiga kirmaydi
- d) respublika byudjetining tarkibiga kirmaydi

3.2.5. Federativ davlatlarda byudjet tizimi quyidagi uch bo'g'indan tarkib topgan ...

a) respublika byudjeti yoki federal byudjet, yoki markaziy hukumat byudjeti; federatsiya a'zolari byudjetlari (AQShda shtatlar byudjeti, Kanadada provinsiyalar byudjeti, GFRda yerlar byudjeti, Shveysariyada kantonlar byudjeti va h.k.); mahalliy byudjetlar

b) davlat byudjeti yoki federal byudjet, yoki markaziy hukumat byudjeti; federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning byudjetlari (AQShda shtatlar byudjeti, Kanadada provinsiyalar byudjeti, GFRda yerlar byudjeti, Shveysariyada kantonlar byudjeti va h.k.); mahalliy byudjetlar

c) respublika byudjeti yoki federal byudjet, yoki markaziy hukumat byudjeti; federatsiya a'zolari byudjetlari (AQShda shtatlar byudjeti, Kanadada provinsiyalar byudjeti, GFRda

yerlar byudjeti, Shveysariyada kantonlar byudjeti va h.k.); viloyatlar byudjetlari

d) davlat byudjeti yoki federal byudjet, yoki markaziy hukumat byudjeti; federatsiya a'zolari byudjetlari (AQShda shtatlar byudjeti, Kanadada provinsiyalar byudjeti, GFRda yerlar byudjeti, Shveysariyada kantonlar byudjeti va h.k.); mahalliy byudjetlar

3.2.6. Xorijiy mamlakatlarda mahalliy byudjetlar o'zlarining daromadlari va xarajatlari bilan ...

a) federatsiya a'zolarining byudjetlariga, ular ham, o'z navbatida, davlat federal byudjetining tarkibiga kiradi

b) federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning byudjetlariga, ular ham, o'z navbatida, davlat federal byudjetining tarkibiga kiradi

c) federatsiya a'zolarining byudjetlariga, ular ham, o'z navbatida, davlat federal byudjetining tarkibiga kirmaydi

d) federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning byudjetlariga, ular ham, o'z navbatida, davlat federal byudjetining tarkibiga kirmaydi

3.2.7. Rivojlangan yetakchi xorijiy mamlakatlar moliya tizimining bo'g'inlaridan biri ...

a) respublika byudjetidir. U davlat va o'z-o'zini boshqarish hududiy organlarining funksiyalari va vazifalarini moliyaviy ta'minlashga mo'ljallangan markazlashtirilgan pul mablag'lari fondini shakllantirish va undan foydalanishning shaklidan iborat

b) davlat byudjetidir. U davlat va o'z-o'zini boshqarish hududiy organlarining funksiyalari va vazifalarini moliyaviy ta'minlashga mo'ljallangan markazlashtirilgan pul mablag'lari fondini shakllantirish va undan foydalanishning shaklidan iborat

c) respublika byudjetidir. U o'z-o'zini boshqarish hududiy organlarining funksiyalari va vazifalarini moliyaviy ta'minlashga mo'ljallangan markazlashtirilmagan pul mablag'lari fondini shakllantirish va undan foydalanishning shaklidan iborat

d) davlat byudjetidir. U davlat organlarining funksiyalari va vazifalarini moliyaviy ta'minlashga mo'ljallangan markazlashtirilgan pul mablag'lari fondini shakllantirish va undan foydalanishning shaklidan iborat

3.2.8. Rivojlangan xorijiy mamlakatlarda davlat byudjeti...

a) mamlakatning o'tgan yildagi asosiy moliyaviy rejasi hisoblanib, qonun kuchiga egadir

b) mamlakatning joriy yildagi asosiy iqtisodiy rejasi hisoblanib, qonun kuchiga ega emas

c) mamlakatning joriy yildagi asosiy moliyaviy rejasi hisoblanib, qonun kuchiga egadir

d) mamlakatning navbatdagi yildagi asosiy moliyaviy rejasi hisoblanib, qonun kuchiga ega emas

3.2.9. Rivojlangan xorijiy mamlakatlarning davlat byudjeti...

a) har yili mamlakatning qonunchilik hokimiyat organi – Senat tomonidan tasdiqlanadi

b) har yili mamlakatning ijroiya hokimiyat organi – parlament tomonidan tasdiqlanadi

c) har yili mamlakatning ijroiya hokimiyat organi – Senat tomonidan tasdiqlanadi

d) har yili mamlakatning qonunchilik hokimiyat organi – parlament tomonidan tasdiqlanadi

3.2.10. Favqulodda vaziyatlar (urushlar, iqtisodiy tanazzullar va h.k.lar davri)da hukumat...

a) davlat byudjetining mablag'lariga tayanolmasa-da, ular yordamida o'sib boruvchi davlat xarajatlarini qoplaydi

b) davlat byudjetining mablag'lariga tayanadi, biroq ular yordamida o'sib boruvchi davlat xarajatlarini qoplay olmaydi

c) davlat byudjetining mablag'lariga tayanadi va ular yordamida o'sib boruvchi davlat xarajatlarini qoplaydi

d) respublika byudjetining mablag'lariga tayanadi va ular yordamida o'sib boruvchi davlat xarajatlarini qoplaydi

3.2.11. Yetakchi xorijiy mamlakatlarning davlat byudjeti...

a) ular MDini qayta taqsimlashning qo'shimcha instrumentidir. Moliya tizimining bu bo'g'ini orqali mamlakat MDining 30% gacha bo'lgan qismi qayta taqsimlanadi

b) ular MDini qayta taqsimlashning asosiy instrumentidir. Moliya tizimining bu bo'g'ini orqali mamlakat MDining 40% gacha bo'lgan qismi qayta taqsimlanadi

c) ular MDini qayta taqsimlashning asosiy instrumentidir. Moliya tizimining bu bo'g'ini orqali mamlakat MDining 50% gacha bo'lgan qismi qayta taqsimlanadi

d) ular MDini qayta taqsimlashning asosiy instrumentidir. Moliya tizimining bu bo'g'ini orqali mamlakat MDining 60% gacha bo'lgan qismi qayta taqsimlanadi

3.2.12. Yetakchi xorijiy mamlakatlar davlat byudjetining asosiy daromadlari...

a) soliqlardan iborat bo'lib, ular yordamida byudjet daromadlarining 70% dan 90% gacha, ayrim davrlarda undan ham ko'proq qismi shakllantiriladi

b) soliqlardan iborat bo'lmasdan, ular yordamida byudjet daromadlarining 30% dan 40% gacha, ayrim davrlarda undan ham kamroq qismi shakllantiriladi

c) soliqlardan iborat bo'lib, ular yordamida byudjet daromadlarining 80% dan 95% gacha, ayrim davrlarda undan ham ko'proq qismi shakllantiriladi

d) soliqlardan iborat bo'lmasdan, ular yordamida byudjet daromadlarining 35% dan 45% gacha, ayrim davrlarda undan ham kamroq qismi shakllantiriladi

3.2.13. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan xorijiy mamlakatlarda asosiy soliqlar hisoblangan...

a) jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk solig'i, korporatsiyalarning foydasidan olinadigan soliq, aksizlar, qo'shilgan qiymat solig'i va bojxona bojlari davlat byudjetiga birlashtirilgan

b) jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i, korporatsiyalarning foydasidan olinadigan soliq, aksizlar, qo'shil-

gan qiymat solig'i va bojxona bojlari davlat byudjetiga birlashtirilgan

c) jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i, korporatsiyalarning foydasidan olinadigan to'lov, aksizlar, qo'shilgan qiymat solig'i va bojxona bojlari respublika byudjetiga birlashtirilgan

d) jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i, korporatsiyalarning foydasidan olinadigan soliq, aksizlar, qo'shimcha qiymat solig'i va bojxona bojlari respublika byudjetiga birlashtirilgan

3.2.14. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan xorijiy mamlakatlarda davlat byudjetidan ...

a) harbiy maqsadlarga mo'ljallangan xarajatlar, iqtisodiyotga aralashuv xarajatlari, davlat apparatini saqlash xarajatlari, sotsial xarajatlar, subsidiyalar amalga oshiriladi, biroq rivojlanayotgan mamlakatlarga kreditlar taqdim etilmaydi

b) harbiy maqsadlarga mo'ljallangan xarajatlar, iqtisodiyotga aralashuv xarajatlari, davlat apparatini saqlash xarajatlari, sotsial xarajatlar, subsidiyalar amalga oshiriladi, ammo rivojlanayotgan mamlakatlarga kreditlar taqdim etilmaydi

c) harbiy maqsadlarga mo'ljallangan xarajatlar, iqtisodiyotga aralashuv xarajatlari, davlat apparatini saqlash xarajatlari, sotsial xarajatlar, subsidiyalar amalga oshiriladi va rivojlanayotgan mamlakatlarga kreditlar taqdim etiladi

d) harbiy maqsadlarga mo'ljallangan xarajatlar, iqtisodiyotga aralashuv xarajatlari, davlat apparatini saqlash xarajatlari, iqtisodiy xarajatlar, subsidiyalar amalga oshiriladi va rivojlangan mamlakatlarga kreditlar taqdim etiladi

3.2.15. Taraqqiy etgan xorijiy mamlakatlarda davlat byudjeti ...

a) markaziy hokimiyat organlariga, hukumat maxsus fondlariga va davlat korxonalariga subsidiyalar va kreditlar berish orqali mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) mahalliy hokimiyat organlariga, hukumat maxsus fondlariga va davlat korxonalariga subsidiyalar va kreditlar be-

rish orqali mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) mahalliy hokimiyat organlariga, hukumat umumiy fondlariga va davlat xususiy korxonalariga subvensiyalar va kreditlar berish orqali mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) mahalliy hokimiyat organlariga, hukumat maxsus fondlariga va davlat korxonalariga subsidiyalar va kreditlar berish orqali mamlakat moliya tizimining barcha bo'g'inlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi

3.2.16. Yetakchi xorijiy mamlakatlar ko'pchiligining davlat byudjetlari uchun ...

a) doimiy ravishdagi byudjet profitsiti xos bo'lib, u davlat zayomlari hisobidan qoplanishni taqozo etmaydi

b) doimiy ravishdagi byudjet defitsiti xos bo'lib, biroq u davlat zayomlari hisobidan qoplanmaydi

c) doimiy ravishdagi byudjet defitsiti xos bo'lib, u davlat zayomlari hisobidan qoplanadi

d) doimiy ravishdagi byudjet balansliligi xos bo'lib, u davlat zayomlaridan foydalanishni kun tartibiga qo'ymaydi

3.2.17. Davlat zayomlarining muomalaga chiqarilishi ...

a) davlat qarzining o'sishiga olib kelmaydi

b) davlat qarzining o'sishiga olib keladi

c) davlat qarzi o'sishining oldini oladi

d) davlat qarzining kamayishiga olib keladi

3.2.18. Davlat qarzi ...

a) oldin chiqarilgan va hozirgi paytga qadar qaytarilgan (uzilmagan) barcha davlat zayomlarining foizlari bilan qo'shib hisoblagandagi umumiy summasidan iborat

b) oldin chiqarilgan va hozirgi paytga qadar qaytarilmagan (uzilmagan) barcha davlat zayomlarining foizlari bilan qo'shib hisoblagandagi umumiy summasidan iborat

c) oldin chiqarilgan va hozirgi paytga qadar qaytarilmagan (uzilmagan) barcha davlat zayomlarining foizlari bilan qo'shib hisoblamagandagi umumiy summasidan iborat

d) oldin chiqarilgan va hozirgi paytga qadar qaytarilmagan

(uzilmagan) barcha davlat zayomlarining foizlari bilan ayirib hisoblagandagi umumiy summasidan iborat

3.2.19. Yetakchi xorijiy mamlakatlar moliya tizimi-ning ikkinchi bo'g'ini ...

a) hududiy moliya hisoblanadi. U federativ davlatlarda federatsiya a'zolarining moliyasi va federatsiya a'zolari hamda munitsipalitetlarga tegishli bo'lgan mahalliy byudjetlar, korxonalar moliyasidan iborat

b) hududiy moliya hisoblanadi. U federativ davlatlarda federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning moliyasi va federatsiya a'zolari hamda munitsipalitetlarga tegishli bo'lgan mahalliy byudjetlar, korxonalar moliyasidan iborat

c) hududiy moliya hisoblanadi. U federativ davlatlarda federatsiya a'zolarining moliyasi va federatsiya a'zolari hamda munitsipalitetlarga tegishli bo'lgan mahalliy byudjetlar, korporatsiyalar moliyasidan iborat

d) hududiy moliya hisoblanadi. U federativ davlatlarda federatsiya a'zolari bo'lmaganlarning moliyasi va federatsiya a'zolari hamda munitsipalitetlarga tegishli bo'lgan respublika byudjetlari, korxonalar moliyasidan iborat

3.2.20. Xorijiy mamlakatlarda federatsiya a'zolarining daromadlari to'g'risidagi masala ...

a) barcha mamlakatlarda bir xil tarzda yechiladi. Masalan, AQShda shtatlar byudjetlariga egri (bilvosita) soliqlar va, eng avvalo, sotuvdan olinadigan soliqlar birlashtirilgan bo'lsa, GFRda asosiy to'g'ri (bevosita) soliqlar bo'yicha tushumlar – aholidan olinadigan daromad solig'i va korporatsiyalardan olinadigan foyda solig'i 50%:50% nisbatda federal byudjet va yerlarning byudjeti o'rtasida bo'linadi

b) barcha mamlakatlarda o'ziga xos tarzda yechiladi. Masalan, AQShda shtatlar byudjetlariga to'g'ri (bevosita) soliqlar va, eng avvalo, sotuvdan olinadigan soliqlar birlashtirilgan bo'lsa, GFRda asosiy to'g'ri (bevosita) soliqlar bo'yicha tushumlar – aholidan olinadigan daromad solig'i va korporatsiyalardan olinadigan foyda solig'i 50%:50% nisbatda federal byudjet va yerlarning byudjeti o'rtasida bo'linadi

c) har bir mamlakatda o'ziga xos tarzda yechiladi. Masalan, AQShda shtatlar byudjetlariga egri (bilvosita) soliqlar va, eng avvalo, sotuvdan olinadigan soliqlar birlashtirilgan bo'lsa, GFRda asosiy to'g'ri (bevosita) soliqlar bo'yicha tushumlar – aholidan olinadigan daromad solig'i va korporatsiyalardan olinadigan foyda solig'i 50%:50% nisbatda federal byudjet va yerlarning byudjeti o'rtasida bo'linadi

d) har bir mamlakatda o'ziga xos tarzda yechiladi. Masalan, AQShda shtatlar byudjetlariga egri (bilvosita) soliqlar va, eng avvalo, sotuvdan olinadigan soliqlar birlashtirilgan bo'lsa, GFRda asosiy to'g'ri (bevosita) soliqlar bo'yicha tushumlar – aholidan olinadigan mol-mulk solig'i va korporatsiyalardan olinadigan daromad solig'i 50%:50% nisbatda federal byudjet va yerlarning byudjeti o'rtasida bo'linadi

3.2.21. Yetakchi xorijiy mamlakatlar moliya tizimining uchinchi bo'g'ini...

a) davlat krediti hisoblanadi. Bu, bir tomondan, davlat, ikkinchi tomondan, yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi kredit munosabatlaridan iborat bo'lib, unga ko'ra davlat va boshqaruvning mahalliy organlari, asosan, mablag'larni qarzga oluvchilar sifatida maydonga chiqadi

b) davlat krediti hisoblanadi. Bu, bir tomondan, davlat, ikkinchi tomondan, yuridik va jismoniy shaxslar o'rtasidagi kredit munosabatlaridan iborat bo'lib, unga ko'ra davlat va boshqaruvning mahalliy organlari, asosan, mablag'larni qarzga beruvchilar sifatida maydonga chiqadi

c) davlat krediti hisoblanadi. Bu, bir tomondan, davlat, ikkinchi tomondan, yuridik shaxslar o'rtasidagi kredit munosabatlaridan iborat bo'lib, unga ko'ra davlat va boshqaruvning mahalliy organlari, asosan, mablag'larni qarzga oluvchilar sifatida maydonga chiqadi

d) davlat krediti hisoblanadi. Bu, bir tomondan, davlat, ikkinchi tomondan, jismoniy shaxslar o'rtasidagi kredit munosabatlaridan iborat bo'lib, unga ko'ra davlat va boshqaruvning

mahalliy organlari, asosan, mablag'larni qarzga beruvchilar sifatida maydonga chiqadi

3.2.22. Yetakchi xorijiy mamlakatlarda davlat zayomlari va mahalliy zayomlar ...

a) odatda, byudjet profitsiti mavjud bo'lsa, ya'ni odatdagi daromadlar davlatning xarajatlarini qoplasa, muomalaga chiqariladi

b) odatda, byudjet profitsiti mavjud bo'lsa, ya'ni odatdagi daromadlar davlatning xarajatlarini qoplamasa, muomalaga chiqariladi

c) odatda, byudjet defitsiti mavjud bo'lsa, ya'ni odatdagi daromadlar davlatning xarajatlarini qoplamasa, muomalaga chiqariladi

d) odatda, byudjet defitsiti mavjud bo'lsa, ya'ni odatdagi daromadlar davlatning xarajatlarini qoplasa, muomalaga chiqariladi

3.2.23. Yetakchi xorijiy mamlakatlarning mahalliy byudjetlariga ...

a) birinchi darajali ahamiyat kasb etuvchi soliqlar (asosan, mulkiy soliqlar) biriktirilgan

b) ikkinchi darajali ahamiyat kasb etuvchi soliqlar (asosan, mulkiy soliqlar) biriktirilgan

c) uchinchi darajali ahamiyat kasb etuvchi soliqlar (asosan, shaxsiy soliqlar) biriktirilgan

d) to'rtinchi darajali ahamiyat kasb etuvchi soliqlar (asosan, mayda soliqlar) biriktirilgan

3.2.24. Taraqqiy etgan xorijiy mamlakatlarda sotsial maqsadlarga yo'naltiriladigan mablag'larning salmog'i ...

a) mahalliy byudjetlarda davlat byudjetiga nisbatan ancha yuqori. Bu byudjetlar ham doimiy ravishda defitsitli bo'lib, ular davlat byudjetidan hukumat kafolati ostida subsidiya va kreditlar yo'li bilan kerakli mablag'larni oladi

b) mahalliy byudjetlarda davlat byudjetiga nisbatan ancha past. Bu byudjetlar ham doimiy ravishda defitsitli bo'lib, ular davlat byudjetidan hukumat kafolati ostida subsidiya va kreditlar yo'li bilan kerakli mablag'larni oladi

c) mahalliy byudjetlarda davlat byudjetiga nisbatan ancha yuqori. Bu byudjetlar ham doimiy ravishda profitsitli bo'lib, ular davlat byudjetidan hukumat kafolati ostida subsidiya va kreditlar yo'li bilan kerakli mablag'larni oladi

d) mahalliy byudjetlarda davlat byudjetiga nisbatan ancha past. Bu byudjetlar ham doimiy ravishda defitsitli bo'lib, ular davlat byudjetidan hukumat kafolati ostida subvensiya va kreditlar yo'li bilan kerakli mablag'larni oladi

3.2.25. Yetakchi xorijiy mamlakatlar davlat moliyasi-ning muhim bo'g'inlaridan yana biri...

a) umumiy nobyudjet fondlardir. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlarda eng yirik umumiy nobyudjet fondlarning orasida milliy sug'urta fondlari alohida o'rinni egallaydi

b) maxsus nobyudjet fondlardir. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlarda eng yirik maxsus nobyudjet fondlarning orasida shaxsiy sug'urta fondlari alohida o'rinni egallaydi

c) umumiy nobyudjet fondlardir. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlarda eng yirik maxsus nobyudjet fondlarning orasida shaxsiy sug'urta fondlari alohida o'rinni egallaydi

d) maxsus nobyudjet fondlardir. Bozor iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlarda eng yirik maxsus nobyudjet fondlarning orasida milliy sug'urta fondlari alohida o'rinni egallaydi

3.2.26. Rivojlangan xorijiy mamlakatlardagi milliy sug'urta fondlari...

a) korxonalar ishchilari va tadbirkorlarning a'zolik badallari hamda davlat byudjetidan beriladigan dotatsiyalar hisobidan tashkil topadi

b) korxonalar ishchilari va tadbirkorlarning sug'urta badallari hamda davlat byudjetidan beriladigan dotatsiyalar hisobidan tashkil topadi

c) korxonalar ishchilari va tadbirkorlarning a'zolik badallari hamda davlat byudjetidan beriladigan subvensiyalar hisobidan tashkil topadi

d) korxonalar ishchilari va tadbirkorlarning sug'urta badallari hamda davlat byudjetidan beriladigan subsidiyalar hisobidan tashkil topadi

3.2.27. Xorijiy mamlakatlar milliy sug'urta fondlarining mablag'lari...

a) yosh, nogironlik va boquvchisini yo'qotgan hollar bo'yicha pensiyalarni to'lashga, vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotgani, homiladorligi, ishsizligi va h.k.lar bo'yicha nafaqalar berishga sarflanadi. Bunda mablag'larning asosiy qismi yosh bo'yicha pensiyalarni to'lashga yo'naltiriladi

b) yosh, nogironlik va boquvchisini yo'qotgan hollar bo'yicha pensiyalarni to'lashga, vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotgani, homiladorligi, ishsizligi va h.k.lar bo'yicha nafaqalar berishga sarflanadi. Bunda mablag'larning asosiy qismi nogironlik va boquvchisini yo'qotgan hollar bo'yicha pensiyalarni to'lashga yo'naltiriladi

c) yosh, nogironlik va boquvchisini yo'qotgan hollar bo'yicha pensiyalarni to'lashga, vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotgani, homiladorligi, ishsizligi va h.k.lar bo'yicha nafaqalar berishga sarflanadi. Bunda mablag'larning asosiy qismi vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotgani bo'yicha pensiyalarni to'lashga yo'naltiriladi

d) yosh, nogironlik va boquvchisini yo'qotgan hollar bo'yicha pensiyalarni to'lashga, vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotgani, homiladorligi, ishsizligi va h.k.lar bo'yicha nafaqalar berishga sarflanadi. Bunda mablag'larning asosiy qismi homiladorligi va ishsizligi bo'yicha pensiyalarni to'lashga yo'naltiriladi

3.2.28. Barcha rivojlangan xorijiy mamlakatlarda pensiyaning miqdori...

a) ish haqi va hisoblangan sug'urta badallarining miqdoriga nisbatan belgilanadi

b) ish haqi va belgilangan sug'urta badallarining miqdoriga nisbatan belgilanadi

c) ish haqi va to'langan sug'urta badallarining miqdoriga nisbatan belgilanadi

d) ish haqi va to'langan sug'urta badallarining miqdoriga nisbatan belgilanmaydi

3.2.29. AQShda pensiya ta'minoti tizimi ...

a) 1945-yili qabul qilingan qonunga binoan joriy etilgan va bu tizim ba'zi bir o'zgarishlar bilan hozirgacha amal qilib kelyapti

b) 1935-yili qabul qilingan qonunga binoan joriy etilgan va bu tizim ba'zi bir o'zgarishlar bilan hozirgacha amal qilib kelyapti

c) 1935-yili qabul qilingan qonunga binoan joriy etilgan va bu tizim hech qanday o'zgarishlarsiz hozirgacha amal qilib kelyapti

d) 1945-yili qabul qilingan qonunga binoan joriy etilgan va bu tizim, afsuski, hozirgi paytda amal qilmayapti

3.2.30. AQShda pensiya ta'minoti tizimi ...

a) doimiy band bo'lgan yollanma ishchilar va o'z-o'zi bilan band bo'lgan shaxslarga nisbatan qo'llaniladi. Biroq temir yo'l tizimi, federal xizmat, shtatlar va mahalliy hokimiyat organlarida xizmat qilganlar uchun pensiya ta'minotining maxsus tizimi amal qilmaydi

b) doimiy band bo'lgan yollanma ishchilarga nisbatan qo'llaniladi. Temir yo'l tizimi, federal xizmat, shtatlar va mahalliy hokimiyat organlarida xizmat qilganlar uchun pensiya ta'minotining maxsus tizimi amal qiladi

c) o'z-o'zi bilan band bo'lgan shaxslarga nisbatan qo'llaniladi. Temir yo'l tizimi, federal xizmat, shtatlar va mahalliy hokimiyat organlarida xizmat qilganlar uchun pensiya ta'minotining umumiy tizimi amal qiladi

d) doimiy band bo'lgan yollanma ishchilar va o'z-o'zi bilan band bo'lgan shaxslarga nisbatan qo'llaniladi. Temir yo'l tizimi, federal xizmat, shtatlar va mahalliy hokimiyat organlarida xizmat qilganlar uchun pensiya ta'minotining maxsus tizimi amal qiladi

3.2.31. AQSh pensiya ta'minoti tizimini moliyalashtirish manbayi ...

a) milliy sug'urta fondi bo'lib, bu fond AQSh federal byudjetining tarkibiga kiradi

b) milliy sug'urta fondi bo'lib, bu fond AQSh federal byudjetining tarkibiga kirmaydi

c) barcha sug'urta fondlari bo'lib, ular AQSh federal byudjetining tarkibiga kiradi

d) barcha sug'urta fondi bo'lib, ular AQSh federal byudjetining tarkibiga kirmaydi

3.2.32. AQShda qarilik bo'yicha pensiya ...

a) 60 yoshdan (qisqartirilgan miqdorda 58 – 59 yoshdan) boshlab to'lanadi. Pensiyani olish uchun minimal darajadagi sug'urta stajiga ega bo'lmoq lozim, ya'ni 40 chorak – 10 yil davomida sug'urta badallarini to'lash kerak

b) 65 yoshdan (qisqartirilgan miqdorda 62 – 64 yoshdan) boshlab to'lanadi. Pensiyani olish uchun maksimal darajadagi sug'urta stajiga ega bo'lmoq lozim, ya'ni 80 chorak – 20 yil davomida sug'urta badallarini to'lash kerak

c) 65 yoshdan (qisqartirilgan miqdorda 62 – 64 yoshdan) boshlab to'lanadi. Pensiyani olish uchun minimal darajadagi sug'urta stajiga ega bo'lmoq lozim, ya'ni 40 chorak – 10 yil davomida sug'urta badallarini to'lash kerak

d) 60 yoshdan (qisqartirilgan miqdorda 58 – 59 yoshdan) boshlab to'lanadi. Pensiyani olish uchun maksimal darajadagi sug'urta stajiga ega bo'lmoq lozim, ya'ni 80 chorak – 20 yil davomida sug'urta badallarini to'lash kerak

3.2.33. AQShda pensiyaning miqdori ...

a) 22 yoshdan 62 yoshgacha sug'urta qilingan shaxs tomonidan olingan ish haqining o'rtacha miqdoriga nisbatan hisoblanadi (eng kam ish haqi olingan 5 yilni chegirgan holda)

b) 22 yoshdan 62 yoshgacha sug'urta qilingan shaxs tomonidan olingan ish haqining maksimal miqdoriga nisbatan hisoblanadi (eng kam ish haqi olingan 5 yilni chegirgan holda)

c) 22 yoshdan 62 yoshgacha sug'urta qilingan shaxs tomonidan olingan ish haqining minimal miqdoriga nisbatan hisoblanadi (eng kam ish haqi olingan 5 yilni chegirgan holda)

d) 22 yoshdan 62 yoshgacha sug'urta qilingan shaxs tomonidan olingan ish haqining miqdoriga nisbatan hisoblanadi (eng kam ish haqi olingan 5 yilni chegirgan holda)

3.2.34. AQShda pensiyaning o'rtacha miqdori...

a) o'rtacha maoshning 40% ni, past darajadagi daromadga ega bo'lgan shaxslar uchun esa 60% ni tashkil etadi

b) oylik maoshning 40% ni, past darajadagi daromadga ega bo'lgan shaxslar uchun esa 60% ni tashkil etadi

c) maksimal maoshning 40% ni, past darajadagi daromadga ega bo'lgan shaxslar uchun esa 60% ni tashkil etadi

d) minimal maoshning 40% ni, past darajadagi daromadga ega bo'lgan shaxslar uchun esa 60% ni tashkil etadi

3.2.35. AQShda 65 – 69 yoshlarda pensiya uchun muhojirat qilinishi...

a) ana shu narsani rag'batlantirish uchun, pensiyaning miqdori har oyiga 1,0% ga, ya'ni yiliga 12,0% ga oshiriladi

b) ana shu narsani rag'batlantirish uchun, pensiyaning miqdori har oyiga 0,5% ga, ya'ni yiliga 6,0% ga oshiriladi

c) ana shu narsani taqiqlash uchun, pensiyaning miqdori har oyiga 0,5% ga, ya'ni yiliga 6,0% ga oshiriladi

d) ana shu narsani taqiqlash uchun, pensiyaning miqdori har oyiga 1,0% ga, ya'ni yiliga 12,0% ga oshiriladi

3.2.36. AQShda hayot qiymatining darajasiga muvofiq ravishda...

a) pensiya mexanik ravishda indeksatsiya qilinadi. Pensionerning qaramog'idagilar uchun qarilik pensiyasining 50% miqdorida qo'shimcha to'lanadi

b) pensiya avtomatik ravishda indeksatsiya qilinadi. Pensionerning qaramog'idagilar uchun qarilik pensiyasining 50% miqdorida qo'shimcha to'lanadi

c) pensiya avtomatik ravishda kalkulyatsiya qilinadi. Pensionerning qaramog'idagilar uchun qarilik pensiyasining 60% miqdorida qo'shimcha to'lanadi

d) pensiya avtomatik ravishda identifikatsiya qilinadi. Pensionerning qaramog'idagilar uchun qarilik pensiyasining 60% miqdorida qo'shimcha to'lanadi

3.2.37. AQShda pensionerlar...

a) tekin tibbiy yordam, tekin dori-darmon, oziq-ovqatning

yirik paketi, 100 dollar chegarasigacha past kvartira haqi kabi qo'shimcha imtiyozlarga ega emas

b) tekin tibbiy yordam, tekin dori-darmon, oziq-ovqatning yirik paketi, 100 dollar chegarasigacha past kvartira haqi kabi qo'shimcha imtiyozlarga ega

c) tekin tibbiy yordam, tekin dori-darmon, oziq-ovqatning yirik paketi, 100 dollar chegarasigacha past kvartira haqi kabi asosiy imtiyozlarga ega emas

d) tekin tibbiy yordam, tekin dori-darmon, oziq-ovqatning yirik paketi, 100 dollar chegarasigacha past kvartira haqi kabi asosiy imtiyozlarga ega

3.2.38. GFRda yangi pensiya tizimi ...

a) 1999-yilning 1-yanvaridan joriy etilgan. Boshqa yetakchi xorijiy mamlakatlar singari bu yerda ham pensiyaning miqdori o'rtacha ish haqi va to'langan sug'urta badallarning miqdoriga bog'liq. Bu yerda davlat pensiya ta'minoti tizimi yetakchi rol o'ynaydi

b) 2012-yilning 1-yanvaridan joriy etildi. Boshqa yetakchi xorijiy mamlakatlar singari bu yerda ham pensiyaning miqdori o'rtacha ish haqi va hisoblangan sug'urta badallarning miqdoriga bog'liq. Bu yerda davlat pensiya ta'minoti tizimi yetakchi rol o'ynaydi

c) 1992-yilning 1-yanvaridan joriy etilgan. Boshqa yetakchi xorijiy mamlakatlar singari bu yerda ham pensiyaning miqdori o'rtacha ish haqi va to'langan sug'urta badallarning miqdoriga bog'liq. Bu yerda davlat pensiya ta'minoti tizimi yetakchi rol o'ynaydi

d) 2005-yilning 1-yanvaridan joriy etilgan. Boshqa yetakchi xorijiy mamlakatlar singari bu yerda ham pensiyaning miqdori o'rtacha ish haqi va to'langan sug'urta badallarning miqdoriga bog'liq. Bu yerda, boshqa mamlakatlardan farqli o'laroq, xususiy pensiya ta'minoti tizimi yetakchi rol o'ynaydi

3.2.39. Italiyada pensiya islohoti ...

a) 1995-yili o'tkazilgan. Unga muvofiq o'zgaruvchan pensiya yoshi joriy etilmagan

b) 2011-yili o'tkazilgan. Unga muvofiq o'zgaruvchan pensiya yoshi joriy etilgan

c) 1995-yili o'tkazilgan. Unga muvofiq o'zgaruvchan pensiya yoshi joriy etilgan

d) 1995-yili o'tkazilgan. Unga muvofiq o'zgaruvchan pensiya yoshi joriy etilgan

3.2.40. Ispaniyada rasmiy ravishdagi pensiya yoshi 65 yil bo'lsa-da, haqiqatda uning darajasi...

a) 67 yilga teng. Chunki ispanlarning 70% qonunda ko'zda tutilgan muddatdan oldinroq pensiyaga chiqadi

b) 63 yilga teng. Chunki ispanlarning 70% qonunda ko'zda tutilgan muddatdan keyinroq pensiyaga chiqadi

c) 65 yilga teng. Chunki ispanlarning barchasi qonunda ko'zda tutilgan muddatda pensiyaga chiqadi

d) 63 yilga teng. Chunki ispanlarning 70% qonunda ko'zda tutilgan muddatdan oldinroq pensiyaga chiqadi

3.2.41. Pensiya ta'minoti xarajatlari YIMga nisbatan...

a) Ispaniyada 6,5%, Avstriyada 14,8%, Fransiyada 11,8%, GFRda 10,8%, Buyuk Britaniyada 9,5%ni tashkil etadi

b) Ispaniyada 7,5%, Avstriyada 15,8%, Fransiyada 11,8%, GFRda 10,8%, Buyuk Britaniyada 9,5%ni tashkil etadi

c) Ispaniyada 7,5%, Avstriyada 14,8%, Fransiyada 12,8%, GFRda 10,8%, Buyuk Britaniyada 9,5%ni tashkil etadi

d) Ispaniyada 7,5%, Avstriyada 14,8%, Fransiyada 11,8%, GFRda 10,8%, Buyuk Britaniyada 9,5%ni tashkil etadi

3.2.42. Davlat korxonolari moliyasi yetakchi xorijiy davlatlar moliya tizimining...

a) bo'g'inlaridan biri hisoblanadi. Bu korxonalar G'arbiy Yevropa mamlakatlarida Ikkinchi jahon urushidan so'ng va 1945 – 1950-yillarda temir yo'l va havo transporti, energetika tarmog'i va boshqa tarmoqlar korxonalarining xususiy lashtirilishi munosabati bilan ancha rivojlana boshladi

b) bo'g'inlaridan biri hisoblanadi. Bu korxonalar G'arbiy Yevropa mamlakatlarida Ikkinchi jahon urushidan so'ng va 1945 – 1950-yillarda temir yo'l va havo transporti, energeti-

ka tarmog'i va boshqa tarmoqlar korxonalarining realizatsiya qilinishi munosabati bilan ancha rivojlana boshladi

c) bo'g'inlaridan biri hisoblanadi. Bu korxonalar G'arbiy Yevropa mamlakatlarida Ikkinchi jahon urushidan so'ng va 1945 – 1950-yillarda temir yo'l va havo transporti, energetika tarmog'i va boshqa tarmoqlar korxonalari raqobatbardoshligining oshishi munosabati bilan ancha rivojlana boshladi

d) bo'g'inlaridan biri hisoblanadi. Bu korxonalar G'arbiy Yevropa mamlakatlarida Ikkinchi jahon urushidan so'ng va 1945 – 1950-yillarda temir yo'l va havo transporti, energetika tarmog'i va boshqa tarmoqlar korxonalarining milliy lashtirilishi munosabati bilan ancha rivojlana boshladi

3.2.43. Davlat korxonalari moliyaviy holati og'irligining asosiy sababchisi...

a) ular mahsulotlariga nisbatan past baholar siyosatining yurgizilayotganligidir

b) ular mahsulotlariga nisbatan o'zgarmas baholar siyosatining yurgizilayotganligidir

c) ular mahsulotlariga nisbatan o'zgaruvchan baholar siyosatining yurgizilayotganligidir

d) ular mahsulotlariga nisbatan yuqori baholar siyosatining yurgizilayotganligidir

3.2.44. O'tgan asrning 80-yillarida yetakchi xorijiy mamlakatlar hukmron doiralarining yangi iqtisodiy va moliyaviy siyosatiga ko'ra...

a) ko'pgina davlat tarmoqlari va korxonalari xususiy lashtirildi, bu narsa davlat mulki miqdorini keskin kamaytirdi

b) ko'pgina davlat tarmoqlari va korxonalari milliy lashtirildi, bu narsa davlat mulki miqdorini keskin kamaytirdi

c) ko'pgina davlat tarmoqlari va korxonalari xususiy lashtirildi, bu narsa davlat mulki miqdorini keskin oshirdi

d) ko'pgina davlat tarmoqlari va korxonalari milliy lashtirildi, bu narsa davlat mulki miqdorini keskin oshirdi

NAZORAT SAVOLLARI

- ◆ Moliya tizimi deb nimaga aytiladi va unga nisbatan qanday ta'riflarni berish mumkin?
- ◆ Moliya tizimi dastlab qanday sohalarga bo'linadi?
- ◆ Davlat moliyasi va mahalliy moliya qanday bo'g'inlardan tashkil topishi mumkin?
- ◆ Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi qanday bo'g'inlardan iborat?
- ◆ Moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida davlat byudjeti o'z ichiga nimalarni oladi?
- ◆ Hozirgi sharoitda davlat byudjeti o'z oldida turgan qanday muammolarni hal etishi kerak?
- ◆ Mablag'lardan foydalanishning maqsadli yo'naltirilganligi belgisi bo'yicha davlat maqsadli fondlarini qanday ikki guruhga birlashtirish mumkin?
- ◆ Davlat maqsadli fondlari moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining alohida bo'g'ini sifatida qanday fondlardan iborat bo'lishi mumkin?
- ◆ Nega davlat krediti moliya tizimi «Davlat moliyasi va mahalliy moliya» sohasining o'ziga xos bo'g'ini hisoblanadi va unga tegishli xususiyatlar nimalardan iborat?
- ◆ Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasi moliya tizimining mustaqil sohasi sifatida qanday bo'g'inlardan tashkil topgan?
- ◆ Notijorat asosda xo'jalik yuritishning asosiy xususiyatlari nimalardan iborat?
- ◆ Notijorat tashkilotlari faoliyatining moliyaviy manbalarini qanday asosiy guruhga ajratish mumkin?
- ◆ Notijorat sektorni davlat tomonidan to'g'ridan to'g'ri (bevosita) qo'llab-quvvatlashning qanday asosiy shakllari mavjud?
- ◆ Notijorat sektorni egri (bilvosita) moliyalashtirishning asosiy ko'rinishlari nimalardan iborat?

- ◆ Rivojlangan xorijiy mamlakatlarning davlat moliya tizimi moliyaviy munosabatlarning qanday bo'g'inlaridan iborat?
- ◆ Unitar (yagona) davlatlarda byudjet tizimi qanday bo'g'inlardan tashkil topadi?
- ◆ Federativ davlatlarda byudjet tizimi qanday bo'g'inlardan tarkib topgan?
- ◆ Yetakchi xorijiy mamlakatlar davlat moliya tizimining muhim bo'g'inlari sifatida davlat byudjeti, davlat krediti, nobyudjet fondlar va davlat korporatsiyalari moliyasi qanday xarakterli xususiyatlarga ega?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYA TIZIMI****1. Moliya tizimining sohalari va bo'g'inlari**

1.1 - b	1.18 - a	1.35 - b	1.52 - c
1.2 - a	1.19 - d	1.36 - a	1.53 - d
1.3 - c	1.20 - d	1.37 - c	1.54 - b
1.4 - a	1.21 - a	1.38 - b	1.55 - a
1.5 - c	1.22 - c	1.39 - d	1.56 - c
1.6 - d	1.23 - b	1.40 - c	1.57 - b
1.7 - c	1.24 - a	1.41 - b	1.58 - a
1.8 - d	1.25 - d	1.42 - a	1.59 - c
1.9 - b	1.26 - d	1.43 - b	1.60 - c
1.10 - d	1.27 - b	1.44 - d	1.61 - d
1.11 - a	1.28 - a	1.45 - c	1.62 - b
1.12 - c	1.29 - c	1.46 - b	1.63 - a
1.13 - b	1.30 - a	1.47 - c	1.64 - b
1.14 - c	1.31 - c	1.48 - b	1.65 - d
1.15 - b	1.32 - a	1.49 - c	1.66 - a
1.16 - d	1.33 - d	1.50 - b	
1.17 - b;	1.34 - c	1.51 - a	

2. Yetakchi xorijiy mamlakatlarning davlat moliya tizimi

1.1 - c	1.12 - a	1.23 - b	1.34 - a
1.2 - a	1.13 - b	1.24 - a	1.35 - b
1.3 - b	1.14 - c	1.25 - d	1.36 - b
1.4 - c	1.15 - d	1.26 - b	1.37 - b
1.5 - d	1.16 - c	1.27 - a	1.38 - c
1.6 - c	1.17 - b;	1.28 - c	1.39 - c
1.7 - b	1.18 - b	1.29 - b	1.40 - d
1.8 - c	1.19 - a	1.30 - d	1.41 - d
1.9 - d	1.20 - c	1.31 - a	1.42 - d
1.10 - c	1.21 - a	1.32 - c	1.43 - a
1.11 - b	1.22 - c	1.33 - a	1.44 - a

4-BOB.**MOLIYAVIY BOSHQARUV****4.1. MOLIYAVIY BOSHQARUVNING
MAZMUN-MOHİYATI****4.1.1. «Boshqaruv» atamasi umumiy tarzda nimani anglatadi?**

a) «boshqaruv» atamasi umumiy tarzda obyektни rivojlantirish va takomillashtirish maqsadida unga ongli ravishda ta'sir ko'rsatishni anglatadi

b) «boshqaruv» atamasi umumiy tarzda subyektни rivojlantirish va takomillashtirish maqsadida unga ixtiyoriy ravishda ta'sir ko'rsatishni anglatadi

c) «boshqaruv» atamasi umumiy tarzda obyektни rivojlantirish maqsadida unga ongli ravishda ta'sir ko'rsatishni anglatadi

d) «boshqaruv» atamasi umumiy tarzda obyektни takomillashtirish maqsadida unga ixtiyoriy ravishda ta'sir ko'rsatishni anglatadi

4.1.2. Moliya tizimi doirasida moliyaviy resurslarni qayta taqsimlash...

a) har doim ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan bo'ladi. Bu narsa ma'lum bir tarzda boshqaruv sxemasini tashkil qilishni taqozo etadi

b) har doim ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan bo'ladi. Ammo bu narsa ma'lum bir tarzda boshqaruv sxemasini tashkil qilishni taqozo etmaydi

c) har doim ham ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan bo'lavermaydi. Lekin bu narsa ma'lum bir tarzda boshqaruv sxemasini tashkil qilishni taqozo etadi

d) har doim ma'lum bir maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan bo'lavermaydi. Shu bois bu narsa ma'lum bir tarzda boshqaruv sxemasini tashkil qilishni taqozo etavermaydi

4.1.3. Eng umumiy ko‘rinishda boshqaruv deb nimaga aytiladi?

a) boshqaruv subyektining boshqaruv obyektiga maqsadga yo‘naltirilgan ta’siri boshqaruv deyiladi

b) boshqaruv obyektining boshqaruv subyektiga maqsadga yo‘naltirilgan ta’siri boshqaruv deyiladi

c) boshqaruv subyektining boshqaruv obyektiga umumiy yo‘naltirilgan ta’siri boshqaruv deyiladi

d) boshqaruv subyektining boshqaruv obyektiga xususiy yo‘naltirilgan ta’siri boshqaruv deyiladi

4.1.4. Davlat jamiyatning sotsial-iqtisodiy taraqqiyoti uchun zarur bo‘lgan moliyaviy resurslarni sog‘lomlashtirish (normallashtirish)ga qaratilgan munosabatlar tizimini...

a) o‘zgartirmasligi va bu resurslarning samarali hamda oqilona foydalanilishi ustidan nazoratni amalga oshirishi kerak. Ana shu vazifa (muammo)ni bajarish (yechish) moliyaviy boshqaruvning zimmasiga yuklatilgan

b) takomillashtirishi va bu resurslarning samarali hamda oqilona foydalanilishi ustidan nazoratni amalga oshirishi kerak. Ana shu vazifa (muammo)ni bajarish (yechish) moliyaviy boshqaruvning zimmasiga yuklatilgan

c) o‘zgartirmasligi va bu resurslarning samarali hamda oqilona foydalanilishi ustidan nazoratni amalga oshirishi kerak. Ana shu vazifa (muammo)ni bajarish (yechish) moliyaviy nazoratning zimmasiga yuklatilgan

d) takomillashtirishi va bu resurslarning samarali hamda oqilona foydalanilishi ustidan nazoratni amalga oshirishi kerak. Ana shu vazifa (muammo)ni bajarish (yechish) moliyaviy rejalashtirishning zimmasiga yuklatilgan

4.1.5. Moliyaviy boshqaruv murakkab jarayon bo‘lib ...

a) boshqariladigan (subyektlar) va boshqaruvchi (obyektlar) tizimlarning yagonaligidan iboratdir

b) boshqariladigan (obyektlar) va boshqaruvchi (subyektlar) tizimlarning yagonaligidan iboratdir

c) boshqariladigan (subyektlar) va boshqaruvchi (obyektlar) tizimlarning alohida-alohidaligidan iboratdir

d) boshqariladigan (obyektlar) va boshqaruvchi (subyektlar) tizimlarning xilma-xilligidan iboratdir

4.1.6. Boshqaruvchi tizim ...

a) moliyaviy institut (tashkilot)larning to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini nazarda tutsa, boshqariladigan tizim esa tovar munosabatlari to'plami (majmuyi)dan iborat bo'lgan moliya tizimini o'z ichiga oladi

b) moliyaviy institut (tashkilot)larning to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini nazarda tutsa, boshqariladigan tizim esa pul munosabatlari to'plami (majmuyi)dan iborat bo'lgan moliya tizimini o'z ichiga oladi

c) moliyaviy institut (tashkilot)larning to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini nazarda tutsa, boshqariladigan tizim esa kredit munosabatlari to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini o'z ichiga oladi

d) moliyaviy institut (tashkilot)larning to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini nazarda tutsa, boshqariladigan tizim esa sug'urta munosabatlari to'plami (majmuyi) dan iborat bo'lgan moliya tizimini o'z ichiga oladi

4.1.7. Moliyaviy boshqaruv jarayoni ...

a) bir xil tarzda bo'lib, u faqat subyektlarni boshqarishni emas, balki boshqaruv subyektlarini tashkil qilishni va ular faoliyatini takomillashtirishni ham o'z ichiga oladi

b) bir xil tarzda bo'lib, u subyektlarni boshqarishni va boshqaruv subyektlarini tashkil qilishni, ular faoliyatini takomillashtirishni ham o'z ichiga oladi

c) bir xil tarzda bo'lmasdan, u faqat obyektlarni boshqarishni emas, balki boshqaruv subyektlarini tashkil qilishni va ular faoliyatini takomillashtirishni ham o'z ichiga oladi

d) bir xil tarzda bo'lmasdan, u faqat subyektlarni boshqarishni emas, balki boshqaruv obyektlarini tashkil qilishni va ular faoliyatini takomillashtirishni ham o'z ichiga oladi

4.1.8. Moliyaviy boshqaruvning obyekt sifatida ...

a) afsuski, moliyaviy munosabatlarning turli ko'rinishlari, shu jumladan, davlatning sotsial tuzumi (tuzilishi), mamlakatdagi siyosiy kuchlarning joylashishi (nisbati) va qayta

taqsimlash jarayonlariga ta'sir ko'rsatadigan boshqa omillar bilan belgilanadigan o'ziga xos moliyaviy munosabatlar maydonga chiqmaydi

b) moliyaviy munosabatlarning ayrim ko'rinishlari, shu jumladan, davlatning sotsial tuzumi (tuzilishi), mamlakatdagi siyosiy kuchlarning joylashishi (nisbati) va qayta taqsimlash jarayonlariga ta'sir ko'rsatadigan boshqa omillar bilan belgilanadigan o'ziga xos moliyaviy munosabatlar maydonga chiqadi

c) moliyaviy munosabatlarning turli ko'rinishlari, shu jumladan, davlatning sotsial tuzumi (tuzilishi), mamlakatdagi siyosiy kuchlarning joylashishi (nisbati) va qayta taqsimlash jarayonlariga ta'sir ko'rsatadigan boshqa omillar bilan belgilanadigan o'ziga xos moliyaviy munosabatlar maydonga chiqadi

d) afsuski, moliyaviy munosabatlarning ayrim ko'rinishlari, shu jumladan, faqat davlatning sotsial tuzumi (tuzilishi), mamlakatdagi siyosiy kuchlarning joylashishi (nisbati) va qayta taqsimlash jarayonlariga ta'sir ko'rsatadigan boshqa omillar bilan belgilanadigan o'ziga xos moliyaviy munosabatlar maydonga chiqa olishi mumkin

4.1.9. Davlat moliyasi, mahalliy moliya va xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasida ...

a) moliyaviy boshqaruvning obykti bo'lib moliyaviy apparat deb nomlanuvchi maxsus xizmatlar maydonga chiqadi

b) moliyaviy boshqaruvning obykti bo'lib moliya bo'limi deb nomlanuvchi maxsus xizmatlar maydonga chiqadi

c) moliyaviy boshqaruvning subyekti bo'lib moliyaviy apparat deb nomlanuvchi maxsus xizmatlar maydonga chiqadi

d) moliyaviy boshqaruvning subyekti bo'lib moliyaviy apparat deb nomlanuvchi maxsus xizmatlar maydonga chiqmaydi

4.1.10. Davlatning xo'jalik yurituvchi subyektlar va uy xo'jaliklari bilan moliyaviy munosabatlar sohasidagi o'zaro munosabatlari ...

a) soliq tizimi, kredit munosabatlarini reglamentatsiya

qilish (tartibga solmaslik), moliya bozorini tartibga solish, davlatning qo'llab-quvvatlash tizimi, pensiya ta'minoti tizimi, ishlovchi aholining daromadlarini tartibga solish mexanizmi va h.k.lar orqali amalga oshiriladi

b) soliq tizimi, kredit munosabatlarini reglamentatsiya qilish (tartibga solish), moliya bozorini o'z ixtiyoriga qo'yish, davlatning qo'llab-quvvatlash tizimi, pensiya ta'minoti tizimi, ishlovchi aholining daromadlarini tartibga solish mexanizmi va h.k.lar orqali amalga oshiriladi

c) soliq tizimi, kredit munosabatlarini reglamentatsiya qilish (tartibga solish), moliya bozorini tartibga solish, davlatning qo'llab-quvvatlash tizimi, pensiya ta'minoti tizimi, ishlovchi aholining daromadlarini maksimallashtirish mexanizmi va h.k.lar orqali amalga oshiriladi

d) soliq tizimi, kredit munosabatlarini reglamentatsiya qilish (tartibga solish), moliya bozorini tartibga solish, davlatning qo'llab-quvvatlash tizimi, pensiya ta'minoti tizimi, ishlovchi aholining daromadlarini tartibga solish mexanizmi va h.k.lar orqali amalga oshiriladi

4.1.11. Moliyaviy boshqaruvning maqsadi...

a) makroiqtisodiy muvozanatda, byudjet defitsitida, davlat qarzining kamayishida, milliy valyutaning barqarorligi va mustahkamligida, nihoyat, davlat va jamiyat barcha a'zolari iqtisodiy manfaatlarining yagonaligida (mushtarakligida) namoyon bo'ladigan moliyaviy barqarorlik va moliyaviy mustaqillikni ta'minlashdir

b) makroiqtisodiy muvozanatda, byudjet profitsitida, davlat qarzining ortishida, milliy valyutaning barqarorligi va mustahkamligida, nihoyat, davlat va jamiyat barcha a'zolari iqtisodiy manfaatlarining yagonaligida (mushtarakligida) namoyon bo'ladigan moliyaviy barqarorlik va moliyaviy mustaqillikni ta'minlashdir

c) makroiqtisodiy muvozanatda, byudjet defitsitida, davlat qarzining kamayishida, milliy valyutaning barqarorligi va o'zgaruvchanligida, nihoyat, davlat va jamiyat barcha a'zolari iqtisodiy manfaatlarining yagonaligida (mushtarakligida)

namoyon bo'ladigan moliyaviy barqarorlik va moliyaviy mustaqillikni ta'minlashdir

d) makroiqtisodiy muvozanatda, byudjet profitsitida, davlat qarzining kamayishida, milliy valyutaning barqarorligi va mustahkamligida, nihoyat, davlat va jamiyat barcha a'zolari iqtisodiy manfaatlarining yagonaligida (mushtarakligida) namoyon bo'ladigan moliyaviy barqarorlik va moliyaviy mustaqillikni ta'minlashdir

4.1.12. Moliyaviy boshqaruvning asosiy metodologik prinsiplari quyidagilardan iborat ...

a) pirovard maqsadga bog'liqlik; xo'jalik barcha tarmoqlarining makroiqtisodiy muvozanatligi

b) jamiyat barcha a'zolarining manfaatlariga mos kelish; iqtisodiy qonunlardan foydalanish

c) real imkoniyatlar asosida ichki va tashqi iqtisodiy sharoitlarni hisobga olish

d) barcha javoblar to'g'ri

4.1.13. Moliyaviy boshqaruv tizimining boshqaruv subyektlari moliya tizimi sifatida qaralganda, u o'z ichiga ...

a) Prezident; Parlament; Hukumat; Moliya vazirligi; Davlat soliq qo'mitasi; Markaziy bank; Davlat mulk qo'mitasi; Hisob palatasi va boshqalarni qamrab olishi mumkin

b) Prezident; Parlament; Hukumat; Moliya vazirligi; Davlat soliq qo'mitasi; Markaziy bank; Davlat mulk qo'mitasi; Hisob palatasi va boshqalarni qamrab olmaydi

c) faqat Moliya vazirligi; Davlat soliq qo'mitasi; Markaziy bank; Davlat mulk qo'mitasi; Hisob palatasi va boshqalarni qamrab olishi mumkin

d) faqat Moliya vazirligi va Davlat soliq qo'mitasini qamrab olishi mumkin

4.1.14. Moliyaviy boshqaruv tizimining ta'sir instrumentlari moliyaviy siyosat orqali namoyon bo'lganda, ular...

a) boshqaruv prinsiplari; moliyaviy dasturlash; moliyaviy rejalashtirish; moliyaviy tartibga solish; moliyaviy nazorat; moliyaviy qonunchilik va moliyaviy tahlil orqali amalga oshiriladi

b) boshqaruv prinsiplari; moliyaviy bashoratlash; moliyaviy dasturlash; moliyaviy rejalashtirish; moliyaviy tartibga solish; moliyaviy nazorat; moliyaviy qonunchilik va moliyaviy tahlil orqali amalga oshiriladi

c) boshqaruv prinsiplari; moliyaviy bashoratlash; moliyaviy dasturlash; moliyaviy tartibga solish; moliyaviy nazorat; moliyaviy qonunchilik va moliyaviy tahlil orqali amalga oshiriladi

d) boshqaruv prinsiplari; moliyaviy bashoratlash; moliyaviy dasturlash; moliyaviy rejalashtirish; moliyaviy tartibga solish; moliyaviy qonunchilik va moliyaviy tahlil orqali amalga oshiriladi

4.1.15. Moliyaviy boshqaruv tizimining boshqaruv obyektlari tizimlar moliyasi orqali ifodalanganda ular, asosan, ...

a) byudjet fondlaridan foydalanish bo'yicha munosabatlar; nobyudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; sug'urta fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlardan iborat bo'ladi

b) byudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; nobyudjet fondlarini shakllantirish bo'yicha munosabatlar; sug'urta fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlardan iborat bo'ladi

c) byudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; nobyudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; sug'urta fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlardan iborat bo'ladi

d) byudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; nobyudjet fondlarini shakllantirish va foydalanish bo'yicha munosabatlar; sug'urta fondlaridan foydalanish bo'yicha munosabatlardan iborat bo'ladi

4.1.16. Moliyaviy boshqaruv tizimining pirovard maqsadi moliyaviy barqarorlik bo'lib, u ...

a) makroiqtisodiy muvozanat; byudjet rejalarining defitsitligi; davlat qarzining mavjud emasligi; mustahkam (barqaror) milliy valyuta orqali yaqqol namoyon bo'ladi

b) makroiqtisodiy muvozanat; byudjet rejalarining pro-

fitsitligi; davlat qarzining mavjudligi; mustahkam (barqaror) milliy valyuta orqali yaqqol namoyon bo'ladi

c) makroiqtisodiy muvozanat; byudjet rejalarining profitsitligi; davlat qarzining me'yoriy darajada emasligi; mustahkam (barqaror) milliy valyuta orqali yaqqol namoyon bo'ladi

d) makroiqtisodiy muvozanat; byudjet rejalarining profitsitligi; davlat qarzining mavjud emasligi; mustahkam (barqaror) milliy valyuta orqali yaqqol namoyon bo'ladi

4.1.17. Moliyaviy boshqaruvning konkret metodlari va shakllari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) moliyaviy rejalashtirish; bashoratlash (prognozlashtirish); dasturlashtirish

b) moliyaviy tartibga solish; moliyaviy nazorat

c) moliyaviy qonunlar (qonunchilik)ni qabul qilish; moliyaviy resurslarni jalb etish metodlari tizimi

d) barcha javoblar to'g'ri

1.18. «Moliyaviy boshqaruv» va «moliya boshqaruvi» iboralarini teng kuchli iboralar sifatida qo'llash mumkinmi?

a) yo'q, mumkin emas

b) ha, mumkin

c) bu prinsipial ahamiyatga ega bo'lmagan masala

d) yo'q, bu prinsipial ahamiyatga ega bo'lgan masala

4.2. MOLIYAVIY BOSHQARUV ORGANLARI VA ULARNING VAZIFALARI

4.2.1. Moliya tizimini umumiy boshqarish ...

a) mamlakatning oliy hokimiyat va xo'jalik organlari tomonidan amalga oshiriladi

b) mamlakatning oliy hokimiyat va boshqaruv organlari tomonidan amalga oshiriladi

c) mamlakatning hokimiyat va ijroiya organlari tomonidan amalga oshiriladi

d) mamlakatning hokimiyat va mahalliy boshqaruv organlari tomonidan amalga oshiriladi

4.2.2. Umumdavlat miqyosida moliyaviy boshqaruv tizimi quyidagi boshqaruv organlaridan tashkil topishi mumkin ...

a) Prezident va Prezident devoni; Oliy Majlis va moliya, byudjet, soliq va bank masalalari bo'yicha Oliy Majlis har ikki palatasining tegishli qo'mitalari

b) Vazirlar Mahkamasi; Hisob palatasi; Moliya vazirligi va uning quyi (joylardagi), jumladan, G'aznachilik tizimi organlari; Markaziy bank

c) Davlat soliq qo'mitasi; Davlat bojxona qo'mitasi; Davlat mulk qo'mitasi; Qimmatli qog'ozlar bo'yicha komissiya; Nobyudjet fondlarning ijroiya direksiyalari va boshqalar

d) barcha javoblar to'g'ri

4.2.3. Mamlakat Prezidenti moliya tizimining faoliyatini ...

a) reglamentatsiya qiladi (tartibga soladi), mamlakat byudjetini imzolaydi, biroq Parlament tomonidan qabul qilingan moliyaviy qonunlarga «veto» qo'yish huquqiga ega emas

b) reglamentatsiya qilolmaydi (tartibga sololmaydi), biroq u mamlakat byudjetini imzolaydi, Parlament tomonidan qabul qilingan moliyaviy qonunlarga «veto» qo'yish huquqiga ega

c) reglamentatsiya qiladi (tartibga soladi), mamlakat byudjetini imzolaydi, Parlament tomonidan qabul qilingan moliyaviy qonunlarga «veto» qo'yish huquqiga ega

d) reglamentatsiya qiladi (tartibga soladi), biroq mamlakat byudjetini imzolamaydi, lekin Parlament tomonidan qabul qilingan moliyaviy qonunlarga «veto» qo'yish huquqiga ega

4.2.4. Ikki palatadan (Senat va Qonunchilik) iborat bo'lgan Oliy Majlis ...

a) soliqlar, yig'imlar, nosoliqli to'lovlarni belgilaydi (o'rnatadi), biroq davlat byudjetini ko'rib chiqmaydi va tasdiqlamaydi, lekin davlat byudjetining ijrosi to'g'risidagi hisobotni tasdiqlaydi, moliyaviy qonunlarni (masalan, Soliq kodeksi va boshqalar) qabul qiladi

b) soliqlar, yig'imlar, nosoliqli to'lovlarni belgilaydi (o'rnatadi), davlat byudjetini ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi, shuning-

dek, davlat byudjetining ijrosi to'g'risidagi hisobotni Vazirlar Mahkamasiga taqdim etadi, moliyaviy qonunlarni (masalan, Soliq kodeksi va boshqalar) qabul qiladi

c) soliqlar, yig'imglar, nosoliqli to'lovlarni belgilaydi (o'rnatadi), davlat byudjetini ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi, shuningdek, davlat byudjetining ijrosi to'g'risidagi hisobotni ham tasdiqlaydi, moliyaviy qonunlarni (masalan, Soliq kodeksi va boshqalar) qabul qiladi

d) soliqlar, yig'imglar, nosoliqli to'lovlarni belgilaydi (o'rnatadi), davlat byudjetini ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi, shuningdek, davlat byudjetining ijrosi to'g'risidagi hisobotni ham tasdiqlaydi, moliyaviy qonunlarning barchasini emas, balki faqat Soliq kodeksini qabul qiladi

4.2.5. Davlat ichki va tashqi qarzining tegishli (chegaraviy) darajasini belgilash (o'rnatish)...

a) Prezident tomonidan amalga oshiriladi

b) Vazirlar Mahkamasi tomonidan amalga oshiriladi

c) Moliya vazirligi tomonidan amalga oshiriladi

d) Oliy Majlis tomonidan amalga oshiriladi

4.2.6. Moliyaviy boshqaruvning umumiy boshqaruv organi sifatida Vazirlar Mahkamasi...

a) davlat byudjetini tasdiqlaydi, moliyaviy boshqaruvning yagona umumiy markazi sifatida gavdalanadi

b) davlat byudjetini qabul qiladi, moliyaviy boshqaruvning yagona umumiy markazi sifatida gavdalanadi

c) davlat byudjetini ko'rib chiqadi, moliyaviy boshqaruvning xususiy markazi sifatida gavdalanadi

d) davlat byudjetini ko'rib chiqadi, moliyaviy boshqaruvning yagona umumiy markazi sifatida gavdalanadi

4.2.7. Davlat moliyaviy nazorat organi sifatida Hisob palatasi moliyaviy boshqaruvga oid quyidagi vazifalarni bajarishi mumkin ...

a) hajmi va maqsadga mo'ljallanganligi bo'yicha davlat byudjeti va nobyudjet fondlari daromadlar va xarajatlarning o'z vaqtida ijro etilishi ustidan muhokamani tashkil qilish va amalga oshirish; davlat mablag'larining sarflanishi va davlat

mulkidan foydalanishning maqsadga muvofiqligi va samaradorligini aniqlash

b) hajmi va maqsadga mo'ljallanganligi bo'yicha davlat byudjeti va nobyudjet fondlari daromadlar va xarajatlari-ning o'z vaqtida ijro etilishi ustidan nazoratni tashkil qilish va amalga oshirish; davlat mablag'larining sarflanishi va davlat mulkidan foydalanishning maqsadga muvofiq emasligi va samaradorligini aniqlash

c) hajmi va maqsadga mo'ljallanganligi bo'yicha davlat byudjeti va nobyudjet fondlari daromadlar va xarajatlari-ning o'z vaqtida ijro etilishi ustidan nazoratni tashkil qilish va amalga oshirish; davlat mablag'larining sarflanishi va davlat mulkidan foydalanishning maqsadga muvofiqligi va samarasizligini aniqlash

d) hajmi va maqsadga mo'ljallanganligi bo'yicha davlat byudjeti va nobyudjet fondlari daromadlar va xarajatlari-ning o'z vaqtida ijro etilishi ustidan nazoratni tashkil qilish va amalga oshirish; davlat mablag'larining sarflanishi va davlat mulkidan foydalanishning maqsadga muvofiqligi va samaradorligini aniqlash

4.2.8. Davlat moliyaviy nazorat organi sifatida Hisob palatasi moliyaviy boshqaruvga oid quyidagi vazifani bajarishi mumkin ...

a) davlat byudjeti va nobyudjet fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishga ta'sir ko'rsatadigan yoki xarajatlarning davlat byudjeti hisobidan qoplanishini ko'zda tutayotgan davlat hokimiyatining qonunlari va normativ-huquqiy aktlarini moliyaviy ekspertiza qilish

b) davlat byudjetini shakllantirish va undan foydalanishga ta'sir ko'rsatadigan yoki xarajatlarning davlat byudjeti hisobidan qoplanishini ko'zda tutayotgan davlat hokimiyatining qonunlari va normativ-huquqiy aktlarini moliyaviy ekspertiza qilish

c) davlat nobyudjet fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishga ta'sir ko'rsatadigan yoki xarajatlarning davlat byudjeti hisobidan qoplanishini ko'zda tutayotgan davlat

hokimiyatining qonunlari va normativ-huquqiy aktlarini iqtisodiy ekspertiza qilish

d) davlat byudjeti va nobyudjet fondlarni shakllantirish va ulardan foydalanishga ta'sir ko'rsatadigan yoki xarajatlarning davlat byudjeti hisobidan qoplanishini ko'zda tutayotgan davlat hokimiyatining faqat normativ-huquqiy aktlarini iqtisodiy ekspertiza qilish

4.2.9. Davlat moliyaviy nazorat organi sifatida Hisob palatasi moliyaviy boshqaruvga oid quyidagi vazifani bajarishi mumkin ...

a) davlat byudjetining ijrosi va amalga oshirilayotgan nazorat tadbirlarining natijalari to'g'risida Oliy Majlisning Senati va Qonunchilik palatasiga doimiy ravishda ma'lumotlarni taqdim etish

b) davlat byudjetining ijrosi to'g'risida Oliy Majlisning Senati va Qonunchilik palatasiga doimiy ravishda ma'lumotlarni taqdim etish

c) davlat byudjetining ijrosi va amalga oshirilayotgan nazorat tadbirlarining natijalari to'g'risida Oliy Majlisning Senatiga doimiy ravishda ma'lumotlarni taqdim etish

d) davlat byudjetining ijrosi va amalga oshirilayotgan nazorat tadbirlarining natijalari to'g'risida Oliy Majlisning Qonunchilik palatasiga doimiy ravishda ma'lumotlarni taqdim etish

4.2.10. Moliyaviy boshqaruvning markaziy organi ...

a) Markaziy bank va uning joylardagi organlari hisoblanadi

b) Moliya vazirligi va uning joylardagi organlari hisoblanadi

c) Davlat soliq qo'mitasi va uning joylardagi organlari hisoblanadi

d) G'aznachilik va uning joylardagi organlari hisoblanadi

4.2.11. Moliya vazirligi mamlakat miqyosida ...

a) xilma-xil moliyaviy, byudjet, soliq va valyuta siyosatining amalga oshirilishini ta'minlaydi

b) yagona moliyaviy, byudjet, soliq va valyuta siyosatining amalga oshirilishini ta'minlaydi

c) xilma-xil byudjet, soliq va valyuta siyosatining amalga oshirilishini ta'minlaydi

d) yagona byudjet, soliq va valyuta siyosatining amalga oshirilishini ta'minlaydi

4.2.12. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) yagona davlat moliya siyosatini ishlab chiqish; davlat byudjetining loyihasini tuzish

b) yagona davlat moliya siyosatini amalga oshirish; davlat byudjetining ijrosini ta'minlash

c) yagona davlat moliya siyosatini ishlab chiqish va uni amalga oshirish; davlat byudjetining loyihasini tuzish va uning ijrosini ta'minlash

d) yagona davlat moliya siyosatini ishlab chiqish va uni amalga oshirish; davlat byudjetining ijrosini ta'minlash

4.2.13. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) byudjet mablag'lari va nobyudjet fondlar mablag'larining oqilona va maqsadli ishlatilishi ustidan umumiy nazoratni amalga oshirish; davlat moliyasining barqarorligini ta'minlash va moliyaviy bozorni rivojlantirishga oid chora-tadbirlarni ko'rish

b) byudjet mablag'lari va nobyudjet fondlar mablag'larining oqilona va maqsadli ishlatilishi ustidan auditorlik nazoratini amalga oshirish; davlat moliyasining barqarorligini ta'minlash va moliyaviy bozorni rivojlantirishga oid chora-tadbirlarni ko'rish

c) byudjet mablag'lari va nobyudjet fondlar mablag'larining oqilona va maqsadli ishlatilishi ustidan moliyaviy nazoratni amalga oshirish; davlat moliyasining barqarorligini ta'minlash va moliyaviy bozorni rivojlantirishga oid chora-tadbirlarni ko'rish

d) byudjet mablag'lari va nobyudjet fondlar mablag'larining ishlatilishi ustidan moliyaviy nazoratni amalga oshirish; davlat moliyasining barqarorligini ta'minlash va moliyaviy bozorni rivojlantirishga oid chora-tadbirlarni ko'rish

4.2.14. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) mamlakatning byudjet tizimini takomillashtirish, bu borada tegishli takliflarni ishlab chiqish va ularni hayotga tatbiq etish choralarini ko'rish; mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlariga moliyaviy resurslarni konsentratsiya qilish (to'plash)

b) mamlakatning byudjet tizimini takomillashtirish, bu borada tegishli takliflarni ishlab chiqish va ularni hayotga tatbiq etish choralarini ko'rish; mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining barcha yo'nalishlariga moliyaviy resurslarni konsentratsiya qilish (to'plash)

c) mamlakatning byudjet tizimini takomillashtirish, bu borada tegishli takliflarni ishlab chiqish; mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlariga moliyaviy resurslarni konsentratsiya qilish (to'plash)

d) mamlakatning byudjet tizimini takomillashtirish, bu borada tegishli takliflarni hayotga tatbiq etish choralarini ko'rish; mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining barcha yo'nalishlariga moliyaviy resurslarni konsentratsiya qilish (to'plash)

4.2.15. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) davlat byudjeti va jamlanma (konsolidatsiyalashtirilgan) byudjetning ijrosi haqida hisobotni tayyorlash; davlat tomonidan qarzlarni berish dasturini ishlab chiqish va davlatning ichki va tashqi qarzlarini boshqarish

b) davlat byudjeti va jamlanma (konsolidatsiyalashtirilgan) byudjetning ijrosi haqida hisobotni tayyorlash; davlat tomonidan qarzlarni berish dasturini ishlab chiqish va davlatning ichki qarzlarini boshqarish

c) davlat byudjeti va jamlanma (konsolidatsiyalashtirilgan) byudjetning ijrosi haqida hisobotni tayyorlash; davlat tomonidan qarzlarni olish dasturini ishlab chiqish va davlatning ichki va tashqi qarzlarini boshqarish

d) davlat byudjeti va jamlanma (konsolidatsiyalashtiril-

gan) byudjetning ijrosi haqida hisobotni tayyorlash; davlat tomonidan qarzlarni olish dasturini ishlab chiqish va davlatning tashqi qarzlarini boshqarish

4.2.16. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) uzoq, o'rta va qisqa muddatli istiqbolga mo'ljallangan mamlakat taraqqiyotining sotsial-iqtisodiy bashoratlarini ishlab chiqishda ishtirok etish; iqtisodiyotni moliyaviy sog'lomlashtirish va uni tarkibiy jihatdan qayta qurish, mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar, ishlar va xizmatlarni bajaruvchilarning manfaatlarini himoya qiluvchi va qo'llab-quvvatlovchi chora-tadbirlarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirishda qatnashish

b) uzoq, o'rta va qisqa muddatli istiqbolga mo'ljallangan mamlakat taraqqiyotining sotsial-iqtisodiy bashoratlarini ishlab chiqishda ishtirok etish; iqtisodiyotni iqtisodiy sog'lomlashtirish va uni tarkibiy jihatdan qayta qurish, mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar, ishlar va xizmatlarni bajaruvchilarning manfaatlarini himoya qiluvchi va qo'llab-quvvatlovchi chora-tadbirlarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirishda qatnashish

c) o'rta va qisqa muddatli istiqbolga mo'ljallangan mamlakat taraqqiyotining sotsial-iqtisodiy bashoratlarini ishlab chiqishda ishtirok etish; iqtisodiyotni moliyaviy sog'lomlashtirish va uni tarkibiy jihatdan qayta qurish, mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar, ishlar va xizmatlarni bajaruvchilarning manfaatlarini qo'llab-quvvatlovchi chora-tadbirlarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirishda qatnashish

d) uzoq va qisqa muddatli istiqbolga mo'ljallangan mamlakat taraqqiyotining sotsial-iqtisodiy bashoratlarini ishlab chiqishda ishtirok etish; iqtisodiyotni iqtisodiy sog'lomlashtirish va uni tarkibiy jihatdan qayta qurish, mamlakatdagi tovar ishlab chiqaruvchilar, ishlar va xizmatlarni bajaruvchilarning manfaatlarini himoya qiluvchi chora-tadbirlarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirishda qatnashish

4.2.17. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) mamlakatdagi pul-kredit siyosatining asosiy yo'nalishlari va to'lovlarning ahvolini yaxshilash bo'yicha takliflarni ishlab chiqishda ishtirok etish; faol investitsion siyosatni shakllantirish va uni amalga oshirishga yo'naltirilgan choralarni ishlab chiqish, davlat investitsiya dasturlari va mamlakat taraqqiyot byudjetini ishlab chiqish va moliyalashtirishda qatnashish

b) mamlakatdagi pul-kredit siyosatining asosiy yo'nalishlari va iqtisodiyotdagi hisob-kitoblarning ahvolini yaxshilash bo'yicha takliflarni ishlab chiqishda ishtirok etish; faol investitsion siyosatni shakllantirish va uni amalga oshirishga yo'naltirilgan choralarni ishlab chiqish, davlat investitsiya dasturlari va mamlakat taraqqiyot byudjetini ishlab chiqish va moliyalashtirishda qatnashish

c) mamlakatdagi pul-kredit siyosatining asosiy yo'nalishlari, iqtisodiyotdagi hisob-kitoblar va to'lovlarning ahvolini yaxshilash bo'yicha takliflarni ishlab chiqishda ishtirok etish; investitsion siyosatni shakllantirish va uni amalga oshirishga yo'naltirilgan choralarni ishlab chiqish, investitsiya dasturlari va mamlakat taraqqiyot byudjetini ishlab chiqish va moliyalashtirishda qatnashish

d) mamlakatdagi pul-kredit siyosatining asosiy yo'nalishlari, iqtisodiyotdagi hisob-kitoblar va to'lovlarning ahvolini yaxshilash bo'yicha takliflarni ishlab chiqishda ishtirok etish; faol investitsion siyosatni shakllantirish va uni amalga oshirishga yo'naltirilgan choralarni ishlab chiqish, davlat investitsiya dasturlari va mamlakat taraqqiyot byudjetini ishlab chiqish va moliyalashtirishda qatnashish

4.2.18. Moliya vazirligining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin ...

a) moliyaviy rejalashtirish va milliy xo'jalikni moliyalashtirish sohalarida umumiy rahbarlikni amalga oshirish; mamlakat moliyaviy resurslar balansini ishlab chiqishda (Iqtisodiyot vazirligi bilan birgalikda) faol ishtirok etish; moliyaviy in-

tizom buzilganda moliyalashtirishni cheklash yoki umuman to'xtatib qo'yish

b) moliyaviy rejalashtirish va milliy xo'jalikni moliyalashtirish sohalarida umumiy rahbarlikni amalga oshirish; mamlakat moliyaviy resurslar balansini ishlab chiqishda (Iqtisodiyot vazirligi bilan birgalikda) faol ishtirok etish; moliyaviy intizom buzilganda moliyalashtirishni darhol to'xtatib qo'yish

c) moliyaviy rejalashtirish va milliy xo'jalikni moliyalashtirish sohalarida metodik (uslubiy) rahbarlikni amalga oshirish; mamlakat moliyaviy resurslar balansini ishlab chiqishda (Iqtisodiyot vazirligi bilan birgalikda) faol ishtirok etish; moliyaviy intizom buzilganda moliyalashtirishni cheklash yoki umuman to'xtatib qo'yish

d) moliyaviy rejalashtirish va milliy xo'jalikni moliyalashtirish sohalarida metodik (uslubiy) rahbarlikni amalga oshirish; mamlakat moddiy resurslar balansini ishlab chiqishda (Iqtisodiyot vazirligi bilan birgalikda) faol ishtirok etish; moliyaviy intizom buzilganda moliyalashtirishni cheklash

4.2.19. Hozirgi paytda Moliya vazirligining markaziy apparatida quyidagi bosh boshqarmalar va boshqarmalar bo'lishi mumkin ...

a) davlat byudjeti bosh boshqarmasi; valyuta aktivlari va majburiyatlari bosh boshqarmasi; hududlar moliyasi bosh boshqarmasi; agrosanoat majmuyini moliyaviy tartibga solish bosh boshqarmasi

b) ijtimoiy soha va fanni moliyalashtirish bosh boshqarmasi; nazorat-taftish bosh boshqarmasi; investitsiyalar boshqarmasi; iste'mol bozori va xizmat ko'rsatish sohalarini moliyaviy hamda narx orqali tartibga solish boshqarmasi

c) boshqaruv organlarini moliyalashtirish boshqarmasi; soliq siyosati boshqarmasi; buxgalteriya hisobi va audit uslubiyoti boshqarmasi; qimmatli qog'ozlar va moliya bozori boshqarmasi; moliya institutlari faoliyatini muvofiqlashtirish boshqarmasi

d) yuqoridagilar bilan birgalikda yana sanoatning bazaviy tarmoqlari va yoqilg'i-energetika majmuyi moliyasi boshqar-

masi; mudofaa majmuyi, huquq-tartibot organlari va boshqa sohalarni moliyalashtirish boshqarmasi va boshqalar

4.2.20. Moliya vazirligining muhim bo'linmasi g'aznachilik tizimi bo'lib, u...

a) davlat byudjetining haqiqatdagi ijrosini ta'minlashda mas'uldir

b) davlat byudjetining reja ijrosini ta'minlashda mas'uldir

c) davlat byudjetining kassa ijrosini ta'minlashda mas'uldir

d) davlat byudjetining foydali ijrosini ta'minlashda mas'uldir

4.2.21. Moliyaviy boshqaruvga bevosita daxldor bo'lgan g'aznachilik tizimining asosiy vazifalari tarkibiga quyidagilar kiradi...

a) mamlakat byudjetining ijrosini tashkil qilish, amalga oshirish va nazorat qilish; kassaning turli-tumanligi prinsipidan kelib chiqib g'aznachilikning bankdagi hisob varaqlarida bo'lgan byudjet daromadlari va xarajatlarini boshqarish

b) mamlakat byudjetining ijrosini tashkil qilish, amalga oshirish va nazorat qilish; kassaning yagonaligi prinsipidan kelib chiqib g'aznachilikning bankdagi hisob varaqlarida bo'lgan byudjet daromadlari va xarajatlarini boshqarish

c) mamlakat byudjetining ijrosini tashkil qilish, amalga oshirish va nazorat qilish; kassaning umumiyligi prinsipidan kelib chiqib g'aznachilikning bankdagi hisob varaqlarida bo'lgan byudjet xarajatlarini boshqarish

d) mamlakat byudjetining ijrosini tashkil qilish, amalga oshirish va nazorat qilish; kassaning yagonaligi prinsipidan kelib chiqib g'aznachilikning bankdagi hisob varaqlarida bo'lgan byudjet daromadlarini boshqarish

4.2.22. Moliyaviy boshqaruvga bevosita daxldor bo'lgan g'aznachilik tizimining asosiy vazifalari tarkibiga quyidagilar kiradi ...

a) davlat nobyudjet fondlarining moliyaviy ijrosini ta'minlash; davlat moliyaviy resurslarining hajmlarini qisqa muddatli bashoratlash va ularni operativ boshqarish

b) davlat nobyudjet fondlarining moliyaviy ijrosini ta'minlash; davlat moliyaviy resurslarining hajmlarini o'rta muddatli bashoratlash va ularni operativ boshqarish

c) davlat nobyudjet fondlarining moliyaviy ijrosini ta'minlash; davlat moliyaviy resurslarining hajmlarini uzoq muddatli bashoratlash va ularni operativ boshqarish

d) davlat nobyudjet fondlarining moliyaviy ijrosini ta'minlash; davlat moliyaviy resurslarining hajmlarini qisqa muddatli bashoratlash va ularni umumiy boshqarish

4.2.23. Moliyaviy boshqaruvga bevosita daxldor bo'lgan g'aznachilik tizimining asosiy vazifalari tarkibiga quyidagilar kiradi...

a) Markaziy bank bilan birgalikda davlatning tashqi qarzlari boshqarish va unga xizmat qilish (ko'rsatish); byudjet bo'yicha hukumatning moliyaviy operatsiyalari to'g'risida, shuningdek, mamlakat byudjet tizimining ahvoli to'g'risida qonunchilik va ijroiya organlariga hisobotni taqdim etish va boshqalar

b) Markaziy bank bilan birgalikda davlatning ichki va tashqi qarzlari boshqarish va unga xizmat qilish (ko'rsatish); byudjet bo'yicha hukumatning moliyaviy operatsiyalari to'g'risida, shuningdek, mamlakat byudjet tizimining ahvoli to'g'risida qonunchilik va ijroiya organlariga hisobotni taqdim etish va boshqalar

c) Markaziy bank bilan birgalikda davlatning ichki qarzlari boshqarish va unga xizmat qilish (ko'rsatish); byudjet bo'yicha hukumatning moliyaviy operatsiyalari to'g'risida, shuningdek, mamlakat byudjet tizimining ahvoli to'g'risida ijroiya organlariga hisobotni taqdim etish va boshqalar

d) Markaziy bank bilan birgalikda davlatning ichki va tashqi qarzlari boshqarish va unga xizmat qilish (ko'rsatish); byudjet bo'yicha hukumatning moliyaviy operatsiyalari to'g'risida, shuningdek, mamlakat byudjet tizimining ahvoli to'g'risida qonunchilik organlariga hisobotni taqdim etish va boshqalar

4.2.24. Mamlakatning Markaziy banki moliyaviy siyosat va uning tarkibiy qismi bo'lgan pul-kredit siyosatini amalga oshirishda muhim rol o'ynab, u ...

a) g'aznachilik tizimi organlari bilan birgalikda byudjetning amaldagi ijrosini ta'minlaydi va boshqa kredit institutlarining faoliyatini nazorat qiladi

b) g'aznachilik tizimi organlari bilan birgalikda byudjetning rejali ijrosini ta'minlaydi va boshqa moliya institutlarining faoliyatini nazorat qiladi

c) g'aznachilik tizimi organlari bilan birgalikda byudjetning kassa ijrosini ta'minlaydi va boshqa kredit institutlarining faoliyatini nazorat qiladi

d) g'aznachilik tizimi organlari bilan birgalikda byudjetning ijrosini ta'minlaydi va boshqa moliya institutlarining faoliyatini nazorat qiladi

4.2.25. Moliyaviy boshqaruv tizimida davlat soliq qo'mitasi va uning quyi organlari ham muhim rol o'ynab, ular yordamida ...

a) soliqlar, yig'imlar va boshqa to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi, ularning tegishli byudjet fondlariga o'z vaqtida o'tkazilishi ustidan nazorat amalga oshiriladi

b) soliqlar, yig'imlar va boshqa to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi, ularning tegishli byudjet fondlariga to'liq va o'z vaqtida o'tkazilishi ustidan nazorat amalga oshiriladi

c) soliqlar, yig'imlar va boshqa to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi, ularning tegishli byudjet fondlariga to'liq o'tkazilishi ustidan nazorat amalga oshiriladi

d) soliqlar, yig'imlar va boshqa to'lovlarning to'g'ri to'lanishi, ularning tegishli byudjet fondlariga to'liq va o'z vaqtida o'tkazilishi ustidan nazorat amalga oshiriladi

4.2.26. Moliyaviy boshqaruvga oid Davlat soliq qo'mitasi va uning quyi organlari quyidagi vazifalarni bajaradi ...

a) byudjetga va nobyudjet fondlarga soliqlar va to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi, to'liq va o'z vaqtida o'tkazilishi masalalari bo'yicha iqtisodiy qonunchilikka qay darajada rioya

etilayotganligini nazorat qilish; soliq to'lovchilarni hisobga olish va ularni tekshirish

b) byudjetga va nobyudjet fondlarga soliqlar va yig'imlarning to'g'ri hisoblanishi, to'liq va o'z vaqtida o'tkazilishi masalalari bo'yicha ijtimoiy qonunchilikka qay darajada rioya etilayotganligini nazorat qilish; soliq to'lovchilarni hisobga olish va ularni tekshirish

c) byudjetga va nobyudjet fondlarga soliqlar, yig'imlar va to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi, to'liq va o'z vaqtida o'tkazilishi masalalari bo'yicha moliyaviy qonunchilikka qay darajada rioya etilayotganligini nazorat qilish; soliq to'lovchilarni hisobga olish va ularni tekshirish

d) byudjetga va nobyudjet fondlarga soliqlar, yig'imlar va to'lovlarning to'g'ri hisoblanishi va o'z vaqtida o'tkazilishi masalalari bo'yicha byudjet qonunchiligiga qay darajada rioya etilayotganligini nazorat qilish; soliq to'lovchilarni hisobga olish va ularni tekshirish

4.2.27. Moliyaviy boshqaruvga oid Davlat soliq qo'mitasi va uning quyi organlari quyidagi vazifalarni bajardi...

a) moliya organlariga, g'aznachilikka soliqlar va boshqa to'lovlarning haqiqatdagi tushumlari to'g'risida har oyda ma'lumot taqdim etish; ortiqcha to'langan soliq summalarini va soliq to'lovchilardan noto'g'ri undirilgan jarima va penyalarni egalariga qaytarish bo'yicha tegishli ishlarni amalga oshirish va boshqalar

b) moliya organlariga soliqlar va boshqa to'lovlarning haqiqatdagi tushumlari to'g'risida har chorakda ma'lumot taqdim etish; ortiqcha to'langan soliq summalarini va soliq to'lovchilardan noto'g'ri undirilgan jarima va penyalarni egalariga qaytarish bo'yicha tegishli ishlarni amalga oshirish va boshqalar

c) g'aznachilikka soliqlar va boshqa to'lovlarning haqiqatdagi tushumlari to'g'risida har oyda ma'lumot taqdim etish; kam to'langan soliq summalarini va soliq to'lovchilardan noto'g'ri undirilgan jarima va penyalarni egalari-

ga qaytarish bo'yicha tegishli ishlarni amalga oshirish va boshqalar

d) moliya organlariga va g'aznachilikka soliqlar va boshqa to'lovlarning haqiqatdagi tushumlari to'g'risida har chorakda ma'lumot taqdim etish; ortiqcha to'langan soliq summalarini va soliq to'lovchilardan to'g'ri undirilgan jarima va penyalarni egalariga qaytarish bo'yicha tegishli ishlarni amalga oshirish va boshqalar

4.2.28. Davlat bojxona qo'mitasi va uning tegishli organlari moliyaviy boshqaruv tizimida o'ziga xos o'ringa ega. Ular ...

a) bojxona to'lovlarining o'z vaqtida tushishi uchun mas'ul hisoblanadi

b) bojxona soliqlarining o'z vaqtida tushishi uchun mas'ul hisoblanadi

c) bojxona bojlarning o'z vaqtida tushishi uchun mas'ul hisoblanadi

d) bojxona yig'implarining o'z vaqtida tushishi uchun mas'ul hisoblanadi

4.2.29. Davlat bojxona qo'mitasi va uning tegishli organlariga moliyaviy boshqaruvga oid quyidagi vazifalar yuklatilgan ...

a) bojxona organlari tomonidan to'lanadigan soliqlar bo'yicha soliq tekshiruvlarini amalga oshirish; bojxona organlari tomonidan undiriladigan soliqlarni hisoblash va to'lash bilan bog'liq hujjatlarni tekshirish

b) bojxona organlari tomonidan undiriladigan soliqlar bo'yicha soliq tekshiruvlarini amalga oshirish; bojxona organlari tomonidan undiriladigan soliqlarni hisoblash va to'lash bilan bog'liq hujjatlarni tekshirish

c) bojxona organlari tomonidan to'lanadigan soliqlar bo'yicha soliq tekshiruvlarini amalga oshirish; bojxona organlari tomonidan to'lanadigan soliqlarni hisoblash va to'lash bilan bog'liq hujjatlarni tekshirish

d) bojxona organlari tomonidan undiriladigan soliqlar bo'yicha soliq tekshiruvlarini amalga oshirish; bojxona or-

ganlari tomonidan to'lanadigan soliqlarni hisoblash va to'lash bilan bog'liq hujjatlarni tekshirish

4.2.30. Davlat bojxona qo'mitasi va uning tegishli organlariga moliyaviy boshqaruvga oid quyidagi vazifalar yuklatilgan ...

a) soliq qonunchiligini buzganligi uchun soliq to'lovchilarning bankdagi operatsiyalarini to'xtatib turish; soliq qonunchiligida ko'zda tutilgan yig'imlar, jarima va boqimandalarni undirish va boshqalar

b) soliq qonunchiligiga to'liq rioya qilmaganligi uchun soliq to'lovchilarning bankdagi operatsiyalarini to'xtatib turish; soliq qonunchiligida ko'zda tutilgan, to'lovlar, jarima va boqimandalarni undirish va boshqalar

c) soliq qonunchiligini buzganligi yoki unga to'liq rioya qilmaganligi uchun soliq to'lovchilarning bankdagi operatsiyalarini to'xtatib turish; soliq qonunchiligida ko'zda tutilgan soliqlar, jarima va boqimandalarni undirish va boshqalar

d) soliq qonunchiligini buzganligi yoki unga to'liq rioya qilmaganligi uchun soliq to'lovchilarning bankdagi operatsiyalarini to'xtatib turish; soliq qonunchiligida ko'zda tutilgan jarima va boqimandalarni undirish va boshqalar

4.2.31. Davlat mulki qo'mitasi moliyaviy boshqaruvga oid ...

a) nosoliqli xarakterga ega daromadlarni (ijara haqi, davlat mulkini sotishdan keladigan daromadlar va boshqalarni) olish maqsadida davlat mulkini boshqarishni tashkil etadi

b) soliqli xarakterga ega daromadlarni (ijara haqi, davlat mulkini sotishdan keladigan daromadlar va boshqalarni) olish maqsadida davlat mulkini boshqarishni tashkil etadi

c) nosoliqli xarakterga ega daromadlarni (ijara haqi, davlat mulkini sotish bo'yicha qilinadigan xarajatlar va boshqalarni) olish maqsadida davlat mulkini boshqarishni tashkil etadi

d) soliqli xarakterga ega xarajatlarni (ijara haqi, davlat mulkini sotishdan keladigan daromadlar va boshqalarni) qilish maqsadida davlat mulkini boshqarishni tashkil etadi

4.2.32. Qimmatli qog'ozlar bo'yicha komissiya ...

a) fond bozori ishtirokchilarining faoliyatini nazorat qilmasa-da, byudjet fondiga tushuvchi tushumlarning ortishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) fond bozori ishtirokchilarining faoliyatini nazorat qilganligi uchun byudjet fondiga tushuvchi tushumlarning ortishiga o'z ta'sirini ko'rsata olmaydi

c) fond bozori ishtirokchilarining faoliyatini nazorat qilib, byudjet fondiga tushuvchi tushumlarning kamayishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) fond bozori ishtirokchilarining faoliyatini nazorat qilib, byudjet fondiga tushuvchi tushumlarning ortishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

4.3. MOLIYAVIY OQIMLARNI BOSHQARISH

4.3.1. Moliyaviy oqim deb nimaga aytiladi?

a) Korxonalarining jamg'armalari, daromadlari hamda markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan moliyaviy resurslar fondlarini shakllantirish jarayonidagi pul mablag'larining miqdoriy jihatdan harakatiga moliyaviy oqim deyiladi

b) Korxonalarining jamg'armalari, daromadlari hamda markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan moliyaviy resurslar fondlaridan foydalanish jarayonidagi pul mablag'larining sifat jihatidan harakatiga moliyaviy oqim deyiladi

c) Korxonalarining jamg'armalari, daromadlari hamda markazlashtirilmagan moliyaviy resurslar fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonidagi pul mablag'larining miqdoriy va sifat jihatidan harakatiga moliyaviy oqim deyiladi

d) Korxonalarining jamg'armalari, daromadlari hamda markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan moliyaviy resurslar fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonidagi pul mablag'larining miqdoriy va sifat jihatidan harakatiga moliyaviy oqim deyiladi

4.3.2. Moliyaviy oqimlarning hajmi ...

a) ular asosida shakllanishi lozim bo'lgan moddiy resurslar fondlarining o'lchamiga bog'liq

b) ular asosida foydalanishi lozim bo'lgan moliyaviy resurslar fondlarining o'lchamiga bog'liq

c) ular asosida shakllanishi lozim bo'lgan moliyaviy resurslar fondlarining o'lchamiga bog'liq

d) ular asosida foydalanishi lozim bo'lgan iqtisodiy resurslar fondlarining o'lchamiga bog'liq

4.3.3. Mamlakatning iqtisodiy (moliyaviy) qudrati qancha kuchli bo'lsa ...

a) uning pasayishiga xizmat qiluvchi moliyaviy resurslar fondi va moliyaviy oqimlar hajmi ham shuncha katta (hajmli) bo'ladi

b) uning o'sishiga xizmat qiluvchi moliyaviy resurslar fondi va moliyaviy oqimlar hajmi ham shuncha katta (hajmli) bo'ladi

c) uning o'sishiga xizmat qiluvchi moliyaviy resurslar fondi va moliyaviy oqimlar hajmi ham shuncha kichik (hajmli) bo'ladi

d) uning o'sishiga xizmat qiluvchi moliyaviy resurslar fondi va moliyaviy oqimlar hajmi ham o'zgarmasdan qolaveradi

4.3.4. Moliyaviy oqimlarning sifat jihatdan tavsifnomasi ...

a) ular shakllantiruvchi moliyaviy resurslar fondining nimaga mo'ljallanganligi bilan bevosita bog'liq. Masalan, soliqli moliyaviy oqim bilan korxonaning tushumini shakllantiruvchi moliyaviy oqim sifat jihatidan bir-biridan farqlanadi. Shuning uchun ham ularni boshqarish metodlari turlichadir

b) ular shakllantiruvchi moliyaviy resurslar fondining nimaga mo'ljallanganligi bilan bevosita bog'liq emas. Chunki, masalan, soliqli moliyaviy oqim bilan korxonaning tushumini shakllantiruvchi moliyaviy oqim sifat jihatidan bir-biridan farqlanadi. Shuning uchun ham ularni boshqarish metodlari turlichadir

c) ular shakllantiruvchi moliyaviy resurslar fondining nimaga mo'ljallanganligi bilan bevosita bog'liq. Buning sababi shundaki, masalan, soliqli moliyaviy oqim bilan korxonaning tushumini shakllantiruvchi moliyaviy oqim sifat jihatidan bir-biridan farqlanmaydi. Shuning uchun ham ularni boshqarish metodlari turlichadir

d) ular shakllantiruvchi moliyaviy resurslar fondining nimaga mo'ljallanganligi bilan bevosita bog'liq emas. Chunki, masalan, soliqli moliyaviy oqim bilan korxonaning tushumini shakllantiruvchi moliyaviy oqim sifat jihatidan bir-biridan prinsipial jihatdan farqlanmaydi. Shuning uchun ham ularni boshqarish metodlari bir xildir

4.3.5. O'zining sifat mazmuniga ko'ra moliyaviy oqimlarni quyidagicha farqlash maqsadga muvofiq ...

a) byudjetli moliyaviy oqimlar; tijorat (tijoriy) moliyaviy oqimlari; nobyudjet moliyaviy oqimlar

b) byudjetli-soliqli moliyaviy oqimlar; tijorat (tijoriy) moliyaviy oqimlari; nobyudjet moliyaviy oqimlar

c) soliqli moliyaviy oqimlar; tijorat (tijoriy) moliyaviy oqimlari; kredit moliyaviy oqimlar

d) byudjetli-soliqli moliyaviy oqimlar; tijorat (tijoriy) moliyaviy oqimlari; sug'urtaviy moliyaviy oqimlar

4.3.6. Byudjetli-soliqli moliyaviy oqimlar ...

a) barcha darajalardagi byudjetlarning mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida ham vujudga kelavermaydi

b) viloyat va undan yuqori darajalardagi byudjetlarning mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida vujudga keladi

c) barcha darajalardagi byudjetlarning mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida vujudga keladi

d) faqat mahalliy barcha darajalardagi byudjetlarning mablag'larini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida vujudga keladi

4.3.7. Tijorat (tijoriy) moliyaviy oqimlari ...

a) barcha xo'jalik subyektlari tomonidan amalga oshiriladi

- b) ayrim xo'jalik subyektlari tomonidan amalga oshiriladi
- c) sanoat xo'jalik subyektlari tomonidan amalga oshiriladi
- d) tadbirkorlik xo'jalik subyektlari tomonidan amalga oshiriladi

4.3.8. Nobyudjet moliyaviy oqimlar ...

- a) notijorat tashkilotlarining fondlarini shakllantiradi
- b) notijorat tashkilotlarining fondlarini shakllantirmaydi
- c) byudjet tashkilotlarining fondlarini shakllantiradi
- d) byudjet tashkilotlarining fondlarini shakllantirmaydi

4.3.9. Moliyaviy oqimlarni boshqarishning funksiyalari quyidagilardan iborat ...

- a) qonunchilik; nazoratchilik; boshqaruvchanlik; nazoratchilik (nazorat-kuzatuv)
- b) qonunchilik; tartibga soluvchanlik; boshqaruvchanlik; nazorat-kuzatuv
- c) qonunchilik; nazoratchilik (tartibga soluvchanlik); boshqaruvchanlik; nazoratchilik (nazorat-kuzatuv)
- d) bu yerda bir-biridan prinsipial jihatdan farq qiluvchi javoblar mavjud emas

4.3.10. Moliyaviy oqimlarni boshqarishning funksiyalaridan biri bo'lgan qonunchilik ...

- a) Oliy Majlisning vakolatidadir
- b) Senatning vakolatidadir
- c) Qonunchilik palatasining vakolatidadir
- d) Vazirlar Mahkamasining vakolatidadir

4.3.11. Moliyaviy oqimlarni boshqarishning nazoratchilik (tartibga soluvchanlik) funksiyasi ...

- a) Markaziy saylov komissiyasii va mamlakatning boshqa nazorat organlari (Moliya vazirligi, Soliq va Bojxona qo'mitalari va boshqalar) tomonidan amalga oshiriladi
- b) Savdo-sanoat palatasi va mamlakatning boshqa nazorat organlari (Moliya vazirligi, Soliq va Bojxona qo'mitalari va boshqalar) tomonidan amalga oshiriladi
- c) Hisob palatasi va mamlakatning boshqa nazorat organlari (Moliya vazirligi, Soliq va Bojxona qo'mitalari va boshqalar) tomonidan amalga oshiriladi

d) Markaziy bank va mamlakatning boshqa nazorat organlari (Moliya vazirligi, Soliq va Bojxona qo'mitalari va boshqalar) tomonidan amalga oshiriladi

4.3.12. Moliyaviy oqimlarni boshqarishning boshqaruvchanlik funksiyasi...

a) korxonalar va korporatsiyalar, banklar, soliq organlari va Moliya vazirligining hisob-kitob-kassa va boshqa xizmatlari vakolatida

b) korxonalar va korporatsiyalar, banklar, soliq organlari, G'aznachilik apparati va Moliya vazirligining hisob-kitob-kassa va boshqa xizmatlari vakolatida

c) korxonalar va korporatsiyalar, soliq organlari, G'aznachilik apparati va Moliya vazirligining hisob-kitob-kassa va boshqa xizmatlari vakolatida

d) korxonalar va korporatsiyalar, banklar, soliq organlari, G'aznachilik apparati va Iqtisodiyot vazirligining hisob-kitob-kassa va boshqa xizmatlari vakolatida

4.3.13. Moliyaviy oqimlarni boshqarishning nazoratchilik (nazorat-kuzatuv) funksiyasi...

a) korxonalar va korporatsiyalar tomonidan kasodga uchraganligi to'g'risidagi ishlarni ko'radigan va bu holda moliyaviy oqimlar ustidan nazoratni amalga oshiruvchi fuqarolik sudlari tomonidan bajariladi

b) korxonalar va korporatsiyalar tomonidan kasodga uchraganligi to'g'risidagi ishlarni ko'radigan va bu holda moliyaviy oqimlar ustidan nazoratni amalga oshiruvchi xo'jalik sudlari tomonidan bajariladi

c) korxonalar va korporatsiyalar tomonidan kasodga uchraganligi to'g'risidagi ishlarni ko'radigan va bu holda moliyaviy oqimlar ustidan nazoratni amalga oshiruvchi arbitraj sudlari tomonidan bajariladi

d) korxonalar va korporatsiyalar tomonidan kasodga uchraganligi to'g'risidagi ishlarni ko'radigan va bu holda moliyaviy oqimlar ustidan nazoratni amalga oshiruvchi sudlar tomonidan bajariladi

4.3.14. Agar moliyaviy oqimlar...

a) moliyaviy resurslar aylanishining qonuniyatlariga mu-

vofiq ravishda, ko'zda tutilgan tartib (rejim)da va rejada aks ettirilgan hajmda, ishlab chiqarish va sotsial vazifalarni samarali yechish uchun kerak bo'lgan tarzda va takror ishlab chiqarish siklini pul mablag'lari bilan to'liq ta'minlash tarzida amal qilsa, bularning barchasi moliyaviy oqimlarning samarali ekanligidan dalolat beradi

b) moliyaviy resurslar aylanishining qonuniyatlariga muvofiq ravishda, ko'zda tutilgan tartib (rejim)da va rejada aks ettirilgan hajmda, ishlab chiqarish va sotsial vazifalarni samarali yechish uchun kerak bo'lgan tarzda va takror ishlab chiqarish siklini pul mablag'lari bilan to'liq ta'minlash tarzida amal qilsa, bularning barchasi moliyaviy oqimlarning samarasiz ekanligidan dalolat beradi

c) moliyaviy resurslar aylanishining qonuniyatlariga muvofiq ravishda, ko'zda tutilgan tartib (rejim)da va rejada aks ettirilgan hajmda, ishlab chiqarish va sotsial vazifalarni samarali yechish uchun kerak bo'lgan tarzda va takror ishlab chiqarish siklini pul mablag'lari bilan to'liq ta'minlash tarzida amal qilsa, bularning barchasi moliyaviy oqimlarning defitsitli ekanligidan dalolat beradi

d) moliyaviy resurslar aylanishining qonuniyatlariga muvofiq ravishda, ko'zda tutilgan tartib (rejim)da va rejada aks ettirilgan hajmda, ishlab chiqarish va sotsial vazifalarni samarali yechish uchun kerak bo'lgan tarzda va takror ishlab chiqarish siklini pul mablag'lari bilan to'liq ta'minlash tarzida amal qilsa, bularning barchasi moliyaviy oqimlarning profitsitli ekanligidan dalolat beradi

4.3.15. Moliyaviy oqimlarning samaradorligi pul mablag'larining yetarli bo'lmagan hajmda va o'z vaqtida tushmaganligida ...

- a) pasayadi
- b) ortadi
- c) o'zgarmasdan qoladi
- d) o'sib borish tendensiyasiga ega bo'ladi

4.3.16. Moliyaviy oqimlar ritmining buzilishi ...

- a) resurslar doiraviy aylanishi va daromadlar olinishida

uzilishlarning bo'lmashligiga, moliyaviy-iqtisodiy faoliyatda keskin yo'qotmalarning bo'lishiga olib kelolmaydi

b) resurslar doiraviy aylanishi va daromadlar olinishida uzilishlarning bo'lishiga, moliyaviy-iqtisodiy faoliyatda keskin yo'qotmalarning bo'lishiga olib keladi

c) resurslar doiraviy aylanishi va daromadlar olinishida uzilishlarning bo'lishiga, moliyaviy-iqtisodiy faoliyatda ba'zi yo'qotmalarning bo'lishiga olib keladi

d) resurslar doiraviy aylanishi va daromadlar olinishida uzilishlarning bo'lishiga, biroq moliyaviy-iqtisodiy faoliyatda keskin yo'qotmalarning bo'lishiga olib kelolmaydi

4.3.17. Moliyaviy oqim samaradorligining koeffitsiyentini aniqlash uchun...

a) davriy koeffitsiyentga o'zgartirilgan (korrektirovka qilingan) haqiqatdagi moliyaviy oqimni rejadagi moliyaviy oqimga ko'paytirish kerak

b) davriy koeffitsiyentga o'zgartirilgan (korrektirovka qilingan) haqiqatdagi moliyaviy oqimni rejadagi moliyaviy oqimga bo'lish kerak

c) davriy koeffitsiyentga o'zgartirilgan (korrektirovka qilingan) haqiqatdagi moliyaviy oqimga rejadagi moliyaviy oqimni qo'shish kerak

d) davriy koeffitsiyentga o'zgartirilgan (korrektirovka qilingan) haqiqatdagi moliyaviy oqimdan rejadagi moliyaviy oqimni ayirish kerak

4.3.18. Moliyaviy oqimlar...

a) moliyaviy resurslarning uchrashma harakatini o'zida aks ettiradi

b) mehnat resurslarining uchrashma harakatini o'zida aks ettiradi

c) moddiy resurslarning uchrashma harakatini o'zida aks ettiradi

d) pul resurslarining uchrashma harakatini o'zida aks ettiradi

4.3.19. Moliyaviy oqimlar orqali...

a) iqtisodiyotning makro va mikrodarajalarida (korxonalar,

firmalar, korporatsiyalar va boshqalarda) mablag'lardan foydalanishning holati, dinamikasi va samaradorligi nazorat qilinadi

b) iqtisodiyotning makro va mikrodarajalarida (korxonalar, firmalar, korporatsiyalar va boshqalarda) mehnat resurslaridan foydalanishning holati, dinamikasi va samaradorligi nazorat qilinadi

c) iqtisodiyotning makro va mikrodarajalarida (korxonalar, firmalar, korporatsiyalar va boshqalarda) mulkdan foydalanishning holati, dinamikasi va samaradorligi nazorat qilinadi

d) iqtisodiyotning makro va mikrodarajalarida (korxonalar, firmalar, korporatsiyalar va boshqalarda) inson resurslaridan foydalanishning holati, dinamikasi va samaradorligi nazorat qilinadi

4.3.20. Tushumlar va boshqa pul mablag'larining kelib tushishi (oqib kelishi)ni aks ettiradigan moliyaviy oqimlar ...

- a) ijodiy oqimlar deyiladi
- b) salbiy oqimlar deyiladi
- c) samarali oqimlar deyiladi
- d) ijobiy oqimlar deyiladi.

4.3.21. Pul mablag'larining oqib ketishini xarakterlaydigan moliyaviy oqimlar ...

- a) saldoli oqimlar deyiladi
- b) ijobiy oqimlar deyiladi
- c) progressiv oqimlar deyiladi
- d) salbiy oqimlar deyiladi

4.3.22. Korxonaning moliyaviy ahvolini mustahkamlash uchun ijobiy moliyaviy oqimlar salbiy moliyaviy oqimlardan (ga) ...

- a) ancha yuqori bo'lishi kerak
- b) ancha past bo'lishi kerak
- c) teng bo'lishi kerak
- d) teng bo'lishi kerak emas

4.3.23. Korxonaning ixtiyorida qoluvchi pul mablag'larining o'lchamini ...

- a) sof moliyaviy oqim o'zida aks ettiradi
- b) o'zgarmas moliyaviy oqim o'zida aks ettiradi

c) o'zgaruvchan moliyaviy oqim o'zida aks ettiradi

d) barqaror moliyaviy oqim o'zida aks ettiradi

4.3.24. Sof moliyaviy oqim ...

a) korxonada moliyaviy salohiyatining pasayish, ular daromadlarining kapitalizatsiyalashuvi darajasini aniqlash, investitsion va innovatsion imkoniyatlarining manbayi hisoblanadi

b) korxonada moliyaviy salohiyatining o'sish, ular daromadlarining kapitalizatsiyalashuvi darajasini aniqlash, investitsion va innovatsion imkoniyatlarining manbayi hisoblanadi

c) korxonada moliyaviy salohiyatining o'sish, ular daromadlarining liberallashtirish darajasini aniqlash, investitsion va innovatsion imkoniyatlarining manbayi hisoblanadi

d) korxonada moliyaviy salohiyatining barqarorligi, ular daromadlarining kapitalizatsiyalashuvi darajasini aniqlash, investitsion va innovatsion imkoniyatlarining obyektini hisoblanadi

4.3.25. Korxonada va korporatsiyalar sof moliyaviy oqimining o'sishi ...

a) ular rentabelligi va investitsion yo'nalishini oshirish imkoniyatlarini xarakterlaydi hamda ular moliyaviy ahvolini mustahkamlashning muhim shart-sharoiti hisoblanadi

b) ular rentabelligi va investitsion samaradorligini oshirish imkoniyatlarini xarakterlaydi hamda ular moliyaviy ahvolini mustahkamlashning muhim shart-sharoiti hisoblanadi

c) ular tannarxi va investitsion samaradorligini pasaytirish imkoniyatlarini xarakterlaydi hamda ular moliyaviy ahvolini mustahkamlashning muhim shart-sharoiti hisoblanadi

d) ular rentabelligi va investitsion samaradorligini oshirish imkoniyatlarini xarakterlaydi hamda ular moliyaviy ahvolini o'zgartirishning muhim shart-sharoiti hisoblanadi

4.3.26. Makrodarajada moliyaviy ahvolni xarakterlaydigan quyidagi bir necha ko'rsatkichlar mavjud ...

a) bir ishlovchiga to'g'ri keladigan ishlab chiqarilgan YIM ning miqdori; inflyatsiya darajasi va dinamikasi

b) davlat byudjetining ahvoli (defitsit, profitsit); oltin valyuta zaxiralarining miqdori va dinamikasi

c) barcha javoblar to'g'ri

d) barcha javoblar noto'g'ri

4.3.27. Davlatning moliyaviy ahvoli ...

a) mamlakat sotsial kompleksi faoliyatining natijasidir

b) mamlakat iqtisodiy kompleksi faoliyatining natijasidir

c) mamlakat sotsial-iqtisodiy kompleksi faoliyatining natijasidir

d) mamlakat harbiy-sanoat kompleksi faoliyatining natijasidir

4.3.28. Jahon taraqqiyoti tendensiyalarining ko'rsatishicha, hozirgi sharoitda davlat moliyaviy ahvolini mustahkamlashning asosiy joriy va istiqboldagi rezervi ...

a) ijtimoiy intellekt (sotsial kapital)ning to'planishi (jamg'arilishi) va uni iqtisodiy o'sishning innovatsion strategiyasida foydalanish jarayonida samarali moddiylashtirish hisoblanadi

b) ijtimoiy intellekt (sotsial kapital)ning to'planishi (jamg'arilishi) va uni iqtisodiy o'sishning investitsion strategiyasida foydalanish jarayonida samarali moddiylashtirish hisoblanadi

c) ijtimoiy intellekt (sotsial kapital)ning to'planishi (jamg'arilishi) va uni iqtisodiy o'sishning innovatsion-investitsion strategiyasida foydalanish jarayonida samarali moddiylashtirish hisoblanadi

d) ijtimoiy intellekt (sotsial kapital)ning to'planishi (jamg'arilishi) va uni ijtimoiy o'sishning innovatsion-investitsion strategiyasida foydalanish jarayonida samarali moddiylashtirish hisoblanadi

4.3.29. Davlat qarzlarini o'z vaqtida qaytarish (uzish) ...

a) juda muhim bo'lishiga qaramasdan, davlatning moliyaviy ahvolini ko'rsatuvchi muhim ko'rsatkichlardan biri hisoblanmaydi

b) davlatning iqtisodiy ahvolini ko'rsatuvchi muhim ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi

c) davlatning ijtimoiy ahvolini ko'rsatuvchi muhim ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi

d) davlatning moliyaviy ahvolini ko'rsatuvchi muhim ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi

4.3.30. Murakkab moliyaviy vaziyatda davlat defolt, ya'ni...

a) bir tomonlama tartibda qabul qilingan xalqaro moliya-kredit majburiyatlardan bosh tortish e'lon qilishi mumkin. Bir vaqtning o'zida davlat qarzlarini restrukturizatsiya qilish va uning qaytarilish muddatlari bo'yicha kreditorlar bilan muvofiqlashtirilgan holda choralarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish kerak

b) ikki tomonlama tartibda qabul qilingan xalqaro moliya-kredit majburiyatlardan bosh tortish e'lon qilishi mumkin. Bir vaqtning o'zida davlat qarzlarini strukturizatsiya qilish va uning qaytarilish muddatlari bo'yicha kreditorlar bilan muvofiqlashtirilgan holda choralarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish kerak

c) bir tomonlama tartibda qabul qilingan xalqaro moliya-kredit majburiyatlardan bosh tortmaslik lozim. Bir vaqtning o'zida davlat qarzlarini restrukturizatsiya qilish va uning qaytarilish muddatlari bo'yicha kreditorlar bilan muvofiqlashtirilgan holda choralarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish kerak

d) ikki tomonlama tartibda qabul qilingan xalqaro moliya-kredit majburiyatlardan bosh tortish e'lon qilinmasligi mumkin. Bir vaqtning o'zida davlat qarzlarini strukturizatsiya qilish va uning qaytarilish muddatlari bo'yicha kreditorlar bilan muvofiqlashtirilgan holda choralarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish kerak

4.3.31. Korxonalar, firmalar va korporatsiyalar darajasida moliyaviy ahvol to'lovga qobillik bilan, ya'ni...

a) bozor iqtisodiyotining boshqa subyektlari va soliq organlari oldida moliyaviy majburiyatlarini o'z vaqtida uzish imkoniyati bilan xarakterlanadi

b) bozor iqtisodiyotining boshqa subyektlari va soliq organ-

lari oldida moliyaviy majburiyatlarini o'z vaqtida uzolmaslik imkoniyati bilan xarakterlanadi

c) bozor iqtisodiyotining boshqa subyektlari va soliq organlari oldida moliyaviy majburiyatlarini o'z vaqtida uzish imkoniyati bilan xarakterlanmaydi

d) bozor iqtisodiyotining boshqa subyektlari va soliq organlari oldida moliyaviy majburiyatlarini istalgan vaqtda uzish imkoniyati bilan xarakterlanadi

4.3.32. To'lovga qobillik bu ...

a) korxonada barcha pul passivlari va to'lov muddati kelgan (yoki o'tgan) moliyaviy majburiyatlar o'rtasidagi nisbat demakdir

b) korxonada barcha pul aktivlari va to'lov muddati kelgan (yoki o'tgan) moliyaviy majburiyatlar o'rtasidagi nisbat demakdir

c) korxonada barcha pul aktivlari va faqat to'lov muddati kelgan moliyaviy majburiyatlar o'rtasidagi nisbat demakdir

d) korxonada barcha pul aktivlari va faqat to'lov muddati o'tgan moliyaviy majburiyatlar o'rtasidagi nisbat demakdir

4.3.33. Sog'lom ishlayotgan korxonalar uchun to'lovga qobillik koeffitsiyenti ...

a) doimo birdan past (kichik) bo'lishi kerak

b) doimo birdan yuqori (katta) bo'lishi kerak

c) doimo birga teng bo'lishi kerak

d) doimo bir xil bo'lishi kerak

4.3.34. Korxonaning moliyaviy holatini aniqlash uchun ...

a) likvidlilik, asosiy aktivlarning o'z aylanma mablag'lari bilan ta'minlanganlik ko'rsatkichi va boshqa shu kabi ko'rsatkichlardan foydalaniladi

b) likvidlilik, aylanma aktivlarning o'z aylanma mablag'lari bilan ta'minlanganlik ko'rsatkichi va boshqa shu kabi ko'rsatkichlardan foydalaniladi

c) likvidlilik, aylanma aktivlarning qarz mablag'lari bilan ta'minlanganlik ko'rsatkichi va boshqa shu kabi ko'rsatkichlardan foydalaniladi

d) likvidlilik, aylanma passivlarning o'z aylanma mablag'lari bilan ta'minlanganlik ko'rsatkichi va boshqa shu kabi ko'rsatkichlardan foydalaniladi

4.3.35. Ma'lum bir aniq sanada va iqtiqbolda korxonato'lov majburiyatlari va uning moliyaviy imkoniyatlari o'lchamini balanslashtirishning asosiy metodi...

a) moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi)dir. U o'z ichiga korxonaxona ixtiyoridan chiqib ketadigan pul mablag'lari va korxonaxona tomonidan sarflanadigan pul mablag'larini oladi

b) moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi)dir. U o'z ichiga korxonaxona ixtiyoriga kelib tushadigan pul mablag'lari va korxonaxona tomonidan sarflanadigan pul mablag'larini oladi

c) moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi)dir. U o'z ichiga korxonaxona ixtiyoriga kelib tushadigan pul mablag'lari va korxonaxona tomonidan kiritiladigan pul mablag'larini oladi

d) moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi)dir. U o'z ichiga korxonaxona ixtiyoriga teng miqdorda kelib tushadigan pul mablag'lari va korxonaxona tomonidan teng miqdorda sarflanadigan pul mablag'larini oladi

4.3.36. Korxonaxona moliyaviy oqimlari byudjeti (balansi)...

a) ixtiyoriy ravishda korxonaxona pul mablag'larining harakatini nazorat qilish, ular dinamikasini baholash va bashoratlash imkonini beradi. Ana shunday byudjet asosida korxonaxonaning to'lovga qobilligi rejalashtiriladi

b) vaqti-vaqti bilan korxonaxona pul mablag'larining harakatini nazorat qilish, ular dinamikasini baholash va bashoratlash imkonini beradi. Ana shunday byudjet asosida korxonaxonaning to'lovga qobilligi nazorat qilinadi

c) doimiy ravishda korxonaxona pul mablag'larining harakatini nazorat qilish, ular dinamikasini baholash va bashoratlash imkonini beradi. Ana shunday byudjet asosida korxonaxonaning to'lovga qobilligi boshqariladi

d) ayrim hollarda korxonaxona pul mablag'larining harakatini nazorat qilish, ular dinamikasini baholash va bashoratlash

imkonini berolmaydi. Biroq ana shunday byudjet asosida korxonaning to'lovga qobilligi boshqarilishi mumkin

4.3.37. Moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi) ...

a) bu korxonaga to'lovga qobilligining toraytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning chap tomoni (daromadlar qismi) o'ng tomoniga teng bo'lsa, korxonaga to'lovga qobildir

b) bu korxonaga to'lovga qobilligining toraytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning chap tomoni (daromadlar qismi) faqat o'ng tomonidan katta bo'lsa, korxonaga to'lovga qobildir

c) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning chap tomoni (daromadlar qismi) o'ng tomoniga teng yoki undan katta bo'lsa, korxonaga to'lovga qobildir

d) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning chap tomoni (daromadlar qismi) o'ng tomoniga teng yoki undan kichik bo'lsa, korxonaga to'lovga qobildir

4.3.38. Moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi) ...

a) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning o'ng tomoni (xarajatlar qismi) chap tomonidan oshmasa, korxonaga to'lovga qobil emas hisoblanadi

b) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning o'ng tomoni (xarajatlar qismi) chap tomoniga teng bo'lsa, korxonaga to'lovga qobil emas hisoblanadi

c) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning o'ng tomoni (xarajatlar qismi) chap tomonidan oshsa, korxonaga to'lovga qobil emas hisoblanadi

d) bu korxonaga to'lovga qobilligining kengaytirilgan koeffitsiyenti demakdir. Agar uning o'ng tomoni (xarajatlar qismi) chap tomonidan oshsa, korxonaga to'lovga qobil deb hisoblanadi

4.3.39. Moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi) pul mablag'larining tushilmalari va ularning sarflanish yo'nalishlari bo'yicha ...

a) bir-biri bilan o'zaro bog'liq bo'lmagan rejali-istiqbolli hisob-kitoblar tizimidan iborat bo'lib, u byudjetlashtirish

tizimiga (sotuvlar byudjeti, to'g'ridan to'g'ri (bevosita) va egri (bilvosita) xarajatlar byudjeti, investitsion byudjet va boshqalarga) asoslanadi

b) bir-biri bilan o'zaro bog'liq bo'lgan rejali-istiqbolli hisob-kitoblar tizimidan iborat bo'lmasdan, u byudjetlashtirish tizimiga (sotuvlar byudjeti, to'g'ridan to'g'ri (bevosita) va egri (bilvosita) xarajatlar byudjeti, investitsion byudjet va boshqalarga) asoslanadi

c) bir-biri bilan o'zaro bog'liq bo'lgan rejali-istiqbolli hisob-kitoblar tizimidan iborat bo'lib, u byudjetlashtirish tizimiga (sotuvlar byudjeti, to'g'ridan to'g'ri (bevosita) va egri (bilvosita) xarajatlar byudjeti, investitsion byudjet va boshqalarga) asoslanmaydi

d) bir-biri bilan o'zaro bog'liq bo'lgan rejali-istiqbolli hisob-kitoblar tizimidan iborat bo'lib, u byudjetlashtirish tizimiga (sotuvlar byudjeti, to'g'ridan to'g'ri (bevosita) va egri (bilvosita) xarajatlar byudjeti, investitsion byudjet va boshqalarga) asoslanadi

4.3.40. Moliyaviy oqimlarning miqdoriy va sifat tavsifnomalari orqali...

a) afsuski, korxonaning faoliyati ifodalanmaydi. Lekin ular ishlab chiqarish barcha omillari harakatining qiymatdagi ifodasidan iborat

b) korxonaning faoliyati ifodalanadi. Biroq ular ishlab chiqarish barcha omillari harakatining qiymatdagi ifodasidan iborat emas

c) afsuski, korxonaning faoliyati ifodalanmaydi va shu sababli ular ishlab chiqarish barcha omillari harakatining qiymatdagi ifodasidan iborat emas

d) korxonaning faoliyati ifodalanadi. Ular ishlab chiqarish barcha omillari harakatining qiymatdagi ifodasidan iborat

4.3.41. Moliyaviy oqimlar byudjeti bu ...

a) rejada turli davriy muddatlarda hisoblanadigan korxonaning moliyaviy rejasidir

b) haqiqatda bir xil muddatlarda hisoblanadigan korxonaning moliyaviy rejasidir

c) rejada bir xil muddatlarda hisoblanadigan korxonaning moliyaviy rejasidir

d) haqiqatda turli davriy muddatlarda hisoblanadigan korxonaning moliyaviy rejasidir

4.3.42. Turli davrlar uchun (kunlik, dekadalik, oylik, choraklik, yillik va uzoq istiqboldagi) moliyaviy oqimlarning bashoratli byudjetlarini tuzish ...

a) afsuski, korxonaning to'lovga qobillik darajasini oshirishga imkon bermaydi, lekin kelajakda uning moliyaviy holati barqarorligini ta'minlaydi

b) korxonaning to'lovga qobillik darajasini oshirishga imkon beradi, lekin kelajakda uning moliyaviy holati barqarorligini ta'minlamasligi mumkin

c) korxonaning to'lovga qobillik darajasini oshirishga imkon beradi va kelajakda uning moliyaviy holati barqarorligini ta'minlaydi

d) korxonaning to'lovga qobillik darajasini pasaytirishga imkon bersa-da, lekin kelajakda uning moliyaviy holati barqarorligini ta'minlaydi

NAZORAT SAVOLLARI

- ◆ Moliyaviy boshqaruv deb nimaga aytiladi?
- ◆ Qanday vazifalar (muammolar)ni bajarish (yechish) moliyaviy boshqaruvning zimmasiga yuklatilgan?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvning obyekti sifatida nimalar maydonga chiqadi?
- ◆ Nimalar moliyaviy boshqaruvning subyektlari hisoblanadi?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvning maqsadi nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvning asosiy metodologik prinsiplari nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvning konkret metodlari va shakllari tarkibiga nimalar kiradi?
- ◆ Moliyaviy boshqaruv tizimi o'z ichiga nimalarni oladi?

- ◆ Umumdavlat miqyosida moliyaviy boshqaruv tizimi qanday boshqaruv organlaridan tashkil topishi mumkin?
- ◆ Moliyaviy boshqaruv organi sifatida mamlakat Prezidenti (Prezident devoni) qanday huquqlarga ega?
- ◆ Moliyaviy boshqaruv sohasida Oliy Majlis qanday vakolatlarga ega?
- ◆ Vazirlar Mahkamasining moliyaviy boshqaruvga tegishli qanday vakolatlari mavjud?
- ◆ Davlat moliyaviy nazorat organi sifatida Hisob palatasi moliyaviy boshqaruvga oid qanday vazifalarni bajaradi?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvga daxldor Moliya vazirligining asosiy vazifalari nimalardan iborat?
- ◆ Hozirgi paytda Moliya vazirligining markaziy apparatida qanday departamentlar bo'lishi mumkin?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvga bevosita daxldor bo'lgan g'aznachilik tizimining asosiy vazifalari tarkibiga nimalar kiradi?
- ◆ Moliyaviy boshqaruvga oid Davlat soliq qo'mitasi va uning quyi organlari qanday vazifalarni bajaradi?
- ◆ Davlat bojxona qo'mitasi va uning tegishli organlariga moliyaviy boshqaruvga nisbatan qanday vazifalar yuklatilgan?
- ◆ Moliyaviy oqim deb nimaga aytiladi?
- ◆ Moliyaviy oqimlarning hajmi nimalarga bog'liq?
- ◆ Moliyaviy oqimlarning qanday shakllari mavjud?
- ◆ Moliyaviy oqimlarni boshqarishning funksiyalari nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaviy oqimning samaradorligini qanday aniqlash mumkin?
- ◆ Ijobiy va salbiy moliyaviy oqim deb nimalarga aytiladi?
- ◆ Sof moliyaviy oqim deganda nima tushuniladi?
- ◆ Makrodarajada moliyaviy ahvolni xarakterlaydigan qanday ko'rsatkichlar mavjud?
- ◆ Korxonalar uchun to'lovga qobilik koeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
- ◆ Moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi) deganda nima tushuniladi?

- ◆ Qachon korxonada to'lovga qobil yoki qobil emas hisoblanadi?
- ◆ Moliyaviy oqimlar byudjeti (balansi) nimaga asoslanadi?
- ◆ Turli davrlar uchun (kunlik, dekadalik, oylik, choraklik, yillik va uzoq istiqboldagi) moliyaviy oqimlarning bashoratli byudjetlarini tuzish nimalarga imkon beradi va nimalarni ta'minlaydi?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYAVIY BOSHQARUV****1. Moliyaviy boshqaruvning mazmun-mohiyati**

1.1 - a	1.6 - b	1.11 - d	1.16 - d
1.2 - a	1.7 - c	1.12 - d	1.17 - d
1.3 - a	1.8 - c	1.13 - a	1.18 - b
1.4 - b	1.9 - c	1.14 - b	
1.5 - b	1.10 - d	1.15 - c	

2. Moliyaviy boshqaruv organlari va ularning vazifalari

1.1 - b	1.9 - a	1.17 - d	1.25 - b
1.2 - d	1.10 - b	1.18 - c	1.26 - c
1.3 - c	1.11 - b	1.19 - d	1.27 - a
1.4 - c	1.12 - c	1.20 - c	1.28 - c
1.5 - d	1.13 - c	1.21 - b	1.29 - b
1.6 - d	1.14 - a	1.22 - a	1.30 - d
1.7 - d	1.15 - c	1.23 - b	1.31 - a
1.8 - a	1.16 - a	1.24 - c	1.32 - d

3. Moliyaviy oqimlarni boshqarish

1.1 - d	1.12 - b	1.23 - a	1.34 - b
1.2 - c	1.13 - c	1.24 - b	1.35 - b
1.3 - b	1.14 - a	1.25 - b	1.36 - c
1.4 - a	1.15 - a	1.26 - c	1.37 - c
1.5 - b	1.16 - b	1.27 - v;	1.38 - c
1.6 - c	1.17 - b	1.28 - c	1.39 - d
1.7 - d	1.18 - c	1.29 - d	1.40 - d
1.8 - a	1.19 - c	1.30 - a	1.41 - d
1.9 - d	1.20 - d	1.31 - a	1.42 - c
1.10 - a	1.21 - d	1.32 - b	
1.11 - c	1.22 - a	1.33 - b	

5-BOB. MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA TARTIBGA SOLISH

5.1. MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA BASHORATLASH

5.1.1. Iqtisodiy adabiyotlarda, eng umumiy shaklda, rejalashtirish ...

a) istiqbolga yo'naltirilgan qarorlarni qabul qilish bo'yicha faoliyat deb talqin qilinadi

b) istiqbolga yo'naltirilgan qarorlarni muhokama qilish bo'yicha faoliyat deb talqin qilinadi

c) istiqbolga yo'naltirilgan qarorlarning ijrosini ta'minlash bo'yicha faoliyat deb talqin qilinadi

d) istiqbolga yo'naltirilgan qarorlarni nazorat qilish bo'yicha faoliyat deb talqin qilinadi

5.1.2. «Rejalashtirish» tushunchasining ma'no-mazmunini yanada umumiyroq bo'lgan va xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini muvofiqlashtirishning obyektiv zarurligi va imkoniyatini anglatuvchi «rejalilik» orqali aniqlash mumkin. Haqiqatdan ham, rejalashtirish ...

a) amaliyotda rejalilikni amalga oshirishni, ya'ni balanslilik (muvozanat) va proporsionallikka (mutanosiblikka) erishish bo'yicha ongli faoliyatni bildiradi

b) amaliyotda rejalilikni amalga oshirishni, ya'ni balanslilik (muvozanat) va proporsionallikka (mutanosiblikka) erishish bo'yicha faoliyatni bildiradi

c) amaliyotda rejalilikni amalga oshirishni emas, balki balanslilik (muvozanat) va proporsionallikka (mutanosiblikka) erishish bo'yicha ongli faoliyatni bildiradi

d) amaliyotda rejalilikni amalga oshirishni bildirsa-da, biroq u balanslilik (muvozanat) va proporsionallikka (mutanosiblikka) erishish bo'yicha ongli faoliyatni bildirmaydi

5.1.3. Moliyaviy rejalashtirish deb nimaga aytiladi?

a) moddiy resurslarning balansliliği (muvozanati)ni va proporsionalligi (mutanosibliği)ni ta'minlashga qaratilgan faoliyatga

b) moliyaviy resurslarning balansliliği (muvozanati)ni va proporsionalligi (mutanosibliği)ni ta'minlashga qaratilgan faoliyatga

c) mehnat resurslarning balansliliği (muvozanati)ni va proporsionalligi (mutanosibliği)ni ta'minlashga qaratilgan faoliyatga

d) iqtisodiy resurslarning balansliliği (muvozanati)ni va proporsionalligi (mutanosibliği)ni ta'minlashga qaratilgan faoliyatga

5.1.4. Moliyaviy rejalashtirishda balanslilik (muvozanat)...

a) davlatning ixtiyoridan chetda bo'lgan moliyaviy resurslar va xo'jalik yurituvchi subyektlarning ixtiyorida (qo'lida) qolgan daromadlar o'rtasidagi proporsional nisbatni bildiradi

b) davlatning ixtiyorida bo'lgan moliyaviy resurslar va xo'jalik yurituvchi subyektlarning ixtiyorida (qo'lida) qolgan daromadlar o'rtasidagi optimal nisbatni bildiradi

c) davlatning ixtiyorida bo'lgan moliyaviy resurslar va xo'jalik yurituvchi subyektlarning ixtiyoridan chetda qolgan daromadlar o'rtasidagi optimal nisbatni bildiradi

d) davlatning ixtiyorida bo'lgan moliyaviy resurslar va xo'jalik yurituvchi subyektlarning ixtiyorida (qo'lida) qolgan daromadlar o'rtasidagi proporsional nisbatni bildiradi

5.1.5. Moliyaviy rejalashtirishda proporsionallik (mutanosiblik)...

a) korxonalar, xo'jalik tarmoqlari, mintaqalar va davlat subyektlari bo'yicha foydaning soliq to'languncha va soliq to'langandan keyingi o'lcham (miqdor)lari o'rtasidagi oqilona nisbatdan iborat. Ana shu nisbatni ko'paytirish orqali davlat ularning rivojlanishini rag'batlantirishi yoki cheklab qo'yishi mumkin

b) korxonalar, xo'jalik tarmoqlari, mintaqalar va davlat sub-

yektlari bo'yicha tushumlarning soliq to'languncha va soliq to'langandan keyingi o'lcham (miqdor)lari o'rtasidagi oqilona nisbatdan iborat. Ana shu nisbatni kamaytirish orqali davlat ularning rivojlanishini rag'batlantirishi yoki cheklab qo'yishi mumkin

c) korxonalar, xo'jalik tarmoqlari, mintaqalar va davlat subyektlari bo'yicha daromadlarning soliq to'languncha va soliq to'langandan keyingi o'lcham (miqdor)lari o'rtasidagi oqilona nisbatdan iborat. Ana shu nisbatni ko'paytirish yoki kamaytirish orqali davlat ularning rivojlanishini rag'batlantirishi yoki cheklab qo'yishi mumkin

d) korxonalar, xo'jalik tarmoqlari, mintaqalar va davlat subyektlari bo'yicha qo'shilgan qiymatning soliq to'languncha va soliq to'langandan keyingi o'lcham (miqdor)lari o'rtasidagi oqilona nisbatdan iborat. Ana shu nisbatni ko'paytirish yoki kamaytirish orqali davlat ularning rivojlanishini rag'batlantirishi mumkin

5.1.6. Umumiy va eng oddiy ko'rinishda, moliyaviy rejalashtirish deyilganda ...

a) faqat moliyaviy rejalarni tuzish jarayoni nazarda tutiladi

b) faqat moliyaviy rejalarni amalga oshirish jarayoni nazarda tutiladi

c) moliyaviy rejalarni tuzish va amalga oshirish jarayoni nazarda tutiladi

d) odatda, moliyaviy rejalarni tuzish va amalga oshirish jarayoni nazarda tutilmaydi

5.1.7. Moliyaviy rejani xuddi uni ishlab chiqish, yaratish yoki tuzish jarayoni kabi ...

a) moliyaviy ko'rsatkichlarni ijodiy tahlil qilish, xususiy-
lashtirish va o'zaro bog'lash tizimi sifatida qarash kerak

b) moliyaviy ko'rsatkichlarni ijodiy tahlil qilish, umum-
lashtirish va o'zaro bog'lash tizimi sifatida qarash kerak

c) moliyaviy ko'rsatkichlarni ijodiy tahlil qilish, xususiy-
lashtirish va o'zaro bog'lash tizimi sifatida qarash kerak

d) moliyaviy ko'rsatkichlarni tanqidiy tahlil qilish, umum-
lashtirish va o'zaro bog'lash tizimi sifatida qarash kerak

5.1.8. «Moliyaviy rejalashtirish» tushunchasi o'z ichiga nimalarni oladi?

a) taraqqiyotning asosiy tendensiyalarini aniqlash va moliyaviy tahlil qilish; jalb etilgan mablag'lar va vaqtincha bo'sh turgan mablag'larni joylashtirish menejmenti

b) firma ichidagi moliyaviy natijalar va pullarni rejalashtirish, hisobga olish va nazorat qilish texnologiyasi; investitsion menejment

c) kapitallar menejmenti; faoliyatning boshqa ko'rinishlari (trast, faktoring, lizing va boshqalar)

d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.9. Moliyaviy rejalashtirishning asosiy vazifalari nimalar hisoblanadi?

a) ishlab chiqarish, investitsion va moliyaviy faoliyatlarni kerakli bo'lgan moliyaviy resurslar bilan ta'minlash

b) pul mablag'laridan iqtisod qilib, tejab-tergab foydalanish hisobidan korxonaning foydasini oshirish bo'yicha ichki rezervlarni qidirib topish

c) kapitalni samarali joylashtirish yo'llarini aniqlash, undan oqilona va samarali foydalanishni baholash; kontragentlar bilan optimal moliyaviy munosabatlarni o'rnatish; korxonaning moliyaviy ahvoli, to'lovga qobilligi va kreditga layoqatliligi ustidan nazorat o'rnatish

d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.10. Bozor munosabatlariga o'tilganiga qadar moliyaviy rejalashtirishning mazmuni korxonalarda sof operativ vazifalarni ...

a) markazlashtirilgan iqtisodiyot amal qilganligi uchun, yetarli darajada formal bo'lgan korxonalarining yillik moliyaviy rejalaridagi ko'rsatkichlarni ishlab chiqish, istiqbolga mo'ljallangan rejalarining loyihasini baholash, korxonaning yillik moliyaviy rejalarini tuzish kabilarni hal etishga qaratilgan edi

b) markazlashtirilgan iqtisodiyot amal qilganligi uchun, yetarli darajada formal bo'lgan korxonalarining besh yillik moliyaviy rejalaridagi ko'rsatkichlarni ishlab chiqish, istiqbolga

mo'ljallangan rejalarning loyihasini baholash, korxonaning yillik moliyaviy rejalarini tuzish kabilarni hal etishga qaratilgan edi

c) markazlashtirilgan iqtisodiyot amal qilganligi uchun, yetarli darajada formal bo'lgan korxonalarining besh yillik moliyaviy rejalaridagi ko'rsatkichlarni ishlab chiqish, joriy yilga mo'ljallangan rejalarning loyihasini baholash, korxonaning yillik moliyaviy rejalarini tuzish kabilarni hal etishga qaratilgan edi

d) markazlashtirilmagan iqtisodiyot amal qilganligi uchun, yetarli darajada formal bo'lgan korxonalarining yillik moliyaviy rejalaridagi ko'rsatkichlarni ishlab chiqish, istiqbolga mo'ljallangan rejalarning loyihasini baholash, korxonaning yillik moliyaviy rejalarini tuzish kabilarni hal etishga qaratilgan edi.

5.1.11. Bozor iqtisodiyotida moliyaviy xizmatlarning roli...

a) tubdan o'zgarmaydi, ular, har qachongidek, korxonalar rivojlanishini faol va ta'sirchan boshqaradi, bir vaqtning o'zida, shu rivojlanishning yo'nalishi va sifatini nazorat qiladi

b) tubdan o'zgaradi, ular korxonalar rivojlanishini passiv, lekin ta'sirchan boshqaradi, bir vaqtning o'zida, shu rivojlanishning yo'nalishi va sifatini nazorat qiladi

c) tubdan o'zgaradi, ular korxonalar rivojlanishini faol va ta'sirchan boshqaradi, bir vaqtning o'zida, shu rivojlanishning yo'nalishi va sifatini nazorat qiladi

d) tubdan o'zgarmaydi, ular korxonalar rivojlanishini faol va ta'sirchan boshqaradi, bir vaqtning o'zida, shu rivojlanishning faqat sifatini nazorat qiladi.

5.1.12. Hozirgi sharoitdagi moliyaviy rejalashtirish...

a) barcha zaruriy harakatlarni oldindan ko'zda tutish (ko'ra bilish)gina emas. Bu tegishli ishlarni amalga oshirish jarayonida yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan ayrim kutilmagan holatlarni ko'ra olish qobiliyati hamdir. Albatta, xo'jalik yurituvchi subyekt o'z faoliyatidagi barcha risklarga barham berolmaydi. Lekin u ana shu risklarni samarali oldindan ko'ra bilish yordamida boshqarish imkoniyatiga ega

b) barcha zaruriy harakatlarni oldindan ko'zda tutish (ko'ra bilish)gina emas. Bu tegishli ishlarni amalga oshirish jarayonida yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan har qanday kutilmagan holatlarni ko'ra olish qobiliyati hamdir. Albatta, xo'jalik yurituvchi subyekt o'z faoliyatidagi barcha risklarga barham berolmaydi. Lekin u ana shu risklarni samarali oldindan ko'ra bilish yordamida boshqarish imkoniyatiga ega

c) barcha zaruriy harakatlarni oldindan ko'zda tutish (ko'ra bilish)gina emas. Bu tegishli ishlarni amalga oshirish jarayonida yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan har qanday kutilmagan holatlarni ko'ra olish qobiliyati hamdir. Albatta, xo'jalik yurituvchi subyekt o'z faoliyatidagi barcha risklarga barham bera oladi. Lekin u ana shu risklarni samarali oldindan ko'ra bilish yordamida boshqarish imkoniyatiga ega

d) barcha zaruriy harakatlarni oldindan ko'zda tutish (ko'ra bilish)gina emas. Bu tegishli ishlarni amalga oshirish jarayonida yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan ayrim kutilmagan holatlarni ko'ra olish qobiliyati hamdir. Albatta, xo'jalik yurituvchi subyekt o'z faoliyatidagi barcha risklarga barham berolmaydi. Lekin u ana shu risklarni samarali oldindan ko'rolmaslik natijasida boshqarish imkoniyatiga ega

5.1.13. Moliyaviy rejalashtirish amaliyotida qanday asosiy metodlardan foydalanish mumkin?

a) iqtisodiy tahlil metodi, normativ metod, balansli hisob-kitoblar va pul oqimlari metodi, ko'p variantlilik metodi, iqtisodiy-matematik modellashtirish metodi va boshqa metodlar

b) iqtisodiy hisob metodi, normativ metod, balansli hisob-kitoblar va pul oqimlari metodi, ko'p variantlilik metodi, iqtisodiy-matematik modellashtirish metodi va boshqa metodlar

c) iqtisodiy tahlil metodi, normativ metod, balansli hisob-kitoblar va pul oqimlari metodi, yagona variantlilik metodi, iqtisodiy-matematik modellashtirish metodi va boshqa metodlar

d) iqtisodiy tahlil metodi, normativ metod, balansli hisob-kitoblar va pul oqimlari metodi, ko'p variantlilik metodi, ijtimoiy-iqtisodiy modellashtirish metodi va boshqa metodlar

5.1.14. Moliyaviy rejalashtirish jarayonining qanday asosiy bosqichlarini ajratib ko'rsatish mumkin?

a) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining moliyaviy natijalarini tadqiq etish; operativ rejalarning o'zgarishi asosida moliyaviy hisobotlarning bashorat variantlarini ishlab chiqish

b) o'z reja topshiriqlarining bajarilishini ta'minlash uchun xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy resurslarga bo'lgan konkret ehtiyojlarini aniqlash; moliyalashtirish manbalari (shu jumladan, o'z va tashqi manbalarning) va ularning tarkibiy tuzilishini bashoratlash

c) xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyasini boshqarishning tizimini yaratish va uni ushlab turish (qo'llab-quvvatlash); shakllantirilgan rejalarni operativ o'zgartirish tartibi (protsedurasi)ni ishlab chiqish

d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.15. Moliyaviy rejalashtirishning qanday turlari bo'lishi mumkin?

a) taktik moliyaviy rejalashtirish; joriy moliyaviy rejalashtirish

b) strategik moliyaviy rejalashtirish; joriy moliyaviy rejalashtirish

c) strategik moliyaviy rejalashtirish; muvozanatli moliyaviy rejalashtirish

d) balansli moliyaviy rejalashtirish; joriy moliyaviy rejalashtirish

5.1.16. Strategik moliyaviy rejalashtirish o'z ifodasini...

a) taktiv moliyaviy rejalarda topadiki, u tashqi va ichki muhitda o'zgarayotgan xo'jalik yuritish subyektini moliyaviy taraqqiyotining ko'p variantli bashoratidan iboratdir

b) strategik moliyaviy rejalarda topadiki, u tashqi va ichki muhitda o'zgarayotgan xo'jalik yuritish subyektini moliyaviy taraqqiyotining ko'p variantli bashoratidan iboratdir

c) operativ moliyaviy rejalarda topadiki, u tashqi va ichki muhitda o'zgarayotgan xo'jalik yuritish subyektini moliyaviy taraqqiyotining yagona variantli bashoratidan iboratdir

d) strategik moliyaviy rejalarda topadiki, u tashqi va ichki muhitda o'zgarayotgan xo'jalik yuritish subyektini moliyaviy taraqqiyotining yagona variantli bashoratidan iboratdir

5.1.17. Strategik moliyaviy reja, hech bo'lmaganda, qanday savollarga aniq javob bermog'i lozim?

a) xo'jalik yurituvchi subyekt uchun talab qilinadigan kapitalning o'lchami qanday, u qaysi manbalar hisobidan va qanday muddatlarda jalb qilinadi? Bu kapitaldan qanday qilib foydalaniladi?

b) o'z kuchiga ishongan holda xo'jalik yurituvchi subyekt rivojlanishi mumkinmi? Agar yo'q bo'lsa, moliyaviy resurslarni jalb qilishning manbalari qanday?

c) xo'jalik yurituvchi subyekt pul mablag'lari tushumi, ishlab chiqarishning rentabelligi va investitsiyalar daromadligining qanday darajalariga chiqishi mumkin va qay muddatlarda?

a) barcha javoblar to'g'ri

5.1.18. Joriy moliyaviy rejalashtirishning asosiy funksiyalari nimalardan iborat?

a) ishlab chiqarish, investitsion, marketing, ilmiy-loyihaviy va qidiruv faoliyatlarini hamda sotsial loyihalarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moliyaviy resurslarning hajmi va ularning manbalarini aniqlash

b) mahsulot (ish, xizmat)ni ishlab chiqarish va realizatsiya qilish tannarxini rejalashtirish; pul oqimlarini rejalashtirish; butun xo'jalik yurituvchi subyekt doirasida foydani rejalashtirish (bashoratlash); investitsiyalarning daromadlilikini rejalashtirish

c) «a» va «b» punktdagi javoblar to'g'ri

d) «a» va «b» punktdagi javoblar noto'g'ri

5.1.19. Moliyaviy rejalashtirish ...

a) mamlakat milliy xo'jaligini rejalashtirishning tarkibiy qismi bo'lib, sotsial-iqtisodiy rivojlanish rejasining ko'rsat-

kichlariga tayanadi, moliya tizimi barcha organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ga yo'naltiriladi

b) mamlakat milliy xo'jaligini rejalashtirishning tarkibiy qismi bo'lishiga qaramasdan, sotsial-iqtisodiy rivojlanish rejasining ko'rsatkichlariga tayanmaydi, balki moliya tizimi barcha organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ga yo'naltiriladi

c) mamlakat milliy xo'jaligini rejalashtirishning tarkibiy qismi bo'lib, sotsial-iqtisodiy rivojlanish rejasining ko'rsatkichlariga tayanadi, lekin moliya tizimi barcha organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ga yo'naltirilmaydi

d) mamlakat milliy xo'jaligini rejalashtirishning mustaqil qismi bo'lib, sotsial-iqtisodiy rivojlanish rejasining ko'rsatkichlariga tayanadi, moliya tizimi barcha organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ga yo'naltiriladi

5.1.20. Moliya tizimi alohida bo'g'inlarining nisbiy mustaqilligi quyidagilarni o'zida aks ettiruvchi moliyaviy rejalarning ishlab chiqilishi zarurligini belgilab beradi ...

a) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish shakllarining o'ziga xosligi; moliyaviy resurslarni tarmoqlar va hududlar bo'yicha qayta taqsimlash

b) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish metodlarining o'ziga xosligi; moliyaviy resurslarni tarmoqlar va hududlar bo'yicha qayta taqsimlash

c) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish shakllari va metodlarining o'ziga xosligi; moliyaviy resurslarni tarmoqlar va hududlar bo'yicha qayta taqsimlash

d) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish shakllari va metodlarining o'ziga xosligi; moliyaviy resurslarni tarmoqlar va tarmoqlararo qayta taqsimlash

5.1.21. Moliyaviy rejalashtirishning bosh obyekti ...

a) rejada o'zining miqdoriy ifodasini oladigan moliyaning bo'g'inlari (moliyaviy munosabatlar) hisoblanadi

b) rejada o'zining sifat ifodasini oladigan moliyaning bo'g'inlari (moliyaviy munosabatlar) hisoblanadi

c) rejada o'zining miqdoriy va sifat ifodasini oladigan moliyaning bo'g'inlari (moliyaviy munosabatlar) hisoblanadi

d) rejada o'zining miqdoriy ifodasini oladigan moliyaning bo'g'inlari (moliyaviy munosabatlar) hisoblanmaydi

5.1.22. Konkret pul fondlari mablag'larining harakati...

a) yagona tizimga birlashtirilgan tegishli moliyaviy rejalarda ifodalanadi va mustahkamlanadi

b) bir necha tizimga birlashtirilgan tegishli moliyaviy rejalarda ifodalanadi va mustahkamlanadi

c) yagona tizimga birlashtirilgan tegishli moliyaviy rejalarda ifodalanadi, lekin mustahkamlanmaydi

d) bir necha tizimga birlashtirilgan tegishli moliyaviy rejalarda ifodalanadi, lekin mustahkamlanmaydi

5.1.23. Moliyaviy rejalar tizimining markazini...

a) byudjet rejasi egallaydiki, unda byudjet fondining harakati, daromadlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning shakllari va metodlari, daromadlarning tarkibiy tuzilishi va tuzilmasi o'zining miqdoriy ifodasini topadi

b) byudjet rejasi egallaydiki, unda byudjet fondining harakati, xarajatlarni shakllantirishning shakllari va metodlari, xarajatlarning tarkibiy tuzilishi va tuzilmasi o'zining miqdoriy ifodasini topadi

c) byudjet rejasi egallaydiki, unda byudjet fondining harakati, daromadlar va xarajatlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning metodlari, daromad va xarajatlarning tarkibiy tuzilishi va tuzilmasi o'zining miqdoriy ifodasini topadi

d) byudjet rejasi egallaydiki, unda byudjet fondining harakati, daromadlar va xarajatlarni shakllantirish va ulardan foydalanishning shakllari va metodlari, daromad va xarajatlarning tarkibiy tuzilishi va tuzilmasi o'zining miqdoriy ifodasini topadi

5.1.24. Nobyudjet fondlarning harakati, mos ravishda...

a) Pensiya fondi, Sotsial sug'urta fondi, Majburiy tibbi-

yot sug'urtasi fondi, Yo'l fondi, Aholi bandligi davlat fondi kabilarning moliyaviy reja (smeta)larida, ularning daromadlarida aks ettiriladi

b) Pensiya fondi, Sotsial sug'urta fondi, Majburiy tibbiyot sug'urtasi fondi, Yo'l fondi, Aholi bandligi davlat fondi kabilarning moliyaviy reja (smeta)larida, ularning xarajatlarida aks ettiriladi

c) Pensiya fondi, Sotsial sug'urta fondi, Majburiy tibbiyot sug'urtasi fondi, Yo'l fondi, Aholi bandligi davlat fondi kabilarning moliyaviy reja (smeta)larida, ularning daromadlari va xarajatlarida aks ettiriladi

d) Pensiya fondi, Sotsial sug'urta fondi, Majburiy tibbiyot sug'urtasi fondi, Yo'l fondi, Aholi bandligi davlat fondi kabilarning moliyaviy rejalarida, ularning daromadlari va xarajatlarida aks ettiriladi

5.1.25. Nobyudjet fondlarning daromadlar qismida ...

a) faqat yuridik shaxslarning majburiy va ixtiyoriy badallari o'z aksini topadi

b) yuridik va jismoniy shaxslarning majburiy va ixtiyoriy badallari o'z aksini topadi

c) faqat jismoniy shaxslarning majburiy va ixtiyoriy badallari o'z aksini topadi

d) faqat yuridik va jismoniy shaxslarning ixtiyoriy badallari o'z aksini topadi

5.1.26. Sug'urta badallarining miqdori ...

a) mehnat haqiga nisbatan foizlarda o'rnatiladi

b) mehnat haqiga nisbatan koeffitsiyentlarda o'rnatiladi

c) mehnat haqiga nisbatan proporsional ravishda o'rnatiladi

d) mehnat haqiga nisbatan progressiv ravishda o'rnatiladi

5.1.27. Nobyudjet fondlarga qisman byudjet mablag'lari ...

a) tushishi mumkin

b) tushishi mumkin emas

c) ...ning tushishi qonun bilan taqiqlangan

d) ...ning tushishi ixtiyoriylik xarakteriga ega

5.1.28. Mablag'lar yetishmaganda nobyudjet fondlari bir-birlaridan ...

- a) qarzga mablag'lar olishi mumkin emas
- b) qarzga mablag'lar olishi mumkin
- c) qarzga mablag'lar olishi qonun bilan taqiqlangan
- d) qarzga mablag'lar olishi ularning o'zaro kelishuviga bog'liq

5.1.29. Nobyudjet fondlari bir-biri va byudjet fondi bilan ...

- a) chambarchas bog'liq emas
- b) chambarchas bog'liqdir
- c) chambarchas bog'liq bo'lishi mumkin emas
- d) chambarchas bog'liq bo'lishi qonunga zid

5.1.30. Sug'urta fondi butun jamiyat, alohida mintaqa, hudud va fuqarolar masshtabidagi ...

- a) daromadlarni tiklash uchun kerak bo'ladi
- b) xarajatlarni tiklash uchun kerak bo'ladi
- c) yo'qotmalarni tiklash uchun kerak bo'ladi
- d) topilmalarni tiklash uchun kerak bo'ladi

5.1.31. Barcha xo'jalik yurituvchi subyektlarning ehtiyojlarini hisobga olish uchun ...

- a) sug'urta fondi ham turli variantlarda shakllantiriladi va undan foydalaniladi
- b) sug'urta fondi ham kombinatsiyali tarzda shakllantiriladi va undan foydalaniladi
- c) sug'urta fondi ham rejali tarzda shakllantiriladi va undan foydalaniladi
- d) sug'urta fondi ham ehtiyojlarga qarab shakllantiriladi va undan foydalaniladi.

5.1.32. Sug'urta fondi tegishli bo'lgan moliyaviy reja-ning ...

- a) daromadlar qismida korxonalar, tashkilot va alohida fuqarolarning badallari, boshqa fondlardan (byudjet yo'nalishidagi) mablag'larning tushmasligi, xarajatlarning qismida esa tabiiy ofatlardan ko'rilgan zararlarni qoplash, sug'urtalanganlarga sug'urta to'lanmalari summasini to'lash kabilar aks ettiriladi

b) daromadlar qismida korxonalar, tashkilot va alohida fuqarolarning daromadlari, boshqa fondlardan (byudjet yo'nalishidagi) mablag'larning tushishi, xarajatlar qismida esa tabiiy ofatlardan ko'rilgan zararlarni qoplash, sug'urtalanganlarga sug'urta to'lanmalari summasini to'lash kabilar aks ettiriladi

c) daromadlar qismida korxonalar, tashkilot va alohida fuqarolarning badallari, boshqa fondlardan (byudjet yo'nalishidagi) mablag'larning tushishi, xarajatlar qismida esa tabiiy ofatlardan ko'rilgan zararlarni qoplash, sug'urtalanmaganlarga sug'urta to'lanmalari summasini to'lash kabilar aks ettiriladi

d) daromadlar qismida korxonalar, tashkilot va alohida fuqarolarning badallari, boshqa fondlardan (byudjet yo'nalishidagi) mablag'larning tushishi, xarajatlar qismida esa tabiiy ofatlardan ko'rilgan zararlarni qoplash, sug'urtalanganlarga sug'urta to'lanmalari summasini to'lash kabilar aks ettiriladi

5.1.33. Sug'urta fondini shakllantirish va undan foydalanishning rejasi ...

a) mablag'larning yanada samaraliroq foylanilishiga imkon beradi

b) mablag'larning yanada intensivroq foylanilishiga imkon beradi

c) mablag'larning yanada ekstensivroq foylanilishiga imkon beradi

d) mablag'larning yanada proporsional foylanilishiga imkon beradi

5.1.34. Moliyaviy rejalashtirishning umumdavlat va hududiy darajalariga ...

a) istiqbol uchun mo'ljallangan moliyaviy rejalar, moliyaviy balanslar, shuningdek, aholi daromadlari va xarajatlari harakatining balansini ishlab chiqish va amalga oshirishlar kiradi

b) joriy yil uchun mo'ljallangan moliyaviy rejalar, moliyaviy balanslar, shuningdek, aholi daromadlari va xarajatlari harakatining balansini ishlab chiqish va amalga oshirishlar kiradi

c) kelgusi yil uchun mo'ljallangan moliyaviy rejalar, moliyaviy balanslar, shuningdek, aholi daromadlari va xarajatlari harakatining balansini ishlab chiqish va amalga oshirishlar kiradi

d) o'tgan yil uchun mo'ljallangan moliyaviy rejalar, moliyaviy balanslar, shuningdek, aholi daromadlari va xarajatlari harakatining balansini ishlab chiqish va amalga oshirishlar kiradi

5.1.35. Istiqbol uchun mo'ljallangan moliyaviy rejalashtirish ...

a) iqtisodiy va sotsial taraqqiyot hamda moliyaviy siyosatni muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ni ta'minlash, shuningdek, ishlab chiqiladigan islohotlar, dasturlar va qonunlarning moliyaviy oqibatlarini kompleks tarzda bashoratlash, o'rta muddatli salbiy tendensiyalarni kuzatish va ularga nisbatan tegishli choralarni o'z vaqtida qabul qilish maqsadlarida amalga oshiriladi

b) iqtisodiy va sotsial taraqqiyot hamda moliyaviy siyosatni muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ni ta'minlash, shuningdek, ishlab chiqiladigan islohotlar, dasturlar va qonunlarning moliyaviy oqibatlarini kompleks tarzda bashoratlash, uzoq muddatli salbiy tendensiyalarni kuzatish va ularga nisbatan tegishli choralarni o'z vaqtida qabul qilish maqsadlarida amalga oshiriladi

c) iqtisodiy va sotsial taraqqiyot hamda moliyaviy siyosatni muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ni ta'minlash, shuningdek, ishlab chiqiladigan islohotlar, dasturlar va qonunlarning moliyaviy oqibatlarini kompleks tarzda bashoratlash, qisqa muddatli salbiy tendensiyalarni kuzatish va ularga nisbatan tegishli choralarni o'z vaqtida qabul qilish maqsadlarida amalga oshiriladi

d) iqtisodiy va sotsial taraqqiyot hamda moliyaviy siyosatni muvofiqlashtirish (koordinatsiya qilish)ni ta'minlash, shuningdek, ishlab chiqiladigan islohotlar, dasturlar va qonunlarning moliyaviy oqibatlarini oddiy tarzda bashoratlash, uzoq muddatli salbiy tendensiyalarni kuzatish va ularga nisbatan tegishli choralarni o'z vaqtida qabul qilish maqsadlarida amalga oshiriladi

5.1.36. Odatda, istiqboldagi (istiqbol uchun mo'ljallangan) moliyaviy rejalar ...

a) navbatdagi ikki yil uchun ishlab chiqilib, uning birinchi yili uchun byudjet tuziladi, navbatdagi yil esa reja davri hisoblanib, ular davomida e'lon qilingan iqtisodiy siyosatning haqiqiy natijalari kuzatiladi

b) navbatdagi uch yil uchun ishlab chiqilib, uning birinchi yili uchun byudjet tuziladi, navbatdagi ikki yil reja davri hisoblanib, ular davomida e'lon qilingan iqtisodiy siyosatning haqiqiy natijalari kuzatiladi

c) navbatdagi to'rt yil uchun ishlab chiqilib, uning birinchi yili uchun byudjet tuziladi, navbatdagi uch yil reja davri hisoblanib, ular davomida e'lon qilingan iqtisodiy siyosatning haqiqiy natijalari kuzatiladi

d) navbatdagi besh yil uchun ishlab chiqilib, uning birinchi uch yili uchun byudjet tuziladi, navbatdagi ikki yil reja davri hisoblanib, ular davomida e'lon qilingan iqtisodiy siyosatning haqiqiy natijalari kuzatiladi

5.1.37. Istiqboldagi (istiqbol uchun mo'ljallangan) moliyaviy rejalar ...

a) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari sotsial-iqtisodiy rivojlanishi aniqlashtirilgan uzoq muddatli bashoratining ko'rsatkichlarini hisobga olgan holda har yili o'zgartirilishi (korrektirovka qilinishi) mumkin. Reja davri esa bunda yana bir yil keyinga suriladi

b) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari sotsial-iqtisodiy rivojlanishi aniqlashtirilgan qisqa muddatli bashoratining ko'rsatkichlarini hisobga olgan holda har yili o'zgartirilishi (korrektirovka qilinishi) mumkin. Reja davri esa bunda yana bir yil oldinga suriladi

c) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari sotsial-iqtisodiy rivojlanishi aniqlashtirilgan o'rta muddatli bashoratining ko'rsatkichlarini hisobga olgan holda har yili o'zgartirilishi (korrektirovka qilinishi) mumkin. Reja davri esa bunda yana bir yil oldinga suriladi

d) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari sotsial-iqtisodiy rivojlanishi aniqlashtirilgan o'rta muddatli bashoratining ko'rsatkichlarini hisobga olgan holda har yili o'zgartirilishi (korrektirovka qilinishi) mumkin. Reja davri esa bunda yana bir yil keyinga suriladi

5.1.38. Ijtimoiy takror ishlab chiqarishning proporsionalligi va balanslilikini ta'minlashda, pul muomalasini tartibga solishda ...

a) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moddiy resurslar balansi) va har bir ma'muriy-hududiy tuzilmalarning daromadlar va xarajatlar balansi muhim o'rinni egallaydi

b) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) va har bir ma'muriy-hududiy tuzilmalarning daromadlar balansi muhim o'rinni egallaydi

c) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) va har bir ma'muriy-hududiy tuzilmalarning daromadlar va xarajatlar balansi muhim o'rinni egallaydi

d) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moddiy resurslar balansi) va har bir ma'muriy-hududiy tuzilmalarning xarajatlar balansi muhim o'rinni egallaydi

5.1.39. Davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) ...

a) mamlakat, uning subyektlari, mahalliy-hududiy tuzilmalari va ma'lum hududda faoliyat ko'rsatayotgan barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar barcha daromadlarining jamiidan iboratdir

b) mamlakat, uning subyektlari, mahalliy-hududiy tuzilmalari va ma'lum hududda faoliyat ko'rsatayotgan barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar barcha xarajatlarining jamidan iboratdir

c) mamlakat, uning subyektlari, mahalliy-hududiy tuzilmalari va ma'lum hududda faoliyat ko'rsatayotgan barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar barcha daromadlari va xarajatlarining ayirmasidan iboratdir

d) mamlakat, uning subyektlari, mahalliy-hududiy tuzilmalari va ma'lum hududda faoliyat ko'rsatayotgan barcha

d) faqat haqiqiy ijtimoiy talabning o'sishiga olib keladiki, ular oxir-oqibatda qutulib bo'lmaydigan buzuvchan (vayronagarchilik) kuchlar(i)ni vujudga keltiradi

5.2.42. Umumdavlat pul fondi mablag'larining sarf etilishi, shubhasiz ...

a) davlatning takror ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etishini moliyaviy jihatdan ta'minlaydigan resurslarning mobilizatsiya qilinishi (to'planishi)ni taqozo etadi

b) davlatning takror ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etishini moddiy jihatdan ta'minlaydigan resurslarning mobilizatsiya qilinishi (to'planishi)ni taqozo etadi

c) davlatning takror ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etishini moddiy jihatdan ta'minlaydigan resurslarning mobilizatsiya qilinishi (to'planishi)ni taqozo etmaydi

d) davlatning takror ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etishini moliyaviy jihatdan ta'minlaydigan resurslarning mobilizatsiya qilinishi (to'planishi)ni taqozo etmaydi

5.2.43. Qo'shilgan qiymatni moliyaviy qayta taqsimlashning dastlabki bosqichida ...

a) davlat daromadlari – YIM va MDning bir qismini qaytarish sharti bilan davlatning ixtiyoriga olish bo'yicha iqtisodiy munosabatlar – xizmat qiladi

b) davlat xarajatlari – YIM va MDning bir qismini qaytarilmaslik sharti bilan davlatning ixtiyoriga olish bo'yicha iqtisodiy munosabatlar – xizmat qiladi

c) davlat daromadlari – YIM va MDning bir qismini qaytarilmaslik sharti bilan davlatning ixtiyoriga olish bo'yicha iqtisodiy munosabatlar – xizmat qiladi

d) davlat boyliklari – YIM va MDning bir qismini qaytarish sharti bilan davlatning ixtiyoriga olish bo'yicha iqtisodiy munosabatlar – xizmat qiladi

5.2.44. Jismoniy va yuridik shaxslar ega bo'lgan hamma o'zlarining joriy xarajatlari va investitsiyalarini moliyalashtirish uchun foydalaniladigan resurslar bir qismining davlatlashtirilishi (davlat ixtiyoriga o'tkazilishi) ...

a) ijtimoiy tizim subyektlarining daromadlilik darajasini

- b) bozor konyunkturasi keskin o'zgaradi
- c) bozor konyunkturasi proporsional ravishda o'zgaradi
- d) bozor konyunkturasi proporsional ravishda keskin o'zgarmaydi

5.2.39. Davlat xarajatlari hajmining o'zgartirilishi (korrektirovka qilinishi)...

- a) investitsiyalar o'lchami, jami talab hajmi va taklifning tarkibiy tuzilmasiga bevosita o'z ta'sirini ko'rsatadi
- b) investitsiyalar o'lchami, jami talab hajmi va taklifning tarkibiy tuzilmasiga bevosita o'z ta'sirini ko'rsatmaydi
- c) investitsiyalar o'lchami, jami taklif hajmi va uning tarkibiy tuzilmasiga bevosita o'z ta'sirini ko'rsatmaydi
- d) investitsiyalar o'lchami, jami talab hajmi va uning tarkibiy tuzilmasiga bevosita o'z ta'sirini ko'rsatadi

5.2.40. Davlat xarajatlari jami talab shakllanishining...

- a) unumli yo'naltirilishida ijobiy tarkibiy qism (element) hisoblanishi mumkin
- b) unumsiz yo'naltirilishida ijobiy tarkibiy qism (element) hisoblanishi mumkin
- c) unumsiz yo'naltirilishida salbiy tarkibiy qism (element) hisoblanishi mumkin
- d) unumli yo'naltirilishida salbiy tarkibiy qism (element) hisoblanishi mumkin

5.2.41. Harbiy, boshqaruv, mafkuraviy xarajatlar salmog'ining yuqoriligida, shuningdek, davlat qarzlariga xizmat qilish xarajatlari hajmining kattaligida davlat xarajatlari...

- a) faqat soxta (qalbaki) ijtimoiy taklifning o'sishiga olib keladiki, ular oxir-oqibatda qutulib bo'lmaydigan buzuvchan (vayronagarchilik) kuchlar(i)ni vujudga keltiradi
- b) faqat soxta (qalbaki) ijtimoiy talabning o'sishiga olib keladiki, ular oxir-oqibatda qutulib bo'lmaydigan buzuvchan (vayronagarchilik) kuchlar(i)ni vujudga keltiradi
- c) faqat haqiqiy ijtimoiy taklifning o'sishiga olib keladiki, ular oxir-oqibatda qutulib bo'lmaydigan buzuvchan (vayronagarchilik) kuchlar(i)ni vujudga keltiradi

d) maorif, sog'liqni saqlash, madaniyat va sotsial ta'minot obyektlarining kengaytirilishi, uy-joy qurilishiga davlat dotatsiyalari bilan birgalikda faqat qurilish materiallariga bo'lgan taklifni oshirib qolmasdan, balki qurilish industriyasi bilan bog'liq sanoatning boshqa alohida tarmoqlari uchun ham chuqur bozorni yaratadi, uzoq muddatli foydalanish xos bo'lgan predmetlar uchun talabni oshiradi

5.2.37. Davlatning sotsial-madaniy tadbirlar xarajatlari...

a) bu o'ziga xos tarzda malakali ishchi kuchini tayyorlashga qilingan investitsiyalardan iboratdir. Bundan uning ishlab chiqarish xarajatlarini kengaytirish va tadbirkorlik sohasini qo'llab-quvvatlashning strategik chorasi ekanligi ham yaqqol ko'rinadi

b) bu o'ziga xos tarzda malakali ishchi kuchini tayyorlashga qilingan investitsiyalardan iboratdir. Bundan uning ishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirish va tadbirkorlik sohasini qo'llab-quvvatlashning taktik chorasi ekanligi ham yaqqol ko'rinadi

c) bu o'ziga xos tarzda malakali ishchi kuchini tayyorlashga qilingan investitsiyalardan iboratdir. Bundan uning ishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirish va tadbirkorlik sohasini cheklashning strategik chorasi ekanligi ham yaqqol ko'rinadi

d) bu o'ziga xos tarzda malakali ishchi kuchini tayyorlashga qilingan investitsiyalardan iboratdir. Bundan uning ishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirish va tadbirkorlik sohasini qo'llab-quvvatlashning strategik chorasi ekanligi ham yaqqol ko'rinadi

5.2.38. Davlatning boshqa funksiyalari amalga oshirishi jarayonida ham, xususan, sanoat va qishloq xo'jaligi korxonalarini subsidiyalashtirish va kreditlashtirishda, infratuzilma obyektlarini yaratish va ularni takomillash-tirishda, harbiy qurilish uchun qurol-aslahalarni sotib olishda, davlat qarzlarini qaytarish va ular bo'yicha foizlar-ni to'lashda ham ...

a) bozor konyunkturasi keskin o'zgarmaydi

shi natijasida bozorning juda ko'p segmentlarida talabdagi muvozanatga o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) sotsial-madaniy soha tashkilotlarini joriy saqlash uchun tovarlar va xizmatlarning davlat tomonidan sotib olinishi natijasida bozorning juda ko'p segmentlarida talab va taklif o'rtasidagi muvozanatga o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) sotsial-madaniy soha tashkilotlarini joriy saqlash uchun tovarlar va xizmatlarning davlat tomonidan sotib olinishi natijasida bozorning juda ko'p segmentlarida taklifdagi muvozanatga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) sotsial-madaniy soha tashkilotlarini joriy saqlash uchun tovarlar va xizmatlarning davlat tomonidan sotib olinishi natijasida bozorning juda ko'p segmentlarida talab va taklif o'rtasidagi muvozanatga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi

5.2.36. Sotsial subsidiya oluvchilar ...

a) maorif, sog'liqni saqlash, madaniyat va sotsial ta'minot obyektlarining qisqartirilishi, uy-joy qurilishiga davlat dotatsiyalari bilan birgalikda faqat qurilish materiallariga bo'lgan talabni oshirib qolmasdan, balki qurilish industriyasi bilan bog'liq sanoatning boshqa alohida tarmoqlari uchun ham chuqur bozorni yaratadi, uzoq muddatli foydalanish xos bo'lgan predmetlar uchun taklifni oshiradi

b) maorif, sog'liqni saqlash, madaniyat va sotsial ta'minot obyektlarining kengaytirilishi, uy-joy qurilishiga davlat subsidiyalari bilan birgalikda faqat qurilish materiallariga bo'lgan talabni oshirib qolmasdan, balki qurilish industriyasi bilan bog'liq sanoatning boshqa alohida tarmoqlari uchun ham chuqur bozorni yaratadi, uzoq muddatli foydalanish xos bo'lgan predmetlar uchun talabni oshiradi

c) maorif, sog'liqni saqlash, madaniyat va sotsial ta'minot obyektlarining kengaytirilishi, uy-joy qurilishiga davlat dotatsiyalari bilan birgalikda faqat qurilish materiallariga bo'lgan talabni oshirib qolmasdan, balki qurilish industriyasi bilan bog'liq sanoatning boshqa alohida tarmoqlari uchun ham chuqur bozorni yaratadi, uzoq muddatli foydalanish xos bo'lgan predmetlar uchun taklifni oshiradi

faqalar olishga tegishli sharoitlarni yaratadi. Bu xarajatlar sotsial munosabatlarning barqarorligini qo'llab-quvvatlab, ular jami taklifning hajmi va tarkibiy tuzilmasiga keskin ta'sir ko'rsatadi

b) aholi kam ta'minlangan qatlamlarining kvalifikatsiya, tibbiy xizmat, uy-joy, kafolatlangan minimal pensiya va nafaqalar olishga tegishli sharoitlarni yaratadi. Bu xarajatlarda sotsial munosabatlarning barqarorligini qo'llab-quvvatlab, ular jami talabning hajmi va tarkibiy tuzilmasiga keskin ta'sir ko'rsatadi

c) aholi yetarli darajada ta'minlangan qatlamlarining kvalifikatsiya, tibbiy xizmat, uy-joy, kafolatlangan minimal pensiya va nafaqalar olishga tegishli sharoitlarni yaratadi. Bu xarajatlarda sotsial munosabatlarning barqarorligini qo'llab-quvvatlab, ular jami taklifning hajmi va tarkibiy tuzilmasiga keskin ta'sir ko'rsatadi

d) aholi kam ta'minlangan qatlamlarining kvalifikatsiya, tibbiy xizmat, uy-joy, kafolatlangan maksimal pensiya va nafaqalar olishga tegishli sharoitlarni yaratadi. Bu xarajatlarda sotsial munosabatlarning barqarorligini qo'llab-quvvatlab, ular jami talabning hajmi va tarkibiy tuzilmasiga keskin ta'sir ko'rsatadi

5.2.34. Sotsial subsidiya oluvchilar ...

a) aholining moddiy ne'matlar iste'moli qismiga nisbatan to'lovga qobiliyatli talabning barqarorligini ta'minlaydi

b) afsuski, aholining moddiy ne'matlar iste'moli qismiga nisbatan to'lovga qobiliyatli talabning barqarorligini ta'minlamaydi

c) aholining moddiy ne'matlar iste'moli qismiga nisbatan to'lovga qobiliyatli taklifning barqarorligini ta'minlaydi

d) afsuski, aholining moddiy ne'matlar iste'moli qismiga nisbatan to'lovga qobiliyatli taklifning barqarorligini ta'minlamaydi

5.2.35. Sotsial subsidiya oluvchilar ...

a) sotsial-madaniy soha tashkilotlarini joriy saqlash uchun tovarlar va xizmatlarning davlat tomonidan sotib olini-

b) insonlarga (shaxsiy xarajatlar) va kapitalga (joriy qo'yilmalar va investitsiyalar) xizmat qilishi mezoni bo'yicha ham klassifikatsiya qilinishi mumkin. Bu narsa ijtimoiy mahsulotni iste'mol qilishda ularning ulushlarini alohida hisobga olishga imkon beradi

c) insonlarga (shaxsiy xarajatlar) va kapitalga (joriy qo'yilmalar va investitsiyalar) xizmat qilishi mezoni bo'yicha ham klassifikatsiya qilinishi mumkin. Bu narsa ijtimoiy mahsulotni ishlab chiqarishda ularning ulushlarini alohida hisobga olishga imkon beradi

d) insonlarga (shaxsiy daromadlar) va kapitalga (joriy qo'yilmalar va investitsiyalar) xizmat qilishi mezoni bo'yicha ham klassifikatsiya qilinishi mumkin. Bu narsa ijtimoiy mahsulotni ishlab chiqarish va taqsimlashda ularning ulushlarini alohida hisobga olishga imkon beradi

5.2.32. Davlat xarajatlarini guruhlariga ajratishda funksional prinsipdan foydalanish ...

a) mamlakat taraqqiyotining tashqi muammolarini hal qilish va dunyo hamjamiyati bilan o'zaro munosabatlar orqali ifodalanadigan davlatning barcha funksiyalarini namoyish qilishi mumkin

b) mamlakat taraqqiyotining ichki muammolarini hal qilish va dunyo hamjamiyati bilan bir tomonlamali munosabatlar orqali ifodalanadigan davlatning barcha funksiyalarini namoyish qilishi mumkin

c) mamlakat taraqqiyotining ichki muammolarini hal qilish va dunyo hamjamiyati bilan o'zaro munosabatlar orqali ifodalanadigan davlatning barcha funksiyalarini namoyish qilishi mumkin

d) mamlakat taraqqiyotining tashqi muammolarini hal qilish va dunyo hamjamiyati bilan o'zaro munosabatlar orqali ifodalanadigan davlatning ayrim funksiyalarini namoyish qilishi mumkin

5.2.33. Davlatning sotsial funksiyalarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlar ...

a) aholi kam ta'minlangan qatlamlarining kvalifikatsiya, tibbiy xizmat, uy-joy, kafolatlangan minimal pensiya va na-

transfert – tarzda berilishi sodir bo'lib, bunda mablag'lar soliq to'lovchilardan shu to'lanmalarni oluvchilarga beriladi va uchrashuvchan xizmatlarning taqdim etilishi bu yerda sodir bo'lmaydi, biroq bunday holda yangi qiymat ham yaratiladi, ammo ular transfert xarajatlar deyilmaydi

5.2.29. Transfert xarajatlar ...

a) jamiyat jami daromadi uning a'zolari o'rtasida taqsimlanishini o'zgartiradi (korrektirovka qiladi)

b) jamiyat jami daromadi uning a'zolari o'rtasida taqsimlanishini o'zgartirmaydi (korrektirovka qilmaydi)

c) jamiyat jami daromadi uning a'zolari o'rtasida ishlab chiqilishini o'zgartiradi (korrektirovka qiladi)

d) jamiyat jami daromadi uning a'zolari o'rtasida ishlab chiqilishini o'zgartirmaydi (korrektirovka qilmaydi)

5.2.30. Davlatning xarajatlari yana ...

a) joriy (davlat iste'moli) va kapital xarajatlarga (davlat investitsiyalari) bo'linadiki, bunday bo'linish takror ishlab chiqarish parametrlari dinamikasiga moliyaning ta'sirini baholashda juda muhimdir

b) joriy (transfertlar) va kapital xarajatlarga (davlat investitsiyalari) bo'linadiki, bunday bo'linish takror ishlab chiqarish parametrlari dinamikasiga moliyaning ta'sirini baholashda juda muhimdir

c) joriy (davlat iste'moli va transfertlar) va kapital xarajatlarga (davlat investitsiyalari) bo'linadiki, bunday bo'linish takror ishlab chiqarish parametrlari dinamikasiga moliyaning ta'sirini baholashda juda muhimdir

d) joriy (davlat iste'moli va transfertlar) va kapital xarajatlarga (davlat investitsiyalari) bo'linsa-da, bunday bo'linish takror ishlab chiqarish parametrlari dinamikasiga moliyaning ta'sirini baholashda muhim ahamiyat kasb etmaydi

5.1.31. Davlatning xarajatlari ...

a) insonlarga (shaxsiy daromadlar) va kapitalga (joriy qo'yilmalar va investitsiyalar) xizmat qilishi mezonini bo'yicha ham klassifikatsiya qilinishi mumkin. Bu narsa ijtimoiy mahsulotni ishlab chiqarish va uni iste'mol qilishda ularning ulushlarini alohida hisobga olishga imkon beradi

b) nodavlat sektorida tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarishning hajmini bevosita o'zgartirmaydiki, bulardan boshqa bir vaziyatlarda jamiyat foydalanadi, bir vaqtning o'zida, ular jami talabning tarkibiy tuzilmasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

c) nodavlat sektorida tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarishning hajmini bevosita o'zgartiradiki, bulardan boshqa bir vaziyatlarda jamiyat foydalanadi, bir vaqtning o'zida, ular jami taklifning tarkibiy tuzilmasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) nodavlat sektorida tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarishning hajmini bevosita o'zgartiradiki, bulardan boshqa bir vaziyatlarda jamiyat foydalanadi, bir vaqtning o'zida, ular jami talabning tarkibiy tuzilmasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

5.2.28. Agar davlatning xarajatlari turli xildagi pensiyalarni (yosh bo'yicha, nogironlik, boquvchisini yo'qotganda, alohida xizmatlari uchun) va nafaqalarni (bolalarga, vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo'qotganda, ishsizlik bo'yicha) to'lashga yo'naltirilsa, u holda ...

a) davlat tomonidan mablag'larni berishning o'ziga xos - transfert - tarzda berilishi sodir bo'lib, bunda mablag'lar soliq to'lovchilardan shu to'lanmalarni beruvchilarga beriladi va uchrashuvchan xizmatlarning taqdim etilishi bu yerda sodir bo'ladi, shuningdek, bunday holda yangi qiymat ham yaratilmaydi va ular transfert xarajatlar deyiladi

b) davlat tomonidan mablag'larni berishning o'ziga xos - transfert - tarzda berilishi sodir bo'lib, bunda mablag'lar soliq to'lovchilardan shu to'lanmalarni oluvchilarga beriladi va uchrashuvchan xizmatlarning taqdim etilishi bu yerda sodir bo'lmaydi, shuningdek, bunday holda yangi qiymat ham yaratilmaydi va ular transfert xarajatlar deyiladi

c) davlat tomonidan mablag'larni berishning o'ziga xos - transfert - tarzda berilishi sodir bo'lib, bunda mablag'lar soliq to'lovchilardan shu to'lanmalarni oluvchilarga beriladi va uchrashuvchan xizmatlarning taqdim etilishi bu yerda sodir bo'ladi, shuningdek, bunday holda yangi qiymat ham yaratiladi va ular transfert xarajatlar deyiladi

d) davlat tomonidan mablag'larni berishning o'ziga xos -

c) davlat sektori ishchilarining ish haqi, o'tgan ehtiyojlar-ni qoplash uchun davlat tomonidan sotib olingan tovarlar uchun to'lovlar, ishlab chiqarishni dotatsiyalashtirish; davlat qarziga xizmat ko'rsatish, byudjetlararo subsidiyalar va shu yerda ko'rsatilgan maqsadlar uchun foydalaniladigan ssudalarni qamrab oladi

d) davlat xizmati ishchilarining ish haqi, joriy ehtiyojlar-ni qoplash uchun davlat tomonidan sotib olingan tovarlar uchun to'lovlar, ishlab chiqarishni subvensiyalashtirish; davlat qarziga xizmat ko'rsatish, byudjetlararo dotatsiyalar va shu yerda ko'rsatilgan maqsadlar uchun foydalaniladigan ssudalarni qamrab oladi

5.2.26. Transformatsion xarajatlarning tarkibiga kiruv-chi davlat investitsiyalari ...

a) davlat korxonalarini va tashkilotlarining asosiy kapitali va aylanma fondlarining yetmagan qismiga qo'yilmalar, davlat zaxiralari va rezervlarini yaratish, uzoq muddatli byudjet kreditlaridan iborat

b) davlat korxonalarini va tashkilotlarining asosiy kapitali va aylanma fondlarining o'sgan qismiga qo'yilmalar, davlat zaxiralari va rezervlarini yaratish, qisqa muddatli byudjet kreditlaridan iborat

c) davlat korxonalarini va tashkilotlarining asosiy kapitali va aylanma fondlarining kamaygan qismiga qo'yilmalar, davlat zaxiralari va rezervlarini yaratish, o'rta muddatli byudjet kreditlaridan iborat

d) davlat korxonalarini va tashkilotlarining asosiy kapitali va aylanma fondlarining o'sgan qismiga qo'yilmalar, davlat zaxiralari va rezervlarini yaratish, uzoq muddatli byudjet kreditlaridan iborat

5.2.27. Iqtisodiyot resurslarining cheklanganligi sharoitida transformatsion xarajatlar ...

a) nodavlat sektorida tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarishning hajmini bevosita o'zgartirmaydiki, bulardan boshqa bir vaziyatlarda jamiyat foydalanadi va bir vaqtning o'zida ular jami taklifning tarkibiy tuzilmasiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

a) davlat pul mablag'lari oqimlarining boshqa ne'matlarga o'ziga xos tarzda transformatsiyalashuvi sodir bo'ladi va shu munosabat bilan bunday xarajatlarni transformatsion xarajatlarga kiritish mumkin

b) davlat pul mablag'lari oqimlarining boshqa ne'matlarga o'ziga xos tarzda informatsiyalashuvi sodir bo'ladi va shu munosabat bilan bunday xarajatlarni informatsion xarajatlarga kiritish mumkin

c) davlat pul mablag'lari oqimlarining boshqa ne'matlarga o'ziga xos tarzda ixtisoslashuvi sodir bo'ladi va shu munosabat bilan bunday xarajatlarni ixtisoslashuv xarajatlariga kiritish mumkin

d) davlat pul mablag'lari oqimlarining boshqa ne'matlarga o'ziga xos tarzda kapitalizatsiyalashuvi sodir bo'ladi va shu munosabat bilan bunday xarajatlarni kapitalizatsion xarajatlarga kiritish mumkin

5.2.24. Transformatsion xarajatlarning tarkibiga nimalar kiradi?

- a) davlat iste'moli; davlat investitsiyalari
- b) davlat jamg'armalari; davlat investitsiyalari
- c) davlat iste'moli; davlat jamg'armalari
- d) barcha javoblar noto'g'ri

5.2.25. Transformatsion xarajatlarning tarkibiga kiruvchi davlat iste'moli o'z ichiga...

a) davlat xizmati ishchilarining ish haqi, joriy ehtiyojlarini qoplash uchun davlat tomonidan sotib olingan tovarlar uchun to'lovlar, ishlab chiqarishni dotatsiyalashtirish; davlat qarzigiga xizmat ko'rsatish, byudjetlararo subsidiyalar va shu yerda ko'rsatilgan maqsadlar uchun foydalaniladigan ssudalarni qamrab oladi

b) davlat sektori ishchilarining ish haqi, joriy ehtiyojlarini qoplash uchun davlat tomonidan sotib olingan tovarlar uchun to'lovlar, ishlab chiqarishni dotatsiyalashtirish; davlat qarzigiga xizmat ko'rsatish, byudjetlararo subsidiyalar va shu yerda ko'rsatilgan maqsadlar uchun foydalaniladigan ssudalarni qamrab oladi

c) davlat moliyasining siyosiy mo'ljallanganligi nimadan iborat ekanligini aniq ko'rsatadi

d) davlat moliyasining ma'rifiy mo'ljallanganligi nimadan iborat ekanligini aniq ko'rsatadi

5.2.21. Davlat xarajatlarning tarkibi, tarkibiy tuzilmasi va hajmi ...

a) moliya tizimi faoliyatining natijalarini o'zida yetarli darajada aks ettirmaydi, lekin bu tizim ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonida o'zining funksiyalarini bajaryaptimi yoki yo'qmi degan savolning javobini oldinroq aniqlashga imkon beradi

b) moliya tizimi faoliyatining natijalarini o'zida aks ettiradi va bu tizim ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonida o'zining funksiyalarini bajaryaptimi yoki yo'qmi degan savolning javobini oldinroq aniqlashga imkon beradi

c) moliya tizimi faoliyatining natijalarini o'zida aks ettirsa-da, lekin bu tizim ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonida o'zining funksiyalarini bajaryaptimi yoki yo'qmi degan savolning javobini oldinroq aniqlashga imkon berolmaydi

d) moliya tizimi faoliyatining natijalarini o'zida aks ettiradi va bu tizim ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonida o'zining funksiyalarini bajaryaptimi yoki yo'qmi degan savolning javobini keyinroq aniqlashga imkon beradi

5.2.22. Takror ishlab chiqarish jarayonida davlat moliyasining rolini aniqlab olish uchun ...

a) ularni bir necha belgilar bo'yicha transformatsiya qilish kerak

b) ularni bir necha belgilar bo'yicha kalkulyatsiya qilish kerak

c) ularni bir necha belgilar bo'yicha klassifikatsiya qilish kerak

d) ularni bir necha belgilar bo'yicha interpretatsiya qilish kerak

5.2.23. Agar davlat xarajatlariga tovarlar yoki mehnatda ifodalangan xizmatlar qarama-qarshi turadigan bo'lsa, u holda ...

kerak va ularda tegishli iqtisodiy «chegara» (kritik nuqta)ga yetgunga qadar hali ancha bor

b) bozor tuzilmalari va institutlarining rivojlanishi hamda mustahkamlanishi bilan parallel ravishda davlatning moliyaviy tartibga solishi ham ortib (kuchayib) borishi kerak va ularda tegishli iqtisodiy «chegara» (kritik nuqta)ga yetgunga qadar hali ancha bor

c) bozor tuzilmalari va institutlarining rivojlanishi hamda mustahkamlanishi bilan parallel ravishda davlatning moliyaviy tartibga solishi ham kamayib (kuchayib) borishi kerak, chunki ularda tegishli iqtisodiy «chegara» (kritik nuqta)ga yetgunga qadar hali ancha bor

d) bozor tuzilmalari va institutlarining rivojlanishi hamda mustahkamlanishi bilan parallel ravishda davlatning moliyaviy tartibga solishi ham ortib (kuchayib) borishi kerak, chunki ularda tegishli iqtisodiy «chegara» (kritik nuqta)ga allaqachon yetib borilgan

5.2.19. Turli sotsial-iqtisodiy jarayonlarda moliyaning rolini (moliyaviy tartibga solishning rolini) to'liq idrok etish uchun ...

a) tizimdan foydalanish asoslarini – davlat xarajatlari va davlat daromadlarini – hamda ular har birining rolini atroflicha tahlil qilib chiqmoq lozim

b) tizimning shakllantiruvchi ustqurmalarini – davlat xarajatlari va davlat daromadlarini – hamda ular har birining rolini atroflicha tahlil qilib chiqmoq lozim

c) tizimdan foydalanish ustqurmalarini – davlat xarajatlari va davlat daromadlarini – hamda ular har birining rolini atroflicha tahlil qilib chiqmoq lozim

d) tizimning shakllantiruvchi asoslarini – davlat xarajatlari va davlat daromadlarini – hamda ular har birining rolini atroflicha tahlil qilib chiqmoq lozim

5.2.20. Davlat xarajatlari ...

a) davlat moliyasining ijtimoiy mo'ljallanganligi nimadan iborat ekanligini aniq ko'rsatadi

b) afsuski, davlat moliyasining ijtimoiy mo'ljallanganligi nimadan iborat ekanligini aniq ko'rsatolmaydi

shu raqamlarning o'zi davlat tomonidan bu jarayonga aralashuvning yetarli darajada faolligidan dalolat beradi

b) YIMga nisbatan 11 – 17% atrofida tebranadi va aynan shu raqamlarning o'zi davlat tomonidan bu jarayonga aralashuvning yetarli darajada faol emasligidan dalolat beradi

c) MDga nisbatan 11 – 17% atrofida tebranadi va aynan shu raqamlarning o'zi davlat tomonidan bu jarayonga aralashuvning yetarli darajada faolligidan dalolat beradi

d) MDga nisbatan 11 – 17% atrofida tebranadi va aynan shu raqamlarning o'zi davlat tomonidan bu jarayonga aralashuvning yetarli darajada faol emasligidan dalolat beradi

5.2.17. Hozirgi paytda dunyoning sanoati taraqqiy etgan mamlakatlarida davlatning tartibga solish roli ...

a) uzluksiz pasayib boruvchi to'g'ri chiziq sifatida qaralmaydi. Chunki ularda xususiy subyektlar daromadlarini davlat daromadlariga «oqib o'tishi»ning o'ziga xos bo'lgan iqtisodiy chegara (kritik nuqta)siga erishilmagan

b) uzluksiz yuqoriga o'sib boruvchi to'g'ri chiziq sifatida qaralmaydi. Chunki ularda xususiy subyektlar daromadlarini davlat daromadlariga «oqib o'tishi»ning o'ziga xos bo'lgan iqtisodiy chegara (kritik nuqta)siga erishilmagan

c) uzluksiz yuqoriga o'sib boruvchi to'g'ri chiziq sifatida qaralmaydi. Chunki ularda xususiy subyektlar daromadlarini davlat daromadlariga «oqib o'tishi»ning o'ziga xos bo'lgan iqtisodiy chegara (kritik nuqta)siga erishilgan

d) uzluksiz pasayib boruvchi to'g'ri chiziq sifatida qaraladi. Chunki ularda xususiy subyektlar daromadlarini davlat daromadlariga «oqib o'tishi»ning o'ziga xos bo'lgan iqtisodiy chegara (kritik nuqta)siga erishilgan

5.2.18. Dunyoning rivojlanayotgan mamlakatlari va bozor iqtisodiyotiga o'tayotgan mamlakatlar uchun kelajak boshqacharoqdir. Bu mamlakatlarda ...

a) bozor tuzilmalari va institutlarining rivojlanishi hamda mustahkamlanishi bilan perpendikulyar ravishda davlatning moliyaviy tartibga solishi ham pasayib (kuchayib) borishi

bo'yicha turlicha bo'lgan pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanishning barchasi yagona real manba ...

a) faqat mamlakat ichida shu yilning o'zida yaratilgan qo'shilgan qiymat hisobidan «oziqlanadi»

b) faqat mamlakat xorijida shu yilning o'zida yaratilgan qo'shilgan qiymat hisobidan «oziqlanadi»

c) mamlakat ichida va xorijida shu yilning o'zida yaratilgan qo'shilgan qiymat hisobidan «oziqlanmaydi»

d) mamlakat ichida va xorijida shu yilning o'zida yaratilgan qo'shilgan qiymat – hisobidan «oziqlanadi»

5.2.14. Mamlakat pul fondlarini qayta taqsimlashning tarkibi va struktura (tarkibiy tuzilma)sini ...

a) milliy xo'jalik takror ishlab chiqarishining disproporsiyalari, sotsial sohani ta'minlash, zaruriy rezervlarni yaratish, milliy xavfsizlikni ta'minlash imkoniyatlari va h.k.lar belgilab beradi

b) milliy xo'jalik takror ishlab chiqarishining proporsiyalari, sotsial sohani ta'minlashni keskin yaxshilash, zaruriy rezervlarni yaratish, milliy xavfsizlikni ta'minlash imkoniyatlari va h.k.lar belgilab beradi

c) milliy xo'jalik takror ishlab chiqarishining proporsiyalari, sotsial sohani ta'minlash, zaruriy rezervlarni yaratish, milliy xavfsizlikni ta'minlash imkoniyatlari va h.k.lar belgilab beradi

d) milliy xo'jalik takror ishlab chiqarishining disproporsiyalari, sotsial sohani ta'minlash, ortiqcha rezervlarni yaratish, milliy xavfsizlikni ta'minlash imkoniyatlari va h.k.lar belgilab beradi

5.2.15. Hozirgi paytda dunyoning sanoati taraqqiy etgan mamlakatlarida markazlashtirilgan pul fondlarining jami hajmi ...

a) YIMning o'rtacha 30% dan 50% gachasini tashkil etadi

b) MDning o'rtacha 30% dan 50% gachasini tashkil etadi

c) YIMning o'rtacha 50% ni tashkil etadi

d) MDning o'rtacha 50% ni tashkil etadi

5.2.16. Hozirgi paytda dunyoning o'tish iqtisodiyotiga ega bo'lgan mamlakatlarida markazlashtirilgan pul fondlarining jami hajmi ...

a) YIMga nisbatan 11 – 17% atrofida tebranadi va aynan

5.2.11. Davlatning (agar, albatta, davlat hududlar, aholi, an'analar va h.k.lar kompleksi sifatida emas, balki boshqaruv organi sifatida qaralsa) real (haqiqiy) boyligi...

a) uning markazlashtirilmagan pul fondidan, ya'ni davlat moliyasining moddiy asosidan iborat

b) uning markazlashtirilgan pul fondidan, ya'ni davlat moliyasining moddiy asosidan iborat

c) uning markazlashtirilgan pul fondidan, ya'ni davlat moliyasining moliyaviy asosidan iborat

d) uning markazlashtirilmagan pul fondidan, ya'ni davlat moliyasining iqtisodiy asosidan iborat

5.2.12. Barcha zamonaviy iqtisodiy makon uchun ...

a) bir xil pul oqimlarining harakati va ularning bir-birlari bilan qo'shilib ketishi, o'z o'lchami bo'yicha bir xil bo'lgan pul fondlarini (shaxsiy, jamoa, kredit, rezerv, valyuta, sug'urta, byudjet, markaziy, mintaqaviy, homiylik va boshqalar) shakllantirish va ulardan foydalanish xosdir

b) bir xil pul oqimlarining harakati va ularning bir-birlari bilan qo'shilib ketishi, o'z o'lchami bo'yicha turlicha bo'lgan pul fondlarini (shaxsiy, jamoa, kredit, rezerv, valyuta, sug'urta, byudjet, markaziy, mintaqaviy, homiylik va boshqalar) shakllantirish va ulardan foydalanish xosdir

c) turli-tuman pul oqimlarining harakati va ularning bir-birlari bilan qo'shilib ketishi, o'z o'lchami bo'yicha turlicha bo'lgan pul fondlarini (shaxsiy, jamoa, kredit, rezerv, valyuta, sug'urta, byudjet, markaziy, mintaqaviy, homiylik va boshqalar) shakllantirish va ulardan foydalanish xosdir

d) turli-tuman pul oqimlarining harakati va ularning bir-birlari bilan qo'shilib ketishi, o'z o'lchami bo'yicha bir bo'lgan pul fondlarini (shaxsiy, jamoa, kredit, rezerv, valyuta, sug'urta, byudjet, markaziy, mintaqaviy, homiylik va boshqalar) shakllantirish va ulardan foydalanish xosdir

5.2.13. Turli-tuman pul oqimlarining harakati va ularning bir-birlari bilan qo'shilib ketishi, o'z o'lchami

lash, ijtimoiy himoyaga muhtojlarga yordam berish, qat'iy-lashtirilgan (fiksatsiya qilingan) daromadlarning kalkulyatsiyasini amalga oshirishda o'z ifodasini topadi

5.2.8. Hozirgi paytda rivojlangan har qanday davlat ...

a) yirik mulkka – mamlakat milliy daromadining katta qismiga – ega

b) yirik mulkka – mamlakat milliy boyligining katta qismiga – ega

c) yirik mulkka – mamlakat milliy mahsulotining katta qismiga – ega

d) yirik mulkka – mamlakat milliy valyutasining katta qismiga – ega

5.2.9. Davlat mulki, asosan, moddiy-buyumlashgan shaklda (tabiiy boyliklar, binolar, inshootlar, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish korxonalari, muzeylar, qo'riqxonalar, davolash manbalari, kutubxonalar, oltin zaxiralari va h.k.) mavjud bo'lib, o'zining mo'ljallanganligiga ko'ra ular ...

a) davlat boshqaruvi va iqtisodiy tartibga solishda davlatning ishtirokiga oid joriy ehtiyojlarni «to'lash»ga ishlatilishi kerak

b) davlat boshqaruvi va iqtisodiy tartibga solishda davlatning ishtirokiga oid kelgusidagi ehtiyojlarni «to'lash»ga ishlatilmasligi kerak

c) davlat boshqaruvi va iqtisodiy tartibga solishda davlatning ishtirokiga oid joriy ehtiyojlarni «to'lash»ga ishlatilmasligi kerak

d) davlat boshqaruvi va iqtisodiy tartibga solishda davlatning ishtirokiga oid kelgusidagi ehtiyojlarni «to'lash»ga ishlatilishi kerak

5.2.10. Hozirgi va kelajak avlod uchun milliy boylik, odatda ...

a) «yeyilmaydi», aksincha, u ko'paytiriladi

b) «yeyiladi», shunga mos ravishda u kamaytiriladi

c) «yeyilmaydi», lekin kamaytiriladi

d) «yeyiladi», bir vaqtning o'zida, ko'paytiriladi

lantirish, faqat ichki iqtisodiy muvozanatni va milliy valyuta kursini qo'llab-quvvatlashda ko'rinadi

c) iqtisodiy barqarorlik sur'atlarini, inflyatsiya va bandlik darajasini tartibga solib turish, iqtisodiyotning tarmoq va mintaqaviy tuzilmasidagi proporsional o'zgarishlarni rag'batlantirish, tashqi iqtisodiy muvozanatni va milliy valyuta kursini qo'llab-quvvatlashda ko'rinadi

d) iqtisodiy o'sish sur'atlarini, inflyatsiya va bandlik darajasini tartibga solib turish, iqtisodiyotning tarmoq va mintaqaviy tuzilmasidagi progressiv (ijobiy) o'zgarishlarni rag'batlantirish, tashqi iqtisodiy muvozanatni va milliy valyuta kursini qo'llab-quvvatlashda ko'rinadi

5.2.7. Resurslarning sotsial yo'naltirilgan qayta taqsimlanishini amalga oshirish yo'li bilan sotsial-iqtisodiy jarayonlarga davlatning ta'siri...

a) jamiyatga kerak bo'ladigan, lekin u bilan xususiy sektor shug'ullanmaydigan ishlab chiqarishni tashkil qilish, ish haqi, pensiyalar, nafaqalarning minimal darajasini kafolatlash, ijtimoiy himoyaga muhtojlarga yordam berish, qat'iy lashtirilgan (fiksatsiya qilingan) daromadlarning indeksatsiyasini amalga oshirishda o'z ifodasini topadi

b) jamiyatga kerak bo'ladigan, lekin u bilan xususiy sektor shug'ullanadigan ishlab chiqarishni tashkil qilish, ish haqi, pensiyalar, nafaqalarning minimal darajasini kafolatlash, ijtimoiy himoyaga muhtojlarga yordam berish, qat'iy lashtirilgan (fiksatsiya qilingan) daromadlarning kalkulyatsiyasini amalga oshirishda o'z ifodasini topadi

c) jamiyatga kerak bo'ladigan, lekin u bilan xususiy sektor shug'ullanmaydigan ishlab chiqarishni tashkil qilish, ish haqi, pensiyalar, nafaqalarning maksimal darajasini kafolatlash, ijtimoiy himoyaga muhtojlarga yordam berish, qat'iy lashtirilgan (fiksatsiya qilingan) daromadlarning indeksatsiyasini amalga oshirishda o'z ifodasini topadi

d) jamiyatga kerak bo'ladigan, lekin u bilan xususiy sektor shug'ullanmaydigan ishlab chiqarishni tashkil qilish, ish haqi, pensiyalar, nafaqalarning o'rtacha darajasini kafolat-

5.2.5. Hayotiy faoliyatning umumiy sharoitlarini va iqtisodiy qarorlarning amalga oshirilish asoslarini ta'minlash borasida sotsial-iqtisodiy jarayonlarga davlatning ta'siri...

a) jamiyat alohida qismining xavfsizligini ta'minlash, mulkka egalik qilish huquqini himoyalashga va shaxsning erkin rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan huquqiy rejim (tartib) ni o'rnatish va qo'llab-quvvatlab turish, samarali raqobatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish orqali namoyon bo'ladi

b) butun jamiyatning xavfsizligini ta'minlash, mulkka egalik qilish huquqini himoyalashga va shaxsning erkin rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan huquqiy rejim (tartib)ni o'rnatish va qo'llab-quvvatlab turish, raqobatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish orqali namoyon bo'ladi

c) butun jamiyatning xavfsizligini ta'minlash, mulkka egalik qilish huquqini himoyalashga va shaxsning erkin rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan huquqiy rejim (tartib) ni o'rnatish va qo'llab-quvvatlab turish, samarali raqobatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish orqali namoyon bo'ladi

d) jamiyat alohida qismining xavfsizligini ta'minlash, mulkka egalik qilish huquqini himoyalashga va shaxsning erkin rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan iqtisodiy rejim (tartib)ni o'rnatish va qo'llab-quvvatlab turish, samarali raqobatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish orqali namoyon bo'ladi

5.2.6. Barqarorlashtiruvchi tadbirlarni amalga oshirish orqali sotsial-iqtisodiy jarayonlarga davlatning ta'siri...

a) iqtisodiy barqarorlik sur'atlarini, inflyatsiya va bandlik darajasini tartibga solib turish, iqtisodiyotning tarmoq va mintaqaviy tuzilmasidagi regressiv (ijobiy) o'zgarishlarni rag'batlantirish, tashqi iqtisodiy muvozanatni va milliy valyuta kursini qo'llab-quvvatlashda ko'rinadi

b) iqtisodiy o'sish sur'atlarini, inflyatsiya va bandlik darajasini tartibga solib turish, iqtisodiyotning tarmoq va mintaqaviy tuzilmasidagi progressiv (ijobiy) o'zgarishlarni rag'bat-

- b) o'z o'rnini boshqa zamonaviy dasturlarga bo'shatib bermoqda
- c) ...dan keng foydalanilmayapti
- d) ...dan foydalanish prinsipial ahamiyatga ega bo'lmayapti

5.2. SOTSIAL-IQTISODIY JARAYONLARNI MOLIYAVIY TARTIBGA SOLISH

5.2.1. Zamonaviy iqtisodiy dunyo bu ...

- a) monoiqtisodiyot dunyosi
- b) aralash iqtisodiyot dunyosi
- c) aralash bo'lmagan iqtisodiyot dunyosi
- d) makroiqtisodiyot dunyosi

5.2.2. Dunyoning hech (har) bir rivojlangan mamlakati- da ...

- a) jamiyat ustidan bozorning «absolyut monarxiya»si mavjud va u, shubhasiz, doimiy ravishda bo'ladi ham
- b) jamiyat ustidan bozorning «nisbiy monarxiya»si mavjud emas va, shubhasiz, hech qachon bo'lmaydi ham
- c) jamiyat ustidan bozorning «absolyut monarxiya»si mavjud emas va, shubhasiz, hech qachon bo'lmaydi ham
- d) jamiyat ustidan bozorning «nisbiy monarxiya»si mavjud va u, shubhasiz, nisbiy ravishda mavjud bo'ladi ham

5.2.3. Barcha bozor qonunlarining harakati ...

- a) obyektiv bo'lib, ularni bekor qilish mumkin emas
- b) subyektiv bo'lib, ularni bekor qilish mumkin
- c) obyektiv bo'lib, ularni bekor qilish mumkin
- d) subyektiv bo'lib, ularni bekor qilish mumkin emas

5.2.4. Sotsial-iqtisodiy jarayonlarga davlatning ta'siri qanday maqsadlarga erishish uchun zarur?

- a) hayotiy faoliyatning umumiy sharoitlarini va iqtisodiy qarorlarning amalga oshirilish asoslarini ta'minlash uchun
- b) barqarorlashtiruvchi tadbirlarni amalga oshirish uchun
- c) resurslarning sotsial yo'naltirilgan qayta taqsimlanishini amalga oshirish uchun
- d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.77. Moliyaviy reja ...

a) har yili joriy yil hisobot ko'rsatkichlarining kutilayotgan ijrosi asosida o'zgartiriladi (korrektirovka qilinadi). Bunda ko'rsatkichlar besh yillik shkala bo'yicha bir yil keyinga (hisobot yilidan keyingi yilga) «ko'chiriladi». Oldinda turgan birinchi yilning reja ko'rsatkichlari direktiv (majburiy), keyingi to'rt yillik ko'rsatkichlar esa mo'ljalli (oriyentirovkali) xarakterga ega hisoblanadi

b) har yili joriy yil rejasi ko'rsatkichlarining kutilayotgan ijrosi asosida o'zgartiriladi (korrektirovka qilinadi). Bunda ko'rsatkichlar besh yillik shkala bo'yicha bir yil oldinga (hisobot yilidan keyingi yilga) «ko'chiriladi». Oldinda turgan birinchi yilning reja ko'rsatkichlari direktiv (majburiy), keyingi to'rt yillik ko'rsatkichlar esa mo'ljalli (oriyentirovkali) xarakterga ega hisoblanadi

c) har yili joriy yil rejasi ko'rsatkichlarining kutilayotgan ijrosi asosida o'zgartiriladi (korrektirovka qilinadi). Bunda ko'rsatkichlar besh yillik shkala bo'yicha bir yil oldinga (hisobot yilidan keyingi yilga) «ko'chiriladi». Shuning uchun oldinda turgan birinchi yilning reja ko'rsatkichlari direktiv (mo'ljalli), keyingi to'rt yillik ko'rsatkichlar esa mo'ljalli (direktiv) xarakterga ega hisoblanadi

d) har yili joriy yil rejasi ko'rsatkichlarining kutilayotgan ijrosi asosida o'zgartirilmaydi (korrektirovka qilinmaydi). Bunda ko'rsatkichlar besh yillik shkala bo'yicha bir yil oldinga (hisobot yilidan keyingi yilga) «ko'chirilmaydi». Biroq oldinda turgan birinchi yilning reja ko'rsatkichlari direktiv (majburiy), keyingi to'rt yillik ko'rsatkichlar esa mo'ljalli (oriyentirovkali) xarakterga ega hisoblanadi

5.1.78. Hozirgi paytda dunyoning juda ko'p mamlakatlari ishlab chiqarish maqsadlariga, resurslar va ijrochilar bo'yicha balanslilikka yo'naltirilgan ilmiy-tadqiqot, tashkiliy-xo'jalik va boshqa tadbirlar tizimidan iborat bo'lgan maqsadli kompleksli dasturlar ...

a) ...dan keng foydalanilmoqda

terlaydigan ekonometrik modelni qurish (yaratish); korrelyatsion-regression tahlil; bevosita ekspertli baholash metodi

d) barcha javoblar noto'g'ri

5.1.74. Asosida aniq shakllantirilgan maqsad va unga erishishning vositalari yotgan dasturli-maqsadli yondashuvdan foydalanadigan moliyaviy rejalashtirishning metodi sifatida moliyaviy dasturlashtirish quyidagilarning bo'lishini ko'zda tutadi ...

a) yo'nalishlar bo'yicha davlat xarajatlarining ustuvorlarini belgilash (o'rnatish)

b) davlat mablag'lari sarflanishining samaradorligini oshirish

c) muqobil variantning tanlanishiga muvofiq ravishda moliyalashtirishni to'xtatish

d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.75. Moliyaviy siyosat sohasidagi uzoq va qisqa muddali maqsadlar va choralarni muvofiqlashtirishning muhim metodi sifatida dasturlashtirishdan ...

a) moliyaviy rejalashtirishning hozirgi amaliyotida faol foydalanish maqsadga muvofiq emas

b) moliyaviy rejalashtirishning hozirgi amaliyotida faol foydalanish maqsadga muvofiq

c) moliyaviy rejalashtirishning hozirgi amaliyotida vaqti-vaqti bilan foydalanish maqsadga muvofiq

d) moliyaviy rejalashtirishning hozirgi amaliyotida doim foydalanish maqsadga muvofiq

5.1.76. Moliyaviy dasturlashtirishning asosiy mohiyati ...

a) besh yillik «o'zgarib turadigan» xarajatlar rejasini tuzish bilan belgilanadi

b) besh yillik «o'zgarib turmaydigan» xarajatlar rejasini tuzish bilan belgilanadi

c) besh yillik «o'zgarib turadigan» xarajatlar ijrosini ta'minlash bilan belgilanadi

d) besh yillik «o'zgarib turmaydigan» xarajatlar ijrosini ta'minlash bilan belgilanadi

c) moliyaviy siyosatni ishlab chiqishning yakka-yu yagona elementi, bir vaqtning o'zida, muhim bosqichi hisoblanadi

d) moliyaviy siyosatni ishlab chiqishning zaruriy elementi bo'lmasa-da, bir vaqtning o'zida uning muhim bosqichi hisoblanadi

5.1.71. Moliyaviy bashoratlar (lash) yordamida ...

a) moliya tizimining barcha subyektlari oldida turgan sotsial-iqtisodiy vazifalarni yechish (hal qilish)ning turli ssenariylari ishlab chiqiladi

b) moliya tizimining alohida subyektlari oldida turgan sotsial-iqtisodiy vazifalarni yechish (hal qilish)ning alohida ssenariylari ishlab chiqiladi

c) moliya tizimining maxsus subyektlari oldida turgan sotsial-iqtisodiy vazifalarni yechish (hal qilish)ning maxsus ssenariylari ishlab chiqiladi

d) moliya tizimining barcha obyektlari oldida turgan sotsial-iqtisodiy vazifalarni yechish (hal qilish)ning obyektiv ssenariylari ishlab chiqiladi

5.1.72. Moliyaviy bashoratlash ...

a) turli metodlarning qo'llanilishini taqozo etadi

b) maxsus metodlarning qo'llanilishini taqozo etadi

c) ixtisoslashtirilgan metodlarning qo'llanilishini taqozo etadi

d) bir xil metodlarning qo'llanilishini taqozo etadi

5.1.73. Moliyaviy bashoratlashning eng asosiy metodlari quyidagilar bo'lishi mumkin ...

a) iqtisodiy jarayonlarni aniqlaydigan omillarga bog'liq ravishda moliyaviy reja ko'rsatkichlarining dinamikasini xarakterlaydigan ekonometrik modelni qurish (yaratish); korrelyatsion tahlil

b) iqtisodiy jarayonlarni aniqlaydigan omillarga bog'liq ravishda moliyaviy reja ko'rsatkichlarining dinamikasini xarakterlaydigan ekonometrik modelni qurish (yaratish); regression tahlil

b) iqtisodiy jarayonlarni aniqlaydigan omillarga bog'liq ravishda moliyaviy reja ko'rsatkichlarining dinamikasini xarak-

5.1.68. Moliyaviy bashoratlashning bosh maqsadi ...

a) bashoratlanayotgan davrda haqiqatda mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan moliyaviy resurslarning nominal hajmi, ularni shakllantirish manbalari va ulardan foydalanishni aniqlashdan iborat

b) bashoratlanayotgan davrda rejada mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan moliyaviy resurslarning minimal hajmi, ularni shakllantirish manbalari va ulardan foydalanishni aniqlashdan iborat

c) bashoratlanayotgan davrda rejada mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan moliyaviy resurslarning maksimal hajmi, ularni shakllantirish manbalari va ulardan foydalanishni aniqlashdan iborat

d) bashoratlanayotgan davrda haqiqatda mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan moliyaviy resurslarning real hajmi, ularni shakllantirish manbalari va ulardan foydalanishni aniqlashdan iborat

5.1.69. Moliyaviy bashoratlar moliya tizimi organlariga ...

a) moliya tizimini rivojlantirish va takomillashtirishning, moliyaviy siyosatni amalga oshirish shakllari va metodlarining yagona variantlarini belgilashga imkon beradi

b) moliya tizimini rivojlantirish va takomillashtirishning, moliyaviy siyosatni amalga oshirish shakllari va metodlarining turli-tuman variantlarini belgilashga imkon bermaydi

c) moliya tizimini rivojlantirish va takomillashtirishning, moliyaviy siyosatni amalga oshirish shakllari va metodlarining turli-tuman variantlarini belgilashga imkon beradi

d) moliya tizimini rivojlantirish va takomillashtirishning, moliyaviy siyosatni amalga oshirish shakllari va metodlarining faqat eng muhim variantlarini belgilashga imkon beradi

5.1.70. Moliyaviy bashoratlar ...

a) moliyaviy siyosatni ishlab chiqishning zaruriy elementi bo'lsa-da, biroq uning muhim bosqichi hisoblanmaydi

b) moliyaviy siyosatni ishlab chiqishning zaruriy elementi, bir vaqtning o'zida, muhim bosqichi hisoblanadi

c) u yoki bu davr mobaynida davlatning mumkin bo'lgan moliyaviy ahvoli (holati)ni oldindan ko'ra bilish va moddiy rejalarning ko'rsatkichlarini asoslashga moliyaviy bashoratlash deyiladi

d) u yoki bu davr mobaynida davlatning mumkin bo'lgan moliyaviy ahvoli (holati)ni oldindan ko'ra bilish va moliyaviy rejalarning darajalarini aniqlashga moliyaviy bashoratlash deyiladi

5.1.65. Nazariya va amaliyotda moliyaviy bashoratlash ikkiga ajratiladi ...

a) o'rta muddatli (5 – 10 yillik) moliyaviy bashoratlash; uzoq muddatli (10 yildan ortiq) moliyaviy bashoratlash

b) o'rta muddatli (3 yilgacha) moliyaviy bashoratlash; uzoq muddatli (5 yilgacha) moliyaviy bashoratlash

c) o'rta muddatli (5 – 7 yillik) moliyaviy bashoratlash; uzoq muddatli (10 yilgacha) moliyaviy bashoratlash

d) o'rta muddatli (7 – 10 yillik) moliyaviy bashoratlash; uzoq muddatli (10 yildan ortiq) moliyaviy bashoratlash

5.1.66. Moliyaviy bashoratlash ...

a) moliyaviy rejalarni tuzish bosqichidan keyin sodir bo'ladi

b) moliyaviy rejalarni tuzish bosqichidan oldin sodir bo'ladi

c) moliyaviy rejalarni tuzish bosqichi bilan birgalikda sodir bo'ladi

d) moliyaviy rejalarni tuzish bosqichidan oldin sodir bo'ladi

5.1.67. Moliyaviy bashoratlash jarayonida ...

a) jamiyatning ma'lum bir davrdagi taraqqiyotiga bag'ishlangan moliyaviy siyosat yo'nalishlari ishlab chiqiladi

b) jamiyatning ma'lum bir davrdagi taraqqiyotiga bag'ishlangan moliyaviy siyosat vazifalari ishlab chiqiladi

c) jamiyatning ma'lum bir davrdagi taraqqiyotiga bag'ishlangan moliyaviy siyosat konsepsiyasi ishlab chiqiladi

d) jamiyatning ma'lum bir davrdagi taraqqiyotiga bag'ishlangan moliyaviy siyosat nazariyasi ishlab chiqiladi

yektiv ravishda o'zaro bog'liqligi va uzoq muddatli tendensiyalarini, shuningdek, kelajakda bu tendensiyalar rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan omillarni aniqlashga imkon beradi

b) moliyaviy resurslar manbalari (jismoniy va yuridik shaxslar daromadlari) tarkibiy tuzilishidagi o'zgarishlarning obyektiv ravishda o'zaro bog'liqligi va uzoq muddatli tendensiyalarini, shuningdek, kelajakda bu tendensiyalar rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan omillarni aniqlashga imkon beradi

c) moliyaviy resurslar manbalari (jismoniy va yuridik shaxslar daromadlari) tarkibiy tuzilishidagi o'zgarishlarning obyektiv ravishda o'zaro bog'liqligi va qisqa muddatli tendensiyalarini, shuningdek, kelajakda bu tendensiyalar rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan omillarni aniqlashga imkon beradi

d) moliyaviy resurslar manbalari (jismoniy va yuridik shaxslar daromadlari) tarkibiy tuzilishidagi o'zgarishlarning subyektiv ravishda o'zaro bog'liqligi va o'rta muddatli tendensiyalarini, shuningdek, kelajakda bu tendensiyalar rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan omillarni aniqlashga imkon beradi

5.1.63. Moliyaviy rejalashtirish ...

a) ...ni moliyaviy bashoratlashsiz tasavvur etib bo'lmaydi

b) moliyaviy bashoratlashga daxldor emas

c) moliyaviy bashoratlash uchun ikkinchi darajali ahamiyat kasb etadi

d) ...ni moliyaviy bashoratlashsiz tasavvur etib bo'ladi

5.1.64. Moliyaviy bashoratlash deb nimaga aytiladi?

a) u yoki bu davr mobaynida davlatning mumkin bo'lgan iqtisodiy ahvoli (holati)ni oldindan ko'ra bilish va moliyaviy rejalarning ko'rsatkichlarini asoslashga moliyaviy bashoratlash deyiladi

b) u yoki bu davr mobaynida davlatning mumkin bo'lgan moliyaviy ahvoli (holati)ni oldindan ko'ra bilish va moliyaviy rejalarning ko'rsatkichlarini asoslashga moliyaviy bashoratlash deyiladi

va boshqalar bo'yicha dinamikalarning bashorat qilinishini taqozo etadi

d) tushumlarning kelib tushishi, debitorlik va kreditorlik qarzlarning o'zgarishi, soliqliq to'lovlarini optimallashtirish va boshqalar bo'yicha dinamikalarning bashorat qilinishini taqozo etadi

5.1.60. Moliyaviy rejalashtirish jarayonida foydaga oid hisob-kitoblar ...

a) korxonaning joriy va istiqboldagi salohiyati bilan, shuningdek, biznes-rejaning boshqa bo'limlarida aniqlanadigan chegirmalar bilan muvofiqlashtirilishi kerak

b) korxonaning joriy va istiqboldagi salohiyati bilan, shuningdek, moliyaviy rejaning boshqa bo'limlarida aniqlanadigan cheklanmalar bilan muvofiqlashtirilishi kerak

c) korxonaning joriy va istiqboldagi salohiyati bilan, shuningdek, moliyaviy rejaning boshqa bo'limlarida aniqlanadigan imtiyozlar bilan muvofiqlashtirilishi kerak

d) korxonaning joriy va istiqboldagi salohiyati bilan, shuningdek, biznes-rejaning boshqa bo'limlarida aniqlanadigan cheklanmalar bilan muvofiqlashtirilishi kerak

5.1.61. Moliyaviy rejalarning ko'rsatkichlari ...

a) davlatning moliyaviy ahvolini tahlil qilish uchun boshlang'ich material hisoblanadi, istiqboldagi (istiqbol uchun) rejalashtirishning informatsion asosi bo'lib xizmat qiladi

b) davlatning iqtisodiy ahvolini tahlil qilish uchun boshlang'ich material hisoblanadi, joriy rejalashtirishning informatsion asosi bo'lib xizmat qiladi

c) davlatning moddiy ahvolini tahlil qilish uchun boshlang'ich material hisoblanadi, navbatdagi yil uchun rejalashtirishning informatsion asosi bo'lib xizmat qiladi

d) davlatning moliyaviy ahvolini tahlil qilish uchun boshlang'ich material hisoblanadi, istiqboldagi (istiqbol uchun) rejalashtirishning moliyaviy asosi bo'lib xizmat qiladi

5.1.62. Moliyaviy rejalar tizimi ...

a) moliyaviy resurslar manbalari (jismoniy va yuridik shaxslar daromadlari) tarkibiy tuzilishidagi o'zgarishlarning sub-

5.1.57. Moliyaviy reja ...

a) korxonada maxsus faoliyatini moliyaviy jihatdan ta'minlashning instrumenti sifatida maydonga chiqadi, bir vaqtning o'zida, shu faoliyatning moliyaviy natijalarini xarakterlaydi

b) korxonada butun faoliyatini moliyaviy jihatdan ta'minlashning instrumenti sifatida maydonga chiqsa-da, lekin shu faoliyatning moliyaviy natijalarini to'liq xarakterlamaydi

c) korxonada butun faoliyatini moliyaviy jihatdan ta'minlashning instrumenti sifatida maydonga chiqadi, bir vaqtning o'zida, shu faoliyatning moliyaviy natijalarini xarakterlaydi

d) korxonada butun faoliyatini moddiy jihatdan ta'minlashning instrumenti sifatida maydonga chiqadi, bir vaqtning o'zida, shu faoliyatning moddiy natijalarini xarakterlaydi

5.1.58. Biznes-rejaning tarkibida moliyaviy reja qanday yo'nalishlar bo'yicha ishlab chiqiladi?

a) bozorlarni va ko'zda tutilayotgan sotuvlar hajmini o'zlashtirishning loyihaviy ko'rsatkichlarini ishlab chiqish; tannarxning turli ko'rinishlarini hisob-kitob qilish

b) pul mablag'larining yillik oqimini loyihalashtirish va moliyaviy natijalarni aniqlash

c) zaruriy investitsiyalarning hajmi, ishlab chiqarishni kengaytirish bo'yicha moliyaviy resurslarning hajmi, ularning samaradorligi va foydaga ta'sirini aniqlash va boshqalar

d) barcha javoblar to'g'ri

5.1.59. Pul mablag'larining yillik oqimini loyihalashtirish va moliyaviy natijalarni aniqlash ...

a) tushumlarning kelib tushishi, debitorlik va kreditorlik qarzlarning kamayishi, soliq to'lovlarini minimallashtirish va boshqalar bo'yicha dinamikalarning bashorat qilinishini taqozo etadi

b) tushumlarning kelib tushishi, debitorlik va kreditorlik qarzlarning ko'payishi, soliq to'lovlarini optimallashtirish va boshqalar bo'yicha dinamikalarning bashorat qilinishini taqozo etadi

c) tushumlarning kelib tushishi, debitorlik va kreditorlik qarzlarning o'zgarishi, soliq to'lovlarini minimallashtirish

bo'lsa, qisqa muddatli moliyaviy rejalar (rejalashtirish)ning bosh maqsadi firmaning doimiy to'lovga qobilligini ta'minlashdan iboratdir

c) moliyaviy barqarorlik nuqtayi nazaridan firma kengayishining yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan sur'atlarini aniqlash bo'lsa, qisqa muddatli moliyaviy rejalar (rejalashtirish)ning bosh maqsadi firmaning kerakli paytdagi to'lovga qobilligini ta'minlashdan iboratdir

d) raqobatbardoshlik nuqtayi nazaridan firma kengayishining yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan sur'atlarini aniqlash bo'lsa, qisqa muddatli moliyaviy rejalar (rejalashtirish)ning bosh maqsadi firmaning doimiy likvidligini ta'minlashdan iboratdir

5.1.55. Alohida olingan xo'jalik yurituvchi subyekting moliyaviy rejasi...

a) unga tegishli bo'lgan moliyaviy rejaning tarkibiy qismi hisoblanadi

b) unga tegishli bo'lgan iqtisodiy rejaning tarkibiy qismi hisoblanadi

c) unga tegishli bo'lgan biznes-rejaning tarkibiy qismi hisoblanadi

d) unga tegishli bo'lgan ijtimoiy rejaning tarkibiy qismi hisoblanadi

5.1.56. Alohida olingan xo'jalik yurituvchi subyekting moliyaviy rejasida...

a) marketing, operativ faoliyat, mulkka egalik huquqi va korxonada faoliyat ko'rsatishining boshqa yo'nalish (aspekt)lari natural ko'rsatkichlarda ifodalanadi

b) marketing, operativ faoliyat, mulkka egalik huquqi va korxonada faoliyat ko'rsatishining boshqa yo'nalish (aspekt)lari moddiy ko'rsatkichlarda ifodalanadi

c) marketing, operativ faoliyat, mulkka egalik huquqi va korxonada faoliyat ko'rsatishining boshqa yo'nalish (aspekt)lari qiymat ko'rsatkichlarida ifodalanadi

d) marketing, operativ faoliyat, mulkka egalik huquqi va korxonada faoliyat ko'rsatishining boshqa yo'nalish (aspekt)lari qiymat ko'rsatkichlarida ifodalanmaydi

d) Moliya vazirligi, Davlat soliq qo'mitasi va moliya tizimi-ning boshqa organlari ishtirokida Davlat statistika qo'mitasi tomonidan ishlab chiqiladi

5.1.52. Ma'lum bir muddatni qamrab olishiga qarab moliyaviy rejalar quyidagi guruhlariga bo'linishi mumkin ...

a) istiqbolga yo'naltirilgan moliyaviy rejalar; qisqa muddatli moliyaviy rejalar

b) uzoq muddatli moliyaviy rejalar; qisqa muddatli moliyaviy rejalar

c) uzoq muddatli moliyaviy rejalar; progressiv moliyaviy rejalar

d) qisqa muddatli moliyaviy rejalar; regressiv moliyaviy rejalar

5.1.53. Uzoq va qisqa muddatli moliyaviy rejalar ...

a) bir-birlaridan faqat o'zlarining qamrab olish gorizontali bo'yicha farqlanadi, lekin bu narsa ularning rejalashtirish maqsadlariga daxldor emas

b) bir-birlaridan nafaqat o'zlarining qamrab olish gorizontali bo'yicha, balki rejalashtirish maqsadlariga ko'ra ham farqlanadi

c) bir-birlaridan nafaqat o'zlarining qamrab olish gorizontali bo'yicha, balki boshqaruv maqsadlariga ko'ra ham farqlanadi

d) bir-birlaridan nafaqat o'zlarining qamrab olish gorizontali bo'yicha, balki rejalashtirish maqsadlariga ko'ra ham farqlanmaydi

5.1.54. Agar uzoq muddatli moliyaviy rejalar (rejalashtirish)ning bosh maqsadi ...

a) moliyaviy barqarorlik nuqtayi nazaridan firma barqarorligining yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan sur'atlarini aniqlash bo'lsa, qisqa muddatli moliyaviy rejalar (rejalashtirish)ning bosh maqsadi firmaning doimiy to'lovga qobilligini ta'minlashdan iboratdir

b) moliyaviy barqarorlik nuqtayi nazaridan firma kengayishining yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan sur'atlarini aniqlash

porsiyani aniqlaydi, mehnat haqi va pensiya ta'minotining o'sganligi, tovarlar taklifi hajmining oshganligini ifodalaydi

b) aholining daromadlari va xarajatlari o'rtasidagi disproportsiyani aniqlaydi, mehnat haqi va pensiya ta'minotining o'sganligi, tovarlar taklifi hajmining oshganligini ifodalaydi

c) aholining daromadlari va xarajatlari o'rtasidagi proporsiyani aniqlaydi, mehnat haqi va pensiya ta'minotining o'zgarishligi, tovarlar taklifi hajmining oshganligini ifodalaydi

d) aholining daromadlari va xarajatlari o'rtasidagi disproportsiyani aniqlaydi, mehnat haqi va pensiya ta'minotining o'sganligi, tovarlar taklifi hajmining o'zgarishligini ifodalaydi

5.1.50. Aholi pul daromadlari va xarajatlari balansi ...

a) naqd pulli pul aylanmasi, chakana tovar aylanmasi, soliq tushumlari, kredit resurslarini rejalashtirish uchun muhim rol o'ynaydi

b) naqd pulsiz pul aylanmasi, chakana tovar aylanmasi, soliq tushumlari, kredit resurslarini rejalashtirish uchun muhim rol o'ynaydi

c) naqd pulli pul aylanmasi, ulgurji tovar aylanmasi, soliq tushumlari, kredit resurslarini rejalashtirish uchun muhim rol o'ynaydi

d) naqd pulsiz pul aylanmasi, ulgurji tovar aylanmasi, soliq tushumlari, moddiy resurslarini rejalashtirish uchun muhim rol o'ynaydi

5.1.51. Aholi pul daromadlari va xarajatlari balansi ...

a) Moliya vazirligi, Markaziy bank va moliya tizimining boshqa organlari ishtirokida Iqtisodiyot vazirligi tomonidan ishlab chiqiladi

b) Moliya vazirligi, Markaziy bank va moliya tizimining boshqa organlari ishtirokida Vazirlar Mahkamasi tomonidan ishlab chiqiladi

c) Moliya vazirligi, Markaziy bank va moliya tizimining boshqa organlari ishtirokida Mehnat va aholini ijtimoiy himoya qilish vazirligi tomonidan ishlab chiqiladi

c) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) bilan bevosita bog'langan. Unda naqd pulli va naqd pulsiz shakllardagi aholi pul resurslarining harakati o'z ifodasini topadi

d) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) bilan bevosita bog'langan. Lekin unda faqat naqd pulsiz shakldagi aholi pul resurslarining harakati o'z ifodasini topadi

5.1.47. Aholi daromadlari va xarajatlari balansida aks ettirilayotgan aholining pul daromadlari o'zining manbasiga ko'ra qanday guruhlarga bo'linadi?

a) ish haqi va ish haqiga ustamalar, mukofotlar, safar xarajatlari uchun mo'ljallangan mablag'lar, yollanma ishchi (xodim)larga ish beruvchi tomonidan amalga oshiriladigan sotsial xarakterdagi to'lanmalar

b) tadbirkorlik faoliyatidan olingan daromadlar, korxonalarining foydasida ishtirok etish, shaxsiy mulk bilan operatsiyalar va moliya-kredit operatsiyalaridan olinadigan daromadlar

c) sotsial transfertlar – davlat pensiyalari, nafaqalar, stipendiyalar va shunga o'xshashlar

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

5.1.48. Aholi daromadlari va xarajatlari balansida aks ettirilayotgan aholining pul xarajatlari quyidagi guruhlardan iborat bo'ladi ...

a) taqsimlash xarajatlari; soliqlar, boshqa majburiy to'lovlar va ixtiyoriy badallar; pul to'planmalari va jamg'armalar

b) iste'mol xarajatlari; soliqlar, boshqa majburiy to'lovlar va ixtiyoriy badallar; pul jamg'armalari

c) iste'mol xarajatlari; soliqlar, boshqa majburiy to'lovlar va ixtiyoriy badallar; pul to'planmalari va jamg'armalar

d) iste'mol xarajatlari; soliqlar, boshqa majburiy to'lovlar va ixtiyoriy badallar; pul to'planmalari

5.1.49. Moliyaviy reja hisoblangan aholi daromadlari va xarajatlari balansi ...

a) aholining daromadlari va xarajatlari o'rtasidagi pro-

d) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari va mahalliy ma'muriyatlari masshtabida moliyaviy resurslar intensivligini aniqlashga, barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasida mablag'larni samarali va asosli qayta taqsimlashga imkon beradi

5.1.44. Davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi)...

a) mavjud barcha moliyaviy rejalarni yagona tizimga birlashtiradi

b) ba'zi bir obyektiv sabablarga ko'ra mavjud barcha moliyaviy rejalarni yagona tizimga birlashtirilmaydi

c) ba'zi bir subyektiv sabablarga ko'ra mavjud barcha moliyaviy rejalarni yagona tizimga birlashtirilmaydi

d) mavjud barcha moliyaviy rejalarni turli xil tizimga birlashtiradi, xolos

5.1.45. Davlat yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi)ning ko'rsatkichlari...

a) afsuski, byudjet va kredit rejalarini, shuningdek, boshqa moliyaviy rejalarni tuzishda asos sifatida qabul qilinmaydi

b) faqat ayrim hollarda byudjet va kredit rejalarini, shuningdek, boshqa moliyaviy rejalarni tuzishda asos sifatida qabul qilinishi mumkin

c) byudjet va kredit rejalarini, shuningdek, boshqa moliyaviy rejalarni tuzishda asos sifatida qabul qilinadi

d) byudjet va kredit rejalarini, shuningdek, boshqa moliyaviy rejalarni tuzishda asos sifatida qabul qilinishi mumkin emas

5.1.46. Aholi daromadlari va xarajatlari balansi...

a) boshqa moliyaviy rejalardan farqli o'laroq, davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) bilan bevosita bog'lanmagan. Chunki unda naqd pulli va naqd pulsiz shakllardagi aholi pul resurslarining harakati o'z ifodasini topadi

b) davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi) bilan bevosita bog'langan. Lekin unda naqd pulli va naqd pulsiz shakllardagi aholi pul resurslarining harakati o'z ifodasini topmaydi

5.1.42. Davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi)da ...

a) byudjet fondi, nobyudjet fondlar, sug'urta fondi, kredit fondi, korxonalar va tashkilotlarning pul fondlari va, nihoyat, fuqarolarning pul mablag'lari tarkibida rejalashtirilayotgan resurslarning shakllanishi aks ettiriladi

b) byudjet fondi, nobyudjet fondlar, sug'urta fondi, kredit fondi, korxonalar va tashkilotlarning pul fondlari va, nihoyat, fuqarolarning pul mablag'lari tarkibida rejalashtirilayotgan resurslarning shakllanishi va ulardan foydalanish aks ettiriladi

c) byudjet fondi, nobyudjet fondlar, sug'urta fondi, kredit fondi, korxonalar va tashkilotlarning pul fondlari va, nihoyat, fuqarolarning pul mablag'lari tarkibida rejalashtirilayotgan resurslardan foydalanish aks ettiriladi

d) byudjet fondi, nobyudjet fondlar, sug'urta fondi, kredit fondi, korxonalar va tashkilotlarning pul fondlari va, nihoyat, fuqarolarning pul mablag'lari tarkibida rejalashtirilayotgan resurslarning shakllanishi va ulardan foydalanish aks ettirilmaydi

5.1.43. Moliyaviy rejalashtirishning balans metodi...

a) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari va mahalliy ma'muriyatlari masshtabida moliyaviy resurslar defitsitini aniqlashga, barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasida mablag'larni samarali va asosli qayta taqsimlashga imkon beradi

b) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari va mahalliy ma'muriyatlari masshtabida moliyaviy resurslar profitsitini aniqlashga, barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasida mablag'larni samarali va asosli taqsimlashga imkon beradi

c) mamlakat, uning ma'muriy-hududiy tuzilmalari va mahalliy ma'muriyatlari masshtabida moliyaviy resurslar balansini aniqlashga, barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasida mablag'larni samarali va asosli qayta taqsimlashga imkon beradi

xo'jalik yurituvchi subyektlarning barcha daromadlari va xarajatlarining jamidan iboratdir

5.1.40. Davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi)...

a) navbatdagi yilgi davlatning hisobot yig'ma moliyaviy balansi (hisobot moliyaviy resurslar balansi) asosida va mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining bashorat ko'rsatkichlariga muvofiq ravishda tuziladi, biroq ular byudjet loyihalarini ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qilolmaydi

b) joriy yilgi davlatning hisobot yig'ma moliyaviy balansi (hisobot moliyaviy resurslar balansi) asosida va mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining orttirilgan ko'rsatkichlariga muvofiq ravishda tuziladi hamda ular byudjet loyihalarini ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qiladi

c) o'tgan yilgi davlatning hisobot yig'ma moliyaviy balansi (hisobot moliyaviy resurslar balansi) asosida emas, balki mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining bashorat ko'rsatkichlariga muvofiq ravishda tuziladi va shu sababli ular byudjet loyihalarini ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qilolmaydi

d) o'tgan yilgi davlatning hisobot yig'ma moliyaviy balansi (hisobot moliyaviy resurslar balansi) asosida va mamlakat sotsial-iqtisodiy taraqqiyotining bashorat ko'rsatkichlariga muvofiq ravishda tuziladi hamda ular byudjet loyihalarini ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qiladi

5.1.41. Davlatning yig'ma moliyaviy balansi (moliyaviy resurslar balansi)...

a) Moliya vazirligi va moliya tizimining boshqa bo'linmalari faol ishtirokida Vazirlar Mahkamasi tomonidan ishlab chiqiladi

b) Moliya vazirligi va moliya tizimining boshqa bo'linmalari faol ishtirokida Iqtisodiyot vazirligi tomonidan ishlab chiqiladi

c) Moliya vazirligi va moliya tizimining boshqa bo'linmalari faol ishtirokida Prezident devoni tomonidan ishlab chiqiladi

d) Moliya vazirligi va moliya tizimining boshqa bo'linmalari faol ishtirokida Davlat statistika qo'mitasi tomonidan ishlab chiqiladi

ko'paytiradi (oshiradi) va jami iste'molning tarkibiy tuzilmasini o'zgartiradi

b) ijtimoiy tizim subyektlarining daromadlilik darajasini kamaytiradi (pasaytiradi) va jami iste'molning tarkibiy tuzilmasini o'zgartirmaydi

c) ijtimoiy tizim subyektlarining daromadlilik darajasini kamaytiradi (pasaytiradi) va jami iste'molning tarkibiy tuzilmasini o'zgartiradi

d) ijtimoiy tizim subyektlarining daromadlilik darajasini o'zgartirmasa-da, lekin jami iste'molning tarkibiy tuzilmasini o'zgartiradi

5.2.45. Davlatlashtirish sotsial tabaqalanishning darajasini o'zgartirish (korrektirovka qilish)ga va ishlab chiqarish samaradorligining yetarli darajada asoslanmagan past yoki yuqori chegaralarini cheklab turishga imkon beradi. Bu narsaga ...

a) birinchidan, aholining yaxshi ta'minlangan tabaqalariga, shuningdek, zararga ishlayotgan yoki past rentabelli korxonalariga ma'lum bir imtiyozlarni taqdim etish, ikkinchidan, ustama daromadlarning bir qismini uchrashuvchan yo'nalishda yo'naltirish (begonalashtirish) orqali erishiladi

b) birinchidan, aholining kam ta'minlangan tabaqalariga, shuningdek, foydaga ishlayotgan yoki past rentabelli korxonalariga ma'lum bir imtiyozlarni taqdim etish, ikkinchidan, ustama daromadlarning bir qismini perpendikulyar tarzda yo'nalishda yo'naltirish (qarindoshlashtirish) orqali erishiladi

c) birinchidan, aholining kam ta'minlangan tabaqalariga, shuningdek, zararga ishlayotgan yoki yuqori rentabelli korxonalariga ma'lum bir imtiyozlarni taqdim etish, ikkinchidan, ustama daromadlarning bir qismini parallel ravishda yo'naltirish (qarindoshlashtirish) orqali erishiladi

d) birinchidan, aholining kam ta'minlangan tabaqalariga, shuningdek, zararga ishlayotgan yoki past rentabelli korxonalariga ma'lum bir imtiyozlarni taqdim etish, ikkinchidan, ustama daromadlarning bir qismini qarama-qarshi yo'nalishda yo'naltirish (begonalashtirish) orqali erishiladi

5.2.46. Davlat daromadlarining olinishini quyidagilarga ta'sir etishi mumkin deb ajratib ko'rsatsa bo'ladi ...

a) baholarni shakllantirishga (bu, asosan, to'g'ri (bevosita) soliqlar); ishlab chiqarish xarajatlariga (mol-mulkning qiymatidan, iste'mol fondidan olinadigan soliqlar, sotsial xarakterdagi nobyudjet fondlarga ajratmalar); jamg'armalar hajmiga (investitsion imtiyozlar); bandlilik va shaxsiy iste'molga (mehnat haqi fondidan olinadigan soliqlar, aholi bandlik fondiga ajratmalar va h.k.lar)

b) baholarni shakllantirishga (bu, asosan, egri (bilvosita) soliqlar); ishlab chiqarish xarajatlariga (foydadan, iste'mol fondidan olinadigan soliqlar, sotsial xarakterdagi nobyudjet fondlarga ajratmalar); jamg'armalar hajmiga (investitsion imtiyozlar); bandlilik va shaxsiy iste'molga (mehnat haqi fondidan olinadigan soliqlar, aholi bandlik fondiga ajratmalar va h.k.lar)

c) baholarni shakllantirishga (bu, asosan, egri (bilvosita) soliqlar); ishlab chiqarish xarajatlariga (mol-mulkning qiymatidan, iste'mol fondidan olinadigan soliqlar, sotsial xarakterdagi nobyudjet fondlarga ajratmalar); jamg'armalar hajmiga (investitsion imtiyozlar); bandlilik va shaxsiy iste'molga (qo'shilgan qiymatdan olinadigan soliqlar, aholi bandlik fondiga ajratmalar va h.k.lar)

d) baholarni shakllantirishga (bu, asosan, egri (bilvosita) soliqlar); ishlab chiqarish xarajatlariga (mol-mulkning qiymatidan, iste'mol fondidan olinadigan soliqlar, sotsial xarakterdagi nobyudjet fondlarga ajratmalar); jamg'armalar hajmiga (investitsion imtiyozlar); bandlilik va shaxsiy iste'molga (mehnat haqi fondidan olinadigan soliqlar, aholi bandlik fondiga ajratmalar va h.k.lar)

5.2.47. Davlat daromadlarining barchasi u yoki bu darajada ...

a) takror ishlab chiqarish subyektlarining sotsial-iqtisodiy faoliyatini tartibga solib, ijtimoiy munosabatlarning barcha turlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi, albatta. Shuning uchun ularning iqtisodiy ko'rsatkichlarning ma'lum bir guruhiga

ustuvor ta'siri yo'nalishi bo'yicha klassifikatsiya qilinishi shartli xarakterga egadir

b) takror ishlab chiqarish subyektlarining sotsial-iqtisodiy faoliyatini tartibga solmasa-da, ijtimoiy munosabatlarning barcha turlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi, albatta. Shuning uchun ularning iqtisodiy ko'rsatkichlarning ma'lum bir guruhiga ustuvor ta'siri yo'nalishi bo'yicha klassifikatsiya qilinishi shartli xarakterga egadir

c) takror ishlab chiqarish subyektlarining sotsial-iqtisodiy faoliyatini tartibga solmaydi va ijtimoiy munosabatlarning barcha turlariga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi, albatta. Shuning uchun ularning iqtisodiy ko'rsatkichlarning ma'lum bir guruhiga ustuvor ta'siri yo'nalishi bo'yicha klassifikatsiya qilinishi shartli xarakterga egadir

d) takror ishlab chiqarish subyektlarining sotsial-iqtisodiy faoliyatini tartibga solib, ijtimoiy munosabatlarning barcha turlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi, albatta. Shuning uchun ularning iqtisodiy ko'rsatkichlarning ma'lum bir guruhiga ustuvor ta'siri yo'nalishi bo'yicha klassifikatsiya qilinishi doimiy xarakterga egadir

5.2.48. Davlat daromadlari ko'rinishlari va ularni undirish mexanizmlarining xilma-xilligi ...

a) davlatga ma'lum bir tovarlar va xizmatlarga bo'lgan talabni maqsadli yo'nalishda tartibga solish, eng samarali texnologiyalar, import mahsulotlari va h.k.larni tanlashga imkoniyat yaratadi

b) davlatga ma'lum bir tovarlar va xizmatlarga bo'lgan talabni maqsadli yo'nalishda tartibga solish, eng samarali texnologiyalar, eksport mahsulotlari va h.k.larni tanlashga imkoniyat yaratadi

c) davlatga ma'lum bir tovarlar va xizmatlarga bo'lgan taklifni maqsadli yo'nalishda tartibga solish, eng samarali texnologiyalar, import mahsulotlari va h.k.larni tanlashga imkoniyat yaratadi

d) davlatga ma'lum bir tovarlar va xizmatlarga bo'lgan taklifni maqsadli yo'nalishda tartibga solish, har qanday tex-

nologiyalar, import mahsulotlari va h.k.larni tanlashga imkoniyat yaratadi

5.2.49. Zamonaviy davlatlarning ko'pchiligida markazlashtirilgan pul oqimlarining katta qismi ...

- a) soliqlar yordamida shakllantiriladi
- b) bojxona bojlari yordamida shakllantiriladi
- c) oltin-valyuta zaxiralari yordamida shakllantiriladi
- d) kredit resurslari yordamida shakllantiriladi

5.2.50. Soliqlar umumiy darajasining global pasaytirilishi ...

a) shunga mos ravishda sof daromadlar, talab, bandlikning pasayishiga olib kelsa, tadbirkorlik tashabbusini faollashtirsa, ularning oshirilishi esa bozor konyunkturasini «muzlatish»ning ishonchli vositasidir

b) sof daromadlar, talab, bandlikning oshishiga olib kelsa, tadbirkorlik tashabbusini faollashtirsa, ularning oshirilishi esa bozor konyunkturasini «muzlatish»ning ishonchli vositasidir

c) sof daromadlar, talab, bandlikning oshishiga olib kelsa-da, afsuski, tadbirkorlik tashabbusini faollashtirmaydi, ularning oshirilishi esa bozor konyunkturasini «yumshatish»ning ishonchli vositasidir

d) sof daromadlar, talab, bandlikning oshishiga olib kelsa, tadbirkorlik tashabbusini faollashtirsa, ularning oshirilishi esa bozor konyunkturasini «yumshatish»ning ishonchli vositasidir

5.2.51. Soliqlarning har bir konkret turi ...

a) sotsial-iqtisodiy jarayonlarni tartibga keltirishning taqaballashtirilgan yo'nalishiga ega emas

b) sotsial-iqtisodiy jarayonlarni tartibga keltirishning taqaballashtirilgan yo'nalishiga ega

c) sotsial-iqtisodiy jarayonlarni tartibga keltirishning balanslashtirilgan yo'nalishiga ega

d) sotsial-iqtisodiy jarayonlarni tartibga keltirishning balanslashtirilgan yo'nalishiga ega emas

5.2.52. Sotsial-madaniy soha xo'jalik hisobidagi muassasalarining soliqlardan ozod qilinishi yoki ularga ko'pgina soliq imtiyozlarining taqdim etilishi...

a) jamiyatning madaniy-ma'rifiy salohiyatini oshirmasada, uning axloqiy sog'lig'i mustahkamlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatishi mumkin

b) jamiyatning madaniy-ma'rifiy salohiyatini oshirishga, uning axloqiy sog'lig'i mustahkamlanishiga o'z ta'sirini ko'rsatishi mumkin

c) jamiyatning madaniy-ma'rifiy salohiyatini pasaytirib, uning axloqiy sog'lig'i mustahkamlanishiga o'z salbiy ta'sirini ko'rsatishi mumkin

d) jamiyatning madaniy-ma'rifiy salohiyatini pasaytirib, uning axloqiy sog'lig'i mustahkamlanishiga o'z ijobiy ta'sirini ko'rsatishi mumkin

5.2.53. Aholi daromadlari va mol-mulkini soliqqa tortishda sotsial yo'naltirilganlikning kuchaytirilishi (soliq bazasi va soliq stavkalarining ko'p bolali oilalar, nogironlar va faxriylar uchun kamaytirilishi)...

a) o'zining mohiyati jihatidan shu maqsadlar uchun davlat daromadlarining ko'paytirilishini anglatib, jamiyat tuzumining sotsial barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi

b) o'zining mohiyati jihatidan shu maqsadlar uchun davlat xarajatlarining kamayganligini anglatib, jamiyat tuzumining sotsial barqarorligini ta'minlashga xizmat qilmaydi

c) o'zining mohiyati jihatidan shu maqsadlar uchun davlat xarajatlarining ko'paytirilishini anglatib, jamiyat tuzumining sotsial barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi

d) o'zining mohiyati jihatidan shu maqsadlar uchun davlat xarajatlarining o'zgarmasdan qolganligini anglatib, jamiyat tuzumining sotsial barqarorligini ta'minlashga xizmat qilmaydi

5.2.54. Korporatsiyalar taqsimlanmagan foydasi va ak-siya egalariga to'lanadigan dividendlarni soliqqa tortishda tabaqalashtirilgan holda yondashish...

a) ularning daromadidagi nisbatni o'zgartiradi

- b) ularning xarajatidagi nisbatni o'zgartiradi
- c) ularning foydasidagi nisbatni o'zgartiradi
- d) ularning tannarxidagi nisbatni o'zgartiradi

5.2.55. Korporatsiyalar taqsimlanmagan foydasiga tegishli bo'lgan stavkalarining kamaytirilishi, bir vaqtning o'zida, aksiya egalariga to'lanadigan dividendlarning yuqoriroq stavkalarda soliqqa tortilishi...

a) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlarini kamaytiradi, uzoq muddatli istiqbolda esa hatto kompaniya haqiqiy egalari tarkibining o'zgarishiga ham olib kelishi mumkin

b) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlarini oshiradi, lekin uzoq muddatli istiqbolda kompaniya haqiqiy egalari tarkibining o'zgarishiga olib kelolmaydi

c) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlarini oshiradi, uzoq muddatli istiqbolda esa hatto kompaniya haqiqiy egalari tarkibining o'zgarishiga ham olib kelishi mumkin

d) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlarini o'zgartirolmaydi, shunga mos ravishda hatto uzoq muddatli istiqbolda ham kompaniya haqiqiy egalari tarkibining o'zgarishiga olib kelolmaydi

5.2.56. Agar korporatsiya taqsimlanmagan foydasiga nisbatan soliqlar oshirilsa va dividendlarga nisbatan ular kamaytirilsa ...

a) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlari oshadi, uzoq muddatli istiqbolda esa kompaniya haqiqiy egalari tarkibi ham o'zgarmasdan qolaveradi

b) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlari kamayadi, uzoq muddatli istiqbolda esa kompaniya haqiqiy egalari tarkibi ham o'zgaradi

c) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlari o'zgarmaydi, uzoq muddatli istiqbolda esa kompaniya haqiqiy egalari tarkibi ham o'zgarmasdan qolaveradi

d) o'z-o'zini moliyalashtirishning imkoniyatlari kamayadi, uzoq muddatli istiqbolda esa kompaniya haqiqiy egalari tarkibi ham o'zgarmasdan qolaveradi

5.2.57. Mehnatga mo'ljallangan xarajatlarning yuqori darajada soliqqa tortilishi...

a) ishlab chiqarish kapital sig'imi kamayishini foydali qilib qo'yadi

b) ishlab chiqarish kapital sig'imi o'zgarmasligini foydali qilib qo'ymaydi

c) ishlab chiqarish kapital sig'imi oshirilishini foydali qilib qo'ymaydi

d) ishlab chiqarish kapital sig'imi oshirilishini foydali qilib qo'yadi

5.2.58. Korxonada mol-mulkiga nisbatan soliqlarning o'sishi...

a) xo'jalik yurituvchi subyektlarni kapital texnikaviy tuzilishining pasaytirilishi tomon yetaklamaydi

b) xo'jalik yurituvchi subyektlarni kapital texnikaviy tuzilishining oshirilishi tomon yetaklaydi

c) xo'jalik yurituvchi subyektlarni kapital texnikaviy tuzilishining o'zgarmasligi tomon yetaklamaydi

d) xo'jalik yurituvchi subyektlarni kapital texnikaviy tuzilishining pasaytirilishi tomon yetaklaydi

5.2.59. Davlat boji...

a) bitimlarning sodir bo'lishidan manfaatdor bo'lgan u yoki bu shaxslar uchun yuridik xizmatlarning mumkinligini tartibga solishga imkon beradi

b) bitimlarning sodir bo'lishidan manfaatdor bo'lgan u yoki bu shaxslar uchun yuridik xizmatlarning mumkinligini tartibga solishga imkon bermaydi

c) bitimlarning sodir bo'lishidan manfaatdor bo'lmagan u yoki bu shaxslar uchun yuridik xizmatlarning mumkinligini tartibga solishga imkon beradi

d) bitimlarning sodir bo'lishidan manfaatdor bo'lmagan u yoki bu shaxslar uchun yuridik xizmatlarning mumkinligini tartibga solishga imkon bermaydi

5.2.60. Bojxona bojlari...

a) milliy va xorijiy ishlab chiqaruvchilarning raqobatbardoshligiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

b) milliy va xorijiy ishlab chiqaruvchilarning raqobatbardoshligiga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi

c) faqat milliy ishlab chiqaruvchilarning raqobatbardoshligiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

d) faqat xorijiy ishlab chiqaruvchilarning raqobatbardoshligiga o'z ta'sirini ko'rsatadi

5.2.61. Bojxona bojlari oshgan paytda ...

a) tovarlar qimmatlashadi va tashqi savdo aylanmasi qisqaradi

b) tovarlar arzonlashadi, shunga mos ravishda tashqi savdo aylanmasi ham qisqaradi

c) tovarlar qimmatlashadi, shunga mos ravishda tashqi savdo aylanmasi ham oshadi

d) tovarlar arzonlashadi va tashqi savdo aylanmasi oshadi

5.2.62. Bojxona bojlarining pasaytirilishi va bekor qilinishi ...

a) tashqi savdoning kengayishiga, baholar o'sishining tezlashuviga, ichki va dunyo bozorlarida raqobatning kuchayishiga olib keladi

b) tashqi savdoning kengayishiga, baholar o'sishining sekinlashuviga, ichki va dunyo bozorlarida raqobatning kuchayishiga olib keladi

c) tashqi savdoning kengayishiga, baholar o'sishining sekinlashuviga, ichki va dunyo bozorlarida raqobatning susayishiga olib keladi

d) tashqi savdoning torayishiga, baholar o'sishining sekinlashuviga, ichki va dunyo bozorlarida raqobatning susayishiga olib keladi

5.2.63. Shartli-doimiy (qat'iylashtirilgan) soliqlarning (masalan, korxonaning mol-mulkidan olinadigan soliqlar, yakka tartibdagi mehnat faoliyati bilan shug'ullanadigan shaxslardan olinadigan qat'iy soliq va boshqalar) iqtisodiy tavsifi ...

a) tannarxning shartli-doimiy xarajatlari bilan bir xil emas, chunki ularning miqdori ishlab chiqarish va sotuvning darajasiga bog'liq emas

b) tannarxning shartli-doimiy xarajatlari bilan bir xildir, ya'ni ularning miqdori ishlab chiqarish va sotuvning darajasiga bog'liq emas

c) tannarxning shartli-doimiy xarajatlari bilan bir xildir, ya'ni ularning miqdori ham ishlab chiqarish va sotuvning darajasiga bog'liq

d) tannarxning shartli-doimiy xarajatlari bilan har xildir, ya'ni ularning miqdori ishlab chiqarish va sotuvning darajasiga bog'liq

5.2.64. Yuridik shaxslar zimmasiga yuklangan jami soliq yukidagi ularning salmog'i faoliyat hajmining o'sishiga proporsional ravishda pasayadi. Bu, bir tomondan...

a) zararga ishlayotgan ishlab chiqarishlarning vayron bo'lishini sekinlashtirsa, ikkinchi tomondan, hayotchan sektorga qo'shimcha erkinlik va afzallik ato etadi, ishbilarmonlik faolligi va kapitallarning kam samarali qo'llanilayotgan sohalardan yuqori samarali qo'llanilishi mumkin bo'lgan sohalarga oqib o'tishini rag'batlantiruvchi omilga aylanadi

b) zararga ishlayotgan ishlab chiqarishlarning vayron bo'lishini tezlatrsa, ikkinchi tomondan, hayotchan sektorga qo'shimcha erkinlik va afzallik ato etadi, ishbilarmonlik faolligi va kapitallarning kam samarali qo'llanilayotgan sohalardan yuqori samarali qo'llanilishi mumkin bo'lgan sohalarga oqib o'tishini rag'batlantiruvchi omilga aylanadi

c) zararga ishlayotgan ishlab chiqarishlarning vayron bo'lishini tezlatrsa, ikkinchi tomondan, hayotchan sektorga qo'shimcha erkinlik va afzallik ato etmaydi, ishbilarmonlik faolligi va kapitallarning kam samarali qo'llanilayotgan sohalardan yuqori samarali qo'llanilishi mumkin bo'lgan sohalarga oqib o'tishini rag'batlantiruvchi omilga aylanadi

d) zararga ishlayotgan ishlab chiqarishlarning vayron bo'lishini tezlatrsa, ikkinchi tomondan, hayotchan sektorga qo'shimcha erkinlik va afzallik ato etadi, ishbilarmonlik faolligi va kapitallarning yuqori samarali qo'llanilayotgan soha-

lardan kam samarali qo'llanilishi mumkin bo'lgan sohalarga oqib o'tishini rag'batlantiruvchi omilga aylanadi

5.2.65. Shartli-doimiy soliqlarni o'rnatish (belgilash)da tarmoq xususiyatlarining inkor etilishi, xususan ...

a) rentabellik normasining tabiiy yuqoriligi bilan xarakterlanadigan faoliyat turlari va resurs sig'imli ishlab chiqarishlar uchun imtiyozlardan voz kechish, sotsial qarama-qarshiliklarning kuchayishiga olib keladi

b) rentabellik normasining tabiiy pastligi bilan xarakterlanadigan faoliyat turlari va resurs sig'imli ishlab chiqarishlar uchun imtiyozlarni berish, sotsial qarama-qarshiliklarning kuchayishiga olib keladi

c) rentabellik normasining tabiiy pastligi bilan xarakterlanadigan faoliyat turlari va resurs sig'imli ishlab chiqarishlar uchun imtiyozlardan voz kechish, sotsial qarama-qarshiliklarning kuchayishiga olib keladi

d) rentabellik normasining tabiiy pastligi bilan xarakterlanadigan faoliyat turlari va resurs sig'imli ishlab chiqarishlar uchun imtiyozlardan voz kechish, sotsial qarama-qarshiliklarning kuchayishiga olib kelmaydi

5.2.66. Shartli-doimiy (qat'iy) soliqlarning undirilishi ...

a) konkret ishlab chiqaruvchilar iqtisodiy faoliyatining natijalariga bog'liq bo'lganligi uchun davlat byudjeti daromadlari ma'lum bir qismining to'ldirilishini kafolatlaydi

b) konkret ishlab chiqaruvchilar iqtisodiy faoliyatining natijalariga bog'liq bo'lmaganligi uchun davlat byudjeti daromadlari ma'lum bir qismining to'ldirilishini kafolatlamaydi

c) konkret ishlab chiqaruvchilar iqtisodiy faoliyatining natijalariga bog'liq bo'lmaganligi uchun davlat byudjeti daromadlari ma'lum bir qismining to'ldirilishini kafolatlaydi

d) konkret ishlab chiqaruvchilar iqtisodiy faoliyatining natijalariga bog'liq bo'lganligi uchun davlat byudjeti daromadlari ma'lum bir qismining to'ldirilishini kafolatlamaydi

5.2.67. Shakllangan kapital strukturasi nisbatan pul mablag'larini shartli-o'zgaruvchan tartibda umumdavlat fondiga olinishi...

a) konservativ bo'lmasa-da, biroq bu narsa soliq to'lovchilarning ish faolligi bilan to'g'ridan to'g'ri bog'langan

b) konservativ bo'lsa-da, biroq bu narsa soliq to'lovchilarning ish faolligi bilan to'g'ridan to'g'ri bog'lanmagan

c) konservativ bo'lsa-da, biroq bu narsa soliq to'lovchilarning ish faolligi bilan to'g'ridan to'g'ri bog'langan

d) konservativ bo'lmasa-da, biroq bu narsa soliq to'lovchilarning ish faolligi bilan to'g'ridan to'g'ri bog'lanmagan

5.2.68. Takror ishlab chiqarish subyektlarining faoliyati qancha samarali bo'lsa...

a) ulardan olinishi (undirilishi) lozim bo'lgan shartli-o'zgaruvchan soliqlarning (masalan, foydadan olinadigan soliqning miqdori) o'lchami shuncha past bo'ladi

b) ulardan olinishi (undirilishi) lozim bo'lgan shartli-o'zgaruvchan soliqlarning (masalan, foydadan olinadigan soliqning miqdori) o'lchami shuncha o'zgarmas bo'ladi

c) ulardan olinishi (undirilishi) lozim bo'lgan shartli-o'zgaruvchan soliqlarning (masalan, foydadan olinadigan soliqning miqdori) o'lchami shuncha o'zgaruvchan bo'ladi

d) ulardan olinishi (undirilishi) lozim bo'lgan shartli-o'zgaruvchan soliqlarning (masalan, foydadan olinadigan soliqning miqdori) o'lchami shuncha yuqori bo'ladi

5.2.69. Agar shartli-o'zgaruvchan soliqlarni undirish mexanizmi tadbirkorlik tashabbusining deyarli bil xil yoki proporsional darajadagi yuklamasini ta'minlashga imkon bersa (boshqacha aytganda, davlat oldida soliq to'lovchilar majburiyatlarining nisbiy tengligiga erishilsa), u holda...

a) bu narsa, shak-shubhasiz, sotsial qarama-qarshiliklarni va bosimni keskinlashtiradi

b) bu narsa, shak-shubhasiz, sotsial qarama-qarshiliklarni va bosimni o'zgaruvchan qilib qo'yadi

c) bu narsa, shak-shubhasiz, sotsial qarama-qarshiliklarni va bosimni yumshatadi

d) bu narsa, shak-shubhasiz, sotsial qarama-qarshiliklarni va bosimni o'zgarishsiz qoldiradi

5.2.70. Davlat daromadlari va davlat xarajatlari moliya mazmunini namoyon etuvchilar sifatida iqtisodiyotda va sotsial sohada sodir bo'layotgan jarayonlarga juda kuchli ta'sir o'tkazib, ularning...

a) dinamikasi va yo'nalishini keskin o'zgartirib yubormasligi mumkin

b) dinamikasi va yo'nalishini keskin o'zgartirib yuborishi mumkin

c) dinamikasi va yo'nalishini barqaror darajada ushlab turishi mumkin

d) dinamikasi va yo'nalishini barqaror darajada ushlab turmasligi mumkin

5.2.71. Byudjet yordamida tartibga solish (makro- va mikroko'rsatkichlarga faqat markaziy byudjet daromadlari va xarajatlarining kompleks siyosatini o'zgartirish orqali) moliyaviy tartibga solishning barcha sohasini...

a) qamrab ololmaydi. Chunki taqsimlash va qayta taqsimlashda moliya tizimi har bir fondining ta'siri tartibga soluvchi bo'lishi kerak

b) qamrab oladi. Chunki taqsimlash va qayta taqsimlashda moliya tizimi har bir fondining ta'siri tartibga soluvchi bo'lishi kerak

c) qamrab ololmaydi. Chunki taqsimlash va qayta taqsimlashda moliya tizimi har bir fondining ta'siri tartibga soluvchi bo'lmasligi kerak

d) qamrab oladi. Chunki taqsimlash va qayta taqsimlashda moliya tizimi har bir fondining ta'siri tartibga soluvchi bo'lmasligi kerak

5.2.72. Hozirgi paytda rivojlangan mamlakatlarda nobyudjet va maxsus fondlar birgalikda markaziy byudjetlar hajmining...

a) 1/3 qismidan 1/2 qismigachasini tashkil etmoqda.

Qolaversa, bu yerda yana ikkita muhim yo'nalishlar ham mavjud. Bular byudjet profitsitining tarkibiy tuzilmasini shakllantirish va byudjetlararo munosabatlarni tartibga solishdir

b) $1/3$ qismidan $1/2$ qismigachasini tashkil etmoqda. Qolaversa, bu yerda yana ikkita muhim yo'nalishlar ham mavjud. Bular byudjet defitsitining tarkibiy tuzilmasini shakllantirish va byudjetlararo munosabatlarni tartibga solishdir

c) $1/3$ qismidan $1/2$ qismigachasini tashkil etmoqda. Qolaversa, bu yerda yana ikkita muhim yo'nalishlar ham mavjud. Bular byudjet profitsitining tarkibiy tuzilmasini o'zgartirish va byudjetlararo munosabatlarni tartibga solishdir

d) $1/3$ qismidan $1/2$ qismigachasini tashkil etmoqda. Qolaversa, bu yerda yana ikkita muhim yo'nalishlar ham mavjud. Bular byudjet defitsitining tarkibiy tuzilmasini shakllantirish va byudjetlararo munosabatlarni o'z holiga qo'yib qo'yishdir

5.2.73. Sotsial-iqtisodiy jarayonlarni moliyaviy tartibga solish deb nimaga aytiladi?

a) takror ishlab chiqarish parametrlarini o'zgartirish (korrektirovka qilish) maqsadida iqtisodiy munosabatlarning barcha aspekt (yo'nalish)laridan foydalanish bo'yicha davlat tomonidan tashkil qilinadigan faoliyatga

b) takror ishlab chiqarish parametrlarini o'zgartirish (korrektirovka qilish) maqsadida moliyaviy munosabatlarning ayrim aspekt (yo'nalish)laridan foydalanish bo'yicha davlat tomonidan tashkil qilinadigan faoliyatga

c) takror ishlab chiqarish parametrlarini o'zgartirish (korrektirovka qilish) maqsadida moliyaviy munosabatlarning barcha aspekt (yo'nalish)laridan foydalanish bo'yicha davlat tomonidan tashkil qilinadigan faoliyatga

d) takror ishlab chiqarish parametrlarini o'zgartirmaslik (korrektirovka qilmaslik) maqsadida moliyaviy munosabatlarning ayrim aspekt (yo'nalish)laridan foydalanish bo'yicha davlat tomonidan tashkil qilinadigan faoliyatga

5.2.74. Sotsial-iqtisodiy jarayonlarni moliyaviy tartibga solish ...

a) kishilik jamiyatining sun'iy taraqqiyoti natijasida dunyoga kelgan hamda iqtisodiyot va sotsial soha sog'lom faoliyat ko'rsatishining ajralmas qismi (sharti) hisoblanadi

b) kishilik jamiyatining tabiiy taraqqiyoti natijasida dunyoga kelgan bo'lsa-da, u iqtisodiyot va sotsial soha sog'lom faoliyat ko'rsatishining ajralmas qismi (sharti) hisoblanmaydi

c) kishilik jamiyatining iqtisodiy taraqqiyoti natijasida dunyoga kelgan bo'lishiga qaramasdan, iqtisodiyot va sotsial soha sog'lom faoliyat ko'rsatishining ajralmas qismi (sharti) hisoblanmaydi

d) kishilik jamiyatining tabiiy taraqqiyoti natijasida dunyoga kelgan hamda iqtisodiyot va sotsial soha sog'lom faoliyat ko'rsatishining ajralmas qismi (sharti) hisoblanadi

5.2.75. Moliyaviy tartibga solishning ...

a) obyekt davlat tuzilmalari bo'lsa, uning subyekti ijtimoiy tizim ishtirokchilarining daromadlari va xarajatlaridir

b) subyekti davlat hokimiyat organlari bo'lsa, uning obyekt iqtisodiy tizim ishtirokchilarining daromadlari va xarajatlaridir

c) subyekti davlat tuzilmalari bo'lsa, uning obyekt ijtimoiy tizim ishtirokchilarining daromadlari va xarajatlaridir

d) obyekt davlat idoralari bo'lsa, uning obyekt moddiy tizim ishtirokchilarining daromadlari va xarajatlaridir

5.2.76. Moliyaviy tartibga solish jarayonida yechiladigan asosiy vazifa nima?

a) makro- va mikro darajada jamiyat ehtiyojlarining minimal qondirilishini ta'minlaydigan jamg'armalarni taqsimlashning proporsiyalarini o'rnatish

b) makro- va mikro darajada jamiyat ehtiyojlarining maksimal qondirilishini ta'minlaydigan jamg'armalarni taqsimlashning proporsiyalarini o'rnatish

c) makro- va mikro darajada jamiyat ehtiyojlarining o'rta darajada qondirilishini ta'minlaydigan jamg'armalarni taqsimlashning proporsiyalarini o'rnatish

d) makro- va mikrodarajada jamiyat ehtiyojlarining maksimal qondirilishini ta'minlaydigan daromadlarni taqsimlashning proporsiyalarini o'rnatish

5.2.77. Moliyaviy tartibga solish jarayonida yechiladigan asosiy vazifa ...

a) shaxsiy, jamoa va ijtimoiy manfaatlar, qadriyatlar va boyliklarning oqilona inobatga olinishini ko'zda tutadi va samarali ishlayotgan bozor mexanizmi bilan davlatning ta'siri tizimini qo'shish muammolarining moliyaviy aspekti (yo'nalishi)ni aks ettiradi

b) shaxsiy, jamoa va ijtimoiy manfaatlar, qadriyatlar va boyliklarning inobatga olinishini ko'zda tutadi va samarali ishlayotgan bozor mexanizmi bilan davlatning ta'siri tizimini qo'shish muammolarining moliyaviy aspekti (yo'nalishi)ni aks ettiradi

c) shaxsiy, jamoa va ijtimoiy manfaatlar, qadriyatlar va boyliklarning oqilona inobatga olinishini ko'zda tutmasa-da, samarali ishlayotgan bozor mexanizmi bilan davlatning ta'siri tizimini qo'shish muammolarining moliyaviy aspekti (yo'nalishi)ni aks ettiradi

d) shaxsiy, jamoa va ijtimoiy manfaatlar, qadriyatlar va boyliklarning oqilona inobatga olinishini ko'zda tutadi, lekin samarali ishlayotgan bozor mexanizmi bilan davlatning ta'siri tizimini qo'shish muammolarining moliyaviy aspekti (yo'nalishi)ni aks ettirmaydi

5.2.78. Bozor xo'jaligining moliyaviy regulyator (tartibga soluvchi)lariga nimalar kiradi?

a) byudjetga solikli va nosolikli to'lovlar; moliyaviy imtiyozlar va sanksiyalar

b) byudjet tashkilotlarining ekspluatatsion xarajatlari; umumiy va maqsadli subsidiyalar, shu jumladan, davlat buyurtmalarini to'lashga mo'ljallanganlari

c) nobyudjet fondlarning daromadlari va xarajatlari; davlat korxonalar va tashkilotlarining daromadlari va xarajatlari

d) barcha javoblar to'g'ri

5.2.79. Moliyaviy ta'sir ko'rsatishga tartibga solishning qanday ko'rinish (shakl)lari xos?

a) to'g'ridan to'g'ri (bevosita)

b) egri (bilvosita)

c) aralash

d) barcha javoblar to'g'ri

5.2.80. Moliyaviy ta'sir ko'rsatishning to'g'ridan to'g'ri (bevosita) tartibga solish shakllari nimalar orqali namoyon bo'ladi?

a) to'g'ri (bevosita) umumdavlat soliqlarini undirish yordamida; taraqqiyot byudjetidan xarajatlarni moliyalashtirish jarayonida

b) byudjet va markazlashtirilgan nobyudjet fondlarga soliqlar va to'lovlar stavkalarini oshirilgan yoki kamaytirilgan tarzda qo'llash yo'li bilan

c) davlat xarajatlarining normativlari o'lchamini o'zgartirish orqali; moliyaviy intizomni buzganligi uchun jarimalar, penyalarni undirish natijasida

d) barcha javoblar to'g'ri

5.2.81. Moliyaviy ta'sir ko'rsatishning to'g'ridan to'g'ri (bevosita) tartibga solish shakllari...

a) takror ishlab chiqarish obyektlari daromadlarining darajasini va bozor konyunkturasini to'g'ridan to'g'ri (bevosita) o'zgartiradi

b) takror ishlab chiqarish subyektlari xarajatlarining darajasini va bozor infratuzilmasini to'g'ridan to'g'ri (bevosita) o'zgartirmaydi

c) takror ishlab chiqarish subyektlari daromadlarining darajasini va bozor konyunkturasini to'g'ridan to'g'ri (bevosita) o'zgartiradi

d) takror ishlab chiqarish obyektlari xarajatlarining darajasini va bozor infratuzilmasini to'g'ridan to'g'ri (bevosita) o'zgartiradi

5.2.82. Tartibga solishning egri (bilvosita) shakllari o'z ichiga nimalarni oladi?

a) davlat tomonidan egri (bilvosita) soliqqa tortish

- b) davlat joriy xarajatlarini amalga oshirish
- c) davlat kelgusi xarajatlarini amalga oshirish
- d) «a» va «b» javoblar to'g'ri

5.2.83. Moliyaviy ta'sir ko'rsatishning aralash shakllari orasidan nimalarni alohida ajratib ko'rsatish mumkin?

- a) mahalliy soliqlar; byudjetga nosoliqlik to'lovlar tizimi
- b) faoliyatning alohida turlari va tadbirlarni imtiyozli soliqqa tortish hamda imtiyozli moliyalashtirish
- c) davlat korxonalari va tashkilotlari fondlari hamda markazlashtirilmagan nobyudjet fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish normativlari
- d) barcha javoblar to'g'ri

5.2.84. Davlat daromadlari va davlat xarajatlarining konkret turlari, ularni jalb (mobilizatsiya) qilish va taqdim etish metodlari moliyaviy tartibga solishning...

- a) tashkiliy tomonlari bilan birgalikda uning usullarini ham o'zida mujassam etadi
- b) iqtisodiy tomonlari bilan birgalikda uning shakllarini ham o'zida mujassam etadi
- c) tashkiliy tomonlari bilan birgalikda uning prinsiplarini ham o'zida mujassam etadi
- d) moliyaviy tomonlari bilan birgalikda uning asoslarini ham o'zida mujassam etadi.

5.2.85. Moliyaviy tartibga solish ta'sirining xarakterini nimalar belgilab beradi?

- a) mablag'larni undirish (olish) va moliyalashtirishni taqdim etishning konkret shakllari
- b) mablag'larni undirish (olish) va moliyalashtirishni taqdim etishning konkret prinsiplari
- c) mablag'larni undirish (olish) va moliyalashtirishni taqdim etishning konkret usullari
- d) mablag'larni undirish (olish) va moliyalashtirishni taqdim etishning konkret metodlari

5.2.86. Moliyaviy tartibga solishni amalga oshirish uchun tashkiliy imkoniyatlarni kimlar ta'minlaydi?

- a) iqtisodiy qonunchilik va hokimiyatning ijroiya organlari

b) moliyaviy qonunchilik va hokimiyatning vakolatsiz organlari

c) moliyaviy qonunchilik va hokimiyatning vakolatli organlari

d) siyosiy qonunchilik va hokimiyatning rahbar organlari

5.2.87. Moddiy ishlab chiqarish sohasida yaratilgan qiymatni taqsimlash jarayoniga kirib borib davlat moliyasi...

a) markazlashtirilmagan pul fondlarini shakllantirishga ham faol ta'sir ko'rsatadi. Bu narsa, o'z navbatida, mablag'larning individual doiraviy aylanishini ta'minlashga sharoit yaratib beradi

b) markazlashtirilgan pul fondlarini shakllantirishga ham faol ta'sir ko'rsatadi. Bu narsa, o'z navbatida, mablag'larning individual doiraviy aylanishini ta'minlashga sharoit yaratib beradi

c) markazlashtirilmagan pul fondlarini shakllantirishga yetarli darajada ta'sir ko'rsatmaydi. Bu narsa, o'z navbatida, mablag'larning umumiy doiraviy aylanishini ta'minlashga sharoit yaratib bermaydi

d) markazlashtirilgan pul fondlarini shakllantirishga yetarli darajada ta'sir ko'rsatmaydi. Bu narsa, o'z navbatida, mablag'larning umumiy doiraviy aylanishini ta'minlashga sharoit yaratib bermaydi

5.2.88. Moliyaviy tartibga solishdan tashqari davlat ta'sirini ta'minlashning qanday boshqa shakllari bo'lishi mumkin?

a) foizning darajasi; bojxona bojlarining darajasi

b) davlat korxonalari mahsulotining bahosi; valyuta kursi

c) pul massasining hajmi va tarkibiy tuzilmasi, ma'muriy-qonunchilik faoliyati va boshqalar

d) barcha javoblar to'g'ri

5.2.89. Moliyaviy tartibga solish uning boshqa shakllari bilan birgalikda ...

a) asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasida ijobiy o'zgarishlar bo'lishini ta'minlashi mumkin. Biroq amali-

yotda bu narsaning sodir bo'lishi ancha murakkab, u chuqur va har tomonlama nazariy ishlanmalar hamda murakkab matematik hisob-kitoblarga asoslanishni talab qiladi. Mazkur sohada bunday kompleks tadqiqotlarning mavjud emasligi, albatta, muvaffaqiyatsizlikka olib keladi. Bu yerda «baxtli bilet»ning tasodifan tanlanishi (topilishi) mutlaqo mumkin emas

b) asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasida salbiy o'zgarishlar bo'lishini ta'minlashi mumkin. Chunki amaliyotda bu narsaning sodir bo'lishi juda oson, u chuqur va har tomonlama nazariy ishlanmalar hamda murakkab matematik hisob-kitoblarga asoslanishni talab qiladi. Mazkur sohada bunday kompleks tadqiqotlarning mavjud emasligi, albatta, muvaffaqiyatsizlikka olib keladi. Bu yerda «baxtli bilet» tasodifan tanlanishi (topilishi) mumkin

c) asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasida ijobiy o'zgarishlar bo'lishini ta'minlashi mumkin. Chunki amaliyotda bu narsaning sodir bo'lishi juda oson, u chuqur va har tomonlama nazariy ishlanmalar hamda murakkab matematik hisob-kitoblarga asoslanishni talab qilmaydi. Mazkur sohada bunday kompleks tadqiqotlarning mavjud emasligi, albatta, muvaffaqiyatsizlikka olib keladi. Bu yerda «baxtli bilet»ning tasodifan tanlanishi (topilishi) mutlaqo mumkin emas

d) asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasida ijobiy o'zgarishlar bo'lishini ta'minlashi mumkin. Biroq amaliyotda bu narsaning sodir bo'lishi ancha murakkab, u chuqur va har tomonlama nazariy ishlanmalar hamda murakkab matematik hisob-kitoblarga asoslanishni talab qiladi. Mazkur sohada bunday kompleks tadqiqotlarning mavjud emasligi, albatta, muvaffaqiyatsizlikka olib kelavermaydi. Bu yerda «baxtli bilet» tasodifan tanlanishi (topilishi) mumkin

5.2.90. Moliyaviy tartibga solishning cheklangan ekanligi nimalarda namoyon bo'ladi?

a) YIMning hajmi va o'sish sur'atlarida; davlat undirmalarining iqtisodiy jihatdan yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan maksimal darajasida

- b) boshqa «aralash» regulyatorlarning ta'sirida
- c) ijobiy samaraning majburiy sharti sifatida siyosiy barqarorlik va puxta o'ylangan umumiy iqtisodiy strategiyaning (joriy va uzoq muddatli) mavjudligida
- d) barcha javoblar to'g'ri

NAZORAT SAVOLLARI

- ◆ Moliyaviy rejalashtirish deb nimaga aytiladi?
- ◆ «Moliyaviy rejalashtirish» tushunchasi o'z ichiga nimalarni oladi?
- ◆ Moliyaviy rejalashtirishning asosiy vazifalari nimalardan iborat?
- ◆ Moliyaviy rejalashtirish jarayonining qanday asosiy bosqichlarini ajratib ko'rsatish mumkin?
- ◆ Moliyaviy rejalarning qanday tur (ko'rinish)lari mavjud?
- ◆ Strategik moliyaviy reja, hech bo'lmaganda, qanday savollarga aniq javob bermog'i lozim?
- ◆ Joriy moliyaviy rejalashtirishning asosiy funksiyalari nimalardan iborat?
- ◆ Moliya tizimi alohida bo'g'inlarining nisbiy mustaqilligi nimalarni o'zida aks ettiruvchi moliyaviy rejalarning ishlab chiqilishi zarurligini belgilab beradi?
- ◆ Moliyaviy rejalashtirishning umumdavlat va hududiy darajalariga nimalar kiradi?
- ◆ Balansda aks ettirilayotgan aholining pul daromadlari o'zining manbasiga ko'ra qanday guruhlariga bo'linadi?
- ◆ Balansda aks ettirilayotgan aholining pul xarajatlari qanday guruhlardan iborat bo'ladi?
- ◆ Ma'lum bir muddatni qamrab olishiga qarab moliyaviy rejalalar qanday guruhlariga bo'linishi mumkin?
- ◆ Biznes-rejaning tarkibida moliyaviy reja qanday yo'nalishlar bo'yicha ishlab chiqiladi?
- ◆ Moliyaviy bashoratlash deb nimaga aytiladi?

- ◆ Nazariya va amaliyotda moliyaviy bashoratlash nimalarga ajratiladi?
- ◆ Moliyaviy bashoratlash jarayonida qanday turli metodlardan foydalaniladi?
- ◆ Moliyaviy rejalashtirishning metodi sifati moliyaviy dasturlashtirish nimalarning bo'lishini ko'zda tutadi?
- ◆ Sotsial-iqtisodiy jarayonlarga davlatning ta'siri qanday maqsadlar uchun zarur?
- ◆ Turli sotsial-iqtisodiy jarayonlarda moliya (moliyaviy tartibga solish)ning rolini to'liq idrok etish uchun nimalarni atroflicha tahlil qilib chiqmoq lozim?
- ◆ Davlatning transformatsion xarajatlari tarkibiga nimalar kiradi?
- ◆ Davlat xarajatlari sotsial munosabatlarning barqarorligini qo'llab-quvvatlab, ular jami talabning hajmi va tarkibiy tuzilmasiga qanday keskin ta'sir ko'rsatadi va bu narsa nimalarda namoyon bo'ladi?
- ◆ Umumiy tarzda davlat daromadlarining olinishini nimalarga ta'sir etishi mumkin deb ajratib ko'rsatsa bo'ladi?
- ◆ Bozor xo'jaligining moliyaviy regulyator (tartibga soluvchi)lariga nimalar kiradi?
- ◆ Moliyaviy ta'sir ko'rsatishga tartibga solishning qanday ko'rinish (shakl)lari xos?
- ◆ Moliyaviy ta'sir ko'rsatishning to'g'ridan to'g'ri (bevosita) tartibga solish shakli nimalar orqali namoyon bo'ladi?
- ◆ Tartibga solishning egri (bilvosita) shakllari o'z ichiga nimalarni oladi?
- ◆ Moliyaviy ta'sir ko'rsatishning aralash shakllari orasidan qandaylarini alohida ajratib ko'rsatish mumkin?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA TARTIBGA SOLISH****1. Moliyaviy rejalashtirish va bashoratlash**

1.1 - a	1.21 - a	1.41 - b	1.61 - a
1.2 - a	1.22 - a	1.42 - b	1.62 - b
1.3 - b	1.23 - d	1.43 - a	1.63 - a
1.4 - b	1.24 - c	1.44 - a	1.64 - b
1.5 - c	1.25 - b	1.45 - c	1.65 - a
1.6 - c	1.26 - a	1.46 - c	1.66 - b
1.7 - b	1.27 - a	1.47 - d	1.67 - c
1.8 - d	1.28 - b	1.48 - c	1.68 - d
1.9 - d	1.29 - b	1.49 - a	1.69 - c
1.10 - b	1.30 - c	1.50 - a	1.70 - b
1.11 - c	1.31 - c	1.51 - a	1.71 - a
1.12 - b	1.32 - d	1.52 - b	1.72 - a
1.13 - a	1.33 - a	1.53 - b	1.73 - c
1.14 - d	1.34 - a	1.54 - b	1.74 - d
1.15 - b	1.35 - b	1.55 - c	1.75 - b
1.16 - b	1.36 - b	1.56 - c	1.76 - a
1.17 - d	1.37 - c	1.57 - c	1.77 - b
1.18 - c	1.38 - c	1.58 - d	1.78 - a
1.19 - a	1.39 - d	1.59 - d	
1.20 - c	1.40 - d	1.60 - d	

2. Sotsial-iqtisodiy jarayonlarni moliyaviy tartibga solish

2.1 - b	2.24 - a	2.47 - a	2.70 - b
2.2 - c	2.25 - b	2.48 - a	2.71 - a
2.3 - a	2.26 - d	2.49 - a	2.72 - b
2.4 - d	2.27 - c	2.50 - b	2.73 - c
2.5 - c	2.28 - b	2.51 - b	2.74 - d
2.6 - d	2.29 - a	2.52 - b	2.75 - c
2.7 - a	2.30 - c	2.53 - c	2.76 - b
2.8 - b	2.31 - a	2.54 - c	2.77 - a
2.9 - c	2.32 - c	2.55 - c	2.78 - d
2.10 - a	2.33 - b	2.56 - d	2.79 - d
2.11 - b	2.34 - a	2.57 - d	2.80 - d
2.12 - c	2.35 - b	2.58 - d	2.81 - c
2.13 - d	2.36 - c	2.59 - a	2.82 - d
1.14 - c	2.37 - d	2.60 - a	2.83 - d
2.15 - a	2.38 - b	2.61 - a	2.84 - a
2.16 - b	2.39 - a	2.62 - b	2.85 - b
2.17 - c	2.40 - a	2.63 - b	2.86 - c
2.18 - b	2.41 - b	2.64 - b	2.87 - a
2.19 - d	2.42 - b	2.65 - c	2.88 - d
2.20 - a	2.43 - c	2.66 - c	2.89 - a
2.21 - b	2.44 - c	2.67 - c	2.90 - d
2.22 - c	2.45 - d	2.68 - d	
2.23 - a	2.46 - d	2.69 - c	

6-BOB.

MOLIYAVIY NAZORAT

6.1. MOLIYAVIY NAZORAT: MAZMUNI, SOHALARI, OBYEKTI, PREDMETI, TIZIMI, VAZIFALARI, PRINSIPLARI

6.1.1. Moliyaviy nazorat iqtisodiy kategoriya sifatida moliyaga obyektiv xos bo'lgan ...

- a) taqsimlash xususiyatining amalda namoyon bo'lishidir
- b) nazorat xususiyatining amalda namoyon bo'lishidir
- c) qayta taqsimlash xususiyatining amalda namoyon bo'lishidir
- d) nazorat xususiyatining rejada namoyon bo'lishidir

6.1.2. Moliyaviy nazoratni qanday ikki yo'nalish (aspekt)da qarash maqsadga muvofiq?

a) barcha iqtisodiy subyektlarning moliyaviy qonunchilik va moliyaviy intizomga rioya qilishi ustidan umumiy tashkil etilgan nazorat organlarining qattiq reglamentatsiya qilingan (tartibga solingan) faoliyati; moliyaviy operatsiyalarning samaradorligi va maqsadga muvofiqligini ta'minlash maqsadida makro- va mikrodarajada moliya hamda pul oqimlarini boshqarishning ajralmas elementi

b) barcha iqtisodiy subyektlarning moliyaviy qonunchilik va moliyaviy intizomga rioya qilishi ustidan maxsus tashkil etilgan nazorat organlarining qattiq reglamentatsiya qilingan (tartibga solingan) faoliyati; moliyaviy operatsiyalarning samaradorligi va maqsadga muvofiqligini ta'minlash maqsadida makro- va mikrodarajada moliya hamda pul oqimlarini boshqarishning ajralmas elementi

c) barcha iqtisodiy subyektlarning moliyaviy qonunchilik va moliyaviy intizomga rioya qilishi ustidan umumiy tashkil etilgan nazorat organlarining qattiq reglamentatsiya qilingan (tartibga solingan) faoliyati; moliyaviy operatsiyalarning samaradorligi va maqsadga muvofiqligini ta'minlash maqsadida makro- va mikrodarajada moliyaviy boshqarishning ajralmas elementi

d) barcha iqtisodiy subyektlarning moliyaviy qonunchilik va moliyaviy intizomga rioya qilishi ustidan maxsus tashkil etilgan nazorat organlarining qattiq reglamentatsiya qilingan (tartibga solingan) faoliyati; moliyaviy operatsiyalarning samaradorligi va maqsadga muvofiqligini ta'minlash maqsadida makro- va mikrodarajada pul oqimlarini boshqarishning ajralmas elementi

6.1.3. Moliyaviy nazoratning har ikki yo'nalishi (aspekti) bir-biri bilan o'zaro bog'liq ...

a) bo'lmaganligi uchun ular nazoratning maqsadi, metodi va subyektlariga muvofiq ravishda farqlanmaydi ham. Agar birinchi holda nazoratning huquqiy va miqdoriy tomonlari ustunlik qilsa, ikkinchi holda uning analitik tomoniga juda katta e'tibor beriladi

b) bo'lsa-da, ular nazoratning maqsadi, metodi va subyektlariga muvofiq ravishda farqlanadi ham. Agar birinchi holda nazoratning huquqiy va miqdoriy tomonlari ustunlik qilsa, ikkinchi holda uning analitik tomoniga juda katta e'tibor beriladi

c) bo'lsa-da, ular nazoratning maqsadi, metodi va subyektlariga muvofiq ravishda farqlanadi ham. Agar birinchi holda nazoratning huquqiy va miqdoriy tomonlari ustunlik qilmasa, ikkinchi holda uning analitik tomoniga juda katta e'tibor berilmaydi

d) bo'lganligi uchun ular nazoratning maqsadi, metodi va subyektlariga muvofiq ravishda farqlanmaydi. Agar birinchi holda nazoratning huquqiy va miqdoriy tomonlari ustunlik qilsa, shunga mos ravishda ikkinchi holda uning analitik tomoniga juda katta e'tibor beriladi

6.1.4. Moliyaviy nazorat deb nimaga aytiladi?

a) barcha iqtisodiy subyektlarning (davlat, korxonalar, tashkilot va h.k.larning) moliyaviy faoliyati ustidan qonunchilik va ijroiya hokimiyati organlarining turli darajalari, shuningdek, maxsus tashkil etilgan muassasalar tomonidan amalga oshiriladigan nazoratga

b) barcha iqtisodiy subyektlarning (davlat, korxonalar, tashkilot va h.k.larning) faoliyati ustidan qonunchilik va ijroiya

hokimiyati organlarining turli darajalari, shuningdek, maxsus tashkil etilgan muassasalar tomonidan amalga oshiriladigan nazoratga

c) barcha iqtisodiy subyektlarning (davlat, korxonalar, tashkilot va h.k.larning) iqtisodiy faoliyati ustidan qonunchilik va ijroiya hokimiyati organlarining turli darajalari, shuningdek, maxsus tashkil etilgan muassasalar tomonidan amalga oshiriladigan nazoratga

d) barcha iqtisodiy subyektlarning (davlat, korxonalar, tashkilot va h.k.larning) xo'jalik faoliyati ustidan qonunchilik va ijroiya hokimiyati organlarining turli darajalari, shuningdek, maxsus tashkil etilgan muassasalar tomonidan amalga oshiriladigan nazoratga

6.1.5. Moliyaviy nazorat, eng avvalo ...

a) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida moliyaviy-iqtisodiy qonunchilikka rioya etilishi, moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining samaradorligini baholash va amalga oshirilgan xarajatlarning maqsadga muvofiqligi ustidan nazoratni o'z ichiga oladi

b) pul fondlaridan foydalanish jarayonida moliyaviy-iqtisodiy qonunchilikka rioya etilishi, moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining samaradorligini baholash va amalga oshirilgan xarajatlarning maqsadga muvofiqligi ustidan nazoratni o'z ichiga oladi

c) pul fondlaridan foydalanish jarayonida iqtisodiy qonunchilikka rioya etilishi, moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining samaradorligini baholash va amalga oshirilgan xarajatlarning maqsadga muvofiqligi ustidan nazoratni o'z ichiga oladi

d) pul fondlarini shakllantirish va ulardan foydalanish jarayonida moliyaviy-iqtisodiy qonunchilikka rioya etilishi, moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining samaradorligini baholash va amalga oshirilgan xarajatlarning maqsadga muvofiqligi ustidan nazoratni o'z ichiga oladi

6.1.6. Moliyaviy nazorat ...

a) u yoki bu moliyaviy harakat sodir bo'lishini baholashni o'z ichiga olish bilan cheklanmasdan, balki o'zining analitik yo'nalishi (aspekti)ga ham ega

b) u yoki bu moliyaviy harakat sodir bo'lishini baholashni o'z ichiga olish bilan cheklanib, faqat o'zining analitik yo'nalishi (aspekti)ga ega

c) u yoki bu moliyaviy harakat sodir bo'lishini baholashni o'z ichiga olish bilan cheklansa-da, o'zining analitik yo'nalishi (aspekti)ga ega emas

d) u yoki bu moliyaviy harakat sodir bo'lishini baholashni o'z ichiga olish bilan cheklanmasdan, balki o'zining analitik yo'nalishi (aspekti)ga ham ega emas

6.1.7. Moliyaviy nazorat qiymat shaklida amalga oshiriladigan nazorat bo'lganligi uchun ...

a) ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonining barcha sohalarida amalga oshirilmaydi va pul fondlari harakatining barcha bosqichlarida, shu jumladan, moliyaviy natijalarni idrok etish bosqichida ham kuzatiladi

b) ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonining barcha sohalarida amalga oshiriladi, lekin pul fondlari harakatining barcha bosqichlarida, shu jumladan, moliyaviy natijalarni idrok etish bosqichida kuzatilmaydi

c) ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonining barcha sohalarida amalga oshirilmaydi, xususan, pul fondlari harakatining barcha bosqichlarida, shu jumladan, moliyaviy natijalarni idrok etish bosqichida ham kuzatilmaydi

d) ijtimoiy takror ishlab chiqarish jarayonining barcha sohalarida amalga oshiriladi va pul fondlari harakatining barcha bosqichlarida, shu jumladan, moliyaviy natijalarni idrok etish bosqichida ham kuzatiladi

6.1.8. Moliyaviy nazoratning obyekti ...

a) moliyaviy munosabatlar hisoblanadi

b) iqtisodiy munosabatlar hisoblanadi

c) ijtimoiy munosabatlar hisoblanadi

d) pul munosabatlari hisoblanadi

6.1.9. Moliyaviy nazoratning predmeti quyidagi moliyaviy ko'rsatkichlardan iborat ...

a) turli darajadagi byudjetlarning daromadlari va xarajatlari; soliq to'lovlarining hajmlari (miqdorlari, o'lchamlari)

b) xo'jalik yurituvchi subyektlarning daromadlari; xo'jalik yurituvchi subyektlarning muomala xarajatlari

c) tannarx va foyda; uy xo'jaliklarining daromadlari va xarajatlari va boshqalar

d) hammasi moliyaviy nazoratning predmeti hisoblanadi

6.1.10. Moliyaviy nazoratning predmeti hisoblangan ko'rsatkichlarning ko'plari...

a) hisobli ko'rsatkichlar sanaladi va bu narsa, o'z navbatida, ular amaldagi normativ hujjatlarga muvofiq ravishda hisoblanishining to'g'riligi va ishonchligini tekshirish (nazorat qilish)ni taqozo etmaydi

b) hisobsiz ko'rsatkichlar sanaladi va bu narsa, o'z navbatida, ular amaldagi normativ hujjatlarga muvofiq ravishda hisoblanishining to'g'riligi va ishonchligini tekshirish (nazorat qilish)ni taqozo etadi

c) hisobli ko'rsatkichlar sanaladi va bu narsa, o'z navbatida, ular amaldagi normativ hujjatlarga muvofiq ravishda hisoblanishining to'g'riligi va ishonchligini tekshirish (nazorat qilish)ni taqozo etadi

d) hisobsiz ko'rsatkichlar sanalmaydi va bu narsa, o'z navbatida, ular amaldagi normativ hujjatlarga muvofiq ravishda hisoblanishining to'g'riligi va ishonchligini tekshirish (nazorat qilish)ni taqozo etmaydi

6.1.11. Moliyaviy nazorat moliya...

a) tizimining amalga oshirilish shakli bo'lib xizmat qiladi

b) mohiyatining amalga oshirilish shakli bo'lib xizmat qiladi

c) funksiyalarining amalga oshirilish shakli bo'lib xizmat qiladi

d) funksiyalarining amalga oshirilish shakli bo'lib xizmat qilmaydi

6.1.12. Moliyaviy nazorat...

a) faqat davlatning manfaatlari va huquqlarini ta'minlashga qaratilgan

b) barcha iqtisodiy subyektlarning manfaatlari va huquqlarini ta'minlashga qaratilgan

c) ham davlatning, ham boshqa barcha iqtisodiy subyektlarning manfaatlari va huquqlarini ta'minlashga qaratilgan

d) davlatning va boshqa barcha iqtisodiy subyektlarning manfaatlari hamda huquqlarini ta'minlashga qaratilmagan

6.1.13. Iqtisodiy jihatdan taraqqiy etgan mamlakatlarda moliyaviy nazorat, bir tomondan ...

a) o'zaro ta'sirchan, ikkinchi tomondan, alohidalashgan (mustaqil bo'lgan) ikki sohaga bo'linadi: davlat moliyaviy nazorati; nodavlat moliyaviy nazorati

b) o'zaro ta'sirchan bo'lmagan, ikkinchi tomondan, alohidalashgan (mustaqil bo'lgan) ikki sohaga bo'linadi: davlat moliyaviy nazorati; nodavlat moliyaviy nazorati

c) o'zaro ta'sirchan, ikkinchi tomondan, alohidalashmagan (mustaqil bo'lmagan) ikki sohaga bo'linadi: davlat moliyaviy nazorati; nodavlat moliyaviy nazorati

d) o'zaro ta'sirchan bo'lmagan, ikkinchi tomondan, alohidalashmagan (mustaqil bo'lmagan) ikki sohaga bo'linadi: davlat moliyaviy nazorati; nodavlat moliyaviy nazorati

6.1.14. Ayrim iqtisodchi olimlarning fikricha, moliyaviy nazorat tizimi o'z ichiga quyidagilarni oladi ...

a) davlat moliyaviy nazorati; kontragentlar bilan hisob-kitob munosabatlari jarayonidagi nazorat; nodavlat moliyaviy nazorati

b) davlat moliyaviy nazorati; kontragentlar bilan moliyaviy-hisob munosabatlari jarayonidagi nazorat; nodavlat moliyaviy nazorati

c) davlat moliyaviy nazorati; kontragentlar bilan moliyaviy-hisob-kitob munosabatlari jarayonidagi nazorat; nodavlat moliyaviy nazorati

d) davlat moliyaviy nazorati; kontragentlar bilan moliyaviy munosabatlar jarayonidagi nazorat; nodavlat moliyaviy nazorati

6.1.15. Davlat moliyaviy nazorati bu ...

a) davlatning iqtisodiy qonunlariga tayanadigan va hokimiyat hamda boshqaruv konkret organlari iqtisodiy-huquqiy harakatining kompleksli va maqsadga yo'naltirilgan tizimidir

b) davlatning asosiy qonunlariga tayanadigan va hokimiyat hamda boshqaruv konkret organlari iqtisodiy-huquqiy harakatining kompleksli va maqsadga yo'naltirilgan tizimidir

c) davlatning moliyaviy qonunlariga tayanadigan va hokimiyat hamda boshqaruv konkret organlari huquqiy harakatining kompleksli va maqsadga yo'naltirilgan tizimidir

d) davlatning asosiy qonunlariga tayanadigan va hokimiyat hamda boshqaruv konkret organlari iqtisodiy harakatining kompleksli va maqsadga yo'naltirilgan tizimidir

6.1.16. Moliyaviy nazoratni tashkil etishda ...

a) mamlakatning «Byudjet tizimi to'g'risida»gi Qonuni hal qiluvchi rolni o'ynaydi

b) mamlakatning «Soliq kodeksi» hal qiluvchi rolni o'ynaydi

c) mamlakatning «Jinoyat kodeksi» hal qiluvchi rolni o'ynaydi

d) mamlakatning Konstitutsiyasi hal qiluvchi rolni o'ynaydi

6.1.17. Moliyaviy nazoratni tashkil etishning huquqiy reglamenti ...

a) davlatning tipiga, uning sotsial-iqtisodiy yo'naltirilganligiga, iqtisodiy taraqqiyot darajasiga, mulkchilik shakllarining nisbatiga bog'liq

b) davlatning funksiyalariga, uning sotsial-siyosiy yo'naltirilganligiga, iqtisodiy taraqqiyot darajasiga, mulkchilik shakllarining nisbatiga bog'liq

c) davlatning tipiga, uning sotsial-siyosiy yo'naltirilganligiga, iqtisodiy taraqqiyot darajasiga, mulkchilik shakllarining nisbatiga bog'liq

d) davlatning tipiga, uning sotsial-siyosiy yo'naltirilganligiga, iqtisodiy taraqqiyot darajasiga, mulkchilik shakllariga bog'liq

6.1.18. Davlat moliyaviy nazorati ...

a) YIMni shakllantirishning qiymat proporsiyalarini kuza-tishga qaratilgan

b) YIM taqsimlanishining qiymat proporsiyalarini kuza-tishga qaratilgan

- c) YIMni iste'mol qilishning qiymat proporsiyalarini kuza-tishga qaratilgan
- d) YIMdan foydalanishning qiymat proporsiyalarini kuza-tishga qaratilgan

6.1.19. Davlat moliyaviy nazorati...

- a) davlat moliyaviy resurslarini shakllantirish, ularning to'liq va o'z vaqtida tushib turishi hamda ulardan maqsadli foydalanish bilan bog'liq pul resurslari harakatining barcha kanallariga (tarqatiladi) tegishli hisoblanadi
- b) davlat moliyaviy resurslaridan foydalanish, ularning to'liq va o'z vaqtida tushib turishi hamda ulardan maqsadli foydalanish bilan bog'liq pul resurslari harakatining ayrim kanallariga (tarqatiladi) tegishli hisoblanadi
- c) davlat moliyaviy resurslarini shakllantirish, ularning to'liq va o'z vaqtida tushib turishi hamda ulardan maqsadli foydalanish bilan bog'liq pul resurslari harakatining ayrim kanallariga (tarqatiladi) tegishli hisoblanadi
- d) davlat moliyaviy resurslarini shakllantirish, ularning to'liq tushib turishi va ulardan maqsadli foydalanish bilan bog'liq pul resurslari harakatining barcha kanallariga (tarqatiladi) tegishli hisoblanadi

6.1.20. Davlat moliyaviy nazorati...

- a) davlatning moliya siyosatini amalga oshirishga va moliyaviy beqarorlik uchun sharoitlarni yaratishga qaratilgan
- b) davlatning moliya siyosatini amalga oshirishga va moliyaviy barqarorlik uchun sharoitlarni yaratishga qaratilgan
- c) davlatning moliya siyosatini ishlab chiqishga va moliyaviy barqarorlik uchun sharoitlarni yaratishga qaratilgan
- d) davlatning moliya siyosatini ishlab chiqishga va moliyaviy beqarorlik uchun sharoitlarni yaratishga qaratilgan

6.1.21. Davlat moliyaviy nazoratining davlat moliya siyosatini amalga oshirishga va moliyaviy barqarorlik uchun sharoitlarni yaratishga qaratilganligi, eng avvalo...

- a) ayrim byudjetlar va nobyudjet fondlarni ishlab chiqish (shakllantirish), muhokama qilish, tasdiqlash va ijro etish,

korxonalar va tashkilotlar, banklar va moliyaviy korporatsiyalarning moliyaviy faoliyati ustidan nazoratni anglatadi

b) barcha darajalardagi byudjetlar va nobyudjet fondlarni ishlab chiqish (shakllantirish), tasdiqlash va ijro etish, korxonalar va tashkilotlar, banklar va moliyaviy korporatsiyalarning moliyaviy faoliyati ustidan nazoratni anglatadi

c) barcha darajalardagi byudjetlar va nobyudjet fondlarni ishlab chiqish (shakllantirish), muhokama qilish, tasdiqlash va ijro etish, korxonalar va tashkilotlar, banklar va moliyaviy korporatsiyalarning moliyaviy faoliyati ustidan nazoratni anglatadi

d) ayrim byudjetlar va nobyudjet fondlarni ishlab chiqish (shakllantirish), muhokama qilish va ijro etish, korxonalar va tashkilotlar, banklar va moliyaviy korporatsiyalarning moliyaviy faoliyati ustidan nazoratni anglatadi

6.1.22. Agar umummilliy iqtisodiy manfaatlar bilan belgilangan (aniqlangan) bo'lsa, davlat moliyaviy nazoratchilari...

a) ham davlat sektorida, ham xususiy hamda korporativ biznes sektorida taftish va tekshirishlarni amalga oshirish huquqiga ega emaslar

b) ham davlat sektorida, ham xususiy hamda korporativ biznes sektorida taftish va tekshirishlarni amalga oshirish huquqiga egadirlar

c) ham davlat sektorida, ham xususiy biznes sektorida taftish va tekshirishlarni amalga oshirish huquqiga egadirlar

d) ham davlat sektorida, ham korporativ biznes sektorida taftish va tekshirishlarni amalga oshirish huquqiga egadirlar

6.1.23. Iqtisodiyotning nodavlat sektorida davlat tomonidan amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat...

a) faqat soliqlar bo'yicha davlat oldidagi pul majburiyatlarining bajarilishi sohalarini, ularga ajratilgan byudjet subsidiyalari va kreditlarini sarflashda maqsadga muvofiqlik va qonuniylikka rioya qilinishi, shuningdek, hukumat tomonidan o'rnatilgan (belgilangan) pul hisob-kitoblarini tashkil qilish, buxgalteriya hisobi va hisobotini yuritish qoidalariga rioya etilishini qamrab oladi

b) faqat boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha davlat oldidagi pul majburiyatlarining bajarilishi sohalarini, ularga ajratilgan byudjet subsidiyalari va kreditlarini sarflashda maqsadga muvofiqlik va qonuniylikka rioya qilinishi, shuningdek, hukumat tomonidan o'rnatilgan (belgilangan) pul hisob-kitoblarini tashkil qilish, buxgalteriya hisobi va hisobotini yuritish qoidalariga rioya etilishini qamrab oladi

c) faqat soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni ham qo'shib olgan holda davlat oldidagi pul majburiyatlarining bajarilishi sohalarini, ularga ajratilgan byudjet subsidiyalari va kreditlarini sarflashda maqsadga muvofiqlik va qonuniylikka rioya qilinishi, shuningdek, hukumat tomonidan o'rnatilgan (belgilangan) pul hisob-kitoblarini tashkil qilish, buxgalteriya hisobi va hisobotini yuritish qoidalariga rioya etilishini qamrab oladi

d) faqat soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni ham qo'shib olgan holda davlat oldidagi pul majburiyatlarining bajarilishi sohalarini, ularga ajratilgan mahalliy byudjet subsidiyalari va kreditlarini sarflashda maqsadga muvofiqlik va qonuniylikka rioya qilinishi, shuningdek, hukumat tomonidan o'rnatilgan (belgilangan) pul hisob-kitoblarini tashkil qilish, buxgalteriya hisobi va hisobotini yuritish qoidalariga rioya etilishini qamrab oladi

6.1.24. Nodavlat moliyaviy nazorati nechaga bo'linadi?

a) ikkiga: firma ichidagi va korporativ moliyaviy nazorat

b) ikkiga: tashqi va auditorlik nazorati

c) ikkiga: ichki (firma ichidagi) va tashqi (auditorlik)

d) ikkiga: ichki (firma ichidagi, korporativ) va tashqi (auditorlik)

6.1.25. Moliyaviy nazoratning davlat va nodavlat soha (ko'rinish, tur)lari...

a) nazoratni amalga oshirish prinsiplarining o'xshashligiga qaramasdan, o'zlarining pirovard maqsadlari bo'yicha bir-biridan tubdan farq ham qiladi

b) nazoratni amalga oshirish metodlari o'xshash bo'lganligi uchun, ular o'zlarining pirovard maqsadlari bo'yicha bir-biridan tubdan farq qilmaydi

c) nazoratni amalga oshirish metodlarining o'xshashligiga qaramasdan, o'zlarining pirovard maqsadlari bo'yicha bir-biridan tubdan farq ham qiladi

d) nazoratni amalga oshirish metodlarining xilma-xilligiga qaramasdan, o'zlarining pirovard maqsadlari bo'yicha bir-biridan tubdan farq ham qilmaydi

6.1.26. Davlat moliyaviy nazoratining bosh maqsadi...

a) davlat xazinasiga resurslarni tushurishni va davlat boshqaruv xarajatlarini maksimallashtirishdir

b) davlat xazinasiga resurslarni tushurishni va davlat boshqaruv xarajatlarini minimallashtirishdir

c) davlat xazinasiga resurslarni tushurishni maksimalashtirish va davlat boshqaruv xarajatlarini minimallashtirishdir

d) davlat xazinasiga resurslarni tushurishni minimalashtirish va davlat boshqaruv xarajatlarini maksimalashtirishdir

6.1.27. Nodavlat moliyaviy nazorati (ayniqsa, firma ichidagi moliyaviy nazorat)ning bosh maqsadi...

a) joylashtirilgan kapitaldagi foyda normasini kamaytirish maqsadida davlat foydasidagi ajratmalar va boshqa xarajatlarni minimallashtirishdan iborat

b) joylashtirilgan kapitaldagi foyda normasini oshirish maqsadida davlat foydasidagi ajratmalar va boshqa xarajatlarni maksimallashtirishdan iborat

c) joylashtirilgan kapitaldagi foyda normasini oshirish maqsadida davlat foydasidagi ajratmalar va boshqa xarajatlarni minimallashtirishdan iborat

d) joylashtirilgan kapitaldagi foyda normasini oshirish maqsadida davlat foydasidagi ajratmalar va boshqa xarajatlarni tenglashtirishdan iborat

6.1.28. Moliyaviy nazoratning har ikki sohasi...

a) amaldagi qonunlarning moliyaviy ramkasi bilan cheklab qo'yiladi

b) amaldagi qonunlarning huquqiy ramkasi bilan cheklab qo'yiladi

c) amaldagi qonunlarning iqtisodiy ramkasi bilan cheklab qo'yiladi

d) amaldagi qonunlarning siyosiy ramkasi bilan cheklab qo'yiladi

6.1.29. Nimalar moliyaviy nazoratning obykti hisoblanadi?

a) pul munosabatlari, moliyaviy resurslarni shakllantirish va ulardan foydalanishdagi qayta taqsimlash jarayonlari, shu jumladan, barcha darajalardagi va xo'jalikning barcha bo'g'inlaridagi pul fondlari shaklidagi iqtisodiy resurslar moliyaviy nazoratning obykti hisoblanadi

b) pul munosabatlari, moliyaviy resurslarni shakllantirish va ulardan foydalanishdagi qayta taqsimlash jarayonlari, shu jumladan, barcha darajalardagi va xo'jalikning barcha bo'g'inlaridagi pul fondlari shaklidagi moliyaviy resurslar moliyaviy nazoratning obykti hisoblanadi

c) pul munosabatlari, moliyaviy resurslarni shakllantirishdagi qayta taqsimlash jarayonlari, shu jumladan, barcha darajalardagi va xo'jalikning barcha bo'g'inlaridagi pul fondlari shaklidagi moliyaviy resurslar moliyaviy nazoratning obykti hisoblanadi

d) pul munosabatlari, moliyaviy resurslardan foydalanishdagi qayta taqsimlash jarayonlari, shu jumladan, barcha darajalardagi va xo'jalikning barcha bo'g'inlaridagi pul fondlari shaklidagi moliyaviy resurslar moliyaviy nazoratning obykti hisoblanadi

6.1.30. Moliyaviy nazoratdagi tekshiruvlarning bevosita predmeti nimalar hisoblanadi?

a) foyda, daromad, rentabellik, tannarx, muomala xarajatlari kabi qiymat ko'rsatkichlar

b) foyda, daromad, rentabellik, tannarx, muomala xarajatlari kabi natural ko'rsatkichlar

c) foyda, daromad, rentabellik, tannarx, muomala xarajatlari kabi moddiy ko'rsatkichlar

d) foyda, daromad, rentabellik, tannarx, muomala xarajatlari kabi moliyaviy ko'rsatkichlar

6.1.31. Nimalar moliyaviy nazoratning sohasi hisoblanadi?

a) puldan foydalanish orqali va ayrim hollarda pulsiz (masalan, barter bitimlari) amalga oshiriladigan operatsiyalarning barchasi moliyaviy nazoratning sohasi hisoblanadi

b) pul mablag'lari fondini shakllantirish va ayrim hollarda pulsiz (masalan, barter bitimlari) amalga oshiriladigan operatsiyalarning barchasi moliyaviy nazoratning sohasi hisoblanadi

c) pul fondi mablag'laridan foydalanish va ayrim hollarda pulsiz (masalan, barter bitimlari) amalga oshiriladigan operatsiyalarning barchasi moliyaviy nazoratning sohasi hisoblanadi

d) puldan foydalanish orqali va ayrim hollarda pulli (masalan, barter bitimlari) amalga oshiriladigan operatsiyalarning barchasi moliyaviy nazoratning sohasi hisoblanadi

6.1.32. Moliyaviy nazorat o'z ichiga qanday tekshiruvlarni qamrab oladi?

a) iqtisodiy qonunlarning talablariga rioya etish (MDni taqsimlash va qayta taqsimlash porporsiyalarining optimalligi)

b) byudjet rejasini tuzish va ijro etish (byudjet nazorati); o'zaro soliq munosabatlari

c) korxonalar va tashkilotlar, byudjet muassasalariga tegishli bo'lgan mehnat, moddiy va moliyaviy resurslardan samarali foydalanish va boshqalar

d) yuqoridagilarning barchasi birgalikda olib qaralsa, javob to'g'ri bo'ladi

6.1.33. Taraqqiy etgan mamlakatlarda moliyaviy nazorat tizimi qanday elementlardan tashkil topadi?

a) bevosita mamlakatning parlamenti yoki prezidentiga bo'ysunuvchi Hisob palatasidan; quyi tashkilotlarini tekshiruvchi va taftish qiluvchi davlat tashkilotlarining tarkibidagi nazorat qiluvchi organlardan

b) asosan, solikli daromadlarning davlat xazinasiga kelib tushishini nazorat qiluvchi va mamlakat prezidenti, hukumati yoki moliya vazirligiga bo'ysunuvchi soliq muassasasidan

c) hisobot hujjatlarining ishonchliligini va moliyaviy ope-

ratsiyalarning qonuniyligini tijorat asosida tekshiruvchi no-davlat nazorat xizmatlaridan; asosiy vazifasi xarajatlarni qisqartirish, moliyaviy oqimlarni optimallashtirish va foydani oshirish bo'lgan ichki nazorat xizmatlaridan

d) barcha javoblar to'g'ri

6.1.34. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish borasida Hisob palatasining bosh maqsadi nimadan iborat?

a) mablag'larning sarflanishi ustidan umumiy nazoratni o'rnatish

b) davlat mablag'larining sarflanishi ustidan umumiy nazoratni o'rnatish

c) davlat mablag'larining sarflanishi ustidan xususiy nazoratni o'rnatish

d) xo'jalik yurituvchi subyektlar mablag'larining sarflani-shi ustidan xususiy nazoratni o'rnatish

6.1.35. O'tish iqtisodiyotiga ega bo'lgan mamlakatlarda moliyaviy nazorat tizimi...

a) ba'zi bir maxsus organlarni ham qamrab oladi. Ana shunday organlar qatoriga Markaziy bank, Davlat bojxona qo'mitasi va boshqalarni kiritish mumkin

b) ba'zi bir maxsus organlarni ham qamrab oladi. Ana shunday organlar qatoriga Hisob palatasi, Markaziy bank, Davlat bojxona qo'mitasi va boshqalarni kiritish mumkin

c) ba'zi bir maxsus organlarni ham qamrab oladi. Ana shunday organlar qatoriga Markaziy bank, Iqtisodiyot vazirligi, Davlat bojxona qo'mitasi va boshqalarni kiritish mumkin

d) ba'zi bir maxsus organlarni ham qamrab oladi. Ana shunday organlar qatoriga Markaziy bank, Davlat statistika qo'mitasi, Davlat bojxona qo'mitasi va boshqalarni kiritish mumkin

6.1.36. Bozor xo'jaligi asoslarining mustahkamlanib borishi bilan moliyaviy nazoratni tashkil etish masalalari yanada huquqiyroq xarakterga ega bo'lib, sekin-astalik bilan...

a) sharq modeliga yaqinlashadi. Bu model amaliyotda o'zining samaradorligini yaqqol ko'rsatgan

b) g'arb modeliga yaqinlashadi. Bu model amaliyotda o'zining samaradorligini yaqqol ko'rsatgan

c) shimol modeliga yaqinlashadi. Bu model amaliyotda o'zining samaradorligini yaqqol ko'rsatgan

d) janub modeliga yaqinlashadi. Bu model amaliyotda o'zining samaradorligini yaqqol ko'rsatgan

6.1.37. Moliyaviy nazoratning oldida turgan eng asosiy vazifalar quyidagilardan iborat ...

a) pul fondlarining o'lchami va moliyaviy resurslarga bo'lgan ehtiyoj o'rtasidagi mutanosiblik (balanslilik)ka ta'sir ko'rsatish

b) davlat byudjeti oldidagi majburiyatlarning o'z vaqtida va to'liq bajarilishini ta'minlash

c) moliyaviy resurslarni ko'paytirishning ichki xo'jalik rezervlarini qidirib topish va boshqalar

d) barcha javoblar to'g'ri

6.1.38. Jahon hamjamiyati ko'p yillik tajriba asosida moliyaviy nazoratni tashkil etishning asosiy prinsiplarini ishlab chiqqanki, hozirgi paytda ularga rioya qilishga dunyoning har bir sivilizatsiyalashgan davlati intiladi. Bu prinsiplar INTOSAIning Lima deklaratsiyasida o'z aksini topgan bo'lib, ularning tarkibiga quyidagilar kiradi ...

a) mustaqillik; subyektivlik; kompetentlik (layoqatlilik, qodirlik, vakolatlilik); oshkoralik

b) bo'ysunuvchanlik; obyektivlik; kompetentlik (layoqatlilik, qodirlik, vakolatlilik); oshkoralik

c) mustaqillik; obyektivlik; kompetentlik (layoqatlilik, qodirlik, vakolatlilik); oshkoralik

d) mustaqillik; obyektivlik; kompetentlik (layoqatlilik, qodirlik, vakolatlilik); yopiqlik

6.1.39. INTOSAI nima?

a) dunyoning 178 mamlakati oliy nazorat organlarining xalqaro tashkiloti. Uning doirasida mintaqaviy tashkilotlar ham amal qiladi. Ulardan biri YEVROSAI bo'lib, u oliy nazorat organlarining Yevropa tashkilotidir

b) dunyoning 178 mamlakati oliy nazorat organlarining milliy tashkiloti. Uning doirasida mintaqaviy tashkilotlar ham amal qiladi. Ulardan biri YEVROSAI bo'lib, u oliy nazorat organlarining Yevropa tashkilotidir

c) dunyoning 178 mamlakati oliy nazorat organlarining xalqaro tashkiloti. Uning doirasida mintaqaviy tashkilotlar ham amal qiladi. Ulardan biri ItalsAI bo'lib, u oliy nazorat organlarining Yevropa tashkilotidir

d) dunyoning 178 mamlakati oliy nazorat organlarining milliy tashkiloti. Uning doirasida mintaqaviy tashkilotlar ham amal qiladi. Ulardan biri FransAI bo'lib, u oliy nazorat organlarining Yevropa tashkilotidir

6.1.40. Moliyaviy nazoratning mustaqilligi...

a) nazorat organining moliyaviy jihatdan bog'liqligi, nazorat organlari rahbarlari vakolat muddatlarining parlament muddatlaridan uzoqligi, shuningdek, ularning konstitutsion xarakteri bilan ta'minlanishi kerak

b) nazorat organining moliyaviy jihatdan mustaqilligi, nazorat organlari rahbarlari vakolat muddatlarining parlament muddatlaridan yaqinligi, shuningdek, ularning konstitutsion xarakteri bilan ta'minlanishi kerak

c) nazorat organining moliyaviy jihatdan mustaqilligi, nazorat organlari rahbarlari vakolat muddatlarining parlament muddatlaridan uzoqligi, shuningdek, ularning konstitutsion xarakteri bilan ta'minlanishi kerak

d) nazorat organining moliyaviy jihatdan bog'liqligi, nazorat organlari rahbarlari vakolat muddatlarining parlament muddatlaridan yaqinligi, shuningdek, ularning konstitutsion xarakteri bilan ta'minlanishi kerak

6.1.41. Moliyaviy nazoratdagi obyektivlik va kompetentlik (layoqatlilik, qodirlik, vakolatlilik)...

a) nazoratchilar tomonidan amaldagi qonunchilikka ixtiyoriy itoat etilishini, taftish ishlarini amalga oshirishning belgilangan (o'rnatilgan) standart (andoza)lariga qattiq rioya qilish asosida nazoratchilar ishining kasbiy darajada bo'lishini taqozo etadi

b) nazoratchilar tomonidan amaldagi qonunchilikka so'zsiz itoat etilishini, taftish ishlarini amalga oshirishning belgilangan (o'rnatilgan) standart (andoza)lariga qattiq rioya qilish asosida nazoratchilar ishining yuqori kasbiy darajada bo'lishini taqozo etadi

c) nazoratchilar tomonidan amaldagi qonunchilikka ijodiy yondashilishini, taftish ishlarini amalga oshirishning belgilangan (o'rnatilgan) standart (andoza)lariga qattiq rioya qilish asosida nazoratchilar ishining o'rtacha kasbiy darajada bo'lishini taqozo etadi

d) nazoratchilar tomonidan amaldagi qonunchilikka so'zsiz itoat etilishini, taftish ishlarini amalga oshirishning belgilangan (o'rnatilgan) standart (andoza)lariga erkin rioya qilish asosida nazoratchilar ishining yuqori kasbiy darajada bo'lishini taqozo etadi

6.1.42. Moliyaviy nazoratdagi oshkoralik...

a) davlat nazoratchilarining jamotchilik va ommaviy axborot vositalari bilan doimiy aloqada bo'lishini ko'zda tutadi

b) davlat nazoratchilarining jamotchilik va ommaviy axborot vositalari bilan mavsumiy aloqada bo'lishini ko'zda tutadi

c) davlat nazoratchilarining jamotchilik va ommaviy axborot vositalari bilan vaqti-vaqti bilan aloqada bo'lishini ko'zda tutadi

d) davlat nazoratchilarining jamoatchilik va ommaviy axborot vositalari bilan faqat kerakli paytda aloqada bo'lishini ko'zda tutadi

6.1.43. Moliyaviy nazoratning amaliy xarakter kasb etuvchi prinsiplari nimalardan iborat?

a) natijalilik; nazoratchilar tomonidan talab qilinadigan talablarning aniqligi va mantiqiyiligi; nazorat subyektlarining sotib oluvchanmasligi

b) tekshirish va taftish aktlarida keltirilgan ma'lumotlarning asoslanganligi va isbotlanganligi; preventivlik (moliyaviy buzilmalar ehtimolining ogohlantiriluvchanligi)

c) moliyaviy jinoyatlar bo'yicha shubhalanilayotgan shaxslarning aybsizlik (sudgacha) prezumpsiyasi; turli nazorat or-

ganlari faoliyatlarining muvofiqlashtiruvchanligi va boshqalar

d) barcha javoblar to'g'ri

6.1.44. Moliyaviy nazoratni tashkil qilish tizimiga bevosita yoki bilvosita ta'sir ko'rsatuvchi qonunlar qabul qila turib har bir davlat, odatda ...

a) moliyaviy nazoratning obyektlariga tayanadi (asoslana-di)

b) moliyaviy nazoratning subyektlariga tayanadi (asoslana-di)

c) moliyaviy nazoratning prinsiplariga tayanadi (asoslana-di)

d) moliyaviy nazoratning obyektivligiga tayanadi (asoslana-di)

6.1.45. Har bir davlatda nazorat harakatlarining o'z reglamenti (tartibi va ketma-ketligi) mavjud bo'lib, bu narsa pirovardida ...

a) moliyaviy nazoratning prinsiplariga o'z ta'sirini, albatta, ko'rsatadi

b) moliyaviy nazoratning natijalariga o'z ta'sirini, albatta, ko'rsatadi

c) moliyaviy nazoratning subyektlariga o'z ta'sirini, albatta, ko'rsatadi

d) moliyaviy nazoratning obyektlariga o'z ta'sirini, albatta, ko'rsatadi

6.2. MOLIYAVIY NAZORAT TURLARI, SHAKLLARI VA METODLARI

6.2.1. Moliyaviy nazoratning muvaffaqiyatli va samarali o'tkazilishi, avvalo, nimalarga bog'liq?

a) uning tashkil etilish darajasiga va nazoratning turlari, shakllari va uni o'tkazishning metodlariga bog'liq

b) uning tashkil etilish darajasiga emas, balki nazoratning turlari, shakllari va uni o'tkazishning metodlariga bog'liq

c) uning tashkil etilish darajasiga va nazoratning turlariga bog'liq bo'lib, shakllari va uni o'tkazishning metodlari bundan mustasnodir

d) uning tashkil etilish darajasiga va nazoratning turlariga bog'liq bo'lmasdan, shakllari va uni o'tkazishning metodlariga bog'liq

6.2.2. Moliyaviy nazoratni amalga oshiruvchi subyektlarga ko'ra uning qanday turlari mavjud?

a) umumdavlat moliyaviy nazorati; idoraviy moliyaviy nazorat

b) xo'jalik ichidagi moliyaviy nazorat

c) jamoatchilik moliyaviy nazorati; mustaqil moliyaviy nazorat

d) barcha javoblar to'g'ri

6.2.3. Umumdavlat moliyaviy nazorati qanday organlar tomonidan amalga oshiriladi?

a) davlat hokimiyat organlari tomonidan

b) ijroiya hokimiyat organlari tomonidan

c) mahalliy hokimiyat organlari tomonidan

d) barcha javoblar to'g'ri

6.2.4. Umumdavlat moliyaviy nazoratining bosh maqsadi nimalardan iborat?

a) foydaning kelib turishi va davlat xarajatlarining sarflanishi bo'yicha davlat va jamiyatning manfaatlarini ta'minlashdan

b) daromadlarning tushib turishi va davlat xarajatlarining sarflanishi bo'yicha davlat va jamiyatning manfaatlarini ta'minlashdan

c) daromadlarning tushib turishi va xarajatlarining sarflanishi bo'yicha davlat va jamiyatning manfaatlarini ta'minlashdan

d) foydaning kelib turishi va xarajatlarining sarflanishi bo'yicha davlat va mintaqalarning manfaatlarini ta'minlashdan

6.2.5. Idoraviy moliyaviy nazorat kimlar tomonidan amalga oshiriladi va qanday korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyatini qamrab oladi?

a) mavjud nazorat-taftish boshqarmalari va boshqa

tarkibiy tuzilmalar tomonidan amalga oshirilib, barcha korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyatini qamrab oladi

b) Moliya vazirligining nazorat-taftish boshqarmasi va boshqa tarkibiy tuzilmalari tomonidan amalga oshirilib, shu vazirlikka bo'ysunuvchi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyatini qamrab oladi

c) vazirliklarning nazorat-taftish boshqarmalari va boshqa tarkibiy tuzilmalari tomonidan amalga oshirilib, shu idoraga bo'ysunuvchi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyatini qamrab oladi

d) vazirliklarning nazorat-taftish boshqarmalari va boshqa tarkibiy tuzilmalari tomonidan amalga oshirilib, barcha korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyatini qamrab oladi

6.2.6. Xo'jalik ichidagi moliyaviy nazorat qanday xizmatlar tomonidan o'tkaziladi va bu yerda moliyaviy nazoratning obyeksi sifatida nima maydonga chiqadi?

a) korxonalar va tashkilotlarning iqtisodiy xizmatlari tomonidan o'tkaziladi va bu yerda moliyaviy nazoratning obyeksi sifatida korxonalar, tashkilot hamda muassasalarning xo'jalik va moliyaviy faoliyati maydonga chiqadi

b) korxonalar va tashkilotlarning moliyaviy xizmatlari tomonidan o'tkaziladi va bu yerda moliyaviy nazoratning obyeksi sifatida korxonalar, tashkilot hamda muassasalarning xo'jalik va moliyaviy faoliyati maydonga chiqadi

c) korxonalar va tashkilotlarning iqtisodiy va moliyaviy xizmatlari tomonidan o'tkaziladi va bu yerda moliyaviy nazoratning obyeksi sifatida korxonalar, tashkilot va muassasalarning moliyaviy faoliyati maydonga chiqadi

d) korxonalar va tashkilotlarning iqtisodiy hamda moliyaviy xizmatlari tomonidan o'tkaziladi va bu yerda moliyaviy nazoratning obyeksi sifatida korxonalar, tashkilot hamda muassasalarning xo'jalik va moliyaviy faoliyati maydonga chiqadi

6.2.7. Jamoatchilik moliyaviy nazorati qanday tashkilotlar tomonidan amalga oshiriladi?

a) davlat tashkilotlari tomonidan

- b) nodavlat tashkilotlari tomonidan
- c) xorijiy tashkilotlar tomonidan
- d) xalqaro tashkilotlar tomonidan

6.2.8. Moliyaviy nazoratning obyekti nimalarga muvofiq ravishda aniqlanadi?

- a) uning oldiga qo'yilgan prinsiplarga muvofiq ravishda aniqlanadi
- b) uning oldiga qo'yilgan maqsadlarga muvofiq ravishda aniqlanadi
- c) uning oldiga qo'yilgan vazifalarga muvofiq ravishda aniqlanadi
- d) uning oldiga qo'yilgan metodlarga muvofiq ravishda aniqlanadi

6.2.9. Mustaqil moliyaviy nazorat qanday organlar tomonidan o'tkaziladi?

- a) umumiy organlar: auditorlik firmalari va boshqa xizmatlar tomonidan
- b) xususiy organlar: auditorlik firmalari va boshqa xizmatlar tomonidan
- c) shaxsiy organlar: auditorlik firmalari va boshqa xizmatlar tomonidan
- d) maxsus organlar: auditorlik firmalari va boshqa xizmatlar tomonidan

6.2.10. Moliyaviy nazoratning shakllarini qanday mezonlar bo'yicha klassifikatsiya qilish qabul qilingan?

- a) amalga oshirilish reglamenti va o'tkazilish vaqti bo'yicha
- b) nazoratning subyektlari bo'yicha
- c) nazoratning obyektlari bo'yicha
- d) yuqoridagi barcha mezonlar bo'yicha

6.2.11. Amalga oshirilish reglamenti bo'yicha moliyaviy nazoratning qanday shakllari mavjud?

- a) majburiy (tashqi); tashabbuskorli (ichki)
- b) majburiy va tashqi
- c) tashabbuskorli va ichki
- d) majburiy va ixtiyoriy

6.2.12. Yuridik va jismoniy shaxslarning moliyaviy

faoliyati ustidan majburiy (tashqi) nazorat nima asosida amalga oshiriladi?

- a) farmon asosida
- b) qonun asosida
- c) qaror asosida
- d) topshiriq asosida

6.2.13. Yuridik va jismoniy shaxslarning moliyaviy faoliyati ustidan majburiy (tashqi) nazorat nimalarga tegishli bo'lishi mumkin?

a) asosan, ichki, mustaqil nazoratchilar tomonidan amalga oshiriladigan soliq tekshiruvlariga, byudjet resurslaridan maqsadli foydalanish ustidan nazoratga, korxon va tashkilotlarning moliya-buxgalteriya hisobotlari ma'lumotlarining majburiy auditorlik tasdiqlanishiga va h.k.larga tegishli bo'lishi mumkin

b) asosan, tashqi, mustaqil bo'lmagan nazoratchilar tomonidan amalga oshiriladigan soliq tekshiruvlariga, byudjet resurslaridan maqsadli foydalanish ustidan nazoratga, korxon va tashkilotlarning moliya-buxgalteriya hisobotlari ma'lumotlarining majburiy auditorlik tasdiqlanishiga va h.k.larga tegishli bo'lishi mumkin

c) asosan, tashqi, mustaqil nazoratchilar tomonidan amalga oshiriladigan soliq tekshiruvlariga, byudjet resurslaridan maqsadli foydalanish ustidan nazoratga, korxon va tashkilotlarning moliya-buxgalteriya hisobotlari ma'lumotlarining majburiy auditorlik tasdiqlanishiga va h.k.larga tegishli bo'lishi mumkin

d) asosan, ichki, mustaqil bo'lmagan nazoratchilar tomonidan amalga oshiriladigan soliq tekshiruvlariga, byudjet resurslaridan maqsadli foydalanish ustidan nazoratga, korxon va tashkilotlarning moliya-buxgalteriya hisobotlari ma'lumotlarining majburiy auditorlik tasdiqlanishiga va h.k.larga tegishli bo'lishi mumkin

6.2.14. Tashabbuskorli (ichki) moliyaviy nazorat...

a) moliyaviy qonunchilikdan kelib chiqsa-da, taktik va strategik maqsadlarga erishishda moliyaviy boshqaruvning ajralmas qismi hisoblanadi

b) moliyaviy qonunchilikdan kelib chiqmasa-da, taktik maqsadlarga erishishda moliyaviy boshqaruvning ajralmas qismi hisoblanadi

c) moliyaviy qonunchilikdan kelib chiqmasa-da, strategik maqsadlarga erishishda moliyaviy boshqaruvning ajralmas qismi hisoblanadi

d) moliyaviy qonunchilikdan kelib chiqmasa-da, taktik va strategik maqsadlarga erishishda moliyaviy boshqaruvning ajralmas qismi hisoblanadi

6.2.15. O'tkazilish vaqti bo'yicha moliyaviy nazoratning qanday shakllari bo'lishi mumkin?

a) dastlabki; hisobot; navbatdagi (kelgusi, so'nggi)

b) oxirgi; joriy (operativ); navbatdagi (kelgusi, so'nggi)

c) dastlabki; joriy (operativ); navbatdagi (kelgusi, so'nggi)

d) ikkilamchi; joriy (perspektiv); navbatdagi (kelgusi, so'nggi)

6.2.16. Dastlabki moliyaviy nazorat...

a) moliyaviy operatsiyalarning sodir bo'lishidan keyin amalga oshiriladi va moliyaviy xatolik (buzilma)larning oldini olish yoki ularni ogohlantirishda muhim ahamiyatga ega

b) moliyaviy operatsiyalarning sodir bo'lishidan oldin amalga oshiriladi va moliyaviy xatolik (buzilma)larning oldini olish yoki ularni ogohlantirishda muhim ahamiyatga ega

c) moliyaviy operatsiyalarning sodir bo'lishi bilan amalga oshiriladi va moliyaviy xatolik (buzilma)larning oldini olish yoki ularni ogohlantirishda muhim ahamiyatga ega

d) moliyaviy operatsiyalarning sodir bo'lishiga qarab amalga oshiriladi va moliyaviy xatolik (buzilma)larning oldini olish yoki ularni ogohlantirishda muhim ahamiyatga ega

6.2.17. Dastlabki moliyaviy nazorat...

a) mablag'lar notejamli va nosamarali sarflanishining oldini olish uchun xarajatlarning moliyaviy jihatdan asoslangan bo'lishini ko'zda tutadi

b) mablag'lar tejamli va samarali sarflanishining oldini olish uchun xarajatlarning moliyaviy jihatdan asoslangan bo'lishini ko'zda tutadi

c) mablag'lar notejamli va nosamarali sarflanishining oldi-

ni olish uchun xarajatlarning moliyaviy jihatdan asoslanmagan bo'lishini ko'zda tutadi

d) mablag'lar notejamli va nosamarali sarflanishining oldini olish uchun xarajatlarning moliyaviy jihatdan asoslangan bo'lishi shart emasligini ko'zda tutadi

6.2.18. Makrodarajadagi dastlabki moliyaviy nazoratga misol sifatida ...

a) mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining makroiqtisodiy ko'rsatkichlari bashoratlari asosida barcha darajadagi byudjetlarni va nobyudjet fondlarining moliyaviy rejalarini tuzish va tasdiqlash jarayonini ko'rsatish mumkin

b) mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining mikroiqtisodiy ko'rsatkichlari bashoratlari asosida barcha darajadagi byudjetlarni va nobyudjet fondlarining moliyaviy rejalarini tuzish jarayonini ko'rsatish mumkin

c) mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining makroiqtisodiy ko'rsatkichlari bashoratlari asosida barcha darajadagi byudjetlarni va nobyudjet fondlarining moliyaviy rejalarini tasdiqlash jarayonini ko'rsatish mumkin

d) mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining mikroiqtisodiy ko'rsatkichlari bashoratlari asosida barcha darajadagi byudjetlarni va nobyudjet fondlarining moliyaviy rejalarini tuzish va tasdiqlash jarayonini ko'rsatish mumkin

6.2.19. Mikrodarajada dastlabki moliyaviy nazorat ...

a) iqtisodiy rejalar va smetalar, kredit va kassa arizalari, biznes-rejalarning moliyaviy bo'limlari, bashorat balanslarini tuzish, hamkorlikdagi faoliyat to'g'risida shartnoma va h.k.lardan iborat bo'lishi mumkin

b) moliyaviy rejalar va smetalar, kredit va kassa arizalari, biznes-rejalarning moliyaviy bo'limlari, bashorat balanslarini tuzish, hamkorlikdagi faoliyat to'g'risida shartnoma va h.k.lardan iborat bo'lishi mumkin

c) moliyaviy rejalar va smetalar, kredit va kassa arizalari, biznes-rejalarning iqtisodiy bo'limlari, bashorat balanslarini tuzish, hamkorlikdagi faoliyat to'g'risida shartnoma va h.k.lardan iborat bo'lishi mumkin

d) moliyaviy rejalar va smetalar, kredit va kassa arizalari, biznes-rejalarning moliyaviy bo'limlari, bashorat balanslarini amalga oshirish, hamkorlikdagi faoliyat to'g'risida shartnoma va h.k.lardan iborat bo'lishi mumkin

6.2.20. Joriy (operativ) moliyaviy nazorat ...

a) pul bitimlari, moliyaviy operatsiyalar, ssuda va subsidiyalarni berish va h.k.lar sodir bo'lishidan oldin amalga oshiriladi

b) pul bitimlari, moliyaviy operatsiyalar, ssuda va subsidiyalarni berish va h.k.larning sodir bo'lish vaqtida amalga oshiriladi

c) pul bitimlari, moliyaviy operatsiyalar, ssuda va subsidiyalarni berish va h.k.lar sodir bo'lishidan so'ng amalga oshiriladi

d) pul bitimlari, moliyaviy operatsiyalar, ssuda va subsidiyalarni berish va h.k.larning sodir bo'lish arafasida amalga oshiriladi

6.2.21. Joriy (operativ) moliyaviy nazorat ...

a) afsuski, mablag'larni olish va ularni sarflash jarayonida vujudga kelishi mumkin bo'lgan qonunbuzarliklardan ogohlantirmaydi, lekin moliyaviy intizomning mustahkamlanishiga va pul hisob-kitoblarining o'z vaqtida amalga oshirilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Bu yerda buxgalteriya xizmatlari katta rol o'ynaydi

b) mablag'larni olish va ularni sarflash jarayonida vujudga kelishi mumkin bo'lgan qonunbuzarliklardan ogohlantirsa-da, biroq moliyaviy intizomning mustahkamlanishiga va pul hisob-kitoblarining o'z vaqtida amalga oshirilishiga o'z ta'sirini ko'rsatmaydi. Bu yerda buxgalteriya xizmatlari katta rol o'ynaydi

c) mablag'larni olish va ularni sarflash jarayonida vujudga kelishi mumkin bo'lgan qonunbuzarliklardan ogohlantiradi, moliyaviy intizomning mustahkamlanishiga va pul hisob-kitoblarining o'z vaqtida amalga oshirilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Bu yerda buxgalteriya xizmatlari katta rol o'ynaydi

d) mablag'larni olish va ularni sarflash jarayonida vujudga kelishi mumkin bo'lgan qonunbuzarliklardan ogohlanti-

radi, moliyaviy intizomning mustahkamlanishiga va pul hisob-kitoblarining o'z vaqtida amalga oshirilishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Lekin bu yerda buxgalteriya xizmatlari unchalik katta rol o'ynamaydi

6.2.22. Navbatdagi (kelgusi, so'nggi) moliyaviy nazorat...

a) faqat moliyaviy hisobot va buxgalteriya hujjatlarini tahlil qilish yo'li bilan amalga oshirilib, uning bu shakli iqtisodiy subyektlar moliyaviy faoliyatining natijalarini, taklif etilgan moliyaviy strategiya amalga oshirilganligining samaradorligini, moliyaviy xarajatlarning ularning bashoratlari bilan qiyoslanishini va h.k.larni baholashga mo'ljallangan

b) faqat moliyaviy hisobot va buxgalteriya hujjatlarini taftish qilish yo'li bilan amalga oshirilib, uning bu shakli iqtisodiy subyektlar moliyaviy faoliyatining natijalarini, taklif etilgan moliyaviy strategiya amalga oshirilganligining samaradorligini, moliyaviy xarajatlarning ularning bashoratlari bilan qiyoslanishini va h.k.larni baholashga mo'ljallangan

c) moliyaviy hisobot va buxgalteriya hujjatlarini tahlil va taftish qilish yo'li bilan amalga oshirilib, uning bu shakli iqtisodiy subyektlar moliyaviy faoliyatining natijalarini, taklif etilgan moliyaviy strategiya amalga oshirilganligining samaradorligini, moliyaviy xarajatlarning ularning bashoratlari bilan qiyoslanishini va h.k.larni baholashga mo'ljallangan

d) afsuski, moliyaviy hisobot va buxgalteriya hujjatlarini tahlil va taftish qilish yo'li bilan amalga oshirilib, uning bu shakli iqtisodiy subyektlar moliyaviy faoliyatining natijalarini, taklif etilgan moliyaviy strategiya amalga oshirilganligining samaradorligini, moliyaviy xarajatlarning ularning bashoratlari bilan qiyoslanishini va h.k.larni baholashga mo'ljallanmagan

6.2.23. Nazorat subyektlari bo'yicha moliyaviy nazoratning qanday shakllari bo'lishi mumkin?

a) Prezident moliyaviy nazorati; hokimiyat qonunchilik organlari va mahalliy o'z-o'zini boshqarish organlarining moliyaviy nazorati

b) ijroiya hokimiyat organlari moliyaviy nazorati; moliya-kredit organlarining moliyaviy nazorati

c) firmaviy-ichki moliyaviy nazorat; auditorlik moliyaviy nazorati va boshqalar

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.2.24. Nazoratning obyektlariga muvofiq ravishda moliyaviy nazoratning qanday shakllari mavjud?

a) byudjet moliyaviy nazorati; nobyudjet fondlar ustidan amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat; soliqlar bo'yicha amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat

b) valyuta operatsiyalari ustidan amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat; kredit operatsiyalari bo'yicha moliyaviy nazorat; sug'urta faoliyati bo'yicha moliyaviy nazorat

c) investitsion faoliyat bo'yicha amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat; pul massasi ustida amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat va boshqalar

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.2.25. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish jarayonida uning qanday metodlaridan foydalaniladi?

a) tekshiruv; rejalashtirish; nazorat (nazorat); moliyaviy holat tahlili; kuzatish (monitoring); taftish

b) tekshiruv; tadqiq etish; rejalashtirish; moliyaviy holat tahlili; kuzatish (monitoring); taftish

c) tekshiruv; tadqiq etish; nazorat (nazorat); moliyaviy holat tahlili; kuzatish (monitoring); taftish

d) tekshiruv; tadqiq etish; nazorat (nazorat); moliyaviy holat tahlili; rejalashtirish; taftish

6.2.26. Moliyaviy tekshiruv...

a) hisobot, balans va xarajat hujjatlari asosida moliyaviy-xo'jalik faoliyatining barcha masalalari bo'yicha amalga oshiriladi

b) hisobot, balans va xarajat hujjatlari asosida moliyaviy-xo'jalik faoliyatining murakkab masalalari bo'yicha amalga oshiriladi

c) hisobot, balans va xarajat hujjatlari asosida moliyaviy-xo'jalik faoliyatining alohida masalalari bo'yicha amalga oshiriladi

d) hisobot, balans va xarajat hujjatlari asosida moliyaviy-xo'jalik faoliyatining umumiy masalalari bo'yicha amalga oshiriladi

6.2.27. Moliyaviy tekshiruv jarayonida ...

a) moliyaviy intizomning buzilganligi aniqlansa-da, lekin ularga barham berish bo'yicha choralar belgilanmaydi

b) moliyaviy intizomning buzilganligi aniqlanadi va ularga barham berish bo'yicha choralar belgilanadi

c) moliyaviy intizomning buzilganligi aniqlanmaydi, lekin ularga barham berish bo'yicha choralar belgilanadi

d) afsuski, moliyaviy intizomning buzilganligi ham aniqlanmaydi, ularga barham berish bo'yicha choralar ham belgilanmaydi

6.2.28. Moliyaviy tadqiq etish korxonasi va tashkilotlar faoliyatining ...

a) barcha tomonlarini qamrab oladi

b) ayrim tomonlarini qamrab oladi

c) umumiy tomonlarini qamrab oladi

d) xususiy tomonlarini qamrab oladi

6.2.29. Moliyaviy tadqiq etish jarayonida ...

a) bajarilgan ishlar, material, yoqilg'i va energiyalarning sarflanish hajmlari nazorat tarzida o'lchanadi

b) bajarilgan ishlar, material, yoqilg'i va energiyalarning sarflanish hajmlari nazorat tarzida o'lchanmaydi

c) bajarilgan ishlar, material, yoqilg'i va energiyalarning sarflanish hajmlari umumiy tarzda o'lchanadi

d) bajarilgan ishlar, material, yoqilg'i va energiyalarning sarflanish hajmlari umumiy tarzda o'lchanmaydi

6.2.30. Moliyaviy tadqiq etish ...

a) so'rash, kuzatish va inspeksiya qilish hollari orqali ham amalga oshirilishi mumkin

b) so'rash, kuzatish va inspeksiya qilish hollari orqali amalga oshirilmaydi

c) faqat ayrim hollardagina so'rash, kuzatish va inspeksiya qilish orqali ham amalga oshirilishi mumkin

d) faqat ayrim hollardagina so'rash, kuzatish va inspeksiya qilish orqali ham amalga oshirilmaydi

6.2.31. Moliyaviy nazorat (nazorat, kuzatuv)...

a) moliyaviy faoliyatning barcha turlariga (masalan, sug'urta, investitsion, bank va boshqa faoliyatlar) litsenziya olgan iqtisodiy subyektlar ustidan nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratni anglatadi

b) moliyaviy faoliyatning ma'lum bir turiga (masalan, sug'urta, investitsion, bank va boshqa faoliyatlar) litsenziya olgan moliyaviy subyektlar ustidan nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratni anglatadi

c) moliyaviy faoliyatning ma'lum bir turiga (masalan, sug'urta, investitsion, bank va boshqa faoliyatlar) litsenziya olgan iqtisodiy subyektlar ustidan nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratni anglatadi

d) moliyaviy faoliyatning ma'lum ikkidan ortiq turiga (masalan, sug'urta, investitsion, bank va boshqa faoliyatlar) litsenziya olgan iqtisodiy subyektlar ustidan nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratni anglatadi

6.2.32. Moliyaviy nazorat (nazorat, kuzatuv)...

a) buzilishi litsenziyaning chaqirib olinishiga olib kelmaydigan o'rnatilgan (belgilangan) qoidalar va normativlarga rioya qilinishi ustidan nazoratni ko'zda tutadi

b) buzilishi litsenziyaning chaqirib olinishiga olib keladigan o'rnatilgan (belgilangan) qoidalar va normativlarga rioya qilinishi ustidan nazoratni ko'zda tutadi

c) buzilishi litsenziyaning chaqirib olinishiga olib keladigan o'rnatilgan (belgilangan) qoidalar va normativlarga rioya qilinmasligi ustidan nazoratni ko'zda tutadi

d) buzilmasligi litsenziyaning chaqirib olinishiga olib keladigan o'rnatilgan (belgilangan) qoidalar va normativlarga rioya qilinishi ustidan nazoratni ko'zda tutadi

6.2.33. Iqtisodiy tahlil moliyaviy nazoratni amalga oshirish metodi sifatida ...

a) xo'jalik faoliyatining natijalari, moliyaviy holatning ahvoliga umumiy baho berish va ulardan samarali foydalanish

imkoniyatlarini asoslash maqsadida davriy yoki yillik moliyaviy hamda buxgalteriya hisobotlarini detallashtirilgan tarzda o'rganishni ko'zda tutadi

b) xo'jalik faoliyatining natijalari, moliyaviy holatning ahvoliga umumiy baho berish va ulardan samarali foydalanish imkoniyatlarini asoslash maqsadida faqat davriy moliyaviy hamda buxgalteriya hisobotlarini umumlashtirilgan tarzda o'rganishni ko'zda tutadi

c) xo'jalik faoliyatining natijalari, moliyaviy holatning ahvoliga umumiy baho berish va ulardan samarali foydalanish imkoniyatlarini asoslash maqsadida faqat yillik moliyaviy hamda buxgalteriya hisobotlarini detallashtirilgan tarzda o'rganishni ko'zda tutadi

d) xo'jalik faoliyatining natijalari, moliyaviy holatning ahvoliga umumiy baho berish va ulardan samarali foydalanish imkoniyatlarini asoslash maqsadida davriy yoki yillik moliyaviy hamda buxgalteriya hisobotlarini umumlashtirilgan tarzda o'rganishni ko'zda tutadi

6.2.34. Taftish moliyaviy nazoratning ancha keng tarqalgan metodi sanalib, ...

a) nazoratning haqiqatdagi va hujjatli usullarini qo'llash yordamida amalga oshiriladigan korxonalar, tashkilot va muassasalar moliya-xo'jalik faoliyatini o'zaro bog'langan kompleks tekshiruvdan iboratdir

b) nazoratning haqiqatdagi va hujjatli usullarini qo'llash yordamida amalga oshiriladigan korxonalar, tashkilot va muassasalar moliya-xo'jalik faoliyatini kompleks tekshiruvdan iboratdir

c) nazoratning faqat haqiqatdagi usullarini qo'llash yordamida amalga oshiriladigan korxonalar, tashkilot va muassasalar moliya-xo'jalik faoliyatini o'zaro bog'langan kompleks tekshiruvdan iboratdir

d) nazoratning faqat hujjatli usullarini qo'llash yordamida amalga oshiriladigan korxonalar, tashkilot va muassasalar moliya-xo'jalik faoliyatini o'zaro bog'langan kompleks tekshiruvdan iboratdir

6.2.35. Moliyaviy taftish ...

a) taftish qilinayotgan subyekt faoliyatidagi kamchiliklar yoki nuqsonlarni topish uchun, ya'ni sodir etilgan xo'jalik operatsiyalarining maqsadga muvofiqligini, asoslanganligini, iqtisodiy samaradorligini, moliyaviy intizomga rioya etilganligini, buxgalteriya hisobi va hisoboti ma'lumotlarining ishonchliligini aniqlash uchun amalga oshiriladi

b) taftish qilinayotgan obyekt faoliyatidagi kamchiliklar yoki nuqsonlarni topish uchun, ya'ni sodir etilgan xo'jalik operatsiyalarining maqsadga muvofiqligini, asoslanganligini, iqtisodiy samaradorligini, moliyaviy intizomga rioya etilganligini, buxgalteriya hisobi va hisoboti ma'lumotlarining ishonchliligini aniqlash uchun amalga oshiriladi

c) taftish qilinayotgan subyekt faoliyatidagi kamchiliklar yoki nuqsonlarni topish uchun, ya'ni sodir etilgan xo'jalik operatsiyalarining maqsadga muvofiqligini, asoslanganligini, moliyaviy samaradorligini, moliyaviy intizomga rioya etilganligini, buxgalteriya hisobi va hisoboti ma'lumotlarining ishonchliligini aniqlash uchun amalga oshiriladi

d) taftish qilinayotgan obyekt faoliyatidagi kamchiliklar yoki nuqsonlarni topish uchun, ya'ni sodir etilgan xo'jalik operatsiyalarining maqsadga muvofiqligini, asoslanganligini, iqtisodiy samaradorligini, byudjet intizomiga rioya etilganligini, buxgalteriya hisobi va hisoboti ma'lumotlarining ishonchliligini aniqlash uchun amalga oshiriladi

6.2.36. Subyekt xo'jalik faoliyatini qamrab olishning to'liqligiga qarab taftishning qanday turlari bo'lishi mumkin?

a) to'liqsiz; qisman; mavzuli; kompleksli

b) to'liq; qisman; mavzuli; kompleksli

c) to'liq; qisman; mavzusiz; kompleksli

d) to'liq; qisman; mavzuli; kompleksiz

6.2.37. To'liq taftish nazorat objekti moliya-xo'jalik faoliyatining ...

a) umumiy tomonlarini tekshirishni ko'zda tutadi

b) barcha tomonlarini tekshirishni ko'zda tutadi

c) xususiy tomonlarini tekshirishni ko'zda tutadi

d) muhim tomonlarini tekshirishni ko'zda tutadi

6.2.38. Qisman taftish xo'jalik yurituvchi subyekt moliya-xo'jalik faoliyatining...

a) muhim qismlari yoki tomonlarini tekshirish uchun o'tkaziladi

b) barcha qismlari yoki tomonlarini tekshirish uchun o'tkaziladi

c) ayrim qismlari yoki tomonlarini tekshirish uchun o'tkaziladi

d) asosiy qismlari yoki tomonlarini tekshirish uchun o'tkaziladi

6.2.39. Mavzuli taftish ...

a) turli tipdagi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyati bo'yicha ma'lum bir mavzuga bag'ishlab o'tkaziladiki, bu narsalar ularga xos bo'lgan tipik kamchiliklar va nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha tegishli choralarning qo'llanilishiga imkon beradi

b) bir tipdagi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyati bo'yicha ma'lum bir mavzuga bag'ishlab o'tkaziladiki, bu narsalar ularga xos bo'lgan notipik kamchiliklar va nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha tegishli choralarning qo'llanilishiga imkon beradi

c) bir tipdagi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyati bo'yicha ma'lum bir mavzuga bag'ishlab o'tkaziladiki, bu narsalar ularga xos bo'lgan tipik kamchiliklar va nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha tegishli choralarning qo'llanilishiga imkon beradi

d) turli tipdagi korxonalar, tashkilot va muassasalarning faoliyati bo'yicha xilma-xil mavzuga bag'ishlab o'tkaziladiki, bu narsalar ularga xos bo'lgan tipik kamchiliklar va nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha tegishli choralarning qo'llanilishiga imkon beradi

6.2.40. Kompleksli taftish tekshirilayotgan korxonalar, tashkilot va muassasa faoliyatining...

a) eng muhim tomonlarini qamrab oladigan va eng to'liq taftish bo'lib, u nazorat subyektining xo'jalik va moliya faoli-

yatini, moddiy, mehnat va moliyaviy resurslarning butligi hamda ulardan samarali foydalanish masalalari, buxgalteriya hisobi va hisobotining holati hamda sifati kabi masalalarni o'z ichiga oladi

b) asosiy tomonlarini qamrab oladigan va eng to'liq taftish bo'lib, u nazorat subyektining xo'jalik va moliya faoliyatini, moddiy, mehnat va moliyaviy resurslarning butligi hamda ulardan samarali foydalanish masalalari, buxgalteriya hisobi va hisobotining holati hamda sifati kabi masalalarni o'z ichiga oladi

c) barcha tomonlarini qamrab olmasa-da, eng to'liq taftish bo'lib, u nazorat subyektining xo'jalik va moliya faoliyatini, moddiy, mehnat va moliyaviy resurslarning butligi hamda ulardan samarali foydalanish masalalari, buxgalteriya hisobi va hisobotining holati hamda sifati kabi masalalarni o'z ichiga oladi

d) barcha tomonlarini qamrab oladigan va eng to'liq taftish bo'lib, u nazorat subyektining xo'jalik va moliya faoliyatini, moddiy, mehnat va moliyaviy resurslarning butligi hamda ulardan samarali foydalanish masalalari, buxgalteriya hisobi va hisobotining holati hamda sifati kabi masalalarni o'z ichiga oladi

6.2.41. Kompleksli taftishda ...

a) tor texnikaviy va texnologik masalalarni tekshirish uchun tegishli mutaxassislar jalb qilinmaydi. Bu esa, o'z navbatida, kompleksli taftish natijalarining to'liqligi va samaradorligini ta'minlashga o'zining salbiy ta'sirini ko'rsatadi

b) tor texnikaviy va texnologik masalalarni tekshirish uchun tegishli mutaxassislar jalb qilinadi. Bu esa, o'z navbatida, kompleksli taftish natijalarining to'liqligi va samaradorligini ta'minlashda muhim rol o'ynamaydi

c) tor texnikaviy va texnologik masalalarni tekshirish uchun tegishli mutaxassislar jalb qilinmaydi. Bu esa, o'z navbatida, kompleksli taftish natijalarining to'liqligi va samaradorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi

d) tor texnikaviy va texnologik masalalarni tekshirish uchun tegishli mutaxassislar jalb qilinadi. Bu esa, o'z navbatida, kompleksli taftish natijalarining to'liqligi va samaradorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi

6.2.42. Moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining qamralib olinishi darajasiga ko'ra taftishlar qanday guruhlariga bo'linadi?

a) yoppasiga taftish; tanlanma taftish; kombinatsiyalashtirilmagan taftish

b) yoppasiga taftish; tanlovsiz taftish; kombinatsiyalashtirilgan taftish

c) yoppasiga taftish; tanlanma taftish; kombinatsiyalashtirilgan taftish

d) yoppasiga bo'lmagan taftish; tanlanma taftish; kombinatsiyalashtirilgan taftish

6.2.43. Yoppasiga taftish...

a) butun tekshiriladigan davr mobaynida faoliyatdagi barcha operatsiyalarning tekshirilishini taqozo etadi

b) butun tekshiriladigan davr mobaynida faoliyatning ma'lum bir qismidagi ayrim operatsiyalarning tekshirilishini taqozo etadi

c) butun tekshiriladigan davr mobaynida faoliyatning ma'lum bir qismidagi barcha operatsiyalarning tekshirilishini taqozo etadi

d) butun tekshiriladigan davr mobaynida faoliyatning ma'lum bir qismidagi barcha operatsiyalarning tekshirilishini taqozo etmaydi

6.2.44. Tanlanma taftish...

a) u yoki bu vaqt oralig'ida birlamchi hujjatlar bir qismini tekshirishdan iborat. Odatda, chorakdagi har oyning natijalari tekshiriladi, kamchiliklar aniqlansa, yoppasiga tekshiruvga o'tiladi

b) u yoki bu vaqt oralig'ida birlamchi hujjatlar barchasini tekshirishdan iborat. Odatda, chorakdagi bir oyning natijalari tekshiriladi, kamchiliklar aniqlansa, yoppasiga tekshiruvga o'tiladi

c) u yoki bu vaqt oralig'ida birlamchi hujjatlar bir qismini tekshirishdan iborat. Odatda, chorakdagi bir oying natijalari tekshiriladi, kamchiliklar aniqlansa, yoppasiga tekshiruvga o'tiladi

d) u yoki bu vaqt oralig'ida birlamchi hujjatlar katta qismini tekshirishdan iborat. Odatda, chorakdagi bir oying natijalari tekshiriladi, kamchiliklar aniqlanmasa, yoppasiga tekshiruvga o'tiladi

6.2.45. Kombinatsiyalashtirilgan taftish...

a) bir qismning yoppasiga, boshqa bir qismning esa tanlanma metod bilan tekshirilishini nazarda tutadi. Bu narsa past darajadagi hujjatlarning aylanishi bilan xarakterlanadigan va yirik xo'jalik operatsiyalarini amalga oshiruvchi subyektlar faoliyatini taftish qilishga imkon beradi

b) bir qismning yoppasiga, boshqa bir qismning esa tanlanma metod bilan tekshirilishini nazarda tutadi. Bu narsa yuqori darajadagi hujjatlarning aylanishi bilan xarakterlanadigan va mayda xo'jalik operatsiyalarini amalga oshiruvchi subyektlar faoliyatini taftish qilishga imkon beradi

c) bir qismning yoppasiga, boshqa bir qismning esa tanlanma metod bilan tekshirilishini nazarda tutadi. Bu narsa yuqori darajadagi hujjatlarning aylanishi bilan xarakterlanadigan va yirik xo'jalik operatsiyalarini amalga oshiruvchi subyektlar faoliyatini taftish qilishga imkon beradi

d) bir qismning kompleks, boshqa bir qismning esa tanlanma metod bilan tekshirilishini nazarda tutadi. Bu narsa yuqori darajadagi hujjatlarning aylanishi bilan xarakterlanadigan va yirik xo'jalik operatsiyalarini amalga oshiruvchi subyektlar faoliyatini taftish qilishga imkon beradi

6.2.46. O'tkazilgan taftish asosida ...

a) ariza qabul qilinadi

b) qaror ishlab chiqiladi

c) akt rasmiylashtiriladi

d) tavsifnoma beriladi

6.2.47. O'tkazilgan taftish asosida rasmiylashtirilgan aktda ...

a) kamchiliklarni bartaraf etish, moliyaviy zararlarni qoplash va aybdorlarni javobgarlikka tortish choralari belgilanadi

b) kamchiliklarni bartaraf etish, moddiy zararlarni qoplash va aybdorlarni javobgarlikka tortish choralari belgilanadi

c) kamchiliklarni bartaraf etish, moddiy zararlarni qoplash va aybdorlarni jinoiy javobgarlikka tortish choralari belgilanadi

d) kamchiliklarni bartaraf etish, moddiy zararlarni qoplash va aybdorlarni ma'muriy javobgarlikka tortish choralari belgilanadi

6.3. DAVLAT MOLIYAVIY NAZORATI ORGANLARINING VAZIFALARI VA FUNKSIYALARI

6.3.1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida mustahkamlangan hokimiyatni taqsimlanish prinsipi...

a) Oliy Majlis va vakolatli hukumat organlari tomonidan ijro hokimiyati organlarining moliyaviy faoliyatini nazorat qilishni nazarda tutadi

b) Prezident va vakolatli hukumat organlari tomonidan ijro hokimiyati organlarining moliyaviy faoliyatini nazorat qilishni nazarda tutadi

c) Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va vakolatli hukumat organlari tomonidan ijro hokimiyati organlarining moliyaviy faoliyatini nazorat qilishni nazarda tutadi

d) Oliy Majlis Senati va vakolatli hukumat organlari tomonidan ijro hokimiyati organlarining moliyaviy faoliyatini nazorat qilishni nazarda tutadi

6.3.2. Davlat moliyaviy nazorati, avvalambor ...

a) respublika va mahalliy byudjetlarni, davlat maqsadli nobyudjet fondlarining loyihalarini ko'rib chiqish va qabul qilishda hamda ularning ijrosi haqida qarorlarni tasdiqlashda amalga oshiriladi

b) respublika va mahalliy byudjetlarni, davlat maqsadli nobyudjet fondlarining loyihalarini ko'rib chiqish va qabul qilishda hamda ularning ijrosi haqida hisobotlarni tasdiqlashda amalga oshiriladi

c) respublika va mahalliy byudjetlarni, davlat maqsadli nobyudjet fondlarining loyihalarini ko'rib chiqish va qabul qilishda hamda ularning ijrosi haqida ma'ruzalarni tasdiqlashda amalga oshiriladi

d) respublika va mahalliy byudjetlarni, davlat maqsadli nobyudjet fondlarining loyihalarini ko'rib chiqish va qabul qilishda hamda ularning ijrosi haqida farmonlarni tasdiqlashda amalga oshiriladi

6.3.3. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 78-moddasining 8-bandiga muvofiq, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi...

a) Moliya vazirligining taqdimoti bo'yicha mamlakat byudjetini qabul qiladi va uning ijrosi ustidan nazorat o'rnatadi

b) Iqtisodiyot vazirligining taqdimoti bo'yicha mamlakat byudjetini qabul qiladi va uning ijrosi ustidan nazorat o'rnatadi

c) Vazirlar Mahkamasining taqdimoti bo'yicha mamlakat byudjetini qabul qiladi va uning ijrosi ustidan nazorat o'rnatadi

d) Statistika qo'mitasining taqdimoti bo'yicha mamlakat byudjetini qabul qiladi va uning ijrosi ustidan nazorat o'rnatadi

6.3.4. Xalq deputatlari kengashlari...

a) ayrim ma'muriy hudud (mintaqa)larga ajratiladigan byudjet mablag'laridan foydalanish hamda mahalliy byudjetlarning ijro etilishini nazorat qiladi

b) ayrim ma'muriy hudud (mintaqa)larga ajratiladigan kredit mablag'laridan maqsadli foydalanish hamda mahalliy byudjetlarning ijro etilishini nazorat qiladi

c) ayrim ma'muriy hudud (mintaqa)larga ajratiladigan byudjet mablag'laridan maqsadli foydalanish hamda mahalliy byudjetlarning ijro etilishini nazorat qiladi

d) ayrim ma'muriy hudud (mintaqa)larga ajratiladigan sug'urta mablag'laridan maqsadli foydalanish hamda mahalliy byudjetlarning ijro etilishini nazorat qiladi

6.3.5. Vakolatli organlar zimmasiga ...

a) ayrim tarmoqlar va sohalarda byudjet mablag'laridan foydalanish borasida rejalashtirishni amalga oshirish yuklatilishi mumkin

b) ayrim tarmoqlar va sohalarda byudjet mablag'laridan foydalanish ustidan muhokamani amalga oshirish yuklatilishi mumkin

c) ayrim tarmoqlar va sohalarda byudjet mablag'laridan foydalanish ustidan nazoratni amalga oshirish yuklatilishi mumkin

d) ayrim tarmoqlar va sohalarda byudjet mablag'laridan iqtisod qilib sarflashni amalga oshirish yuklatilishi mumkin.

6.3.6. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidentiga davlat boshlig'i sifatida katta vakolatlar berilgan. Respublika Konstitutsiyasi 93-moddasining 8-bandiga muvofiq, Prezident ...

a) ijroiya hokimiyat apparati, jumladan, davlat moliyaviy nazorati funksiyalarini amalga oshiruvchi organlar (Hisob palatasi, Moliya vazirligi, Sog'liqni saqlash vazirligi va boshqalar)ni shakllantiradi

b) ijroiya hokimiyat apparati, jumladan, davlat moliyaviy nazorati funksiyalarini amalga oshiruvchi organlar (Hisob palatasi, Moliya vazirligi, Xalq ta'limi vazirligi va boshqalar)ni shakllantiradi

c) ijroiya hokimiyat apparati, jumladan, davlat moliyaviy nazorati funksiyalarini amalga oshiruvchi organlar (Hisob palatasi, Moliya vazirligi, Oliy va o'rta mahsus ta'lim vazirligi va boshqalar)ni shakllantiradi

d) ijroiya hokimiyat apparati, jumladan, davlat moliyaviy nazorati funksiyalarini amalga oshiruvchi organlar (Hisob palatasi, Moliya vazirligi, Davlat soliq qo'mitasi va boshqalar)ni shakllantiradi

6.3.7. Davlat moliyaviy nazorati tizimida Hisob palatasiga katta rol ajratilgan. U ...

a) mustaqil va subyektiv organ bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga hisob beradi

b) bo'ysunuvchi va obyektiv organ bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasiga hisob beradi

c) mustaqil va obyektiv organ bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatiga hisob beradi

d) mustaqil va obyektiv organ bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga hisob beradi

6.3.8. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) makroiqtisodiy ko'rsatkichlar, byudjet-soliq va pul-kredit parametrlarining shakllanish jarayonlarini tizimli o'rganib, ularning qonunchilik talablariga muvofiqligini kuzatib borish

b) davlat byudjeti, uning daromad va xarajatlar qismlari asosiy parametrlari va moddalarining ijro etilishi ustidan nazorat o'rnatish

c) davlat byudjetini ijro etish, soliq tushumlari va pul ko'rsatkichlari bo'yicha tasdiqlangan parametrlarni tuzatishga doir takliflarning asoslanganligi va ularning makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'sirini ko'rib chiqish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.9. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) mintaqalar, umuman, jamiyat rivojlanishida mahalliy boshqaruv organlari va fuqarolarning o'zini o'zi boshqaruv organlari rolini oshirish maqsadida respublika byudjeti bilan mahalliy byudjetlar o'rtasidagi o'zaro nisbatlarning maqbulligiga erishish bo'yicha takliflarni tahlil qilish va baholash

b) mintaqalar, tarmoqlar va korxonalar bo'yicha tasdiqlangan parametrlar hisobidan davlat mablag'larini xarajat qilish bo'yicha chetga chiqishlar aniqlangan hollarda tekshiruvlar o'tkazish, ulardan foydalanishda tartibbuzarliklar va suiiste'molliklarning oldini olish yuzasidan chora-tadbirlarni amalga oshirish

c) umuman, byudjet daromad qismining ijrosi ustidan hamda mintaqalar bo'yicha manbalar, soliq va bojxona organlaridan to'lovlarning kelib tushishi to'liqligi yuzasidan monitoringni amalga oshirish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.10. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) byudjet jarayonida chetga chiqishlarni tahlil qilish va o'rganish, ularni bartaraf etish va byudjet qonunchiligini ta'komillashtirish yuzasidan takliflar tayyorlash

b) milliy valyutani mustahkamlash, inflyatsiyani pasaytirish hamda iqtisodiy o'sish va narxlar barqarorligi ko'rsatkichlarining optimal birligiga erishish bo'yicha takliflarni ko'rib chiqish va baholash

c) oltin-valyuta zaxiralari, shu jumladan, qimmatbaho metallar va qimmatbaho toshlarni ishlab chiqarish hamda ular bilan amalga oshiriladigan operatsiyalarni nazorat etish, yo'qotishlar va suiiste'molliklar kanallari hamda imkoniyatlarini yo'qotish maqsadida davlat oltin-valyuta zaxiralarning butun harakati tiniqligini ta'minlash

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.11. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) tashqi aktivlarni boshqarish bo'yicha hisobot va balans hisob-kitoblarini tahlil etish, oltin-valyuta zaxiralarni chet el banklarida joylashtirish va qayta joylashtirish asoslanganligi hamda samaraliligini nazorat qilish

b) davlat tashqi qarzlarini boshqarish ustidan monitoring o'rnatish va ularga, birinchi navbatda, hukumat tomonidan va uning kafolati ostida olingan kreditlar bo'yicha o'z vaqtida xizmat ko'rsatilishini nazorat etish

c) eksportni rivojlantirish, tovar (ish, xizmat)lar eksporti prognozlarini bajarish, mahsulot import qilishni maqbul-lashtirish, tashqi savdo va to'lov balanslari ijobiy qoldig'ini ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshirilishini nazorat etish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.12. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) chet davlatlarda davlat mulkini realizatsiya qilish bilan bog'liq bo'lgan masalalar bo'yicha tahlil o'tkazish va ularning nazorat etilishini ta'minlash

b) respublikada qimmatbaho metallar va qimmatbaho toshlar konlarini qazish va ulardan foydalanish yuzasidan chet el kompaniyalarining takliflarini ko'rib chiqish

c) O'zbekiston Respublikasi hukumati yoki uning kafolati ostida chet el kreditlari va qarzlarini jalb etish hamda ulardan foydalanish samaradorligi, xalqaro moliya bozorlariga respublika qarz majburiyatlarini chiqarishning maqsadga muvofiqligini tahlil etish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.13. Hisob palatasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, uning zimmasiga nazorat, monitoring va tahliliy ishlar hamda quyidagi funksiyalarni bajarish yuklatilgan ...

a) olib borilayotgan byudjet-soliq, pul-kredit, valyuta va tashqi savdo siyosatiga ta'sir ko'rsatuvchi qonunchilik hujjat-lari loyihalarini ekspertiza qilish

b) vazirliklar, qo'mitalar, idoralar, korxonalar va tashkilot-larning Hisob palatasi vakolatiga kiruvchi masalalar bo'yicha ish-faoliyatini muvofiqlashtirish

c) Hisob palatasi zimmasiga yuklatilgan vazifalardan kelib chiqadigan masalalar bo'yicha tahliliy ishlanmalarni tashkil

etish va o'tkazish, ular asosida hisobot va takliflar tayyorlash hamda ularni ko'rib chiqish uchun O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga taqdim etish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.14. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish borasida Hisob palatasi qanday huquqlarga ega?

a) davlat hokimiyati va boshqaruv organlari, qo'mitalar, idoralar, korxonalar va tashkilotlar, banklardan o'z vakolatiga kiruvchi masalalar bo'yicha axborot, ma'lumotlar va hujjatlarni belgilangan tartibda so'rash hamda olish

b) zarur bo'lgan hollarda o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni amalga oshirish uchun tekshiruvlar tashkil etish va ularning natijalari bo'yicha ijro etilishi majburiy bo'lgan ko'rsatmalarni jo'natish

c) o'z vakolati doirasida tekshiruvlar o'tkazish vaqtida davlat organlari va ularning vakillari, nodavlat auditorlik xizmati va ayrim mutaxassislarni ularda ishtirok etish uchun jalb etish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.15. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish borasida Hisob palatasi qanday huquqlarga ega?

a) Hisob palatasi bilan oldindan kelishilishi zarur bo'lgan barcha masalalar yuzasidan tegishli xulosalar berish

b) zarur hollarda o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni amalga oshirish uchun tekshiruvlar tashkil etish va ularning natijalari bo'yicha ijro etilishi majburiy bo'lgan ko'rsatmalarni jo'natish

c) qonunchilikni takomillashtirish, davlat organlari, korxonalar va tashkilotlar faoliyatini yaxshilash maqsadida nazorat tadbirlari natijalari bo'yicha takliflar kiritish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.16. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi moliyaviy nazoratga doir qanday ishlarni amalga oshiradi?

a) vazirliklar, davlat qo'mitalari, idoralar va boshqa davlat hamda xo'jalik boshqaruv organlari faoliyati ustidan nazorat-

ni amalga oshirmaydi. Lekin u davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiruvchi organlar vakolati va funksiyalari tartibini belgilaydi

b) vazirliklar, davlat qo'mitalari, idoralar va boshqa davlat hamda xo'jalik boshqaruv organlari faoliyati ustidan nazoratni amalga oshiradi. Lekin u davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiruvchi organlar vakolati va funksiyalari tartibini belgilamaydi

c) vazirliklar, davlat qo'mitalari, idoralar va boshqa davlat hamda xo'jalik boshqaruv organlari faoliyati ustidan nazoratni amalga oshiradi. U davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiruvchi organlar vakolati va funksiyalari tartibini belgilaydi

d) vazirliklar, davlat qo'mitalari, idoralar va boshqa davlat hamda xo'jalik boshqaruv organlari faoliyati ustidan nazoratni amalga oshirmaydi va u davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiruvchi organlar vakolati va funksiyalari tartibini belgilamaydi

6.3.17. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida davlat moliyaviy nazorati sohasida katta vakolatlar berilgan qanday komissiyalar tashkil etilgan?

a) Hisob mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi hamda Respublika pul-kredit siyosati komissiyasi

b) Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi hamda Respublika pul-kredit siyosati komissiyasi

c) Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjet intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi hamda Respublika pul-kredit siyosati komissiyasi

d) Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi hamda Respublika kredit siyosati komissiyasi

6.3.18. Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi...

a) Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahrida o'zining mintaqaviy komissiyalariga ega

b) Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlarda o'zining mintaqaviy komissiyalariga ega

c) viloyatlar va Toshkent shahrida o'zining mintaqaviy komissiyalariga ega

d) Qoraqalpog'iston Respublikasi va Toshkent shahrida o'zining mintaqaviy komissiyalariga ega

6.3.19. Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi tomonidan uning vakolati doirasida qabul qilingan qarorlar vazirliklar, idoralar, mahalliy hokimiyat va boshqaruv organlari, tijorat banklari, mulkchilik shaklidan qat'i nazar, xo'jalik yurituvchi subyektlar hamda ularning birlashmalari (xo'jalik uyushmalari), mansabdor shaxslar va fuqarolar ijro etishi uchun ...

a) rekomendatsion (tavsiya) xarakter(i)ga ega

b) majburiy hisoblanadi

c) ixtiyoriy hisoblanadi

d) majburiy xarakterga ega emas

6.3.20. Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi to'g'risidagi Nizomga muvofiq, moliyaviy nazoratnini amalga oshirish bo'yicha uning qanday asosiy vazifalari belgilangan?

a) iqtisodiyot tarmoqlari va sektorlarida hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va barcha xo'jalik yurituvchi subyektlar hamda tijorat banklari tomonidan to'lov intizomini mustahkamlash va hisob-kitoblarni o'z vaqtida amalga oshirish, soliqlar va majburiy to'lovlarni to'liq to'lash bo'yicha amaldagi qonunchilik me'yorlariga qat'iy rioya etilishi ustidan ta'sirchan nazoratni ta'minlash

b) korxonalarining debitorlik qarzlari ahvolini tahlil etish, muddati o'tgan debitorlik va kreditorlik qarzlari, xo'jalik yurituvchi subyektlarning byudjetga to'lovlar bo'yicha boqimandalarini qisqartirish bo'yicha ta'sirchan chora-tadbirlar ishlab chiqish va qabul qilish, shuningdek, amaldagi

qonunchilikka muvofiq ravishda tegishli soliqlar va majburiy to'lovlarning to'liq undirib olinishini ta'minlash

c) korxonalar va tashkilotlar aylanma mablag'larining ajratib olinishi, shu jumladan, tayyor mahsulot zaxiralari-ga va tugallanmagan qurilishga ajratilishi sabablari hamda yo'nalishlarini aniqlash, ularni qisqartirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.21. Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha qanday huquqlarga ega?

a) vazirliklar, qo'mitalar, idoralar, tijorat banklari, soliq organlari, xo'jalik uyushmalari, korxonalar va birlashmalar, davlat boshqaruv organlari rahbarlarining debitorlik va kreditorlik qarzlari, soliq va to'lov intizomining ahvoli to'g'risida-gi masalalar bo'yicha hisobotlarini eshitib borish

b) boqimandalarni to'lash, penya hisoblanishini tugatish bo'yicha muddatlarni kechiktirish yoki uzaytirish, byudjetga va nobyudjet fondlarga soliqlar hamda to'lovlar bo'yicha penyalarni hisobdan chiqarish

c) belgilangan tartibda moliya, soliq va bojxona organlari faoliyatini tekshirishni tashkil etish, komissiya zimmasi-ga yuklatilgan vazifalarning bajarilishini ta'minlash uchun zarur bo'lgan axborot, ma'lumotlarni vazirliklar, qo'mitalar, idoralar, uyushmalar, davlat boshqaruv mahalliy organla-ridan olish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.22. Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha qanday huquqlarga ega?

a) belgilangan tartibda moliya, soliq va bojxona organlari faoliyatini tekshirishni tashkil etish, komissiya zimmasi-ga yuklatilgan vazifalarning bajarilishini ta'minlash uchun zarur bo'lgan axborot, ma'lumotlarni vazirliklar, qo'mitalar,

idoralar, uyushmalar, davlat boshqaruvi mahalliy organlaridan olish

b) bankrotlik va korxonalarni sanatsiyalash masalalari bo'yicha hukumat komissiyasiga korxonalarni sanatsiyalash yoki muntazam ravishda debitorlik va kreditorlik qarzlari-ga yo'l qo'yuvchi korxonalar hamda tashkilotlarni bankrot deb e'lon qilish uchun materiallarni xo'jalik sudiga berish to'g'risida qarorlar qabul qilish yuzasidan takliflar kiritish

c) soliq solish tizimi va xalq xo'jaligida hisob-kitoblarni yaxshilash uchun yo'naltirilgan respublika qonunchiligini takomillashtirish yuzasidan Vazirlar Mahkamasiga takliflar kiritish va h.k.

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.23. Respublika pul-kredit siyosati komissiyasi zimmasiga moliyaviy nazoratni amalga oshirishga doir...

a) respublikada pul muomalasi va xalq xo'jaligida hisob-kitoblarning ahvoli ustidan nazoratni kuchaytirish bo'yicha chora-tadbirlar majmuyini ishlab chiqish va ularni amalga oshirish, xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan valyuta operatsiyalarini amalga oshirish va O'zbekiston iqtisodiyoti ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish uchun ajratiladigan kreditlardan maqsadli foydalanish tartibiga qat'iy rioya etilishini ta'minlash vazifasi yuklatilgan

b) respublikada naqd pul muomalasi va xalq xo'jaligida hisob-kitoblarning ahvoli ustidan nazoratni kuchaytirish bo'yicha chora-tadbirlar majmuyini ishlab chiqish va ularni amalga oshirish, xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan valyuta operatsiyalarini amalga oshirish va O'zbekiston iqtisodiyoti ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish uchun ajratiladigan kreditlardan maqsadli foydalanish tartibiga qat'iy rioya etilishini ta'minlash vazifasi yuklatilgan

c) respublikada naqd pul muomalasi va xalq xo'jaligida hisoblarning ahvoli ustidan nazoratni kuchaytirish bo'yicha chora-tadbirlar majmuyini ishlab chiqish va ularni amalga oshirish, xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan valyuta operatsiyalarini amalga oshirish va O'zbekiston iqtisodi-

yoti ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish uchun ajratiladigan kreditlardan foydalanish tartibiga qat'iy rioya etilishini ta'minlash vazifasi yuklatilgan

d) respublikada naqd pul muomalasi va xalq xo'jaligida hisob-kitoblarning ahvoli ustidan nazoratni kuchaytirish bo'yicha chora-tadbirlar majmuyini ishlab chiqish va ularni amalga oshirish, xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan valyuta operatsiyalarini amalga oshirish va O'zbekiston iqtisodiyoti ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish uchun ajratiladigan kreditlardan foydalanish tartibiga qat'iy rioya etilishini ta'minlash vazifasi yuklatilgan

6.3.24. Mulkchilik shakllaridan qat'i nazar, xo'jalik yurituvchi subyektlarni tekshirishni tartibga solish, nazorat organlari tomonidan ularning faoliyatiga asossiz ravishda aralashuvga yo'l qo'ymaslik maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Tekshiruvlarni tartibga solish va nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish to'g'risida» 1996-yil 8-avgustdagi №UP-1503 Farmoni bilan mamlakatimizda ...

a) Respublika soliq organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi faoliyat ko'rsatmoqda

b) Respublika moliya organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi faoliyat ko'rsatmoqda

c) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi faoliyat ko'rsatmoqda

d) Respublika bank organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi faoliyat ko'rsatmoqda

6.3.25. Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini davlat nazorati sohasidagi ...

a) muvofiqlashtiruvchi organ hisoblanadi

b) markaziy muvofiqlashtiruvchi organ hisoblanadi

c) quyi muvofiqlashtiruvchi organ hisoblanadi

d) o'rta muvofiqlashtiruvchi organ hisoblanadi

6.3.26. Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi qarorlari xo'jalik yurituvchi

subyektlar faoliyatini tekshirish bo'yicha davlat nazoratini amalga oshirishga vakolat berilgan barcha organlar uchun...

- a) rekomendatsion (tavsiya) xarakter(i)ga ega
- b) ixtiyoriy hisoblanadi
- c) majburiy hisoblanadi
- d) majburiy xarakterga ega emas

6.3.27. Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi tarkibi...

- a) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan tasdiqlanadi
- b) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tasdiqlanadi
- c) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi tomonidan tasdiqlanadi
- d) O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan tasdiqlanadi

6.3.28. Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi o'z faoliyatini...

- a) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi to'g'risidagi qarorga asosan amalga oshiradi
- b) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi to'g'risidagi nizomga asosan amalga oshiradi
- c) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi to'g'risidagi farmonga asosan amalga oshiradi
- d) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi to'g'risidagi yo'riqnomaga asosan amalga oshiradi

6.3.29. Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar, shaharlar va tumanlarda Respublika nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashining tegishli hududiy komissiyalari tuzilgan bo'lib, ularning tarkibi...

- a) viloyat hokimliklari tomonidan tasdiqlanadi

b) tegishli hududiy hokimiyat organlari tomonidan tasdiqlanadi

c) Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi tomonidan tasdiqlanadi

d) Moliya vazirligi tomonidan tasdiqlanadi

6.3.30. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi faoliyatining maqsadi, mulkchilik shakllaridan qat'i nazar...

a) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshirishni tartibga solish va muvofiqlashtirish, ularning ish-faoliyatiga nazorat organlari tomonidan asossiz ravishda aralashishga yo'l qo'ymaslikdan iborat

b) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshirishni tartibga solish, ularning ish-faoliyatiga nazorat organlari tomonidan asossiz ravishda aralashishga yo'l qo'ymaslikdan iborat

c) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshirishni muvofiqlashtirish, ularning ish-faoliyatiga nazorat organlari tomonidan asossiz ravishda aralashishga yo'l qo'ymaslikdan iborat

d) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshirishni tartibga solish va muvofiqlashtirish, ularning ish-faoliyatiga nazorat organlari tomonidan asosli ravishda aralashishga yo'l qo'yishdan iborat

6.3.31. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashining asosiy vazifalari etib nimalar belgilangan?

a) nazorat organlarining xo'jalik yurituvchi subyektlar ish-faoliyatini tekshirish masalalari bo'yicha faoliyatini muvofiqlashtirish

b) xo'jalik yurituvchi subyektlarning ish-faoliyati bo'yicha o'tkaziladigan tekshiruvlarning umumiy sonini qisqartirish

c) tekshiruvlar, shuningdek, nazorat organlarining faoliyatini qaytarishga yo'l qo'yuvchi kompleks tekshiruvlarning muvofiqlashtiruvchi rejalarini ishlab chiqish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.32. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashining asosiy vazifalari etib nimalar belgilangan?

a) tekshiruvlar, shuningdek, nazorat organlarining faoliyatini qaytarishga yo'l qo'yuvchi kompleks tekshiruvlarning muvofiqlashtiruvchi rejalarini ishlab chiqish

b) tekshiruvlar o'tkazish bo'yicha muvofiqlashtiruvchi rejalariga rioya etilgan holda nazorat organlarining faoliyati ustidan nazorat o'rnatish va kengash bilan kelishilmay turib rejadan tashqari, qarshi tekshiruv va nazorat tartibida tekshiruvlar o'tkazilishiga yo'l qo'ymaslik

c) tekshiruvlarni qisqartirish va takomillashtirish maqsadida ularni tashkil etish tizimini tartibga solish yuzasidan chora-tadbirlar ishlab chiqish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.33. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi hududiy komissiyalarining asosiy funksiyalari nimalardan iborat?

a) xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshirish bo'yicha hududiy muvofiqlashtiruvchi reja-grafiklar ishlab chiqish

b) muvofiqlashtiruvchi reja-grafiklar bajarilishiga rioya etilishi ustidan monitoring o'rnatish

c) faqat byudjet muassasalari faoliyatini tekshirish bo'yicha hududiy muvofiqlashtiruvchi reja-grafiklar ishlab chiqish

d) faqat «a» va «b» javoblar to'g'ri

6.3.34. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni bajarishi uchun hamda o'z maqomiga muvofiq ravishda qanday huquqlarga ega?

a) respublika barcha vazirliklari va idoralaridan yaqinlashib kelayotgan davr uchun mo'ljallangan xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatini tekshiruv rejalarini so'rash va olish

b) tekshiruvlarni muvofiqlashtirish bo'yicha qonunchilikda belgilangan tartibga rioya etilishini ta'minlash talab qilingan ko'rsatmalarni, kengash raisi imzosi qo'yilgan holda, nazorat organlariga jo'natish

c) tekshiruvlarni muvofiqlashtirish to'g'risidagi qonunchilikni buzish yoki kengash qarorlarini buzishda aybdor bo'lgan nazorat organlari rahbarlari va mansabdor shaxslariga ma'muriy choralar belgilanganligi to'g'risidagi taqdimnomalarni, kengash raisi imzosi qo'yilgan holda, jo'natish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.35. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni bajarishi uchun hamda o'z maqomiga muvofiq ravishda qanday huquqlarga ega?

a) tekshiruvlarni muvofiqlashtirish bo'yicha qonunchilikda belgilangan tartibga rioya etilishini ta'minlash talab qilingan ko'rsatmalarni, kengash raisi imzosi qo'yilgan holda, nazorat organlariga jo'natish

b) tekshiruvlarni muvofiqlashtirish to'g'risidagi qonunchilikni buzish yoki kengash qarorlarini buzishda aybdor bo'lgan nazorat organlari rahbarlari va mansabdor shaxslariga ma'muriy choralar belgilanganligi to'g'risidagi taqdimnomalarni, kengash raisi imzosi qo'yilgan holda, jo'natish

c) nazorat organlarining rejadani tashqari tekshiruvlar o'tkazish to'g'risidagi qarorlarini, agar ularni o'tkazish uchun yetarlicha asoslar bo'lmasa, bekor qilish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.36. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi nazorat organlari tomonidan nazoratni tartibga solish sohasidagi qonunchilikka qat'iy rioya etilishi, xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazorat organlarining noqonuniy harakatlari ustidan tushgan arizalarini o'z vaqtida ko'rib chiqilishi, ular yuzasidan qarorlar qabul qilishi hamda olib borilayotgan ishlarning natijalari to'g'risida ...

a) hukumatga muntazam ravishda axborot berib turishi shart

b) Prezidentga muntazam ravishda axborot berib turishi shart

c) Oliy Majlisga muntazam ravishda axborot berib turishi shart

d) Moliya vazirligiga muntazam ravishda axborot berib turishi shart

6.3.37. Davlat moliyaviy nazorati tizimida ...

a) O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Iqtisodiyot va zirligi, Bank, Davlat soliq qo'mitasi va ularning quyi organlari alohida o'rin tutadi

b) O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Markaziy bank, Davlat soliq qo'mitasi va ularning quyi organlari alohida o'rin tutadi

c) O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Markaziy bank, Iqtisodiyot vazirligi va ularning quyi organlari alohida o'rin tutadi

d) O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi, Markaziy bank, Davlat soliq qo'mitasi va ularning quyi organlari alohida o'rin tutadi

6.3.38. Moliya-kredit tizimi muassasalari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratlarning mazmuni va maqsadi ...

a) belgilangan saxovat doirasidagi amaliy ehtiyojlar bilan belgilanadi

b) belgilangan kamolot doirasidagi amaliy ehtiyojlar bilan belgilanadi

c) belgilangan vakolat doirasidagi amaliy ehtiyojlar bilan belgilanadi

d) belgilangan zakovat doirasidagi amaliy ehtiyojlar bilan belgilanadi

6.3.39. Moliya organlarining ko'p qirrali nazorat faoliyati ...

a) byudjetni ijro etish, moliyaviy rejalar va smetalar loyihalarini ko'rib chiqish, byudjet barcha daromadlarini to'plash, davlat byudjeti bilan tegishli moliya yili uchun nazarda tutilgan chora-tadbirlarni moliyalashtirish jarayonida amalga oshiriladi

b) byudjetni rejalashtirish, moliyaviy rejalar va smetalar loyihalarini ko'rib chiqish, byudjet barcha daromadlarini to'plash, davlat byudjeti bilan tegishli moliya yili uchun

nazarda tutilgan chora-tadbirlarni moliyalashtirish jarayoni-
da amalga oshiriladi

c) byudjetni muhokama etish, moliyaviy rejalar va smeta-
lar loyihalarini ko'rib chiqish, byudjet barcha daromadlari-
ni sarflash, davlat byudjeti bilan tegishli moliya yili uchun
nazarda tutilgan chora-tadbirlarni moliyalashtirish jarayoni-
da amalga oshiriladi

d) byudjetni rejalashtirish, moliyaviy rejalar va smeta-
lar loyihalarini tasdiqlash, byudjet barcha daromadlari-
ni to'plash, davlat byudjeti bilan tegishli moliya yili uchun
nazarda tutilgan chora-tadbirlarni moliyalashtirish jarayoni-
da amalga oshiriladi

**6.3.40. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi-
ning zimmasiga davlat moliyaviy nazoratini amalga
oshirish bo'yicha qanday asosiy vazifa va funksiyalar
yuklangan?**

a) respublika vazirliklari, qo'mitalari, idoralari va korxo-
nalari tomonidan respublika byudjetining ijro etilishi, Marka-
ziy bank va boshqa banklar tomonidan byudjetning kassa
ijrosi qoidalariga rioya etilishi hamda banklar tomonidan
kapital qo'yilmalar va byudjetdan ajratilgan mablag'lar hiso-
bidan amalga oshiriladigan boshqa chora-tadbirlarning moli-
yalashtirilishi ustidan nazoratni amalga oshirish

b) qimmatli qog'ozlar bozori shakllanishi, qimmatli
qog'ozlar emissiyasi va harakatini nazorat etish, moliya bozo-
rini shakllantirishga doir ishlarni muvofiqlashtirish

c) respublika byudjeti va mahalliy byudjetlar hisobidan
moliyalashtiriladigan, shuningdek, barcha ko'rinishdagi
qimmatbaho metallar va qimmatbaho toshlarni qazib oluv-
chi, qayta ishlovchi hamda ulardan boshqa maqsadlar (jum-
ladan, eksport) uchun foydalanuvchi korxonalar, tashkilotlar
va muassasalar moliyaviy-xo'jalik faoliyatini taftish qilish va
tekshirish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

**6.3.41. Moliya vazirligi huzurida Bosh nazorat-taftish
boshqarmasi mavjud bo'lib, u O'zbekiston Respublikasi**

Moliya vazirligi Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va uning hududiy nazorat-taftish boshqarmalari to'g'risidagi ...

- a) nizomga asosan faoliyat yuritadi
- b) qarorga asosan faoliyat yuritadi
- c) farmonga asosan faoliyat yuritadi
- d) yo'riqnomaga asosan faoliyat yuritadi

6.3.42. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalarining asosiy vazifasi ...

- a) byudjet ijrosining barcha bosqichlarida byudjet intizomiga rioya etilishini nazorat qilishdir
- b) byudjet rejasining barcha bosqichlarida byudjet intizomiga rioya etilishini nazorat qilishdir
- c) byudjet jarayonining barcha bosqichlarida byudjet intizomiga rioya etilishini nazorat qilishdir
- d) byudjet hisobotining barcha bosqichlarida byudjet intizomiga rioya etilishini nazorat qilishdir

6.3.43. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalarining boshqa vazifalari sifatida nimalar belgilangan?

a) moliya organlari va byudjet muassasalari tomonidan byudjet va moliya qonunchiligi hamda byudjet majburiyatlarining ijrosi bilan bog'liq bo'lgan boshqa qonunchilik hujjatlariga rioya etilishini ta'minlash ustidan nazoratni amalga oshirish

b) respublika va mahalliy byudjetlarning qat'iy ijro etilishi ustidan doimiy nazoratni ta'minlash

c) moliya organlari va tijorat banklari tomonidan birinchi navbatdagi xarajatlar navbatiga rioya etilishi, byudjet tashkilotlari xodimlariga ish haqi to'lash, ijtimoiy nafaqalar, stipendiyalar berish muddatlari va to'liqligi, shuningdek, byudjet muassasalariga ko'rsatilgan maqsadlar uchun naqd pul mablag'larini berish bo'yicha faoliyati ustidan nazorat va monitoringni amalga oshirish

- d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.44. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalarining boshqa vazifalari sifatida nimalar belgilangan?

a) fuqarolarning o'zini o'zi boshqaruv organlari orqali kam ta'minlangan oilalarga beriladigan ijtimoiy nafaqalar bilan ta'minlash va ularning o'z vaqtida to'lanishini nazorat qilish

b) paxta xomashyosini tayyorlash, saqlash, qayta ishlash, paxta mahsulotlarini ishlab chiqarish va ularni realizatsiya qilish bo'yicha statistik hamda buxgalteriya hisoboti ma'lumotlarining to'g'riligi ustidan nazoratni amalga oshirish

c) paxta xomashyosi va undan tayyorlanadigan mahsulotlarning miqdori va sifatini baholash hamda ularning hisobotda aks ettirilishi bo'yicha tekshiruvlarni tashkil etish va o'tkazish metodologiyasini ishlab chiqish hamda takomillashtirish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.45. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalarining boshqa vazifalari sifatida nimalar belgilangan?

a) investitsion dasturlarning amalga oshirilishi uchun ajratiladigan markazlashtirilgan byudjet mablag'laridan maqsadli foydalanishni nazorat etish

b) kommunal xizmatlar va elektr energiyasi uchun byudjet mablag'larini sarflash limitlariga rioya etilishi ustidan muntazam ravishda tekshiruvlar o'tkazib turish

c) byudjet muassasalari tomonidan shtatlar jadvali-smeta intizomiga rioya etilishini nazorat qilish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.46. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalarining boshqa vazifalari sifatida nimalar belgilangan?

a) hokimiyat va boshqaruv organlari rahbarlarining byudjet jarayoniga noqonuniy ravishda aralashuvi faktlarini to'xtatish

b) davlat valyuta mablag'larining to'g'ri va maqsadli sarflinishini nazorat qilish

c) fuqarolarning moliya va byudjet intizomi buzilganligi faktlari to'g'risidagi xat, shikoyat hamda arizalarini ko'rib chiqish va h.k.

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.47. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va uning hududiy bo'linmalari zimmasiga yuklatilgan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun ularga qanday huquqlar berilgan?

a) hududiy moliya organlarining mahalliy byudjetlar ijrosi bo'yicha ish-faoliyatini, barcha darajadagi byudjet muassasalarining esa xarajatlar smetalari va byudjet intizomiga rioya etish bo'yicha ish-faoliyatini taftish qilish va tekshirish (monitoring)

b) hududiy moliya organlari va barcha darajadagi byudjet muassasalarining pul va buxgalteriya hujjatlari, hisobotlari, smetalari va boshqa hujjatlari, moddiy boyliklari mavjudligini tekshirish

c) maxsus vakolatli organning qaroriga asosan xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo'jalik faoliyatini taftish qilish va tekshirish

d) yuqoridagi javoblarning barchasi to'g'ri

6.3.48. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va uning hududiy bo'linmalari zimmasiga yuklatilgan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun ularga qanday huquqlar berilgan?

a) tijorat banklari muassasalari, soliq organlari, boshqa idoralardan taftish va tekshiruvlar o'tkazish vaqtida yuzaga keladigan savollar bo'yicha zarur bo'lgan ma'lumotnomalar va axborot, ma'lumotlarni olish

b) qurilish, montaj, ta'mirlash kabi ishlar nazorat o'lchamlarini amalga oshirish va boshqa tekshiruvlarni o'tkazish uchun belgilangan tartibda mutaxassislarni jalb etish

c) hududiy moliya organlari va barcha darajadagi byudjet muassasalari hamda xo'jalik yurituvchi subyektlar rah-

barlari va mansabdor shaxslaridan taftish va tekshiruvlar o'tkazish jarayonida yuzaga keladigan masalalar, moliya va byudjet intizomi buzilishi faktlari, shuningdek, ma'lumotnoma, taftish va tekshiruvlar dalolatnomalarining imzolanishi bo'yicha tushuntirishlar talab qilish

d) yuqoridagi javoblarning barchasi to'g'ri

6.3.49. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va uning hududiy bo'linmalari zimmasiga yuklatilgan vazifalar va funksiyalarni bajarish uchun ularga qanday huquqlar berilgan?

a) zarur bo'lgan hollarda kassa va kassa xonalari, omborlar, arxivlarni muhrlab qo'yish, qalbaki, soxta hujjatlar va boshqa suiiste'molliklar aniqlangan hollarda hujjatlarni olib qo'yish, tekshirilayotgan obyektlar rahbarlaridan asosiy vositalar, tovar-moddiy boyliklar, pul mablag'lari va hisob-kitoblarning yo'qlama qilinishini talab etish

b) Moliya vazirligining topshirig'i va u tomonidan tasdiqlangan maxsus grafiklar bo'yicha paxta xomashyosini tayyorlash va qayta tayyorlashga oid butun davrda paxta tozalash korxonalarida tayyorlanayotgan, qayta tayyorlanayotgan va saqlanayotgan paxta xomashyosiga tegishli masalalar bo'yicha tekshiruv va taftishlar o'tkazish

c) moliya va byudjet intizomi bo'yicha aniqlangan tartib-buzarliklarni bartaraf etish, moddiy zararni qoplash, aybdor shaxslarni javobgarlikka tortish hamda boshqa vazifalar bo'yicha taftish va tekshiruvlar materiallari yuzasidan tegishli takliflar kiritish

d) yuqoridagi javoblarning barchasi to'g'ri

6.3.50. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalari o'z ish-faoliyatini Moliya vazirligi tomonidan tasdiqlangan ...

a) yillik ish rejalariga asosan amalga oshiradi

b) choraklik ish rejalariga asosan amalga oshiradi

c) oyliklik ish rejalariga asosan amalga oshiradi

d) dekadalik ish rejalariga asosan amalga oshiradi

6.3.51. Bosh nazorat-taftish boshqarmasi va Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar nazorat-taftish boshqarmalari zarur bo‘lgan ...

a) hollarda ham moliya organlari va byudjet muassasalari faoliyatini rejadan tashqari taftish va tekshiruvdan o‘tkazolmaydi, maxsus vakolatli organ ruxsati bilan esa xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini taftish va nazorat qiladi

b) hollarda moliya organlari va byudjet muassasalari faoliyatini rejadan tashqari taftish va tekshiruvdan o‘tkazishadi, maxsus vakolatli organ ruxsati bilan esa xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini taftish va nazorat qiladi

c) hollarda moliya organlari va byudjet muassasalari faoliyatini rejadan tashqari taftish va tekshiruvdan o‘tkazishadi, lekin maxsus vakolatli organ ruxsati bilan ham, xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini taftish va nazorat qilolmaydi

d) hollarda ham moliya organlari va byudjet muassasalari faoliyatini rejadan tashqari taftish va tekshiruvdan o‘tkazolmaydi, shunga mos ravishda maxsus vakolatli organ ruxsati bilan ham xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini taftish va nazorat qilolmaydi

6.3.52. Davlat moliyaviy nazoratini amalga oshirishda ...

a) soliq organlari muhim rol o‘ynaydi

b) soliq organlari muhim rol o‘ynamaydi

c) soliq organlari ishtirok etmaydi

d) soliq organlarining roli ikki darajali ahamiyat kasb etadi

6.3.53. Davlat moliyaviy nazoratining tarkibiy qismi sifatida soliq nazorati ...

a) soliq solish subyektlari hisobini yuritish hamda soliq qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilishning yagona tizimidir

b) soliq solish subyektlari va obyektlari hisobini yuritish hamda soliq qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilishning yagona tizimidir

c) soliq solish obyektlari hisobini yuritish hamda soliq qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilishning yagona tizimidir

d) soliq solish subyektlari va obyektlari hisobini yuritish hamda soliq qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilishning yagona tizimi emasdir

6.3.54. Davlat moliyaviy nazoratining tarkibiy qismi sifatida soliq nazorati...

a) davlat soliq xizmati organlari tomonidan soliqqa tortiladigan subyektlar hisobini yuritish, soliq tekshiruvlarini o'tkazish, soliq to'lovchilar, boshqa shaxslarni so'roq qilish va qonunchilik bilan nazarda tutilgan boshqa shakllarda amalga oshiriladi

b) davlat soliq xizmati organlari tomonidan soliqqa tortiladigan obyektlar hisobini yuritish, soliq tekshiruvlarini o'tkazish, soliq to'lovchilar, boshqa shaxslarni so'roq qilish va qonunchilik bilan nazarda tutilgan boshqa shakllarda amalga oshiriladi

c) davlat soliq xizmati organlari tomonidan soliqqa tortiladigan subyektlar va obyektlar hisobini yuritish, soliq tekshiruvlarini o'tkazish, soliq to'lovchilar, boshqa shaxslarni so'roq qilish va qonunchilik bilan nazarda tutilgan boshqa shakllarda amalga oshiriladi

d) davlat soliq xizmati organlari tomonidan soliqqa tortiladigan subyektlar va obyektlar hisobini yuritish, soliq tekshiruvlarini o'tkazish, soliq to'lovchilar, boshqa shaxslarni so'roq qilmasdan va qonunchilik bilan nazarda tutilgan boshqa shakllarda amalga oshiriladi

6.3.55. Davlat soliq xizmati organlarining moliyaviy nazoratga oid asosiy vazifalari nimalardan iborat?

a) soliq qonunchiligi, soliqlar hamda O'zbekiston Respublikasi nobyudjet pensiya fondiga majburiy to'lovlarning o'z vaqtida hisoblab yozilishi, to'liq va o'z vaqtida to'lanishini nazorat etish

b) soliq qonunchiligiga rioya etilishining zaruriy shartlarini ta'minlash, soliq to'lovchilarga soliq majburiyatlarini ba-

jarishda yordam ko'rsatish, soliq bo'yicha qoidabuzarliklarni aniqlash, ogohlantirish va to'xtatib qo'yish

c) «a» va «b» javoblar to'g'ri

d) faqat «a» javob to'g'ri

6.3.56. Davlat soliq xizmati organlari o'z vakolatlari doirasida qanday huquqlarga ega?

a) soliq to'lovchilarda (jumladan, soliq to'lovchilar bilan bog'langan qarshi subyektlarda) O'zbekiston Respublikasi nobyudjet pensiya fondiga majburiy to'lovlarning o'z vaqtida hisoblab yozilishi, to'liq va o'z vaqtida to'lanishi bilan bog'liq bo'lgan moliyaviy hujjatlarni, shuningdek, eksport-import operatsiyalari bilan bog'liq hujjatlarni tekshirish, tekshiruv vaqtida yuzaga keladigan masalalar bo'yicha zarur bo'lgan tushuntirish, ma'lumotnoma va ma'lumotlarni olish

b) qonunchilikda nazarda tutilgan hollarda yuridik shaxslar hamda jismoniy shaxslarning banklardagi va boshqa moliya-kredit tashkilotlaridagi hisobvaraqlari bo'yicha operatsiyalarni to'xtatib qo'yish

c) yuqoridagi har ikkala javob ham to'g'ri

d) faqat «a» javob to'g'ri

6.3.57. Davlat soliq xizmati organlari o'z zimmlariga yuklatilgan vazifalarni ...

a) boshqa davlat boshqaruv organlari, joylardagi davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqaruv organlari, statistika va moliya organlari, banklar va boshqa tashkilotlar bilan o'zaro hamkorlikda bajaradilar

b) faqat shu tizimdagi maxsus organlar yordamida bajaradilar

c) faqat joylardagi davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqaruv organlari, statistika va moliya organlari, banklar va boshqa tashkilotlar bilan o'zaro hamkorlikda bajaradilar

d) faqat boshqa davlat boshqaruv organlari bilan o'zaro hamkorlikda bajaradilar

6.3.58. Davlat boshqaruv organlari, joylardagi davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqaruv

organlari, statistika va moliya organlari, banklar va boshqa tashkilotlar soliq xizmati organlariga soliq qonunchiligiga rioya etilishi ustidan davlat nazoratini amalga oshirish va soliq qonunbuzarligiga qarshi kurashda yordam berishlari ...

- a) shart
- b) shart emas
- c) ixtiyoriylik xarakteriga ega
- d) o'zgaruvchanlik xarakteriga ega.

6.3.59. Qonunchilik hujjatida nazarda tutilgan soliq nazoratini tashkil etish ...

- a) Moliya vazirligi va uning organlari tomonidan amalga oshiriladi
- b) Davlat soliq qo'mitasi va uning organlari tomonidan amalga oshiriladi
- c) Iqtisodiyot vazirligi va uning organlari tomonidan amalga oshiriladi
- d) Davlat statistika qo'mitasi va uning organlari tomonidan amalga oshiriladi

6.3.60. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi to'g'risida nizomga muvofiq u ...

- a) davlat soliq xizmatining soliq qonunchiligiga rioya etilishi, davlat iqtisodiy manfaatlari va mulkiy huquqlarini himoyalashning ta'minlanishi sohasidagi nazorat bo'yicha markaziy organi hisoblanadi
- b) davlat soliq xizmatining soliq qonunchiligiga rioya etilishi, davlat ijtimoiy manfaatlari va mulkiy huquqlarini himoyalashning ta'minlanishi sohasidagi nazorat bo'yicha markaziy organi hisoblanadi
- c) davlat soliq xizmatining soliq qonunchiligiga rioya etilishi, davlat iqtisodiy manfaatlari va shaxsiy huquqlarini himoyalashning ta'minlanishi sohasidagi nazorat bo'yicha markaziy organi hisoblanadi
- d) davlat soliq xizmatining soliq qonunchiligiga rioya etilishi, davlat iqtisodiy manfaatlari va mulkiy huquqlarini himoyalashning ta'minlanishi sohasidagi rejalashtirish bo'yicha markaziy organi hisoblanadi

6.3.61. Davlat soliq qo'mitasining moliyaviy nazorat sohasidagi asosiy vazifasi...

a) soliq to'lovchilar tomonidan soliq qonunchiligiga rioya etilishi, soliqlar, yig'imlar va boshqa majburiy to'lovlarning to'g'ri hisoblab yozilishi, ularning o'z vaqtida to'lanishi ustidan nazoratni amalga oshirish hisoblanadi

b) soliq to'lovchilar tomonidan soliq qonunchiligiga rioya etilishi, soliqlar, yig'imlar va boshqa majburiy to'lovlarning to'g'ri hisoblab yozilishi, ularning to'liq va o'z vaqtida to'lanishi ustidan nazoratni amalga oshirish hisoblanadi

c) soliq to'lovchilar tomonidan soliq qonunchiligiga rioya etilishi, soliqlar, yig'imlar va boshqa majburiy to'lovlarning to'g'ri hisoblab yozilishi, ularning to'liq to'lanishi ustidan nazoratni amalga oshirish hisoblanadi

d) soliq to'lovchilar tomonidan iqtisodiy qonunchilikka rioya etilishi, soliqlar, yig'imlar va boshqa majburiy to'lovlarning to'g'ri hisoblab yozilishi, ularning to'liq va o'z vaqtida to'lanishi ustidan nazoratni amalga oshirish hisoblanadi

6.3.62. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish borasida Davlat soliq qo'mitasi o'z vakolatlari doirasida nimalarga haqlidir?

a) Respublika nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish kengashi tomonidan tasdiqlangan ish rejasiga muvofiq boshqa tekshiruv va nazorat organlarini jalb etgan holda mulkchilikning barcha shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo'jalik faoliyatini tekshirish

b) soliq to'lovchilarda (jumladan, soliq to'lovchilar bilan bog'langan qarshi subyektlarda) moliyaviy hujjatlar, shartnomalar, smetalar, soliqlarni hisoblab yozish va to'lash hamda eksport-import bilan bog'liq holatlarni hujjatlar asosida tekshirish, tekshiruv vaqtida yuzaga keladigan masalalar bo'yicha zarur bo'lgan tushuntirish, ma'lumotnoma va ma'lumotlarni olish

c) savdo, tovarlarni sotish va xizmat ko'rsatish, aksiz spirtli ichimlik va tamaki mahsulotlarini realizatsiya qilish va markalash qoidalariga rioya etilishi, naqd pul mablag'lari-

ning to'liq kirim qilinishi, nazorat-kassa apparatlarini qo'llash qonunchiligiga rioya etilishi va boshqalarni nazorat qilish

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.63. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tizimida Bosh nazorat-taftish boshqarmasi tuzilgan bo'lib, uning...

a) Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar bo'linmalari mavjud

b) Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar boshqarmalari mavjud

c) Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar boshqarmalari mavjud

d) Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar mustaqil bo'linmalari mavjud

6.3.64. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tizimidagi Bosh nazorat-taftish boshqarmasining asosiy vazifalari nimalardan iborat?

a) xo'jalik yurituvchi subyektlarning soliq qonunchiligiga rioya etishi bo'yicha moliyaviy-xo'jalik faoliyatini belgilangan tartibda hujjatlar asosida tekshiruvlarni hamda hukumat qarorlari bilan soliq organlari zimmasiga yuklatilgan masalalar bo'yicha nazorat tekshiruvlarini tashkil etish va o'tkazish

b) xo'jalik yurituvchi subyektlardan olinadigan soliqlar va yig'implarning hisoblab yozilishi, undirib olinishida qonuniylikka rioya etilishi, byudjetga to'lovlarning to'g'ri hisoblaniishi va o'z vaqtida tushishini nazorat qilish; soliq qonunbuzarliklarini aniqlash, ogohlantirish va to'xtatish

c) yuqoridagi har ikkala javob ham to'g'ri

d) faqat «a» javob to'g'ri

6.3.65. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tizimidagi Bosh nazorat-taftish boshqarmasining asosiy vazifalari nimalardan iborat?

a) o'tkazilgan hujjatli va nazorat tekshiruvlari (hisoblangan summalar, moliyaviy sanksiyalar, ma'muriy jarimalar va h.k.ni undirib olish) yakuni bo'yicha xo'jalik yurituvchi

subyektlarning byudjet oldidagi majburiyatlari bajarilishini nazorat qilish

b) soliq qonunchiligining buzilishiga oid ma'lumotlarni hamda hujjatli va nazorat tekshiruvlari natijasida aniqlangan boshqa faktlarni umumlashtirish hamda tahlil etish va h.k.

c) yuqoridagi har ikkala javob ham to'g'ri

d) faqat «b» javob to'g'ri

6.3.66. Davlat soliq qo'mitasining Bosh nazorat-taftish boshqarmasi o'z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni hal etishi va funksiyalarini bajarishi uchun qanday huquqlarga ega?

a) yuridik va jismoniy shaxslardan xo'jalik yurituvchi subyektlar (soliq to'lovchilar) faoliyatiga tegishli ma'lumot, axborot, ma'lumotnoma, hujjatlar va ularning nusxalarini olish

b) banklar va boshqa kredit-moliya muassasalaridan xo'jalik yurituvchi subyektlar (soliq to'lovchilar)ning hisob-kitob va boshqa hisobvaraqlarida amalga oshirilgan operatsiyalari to'g'risidagi ma'lumotlarni belgilangan tartibda olish

c) yuqoridagi har ikkala javob ham noto'g'ri

d) yuqoridagi har ikkala javob ham to'g'ri

6.3.67. Davlat moliyaviy nazorati bo'yicha funksiyalarini ...

a) bank tizimi ham bajaradi

b) bank tizimi bajarmaydi

c) bajarish bank tizimiga xos emas

d) bank tizimiga mos emas

6.3.68. O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki moliyaviy nazoratni bo'yicha ...

a) bank tizimi barqarorligini qo'llab-quvvatlash, omonatchilar va kreditorlarning manfaatlari himoyalanihini ta'minlash maqsadida bank nazoratini amalga oshiradi

b) bank tizimi barqarorligini qo'llab-quvvatlash, omonatchilar va kreditorlarning manfaatlari himoyalanihini ta'minlash maqsadida bank nazoratini va banklar faoliyatini tartibga solishni amalga oshiradi

c) bank tizimi barqarorligini qo'llab-quvvatlash, omonatchilar va kreditorlarning manfaatlari himoyalanihini ta'minlash maqsadida banklar faoliyatini tartibga solishni amalga oshiradi

d) yuqoridagilarning birortasi ham to'g'ri javob bo'lolmaydi

6.3.69. Markaziy bank nazorat funksiyalarini bajarish bo'yicha o'z vakolatlarini amalga oshirish yuzasidan...

a) bank operatsiyalarini amalga oshirish, buxgalteriya hisobini yuritish va bank statistik hisobotini yuritish, yillik hisobotlarni tuzish uchun banklar tomonidan bajarilishi majburiy bo'lgan qoidalarni belgilaydi

b) bank operatsiyalarini amalga oshirish, buxgalteriya hisobini yuritish va bank statistik hisobotini yuritish, yillik hisobotlarni tuzish uchun banklar tomonidan bajarilishi majburiy bo'lmagan qoidalarni belgilaydi

c) bank operatsiyalarini amalga oshirish, buxgalteriya hisobini yuritish va bank statistik hisobotini yuritish, oylik hisobotlarni tuzish uchun banklar tomonidan bajarilishi majburiy bo'lgan qoidalarni belgilaydi

d) bank operatsiyalarini amalga oshirish, buxgalteriya hisobini yuritish va bank statistik hisobotini yuritish, choraklik hisobotlarni tuzish uchun banklar tomonidan bajarilishi majburiy bo'lgan qoidalarni belgilaydi

6.3.70. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha Markaziy bankka qanday huquqlar berilgan?

a) banklardan hisobotlar va boshqa hujjatlarni olish hamda tekshirish, ularning faoliyati, jumladan, operatsiyalari to'g'risida axborot, ma'lumotlarni so'rash va olish

b) olingan axborot, ma'lumotlar bo'yicha tushuntirishlar talab qilish

c) banklarning ichki auditi bo'yicha talablar belgilash

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.3.71. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha Markaziy bankka qanday huquqlar berilgan?

a) bank aktivlarini sifat bo'yicha tasnif qilish va aktivlar

bo'yicha ko'rilishi mumkin bo'lgan zararlarni qoplash uchun shunday zaxiralar tuzishni talab qilish

b) banklarga ular faoliyatida aniqlangan tartibbuzarliklarni bartaraf etish bo'yicha bajarilishi majburiy bo'lgan yozma buyruqlar, ko'rsatmalar jo'natish

c) «a» va «b» javoblar to'g'ri

d) faqat «a» javob to'g'ri

6.3.72. Moliyaviy nazoratni amalga oshirish bo'yicha tekshiruvlar Markaziy bank tomonidan belgilanadigan...

a) vakolatli vakillari va auditorlar tomonidan o'tkaziladi

b) vakolatli vakillari tomonidan o'tkaziladi

c) auditorlar tomonidan o'tkaziladi

d) yuqoridagilarning birortasi ham to'g'ri javob bo'lolmaydi

6.3.73. Davlat moliyaviy nazoratining ayrim funksiyalarini boshqa organlar ham bajaradi. Bu, xususan, O'zbekiston Respublikasi Davlat mulk qo'mitasi huzuridagi Qimmatli qog'ozlar bozori faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat etish markaziga taalluqli bo'lib, uning zimmasiga ...

a) faqat davlat organlari tomonidan qimmatli qog'ozlar to'g'risidagi qonunchilikka rioya etilishini nazorat qilish vazifasi yuklatilgan

b) barcha davlat organlari va xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan qimmatli qog'ozlar to'g'risidagi qonunchilikka rioya etilishini nazorat qilish vazifasi yuklatilgan

c) faqat xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan qimmatli qog'ozlar to'g'risidagi qonunchilikka rioya etilishini nazorat qilish vazifasi yuklatilgan

d) yuqoridagi javoblarning barchasi noto'g'ri

6.4. NODAVLAT MOLIYAVIY NAZORATI

6.4.1. Bozor iqtisodiyoti asoslarining shakllanishi...

a) davlat nazorat organlarining bevosita ishtirokisiz amalga oshiriladigan moliyaviy nazoratning turlari rolini oshiradi

b) davlat nazorat organlarining bilvosita ishtirokisiz amalga oshiriladigan moliyaviy nazoratning turlari rolini oshiradi

c) davlat nazorat organlarining bevosita ishtirokisiz amalga oshiriladigan moliyaviy nazoratning turlari rolini oshirmaydi

d) davlat nazorat organlarining bilvosita ishtirokisiz amalga oshiriladigan moliyaviy nazoratning turlari rolini oshirmaydi

6.4.2. Moliyaviy nazoratning nodavlat turlari ...

a) ichki firmaviy (korporativ) nazorat, tijorat banklari tomonidan mijoz-tashkilotlar ustidan o'tkaziladigan nazorat, auditorlik nazoratlaridan iborat

b) faqat auditorlik nazoratlaridan iborat

c) faqat ichki firmaviy (korporativ) nazoratdan iborat

d) faqat tijorat banklari tomonidan mijoz-tashkilotlar ustidan o'tkaziladigan nazoratdan iborat

6.4.3. Ichki firmaviy moliyaviy nazoratda ...

a) korxonalar, muassasalar, firma, korporatsiyalar o'zining iqtisodiy xizmatlari, ya'ni buxgalteriya, moliya bo'limi, moliyaviy menejment xizmatlari va boshqalar tomonidan o'z korxonasi, filiallari va shu'ba tuzilmalarining iqtisodiy faoliyati ustidan nazorat amalga oshiriladi

b) korxonalar, muassasalar, firma, korporatsiyalar o'zining iqtisodiy xizmatlari, ya'ni buxgalteriya, moliya bo'limi, moliyaviy menejment xizmatlari va boshqalar tomonidan o'z korxonasi, filiallari va shu'ba tuzilmalarining moliyaviy faoliyati ustidan nazorat amalga oshiriladi

c) korxonalar, muassasalar, firma, korporatsiyalar o'zining iqtisodiy xizmatlari, ya'ni buxgalteriya, moliya bo'limi, moliyaviy menejment xizmatlari va boshqalar tomonidan o'z korxonasi, filiallari va shu'ba tuzilmalarining moddiy faoliyati ustidan nazorat amalga oshiriladi

d) korxonalar, muassasalar, firma, korporatsiyalar o'zining iqtisodiy xizmatlari, ya'ni buxgalteriya, moliya bo'limi, moliyaviy menejment xizmatlari va boshqalar tomonidan o'z korxonasi, filiallari va shu'ba tuzilmalarining ijtimoiy faoliyati ustidan nazorat amalga oshiriladi

6.4.4. Ichki moliyaviy nazorat xizmatlari doimiy ravishda ...

a) pul mablag'lari (shaxsiy, qarziy, jalb etilgan) ishlatilishining samaradorligi va maqsadga muvofiqligini kuzatadi, rejalashtirilgan moliyaviy natijalar bilan haqiqiy moliyaviy natijalarni qiyoslab tahlil qiladi, investitsion loyihalarning natijalariga iqtisodiy baho beradi, korxonaning moliyaviy holatini nazorat qiladi

b) pul mablag'lari (shaxsiy, qarziy, jalb etilgan) ishlatilishining samaradorligi va maqsadga muvofiqligini kuzatadi, rejalashtirilgan moliyaviy natijalar bilan haqiqiy moliyaviy natijalarni qiyoslab tahlil qiladi, investitsion loyihalarning natijalariga moliyaviy baho beradi, korxonaning moliyaviy holatini nazorat qiladi

c) pul mablag'lari (shaxsiy, qarziy, jalb etilgan) ishlatilishining samaradorligi va maqsadga muvofiqligini kuzatadi, rejalashtirilgan moliyaviy natijalar bilan haqiqiy moliyaviy natijalarni qiyoslab tahlil qiladi, investitsion loyihalarning natijalariga moliyaviy baho beradi, korxonaning iqtisodiy holatini nazorat qiladi

d) pul mablag'lari (shaxsiy, qarziy, jalb etilgan) ishlatilishining samaradorligi va maqsadga muvofiqligini kuzatadi, erishilgan moliyaviy natijalar bilan haqiqiy moliyaviy natijalarni qiyoslab tahlil qiladi, investitsion loyihalarning natijalariga moliyaviy baho beradi, korxonaning moliyaviy holatini nazorat qiladi

6.4.5. Ichki moliyaviy nazorat ...

a) kapitalni investitsiyalashtirishning butun jarayonini kuzatib boradi

b) kapitalni investitsiyalashtirishning ayrim jarayonlarini kuzatib boradi

c) afsuski, kapitalni investitsiyalashtirishning butun jarayonini kuzatib borish imkoniyatiga ega emas

d) reinvestitsiyalashtirishning butun jarayonini kuzatib boradi, xolos

6.4.6. Ichki moliyaviy nazoratning ko'rinishlaridan biri bo'lgan va «post-audit» nomini olgan nazorat ...

a) biznes-rejaning moliya bo'limidagi ishlab chiqarish-investitsiya faoliyatining har bir bosqichida rejalashtirilgan moliyaviy natijani haqiqiy holat bilan taqqoslash, ularning muvofiq kelishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish, chiqimlarni kamaytirish va moliyaviy rejalashtirish metodlarini yaxshilash yo'llarini qidirishni anglatadi

b) biznes-rejaning moliya bo'limidagi ishlab chiqarish-investitsiya faoliyatining har bir bosqichida rejalashtirilgan moliyaviy natijani haqiqiy holat bilan taqqoslash, ularning nomuvofiq kelishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish, chiqimlarni kamaytirish va moliyaviy rejalashtirish metodlarini yaxshilash yo'llarini qidirishni anglatadi

c) biznes-rejaning moliya bo'limidagi ishlab chiqarish-investitsiya faoliyatining har bir bosqichida rejalashtirilgan moliyaviy natijani haqiqiy holat bilan taqqoslash, ularning muvofiq kelishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish, chiqimlarni ko'paytirish va moliyaviy rejalashtirish metodlarini yaxshilash yo'llarini qidirishni anglatadi

d) biznes-rejaning moliya bo'limidagi ishlab chiqarish-investitsiya faoliyatining har bir bosqichida rejalashtirilgan moliyaviy natijani haqiqiy holat bilan taqqoslash, ularning nomuvofiq kelishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish, chiqimlarni birxillashtirish va moliyaviy rejalashtirish metodlarini yaxshilash yo'llarini qidirishni anglatadi

6.4.7. Bank tizimining qayta qurilishi natijasida tijorat banklarining paydo bo'lishi ahamiyatli darajada moliyaviy nazorat sohasidagi banklarning funksiyalarini ...

a) o'zgartiradi

b) o'zgartira olmaydi

c) minimallashtiradi

d) maksimallashtiradi

6.4.8. Agar SSSR Davlat bankining bo'limlari o'zlariga birlashtirilgan korxonalarining butun moliyaviy faoliyatini nazorat qilgan bo'lsa, tijorat banklari esa ...

a) qarorga muvofiq ravishda davlat tomonidan faqat hisob-kassa operatsiyalarini yuritish va valyuta qonunchiligiga rioya etish borasida o'rnatilgan tartibga mijozlar tomonidan amal qilinishini nazorat etib borishi kerak

b) farmonga muvofiq ravishda davlat tomonidan faqat hisob-kassa operatsiyalarini yuritish va valyuta qonunchiligiga rioya etish borasida o'rnatilgan tartibga mijozlar tomonidan amal qilinishini nazorat etib borishi kerak

c) qonunga muvofiq ravishda davlat tomonidan faqat hisob-kassa operatsiyalarini yuritish va valyuta qonunchiligiga rioya etish borasida o'rnatilgan tartibga mijozlar tomonidan amal qilinishini nazorat etib borishi kerak

d) yo'riqnomaga muvofiq ravishda davlat tomonidan faqat hisob-kassa operatsiyalarini yuritish va valyuta qonunchiligiga rioya etish borasida o'rnatilgan tartibga mijozlar tomonidan amal qilinishini nazorat etib borishi kerak

6.4.9. Likvidlikni qo'llab-quvvatlashning obyektiv zarurligi bankdan potensial zayom oluvchilarning, ya'ni zayom oluvchi korxonalarining ...

a) iqtisodiy holati va kredit olishga layoqatliligini baholashni talab qiladi

b) moliyaviy holati va kredit olish salohiyatini baholashni talab qiladi

c) ijtimoiy holati va kredit olish imkoniyatini baholashni talab qiladi

d) moliyaviy holati va kredit olishga layoqatliligini baholashni talab qiladi

6.4.10. Ssuda berilgan taqdirda bank o'rnatilgan muddatlarda tegishli foizlar bilan birgalikda ssudaning qaytarilish ehtimolini baholash maqsadida ...

a) berilgan ssudaning ishlatilishini, mijozning to'lov qobiliyati va likvidligini nazorat qiladi. Bank tomonidan amalga oshiriladigan bunday nazorat tijorat riskini boshqarishning muhim elementi hisoblanadi

b) berilgan ssudaning ishlatilishini, mijozning to'lov qobiliyati va likvidligini nazorat qiladi. Bank tomonidan amalga

oshiriladigan bunday nazorat kredit riskini boshqarishning muhim elementi hisoblanadi

c) berilgan ssudaning ishlatilishini, mijozning to'lov qobiliyati va likvidligini nazorat qiladi. Bank tomonidan amalga oshiriladigan bunday nazorat ishlab chiqarish riskini boshqarishning muhim elementi hisoblanadi

d) berilgan ssudaning ishlatilishini, mijozning to'lov qobiliyati va likvidligini nazorat qiladi. Bank tomonidan amalga oshiriladigan bunday nazorat favqulodda risklarni boshqarishning muhim elementi hisoblanadi

6.4.11. Auditorlik nazorati nodavlat moliyaviy nazoratining ...

a) yangi turi bo'lib, u mustaqillikning dastlabki yillarida O'zbekistonda ham paydo bo'ldi

b) an'anaviy turi bo'lib, u mustaqillikning dastlabki yillarida O'zbekistonda ham paydo bo'ldi

c) yangi turi bo'lib, u mustaqillikning dastlabki 10 yilidan so'ng O'zbekistonda ham paydo bo'ldi

d) mumtoz turi bo'lib, u mustaqillikning oxirgi yillarida O'zbekistonda ham paydo bo'ldi

6.4.12. Auditorlik nazoratining asosiy vazifalari ...

a) buxgalterlik va moliyaviy hisobotning ishonchligini hamda amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining amalda bo'lgan me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini aniqlash, tekshirilayotgan iqtisodiy obyektlarning to'lov-hisobot hujjatlarini, soliq deklaratsiyalarini va boshqa moliyaviy majburiyatlarini tekshirishdan iborat

b) buxgalterlik va moliyaviy hisobotning ishonchligini hamda amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining amalda bo'lgan me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini aniqlash, tekshirilayotgan iqtisodiy subyektlarning to'lov-hisobot hujjatlarini, soliq deklaratsiyalarini va boshqa moliyaviy majburiyatlarini tekshirishdan iborat

c) moliyaviy hisobotning ishonchligini hamda amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining amalda bo'lgan me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini aniqlash, tek-

shirilayotgan iqtisodiy subyektlarning to'lov-hisobot hujjatlarini, soliq deklaratsiyalarini va boshqa moliyaviy majburiyatlarini tekshirishdan iborat

d) buxgalteriya hisobotining ishonchliligini hamda amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining amalga bo'lgan me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini aniqlash, tekshirilayotgan iqtisodiy obyektlarning to'lov-hisobot hujjatlarini, soliq deklaratsiyalarini va boshqa moliyaviy majburiyatlarini tekshirishdan iborat

6.4.13. Auditorlik xizmatlari qanday boshqa xizmatlarni ham ko'rsatishlari mumkin?

a) buxgalteriya hisobini yo'lga qo'yish va olib borish; daromadlar haqida buxgalteriya hisobotini va deklaratsiyani tuzish

b) moliya-xo'jalik faoliyatini tahlil qilish va bashoratlash; buxgalteriya xizmati xodimlarini o'qitish va qonunchilik masalalarida maslahat berish

c) auditorlik tekshiruvlari natijasida olingan tavsiyalarni ishlab chiqish va boshqalar

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.4.14. Auditorlik tekshiruvi ...

a) majburiy va tashabbusli bo'lishi mumkin

b) faqat majburiy bo'lishi mumkin

c) faqat tashabbusli bo'lishi mumkin

d) bu yerda to'g'ri javob mavjud emas

6.4.15. Agar tashabbusli tekshiruv iqtisodiy subjektning o'z qarori bo'yicha amalga oshiriladigan bo'lsa, majburiy audit ...

a) uning xohish-irodasi va istagiga bog'liq bo'lib, qonunchilikda belgilangan hollarda majburiy tartibda o'tkaziladi

b) uning xohish-irodasi va istagiga bog'liq bo'lib, qonunchilikda belgilanmagan hollarda majburiy tartibda o'tkaziladi

c) uning xohish-irodasi va istagiga bog'liq bo'lmagan va qonunchilikda belgilangan hollarda majburiy tartibda o'tkaziladi

d) uning xohish-irodasi va istagiga bog'liq bo'lmasdan, qonunchilikda belgilangan hollarda ixtiyoriy tartibda o'tkaziladi

6.4.16. Har yili majburiy auditorlik tekshiruvi ...

a) aksiyadorlik jamiyatlari; banklar va boshqa kredit tashkilotlari; sug'urta tashkilotlari; investitsion va boshqa jamg'armalar, yuridik va jismoniy shaxslarning mablag'lari, ularning boshqaruvchi kompaniyalarida o'tkazilishi shart

b) yuridik va jismoniy shaxslarning ixtiyoriy ajratma mablag'lari ularning asosiy manbalari bo'lgan xayriya va boshqa ijtimoiy jamg'armalarda o'tkazilishi shart

c) hosil bo'lish manbalari qonunchilikda nazarda tutilgan, yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshiriladigan majburiy ajratmalardan iborat bo'lgan nobyudjet fondlar, ustav jamg'armasida davlatga tegishli ulushi bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarda o'tkazilishi shart

d) yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri

6.4.17. Majburiy auditorlik tekshiruvining buyurtmachisi sifatida ...

a) xo'jalik yurituvchi subyekt ishtirok etadi

b) xo'jalik yurituvchi obyekt ishtirok etadi

c) xo'jalik yurituvchi korxonalar ishtirok etadi

d) xo'jalik yurituvchi firma ishtirok etadi

6.4.18. Auditorlik tashkilotini tanlash ...

a) mulk egasi va xo'jalik yurituvchi obyekt qatnashchi (aksiyador)lari umumiy majlisi bilan kelishiladi

b) mulk egasi va xo'jalik yurituvchi subyekt qatnashchi (aksiyador)lari umumiy majlisi bilan kelishiladi

c) mulk egasi va xo'jalik yurituvchi subyekt qatnashchi (aksiyador)lari xususiy majlisi bilan kelishiladi

d) mulk egasi va xo'jalik yurituvchi subyekt qatnashchi (aksiyador)lari navbatdan tashqari umumiy majlisi bilan kelishiladi

6.4.19. Majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishidan bosh tortish xo'jalik yurituvchi subyektdan ...

a) eng kam ish haqining yuz barobari miqdoridagi jarima undirib olinishi hamda uning rahbarining qonunchilikda belgilangan tartibda javobgarlikka tortilishiga sabab bo'ladi

b) eng kam ish haqining o'n barobari miqdoridagi jarima undirib olinishi hamda uning rahbarining qonunchilikda belgilangan tartibda javobgarlikka tortilishiga sabab bo'ladi

c) eng kam ish haqining ellik barobari miqdoridagi jarima undirib olinishi hamda uning rahbarining qonunchilikda belgilangan tartibda javobgarlikka tortilishiga sabab bo'ladi

d) eng kam ish haqining ikki yuz barobari miqdoridagi jarima undirib olinishi hamda uning rahbarining qonunchilikda belgilangan tartibda javobgarlikka tortilishiga sabab bo'ladi

6.4.20. Jarima to'lash xo'jalik yurituvchi subyektning majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishidan ...

a) ozod etadi

b) ozod etmaydi

c) saqlab qoladi

d) bu yerda to'g'ri javob mavjud emas

6.4.21. Auditning asosiy tamoyili uning mustaqilligi bo'lib, u ...

a) asosan, tekshirilayotgan subyektning moliyaviy hisoboti to'g'risidagi kasbiy fikrni ifodalashda biror tomonning ta'siri ostida bo'lishini anglatadi

b) asosan, tekshirilayotgan obyektning moliyaviy hisoboti to'g'risidagi kasbiy fikrni ifodalashda biror tomonning ta'siri ostida bo'lishdan uning ozod emasligini anglatadi

c) asosan, tekshirilayotgan subyektning moliyaviy hisoboti to'g'risidagi kasbiy fikrni ifodalashda biror tomonning ta'siri ostida bo'lishdan uning ozod ekanligini anglatadi

d) asosan, tekshirilayotgan obyektning moliyaviy hisoboti to'g'risidagi kasbiy fikrni ifodalashda biror tomonning ta'siri ostida bo'lishdan uning ozod ekanligini anglatadi

6.4.22. Audit barcha mamlakatlarda yetarli darajada qattiq ...

a) tartibga solinadi

b) tartibga solinmaydi

c) markazlashtiriladi

d) markazlashtirilmaydi

6.4.23. Ayrim davlatlarda (masalan, Fransiyada) audit jarayoniga davlat aralashib, u...

a) audit me'yori va normativlarini belgilamasa-da, lekin auditorlarni va auditorlik firmalarini ro'yxatdan o'tkazadi hamda ularning faoliyati ustidan nazorat o'rnatadi

b) audit me'yori va normativlarini belgilaydi, auditorlarni va auditorlik firmalarini ro'yxatdan o'tkazmasa-da, ularning faoliyati ustidan nazorat o'rnatadi

c) audit me'yori va normativlarini belgilaydi, auditorlarni va auditorlik firmalarini ro'yxatdan o'tkazadi hamda ularning faoliyati ustidan nazorat o'rnatadi

d) audit me'yori va normativlarini belgilaydi, auditorlarni va auditorlik firmalarini ro'yxatdan o'tkazadi, lekin ularning faoliyati ustidan nazoratni o'rnatmaydi

6.4.24. O'zbekistonda davlat auditorlik faoliyatini tartibga solishni faol amalga oshiradi. U...

a) moliyaviy qiyinchiliklari iqtisodiyotga ta'sir etishi mumkin bo'lgan muhim korxonalarni ajratib olmasa-da, shunga qaramasdan, ularda audit o'tkazish majburiy ekanligini belgilaydi, auditorlarga (ma'lumoti, malakasi, imtihonlarni topshirish tartibi, mas'uliyati, javobgarligi va boshqalar bo'yicha) talablar qo'yadi

b) moliyaviy qiyinchiliklari iqtisodiyotga ta'sir etishi mumkin bo'lgan muhim korxonalarni ajratib oladi, lekin ularda audit o'tkazish majburiy ekanligini belgilamaydi, auditorlarga (ma'lumoti, malakasi, imtihonlarni topshirish tartibi, mas'uliyati, javobgarligi va boshqalar bo'yicha) talablar qo'yadi

c) moliyaviy qiyinchiliklari iqtisodiyotga ta'sir etishi mumkin bo'lgan muhim korxonalarni ajratib, ularda audit o'tkazish majburiy ekanligini belgilaydi, lekin auditorlarga (ma'lumoti, malakasi, imtihonlarni topshirish tartibi, mas'uliyati, javobgarligi va boshqalar bo'yicha) talablar qo'ymaydi

d) moliyaviy qiyinchiliklari iqtisodiyotga ta'sir etishi mumkin bo'lgan muhim korxonalarni ajratib, ularda audit o'tkazish majburiy ekanligini belgilaydi, auditorlarga (ma'lumoti,

malakasi, imtihonlarni topshirish tartibi, mas'uliyati, javobgarligi va boshqalar bo'yicha) talablar qo'yadi

6.4.25. Buxgalteriya hisobini yuritish va hisobot tuzish ishlari auditorlik tashkiloti tomonidan amalga oshiriladigan mikrofirmalarning moliyaviy-xo'jalik faoliyati...

a) moliya organlari va boshqa nazorat organlari tomonidan majburiy tarzda tegishli auditorlik tashkilotlari jalb etilgan holda tekshiriladi. Bunda moliyaviy hisobotning to'g'riligi uchun auditorlik tashkiloti javobgar hisoblanadi

b) soliq organlari va boshqa nazorat organlari tomonidan majburiy tarzda tegishli auditorlik tashkilotlari jalb etilgan holda tekshiriladi. Bunda moliyaviy hisobotning to'g'riligi uchun auditorlik tashkiloti javobgar hisoblanadi

c) soliq organlari va boshqa nazorat organlari tomonidan majburiy tarzda tegishli auditorlik tashkilotlari jalb etilmagan holda tekshiriladi. Bunda moliyaviy hisobotning to'g'riligi uchun auditorlik tashkiloti javobgar hisoblanadi

d) soliq organlari va boshqa nazorat organlari tomonidan majburiy tarzda tegishli auditorlik tashkilotlari jalb etilgan holda tekshiriladi. Bunda moliyaviy hisobotning to'g'riligi uchun auditorlik tashkiloti javobgar hisoblanmaydi

6.4.26. Ijobiy auditorlik xulosasi...

a) xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy hisoboti uning moliyaviy ahvolini to'g'ri aks ettiradi va xo'jalik yurituvchi subyekt tomonidan amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalari O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga muvofiq keladi degan fikrlar mavjud bo'lgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

b) xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy hisoboti uning moliyaviy ahvolini, asosan, to'g'ri aks ettiradi va xo'jalik yurituvchi subyekt tomonidan amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalari, asosan, O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga muvofiq keladi degan fikrlar mavjud bo'lgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

c) xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy hisoboti uning moliyaviy ahvolini deyarli to'g'ri aks ettiradi va xo'jalik yu-

rituvchi subyekt tomonidan amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalari O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga deyarli muvofiq keladi degan fikrlar mavjud bo'lgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

d) xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy hisoboti uning moliyaviy ahvolini qisman bo'lsa-da to'g'ri aks ettiradi va xo'jalik yurituvchi subyekt tomonidan amalga oshirilgan moliyaviy va xo'jalik operatsiyalari O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga qisman bo'lsa-da muvofiq keladi degan fikrlar mavjud bo'lgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

6.4.27. Salbiy auditorlik xulosasi ...

a) xo'jalik yurituvchi subyektning xo'jalik hisobotida tartibbuzarliklar mavjud bo'lib, xo'jalik hisobotidan foydalanuvchini yanglishishga olib kelishi mumkin bo'lganligi to'g'risidagi fikr bildirilgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

b) xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy hisobotida tartibbuzarliklar mavjud bo'lib, moliyaviy hisobotdan foydalanuvchini yanglishishga olib kelishi mumkin bo'lganligi to'g'risidagi fikr bildirilgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

c) xo'jalik yurituvchi subyektning iqtisodiy hisobotida tartibbuzarliklar mavjud bo'lib, iqtisodiy hisobotdan foydalanuvchini yanglishishga olib kelishi mumkin bo'lganligi to'g'risidagi fikr bildirilgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

d) xo'jalik yurituvchi subyektning moddiy hisobotida tartibbuzarliklar mavjud bo'lib, moddiy hisobotdan foydalanuvchini yanglishishga olib kelishi mumkin bo'lganligi to'g'risidagi fikr bildirilgan auditorlik tashkiloti hujjatidir

6.4.28. Salbiy auditorlik xulosasiga ega bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyekt ...

a) xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazorat organlari tomonidan belgilangan tartibda o'tkaziladigan tekshiruv reja-jadvaliga kiritilmasligi kerak

b) xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazorat organlari tomonidan belgilangan tartibda o'tkaziladigan tekshiruv reja-jadvaliga kiritishga tavsiya etilishi kerak

c) xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazorat organlari to-

monidan belgilangan tartibda o'tkaziladigan tekshiruv reja-jadvaliga kiritilishi kerak

d) xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazorat organlari tomonidan belgilangan tartibda o'tkaziladigan tekshiruv reja-jadvaliga kiritilishi taqiqlanadi

6.4.29. Soliq va boshqa nazorat organlari tomonidan belgilangan tartibda o'tkaziladigan tekshiruv auditorlik xulosasi xo'jalik yurituvchi subyekt moliyaviy-xo'jalik faoliyati natijalariga muvofiq kelmasligini aniqlagan holda ushbu auditorlik xulosasi...

a) bekor qilinadi va auditorlik tashkiloti, shuningdek, bunda aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilikda nazarda tutilgan javobgarlikka tortiladi

b) shak-shubhasiz, soxta deb hisoblanadi va auditorlik tashkiloti, shuningdek, bunda aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilikda nazarda tutilgan javobgarlikka tortiladi

c) shak-shubhasiz, soxta deb hisoblanadi va auditorlik tashkiloti, shuningdek, bunda aybdor bo'lgan shaxslar ogohlantiriladi

d) shak-shubhasiz, soxta deb hisoblanadi va auditorlik tashkiloti, shuningdek, bunda aybdor bo'lgan shaxslarga qattiq hayfsan e'lon qilinadi

6.4.30. Auditorlik tashkiloti, shuningdek, shak-shubhasiz, soxta auditorlik xulosalarini tuzishda aybdor bo'lgan shaxslarni javobgarlikka tortish...

a) xo'jalik yurituvchi subyektni soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni to'lash bo'yicha belgilangan tartibni buzganligi uchun qonunchilikda nazarda tutilgan jazo choralaridan ozod qiladi

b) xo'jalik yurituvchi subyektni soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni to'lash bo'yicha belgilangan tartibni buzganligi uchun qonunchilikda nazarda tutilgan jazo choralaridan faqat ikki oy muddatga ozod qiladi

c) xo'jalik yurituvchi subyektni soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni to'lash bo'yicha belgilangan tartibni buzganligi uchun qonunchilikda nazarda tutilgan jazo choralaridan qisman ozod qiladi

d) xo'jalik yurituvchi subyektning soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni to'lash bo'yicha belgilangan tartibni buzganligi uchun qonunchilikda nazarda tutilgan jazo choralaridan ozod qilmaydi

6.4.31. Majburiy auditorlik tekshiruvlarini o'tkazishdan bosh tortganligi uchun xo'jalik yurituvchi subyektlardan jarima undirib olish tartibi to'g'risida nizom ...

a) qonunchilikka muvofiq majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishi lozim bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarga nisbatan amal qiladi

b) qonunchilikka muvofiq ixtiyoriy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishi lozim bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarga nisbatan amal qiladi

c) qonunchilikka muvofiq umumiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishi lozim bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarga nisbatan amal qiladi

d) qonunchilikka muvofiq xususiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishi lozim bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarga nisbatan amal qiladi

6.4.32. Majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishi lozim bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyekt o'zining yillik moliyaviy yil uchun auditorlik tekshiruvini ...

a) hisobot yilining 15-mayiga qadar o'tkazadi va auditorlik tekshiruvi o'tkazilganidan keyin 15 kunlik muddat ichida tegishli soliq organiga auditorlik xulosasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasini taqdim etadi

b) hisobot yilining 1-mayiga qadar o'tkazadi va auditorlik tekshiruvi o'tkazilganidan keyin 15 kunlik muddat ichida tegishli soliq organiga auditorlik xulosasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasini taqdim etadi

c) hisobot yilining 10-mayiga qadar o'tkazadi va auditorlik tekshiruvi o'tkazilganidan keyin 15 kunlik muddat ichida tegishli soliq organiga auditorlik xulosasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasini taqdim etadi

d) hisobot yilining 20-mayiga qadar o'tkazadi va auditorlik tekshiruvi o'tkazilganidan keyin 15 kunlik muddat ichida te-

gishli soliq organiga auditorlik xulosasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasini taqdim etadi

6.4.33. Auditorlik xulosasining nusxasi belgilangan muddatda soliq organiga topshirilmagan holda ...

a) xo'jalik yurituvchi subyekt ushbu organga yozma ravishda auditorlik xulosasi yo'qligi sababini aks ettiruvchi tushuntirishni taqdim etishi shart emas

b) xo'jalik yurituvchi subyekt ushbu organga og'zaki ravishda auditorlik xulosasi yo'qligi sababini aks ettiruvchi tushuntirishni taqdim etishi shart

c) xo'jalik yurituvchi subyekt ushbu organga yozma ravishda auditorlik xulosasi yo'qligi sababini aks ettiruvchi tushuntirishni taqdim etishi shart

d) xo'jalik yurituvchi subyekt ushbu organga yozma ravishda auditorlik xulosasi yo'qligi sababini aks ettiruvchi tushuntirishni taqdim etishi tavsiya qilinadi

6.4.34. Majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishidan bosh tortilganligi sababli auditorlik xulosasi yo'q bo'lgan taqdirda ...

a) soliq organi xo'jalik yurituvchi subyektga belgilangan tartibda hayfsan e'lon qiladi

b) soliq organi xo'jalik yurituvchi subyektga belgilangan tartibda ogohlantiradi

c) soliq organi xo'jalik yurituvchi subyektga belgilangan tartibda qattiq hayfsan e'lon qiladi

d) soliq organi xo'jalik yurituvchi subyektga belgilangan tartibda jarima soladi

6.4.35. Boshqa nazorat organi tomonidan majburiy auditorlik tekshiruvini o'tkazmagan xo'jalik yurituvchi subyektga nisbatan soliq organi tomonidan jarima solish chorasi qo'llanilmaganligi aniqlangan taqdirda ...

a) tegishli soliq organining mansabdor shaxslari qonunchilikda belgilangan tartibda javobgar hisoblanadi

b) tegishli soliq organining barcha shaxslari qonunchilikda belgilangan tartibda javobgar hisoblanadi

c) tegishli soliq organining ayrim shaxslari qonunchilikda belgilangan tartibda javobgar hisoblanadi

d) tegishli soliq organining mansabdor shaxslari emas, balki uning ba'zi shaxslari qonunchilikda belgilangan tartibda javobgar hisoblanadi

6.4.36. Auditorlik faoliyati (auditorlik tashkilotlarining professional xizmatlaridan tashqari) yangi qonunchilik bo'yicha auditorlik teshiruvini o'tkazish uchun ...

a) faqat maxsus ruxsatnoma (litsenziya) mavjud bo'lmagan taqdirda ham amalga oshirilishi mumkin

b) faqat maxsus ruxsatnoma (litsenziya) mavjud bo'lgan taqdirdagina amalga oshirilishi mumkin

c) faqat maxsus ruxsatnoma (litsenziya) mavjud bo'lgan taqdirdagina tavsiya etilishi mumkin

d) faqat maxsus ruxsatnoma (litsenziya) mavjud bo'lgan taqdirdagina ruxsat berilishi mumkin

6.4.37. Auditorlik faoliyatini litsenziyalash ...

a) auditorlik tashkilotlariga auditorlik faoliyatini amalga oshirish uchun litsenziyalar berish tartibi to'g'risidagi qarorga muvofiq ravishda olib boriladi

b) auditorlik tashkilotlariga auditorlik faoliyatini amalga oshirish uchun litsenziyalar berish tartibi to'g'risidagi farmonga muvofiq ravishda olib boriladi

c) auditorlik tashkilotlariga auditorlik faoliyatini amalga oshirish uchun litsenziyalar berish tartibi to'g'risidagi nizomga muvofiq ravishda olib boriladi

d) auditorlik tashkilotlariga auditorlik faoliyatini amalga oshirish uchun litsenziyalar berish tartibi to'g'risidagi yo'riqnomaga muvofiq ravishda olib boriladi

6.4.38. Auditorlik faoliyatini litsenziyalash ...

a) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi (litsenziyalovchi organ) tomonidan amalga oshiriladi

b) O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi (litsenziyalovchi organ) tomonidan amalga oshiriladi

c) O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi (litsenziyalovchi organ) tomonidan amalga oshiriladi

d) O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi (litsenzyalovchi organ) tomonidan amalga oshiriladi

NAZORAT SAVOLLARI

◆ Odatda, moliyaviy nazorat qanday ikki yo'nalish (aspekt) da qaraladi?

◆ Moliyaviy nazorat deb nimaga aytiladi?

◆ Moliyaviy nazoratning predmeti qanday moliyaviy ko'rsatkichlardan iborat?

◆ Iqtisodiy jihatdan taraqqiy etgan mamlakatlarda moliyaviy nazorat qanday sohalarga bo'linadi?

◆ Nodavlat moliyaviy nazorati nechga bo'linadi?

◆ Moliyaviy nazorat o'z ichiga qanday tekshiruvlarni oladi?

◆ Taraqqiy etgan mamlakatlarda moliyaviy nazorat tizimi, asosan, qanday elementlardan tashkil topadi?

◆ Moliyaviy nazoratning oldida turgan eng asosiy vazifalar nimalardan iborat?

◆ Moliyaviy nazoratni tashkil etishning asosiy prinsiplari tarkibiga nimalar kiradi?

◆ Moliyaviy nazoratni amalga oshiruvchi subyektlarga ko'ra uning qanday turlari mavjud?

◆ Moliyaviy nazoratning shakllarini qanday mezonlar bo'yicha klassifikatsiyalash qabul qilingan?

◆ Amalga oshirilish reglamenti bo'yicha moliyaviy nazoratning shakllari nimalardan iborat bo'lishi mumkin?

◆ O'tkazilish vaqti bo'yicha moliyaviy nazoratning shakllari o'z ichiga nimalarni oladi?

◆ Nazoratning subyektlari bo'yicha moliyaviy nazoratning qanday shakllari bo'lishi mumkin?

◆ Nazoratning obyektlariga muvofiq ravishda moliyaviy nazoratning qanday shakllari mavjud?

◆ Ichki va tashqi moliyaviy nazorat bir-biridan qanday farqlanadi va ularning qanday umumiy jihatlari bor?

♦ Moliyaviy nazoratni amalga oshirish jarayonida uning qanday metodlaridan foydalaniladi?

♦ Subyekt xo'jalik faoliyatini qamrab olishning to'liqligiga qarab taftishning qanday turlari bo'lishi mumkin?

♦ Moliyaviy va xo'jalik operatsiyalarining qamrab olinishi darajasiga ko'ra taftishlar qanday guruhlariga bo'linadi?

♦ Hisob palatasi to'g'risidagi nizomga muvofiq, uning zimmasiga qanday funksiyalarni bajarish yuklatilgan?

♦ Hisob-kitoblar mexanizmini takomillashtirish va byudjetga to'lovlar intizomini mustahkamlash bo'yicha hukumat komissiyasi to'g'risidagi nizomga muvofiq, nimalar uning asosiy vazifalari deb belgilangan?

♦ Respublika nazorat organlarining faoliyatini muvofiqlashtirish kengashining oldiga qanday vazifalar qo'yilgan?

♦ O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining zimmasiga davlat moliyaviy nazoratini amalga oshirish bo'yicha qanday asosiy vazifa va funksiyalar yuklangan?

♦ Moliya vazirligi huzuridagi Bosh nazorat-taftish boshqarmasining vazifalari sifatida nimalar belgilangan?

♦ Davlat soliq xizmati organlarining moliyaviy nazoratga oid asosiy vazifalari nimalardan iborat?

♦ O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tizimida-gi Bosh nazorat-taftish boshqarmasining vazifalariga nimalar kiradi?

♦ Moliyaviy nazorat nodavlat turlarining tarkibi nimalardan iborat?

♦ Ichki firmaviy moliyaviy nazoratning xarakterli xususiyatlari nimalardan tashkil topadi?

♦ Tijorat banklari tomonidan amalga oshiriladigan moliyaviy nazorat qanday xususiyatlarga ega?

♦ Auditorlik nazoratining asosiy vazifalari nimalardan iborat?

♦ Auditorlik tashkilotlari yana qanday boshqa xizmatlarni ham ko'rsatishlari mumkin?

- ◆ Auditorlik tekshiruvining qanday turlari mavjud?
- ◆ Har yili qanday subyektlar majburiy auditorlik tekshiruvidan o'tkazilishi shart?
- ◆ Auditning asosiy tamoyili nimadan iborat?

TESTLARNING JAVOBLARI**MOLIYAVIY NAZORAT****1.1. Moliyaviy nazorat: mazmuni, sohalari, obyeksi, predmeti, tizimi, vazifalari, prinsiplari**

1.1 – b	1.13 – a	1.25 – c	1.37 – d
1.2 – b	1.14 – c	1.26 – c	1.38 – c
1.3 – b	1.15 – b	1.27 – c	1.39 – a
1.4 – a	1.16 – b	1.28 – b	1.40 – c
1.5 – a	1.17 – c	1.29 – b	1.41 – b
1.6 – a	1.18 – b	1.30 – a	1.42 – a
1.7 – d	1.19 – a	1.31 – a	1.43 – d
1.8 – d	1.20 – b	1.32 – d	1.44 – c
1.9 – d	1.21 – c	1.33 – d	1.45 – b
1.10 – c	1.22 – b	1.34 – b	
1.11 – c	1.23 – c	1.35 – a	
1.12 – c	1.24 – d	1.36 – b	

2. Moliyaviy nazorat turlari, shakllari va metodlari

2.1 – a	2.13 – c	2.25 – c	2.37 – b
2.2 – d	1.14 – d	2.26 – c	2.38 – c
2.3 – a	2.15 – c	2.27 – b	2.39 – c
2.4 – b	2.16 – b	2.28 – b	2.40 – d
2.5 – c	2.17 – a	2.29 – a	2.41 – d
2.6 – d	2.18 – a	2.30 – a	2.42 – d
2.7 – b	2.19 – b	2.31 – c	2.43 – c
2.8 – c	2.20 – b	2.32 – b	2.44 – c
2.9 – d	2.21 – c	2.33 – a	2.45 – c
2.10 – d	2.22 – c	2.34 – a	2.46 – c
2.11 – a	2.23 – d	2.35 – b	2.47 – b
2.12 – b	2.24 – d	2.36 – b	

3. Davlat moliyaviy nazorati organlarining vazifalari va funksiyalari

3.1 - b	3.20 - d	3.39 - b	3.58 - a
3.2 - b	3.21 - d	3.40 - d	3.59 - b
3.3 - c	3.22 - d	3.41 - a	3.60 - a
3.4 - c	3.23 - b	3.42 - c	3.61 - b
3.5 - c	3.24 - c	3.43 - d	3.62 - d
3.6 - d	3.25 - b	3.44 - d	3.63 - a
3.7 - d	3.26 - c	3.45 - d	3.64 - c
3.8 - d	3.27 - a	3.46 - d	3.65 - c
3.9 - d	3.28 - b	3.47 - d	3.66 - d
3.10 - d	3.29 - c	3.48 - d	3.67 - a
3.11 - d	3.30 - a	3.49 - d	3.68 - b
3.12 - d	3.31 - d	3.50 - a	3.69 - a
3.13 - d	3.32 - d	3.51 - b	3.70 - d
3.14 - d	3.33 - d	3.52 - a	3.71 - c
3.15 - d	3.34 - d	3.53 - b	3.72 - a
3.16 - c	3.35 - d	3.54 - c	3.73 - b
3.17 - b	3.36 - a	3.55 - c	
3.18 - a	3.37 - b	3.56 - c	
3.19 - b	3.38 - c	3.57 - a	

4. Nodavlat moliyaviy nazorat

4.1 - a	4.11 - a	4.21 - c	4.31 - a
4.2 - a	4.12 - b	4.22 - a	4.32 - b
4.3 - b	4.13 - d	4.23 - c	4.33 - c
4.4 - b	4.14 - a	4.24 - d	4.34 - d
4.5 - a	4.15 - c	4.25 - b	4.35 - a
4.6 - b	4.16 - d	4.26 - a	4.36 - b
4.7 - a	4.17 - a	4.27 - b	4.37 - c
4.8 - c	4.18 - b	4.28 - c	4.38 - b
4.9 - d	4.19 - c	4.29 - b	
4.10 - b	4.20 - b	4.30 - d	

ADABIYOTLAR

1. Vahobov A.V., Malikov T.S. Moliya: Darslik. – Toshkent: Noshir, 2012. – 712 b.
2. Vahobov A.V., Malikov T.S. Moliya: umumnazariy masalalar: O'quv qo'llanma. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2008. – 380 b.
3. Malikov T.S., Vahobov D.R. Moliya: chizmalarda. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2010. – 660 b.
4. Malikov T.S., Vahobov D.R. Moliya: chizmalarda. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2012. – 660 b .

MUNDARIJA

KIRISH	3
1-BOB. MOLIYANING MOHIYATI VA FUNKSIYALARI	9
1. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	9
1.2. Moliyaning funksiyalari	30
1.3. Takror ishlab chiqarish va moliya	42
1.4. Moliya (fani) genezisi (taraqqiyoti).....	67
2-BOB. MOLIYAVIY SIYOSAT	114
2.1. Moliyaviy siyosatning mazmuni va prinsiplari	114
2.2. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qism (yo'nalish)lari.....	149
2.3. Hozirgi bosqichdagi moliyaviy siyosat va uning o'ziga xos xususiyatlari	171
3-BOB. MOLIYA TIZIMI	194
3.1. Moliya tizimining sohalari va bo'g'inlari	194
3.2. Yetakchi xorijiy mamlakatlarning davlat moliya tizimi	222
4-BOB. MOLIYAVIY BOSHQARUV	243
4.1. Moliyaviy boshqaruvning mazmun-mohiyati	243
4.2. Moliyaviy boshqaruv organlari va ularning vazifalari.....	250
4.3. Moliyaviy oqimlarni boshqarish	266
5-BOB. MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA ARTIBGA SOLISH	285
5.1. Moliyaviy rejalashtirish va bashoratlash	285
5.2. Sotsial-iqtisodiy jarayonlarni moliyaviy tartibga solish	316

6-BOB. MOLİYAVIY NAZORAT	358
6.1. Moliyaviy nazorat: mazmuni, sohalari, obyekti, predmeti, tizimi, vazifalari, prinsiplari	358
6.2. Moliyaviy nazorat turlari, shakllari va metodlari	375
6.3. Davlat moliyaviy nazorati organlarining vazifalari va funksiyalari	393
6.4. Nodavlat moliyaviy nazorati	423
 ADABIYOTLAR	444

Ilmiy-ommabop nashr

T.S.MALIKOV, N.T.TILABOV

MOLIYA

SAVOL-JAVOBLAR

Muharrir: Abdulla SHAROPOV

Musahhah: Marhabo JO'RAYEVA

Texnik muharrir: Alimardon AQILOV

Badiiy muharrir: Xurshid IBROHIMOV

10000 nusxa

Nashriyot litsenziyasi: AI №134, 27.04.2009

Terishga berildi: 07.01.2013-y.

Bosishga ruxsat etildi: 16.04.2013-y.

Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi 60x84 $\frac{1}{16}$.

Bookman garniturası. Ofset usulida bosildi.

Hisob-nashriyot t.: 19,21. Shartli b.t.: 26,04.

Adadi: 300 nusxa.

Buyurtma № 29

«AKADEMNASHR» nashriyotida tayyorlandi va chop etildi.
100156, Toshkent shahri, Chilonzor tumani, 20^A-mevze, 42-uy.

Tel.: (+99871) 217-16-77.

e-mail: akademnashr@mail.ru

web-site: www.akademnashr.uz